

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Compendium iuris canonici

[Straßburg], 9. Feb. 1499

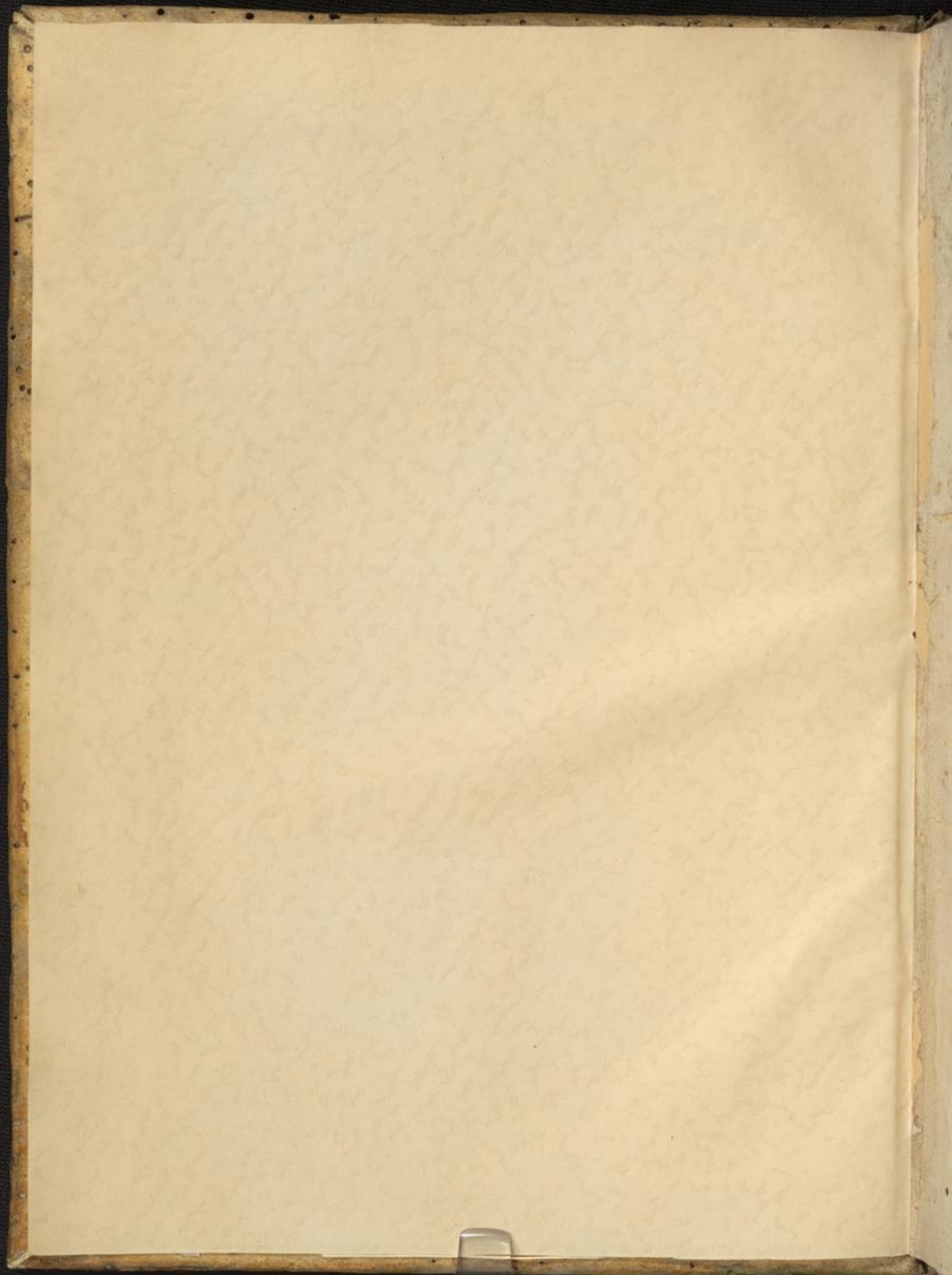
[urn:nbn:de:bsz:31-315971](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315971)

Ei 52

AN 287

AN 288

Monasterij Augia Diuitis.

Compendium iuris canonici.

H. 5558 = IKW. 7262

10857.

Strāte me in vineam dñi sabaoth circa horā yndecimā conducto. et
vidente eaz per multitudinē opariorum optime exultā. cogi
tavi apud me qui ei facere possem amplius. Lunq; sic deliborare: meamq;
pauertatē imbecillitatēq; inspice: que ad maiores labores minus idonea
esset. et q; mihi vltima hora diei superaret ad laborandū: vt vinee dñi qlitercūq; pdes
se possem. ne p̄miū pmissum negligere. aggressus sum colligere sarmenta ab alijs
decisa. et alligare ea in fasciculos. quatinus eo citius et facilius a me et alijs tollerem
tur ad comburendū in meditatione. vt in meditatione mea et aliorū exardescat ignis
q; ego me et alios vellem. et illi se et alios vellem foueri in mandatis xp̄i dñi et capi
tis ecclesie. cuiusq; sponse illibate p̄ginis caste et sine ruga. et lute videlz mādaris. Vel
si qua sarmenta de illis adhuc essent virtutū: a me et alijs plantarent ad fructifican
dū. Natura enī sarmenti est q; plantatū in terra bonam et fertilem radicet. germinat
et fructificat. Quapropter perpendēs q; hi qui circa yndecimā venerant: acceper
unt singulos denarios: nō me piguit p̄ tantillū tēporis laborare. vt cū illis qui pri
mo mane. circa horā tertiā. circa sextam. et nonā venerant: singulos denarios acc
perem. sperans in misericordia dei: cū ego paupculus mitte in gazophilaciū era
duo minuta nō valeam cum vltima paupcula: q; es vni minuti nō despicias. maxi
me ex eo q; ipse dicit in euāgelio. Porro vni est necessarium. **Et** Quicumq; po
tum dederit vni ex minimis istis calicem aque frigidē in nomine discipuli. amē dī
co vobis: nō perdet mercedem suam. dūmodo saltem nō de vltima terra et absco
dam pecuniā dñi mei. cū deus plus pensat animi benignit̄is datum. et nō quantum
sed ex quanto affectu. **Continent** aut̄ in hoc libello iura dīnā et humana extra
cta ex Decreto. de cetero. sexto. et clemētino. Si quis igit̄ impeditosum reperto
rium iuris canonici habere voluerit: libelli hunc assequat. p̄ quē se et alios dirige
re poterit in via dñi. Ideoq; nomen hūc libello impositū est: **Compendium iuris**
canonici: predicat tribus et alijs vtilē.

Compendiū siue ta

bula toni iurj canonici cōplectēs casus
sumarios cū notul' textualib: adiectisq;
nōnūq; extrauagantijs ac glof. put marie
q̄litas req̄rere videbat: fm alphabeti or
dinem compilata.

Abbas

Sū-
mus
in lege sacerdos si-
gura veri sacerdo-
tij ger. bas. de rebu-
leni. Cui' seme ad
misteriuz dñi eligi-
tur et trib' sua. Ita

tamen q̄ sine macula sunt qui deo panes
offere debēt. et alior' nemo accedere. p̄e-
sumat. infra scribitur. Aliqd in ip̄o fue-
rit. In quo mystice ordinadoz ministro-
rū et clericoz. et clere dispositio detri-
bit. vt videlz. non sicut cecus. claudus.
parus vel grandis. vel toto naso. aut tra-
cto pede. manca. lippus. gibbosus. albu-
ginē habens in oculo. nigem scabient. vt
imperiginē in corpore. nec sit p̄derosus.
Leuit. xxi. Quoz significatōem sig. glo-
rū in singulis vide vocabulis. dist. xliij.
Hinc etē. Gregori' in pastorali.

Abbas eligat a suis superioribus. vt
ta et moribz dign' et vi-

que. ij. abbas.

Abbas nō eligat nisi p̄us explicite p̄fess'
de ele. c. Nullus. li. v. j.

Abbas a quo sit instituedus. et q̄ a sua cō-
gregatōe. l. i. q. ij. per totū.

Abbas nō eligat nec monasterio p̄ficiat:
nisi fuerit monachus. l. i. q. ij. Perues-
nit. et se. extra de elec. c. cū ad nostrū. et se.

Potest tū eligi in minoribz constitutus in
necessitate. extra de gra. et h. p. c. Quā.

Abbas nō potest eligi monachus alteri
us p̄fessionis. de ele. c. cū rōni. in cle.

Abbas vnus nō p̄lit duobz monasterijs.
xxi. q. j. Unum.

Abbas ex p̄uilegio plūm solemniter bñ-
dicens. hoc nō potest extra eccliaz suo
iuri plene subiectā nisi in p̄uilegio expri-
mat. de p̄uile. c. abbates. li. v. j. glo. Idē

est de alijs habentibz hōi p̄uilegiū.

Abbas potest conferre p̄mā consuetū i suo
monasterio et suis monachis. glosa. id ē

psalmisteriatū. hostiariatū. et lectoratū.
non aut exorcistatū vel acolitatum: nisi
specialiter ei p̄cedatur. dist. lxxij. p. to. ex-
d. eta. et q̄l. c. Cū cōtigat. et de p̄uilegijs
ca. abbates. li. v. j.

Abbas ex p̄uilegio nātrā portare volē-
tes si sunt exempti possunt in prouincia
libus et episcopalibus p̄cilijs vt mitr' au-
riferis siue laminis aureis vel argen-
teis. Sed non exempti albis et planis
tū vtant. In alijs aut locis vt possunt
sicut p̄uilegiū p̄cedit. de p̄uile. vt aplice
li. vi. glo. sic etiā alij p̄lati inferiores.

Abbas exemptus electus in ep̄m nō p̄t
suoꝝ monasteriū deferere et transire sine
licetia pape vel legati de latere. de elec.
ca. Si abbatem. li. v. j.

Abbas pape immediate subiect' sine ei'
licetia cedere nō potest. extra de renū-
ciatione. c. Dilectus.

Abbas siue p̄latus habēs sub se plā loca
nō potest reū puenire nisi in eo loco vbi
ministratoꝝ loci illi' possit cōuenire ali-
quē. et p̄trari p̄cessis sunt irriti. Et con-
trafaciōs cōdemnat in expensis et ad i-
terasse. de rescrip. c. abbates. in cle.

Abbas cōueniri potest sup negocijs mo-
nasterij. nisi sua et cōp̄tue negociā sint
imp̄io disticta. extra de rescrip. c. edoceri

Abbas si collatōe bñficiū suspēdāt ip̄a
deuoluat ad p̄uilegiū. Sēsu maioris p̄-

ris cōuentus siēda. de sta. mo. c. He-

in agro. §. abbatem. in cle.

Abbas nō potest dispensare vt mōach'
habeat p̄rietatez. quia abdicatio p̄rie-

tatis et custodia castitatis ita sunt anne-

ra monachatu q̄ pape dispensare non
liceat. extra de statu mona. c. Cū ad mo-

nasterium. in fine.

Abbas potest absoluere suos monachos
qualitercūq; se in monasterio percusse-

rint. ex. de sen. excō. ca. Monachi

Abbas nō potest absoluere secularē ante
ingressū religionis ab iniectōis man'

in seculo contracta excōicatōe. s; postq̄
monachus fuerit factus p̄t. nisi in iuri-

latio membri. vel sanguinis effusio fue-

rit subsecuta. vel in episcopi vel abbatē
iniecerit. Si vero claustralis in religio-

sum alteri' monasterij manus iniecerit:
ab vtriusq; monasterij abbatibz absolua

Monasterij fugie diuitis.

cur. extra de sen. ex. c. Cum illoz.
Abbas requisito ter episcopo ⁊ renuente
potest suos monachos benedicere. extra
de supple. ne. pre. c. Statuim⁹.
Abbas sup. monachos suos ⁊ nouicios h
iurisdictionem epalem. de puile. ca. Ab
batem. li. vi.

Abbas vel monachi sacramenta nō mini
strent. nec pñs inungant sine licentia
epi vel sedis aplice. xvi. q. j. Peruenit. ⁊
causa. xvi. p. totum.

Abbatēs de iure subsunt epis. ⁊ p eos vis
sitent ⁊ corrigant. xvij. q. ij. p. totum.

Abbatissa eligat de iure solum
sexagenaria ⁊ virgo
xx. q. j. Iuueculas.

Abbatisse quales ⁊ q̄liter nē eligant. i. ete
crio monialiū.

Abbatissa si infra annū a sua confirmatio
ne non benedicit ubi benedici soler: a iu
re suo cecidit. Et p̄uideat monasterio. de
alia. de sta. mo. c. Attendentes. §. Sta
tuimus. In clamē.

Abbatissa vel priorissa p sociēdo homa
gium vel p̄stando inramētū dñs tempo
rali p̄t exire cūz h̄nēta comitū. Et
apud dominū faciat illo per p̄curato
rem ac illico regrediat̄. De statu regula
riū. c. Periculoso. §. De. li. vi. Et ta
men nō obtinet apud clauisā p̄ p̄bi
bitōnem eis factā.

Abbatissa potest suspendere ab officio et
bñficio moniales et clericos sue iurisdic
tioni subsecos. ac eos interdicerē. Ex
tra de n̄taio. ⁊ obe. c. Dilecta.

Abbreuiatū est tps diluuij vi
ginti annis. ⁊ cē
tesimo anno diluuiū venit. qz malicia ho
minū tps abbreuiari demeruit. de pe. di
stin. j. c. Secūda. §. Deniqz. Nā ad peni
tendū eis fuerat assignati cētū ⁊. xx. ani.

Abel respexit dñs prius ⁊ p̄stera ad
munera eius. Quia deo n̄ qd
sed a q̄ dat respicit. Nec offerēs a munē
rib⁹ ⁊ mun⁹ ab offerēte placet. ij. q. vij.
Ingrauiorib⁹. Gregori⁹ i mo. xxiij. q.
j. Di. Jeronymus in Amos.

Abel esse renuit quē chara malicia nō ex
ercet. Qui em̄ malos nō tolerat p̄ intole
rātia sibi testis est p̄ bon⁹ nō est. vij. q. j.
Aduersitas. §. Abel. xxiij. q. ij. Nec autē

Grego. i omel. sup illo. Dat. xxij. Amis
ce quomodo huc intrasti.

Abimelech et domui eius su
it recedita sanitas.
scilz potestas coeundi per oñes abra
he. xxij. q. j. Si p̄ sortiaras.

Ablutionem d̄ vino semp su
mat sacdos p̄
sacramētū totū. nisi eadem die sit itē
celebraturus. extra de cele. mis. c. Ex p̄
te vestra.

Abortiuum nōdum animatū
pcurans nō ē ho
micida. xxij. q. ij. Qz vero. ⁊ sequē.

Abraham et loth p hospitalita
tē deo placuerūt. et t
angelos recipere merer̄. di. p̄. De
dinandus.

Abraham ⁊ patriarche excusant ab adul
terio. quz nō hōt in reaniciatōis: h̄z qz
more posteritatis comitū sunt ancillis
suis. xxij. q. iij. His ita. ⁊. c. Obiicit̄
sed ⁊ victorū pre sp̄nanti hōcipūm
secerant. Glo. et. c. aut. et. extra de di
uorcij. c. Gaudemus.

Abraham excusat a mendacio. nā in fmo
ne equiuocauit. xxij. q. ij. Querit. Augu
stinus in q̄stionib⁹ gen.

Abraham primus p̄sbyter dicit: non etatez
sed sapientia. dist. lxxxiij. Porro.
Abrahe ⁊ patriarchaz coniugiū equipa
ratur virginitati p̄ncis tps. xxij. q. iij.
§. His ita. c. quis ignoret. Jeronym⁹ cō
tra Iouinianū. de pe. dist. ij. Si em̄. §.
Letez.

Abraham precibus sanatus est Abime
lech. Supra Abimelech.

Abrogatur leges. Infra Le
ges abrogantur
Abrogare legem et eam in totū tollere.
Derogare autē legi est ei p̄ parte detrahe
re. vi. ff. de verbo. signi. Derogat. ⁊ i glo
sa dist. iij. c. In istis.

Abrogare nō potest populus canonez p
consuetudinē nisi per exp̄sum cōsen
sum pape. ar. extra de p̄ben. c. Cum iam
dudum ⁊ in glo. habet. di. iij. c. In istis
et additur qz oportet qz sit consuetudo bo
na. Infra Consuetudo.

Absentatis se fraudulēt. nē
scz citef. ip̄a cita

tio publice trino edicto. et si per sex men-
ses non venerit beneficio spoliatus extra de
clericis non residet. c. Ex ruc.

Absente pre aduersa non potest ferri sententia diffi-
nitiva lite non preta. nisi propter contumacia
per aduersa in possessionem mittat. Variet
tamen pro absentem causa studij vel peregrinatio-
nis sententia non ferat. extra de maio. et oboc.

Inter quatuor.
Absentes per instruendo negocium electionis
ad papam. iuxta decretale cupientes. cum do-
stado redeundo percipiunt nihilominus fru-
ctus beneficiorum quos recipient in ecclesia residet
do. propter quotidianas distributiones: non ob-
stantibus presentibus fructibus quibuslibet. de
elec. c. Cum non deceat. li. vi. infra. Elec.

Absente iudicare diuina et humane leges. p-
hibent. nisi sit ab eis contumacia. li. q. ix.

Absens. infra. Procedendum.
Absentes non percipiunt fructus perpetuos
beneficiorum. de rescri. c. Quia per am-
bitiosam. libro. vi.

Absolutio peroralis est persona
a diuino iudicio. q. iij.

Tunc extra. c. Summo. et infra. p-
pime. Absolutio sacerdotis.

Absolutio sacramentalis diminuit de pe-
na purgatorij. de pe. di. vi. Quia vult. in
cra glosa. §. Si non tam cito.

Absolvere non potest inferior superior nec
ligare. di. xxi. Inferior. Glo. nisi se subij-
ciat eius arbitrio. infra. Ligare.

Absolvere potest papa cum scilicet impatore ab
imperio. de sen. et re iudi. c. Ad aplice. li.
vi. Glo. etiam sine scilicet potest.

Absolvere papa a iuramento coacto vel
illicito. xv. q. vi. Et autoritate.

Absolutio sacerdotis indistincti non facit
reum innocentem. nec excuset. di. q. iij. quo
modo sacerdos. Jeronymus super Zach.

quod optet quod absolutio sequitur iudicium dei.
vel prius a deo sit absolutus. eo. c. Tunc
pa. Grego. omnes. xxvii. Et. e. Pluribus

Absolvere potest capitulum vel is ad quem perti-
net administratio. sede vacante. in casibus
quibus et quos episcopus potuit. nisi a papa in-
terdicatur. de maio. et oboc. Episcopa.

li. vi. Glo. §. Vacante. Idem si a scilicet
maticis vel paganis esset captus.

Absolui debent semper excommunicati ad
cautelam ab eis ad quos fuit appellatum

prius causas audire ceperint in casibus
illis in quibus eis competit iurisdictio
et in alijs casibus. ut habet de sen. ex. c.

Venerabili. li. vi. §. Porro

Absolutio ad cautelam fiet a superiore. si di-
catur post appellatorem excommunicatum
in sententia expressum intolerabilem ex-
cessum. c. §. Potest.

Absoluitur ad cautelam petens dum sententiam
dicit esse nullam. recepta cautioe
non obstante condicioe cuiuslibet. nisi di-
cat eum excommunicatum per manifesta of-
fensa. Et illud infra octo dies probet. de
sen. ex. c. Solet a nonnullis. li. vi.

Absolutio peccatis non potest excommunicatus. xx
iij. q. i. Quicumque.

Absolvere potest episcopus moniales non
exemptas pro iniectioe manuum. extra
de sen. excom. De monialibus.

Absolutus in mortis articulo ab excom-
municatioe ab alio quam excommunicatoe. si la-
natus se excommunicatoe non representauerit re-
incidit. de penis. Si quis. §. Sane. In
clemens. infra. Excommunicatus.

Absolutio excommunicationis a sede apostolica
obvoluta. suppressa causa excommunicationis
non valat. extra. de sen. ex. Cum pro eadem

Absolutio obvoluta. suppressa veritate non
valat. extra. Officij.

Absolutio pro iniectioe beneficii publice. vel
alij competant a simili. c. Est glosa.

Absolutionis beneficium potest quis alij
committere. cui hoc ex officio proprio compe-
tit. extra de offi. iudi. ordi. c. Hinc.

Absolvere potest episcopus vel prius sacer-
dos a canone. cuius absolutioem sibi co-
ditioe eiusdem non retinuit. extra de senten-
tia excom. c. Ruper.

Absolvere potest solus papa cum quem dele-
gatus excommunicavit. nisi ipse eum infra annos
absoluat. extra de offi. de. c. Querenti.

Absolutio in ab excommunicatione per iniectioe
manuum in clericum. cuius propria facul-
tate se satisfaciatur. A papa tamen obtinere
oportet. vel eius legato. excepto mor-
tis articulo in quo ab alio absoluitur
sub condicioe. ut recuperata possibilitate
papa accedat. Excipiunt tamen infirmi
pueri. senes. mulieres. impotentes. co-
pore. paupes. inimicitias habentes. vel
aliud iustum impedimentum. extra de sen.

ex. c. De ceto. c. Quāuis. Ita tñ q̄ cessā
te impedimēto si nō statim ad eū recur
rit qui absoluerē p̄t relabit in p̄stina sen
tentia. e. c. Eos qui. li. vi. c. Si q̄s. i. de.
Absolutio sine reuocatio censure ecclesi
te p̄ vim extorta nō valet. ⁊ extorquens
est excoīcatus. de his que vi. me. c. abso
lutōis. li. vi. S. Vero metū intulit. s. ab
solutio sine reuocationē nō obrinu
it. nōn incidit. glosa. e.
Absolutio religiosi pro iniectio. infra.
Religiosū.
Absoluto ab vna excoīcatione nō est cōi
canduz nisi ab omnibus absoluat. ex
tra de sententia excoī. c. Offici.
Absoluti non sunt habēdi de quoz abso
lutione p̄ litteras vel als legitime nō cō
stat. eo. c. A nobis.
Absoluti p̄t excoīcatus: offerēs se adiusti
ciam cautōe p̄stita. etiā si ps aduersa cō
tra hoc appeller. extra de appella. c. Qua
fronte. Et li. vi. de sen. ex. Solet.
Absoluerē pōt eps ab iniectōe manuum
mulieres ⁊ alias p̄sonas que futurū nō
sunt. de q̄b. s. Absolutōes. Silt̄ hosti
ariū si p̄textu officij lertū n̄ q̄uer por
tūsit. Iudex p̄o manū iniectens violē
tas nō potest absolui nisi de mōdō p̄
pe. extra de sen. excom. c. Mulier.
Absoluti debent a papa ille cuius auctoriz
tate clerici percussit.
Absoluerē p̄t eps eos q̄ clericis modica
inulerūt lesōe. eo. c. Peruenit. ⁊ in a
lth. infra. Religiosum.
Absoluti debent a papa clici ad officia di
gna recipientes excoīcatos a papa vel
eis cōmunicantes. e. c. Significauit.
Absoluerē p̄t legatus de latere iniectēs
manus in clericos. eo. c. Ad emineriam.
Absoluti potest ab vna remanēte alia sen
tentis pluribus inodatus. e. c. Lū p̄ cā
Absoluti mortuus de cuius penitētia cō
spabat dum viueret. e. c. Sacris.
Absoluti potest ab episcopo vel p̄rio sac
dotē cōicans excoīcato in crimine cum
iuramento p̄stira cautōe parēdi excoīca
tori ab eo absoluenodus. ⁊ standi iudicio
ecclesie. alias nō. ⁊ hoc si p̄ma facie n̄ po
tuit ccedere excoīcatorē. de sen
tentia excom. c. Eos qui. li. vj.
Absolutus quando quis sit p̄pter saluta

tionem pape. extra eo. c. Si aliquādo.
infra excoīcatus. §. xxxvij.
Absoluerē nō debent superiores a sententijs
inferior: ipis obmissis vel irrequisitis. s.
senten. excom. c. Romana. libro. vj.
Absoluti debent a papa scolares clerici ⁊
alii se odiose p̄cutientes. Silt̄ qui religi
cos percussierint. extra de sen. excom. c.
Super eo. c. Porro.
Absoluerē nō pōt quis alienū parrochia
num sine licētia p̄ij sacerdotis. extra de
penit. ⁊ remis. c. Omnis.
Absoluedi facultas fratrum mendicanti
um. infra. Confessionis.
Absoluedi in casibz nō p̄missis v̄l a p
pa et culpa. infra. Excommunicati.
Absoluti in extremis nō debent petam
ra ⁊ sepultura negari. extra de sepul. ca.
Parochiano.
Absoluti a toto p̄sententens falsis lris
ex de crimi. falsi. c. Para. infra. excoīcati.
Absoluti ab excoīcatis maior. Videb
sup̄ et infra. Abscoīcatus scienter.
Absolutio a minore excoīcatorē q̄ sit ne
cessaria infra excoīcatus minor.
Absoluti quis ad cautela a maiore excoī
catione etiam non excoīcatus. extra de
appella. Ad presentiam.
Absolutio vnica absoluit quis a pluri
bus excoīcatoribus. dūmodo omēs cau
se excoīcationis sint expresse. glo. extra
de sen. ex. Cum pro causa. §. Tanq̄.
**Casus reseruati pa
pe in speciali.**
Absoluedi facultas a papa quātūctiq̄
generaliter concessa: vel indulgentie. re
missiones in vita vel mortis articulo qui
buscunq̄ et p̄ quacūq̄ causa quocūq̄
p̄bo v̄l scripto p̄esse. casus sequētes ⁊ om
nes etiam casus generaliter in bulla cene si
ue p̄cessu annuali cōtēri semper intelli
gunt ex p̄ri. nisi ipsi vel aliquis eoz spēs
litter ⁊ expresse in ipsa p̄cessōe cōcedantur
Qui sunt bi. scz offense ecclesiastice liberta
tis. violatiōis interdicti a sede ap. impo
siti. heresis. cōspiratiōis in p̄sonaz aut sta
tum romani pontificis: seu cuiusvis of
fense inobedientie seu rebellionis eiusdē
pontificis. vel sedis apostolice. p̄sbyteri

cidij. offense psonal in epm seu alii placu
inuasiois. d'p' dat'is. occupatois. aut deua
stat'ois terrarū romane eccle. mediate v'l
immediate subiectarū. Ac etiā inuasiois
romipetarū seu quozūcunq; alioz ad ro
manā curiā venientū. p'hibitois causarū
ad dictā curiā. delatois armoz. r alioz p
hibitorum ad pres infidelium. impositiois
nouoz onerū realū vel psonaliuz ecclie
vel ecciasticis psonis. simonie sup ordini
bus vel beneficijs asseōdis cōtracte i
uria vel extra. Et casus pcellus curie. qui
sūt hi. f. excoicam? oēs hericos. gazaros
pacariol. paupel d lugduo. arnoldistas
Speronistas. Passagios. videlitas. vli
stas. fatriculos. r q'ss' per alios hericos:
quodcuq; nomis. censentur. Ac omnes
fautores receptoz. r defensores eozū de
Item omnes qui in terris suis noua pe
dagia imponūt. Item omnes falsarios
bulle seu litteraz. p'p'ol. litarū. suplicati
onem gratiam iusticiam continentū per
luminū pontificem. vel vice cancellari
um. seu gerentes vices vel officium vice
cancellarij sacre romane ecclesie de mē
dato pape aut gerentis vices predictoz
signantes supplicatioes easdem. Item qui
nes piratas r latrunculos marinos et re
ceptatores eorum. Item eos qui eās. fer
rum. lignamina r alia prohibita deferūt
sargacenis quib' christianos impugnāt.
Item impediētes seu inuadentes victu
alia seu alia ad vsū romane curie neces
saria adducētes. vel ne ad curiam ipam
adducantur vel deferantur impediētes
seu perturbantes. r qui talia defendūt v'l
sciunt fieri cuiuscunq; dignitatis etiam
pontificalis vel regalis. Item omnes qui
ad sedem apostolicam venientes vel in
de recedentes vel inibi morantes capiūt
propria temeritate vel spoliāt. r non ha
bent super hoc iurisdictionem ibidem or
dinariam vel delegatam. vel etiā illos
detinent. aut ex proposito deliberato ver
berare. mutilare. v'l interficere p'presumāt.
et qui hoc sciunt vel mandant. Item om
nes etiam pontificalis vel regalis digni
tatis contrariantes sententie constantiē
sis concilij qua damnatus est heretic' pe
trus de luna. a quibusdam dictus bene
dictus terris. in eiusdem erroribus per

sistentes aut credentes vel fauētes eis
dem publice vel occulte. Ac etiam scisma
ticis et diuturnum in eodem cōcilio sub
latum. et extinctum errorem continuāre
conantes. Necnon omnes in viciuz eius
dem Petri succedentes ac consentientes
et prestantes eisdem in p'missio errore q̄
modocunq; auxilium. consilium. vel fauo
rem cuiuscunq; sint: vt supra dignitatis
Et omnes in terris subiectis eisdem scis
maticis: r precipue in castro panischole
et r'v'ceñ. dyof. existentibus. Omnes etiā
am qui ipis videlitis et v'sistis quocunq; vi
ctualia aut presidia publice vel occulte p
se vel p' suos subditos afferri faciant v'l
permittant: paribus excoimunicationibz
innodamus. Et ipsos omnes r singulos
declaramus cōtinuatores r fautores scis
matis r heresis: ac omni beneficio digni
tate: et honore ecclesiastico et mundano
denunciamus esse priuatos. Item exco
municamus omnes illos qui per se v'l a
lios personas ecclesiasticas v'l seculares
ad curiā super eozū causis recurrentes
et illas in eadem p'sequētes. aut p'ro
secutionis negotiorum gestores. aduoca
tos vel p'omotores ipsorum vel etiā au
ctores aut iudices super dictis causis de
p'p'ros occasioe negotiorum huiusmodi
di verberant. mutant. vel occidunt. aut
bonis spoliāt cuiuscunq; etiam pontifi
calis vel regalis dignitatis exstant. Item
omnes mutilantes. vulnētes. interfici
entes detinentes capientes. vel dep're
dantes romipetas et peregrinos ad Jer
usalem causa peregrinationis r deuoti
onis accedentes r in ea morantes: r rece
dentes ab ipa. Et in his dantes consiliū:
auxiliū vel fauorē: eozūq; bona p'fiscam?
Item omnes qui per se vel alium vel ali
os directe vel indirecte: quocunq; titulo
vel colore occupant. detinent. vel hostili
ter discutiunt seu inuadunt. aut inuade
re vel occupare presumunt in totum. vel
in partem aliam vrbem regna eccle. rē.
civitates. terras. loca. vel iura ad ipas ec
clesiam pertinentia et spectantia: ac om
nes adhaerentes. fautores. et defensores
eorum. seu in his dantes eisdem consili
um vel fauorem vel auxiliū. Non ob
stantibz quibuscunq; priuilegijs et indul

gentijs etiam apostolicis. nisi de hoc plenariam faciant mentionem et expressam de verbo ad verbum. Et quibuscumque alijs contrarijs non obstantibus per que cuiuscumque conditionis etiam pontificalis vel regalis dignitatis contra huiusmodi notros processus nullus se iuuare possit. De quibus etiam sententis nullus per alium quam Romanum pontificem absolui possit. nisi dumtaxat in mortis articulo. Nec etiam nisi tunc satisfactione vel cautione sufficienti facta vel prestita de stando mandatis sancte matris ecclesie. Et quicunque cuiuscumque etiam pontificalis dignitatis alium quem ab huiusmodi aliter quam pronuntietur presumit absoluerit: excommunicationis et anathematis suis ipsum innodatus. eiusque predicationis lectionis amministrationis sacramentorum: et audiendi confessiones officia interdiximus. Nec ignorantia aliquem excusare ab isto processu potest qui tam patenter publicatur. Datis Romae etc. hec omnia prescripta ut supra papae referuntur. etiam per extraneos. Pauli pape. ij. Que incipit. Et si dominici gregis. Data Romae apud sanctum petrum Anno dominice incarnationis. D. cccc. lxxviii. Pontificatus eiusdem anno octavo. Item Sixtus papa quartus eisdem casus per oia ut supra tam in constitutoe quam in processibus exceptos esse determinat heresis crimen inter eosdem ponens limitat ut postea aliquis de ea fuerit sententia litera condemnatus: delatus seu publice diffamatus. Et loco presbitericidij potest crimen mutilationis membrorum vel occisionis cuiuscumque in sacris ordinibus constituti. Et alios ut supra cum casibus processus. Subiungens quod si quis confessor preter facultatis sive indulgentie aut cuiuscumque concessionis in vita vel mortis articulo per quacumque causa quocumque modo et quibuscumque ordinibus collegijs et personis in quavis etiam pontificali vel regali dignitate concessa ab ipso vel eius auctoritate aliquem absoluerit a dictorum aliquo casuum. aut a votis continentie vel religionis. aut ultramarino. vel peregrinationis ad limina beatorum petri et pauli vel in composita. Am: absoluerit vel commutare presumpserit. ipsa absolutio siue

commutatio nulla est. Et talis confessor excommunicationem incurrit a solo papa absoluendus. Ad obstantibus quibuscumque privilegij sine constitutionibus aut litteris. Nisi in concessionibus vel indulgentijs specialiter: et de verbo ad verbum sufficienter caueretur de ista constitutione. et nihilominus ubi satisfactio esset facienda ipsa presertim vel cautio sufficiens. Et est hec constitutio descripta inter alias extraneas constitutiones apostolicas. Et etiam incipit sicut precedens. scilicet. Et si dominici gregis salutis. Data Romae apud sanctum Petrum Anno dominice incarnationis. D. cccc. lxxix. iij. kal. Januarij: pontificatus eiusdem sexti quartus anno nono. Absolvens a casibus processibus vel alio peccati excepto ut. s. est excommunicatus et a papa absoluendus. ut. s. prime. Absolvens a voto continentie. religionis vel agnatio. patri et pauli liminum. et ad compositella: vel excomunicans est excommunicatus. et a papa absoluendus. ut supra in proximo. §. Absolutio reservat episcopis. scilicet excommunicationis maioris. extra de sen. ex. c. flup. dummodo papa vel conditor legis sibi eam non reservavit in speciali. e. Et casus qui sequuntur sunt ipse prius blasphematoribus dei et sanctorum. ex. de cle. ma. c. ij. Item sortilegij extra de sorti. c. ij. Item commutatio quorumlibet votorum. extra de vo. et vo. c. j. Vide in melius. j. dispensat. Item dispositio male ablatorum incertorum vel certorum qui non erant illi quibus restitutio debet. extra de iudeis. c. l. Item prius matrimonio contracto. vel in interdictum ecclesie. extra de clamde. c. l. In inibitio. et extra de matrimonio sacro inter. ec. c. j. et xl. Item solent episcopis reservari prius omnium publicorum enormium criminum. Item opprobriationis filiorum exposito vel casu. Item cuiuscumque homicidij. Item falsi testimonij. Item falsi instigij. Item piurij. Item incestus. Item corruptiois monialium. Item coeuntium cum brutis. et his similia. Ad hoc dist. l. c. Virorum. c. In capite. et. xxxiiij. q. ij. Quicunque. cuz se. hec glo. de pe. et re. c. Si episcopus. Reservant. l. vj. Qui tamen sint casus de iure vel consuetudine eis reservati: vide infra. Episcopis reservant. Et illa declaratione etiam papa. lxx

tus quartus approbavit. quā ibi habes
• Under ideo tenet. Dixit namq; fm sa
nior doctor opinionem illā pcedere.

• Absolutio casuum specialiter epis reservato
rii: de quib; ia 3. prime dictū est: semper
eis reservant. nisi specialr alicui illorum:
aut alicuius eorū absolutōem concedēt.
Nō obstāte generali concessione ab eis
cuiq; active l' passive facta. de pe. et re. c.
Si episcopus. li. vi.

• Absolutio criminū r' clausē ecclie sunt so
lis sacerdotibus concessa. Unde lz bea
ta virgo fuerit sanctorū oib; ap'lis: nō tñ
ei: sed illis xps clausē tradidit. extra de
pe. et re. c. Non quedam.

• Absolutus fide bona ab aliq; qui se inges
sit correctiones alicui in ioc. in qua nō
fuit pntat: quō ad. euz tur? est. glo. ex
tra de ele. c. Dudum. secūdo. ver. Dece
pre. Et in glo. de sepel. c. Dudum. ver.
Audire in cle.

• Absolvere volens aliu vel ligare debz eā
irrephensibilis. q. q. ij. Radicum.

• Absolutus ab aliq; qui habet auctoritatem
eū absolūdi r' intendit ab oib; censur; r'
casib; etiā reservatis. si idē postea me
minerit alic' casus vel censure cui? tñ p
pter obliuionē in ipa p'fessioe mēoz nō
fecerat: nō erit postea necessariū p illius
absolutōe itez ad illū vel alium recurrere
re qui auctoritatem super bñōi casibus
habeat. lz p' a simplice sacerdote absolū
ui. qz nō est ampl' casus reservat'. arg.
extra de re. et p' c. Sup' l'is. Itē ar. a
contrariis. extra de sen. ex. c. Officij.

• Absolvere in mortis articulo p' quilibet
sacerdos ab omnib; casibus r' censur; dā
modo supior nō potest haberi. vt notat
glo. ex. de offi. iudi. or. c. Pastoral'. In
mortis articulo. ar. p. q. vi. Si pres
byter. r. c. sequē. extra de furis. c. fures.
Ita tñ q; si ab excomunicatōe sic sit ab
soluti cessante impedimēto se respētēt
ei cui talis absolutio cōpetit: siue fuerit
a canone siue ab homine excomunica
tus: alioquin reincident in illam. de sentē
tia excom. c. Eos. li. vi. infra. Excomu
nicatio. §. xxxvij.

• Absolvens iniustum licenter peccat mor
taliter. glosa. q. iij. Si q; dixerit. Un
de Proverbior. xvij. Qui iustificat im

pium r' qui condemnat iustum: abomi
nabilis est vterq; apud dominū. e. c. Si
quis dixerit.

• Absolvens debet se conformare dīnō iu
dicio. quia tunc vera est absolutio presi
dentis: cum interni sequitur arbitrium
iudicis. Unde Lazarus prius a cbristo
suscitatus. Johan. xi. post a discipul' sol
uitur. r. q. iij. Tunc vera. Gregorius in
omelia.

• Absolventi auctoritate priuatur. nō ip
seligandi atq; soluendi potestate se pri
uat qui hanc pro suis voluntatib; r' nō
subditorum moribus exercet. e. c. Ipe li
gandi.

• Absolvens ab excomunicatōe maiori
sunt quatuor observanda. Primo q; ab
soluendus iuret stare mandatis ecclie
extra de sen. ex. Ex tenore. sed hoc non
est de substantia rei. e. c. Cum desideres
Secundo q; prius fiat sufficiēs emēda
pro offensa si sit notoria. sed p' oclta suf
ficiat iuratoria cautio: vel q; p'us satisfac
iat lesō. Tertio q; ill' absoluat q; exco
municavit: vel supior eius. aut cui com
missit. cum p's. miferere. of'orie r' verber
ibus et subūgatur. ego absolvo te a tali
sententia. e. c. 2. obis. secundo. Quar
to v' excomunicator faciat illi postea
mandata rationabil' r' alios possz apel
lare. extra de pact. c. si. extra de appella
ca. Ut debitus.

• Absolutio minorū excomunicatōis nō requirit
iuramētū. extra de sen. ex. c. Super.
• Absolutio est favorabilioris iuris q; con
demnatio. excepto in matrimonio liber
tate: dote r' testamento. ex. de sen. r' re iu
di. c. Duobus iudicibus.

• Absolutio est spirituale quid. g' nihil exi
gendū. de simo. c. Ad aures.

• Absolvens religiosos a canone sibi in iu
re vel privilegio non cōcesso excomuni
catus est. et a papa absolvens. de
privilegijs. ca. Religiosi. in cle.

• Abstinentum est non soluz a malo. sed
am ab omni specie mali. extra d' simo. c.
Audiuimus.

• Abstinerē a malo non sufficit nisi et fiat
bonū. de pe. c. cupiētes. §. r' quia. in cle.
• Abstinentia fugi debet. de xxxv. Sexto.
• Abstinentia cōfert salutē corpori. r' abun

Abstantia egritudinez. de con. di. v. Nihil enim. Crisostomus. Sanat etiam infirmitates. e. c. Legimus.

Abstinētia in quo consistit. Nec in mādu cādo est iusticia nec in abstinēdo. sed in equanimitate tollerādi inopiaz; ipandi abundantia. dist. xiiij. Quod dicit. Augu stinus in li. q̄stionū euangelij.

Abutens auctoritate cōcessa ea puari meret. ff. q. iij. p̄ uilegā. dist. lxxij. Ubi ista.

Abutēs p̄ijs bonis alienū possidere cō uincit. xiiij. q. iij. Quid dicā. j. posside.

Abuti sanctis donis est damnabile. j. q. j. Quicquid.

Actio semel extincta. nō reuiuiscit. extra de renun. Ex crāsmil.

Actio xpi est nra instructio. ij. q. j. De^o oi potens. de con. di. j. Solemnitates.

Actio inanis. Inanis est actio. quā iopia debitoris excludit. extra de resti. spolia. ca. Olim. secundo.

Acceptio personaz nō debet ef. in iudicio. de reg. iu ris. c. In iudicijs. ij. vi.

Acceptatio beneficij vacantis. infra. Be neficium vacans.

Accessorium natura seq̄ ton gnat p̄cipalē. de re. iu. in. c. Accessorium. li. xij. i. p̄cipalē.

Actio legere potest. p̄laz ab sent. subdiacono. Ex tra de vi. r. hōne. c. Ut quisq̄.

Accusatione non indigent q̄ notoria sunt. ij. q. j. Manifesta. r. duo. seq̄n.

Accusare vitā platorū quō p̄nt subditi. ij. q. vij. per totum.

Accusare nō negligāt subditi vitā malo rū platorum. e. c. Sicut inquit.

Accusare bonos mali nō admittuntur. quando. iij. q. iij. per totum.

Accusare bonos non permittunt illegiti me conuicti. e. Consanguineoz.

Accusare nō potest quis suum accusato rem de crimine. nisi r. ipse fuerit pus pur gatus. iij. q. xj. per totum.

Accusare nō p̄mittunt criminosi. vj. q. j. p̄ totum. excepta simonia. cōtra quā quili bet etiam meretrix admittit. e. j. Sed li cet. r. c. Quero. r. glo. c. Quod autem

Accusare adulter vxorem de adulterio p̄ potest. r. ecōuerso. xxij. q. vi. per totum. Accusare vir adulterā nō potest in septez casibus. infra. Adulterium vxoris.

Accusare qui possunt r. quē. r. qui quē nō ij. q. vij. Querendū. c. Non potest. r. iij. q. iij. per totum. q. v. per totum. vi. q. j. Sacerdos. r. quinq̄s se.

Accusare r. accusari ex caritate est necesse. v. q. v. Non vos.

Accusans falle grauiter punif r. infamis. extra de accusa. c. Accusati. infra. ca.

Accusans alium maleiose r. nō p̄ paci. si ille ideo uictus fuerit. accusator penite at seprem annis r. xl. dieb; in pane et aqua extra de accusa. c. Accusati. infra. ca.

Accusare nō p̄t laicos r. clericos. extra aliq̄ iudice et illo p̄sentente. nisi corā ecclēy astico v̄ de iura sui ep̄isopi. extra de fo ro compe. c. S. q̄st. lxxij.

Accusatio vel testificatio contra absente non admittitur. iij. q. ix. per totum.

Accusatio qualiter p̄t scriptis fieri. de bet. ij. q. vij. per totum.

Accusatio permittit r. in ea inscribit r. b; in scribitur. e. c. Libellozū. glo. e. q. circa p̄cipium dicit. fallit t̄n in sex casib; sed infamatio phibet. ij. q. vij. Accusatio. v. q. j. c. r. ij. denūciatio p̄cipit. ij. q. j. Si peccauerit. q. vij. Quapropter. r. sit sine inscrip̄tione. iij. q. iij. §. aliquādo. hec gl.

Accusatio denūciatio infamatio q̄mos do differunt. supra prime.

Accusatio criminalis est ad deponendū ab ordine. Accusatio ciuile ad deponē dum ab amministrazione. extra de simo nia. c. Per tuas.

Accusatio pedente om̄ia manēt in sta tu pristino. ex. de fide instr. c. Accepim?

Accusatio de crimine a quo prius abso lutus fuit non potest replicari. extra de accusa. c. De his.

Accusato debent dari dieta r. estium i scri ptis et om̄ia obieca. extra de senten. r. re. c. Lom J r. A.

Accusatio criminum secretoz quō r. quā do debet fieri. infra denūciatio.

Accusator simul testis vel etiam iudex ef se non potest. iij. q. iij. per totum.

Accusator non probans crimen penā ca lionis subeat. v. q. vi. Qui calumniam

Accusator in proba deficiens qualiter puniatur. ij. q. ij. p. totum. v. q. vi. per totum. Accusatores laici monachi vel minorum ordinum vtrum sint audiendi contra maiores. ij. q. vij. per totum.

Accusatoribus deficientibus reus non est cogendus ad purgationem. ij. q. v. p. totum. vi. q. v. p. totum. nisi laborer infamia. glo. et. e. c. Quod autem.

Accusator deficiens in accusatioe epi ad mittit civiliter in causa ppa agenda. iij. q. vi. per totum.

Accusatus non potest accusationem in accusatorem vertere. iij. q. vi. per totum. nisi fuerit ante purgatus.

Accusatus post mortem nullus potest nisi in tribus de heretico. xxiiij. q. ij. c. vi. Item si hereticos inuitus peredes. extra de hereticis. c. Si quis epus. Item si in notorio crimine decedat. dist. li. xxv. q. v. et xxij. q. v. Item alii addunt quod vbi quis propter bonam alicuius de crimine potest agi. Nec glo. iij. q. i. Quod autem.

Actio peccati populo israhel flagellii inducit. xxiiij. q. iij. Si ea. Augustinus de sermone domini.

Acta omnia iudici in scriptis redigenda sunt. extra de probati. c. Quoniam contra.

Activa vita. infra. Preiudicare. Actus legitimi conditione non recipiunt neque diem. de reg. iu. c. Actus. li. vi.

Actus et reus vbi conueniat et conueniatur infra. Re. i. cause nulle. infra. Totum.

Actus si contra reum in pluribus personarum questionibus lras ad diuersos iudices impetrauerit: littere processus non valent sed condemnabitur reo in expensis. Idem in reo conueniente vel reconueniente eodem durate iudicio. de rescrip. l. dispendia. li. vi. secus de realibus. glo. e. c. Personalis infra. Rescripta.

Actus et reus eodem iure censentur et eadem est conditio vtriusque. extra de iuribus p. ti. ca. Prudentia.

Actus procurator et syndicus vel iconomus quomodo differunt. Glo. ij. q. vij. Si quis erga.

Actus si non conuenit in sermone ad quem fecerit citari: potest eadem in expensis perhibitis. nec ultra reum citari permittit nisi si

ficiens cauerit quod et ipse in termino compare fideliter velit. de dolo et con. c. Actor li. vi. glo. ver. termino quocumque.

Adam si non peccasset non fuisset nature necessitate mortuus. aliter asserens anathema sit. de conse. di. iij. Placuit. primum.

Adam quantum extra paradysum factus: acceptior tamen fuit eua. quam intra facta erat. argum. quod locus non reddit deo acceptum. distin. xl. Illud.

Adam mobilitate dei a se deiciens nobilitate loci priuatus est. e. c. Adam.

Adam solus existens deo adhaesit et non peccauit. arg. de pe. di. ij. Quando Adam Ambrosius ad sabinum episcopum.

Adam primus homo: recens dei opus: confabulator assiduus. quam angelorum coplantatus erat videntibus. eo. c. Primus. Amb. ad sabinum. glo. s. Confabulator. per contemplationem de illo cogitando.

Adam pulchritudinem amissit. Ania pulchre depicta est.

Adam post peccatum fugit. Layn exiit a conspectu dei. de pe. di. ij. Pnia. s. Denique.

Adam spoliatus iusticia nudus inuenitur est. de pe. di. ij. Sapiens. Ambrosius de brava. Ad nudum erat quem in decetia vestiebat. de pe. di. ij. Item sec. Amb. li. de vsaac.

Adam non peccasset sine morte transisset ad beatitudinem. de pe. di. ij. Quod si.

Adam imago dei est: quod sic dicitur. deo. sic omnes homines ab adam tanquam ab vno principio sunt precreati. xxiiij. q. v. Nec imago Augustinus in questionibus. ve. et no. est.

Ad discere prius oportet quam docere. distin. lix. Ordinatos. disti. lxi. Miserum est. xvi. q. j. Sic viue.

Ad iudicium in maioribus causis episcopis et eis superioribus dandus est a papa tantum. Potest tamen episcopus sententia granatus vel alias perpetuo impeditus ab officio executione de consensu capituli vel maioris partis vniuersi vel duos assumere auctoritate apostolica coadiutores. alias capitulum scribere debet huiusmodi circumstantias pape. si scilicet episcopus humilis noller coadiutorem assumere. et ipsius pape ordinatores. de clerico egro. c. Pastoralis. li. vi.

Adiutores prelatoꝝ infirmoꝝ modera-
tos sumptus recipiant. ⁊ ab alienatione
qualibet ecclesiasticarū rez eiusdē abstinēat
rationē reddituri eisdem platis capitulo
ulo ⁊ successoribus. Ibidem.

Administratio ecclesie cathe-
dralis si a
licui plene et libere in spiritualibus ⁊ tpa-
libus fuerit concessa. ille potest omnia q̄
iurisdictionis ep̄alis sunt et que ep̄isco-
pus possit exercere preter alienationes
immobiliū et consecrationē quā per ali-
os ep̄os exercēat. si ip̄e non fuerit ep̄us.
de electōe. c. Is cui. li. vj.

Administratores vel visitatores quos da-
re possit ecclesie cathedrali. j. Visitator
Administratōem ecclesie cathedralis va-
cantis habet capitulū. de supplen. ne. p̄
la. c. Si ep̄s. li. vj. e. c. Ecclesie infra ec-
clesie cathedrali vacanti. j. Ep̄o capto.
Administratōem sibi usurpates. infra. Ex-
communicatio.

Admitti nō debent ad sequētia q̄
in p̄mo articulo defici-
unt. iij. q. x. per totū.

Adolescentia est vita incert-
ta ⁊ periculosa.
sa. xij. q. j. Omnis etas.

Adoptivus filius est car-
nali adoptantis.
durante adoptione contrahere nō potest
extra de cogn. leg. c. Amico. j. Legal.
Adoptivoz successio. infra. Pater carna-
lis. infra. Legalis.

Adoptare quid sit. infra. Legalis.
Adoptari se demon. pcurat studio
ose. xxvj. q. v. Nec miz.
Augustinus de civitate dei.

Adversarius per. l. dies est
expectandus
in causa appellatōis. extra de appella. c.
Personas. ⁊ c. Ad aures.

Adversitas que accidit in bonoposito:
phatio ē virtus. si iudiciū reprobatōis
ex celo pauli q̄ italiā pdicatio⁹ veniens
naufragiū ptulit. vj. q. j. adversitas. gre.
adulterius. infra post
advocatus.

Advocatio officii phibetur
quibusdā. q̄ sūt tres ordines. Primi oī

Advocandi sine postulandi
officiū phibetur
quibusdā. q̄ sūt tres ordines. Primi oī

no phibent etiā p se. vt minores. xvij. an-
nis. ⁊ oīno surd⁹. Alij phibent p alijs. vt
mulieres. ⁊ notati maiori infamia. Per-
mittit tñ eis p illis q̄ tutores sunt et p
parētib⁹ ⁊ affinib⁹. q̄v etiā pponit ppos-
sicio p. vt pau⁹ ⁊ bmoī. ⁊ p patronis ⁊ li-
beris ⁊ c. Alij minori infamia notati pnt
p se ⁊ p certis psonis. iij. q. vij. c. Infames
s. Permittit. ⁊ s. Omnes. Juncta glo.

Advocatus nō sit clericus corāz seculari
iudice i cā seculari. si ip̄e stipēdijs eccle-
sie sue vel miserabiliū psonaz causas
psequat. extra de postulando. c. Clerici
Et tñ min⁹ sacerdos. nisi p se vel ec-
clesia sua. vel si necesse est p sibi iun-
ctis miserabilib⁹ psonis. e. c. Clerico.

Advocatus est qui postulat in iudicio pre-
sente suo clientulo. sed pcurator q̄ eo ab-
sente pponit. ⁊ pcurator qui de mada-
to dñi aliena iudicia intrat. ff. de pecu-
l. s. Panoz. l. iij. rubrica de pcuratorib⁹
extra. l. j. Est autē pcurator desiderium
iuris vel amici sui iure apud eū qui iur-
isdictioni p̄t exponere vel alteri desir-
dario tradidit. iij. q. vij. c. Infames. ⁊
i glo. extra de postulando. c. Cum sacer-
dotis. ver. Postulare.

Advocatus est ius publicū vlt p̄uatū defen-
dere. Unde ⁊ milites dicunt. ⁊ in iure i
multis locis privilegiant vsmilites. c.
de advocatis diuer. iudicioꝝ. l. Advoca-
tati. Vñ sic acq̄sita nō acq̄runt p̄ri. sic
dic̄ Panoz. extra de postulando. c. Cū sa-
cerdotis. Ibidem latius.

Advocatus nō debet assumere cām iniustā
c. d. iudicis. l. Rem nō p̄uā. ⁊ Panoz
m. extra de postu. c. Cū sacerdotis. Vñ
Thomā. ij. q. lxxj. r. scient⁹ defen-
dens causam iniustā tenet parti aduerse
ad inesse. quāto ei⁹ p̄ocinio vel cōsilio
fuerit dāmnificata Et si p̄mo credit
iustā causam. sed in p̄cessu cognouit in-
iustā tenet cedere. ⁊ q̄d cessionē vel cōez
cōp̄ositionē suū clientulū inducere sine
adversarij damno tenetur alioquin res-
tituere. vt supra. Non tamē debet sue p-
ris causam p̄dere. ⁊ c. Nec Thomā. Et
habetur. c. de iudicib⁹. l. Rem non no-
uam. ⁊ quandoq̄z advocatus cognou-
erit cām sui clientulū non iustam. tunc

tenetur eam deserere siue in principio siue in processu. vt ibidem. Nec alius aduocatus debet illi subrogari. Itē Gregori. in constituto. que incipit. Propterandū extra de postulando idem ponit. adijciens q̄ alioq̄ amoueri d̄z ab officio.

Aduocatus p̄cat r̄ verbis p̄bris litigare studens: p̄ iudicē remoueat r̄ sue opinio nis detrimentū patiat. xxx. q. vi. ca. Infames. in. §. Si quis adeo. l. de postu la. l. Si quis.

Aduocatus non debet cō suo clēculo p̄cisci de certa p̄te sibi sibi vel salariū magis petēdo. iij. q. vii. infames. r. §. si q̄s.

Aduocatus in eadē causa assessor vel iudex esse nō debet. vñ reculari pōt t̄c̄q̄ suspectus. extra de apell. c. Postremo. Itē extra glo. h. et. l. de postu. l. Si q̄s. Et

l. de assessoribus. c. Remo. vbi circa finem d̄z. ne aduocatus sit memor r̄ corrupti iudicis nō ponit nōmē p̄ferre

Adulatio q̄n̄c̄ ē p̄ccm̄ veniale q̄n̄c̄ p̄o mortale. vi. rrv. §. Alias. in glo. §. q. iij. Ue q̄ dicit

Adulator compat̄ homicide. r. q. iij. Remo peritorum.

Adulantes peccatozibz ponūt puluilluz sub capita. di. rlv. Sunt nōnulli. Gregori in moral. Et peccant mortalit. dicendo malū bonū. fouendo peccatozem i p̄ccis. d̄m̄modo maluz tale mortale sit. Fin glo. vi. q. i. Sūt plurimū. r̄ di. rlv.

Sunt nōnulli. secus si malū sit veniale. tunc et adulatio venialis est. dist. rrv. §. Alias. di. rlv. Clericus qui.

Adulaf q̄s tribz modis. vel attribuendo alicui bonū q̄ nō habet. vel nimum ex tollendo bonū quod habet. vel approbādo malū q̄d habet. r̄ h̄ est mortale. Dec r. q. iij. Ue qui dicitis. Dec glo. di. rrv §. Alias. §. Adulari.

Adulterantes verbuz dei sunt. q̄ p̄dicando r̄ p̄alia q̄rūt. r̄ tales loquunt̄ placentia. ij. q. vii. Secuti.

Adulter debet gladio puniri. l. ad. l. iij. l. de adulterijs. r̄ stu. l. Quamuis.

Adultera licet olim etiam fuerit gladio punienda: hodie tamen verberata debz detru di in monasterio. r̄ post triennium viro reconciliari. l. Sed hodie.

Adulteri sunt infames. v. q. f. Infames.

Adulterium est alieni thori violatio. vñ de dicitur adulterium quasi ad alienuz thorum accessio. xxxv. q. f. §. Cum ergo

Adulterium viri grauius est q̄ mulieris quia ip̄e virtute regere debet mulierem xxxij. q. vi. Indignēt. Augustinus de adulterinis coniugijs. r̄ vir est caput et p̄cedere debet. c. Non m̄thaberis. Augustin⁹ de decē cordi. Richard⁹ in iij. di. xxxv. q. iij. dicit. q̄rū ad simplicem fornicatōem vir grauius peccat. qz in eo magis viget vsus rōnis. tñ omnibz pensatis adulteriū mulieris grauius est. qz magis pfundit virū q̄ ecōtra. r̄ qz magis ledit m̄t̄imonium. et quia causat̄ plis incertitudo. in quātū tamē vir est rector mulieris. ip̄ius viri adulterium grauius est sc̄dm̄ quid.

Adulterium viri et mulieris equalit̄ punitur. infra. Coniugum par.

Adulterans vir non potest vxorem adulteram dimittere. nec econuerso. xxxij. q. vi. per totum. extra de diuorcijs. c. Si significasti.

Adulteram dimittere non potest ip̄a vi uente adā ducere. r̄ si duxerit separentur. et non obstante sentētia diuorci ad inuicem redire conpelluntur. extra de diuorcijs. c. r̄ l. r̄ r̄. quia parit̄ dicit̄ c̄tra m̄t̄imonio r̄ dispensatio tollitur. di. c. r̄ xxxij. q. vii. per totum.

Adulterium vxoris vir accessare non potest in septem casibus. sc̄licet. Si p̄stat ipsum fuisse fornicatuz. xxxij. q. vi. Si h̄bil iniquus. Augustinus de sermo. do mini. extra de diuorcijs. ca. Significasti. Item si vxor fuerit vi oppressa. xxxij. q. v. Ita ne. Augustin⁹ de ciuitate di. Item si credidit maritū mortuum. xxxij. q. ij. Cum per bellicam. Item si aliter sub specie mariti eam cognouit. xxxij. que. ij. In lectum. Item si vir dedit ei occasiōem fornicandi. i. si adulterādam tradidit. extra de eo qui cognouit. c. Discretionem. Itē si maritus post adulterium tolleravit eam. argumentū. xxxij. q. f. Si quis vxorem. Item si adultera rata fuit ante baptismum. Extra de diuorcijs. c. Gaudem⁹ bec i. gl. xxxij. vi. In principio. q.

Adulterā vxorem dimittere nolēs patro-
nus est turpitudinis. quia crimen celat
xxxij. q. j. Sic crudelis. Glosa. si in non
vult penitere. vt extra d. adul. c. Si vir
Nā si adulteriū suspitio i vxore cadit vir
eam accusare pot. extra. e. c. Vāritas. c.
Intelleximus. Et intelligit d. notozis.
Nō em̄ tenetur eam dimittere: sed eccle-
sie denūciare. tunc siue occultū siue no-
tozius. dñi tamē probare possit. et hoc ad
penitentiā vel ad diuorciū si vult. Con-
sultur tamen q̄ interim ei nō reddat de-
bitū nisi iussus p̄ ecclesiam. ne videat cri-
men approbare. Sz expellere eā non de-
bet nisi publice moret cum adultero. vel
sit cōiuncta per sententiā. vt p̄sa crimē.
xxxij. q. j. De benedicto. extra de aduke-
rys. c. Intelleximus. extra de diuorcijs.
ca. Significasti. hec glo. vbi. s̄.
Adultere potest maritus post sententiā
reconciliari. xxxij. q. j. Quā. Si aut̄ no-
luerit maritus. tūc ip̄a in monasterium
destrudat ad pagendā penitentiā p̄petu-
am. extra de p̄uersi. c. iij. c. Baudem.
Adulter nō potest ducere eam quā habu-
it vxore viuēte. xxxij. q. j. per totū. habu-
it dicat. s. p̄ adulteriū. glo. in p̄ncipio. di-
cte cause. d. c. q. nullus crimen dirimit
matrimonium cōtra. et. in duob. ca-
sibus sequētib. infra.
Adulter non pot. ducere eā vxore cui vi-
uente vxore fidem dedit q̄ ipsa mortua
vxore ducere velit. et sup̄ hoc eaz cogno-
uit. Extra de eo qui cog. c. Cum habes
ret. Secundus casus. si alter eoz sit ma-
chinatus in mortē coniugis vt alteram
ducat. Et intelligit machinatus cū effe-
ctu. xxxij. q. j. Relatiū. et extra. e. t. c. Si
gnificasti. Tertius casus et comprehendit
sub primo. Si adulterā suam duxit et ei
cohabitauerit p̄iuge altero viuente. tūc
separant et publice penitētie subdant. si-
ne spe coniugij: si sint senes. extra. e. c. cū
haberet. In p̄dictis casib. d. im̄ m̄ri-
monium contractū. Hec in glo. xxxij. q.
j. Adulterio. infra. m̄rimoniū. p̄bendi
Adulteram notozā etiā sine iudicio ec-
clesie dimissam nō cogit vir recipere: nisi
constaret etiā ip̄m adulteriū cōmisisse
Extra de diuor. c. Significasti.
Adultera cuius machinatōe adulter ei

virum occidit: nō pot̄ illū habere in ma-
trimoniū. etiā si ip̄m infidelem per hoc
ad fidem cōuerterit. Extra de cōuer. in
fidelium. c. Laudabile.

Adulterā tenens stultus et iniquus est. xxx
ij. q. j. Dixit dñs

Adulter est omnis in suā vxore ardētior
amator. Nihil em̄ fedius q̄ vxore ama-
re vt adulterā. xxxij. q. iij. Digo. Jero-
nymus cōtra Iovinianū. glo. Adulter nō
reatu illi? capitalis criminis. sz sicuti
ne adulterio libidinis. Nota q̄ aliq̄s
comitescit vxori causā plus vel reddendi
debiti: et nō peccat. sed meret. disti. xij.
Heri. xxxij. q. v. Si dicat. xxxij. q. j.
Si tu. Vel causa incōtinētie et est veni-
ale peccat. xxxij. q. iij. vir cū vxore. Nam
hoc ap̄ls. j. L. v. v. concedit p̄m adul-
teriā. et excusat a m̄ri. c. p̄ter nuptias
xxxij. q. ij. Quicquid. Hec causa explet
de voluptatis. nec iniquus do est mortale.
Hec glo. xxxij. q. ij. Quicquid.

Adulter alia ducens viuēte vxore. nec
et in q̄ vxore prius habeat post mortem
vxoris poris p̄t illa secunda si vult cum
ip̄a maritare. Extra de eo q̄ duxit. c. Pro-
positū. Et tunc de nouo in eū cōsentiat
et cōuerso. Dummodo tūc ei nō p̄stitit
fidem cōtrahendi viuēte vxore. nec ma-
chinatus sit in mortem vxoris. e. c. Ue-
niens.

Adulterium ē maximū crimē. xxxij. q. vij
Quid in omnib. Et punit pena mortis.
extra de iuris. c. j. et habet Glosa. xxxij.
q. vij. vbi. s̄.

Adultere que ples in adulterio suscipit
nō neget penitētia. etiā si ples succedat
in hereditate. Extra de i. et re. c. officij
Adulteriū separam matrimonium q̄ ad cor-
pulam cōiugale. non aut̄ ad vincim ma-
trimoniale. Tū illo viuēte neuter p̄t al-
teri nubere. Extra vt lite nō p̄stet. c. Ad
h. et de eo q̄ duxit. c. Extraz.

Adulteriū nō comitit suā credēs dñi ali-
am cogit. xxxij. q. j. Si virgo. et c.
In lectum.

Affectum. deus pensat non fa-
cti q̄ntitatē. vñ ex bi-
laritate vn? p̄s. et de conse. di. v. Nō
medocriter. Jeronymus.

Affectus animi tū sunt voces ad aures

dei. dist. xxxiii. Sedulo. Augusti. de ca
thecisandis rudibz. Hinc dicit. non cla
mor sed amor sonat. rē.

Affinitas contrahit solum inter
contrahentē et consan
guineos coniugis. non autē inter consan
guineos utriusqz. Unde pater et fili⁹ pos
sunt habere matrē et filiam. extra de con
sangu. c. Qu. super his.

Affinitas sic consanguinitas impedit et
dirimit matrimonium. xxx. q. iiij. Equi
ter. et infra. Solum tū priū genus ē nūc
in prohibitione alijs uocatur. extra de co
sangu. et affi. c. Non debet. sed et illud solū
vltis ad quartū gradum inclusive phibe
tur. c. Qu. super his. Si tū in q̄rto ḡ
da rep̄tunt p̄traxisse. nō legent. xxxv.
q. ii. De p̄nquis. c. Et hoc quoqz.

Affinitas contrahit coitum fornicariū
sicut per legitimum. Extra de eo qui cog
ca. Discretio. nō tū in p̄llor de extra
ordinaria. xxx. q. i. Et praordinaria.
Affinitas supueniens dirimit sponsalia.
de futuro. extra de consangu. et affi. c. Qu.
Super eo.

Affinitas post matrimonium contrahit
supueniens nō debet nocere innocenti.
Extra de eo qui cog. c. Tue fraternitatis

Affliccio non debet addi afflictis
vii. q. i. Lum percussio.
Gregorius ad candidum. extra de cleri
co egrotā. c. Ex parte.

Alchimaticum aurū vel ar
gentū. faciē
tes. mādantē. vendētes. vel sciētē emē
tes laici sunt infames. clerici puari bñfi
cijs obtentis. inabiles ad obtinenda.
Extraua. Joh. xi. que incipit. Sp̄
dent quas non habent.

Alleis et taxillis clerici non ludant.
nec assistāt ludentibus. de vi
tā et honesta. cleri. c. Clerici officia

Aliena possidet qui supflua retinet
dis. xliij. q. i. §. Ordinatus.
Alienā rem iniuste detinere ad satisfaciē nō
multū differt a rapina. extra de resti. spo
lia. c. Sepe contingit.

Alienatus a mente nō pōt religioē p̄fi
teri. extra d̄ regu. trās. d̄ reli. c. sic tenor.

Alienatio p̄petua rerum ecclie omissio
lenni tractatu et sine rationabili cā non

valet. de rebus ecclesie nō alie. c. Dudū
libro. vi.

Albugo i oculo significat arrogā
tiā q̄ a luce superne clari
tatis excecatur. di. xlix. Hic etem. Grego
rius in pastoralī.

Allegans emptiois p̄uilegiū te
netur infra tps p̄ordia
rium statutum illud corā p̄onis idone
is ostendere. Si allegat p̄scrip̄tōem ex
emptiois solum tenet eo d̄ modo fidem
p̄scriptionis facere. Si utriusqz allegat
tunc p̄uilegiū ostendat ut pus. qd̄ si nō
sufficit. dat tamē causam p̄scribendi: re
netur ut. s. p̄scrip̄tōē q̄dragita anno
rū. p̄bare. ordinari⁹ tamē ipum in posses
sione nō turbet pendente h̄mōi p̄batioē
Si vero h̄mōi allegata ut. s. nō sufficit
ante potest ordinarius ut iure suo d̄oec
de exemptione plenā fidem fecerit. de p̄
uilegijs. c. Lum plone. ii. vi.

Allegas nullitatē excomunicatiois pen
dente probatione emittet in iudicijs. sed
nō extra. de sen. excō. c. Solet. li. vi.

Alleluia in nouo testamento an
geli decantauerūt. et glo
ria in excelsis. de con. dist. j. Hi duo.
Alleluia et gloria in excelsis. q̄ nō sem
per cantantur. Infra. Gloria in excelsis.

Altare non erigitur nisi de licentia
episcopi. Et fingens confe
cratum cum nō sit. si est sacerdos degra
detur. laicus excommunicatur. de con
se. distin. j. Nullus

Altaris p̄secratio. infra. Eccia vlt altare.
Altare si mutatum vel enormit̄ p̄fractur
fuerit. lapis sigillum continēs consecra
tur. non autē ecclesia. Si modicum ad
datur n̄ p̄secratū consecrato: trahit ad
consecratum. extra de conse. eccle. vel al
tari. c. Quod in dubijs. c. Ad hec. c. Li
gneis. infra. Ecclesia debet.

Altare ignotū deo paul⁹ athenis iuenit.
et xpm p̄dicauit. di. xxxvii. Legim⁹. i. gl.
Altari viatico possunt episcopi vbiqz te
lebrare. ita tamē q̄ interdictum seruent
de p̄uile. c. Quoniaz. li. vi.

Altario seruicij de ipso viuatur vel etiā san
ctuario. aut euangelium nunciās viuatur de
euangelio. j. q. ii. Sacerdos. xij. q. ii. ca

ritatem. c. Ecclesiasticis. xiiij. que. j. Ec-
clesias. s. Quia ergo. extra de pben. c.
Cum fin aplm.

Altaria plura possunt consecrari simul i
eadē ecclesia. ex. de conse. ec. c. Cum sis.

Amatores dei veri quifint. de
pe. dist. ij. Caritas.

Amari debet corpus nostrum. ita vt ne-
cessitati eius consulamus 7 agamus q̄
ten⁹ et ipum spiritui ordinate subiectū
ad perpetuā incorruptionē pueniat. de
pe. dist. ij. Caritas. s. Jre corpus nostrū.

Amandus non est mundus. sed contem-
nendus. c. s. Ordinem dilectionis illi p
uertunt.

Amator huius seculi dei inimicus. nec
deum diligere potest vel bonos. xxij. ij
s. Ex his.

Amatores mūdi p terrenis libet mltā pa-
riuntur. pro deo nihil. di. xl. c. Omnes
seculi.

Amat filium vel seruum qui cedit vel cor-
ripit non qui parcat. xxij. q. v. Non pu-
tes. Augustinus sup eplam Jobis.

Ambicio periculosa. dist. xlvij.
Sicut. distin. l. De bis
clericis.

Ambientes officia debent repelli. 7 fugi-
entes attrahi. j. q. i. Pallas itaq. 7. j. q.
ij. Sicut.

Anathema significat maiorem
excomunicacionē
glosa. xj. q. ij. Si inimicus.

Anathematis vel excomunicacionis pena p
bibitum: est sententie ferende commia-
tio. secus si prohibetur sub anathemate
tunc est lata. extra de iure patro. ca. Re-
latum. ij.

Anathematizate sunt quedā obseruātie
specie virtutis preferentes. nō q̄ repro-
bet religio. sed q̄ simplicitate ambulātes
damnabāt introducentes pcepta noua
cōtra scripturas sacras et canones. dist.
xxx. per totū. Vide de singulis i suis vo-
cabulis.

Anellam ducens nescius pt eaz
postea dimittere: nisi
cognoscat eaz postea scuerit. Extra de
coniug. ser. c. Proposuit.

Angeli creati sunt omnes boni et in-
caritare. sed pseuerantiam

nō oēs acceperunt Und pmo celum. id
est angeli. postea firmamentū creatuz le-
gitur. de peni. disti. ij. Citius. s. Qd̄ ve-
ro. Gregorius.

Angelorum nouem ordines describunt
nouē lapidibz. Ezech. xxvij. scz. āge. ar-
chan. thro. domi. pnci. pote. virtu. che-
seraphin. de pe. dist. ij. Principiū. s. No-
uem. Grego. in moral. li. xxxij.

Angeli duos hymnos cantauerūt in no-
uo testamē. scz. B̄tia in excelsis. 7 Allelu-
ia. de con. dist. j. Hi duo.

Anima rational' p se est forma cor-
poris humani. cōtrarium
asserens hereticus censet. de sum. tri. i.
et fide ca. c. Unico. s. Porro. in cle. Et
de ptribus anm. c. infra. Ratio.

Anima creando infundit. 7 infundendo
creat. xxij. q. ij. De vero. in glo.

Anima pulchre depicta est a deo: habes
in se virtutū gradū reuerentē: splendore
7 pietatis. in qua splendor glorie: et
paterne imago substantie. Hanc p̄leri-
tudine dant ap̄t̄s deposuit. de pe. di.
ij. Illa anima. An̄ro. in Examerō.

Anime vita est de. de pe. di. j. Si an̄s.

Animaz exutariū alique sunt valde bone
pro quibz suffragia sunt gratiarū actōes
Aliē valde male: tunc sunt vitoz conso-
laciones. Aliē mediocriter bone. p illis
sunt propiciationes. Aliē mediocriter ma-
le. et illis sunt damnationis forsitā alle-
uiationes. Et fm hoc vsq; ad extremuz
iudicium triā abditis receptaculis d̄ri-
nent. Profunt igit illis suffragia qui vt
prodesent eis h̄ in vita meruerūt. xij. q.
ij. Tempus Aug⁹. in Euche.

Anime defunctorū in an̄ oblatōnibz sa-
cerdotum. p̄cibus sanctorū. elemosynis
caroz. ieiunijs cognatoz. e. c. Anime.
Gregorius. iij. dyalo.

Animabus om̄nibz vna missa vel psalm⁹
dicta prodest tantū ac si pro singul' tota
dicere q̄ scilz vna p̄ ōnibus cū hila-
ritate: s̄ p̄ singulis cū anxietate dicat.
de conse. dist. v. Non mediocriter. Jero-
nymus. glosa. vel tantū valet dicēti pro
omnibus cōm hilaritate.

Anime exute qualis sciant. Infra. Dor-
tui beati.

Animus impiorum recētoribz factz tur-

bulentius excitat. xxij. q. v. Pena.

Anime vni⁹ pditōi innumerabiliū mozo
corpoz nō pōt cōparari. xxij. q. ij. Si
habes. Aug. ad auxiliū ep̄m. ar. q. aia
multo p̄ciosior est corpe. sed corpus p̄ci
osius est bonis t̄palibus. dist. xxxvij. se
dulo. t̄m melius. xij. q. s. Precipim⁹. q. ij.
Arum.

Anulus significat mutū amore
et fidem conjugale eē ser
uandā. 7 vt eodē pignore eoz corda iun
gant. ideo q̄rto digito inscribit. q. i. e. ve
na quedā vt fert sanguinis ad coz vsqz p
ueniat. Isidor⁹ li. ij. de offi. e. xvi. 7 xxx.
Femine. 7 e. glo. c. Arates.

Anulus cleric⁹ nō portat nisi quibus ex
offi. iacūbit. q. i. de vi. 7 hone. de. c.
Elerici officio.

Annus probationis minorennis
r̄tū ḡn̄t̄r̄antis est q̄n
tusdesimus. de r̄ḡ. 7 tr̄s. ad reli. c. Is
qui. c. c. B̄n̄ficiū. in glo. p. p̄batōis. l. vi.
vt sit iudeos

Antichristus vt sit iudeos
7 xp̄ianos attra
bat vtrozūqz sabbata custodiet. de cōse.
dist. ij. Peruenit.

Anticipi est quicumqz nō est xp̄i. xxij. q. j.
Quoniam. Jeronymus.

Apparuit xp̄s in specie peregrini
ni simulans se longi
us ire. qui p̄ fidē peregrinus erat in coz
ditibz discipuloz. j. q. s. Qd̄ quidā. s. Itē
domin⁹.

Appellare oibz libez ē nec phi
bere q̄s dz appellatē
ij. q. vi. c. ois q̄p̄s. 7 q̄n 7 q̄n. e. gl. i. pn.
Appellanti causa d̄lōis vt̄m sit reme
dium dandū. ij. q. vi. per totum.

Appellatio general⁹ sup oī cā nō valet. Ex
tra de apel. c. In cetera. c. Consuluit
Appellatōm in q̄bus causis sit necesse in
terponere. ij. q. vi. Si q̄s. s. Flōiātes
Et cause 7 personē quaz appellatio non
admittit. e. s. Sunt etiam.

Appellatōis remedio sublato in causis ec
clesiasticis sic appellatio ita recusatōi
nō est deferendū aliquatenus. nisi cā rō
nabilis assignet. extra de apel. ca. Sup
eo. infra. Appellatōe postposita.

Appellationē obijcere nō pōt qui appella
tioni nō desert. e. Lū sit. 7. c. Constitui.

Appellationi p̄ quacūqz leni sic p̄ magna
causa est deferendū. e. c. De appellatōibz.

Appellare nō audens p̄ter merum appel
lasse iudicat. d̄mmodo infra tps appella
tionis cozā iudice a quo voluerat appel
lare v̄l si eū habere nequit in p̄sentia bo
norū viroz p̄testatiōe sup h̄ p̄posita cau
sas exp̄sit. extra de appella. c. Si iustus
Appellare p̄t vtraz ps ab eadez sentētia.
extra de excep. c. Significauerūt.

Appellare pōt p̄curator. sed nō p̄secut⁹ ap
pellatōem cōpelli pōt inuitus. extra de
p̄cura. c. Non iniuste.

Appellatio frustratoria non admittit ho
die nisi rōnabilis causa sublit. Extra d̄
appella. c. Ut debitus.

Appellare nō possūt subditi p̄tra discipli
nā ecclesiasticā: nisi iniuste grauarēt. e. c.
Reprehensibilis.

Appellatio a correctōe admittit si p̄latas
modū excessit. als non. e. c. De p̄iore

Appellantes religiosi cōtra p̄latos suos:
nihilomin⁹ sunt f̄m̄ statuta ordis cozri
gēdi. extra de apel. e. Ad nostram.

Appellare non possunt usurarij q̄n sup re
stitutōe usuraz p̄t̄hiunt. extra d̄ vlu. c.
Quā perniciosum.

Appellatio facta p̄tra leges vel canones
nō est ad iusticia. extra de p̄p̄. s. Soluta

Appellatōis remediū nō est institutū
ad defensionē iniquitatis. sed inno
centie. e. c. Lum specia. l.

Appellatōi detinentis vrozē alteri⁹ ma
nifeste vel manus in clerici publice in
ficientis nō est deferendū. e. c. Consuluit
it. Similit⁹ qui post legitimā appellatio
nē aduersariū spoliavit. eo. c. An sit

Appellatio in crimine notorio nō admit
titur. e. c. Peruenit. s. c. Consuluit. audi
ditur t̄m appellatō post finiam diffinitiuā
sup notorio de quo quis cōuictus v̄l in
iure p̄fessus est. vt supior. p̄hibeat de sen
tentia maḡ def executōi post appellatōz
d̄ apel. c. Romana. c. Locertatōi. li. vi

Appellans si sit raptor vel violentus de
tentor aliene rei auditur i iudicio eccle
siastico. nisi sit manifest⁹ raptor vel forni
cator. ex. de apel. c. Lum sit romana

Appellationi inimici p̄tra inimicum non
est deferendum. extra de accu. c. V̄mi
nimus.

Appellare potest excoicatus. extra de ap-
pella. c. Peruenit. primo.

Appellare potest citatus ad locum non tu-
rum. c. c. Ex parte tua.

Appellare per supra ea causa non licet. eo. c.
Sua nobis.

Appellare post tres sententias super ea-
dem causa non licet infra. Sententias tres.

Appellationis remedium infra decennium in-
terponi debet: tam post definitivam quam in-
terlocutoriam sententiam. ij. q. vi. c. Anteriorum.

Alioquin sententia transit in rem iudicatam. et denegatur aditus appellandi.

extra de sententia et re. c. Quod ad consulta-
tionem de appella. c. Romana. li. vj. Etiam

si sententia fuerit conditionalis. ij. q. i. Brevium

Appellans etiam extra iudicium debet in-
fra idem tempus. i. decennium a noticia

grauaminis appellare. alioquin non au-
ditur premedium appellationis. auditur

tamen per remedium iuris communis. de ap-
pella. c. Concertationi. li. vi. Et compu-
tantur dies decem pro appellatione. et xxx.

dies pro insinuatione siue petitione ap-
pellationis. glo. e. c. Ab. eo. c. Tringinta. li. vi. Et

includit decem dies in eis. Glo. ij. q.
vi. c. Anteriorum.

Appellans potest infra triginta dies apo-
stolos instanter. quod si non fecerit appella-
tionem renunciat. de appella. c. vt supra.

c. Ab. eo. li. vi. Et. c. Quamuis. i. de. Et

iudicium tenet etiam irrequisitus dare. glo. ij.
q. vi. Post appellationem. Si vero iudex

rite requisitus dare noluerit in termino
ab eo prefixo. vel si se daturum dicit nullo

termino tamen prefixo: tunc perinde est ac
si expresse denegasset. tunc potest appellans

prosequi appellationem. De appella. c. Quam-
uis. i. de. Et processus ulteriores iudi-

cis illius sunt irriti. c. c. Ab. eo. li. vi. De-
bent autem peti apostoli instanter. Glo. a.

e. y. Instanter. Si in ipso actor appella-
ndi petat apostolos: debent ipsos iterum pe-

tere. hec glo. Et sufficit vno contentu se-
pius et instanter petere. Et si non petierit

vel oblatos non receperit: appellationi
renunciat. c. c. Quamuis. i. de.

Appellans intra vel extra iudicium: debet
infra annum a die interpositionis eaz. p-

sequi iusto impedimento cessante. alio-
quin censetur renunciasset. De appella. c.

Sicut appellationem. in de. Conceditur
tamen ex causa biennium. nisi iudex

a quo appellatur attentis circumstantiis tem-
pus aliter moderetur. quod neglecto: tes-

net sententia et appellans non audiet si vl-
terius appelleret. extra eo. c. Luz sit roma-

na. c. Oblate. Et potest terminus predictus
tam a iudice quam ab appellante abbre-

uiari. sed non prolongari. c. c. Oblate.

Appellationem infra dictum tempus non p-
sequens: condemnatur in expensis. Ex-

tra de rescri. c. Ex parte. Item si prosequi
contempserit per se vel per procuratorem

instruendum procedit contra eum tanquam
contumacem tam in expensis quam in cau-

sa appellationis. de appella. c. Cordis no-
bis est. c. Licet. li. vi.

Appellans et recedente non oportet iu-
dex appellari si pro se voluerit iterum

litigare. quia si iterum testatur se coram eo
nolle litigare nihil appellationi renunciat

de dolo. c. Eum qui. vi. glo. intelligitur
de appellatione frustratoria.

Appellationis tempus non currit ei qui p-
impotentiam fuit a prosecutione impe-

ditus. extra de appella. c. Ex ratione. Si
multum non currit quam diu differit de p-
sensu partium. nisi propter periculum dilatio-

iudex aliter mandaret. c. c. Quam diu. i.
de. Etiam postea tangitur ibi. Appella-

tionis propter impotentiam.

Appellationi quis libere potest resignare
ij. q. vi. Si quis. §. Si vero.

Appellationi renunciat quis tacite per fa-
ctum contrarium. extra de offi. delega-

ti. c. Stratum.

Appellationis vocabulo et simplicitate
omisso. sed hoc ipso expresso quod se sua

que tuitioni pape subijci: non debet si
ne cause cognitione condemnari. extra

de appella. c. Ad audientiam.

Appellationem sufficit scriptis dare iudi-
ci: nec oportet quod coram eo legatur. eo. c.

Appellatio. li. vj.

Appellationis forma ante vel post sen-
tentiam et apostolorum et litterarum forma

habetur. ij. q. vj. Post appellationem
et appellationem interposita. §. forma.

Appellans ad papam super sententia iter-
locutoria infra vel extra iudicium: appel-

let in scriptis: causamque exprimat ac a-

postolos petat. et si appellatus petit: pncipales debent super pncipali papā accedere per se vel procuratorem. hec nō observans reputatur non appellās: et cōdamnatur in expensis. Similiter appellans hec non observans vt contra contumacem in expensis et causa cōtra eum proceditur. per hoc tamē in appellatiōibus a diffinitiva nihil imutat. de app. pel. c. Lordi. li. vj.

Appellans propter gravam aliquā: nō tenetur coram iudice appellato infra terminum ab eo prefixū ad docendū suam rem vel audiendum revocari gravamini. tanq̄ iudice comparere. sed ad hūc ut revocationem gravaminis ab eo audiat. et si infra terminū hoc revocet cū effectu: et ille non comparuerit potest iudex ille libere et causa procedere. c. Si a iudice. libro. vi.

Appellans contra electionem postulationem vel provisionem in instrumento exprimat omnia obijcienda contra formā vel personam. et iuret credere illa vera esse: et ea posse probare. sicut nō expressis non audiantur nisi de nouo emergat vel superveniat probandi facultas. sup quo etiam iurent. de appellati. c. Ut cir. li. vj. Si diffinitive iuraverint non audiuntur. s. dicendo. Credere ea esse vera vel que sufficere possint ex eis. e. c. Is q. li. vj. et si predicta non servet non auditur etiam super expressis. e. c. Qui contra. li. bro. vj. et cum vt supra opponitur et appellatum iudex debent omnes quorū interest per se vel procuratores infra mensem iter arripere ad papam. et post adventum vnius partis expectatis viginti diebus procedatur. non obstante absentia cuiuscunq̄: et opponeres si non p̄bet condemnantur parti in expensis si i formam obiecerunt. Si vero in personā et non probant. triennio sunt suspensio beneficio. et si hoc triennio se temerarie ingesserint: erunt perpetuo ipso iure privati. nisi constet eos nō fuisse calumniosos de electio. c. Statuimus libro. vj. et intelligitur de beneficiis que habet in ecclesia contra quam offendit. e. c. Ab eo. libro. vj. Predicta tamen forma solū habet locum cum extra iudicium appella-

tur. Quia iura antiqua extra eo. ca. Ut debitus: debent intra iudicium observari. eo. c. Constitutio felicis. libro. vj. Pedente vero appellatiōe predicta nō valet confirmatio ordinarij. eo. c. Si post. q̄. libro. vj. Infra. Electio ecclesie cathedralis. predicta tamen cōstitutio nō habet locum cum appellans ius suū vt ecclesie directe prolequitur. sed cum defectus vel crimina in formam vel personam obijciunt. Et si circumstantias defectuum non specificat super illis nō auditur: etiam si iuret illos de nouo didicisse: et in eadē causa non auditur alius superveniens non appellans: si quē prosequitur. potest tamen assistere appellanti. Auditur autem pro interesse proprio agens. eodē. ca. Constitutionem. in electione. Et licet omnis forme repellat appellatorem a probatione: non tamen infirmat probationem super alias legitime factas. e. s. ultimo.

Appellans talis non servans formam predictam renunciat appellatiōi nec prosequitur obiecta aut alia per viam querelę nisi in casibus inibi exceptis. de electione. c. Constitutionem. s. Exerunt. in electione. Infra. Opponentes.

Appellans intra vel extra iudicium de iure ut causas electionū episcoporum et superiorum ad papam dicit in scriptis et causa probabili fuerit interiecta. abs nō et possunt partes sine pravitāte ab eisdem recedere priusq̄ fuerit pape presentata. Iudices tamen inferiores inquirāt an pravitās interuenerit. quam si repererit de causa non cognoscant. sed statuant partibus terminum: quo cum actis et munitis ad papam veniant. de electio. c. Quamuis. libro. vj. Si autem iudices illi sine inquisitione predicta ad confirmationem vel consecrationem electi procedant: irritum est. et ipsi ordinarij sunt suspensi per annum a confirmatiōe et consecratione episcoporum. eo. c. Prouida. libro. vj.

Appellatio pape quādo dicatur interposita. supra pro pane. et infra. Electionis provisionis.

Appellans aliam causam potest exprime re coram iudice appellatiōis et aliā cor-

ram iudice a quo appellat. Extra de ap-
pella. c. Constitutus.

Appellari debet gradati nullo medio iu-
dice infermisso: nisi ad papam immedia-
te appelletur. Extra. e. c. Dilecti filij. scdo.

Appellari posse ad papam medijs preter-
missis privilegium est apostolicuz. extra
de privileg. Antiqua.

Appellatio a civili iudice ad papam non
tenet. nisi sint spali iurisdictioni pa. subie-
cti. extra de appella. c. Si duob.

Appellare non licet ad superiore iudice an-
te sententia diffinitiva ei qui convenitur
coram iudice idoneo: nisi ex causa ratio-
nabili. etiam si dicat qd a superiore
nuncios miserit vel litteras impetraue-
rit priusqz delegato assignate fuerint. ex-
tra. e. c. Ut debitus.

Appellari non potest a iudice in quem qd
consensit. ij. q. vi. A iudicib. extra de of-
ficio dele. c. Super questionu. Glo. c. a
iudicibus. Potest tamen ab ei' iniq' sen-
tentia appellari. Similiter si de com-
muni consensu sint electi: non tamen ab al-
bitri. nisi appellatione remota.

Appellari oportet ab arbitris iuris ad pa-
pam. de offi. iudi. dele. c. Is cui. li. vi.

Appellari oportet ad papam a subdelega-
to si delegatus sit et communicatus vel ino-
ratus: et in subdelegando referuavit sibi ali-
qua iurisdictionem. vel si papa delegas
nomen eius proprium non expressit. De
offi. et pot. dele. c. Si is cui. li. vi.

Appellari debet semp a subdelegato ad p-
mum delegante quando ipse delegando
non comiserat in totu vices suas. Simi-
liter in alijs casibz quibus delegatus ne-
gatur habere iurisdictionem. eo. ca. Si
a subdelegato. li. vi.

Appellatur semper ad delegatu a subde-
legato si usqz ad reuocatione commisit.
vel alias sibi aliquid iurisdictionis refer-
uauit etiam post sententia. de offi. dele.
ca. Si delegatus. li. vi. Juxta tamen ex-
ceptiones pdictas in duobus. s. pceden-
tibus.

Appellat a subdelegato ad delegatu nisi
ad papam delegatus p. ore cause com-
misit que appellatione remota sibi fuisset
commissa. extra co. c. Sup questionum.
Appellari non debet a delegato ad codele-

gatum. sed ad pmiu delegante. e. li. vi. c.
Si duo.

Appellari non debet ab officiali ad episco-
pum. sed ad archiepiscopum. de appella. c. Ro-
mana. li. vi. Et suctudo alia reprobatur
de psue. c. Non putamus. li. vi.

Appellari debet a subdito epi ad episcopum
non ad archiepiscopum. nisi suctudo alia ha-
beat. de appel. c. Romana. li. vi.

Appellari de iure debz ab episcopo ad ar-
chiepiscopum in causis in quibz habent iuris-
dictione spalem. nisi speciale ius aliud in-
ducatur. ibidem.

Appellari non potest ad episcopum a collato-
re beneficii cui ipse ut platur interfuit. si
ut canonicus. sed ad suum superiorem ap-
pelles. de appella. c. Collato. li. vi.

Appellatio non potest ad episcopum interposita
archiepiscopis alijs non committat res
res citet nisi qd ad collato sit causa. pba-
bilis expressa. e. c. Romana. li. vi.

Appellatio si neget ad archiepiscopum sa-
cra: non debet archiepiscop' inhibere iu-
dicem pncipalis cause: donec de deuo-
lutione ad ipm facta costiterit. Similiter
etia si ponatur appellatio ad ipm iniu-
ste fuisse ante sententia interposita. nisi p-
us recepta appellatio incipiat de verita-
te cause cognoscere. e. c. Romana. li. vi.

Appellatio post diffinitiva legitime inter-
iecta iudex appellationis statim reuocet
omnia innouata p pncipale iudice post
dicta sententia. Etia si fuisse ante appel-
lationem innouata. e. c. Non solum. li. vi.
Nihil em post appellatocem cuiusmodi
est innouandu. extra de appel. c. Dilecti
filij.

Appellatio tamen huiusmodi non reuocat
excōmunicatione medio tempore an in
ternositione latam Unde necessaria est
absolutio: quauis non debuit ferri. d. sen-
ten. ex. c. Venerabilibz. li. vi. et latius in
Glo. Porro. s. Appellatum.

Appellatione ut supra post diffinitiva in-
terposita si aliquid innouatur fuerit p
inhibitionem: non potest archiepiscop'
tamen exercere iurisdictione suam i cau-
sa ad eum per appellationem huiusmo-
di deuoturam in tertiam personam ali-
quid innouatem. nec potest reuocare ce-
suram in appellatorem ab episcopo lata.

nisi vocatis partibus de causa legitime cognita. de appel. c. Romana. li. vi.

Appellatio post diffinitivam ad archiepiscopum si dicatur interposita in casu prohibito: potest archiepiscopus si iam ceperit de causa cognoscere prohibere iudicem principales ne sententia demandet executio. Ibidem.

Appellatio ante diffinitivam interposita a iudice appellantis cognita. veritate cause ac inhibitione facta: quicquid postea non ante fuerit per alium iudicem attentatum debet a iudice appellantis reuocari. e. c. Non solum. li. vi.

Appellans non eximit per iudicem appellantis a suo episcopo in alijs causis. De appel. c. Romana. li. vi.

Appellatio si ab archiepiscopo fuerit pronuntiata male interposita ante sententiam diffinitivam debet causa statim remitti ad episcopum. e. c. Romana. Si vero detur licentia non est necessarium remittere. et condempnetur in expensis. In appellacionibus autem post sententiam diffinitivam seruentur iura antiqua. e. c. Cum appellatio. li. vi.

Appellacione a diffinitiva interposita potest reuocari interlocutoria principali per iudicem negocio. alias non. eo. c. Licet. libro. vi.

Appellans iniuste condemnat parti in expensis. extra de testi. et attestat. c. Significauerunt. et supra. Appellatio si ab archiepiscopo.

Appellacionis processus de archiepiscopis dat intelligitur etiam de alijs iudicibus ceteris paribus. Glossa. de appella. c. Romana. li. vi. ver. Licet.

Appellacionis causam vsq; huc.

Appellans ante diffinitivam suam: si iudex eo absente sententiam ferat: potest ille nihilominus infra tempus debitum etiam ab eadem appellare nisi prima appellatio manifeste fuerit friuola. de dolo. c. conu. c. Si ante. in cle.

Appellacionis forma seruanda in electionibus monialium fiat vt. s. Appellantes contra electionem. et. Ita q; moniales electe vel appellantes nullo modo veniant ad curiam: vel etiam ille contra q; appellatum fuerit. sed procuratores bene instructos mittant. iuxta. c. Lupientes. vt infra. Con

firmaciones cathedralium. alia penas inibi ipso iure incurrunt. de ele. c. Indenitacionibus. li. vi. s. Porro.

Appellacionis terminum pueniens si litteras tacite veritate impetrauit illis careat. et pena contumacie non euadat. extra de appel. c. Sepe. c. Ex insinuatione.

Appellare ante sententiam nisi in casibus leges prohibent. e. c. Super eo.

Appellans ante sententiam post litis ingressum cogit stare iudicio eius ad que appellauit. e. c. Cum sit romana.

Appellans postquam iurauit stare iudicio ecclesie compellat a iudice vel vt seruet iuramentum vel infra quadraginta dies arripere iter ad prosequendum appellacionem. eo. c. Ad hec tertio.

Appellante potest iudex vel episcopus qui appellauit compellere ad psequendum: vel qui coram se pareat iuris equitati. Extra de appella. c. Ad hec tertio.

Appellante per vna causa non debet iudex a quo appellauit compellere ad respondendum super alijs licet in illis non minus teneat respondere: nisi per crimine a deo graui et manifeste. per sit ipso actu merito condemnatus. e. c. Proposuit.

Appellacionibus in suo vna causa vnus ad papam alter ad iudicem. illos ad papam non comparere: si iudex sit. et ad papam appellasse necesse fert inquam excoicationis. per sum: tenet inia. extra de ap. c. Si tuob.

Appellacione legitime interposita que quod postea sit appellante in ea causa per iudicem appellatum: debet a iudice appellantis iuramentum reuocari. e. c. Dilecti filij.

Appellari tertio a sententia diffinitiva non licet. eo. c. Sua nobis.

Appellacione postposita vel remota ubi in rescripto continetur: intelligitur remoueri quilibet appellatio que a iure non indulget expressis. Nam frustratoria appellatio etiam si non prohibeat non impedit negocium. extra de appel. c. Pastoral. Item glo. s. Expressis. de que appellatio si sit remota nihilominus indulget expressis: si iudex denegat restitutionem spoliato. extra de testi. sp. c. Excoquestione. Item si non vult admittere recusacionem sanguinitatis. extra de appel. c. Doctremo. Item si non facit expressis res petitas in libello. extra de appel. c. Significatibus.

Itē si citat ptes ad locū nō tutum. eo. c.
Ex pte. Itē si cogit ptes litigare coram
subdelegato suspecto. extra de offi. dele
ga. c. Sup q̄stionū. i. sine. Dec glo. Ho
die tamen siue in rescripto appellatio sit
remota siue nō: pōt nihilomin⁹ appella
ri: q̄n quis habet ⁊ p̄tendit cām. pbabile
tale vicz q̄ si pbata foret deberet legitia
reputari. Blosa. siue sit exp̄ssa in iure si
ne nō. Et debet iudex supior sup appella
tione agnoscer. extra de appel. c. Ut de
hie. Blosa. ⁊. An sniam: in fine dīc. Ita
ptz q̄ remotio appellatōis q̄ ad p̄tatem
nihil opat: sed pot⁹ apponit ad cautelā.
q̄ iniquū esset q̄ aliq̄s euidentē suat: nō
posset appellare q̄n casus ille in iure non
esset exp̄ssus. ⁊ iō emanauit hec p̄stitutō
vbi cauet q̄ hīs pbabile causam. vt su
pra p̄tē. pōt appellare. Dec glo. Blosa.
Appellati ante diffinitiuā: nō h̄ nisi cau
sas in appellatōe noiatiū exp̄ssas. p̄seq.
⁊ p̄cessus p̄mi iudicis nec iustificari. nec
impugnari p̄tenti ex actis coram eo. de
appel. c. Appellati. in de.
Appellatōis deserte. p̄secutio nō impedit
quin snia iudicet in rem iudicatā trans
iisse. e. c. Si appellatōem. in de.
Appellās secūdo a repulsiōe exceptōnis
p̄emptoriz succūrens. nō ad dīc in cau
sa appellatōis a p̄mittitā sup eadē res
p̄sione. nisi fuerit repulsa. q̄n in epre
p̄p̄tōe. e. c. Cum a repulsiōe. in de.
Appellatio a pluribz iudicibz sufficit cor
ra plibz eo. ⁊ maiori p̄tē facta: ita tñ q̄
appellatō termin⁹ p̄fixus ⁊ termin⁹ de
lationis ⁊ appellatōis legitime intimet
de appel. c. Si a iudicibz. in de. glo. Si
duo sint appellet corā illo quem habere
debet.
Appellatio impedit sniam excōicatonis
hoc modo latā. vt si infra viginti dies
nō satisfeceris: scias te excōicatu: suspē
sum: siue interdictum: si infra terminum
appellauerit. extra de appel. c. P̄terea
requisisti.
Appellatio seq̄ns nō tollit cēsure senten
tiam ecclīastice. d̄ sen. ex. c. Is qui. li. vi
Nec suspendit effectū eius. in glo. d̄ his
que vi. c. Absolutōis. ⁊. interdicti.
Appellatio p̄ter impotentā infra bien
niū nō executā non p̄iudicat appellanti

extra de appel. c. Ex ratione.
Appellatio frustratoriz bodie non tenet
nec recipit: nisi causa rōnabilis in ea ex
primatur. e. c. Ut debitis.
Appellatio facta contra leges vel cano
nes nō est admittenda. extra eo. c. Con
sultuit. tertio.

Apostolos q̄n ⁊ quō appellant

petat. s. appellat pe
Apostoli illi dicunt littere dimissorie q̄ a
iudice appellato mittunt ad iudicē ad
q̄ appellatur. ij. q. vi. Ab eo. de appel
ca. Lxxij. libro. vi.
Apostolos tenet iudex dare. eo. c. Lxxij
li. vi. Et si nō dederit ⁊ p̄cesserit. nisi
appellatōi fuerit enuncia. i. eius. cess
errus est. e. c. v. sup. Appellatōe. v.
Apostolorz locum tenent. pi. dist. lxxij.
Quorū vices. Sac̄t. tenet locū
discipul. sm. c. Quis.
Apostoli sunt bases in iudicis ecclīe. de
ele. fundamenta. ii. v.
Apostoli Petrus ⁊ Paulus omnibz p̄ni
nent alijs. ij. q. vii. Beati.
Aplica sedes n̄ mozt. d̄ resp. si grō. li. vi.
Apostolicis viris nolle necessaria dare: ē
scipm̄ condemnare. xvj. q. i. c. Apostoli
cis. Jeronymus.

Appostata nō ē qui n̄ reiecto

bitu vadit ad aliā
religionē. extra de tem. ordi. c. Ex par.
Appostata sac̄rū ordinē in appostasia re
cipiens nō pōt in eo. etiā cum redierit ⁊
penituerit. ministrare sine d̄pensatōne
pape. extra de appostatis. c. Consulta
tioni. Et sic ordinē recipiens efficit irre
gularis. extra de tempo. ordi. c. Ex pte.
Appostata ⁊ eiectōs p̄lati solite annu
atim redant. salua ordinis disciplina. ⁊
renitentes tandem excōmunicent et ex
cōmunicatos denuncient donec humi
liter reuertant. extra de regu. c. Ne reli
gios. ⁊. reuersis p̄lati necessaria mi
nistrent. Ibidem.
Appostata non est ipō facto de iure excō
municatus: nisi habitum reiciat. infra.
Excōmunicati.
Appostate qui ad resumendū habitū nul
lo modo induci possunt: graui custodie
carceris mancipent. extra de apposta. c.
Anobis.

Approbari ab omnibus debet
quod omnes tangit.
extra de tempo. ordi. c. Si archiepiscopus.
de offi. archi. c. Ad hoc.

Aqua cum vino transubstantiatur
in sanguinem. quia aqua: non
stigma exiit de latere christi. et igitur ipsa fu-
cit naturalis vel miraculosa ignoscit. ex-
tra de cele. c. Cum marche. c. In quodam
Aqua significat populum. i. eucharistia. ma.
Aqua baptismi non purgaret peccata: nisi con-
tractu christi esset sanctificata. de conse. di.
iij. Funus.

Aqua benedicta vel sal aufferit sterilitatem
humani rerum. coinductos scilicet et
purgat. et ad alia multiplicat. in dias dia-
boli avertit. a factis. et in futuris boicis ob-
fendit. de conse. di. iij. Aqua.

Arbitri libertate non necessitate
procedunt. et mittunt. de pe-
ni. di. v. Huiusmodi. Aug. li. de pe-
Arbitrorum duo genera quidem componuntur in-
ter partes et rationem arbitrii si fuerit iustum
reducendum est ad arbitrii boni iuris. Alii
eliguntur sub pena et illos arbitrorum tenet
licet sit iniustus. Sed potest a superiori
retractari. extra de arbitris. c. Non sine.

Et si per dolum tulerit sententiam licet non pro-
pellatorem potest tamen per exceptionem re-
tractari. Dec. glossa. ij. q. vi. de iudicibus.
Arbitrii qui dicuntur infra. Iudex alius.
Arbitrii non transit ad successorum. extra de
offi. dele. c. Uno delegat.

Arbitrii duo sunt. tribo arbitris si concurrunt
in summum tenet illorum sententia. Si autem
omnes discordant: tenet sententia illi qui
in minori summo condemnant. de arbi-
tris. c. Si ex tunc. li. vi.

Arbitrii duo presentes possunt procedere exami-
nando et diffiniendo si tertius noluerit
interesse. circa iudicem iura antiqua ob-
seruent. e. c. ut questionibus. li. vi. Glossa.
verbo. Presente. si inter duos non potest
vnus procedere.

Arbitri in rebus spiritualibus laicus esse non potest
Tamen auctoritate superioris potest in lai-
cum et clericum simul compromittere. extra
de arbi. c. Lotingit. c. Per tuas.

Arbitrorum vno mortuo recipit officium
eorum: nisi aliud in compromissione exprimat
extra de offi. iudi. dele. c. Uno delegato

rum. e. de testibus. c. Presentata.
Arbitros duo eligant qui iudicem habent
suspectum. et si duo non concordant vocentur
tertius. Et quod duo decernunt roboratur
net. extra de appel. c. Cum speciali. et co-
ca. Legitima. li. vi.

Arbitrium siue compromissio non requirit iuramentum.
sed si prestitum fuerit seruandus
est. extra de arbi. c. Non sine. c. Cum te-
pore. c. Ex parte.

Arbores communes significant
mundi amatores qui sunt
vaste iuxta terram: et anguste in superio-
ribus. atque contra palma significat iustos
Rami alii fortes sunt ad terrena. disti. xl
vij. Omnes. Grego. in moralibus. li. xij.

Archidiaconus significat prelatos. Infra.
Suditi prelatos.

Archidiaconus est vica-
rius episcopi et debet omnem curam habere in
clerico quantum ad visitationem in trien-
nio. si episcopus non poterit. extra de of-
ficio archidia. c. Et archidiaconus.
Archidiaconus de iure presentat et exa-
minat ordinandos. eo. c. Ad hoc.

Archiepiscopus sui pal-
lio fecit
pro non potest convocare concilium
licet christiana. dedicat basilicas. oratio-
re clericos. extra de electio. c. Quod sic.
Archiepiscopus potest sine pallio et san-
galis celebrare. extra de auctoritate et
usu. c. Quia.

Archiepiscopus debet consecrari ab omni-
bus suis suffraganeis ad sedem conuo-
catis metropolitanam. extra de tempo-
ordinan. c. Si archiepiscopus.

Archiepiscopus singulis annis cum suis
suffraganeis provincialiter celebret conci-
lium. alioquin ab executione officii suspen-
datur. extra de excessi. pla. c. Cum olim.
Archiepiscopi duo non sint in vna pro-
uincia. dist. c. per totum.

Archiepiscopus non potest iudicare. et
communicare: vel absolvere clericos suf-
fraganei eo inconsulto. nisi in certis casi-
bus. ix. q. iij. pro. cum. Et glo. e. c. f.

Archiepiscopus non potest sibi officiales instituire in
diocesi suffraganorum. nisi si iuratum fuerit
tunc officialis non potest quod: nisi prius sit appelo-
b 4

latum ad ipsum. et dum presentia archi-
episcopi potest de facili haberi non potest
officialis ille censuram aliquam in suffraga-
neum exercere. de offi. ordi. c. Roma. li. vi
Archiepiscopus audiatur causas et committat. vt in
fra. Cause que sunt iure.

Archiepiscopus quomodo non potest exercere iurisdictio-
nem in subditis suffraganeorum. nec etiam
cum coram eo nolunt respondere voca-
ti quilibet potest censuram ecclesiasticam
in eos exercere: vel etiam clericos illos il-
lic mittere. p. iniuriis vel cognoscendis
contractibus. Et quando et quid in dyocesis
suffraganeorum potest haberi. de fo. co.
ca. Romana. li. vi.

Archiepiscopus potest iteratis vicibus et quo-
modo visitare provinciam. i. Visitare. pr.
Archiepiscopus in sua provincia iurisdictio-
nem suam exercens potest punire sibi vel nunciis
vel familie sue notorios iniurias. etiam
si suam iurisdictio-
nem non impediatur. De
penis. c. Romana. li. vi.

Archiepiscopus potest a subditis suffraganeis
emendas pecuniarias petere in ca-
sibus quibus eos potest excommunicare. De
sen. excō. c. Venerabilibus. li. vi.

Archiepiscopus non relaxet sententias la-
tas a suffraganeis subditis. nisi hoc ha-
beat de consuetudine. de sen. excō. ca.
Romana. li. vi.

Archiepiscopus quomodo excommunicatos pos-
sit absolueret. infra. Excommunicatio.

Archiepiscopus non excedat statutum concilii in
concedendis indulgentiis. de pe. et re. c. ro-
mana. li. vi. infra. Indulgentia.

Archiepiscopus non det potestatem questoribus citari
subditos suffraganeorum qui eis nolunt
 parere vt coram ipsis compareant. de pe. et
re. c. Romana. li. vi.

Archiepiscopus quomodo procedat quando ad ipsum
 fuerit appellatum. supra. Appellatio-
nis causa et rationibus. vsq. Appellatio-
nis processus

Archiepiscopus visitaturus provinciam quam ordine
procedat. h. de celsi. c. Romana. li. vi.

Archiepiscopus per provinciam vadens: cruce ante se
portare et vicibus in publico et privato i po-
tentialibus celebrari: actorem se sine ponti-
ficalibus celebrari facere potest. non obsta-
te privilegio cuiuscumque. Per hoc tamen in
locis exemptis nullam iurisdictio-
nem aliam sibi acquirat. de privileg. c. Archiepiscopus

pus in cle.

Archipresbiteri sunt decem
et subsunt archidiacono. extra de offi. ar-
chiepiscopi. c. Ad hoc. Et debet sibi sicut epi-
scopo suo parere: et super omnes presbiteros
curam gerere. extra de offi. archiepiscopi. byte
ri. ca. primo.

Argentum significat. infra. au-
rum significat.

Arma magis quam iura scire milites:
sacramentum legillator exi-
stimavit. de iure deliberata. l. Scim?
et. q. j. c. Prohibent. in glo.

Arma et alia prohibita sacra-
mentis ferentes. infra. Excommunicatio. §. et. vii.

Arma et huiusmodi hereticis ferentes. in-
fra Excommunicatio. §. et. vii.

Arrogantia est multum visu
perabili. h. de
ir. hinc et. in.

Arrogantia est albugo in oculo. vbi.
Arrogantia est regimine animarum. extra
de era. c. quali. c. Cum sit.

Articulus mortis semper excipit
quod prohibetur quis ab
solui ab excommunicatione. glo. de elec.
c. fundamenta. §. Quis secus. §. mortis.
libro sexto.

Assina balaam redarguens: signifi-
cat subditos humiliter resis-
tentes prelati: dum eis iniusta imperat. ij
q. vii. Nos si. §. Vis ita.

Assessor qualis sit quando assu-
mi debet. infra. causa nul-
lis

Assessor potest pro labore sui officii mer-
cedem petere. Extra de vita et hone. cle-
rico. c. Cum ab omni.

Assessor potest delegatus pape assume-
re expensis partium si eo indigeat. alio-
quin si non indiget: non assumat eum ni-
si suis expensis. et relinquatur ipsius co-
scientie. de rescriptis. c. Statuta. §. Assu-
sessorum. li. vi.

Assistere coram deo quid sit. Infra. boni

Assur erat p. furoris domini. Nam
per eum ignorantem gentes
flagellavit. xxij. que. v. Remittuntur. §.
Hinc notandum. infra. Punire.

Auara mens nec nouit abstinere a uicis: nec gaudere concessis. nec pigriti adhibere consensum. dist. xlvij. Circa.

Auaricia est idolorum seruitus. i. q. f. Luz omnis. ad Col. iij. r. Ephese. v.

Auaricia omnem decorem uirtutum deprauat. omnibus uicibus animus supplantat. Thim. vi. Radix omnium malorum est cupiditas. dist. xlix. Hinc etiam. Imperigium. Gregori in pastorali. infra. Prelati debent.

Auaricia quia iudices principes r. sacerdotes r. prophete sectabantur. ideo Ierusalem destructa est. Sicut Michae. iij. legi. i. q. f. Judices.

Auaricia prelatorum reprehenditur. i. prelati debent p. p. r. m. r. c.

Auari sunt iniqui reprehensibiles. di. r. xij. Sicut hi. Ambr. sup. Lucam. xij.

Auarus semper in aurum r. argentum uidet semper reuolutus comparat. gratias inuenitur aurum q. solum oratio e. d. u. unum aurum querit. r. fatierat. y. q. f. ne finis aderit cupiditas. mens in inania uersa fantasias no res ipas uidet.

Auarus mens auari semel vinculis cupiditatis astricta semper aurum r. argentum uidet. ut dictum est. di. xlvij. c. Sic hi. Ambrosius sup. illud Luce. xij. Quisda diuitis uberes fructus. r. c.

Auarus est raptor uolentus bonorum aliorum. quia ultra necessitatem retinet q. alijs essent necessaria. dist. xliij. s. Ordinandus. Hieronymus. xij. q. f. Flo. q. ij. Aurum. quia non sunt sua propria q. nec natus se. r. an. lit. nec deus ubi ut propria suis meritis donauit. Secus d. Ambrosium ubi supra qui ait. Esurientium panis est quem tu detines. r. c. dist. xlvij. Sicut hi.

Auarus sciens r. hereticus nesciens dubium est quis magis peccet. y. q. f. Que ro. Aug.

Auaro deest tam quod habet q. quod non habet. fidei sine credenti totus mundus diuitiarum est. Infidelis at etiam obulo indiget. Hec Jeronymus i. prologo Bible. c. viij. r. Augustinus ad Hacer donum. xliij. q. iij. Quid dicat.

Auarus censet infidel. ut. s. p. r. m. Unde

Gregori in registro. Eum ois. inqt. auaricia idolorum sit seruitus. q. quis hac r. maxime in dandis ecclesiasticis honoribus uigilanter no p. cauet infidelitatis pditoni subijcit etiam si tenet fidem uerbis qua negat factis uideat. i. q. f. Luz omnis.

Auctor delicti: delictum commisisse probatur. extra d. l. ten. ex. c. Dulieres.

Auctoritas collata alicui ut possit proindere p. sone idonee auctoritate apostolica de ecclesia uel beneficio sine expressione persone: cuius ecclesie uel beneficii collato ad papa deuoluta esset r. q. possit eadez auctoritate rebelles compellere per censuram ecclesiasticam. talis auctoritas non expirat morte concedentis. secus si data sit in p. uisione certe persone. de preben. Si cui nulla. li. vi.

Auctoritas tanto est maior quanto gradus altior. dist. xxj. Quauis. s. In his oibz auctoritates sanctorum doctorum preferuntur auctoritatibus pontificum in expositione sacre scripture. Sed in causis diffinis ubi non solum scientia sed etiam potestas requirit. ecotrario se habet. di. l. r. s. per totum.

Aucupes no cognoscimus nos gentes si in eoz dicitur aliqui uera roperantur sed ea ut nostra sumantur sic hebrei in egyptiorum. dist. xxxvij. Turbas. qa a deo est omnis scia. Infra Scriptura omnis. infra. Luz significat.

Studientes leges et phisica. infra. Excoicatio. s. r. infra. Rectores

Auditor aplicus de bnificio qd alicui p. nunciat debitum pot etia eide p. uidere. d. r. scriptis. c. Auditor. in cle.

Aurum ut lutum sternitur quando occultis pctis exigitibus etiam uirtus que claruerat dissipatur. de pe. dist. ij. Litus. Grego. i. moza. Aurum significat sapientiam. argenti significat eloquentiam. Unde hebrei iubent egyptios auro r. argento spoliare tanq. i. debitos possessores ut du sapiam r. eloquentiam apd phos r. poetas inuenerim. i. sum salutaris eruditionis illud ueritamus. distincti. xxxvij. Legim. r. r. a. q.

nostra sumamus. e. ca. Turbat. supra au
crozes.

Aurum gratius intuetur avarus. s. aug
rus semper.

Auro suffraginati pauperem christum se
qui volunt. et preterea elemosine pristi
nis operibus incubantes. episcopi scilicet
et clerici. rñ. q. ij. s. socrates. Jeroñ.
Aurum alchimaticuz facientes. supra. al
chimaticum.

Aurum ecclesie pro quibus expendatur
infra. et infra. Bona ecclesie.

Aurum sacramenta non querit. neq; au
ro placent que auro non emunt. In his
enim tribus generibus. scilicet alimonia paupe
rum. redemptione captiuorum. edificatio
siue ampliatio ecclesiarum. seu cimiterio
rum ecclesiastica vasa etiam iniuriata: co
fringere. conflare. vendere licet. rñ. q. ij.
Aurum. Ambrosius li. de officijs. Bona
ecclesie primo in necessaria ministrorum sunt
expendenda et residua in usus fidelium.
rñ. q. ij. Nulli episcoporum. infra. bona ecclesie.

Auxilium regis frustra implo
rat qui committit in le
gem. extra de cle. c. Bone memorie. Ex
tra de emunitate. c. Immunitatem. Ex
tra de usuris. c. Quia frustra.

Calice significat co
solationem et
loga correctionem. di. rñ. c. di
sciplina. Grego. in moralibus.

Calus et virga. de con. dis.

ij. In calice.
• Baculo pastoralis non utitur papa: tam propter
mysterium quam propter historiam. extra de sa
cra. vn. c. Lum venisset.

Ballistariorum artem christi
ani contra
christianos exercere sub anathemate pro
hibentur. extra de sagittarijs. c. Artes. et
intelligitur in bello iniusto.

Bannientes episcoporum sunt
excommunicati.
• rñ. infra excommunicati.

Balneum pro necessitate corporis
non prohibetur. etiam die
dominico. de con. di. iij. Penitentia.

Baptisma vnum est sicut vnum de
us est vna fides. de
sum. tri. et fi. ca. ca. Fidei. s. Ad hoc. i. cle.

Baptismus quid sit. et que eius forma. quam
institutum. quot generum. quis effectus.

• Glossa. de con. dist. iij. Necessarium. Et
eius processus in cathesizando et exorcizo
sando. e. di. c. Ante baptismum. et infra.

Baptismus iohannis non dedit remissio
nem peccatorum. de con. di. iij. Non re
generabant. Aug. in Encheridion.

Baptismus effectus maior est effectu circu
cisionis. quia licet circumcisio auferret ori
ginalem conseruaret a damnatione. non
tam effectus gratia adiutrice. nec intro
ducebat in regnum. extra de baptismo.
ca. Damozes.

Baptismus tollit peccatum originale. in
omne peccatum. Glossa. etiam sine peccato. De
con. di. iij. Per baptismum. Augustinus

de baptismo paruulorum. c. Paruulo. Au
gustinus in Encheridion. Regenera
te. Aug. de baptismo paruulorum. Infra
Originalis peccati purgator.

Baptismus non requirit penitentiam exeri
dem in satisfactione pro peccato. d. lo
se. di. iij. Sine penitentia. Ambrosius sup

eplam ad Romanos. In adultis tamen ne
cessaria est penitentia. glo. vbi. supra.
Quia sine contritione non remittit peccatum
de con. dis. i. Contrario.

Baptismus extinguit cupiditatem. non
ut non sit. sed ut non obsit. de con. dist.
iij. Per baptismum. Non enim tollit omnio
legem peccati. sed ipsam relinquit super
ratam et sopitam. e. c. Non ex quo. Au
gustinus libro de baptismo paruulorum.

Baptismo christi credunt diabolus bluti
de con. dist. iij. Quando ab Ierosoly
mis.

Baptismo remittuntur paruulis pecca
ta. intunguntur virtutes. et gratia infor
mans quo ad habitum. et si non tunc
quo ad sum. de summa. trinita. et fi. ca.
s. Verum in clerico.

Baptismus est fundamentum omnium sacra
mentorum et ianua. ideo ante ipsum nullum
aliud sacramentum non recipitur. extra de
baptismo. c. Veniens. c. De presbytero
non baptisato. c. Veniens. Unde oportet
ret sacros ordines ante receptos postea
iterum recipere. Ibidem. e. c.

Baptismus est triplex. scilicet. fluminis.
flaminis. et sanguis. id est. aque et tritice

et passionis. de conse. disti. iij. Baptis-
mi vice. et hoc veri. vbi sacramentū nō
contemnit. sed necessitate excludit. Au-
gustinus li. iij. de vñico baptismo.
Baptisare seipm nemo potest. quia inter
baptisantem et baptisatū debet esse disti-
ctio. tamē in necessitate seipz baptisans
si statim decederet: ad celū euolaret. nō
ppter sacramentū baptisati: sed ppter fi-
dem sacramenti. extra de baptismo. ca.
Debitum.
Baptisati a paganis vel iudeis in forma
ecclesie non debēt rebaptisari. de cō. di.
iij. Romanus. c. A quodā. c. Quāuis
Suliesi ab hereticis et scismaticis ba-
ptisati. c. c. Nullus. Augustinus li-
bro de baptismo parulo. c. iij.
Baptismus a quoque collatus. vt. s. p
dest ad salutē. extra de hūm. tri. et h. ca. c.
firmiter. et h. ver. et. recedenti in neces-
sitate aiculo fialit. de con. dist. iij.
Quō de. Si iur. et seruata su-
it forma ecclesie debēt rebaptisari. co-
Quos a paganis.
Baptisati ab hereticis per man. osi-
tionē firmen. s. q. j. N.
Baptismo sine nō est salus. de con. di. iij.
firmissime. Etia cathecumini bone vi-
te morientes damnabunt. e. c. Cathecu-
minū. Augustinus ad fortunatū. Glosa.
Qui non quesuit baptisari
Baptisare nō debet dyaconus p̄sente p̄s-
bytero sine licentia. sed illis absentibus
in necessitate etiā laicus pōt baptisare.
de conse. dist. iij. Constat. Isido. li. ij. d.
offi. c. xxij. e. c. In necessitate. Similit̄
mulier pōt in necessitate viris abentib.
eo. c. Mulier.
Baptisare pōt religiosi: nō obstant q. p
bibent fieri cōpatres. Nā illud intelli-
gitur de cōpaternitate que contrahit̄ in
scriptōem vbi maior caritas oritur
Blo. xvij. q. ij. Peruenit.
Baptisatus statim moriens illico euolat
de pe. dist. vij. Si quis autem. Augu-
stinus libro de penitentia.
Baptismo saluatus est latro in cruce. nō
martyrio. Nam statim spiritu baptisat̄
euolauit. vbi supra.
Baptismus confert salutem paruulis et
am si offerentes intendat eis solū rpa-

lem salutem conferri. de con. di. iij. Nō
illud. Augustinus ad Bonifacium.
Baptisatis paruulis decedentibz fides p-
dest offerentium eos. e. c. Illud. Augu-
stinus li. iij. de libero arbitrio.
Baptisati statim sunt p̄cipari corpe xpi
licet illud nondū sacramentalr sumpse-
runt. de con. di. ij. Quia passus. dist. iij.
Nulli. Augustin. sermōe de infantibz.
Baptisandis pro paruulis cur alij respō-
dent. e. di. iij. Cum pro paruulis.
Baptisati nō possunt paruuli i yterz ma-
trū. quia non potest renasci qui nondūz
scōm adam natus est. e. c. Qui in matero
nis.
Baptismus non in alio liquore q̄s aq̄ ce-
lebrari potest. extra de baptismo. c. Nō
si apponeres.
Baptismi substantia cōsistit in forma ver-
borum et aq̄. e. c. Non vt.
Baptisatis paruulis nō nocet p̄fidia pa-
rentū. de con. di. iij. Queris.
Baptisari debēt infirmi etiā si p̄ se respō-
dere nō possunt. si nō voluntatē ostende-
runt. similr. Anuti. et debent alij p̄ ipis re-
spondere. de cō. di. iij. Paruuli. c. egro-
tantes. et sequen.
Baptismus si fide recipiēns baptisat. sed re-
missionē peccatorū nō recipit donec ve-
raci cōfessione facta recedat. de con. di.
iij. Ostenditur. Augustinus li. ij. de vñi-
co baptismo. c. Tunc v. lere. Similit̄
qui terroribus vel cruciatibus compul-
sus consentit. vnde talis compellit̄ nō
idem seruare. Qui autē omnimō contra-
dicit et nunq̄s consentit: hic nec sacramē-
tum nec effectum recipit. Similit̄ amē-
tes et dormientes qui ante hoc nunq̄s cō-
senserunt. vnde tales sunt postea rebap-
tisandi. Extra de baptismo. c. Maio-
res. s. vltimo.
Baptismus debet solum in ecclesia con-
ferri exceptis h̄eris regum et principū
vel si necessitas ad ecclesiam portare p-
hibet. Extra facientes puniantur. Ex-
tra de baptismo capitulo vñico. in Ele-
men.
Baptismi formam per ignorantia in fili-
abus vicians: nihilominus baptisat. de
consecratione distinctione. iij. Retule-
runt.

Handwritten marginal note in Arabic script, possibly a reference or commentary.

Baptismū iterans scienter tribus annis
pēteat. quarta & sexta feria et tres qua-
dragimas. de p̄se. di. iij. q̄ bis. Et per
na eius habet. c. seq̄n. Nec potest ordi-
ri vltimis nisi religione sitet. Tunc cū
eo potest dispensari. extra de apost. c. ex
litteraz. Si vero ignorāter: nihilomi-
nō potest sine dispensatiōe ordinari. de
cōse. dist. iij. Qui bis. Nō tamē indiget
pro hoc penitere. Ibidem.

Baptisari debet de cuius baptisatiōe fa-
cta nihil certum p̄stat. nec per h̄ iterari
dicat sacramentū. c. Paruos. & tribus
cap. sequen.

Baptisando eum de cuius baptismo du-
bitat: debet apponi cōditio: dicēdo. Si
si es baptisatus: nō baptiso te. Si vero
non es baptisatus: ego baptiso te. c. ex
tra de baptismo. c. De quibus.

Baptisandus p̄r aspergi aqua si infirmus
sit. & nō refert quātūcūq; modicū aque
eum tangat. de p̄se. dist. iij. Nec quēq;
Baptisans ter mergendo dicēs. In no-
mine patris & filij & spiritus sancti. si non
premittit. Ego baptiso te: nihil facit. ex
tra de baptismo. c. Si quis puerū.

Baptisandus ab vno tm̄ leuet. Si t̄ p̄les
accesserint oēs p̄b̄i: cognatiōem sp̄sali
matrimonij et cōtra h̄c dirimētē.
Et idē est in sp̄sali. Ipsi tm̄ leu-
es in se nō p̄b̄unt aliquā arrinentiaz
de cognatiōe sp̄sali. c. Quāuis. li. vj.

Baptisantis filij carnales si contrabun-
t cōfiliā q̄sā ip̄e baptisauit: matrimonij
dirimūt. de cōuerso. extra de cogna. sp̄s
ali. c. Ex litteris.

Baptisandus iudeis idicāt abstinentia q̄dra
gita diez. de conse. di. iij. Ne q̄d absit.
Baptisati i peregrinatiōib; nō pmouean-
tur i clerū. q̄z vita eoz icognita est. & pos-
sunt forte esse irregulares. di. xvij. om-
nes. Nec in egritudine baptisatus. di. l.
vij. per totū. Glo. quia p̄m̄it nō p̄e cō-
tritus.

Bartholomeus et Pau-
lus fig-
runt pobiles. glo. extra de p̄ben. c. Ve-
nerabilis.

Bases ecclesie sunt apostoli. de es-
lectione. ca. Fundamenta.
libro. vi.

Beatus ē magis dare q̄ accipere.
ex. de cele. mis. c. Lum.
marthe.

Begardozim et beginarū.
secta condē-
nat & phibet. & octo errores eoz heretis-
ci exp̄munt: & inq̄sitorib; cōmittitur vt
officiū suum exerceat in homines huius
modi: hincūq; inuētos. de hereticis. c.
Ad nostrū. in de. Errores eoz vide in-
fra. Expressi errores. & infra. Fratres

Begardozim statim reprobat condēnat
et phibet. & excoicantur eū tenentes vel
eis fauētes religiosi. & errores eaz son-
dānt. De religiosis domi. c. de
quibusdā. in de. infra. Excoicatio

q̄. xv. Vide modū beatōne. j. Constitutō
capituli de reb; repa-

Bellum est q̄d edicto p̄n-
cipis gerit de reb; repa-
tendis aut p̄p̄andis hominū cā. xvij
q̄. ij. Justum. In p̄. ethi. sol. Vide
infra. Restituer.

Bellare vix sit p̄ceditū. xvij. q̄. j. p̄ totū
Exp̄ licet in cōs; causis. e. c. Militare
Bello licet ex fide xp̄iane religiōis
eueri: obtinetq; ofonib;. xvij. q̄. iij. Si
non ex fidei. Gregorius.

Bellare clericis nō licet. possunt tm̄ alios
ad bella vocare. xvij. q̄. vij. Quicūq;
Bellare necessitate cogente licet etiā in q̄
dragesima. e. c. Si nulla.

Bello iusto moientib; celoꝝ regnū non
negatur. xvij. q̄. v. Omniū vestrū. q̄. vij
c. Omni timoze.

Bella antiquoz fratrum regna sunt spi-
ritualij cōtra pctā. xvij. q̄. j. Nisi bella.
Bene velle nō sufficit nisi studeat
bene facere. nec satis est bene
facere. nisi id ex bonā voluntate p̄cedat
de p̄. xvj. Non satis. Ambrosius li. de
officijs. Glo. Cum adest facultas et in-
stat necessitas. alias sufficit bona volun-
tas vt dist. xlv. Due.

Bene facere nō sufficit. supra
proxime.

Benedictiōem solēne sc̄z di-
cere sit no-
men d̄ni. excep̄tis ep̄is nullus facere de-
bet. nisi de sp̄sali priuilegio. De priui. c.
Abbat. libro. vj. Iuncta glosa. p̄. So-
lennem.

Bene velle nō sufficit nisi studeat
bene facere. nec satis est bene
facere. nisi id ex bonā voluntate p̄cedat
de p̄. xvj. Non satis. Ambrosius li. de
officijs. Glo. Cum adest facultas et in-
stat necessitas. alias sufficit bona volun-
tas vt dist. xlv. Due.

Bene facere nō sufficit. supra
proxime.

Benedictiōem solēne sc̄z di-
cere sit no-
men d̄ni. excep̄tis ep̄is nullus facere de-
bet. nisi de sp̄sali priuilegio. De priui. c.
Abbat. libro. vj. Iuncta glosa. p̄. So-
lennem.

Bene velle nō sufficit nisi studeat
bene facere. nec satis est bene
facere. nisi id ex bonā voluntate p̄cedat
de p̄. xvj. Non satis. Ambrosius li. de
officijs. Glo. Cum adest facultas et in-
stat necessitas. alias sufficit bona volun-
tas vt dist. xlv. Due.

Benedicite dicant clerici coniuantes: et lectione habeant. ac postea gratias referant deo. dist. c. lviij. Quid autem. c. Pro reuerentia. c. Non liceat.

Benedicens secundas nuptias. infra. suspensus ab officio. et beneficiis. infra. Nuptias.

Benedictio sponsi et sponse in reuerentia haberi debet. di. c. xxiij. Sponsus.

Benedictio hereticorum maledictio est. f. q. i. Non oportet. Nam deus benedictionibus eorum maledicit. e. c. Maledicam.

Benedictio aquarum salis quare instituta. de con. di. iij. Aqua. supra. Aqua.

Beneficium ecclesiasticum obtinere idoneus non est qui non est clericus. extra de rescrip. c. Cum a deo.

Beneficium ecclesiasticum non conferri non debet vel promitti nisi recipere vacet. nec de morte alteri? delictis. et in licentia non vacans recipere non potest. et deponatur. extra de elec. pben. c. Qui in vi. or. r. c. Nulla. c. Et tenore.

Beneficium ecclesiasticum non potest licite sine institutione canonica. extra de reg. iuris. c. Beneficium. li. vj.

Beneficiorum non sine prebende et dignitates ac alia beneficia intelliguntur. Extra de verbo. signi. c. Tua nobis.

Beneficiorum prebende prebent. x. q. i. p. totum require infra. Papa solus. ibi latius.

Beneficium habens cum cura si aliud cura recipit vacat primus. extra de ele. c. Dudum. c. de pben. et digni. c. De multa. infra. de a. solus.

Beneficia plura vel prebende haberi possunt. si non sint cura. vel si de iure vel consuetudine residentia non requirunt. et si alterum non sufficit. vel si sint beneficia unita vel connexa. vel si preceptum super hoc ex causa rationabili facti vel consuetudinis simul obtineri possunt. In glossa. de rescriptis. c. Gratia. li. vi.

Beneficia plura curata vel personatus aut dignitates aut una dignitate cum beneficio curato obtinentes compellantur ab ordinario quod infra tempus coopererent ab eo preceptum ostendant suas dispensationes. quod si sufficientes fuerint videri non molestentur prouiso tamen quod cura debita impendatur beneficiis. Quod si sufficiencia dispensa-

tionis dubitet. recurrat ad sedem applicam. Si vero allegata dispensationem infra tempus predictum non ostendant. procedat contra eos. ac si nullam habeant. nec aliquid illis aliud beneficium conferatur nisi dispensationem ostendant super his vel prioribus renunciaverint. Alioquin collatio irrita est. de offi. ordi. c. Ordinarij. li. vi.

Beneficium curatum vel dignitatem vel obtinens priuatus est iure quod in illo habebat vel ad illud. Et prius etiam alio curato quod ante illud habebat. si factum vel iniuste scilicet occupauerit. de pben. et di. c. Eum qui. li. vi. Beneficia plura curata vel dignitates que quis habet omnia vacant pro preceptis alterius filii. scilicet unicuique si habuisset vacasset de pben. c. Si plures. in cle.

Beneficia plura curata quando haberi possunt sine dispensatione pape. Infra. Personatum cum cura.

Beneficiorum prebende. infra. Dispensatio applica. infra. Concessio sub ea.

Beneficio secundo cum cura obrento. non est nisi prius vacans. et diu ex rationabili causa alter fructus secundi percipit. de preb. et dignita. c. Si tibi concessio. li. vj.

Beneficium collatum aliud prius habenti. infra. Collatio beneficiorum alias.

Beneficium habens papa non facit ex parte sua sciam scribi super alio. nisi de preb. et digni. fecerit mentionem. extra de rescrip. c. Postulasti. Et si mentionem faciat in obrento. non oportet tamen episcopum illis obedire: ubi illi sine scandalo non potest preiudicari. extra de pben. c. Cum teneamur.

Beneficium secundum nullus habeat: nisi prius non sufficiat. e. c. Referente. c. Dilectus filius. et extra de ele. non resi. c. Non querente.

Beneficia plura sine dispensatione pape habentes in dispendium animarum furtum committunt et rapinam. et anime ipsorum sunt decepte. e. c. De multa. infra. Papa solus.

Beneficia plura vel dignitates aut ecclesiasticas procliales simul habere districte prohibemus. contrarium facientes: recipiens amittat et largiendi potestatem qui concedit. extra de ele. non resi. c. Quia nonnulli.

Beneficium sufficiens habenti non potest in alio prouideri. nisi primum resignet. de

• preben. & digni. c. Is cui. li. vi.
• Beneficia duo cum cura animarū pōt q̄s
• fm̄ indultū recipere: simul habere. si a
• lias canonice eidem conferant. Sed h̄
• intelligit̄ de p̄mis duobus que cum cu
• ra post huiusmodi indultū obrinet. Lū
• aurem a papa cōcedit̄ beneficiū sub hac
• forma. non obstāte q̄ aliud beneficiū ha
• beas. per hōc nō intelligit̄ dispensatum
• q̄ primū eum secūdo possit habere. de p̄
• ben. & digni. Non pōt. li. vi.

• Beneficia plura obtinētes. infra. Gratie
• concessē. infra. Papa solus. infra. Igno
• rans sibi collatum.

• Beneficia plura. infra. Ecclesias ples p̄
• extraua. Jobānis. xxi. scilz. Execrabil̄
• quorundā. cassat̄ & modificat̄ dispensatio
• sup̄ plalitate beneficiorum.

• Beneficium curatū potest obtinere etiaz
• in sacris nō p̄stitutus. q̄uis papa in lit
• tera qua sibi p̄tuleri mandat non faciat
• mentionē de defectu ordinis. ita tamen
• q̄ in proximis statutis temporibz ad or
• dines requisitos se faciat p̄moueri. de p̄
• ben. c. Si pro clericis. li. vi.

• Beneficium curatū obtinere nō potest cu
• papa p̄tuleri mandauit d̄ beneficio cū
• cura vel sine. si tempore date l̄re non ha
• buit legitimā etatē. ad hūc modū bene
• ficiū. Et si tempore vacatis beneficiū etatē
• non legitimā habuerit. nisi papa de hu
• iusmodi defectu mentionē in l̄ris faciat
• potest tū talis obtinere vigore dictarū
• litterarū beneficiū nō curatū. de rescriptis.
• c. Si co. li. vi.

• Beneficia curata illis nō debent p̄ferri q̄
• bus mandat papa p̄tuleri de beneficio
• nisi faciat mentionē de cura animarū. de
• p̄ben. c. Lum in illis. li. vi.

• Beneficia ecclesiastica nō sanguis vite de
• bent. viij. q. j. Moyse. c. Aplica. Unō
• p̄hibent conferri indignis moribz & scia
• ignaris. extra de p̄ben. c. Graue.

• Beneficia ecclesiastica nō dantibus. sed me
• lioribz p̄ferant. i. q. iij. Ex m̄lis.

• Beneficia ecclesiastica pauperibus. non
• dimittibz dentur. xvi. q. i. Qm̄ qcqd. j. q.
• ij. Clericos.

• Beneficia possunt clerici homicide v̄l ir
• regulares cū dispensatōe habere. extra d̄
• cleri. pugnā. c. Henricus.

• Beneficia ecclesiastica excoicant̄ p̄ferri nō
• possunt. Cōferentes eis scient̄ debēt su
• spendi a collatione beneficiorū. extra de
• cleri. exco. c. Postulasti.

• Beneficiū qui p̄us obtinet debet etiā p̄
• us ante alios p̄bendā habere. d̄ p̄ben. c.
• Lum cui. li. vi.

• Beneficiū si ep̄us confert absenti licz ille
• hoc ignoret: nō potest illud alteri cōfer
• ri. vel de eo aliud ordinari sine cōsensu
• prioris. de p̄ben. c. Si tibi. li. vi.

• Beneficiū per illi d̄ p̄mo litterā ipetra
• uit vt sibi ibidē p̄tuleret de p̄mo vaca
• turo. nō obstante si alius post eum silēm
• impetrās: p̄us suam litterā p̄sentet. c. In
• canonicis ibidē receptis fuerit. In lit
• tera decretū fuit appositū. nisi nō habilis
• negligētia vel dolis interueniat. de res
• scrip. c. Tibi qui. li. vi. Et p̄cesse.

• Beneficia ecclesiastica dignitates pro q̄
• bus cum possit collari si ip̄e. aut v̄l
• decedat: nequaquā illis. v̄l alicui
• concedat̄: donec h̄c fuerit finita. si il
• li qui in interest. Glossa. qui ip̄um elegerant
• vel ipsi contulerāt. petierit se ad de
• fensione l̄ris admitti. a mittēt in eo sta
• tu in quo causa erat. vt l̄te pendē. c. Si
• hi. li. vi.

• Beneficia lite pendente nō conferant. in
• fra. Electorū litigantiū. & p̄ime. s.

• Beneficiū vacans si collatores ignoran
• tes q̄ papa alicui in eadem ecclia canōi
• catum contulerit & de p̄benda primo
• vacatura sibi p̄tuleri mandauerit: illi h̄
• alteri proprio motu p̄ferri nō tenet col
• latio. de p̄be. & digni. c. Si postq̄. li. vi.

• Beneficiū annexum dignitati quando
• posteriori tempore confert. infra. Grati
• am posteriorius.

• Beneficium absenti collatum nō pōt an
• te dimissum eius alteri conferri. nisi ter
• minus consentit. c. Si iuratus esset e
• lapsus. Adhuc tamē si prius alteri cō
• feratur consentiat nō potest alteri cōfer
• ri. de p̄ben. c. Si tibi. li. vi.

• Beneficium per papā reseruatū vel al
• teri collatum: si quis ignorans recipit &
• cognito hoc sine difficultate dimittit: re
• cuperat beneficia priora p̄pter illd̄ dimis
• sionem non. Similiter & officia alij qui
• illius occasione sua dimiserunt. de p̄

ben. c. Si beneficia. li. vj.
Beneficiū vñ prebenda quā episcop⁹ de
consuetudine in ecclesia obrinet: vacan-
te episcopatu nō cōfert ei cui papa in ea
dem p̄sso vacaturā concessit. c. c. Lij
in ecclesia. li. vj.
Beneficiū si papa vel legatus vni: ror-
darius eodē tempore alteri cōferat:
prior erit conditio possidentis. si neu-
ter possideat collatio pape vel legati p̄-
cedit. c. Si a sede. li. vj. glo. p̄. Legati. i.
telligit de legato de latere. Si vero pa-
pa vni r legatus alteri collatio pape p̄-
cedit. gloia. c. verbo. Si a sede
Beneficioꝝ ecclesiasticorū oim plenaria
dispositio pertinet ad papam. Ita q̄
non solum vacante conferre sed et in
vacaturis ius trahere potest. de prebē.
Licet ecclesia. iij. libro. vj.
Beneficia in curia vel ad sedē vacan-
tia solum pape vel alterius collatio ir-
ritū est. c. vñ. s. Si tamen papa ista mē-
sam eadem nō cōfert: poterunt or̄dina-
rii ea conferre per se ipsos tñ vel nos vñ
carlos generalis in l. i. de p̄sso. hoc eis
specialiter committat in absentia eorum.
eo. c. Statutum. iij. libro. vj.
Beneficia curia apud sedē vacantia sede
apostolica vacante: si ante de eis non fue-
rit ordinatum possunt. nō obstan. p̄dis-
ctis. c. Licet. r. c. Statutum. ordinarij
libere de eis ordinare. secus in alijs bñ-
ficijs. de p̄bē. r. digni. c. Si aplica. li. vj.
Beneficioꝝ litigantiū in curia vel extra
moꝝentū collatio. j. Vacante beneficio.
Beneficia legati quātuncūq̄ plenarij si-
ne speciali cōmissione cōferre nō possunt
nisi sint cardinales. de offi. lega. c. Dū-
cij. li. vj. Tame cum restrictōne vñ infra
Legati cardinales.
Beneficioꝝ collatio vñ reservatio per le-
gatos. infra. Legati. Nequen.
Bñficia ecclesiastica sine auctoritate dio-
cesani vel eius officialis nō recipiantur
Extra de institū. c. Ex frequentib⁹.
Beneficia recipientes a laicis sine aucto-
ritate episcopi: nisi monit⁹ resignauer-
int. officio r beneficio priuent. extra de
iure pa. c. Relatum. infra. Ecclesias vñ
Beneficiū spectans ad collationem epi-
scopi: vacante sede. non potest capitulū

conferre. potest tamen p̄sentatos a p̄so-
nis instituire. de institutioib⁹. c. Et si. li.
bro. vj. infra. Capitulum potest
Beneficia que includunt in gratia vbi mā-
datur de beneficio ad collationem capi-
tuli spectante alicui p̄videri. infra. Gra-
tia data ad beneficium.
Beneficia quādo episcop⁹ sine capitulo
vel ecōuerto potest conferre. infra. Cap-
itulum potest.
Beneficioꝝ collatio. infra. Collatio.
Beneficioꝝ p̄visio. infra. P̄visio. infra
concessio. c. bñs. j. Cōcessio sub ea for.
Beneficiū si papa motu p̄prio concedat
infra. Gratia a papa motu.
Beneficiū non habenti si papa mādat
de beneficio p̄videri et interim aliud
consequit⁹: mandatū illud non cogit. de
p̄ben. c. Si pauper. li. vj.
Beneficia rarōne p̄mutatōnis resignata
collatori: nō includunt si alicui cōcedi-
tur per papā p̄mo inibi vacatura. de res-
rū p̄muta. c. vñ. c. li. vj. Glofa. Idē in
telligit de alijs gratijs. Idē. eo. in cle-
c. Uno.
Beneficiū religionē intrantis. infra. Res-
ligionem ingredientis.
Beneficiū sine p̄bēnda affecta non ē so-
lo mandato alicui p̄videat⁹ nisi in li-
teris esset decretum ut executor in vñ
asset r inter dixisset: maxime cum de-
to vel rarōne mandati iam facta esset re-
ceptio ad canonicatū. d. concessi. p̄ben-
ca. Si soli. li. vj. iuncta gl. d. p̄muta.
Beneficia apud sedē siue in curia vacan-
tia: intelligunt ea que legati sedis: aut q̄
cūq̄ ad curiam venientes vel inde rece-
dentes obrinet si in loco curie vicino vñ
in curia moꝝiunt. Et locus vicinus in-
telligit qui non vltra duas dietas lega-
les distat. glofa. xx. miliaria p̄ dietā. Si
militer beneficia curialiū pape r curiaz
pape sequentiū in itinere vel loco vñ de
curia transferentium quātuncūq̄
locus distat a curia vbi sic sequentes mo-
riantur: dicunt in curia vacantia. vñ ha-
betur de prebē. c. Presenti. li. vj.
Beneficiū vñ capis quod expectans petit
vel recipit ab executeore: illud intelligit
acceptasse. de concess. p̄ben. c. vñ. c. s. se-
cus. in clemen.

Beneficia vacatura nulli p[er]mitti possunt
et si p[er]mittunt promissio n[on] tenet nec ob-
ligat. extra de concess. p[re]ben. ca. Quamvis di-
lecta.

Beneficiu[m] reperere. vbi. quādo. et quomodo
modo p[ot]est quis quod resignauit. r. vii. q.
ii. c. j. Juncta glosa.

Beneficiu[m] collatio post sex mēses irrita ē.
extra de suppl. c. Licet. r. ca. Dillectio.

Et si capitulū conferre negligat: ep[iscop]us cō-
ferat. Si ep[iscop]us negligat q[uo]d sue col-
lationi pertinet conferre: tunc archiep[iscop]us
ep[iscop]us conferat. Extra. c. c. Nulla. c. ex
tenore. c. Qui vinoz. r. c. de donatiōib[us]

ca. Consultationib[us]. infra. Ep[iscop]i possunt
Beneficiu[m] viuente clerico p[ot]est conferri
collegio. extra de restitu. c. Lū venisset.

Beneficiu[m] resignatio in man[us] laici nō va-
let. r. si denuo de man[us] laici recipiat: eo-
dem spoliat. extra de renun. c. Q[uo]d i. du.

Beneficiu[m] aliud consequens q[uam] gratia ex
peccatum: gr[ati]e renūciat. j. Bre renūciat

Beneficiu[m] curatum hādens si non pro-
mouet ad sacerdotiū. infra. Parrochia-
lis ecclesia nulli. r. talis est suspensus. in-
fra. Suspensus a beneficio.

Beneficiu[m] si concedit alicui tali condi-
tione vt post mortem alii nominati suc-
cedant: irrita est conditio. Extra de pa-
r. c. Accepimus.

Beneficiu[m] conferens nō p[re]sumat suo
iurisdictionem prouentū retinere. et si ex
donatione consequi vt p[re]uentus percipiat:
simonia est. extra vt eccl[esi]astica bene-
fici. c. In nouum.

Beneficia incorporare vel grauare pen-
sionibus. infra. Ep[iscop]i possunt.

Beneficiorum r. fructuū sequestratio. in-
fra. Sequestratio.

Beneficiu[m] intelligit maius et minus. de
causa posse. c. Causa b[en]efici. li. in cle.

Beneficialis causa per appellatōez deuo-
luta ad papā: q[uo]d p[er] vtraq[ue] p[ar]tē. Ibidēz
Beneficio nemo debet decipi. s[ed] iuuari.
extra de cōmodato. c. vnico.

Beneficiu[m] indultū a iure nō est alicui au-
ferendum. c. c. Indultum.

Beneficiu[m] p[er]cessum a principe decet es-
se mansurū. de reg. iu. c. Decet. li. vi.
Beneficia eccl[esi]astica quomodo obeāt di-
spensari. di. lxxix. per totum.

Benepiacitum cuiu[m] sibi
extinguit p[er]
mortem. ideo quicquid sup[er] eo fuerit cōces-
sum expirat. de rescri. c. Si glose. li. vi.

Bigamus nudatus est omni p[ri]uilegio clericali: et
foro seculari astrictus. nec valet cōsuetu-
do i cōtrariū. de bigamis. c. vnico. li. vi.

Bigamus p[ro]hibet deferre tonsurā cleri-
calē vel habitū sub anathemate. Ibidēz

Bigamus est qui duxit viduā vel als cor-
ruptam aut secundā vxorem. ar. extra d[omi]n[us]
bigamis. c. j. c. Bigamus. infra. Irregu-
laritas.

Bigamus est qui ante baptisimū vnā h[ab]uit
et post baptisimū alia. di. r. vi. c. Ana-
thema. q. ii. Acutus.

Bigamus ab ordinē p[er]dit: non p[ro]p[ter] pec-
catum: sed p[ro]p[ter] defectum sacramen-
ti. dist. r. vi. Acutus. c. Qui sine crimine

Bigamus si ordinē p[er]dit in ignorātia ma-
ritis deponat. et sic iterū in ordinē
p[er]uenit p[er] potestate ordinādi. di. l. ex p[er]t[ur]b[ati]o-
nentib[us]. c. Non p[er]fidat. extra de bigamis
ca. Super eo.

Bigamus vtrum sit qui suū prius deflorauit.
infra. Clericus p[ur]gatus. Infra.
Irregularitas.

Bigamus non ordinent ep[iscop]i. di. r. vi.
Acutus. r. infra.

Bigamus non potest ordinari sacerdos.
eo. c. Qui sine. extra d[omi]n[us] bigamis. c. j. Ut
bigami. r. c. Bigamus.

Bigamus nō potest per ep[iscop]um dispensatiōez
obtinere. extra eo. c. Super eo.

Bigamus nō est qui mulierē ab alio ductā
sed minime cognitā duxit. extra de biga-
mis. l. Debitum.

Bigamus nō est. sed fornicator qui p[er]les-
concupiscas habuit. e. c. Quia circa.

Blasphemia in sp[irit]u sancto
est fides que p[er]
dilectionē opatur deferere v[er]ba ad mor-
tem. de pe. di. j. Denique quis. s. Hoc est.

Blasphemia clericus d[omi]nat. laic[us] ana-
thematizet. r. vi. q. j. s. Si quis per capit-
lum. sed scōm leges vltimo supplicio. id
est capite p[un]iatur. glosa. Ibidem.

Blasphemia publice sanctos r. maxime
beatam virginem: per ep[iscop]um p[er]nic subdat
vt septem diebus dominicis duz missa

celebretur pre foris eccie stet in publico.
z ultimo dominico palliu z calciamentu
ta no habeo ligatus corrigia circa col
lu z septē pcedentiū. vi. ferijs ieiunet in
pane z aqua. z tres vel duos vel unum
pauperes si poterit eis de dieb reficiat
Quod si renuerit epali coereat potesta
te. extra de cleri. maledic. c. Statuitur

Bona fides p̄scribitur fm cano
nes necessaria est siue de re
spirituali siue civili. extra de p̄scrip. c.
Vigilanti. c. Quoniam. z suffic bona fi
des vbi ius omne vel p̄sumptio nō ē
p̄tra p̄scribentē. c. ti. c. Ep̄m. li. v.

Bona fides p̄tina requirit in p̄scribē
te. extra de p̄scrip. Quoniam omne.

Bona fides d̄tudo inquis credit tra
dentē esse d̄z vel d̄t eius distrabendi lz
erret in factō. z hoc sem̄ p̄tuit: nisi p̄
beur contrariū. extra de rescrip
ca. S. diligē. ver. Bona fides. In
m. quando p̄sumitur contrarium.

Bona fides quādo non sufficit ad p̄scri
p̄tionem. infra. P̄scriptōem a. legans

Bonifaciū octauus se no
uā p̄pilationez

decretaliū in p̄bemio libri. vi.

Bona mulieris vir alienare nō pot. Ex
tra de p̄suetudine. c. Ex p̄te. vide glosā

Boni nō sunt deserendi p̄pter malos: sed
mali p̄pter bonos sunt tollerādi. xxij. q.
iij. Quā magnū. Aug. ad Vincentiū.

Bonis nō iudicant mala alioz si nō cō
sentiant z nō gradu redarguāt. Si
quis a catholica. Aug. s. Donatistas.

Bonus nullus est ignitus. n̄mē nolētes
sunt ad bonū compellendi: vt fiant bo
ni volentes. z licet coacta seruicia n̄ pla
ceant deo. tamē p̄ consuetudinā sunt yo
luntaria. z sic placebunt. xxij. q. i. U
des. z s. vlti. Aug. in ep̄ta ad Vincēti.

Bona voluntas non sufficit: nec sine ea
opus expedit. dist. lxxvi. Non satis. s.
Bene velle.

Bonū mediocre nō est meliori p̄ferendū:
sicut ieiuniū indiscretū sanitati mentis.

de conse. di. v. Non mediocre. Jeron.
Bonarū mentiū est ibi culpaz cognosces
re vbi culpa non est. di. v. Ad eius.

Bonum incassum agitur si ante vite tmi
nuz deserat. quia frustra velocitē currit q̄

p̄ius ad metas venerit deficit. de pe.
dist. ii. Incassum. Gregori. in moralibz.

Bona opera. infra. Opera.

Bonum malum et terribas iucez ac ecō
uerso dicens asserendo peccat mortalit̄

xx. q. iij. Si quis dixerit. c. Si quis bo
minem. Junctra glosa. Jeronym. in epi
stolā ad philemonē. e. c. ve yobis. iucta
glosa.

Bona temporalia sunt ecclesie miraculo
se a domino prouisa in auxilium sp̄ualis

incrementi. de ele. c. fundamenta. s. Ne
autem. libro sexto.

Bonis ecclesie non sustententur quibz p̄
p̄ta q̄ sibi retinent sufficiunt. j. q. ij. Cle
ricos. c. Pastor. ca. Si quis. Imo tales

bona ecclesie z paup̄ez recipientes sacri
legium cōmittunt. xv. q. s. Quoniam. Je
ronymus Damaso ep̄scopo. infra. eccie

Boni omnia que agunt faciunt in cōspe
ctu dei. Vali autem inde fugiunt et ex
eunt. Et qui illico conuertūt dicunt in

conspectu dei peccasse. eo q̄ nō dum in
de exiuerunt. ps. Valum coram te fe
ci. de pe. dist. j. c. Penitentia. s. s. d̄ciz

Bonis cur aduersa contingunt. itra. ma
tis dum.

Bonum conueniē p̄ferri debet bono fa
uato. ij. q. i. Socias

Bonum nullum est nisi voluntarium. xx
q. iij. P̄sens. s. Statut.

Bonum nullum manet ir̄cōmmeratum.
de pe. dist. ij. P̄ium.

Bonis ecclesie laudabiliter sustentantur
qui bona sua ecclesie z pauperibus dōa
runt: vel qui pauperes bone vite susten
tant vt domnio deseruiant. j. q. ij. Sa
cerdos. c. Si quis propter.

Bona ecclesie sunt bona pauperū. xij. q. s
ca. vltimo. vj. q. s. Quoniam quicquid
xxij. q. vij. Quautem.

Bona ecclesie sūt hereditas christi. xxij.
q. vij. Quaut. q. vij. Cōuenior. Ambro.

Bona ecclesie z vasa ministerij debent in
redemptōem captiuoz expendi. xij. q. ij
Sacrorum. c. Sicut omnino. Ac lu
stentatōem peregrinoz z pauperum. s.
Aurum. e. c. Apostolicos. z. c. Aurū hz

Bona ecclesie non debēt alienari vel au
ferri. xij. q. ij. per totum.

Bona ecclesie auferens: homicida est. co

dem. c. Qui abstulerit rapiens violenter
vel detinens: sacrilegus est. 7 excoicet.
xviij. q. iij. per totum. nisi restituat. xij. q.
ij. Quicumq.

Bona ecclesie vt comunia non vt ppria
sunt retinenda. xij. q. i. Res ecclesie. vñ
epi hñt ea dispesare n̄ dilapidare aliena
re. vel vsurpare. l. q. ij. per totum.

Bona eccleie non dent pgnatis. xij. que. j.
Epua. c. Episcopi.

Bona ecclesie donata reuocare non licet
xviij. q. iij. Et. q. iij. per totum.

Bona ecclesie auferentium penitētia. xij.
que. ij. De viro.

Bona ecclesie vtz 7 quomō plati possunt
reperere. xvi. q. v. q. vi. per totum.

Bona ecclesie que episcopi vl clerici acq̄
runt ratione ecclesie qui aīe nihil habue
runt: sunt ecclesie. nec possunt ea aliena
re. xij. q. ij. Res in episcopatu. Nec poss
sunt ea alicui post mortem rel in quere.

extra de peculio. c. Si quis sane. nec te
stari de eis possunt. extra de testa. c. quo
rundam. possunt tamen intuitu elemoꝝ

syne de bonis ecclesie mobilibz aliquid
dare vel pro seruicijs. co. c. Ad hec. Sz

de bonis paternis vel intuitu p̄sone aut
industria vel labore acq̄sitis possunt pro

arbitrio disponere. extra de testa. c. Quia
nos. c. Relatum. Que aut de suis eccle
sie bonis m̄ctis acq̄sierunt: p̄ rata vtri
usqz p̄ccij d̄uidenda sunt inter eccliaz

7 heredes. xij. q. iij. per totum.

Bona immobilia sine iura ecclesiarū lai
cis subijcētes sine consensu capituli 7
licentia pape: recognoscēdo se illa ab ip
sīs tanqz superioribz tenere vel eos per
petuo statuentes patronos aut aduoca
tos ecclesiarū vel bonorum ipsorūz vel
ad longum tempus: factuz inuolidum est
et p̄scribendi causam nō parat. Sed 7 p̄
lati hoc facientes sunt suspēsi ab officio
et administratōe. Clerici hoc scientes
et non denunciātes sunt suspēsi a per
ceptione beneficiorū que non obtinēt in
ecclesia sibi granata triennio. Laici ve
ro ad huiusmodi submissioes compellē
tes sunt excoicati: nisi moniti restituerit
Qsi huiusmodi cōtractus de cōsensu 7
licentia p̄dictis fiant: laici nihil sibi oc

casione huiusmodi contractus vsurpēt
nisi quantū ex natura cōtractus pacti vl
legis adhibere eis pmittit. Alioquin nisi
si restituerint moniti excoicati sūt. 7 terz
re eorū possunt interdici. per hoc tamen
nō phibent bona ecclesie in emp̄bitcoꝝ
sim concedi vel alienari in casibz et forz
p̄a a iure pmittis. d̄ rebz ec. nō alienā. c.

psultissimis. §. Laici. li. vi.

Bona predialia p̄sbyter nihil prius ha
bens que acquirat post adeptionē ecclesie
sic ad ecclesiam pertingent. Extra de pes
culio cleri. c. Inuestigandum. 7 sup hoc
scripturā faciunt. 7 res sic acq̄sitas eccle
sies relinquant. e. c. P̄sbyter.

Bonum op̄as sine charitate non est las
tub. e. j. Corinth. xij. Qui tradiderit cor
pus meum. 7c. Non sinit valere ad obti
nendum regnum celozum. de peni. dist.
ij. Si quis. §. j. Infra Opera.

Bona operatio requirit. Si infra. factuz
vt bene. infra. faciens bonum.

Bona vacantis ecclesie vsurpantes: In
tra. Vacantis ecclesie.

Bonis temporalibz p̄uicari nec nudico
teiderit nec inermes inimicis nos oppo
nere debemus. de resti. spolia. c. frequis
libro sexto.

Bonū nisi fiet non sufficit abstinere a ma
lo. de peni. c. Lupientes. §. Et quia. In
clemen.

Bosoz interpretatur carnis siue
in tribulatione positus. 7 si
gnificat carnis concupiscētis. ij. q. vij.
Secuti. Beda in secunda ep̄stolam
beati Petri.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

Bulle iouis catus. infra. Excoimu
nicati.

Bones triturrantes sunt predica
tores. 7 illi debent susten
tari ab auditōribz. Nam ipsi spiritua
lia semināt 7c. xij. q. j. Ecclesias. §. his
ita.

atur. viij. q. j. Olim.

Calix et patena nō sint creayl de auricalco. quia vomitū puocant nec vitrea vel lignea. sed aurea vel argētea. vel saltem stannea. de conse. di. j. Et calix. c. Uasa.

Lampnas in oratorijs do[m]inorum non licet ponere nec publice pulsare. extra de peni. c. Parentibus.

Lancies significat sapientiā. vnde canicies hominū prudentia est. di. lxxiij. Porro

Lanis reuersus ad vomitū r sus loquax in volutabro luti est peccator recidiuans. de pesti. di. iij. Penitentiam qui peccat. melia Estuū tempus. c. c. Iriso. Isidorus de sumo bono.

Lanis impudicus est episcopus qui se regimini rationē nō habet nec sua dila deseruit nec filioz crimē corrigi. ij. q. vij. Qui nec. Augustinus. infra. p. dicatores. Ad idem habet. disti. lxxxiij. Remo.

Lanes venaticos tenētes. infra. Super sus ab officio.

Canon idem est qd regula. di. iij. Canon.

Canonum alij sunt decreta pontificum: alij statuta conciliorum. di. iij. Regula. §. Porro.

Canones generalium conciliorū a tēporibus conuocati celerunt. di. iij. c. ca. nones. Isidorus li. vi. Ethimol.

Canones quōquingenta aploz recepti sūt ab ecclesia. di. xvi. Canonētis. r per totū

Canones penitentia

les quas confessor nec sario seire tenet nō vt fm illos penitētiā iniungat cuz penitentiē hodie sūt arbitrarie. extra d. pe. r re. c. Quis sit. c. Deus qui. Et ita tamen qd consideratis circumstātijs debitis illaz moderare potest sacerdos. x. vi. q. vij. Tempora. r sequen. cap. Tene tur em sacerdos qui det sōre omnes canones penitentiā. disti. lxxviij. Pauli sacerdotum. r sequē. lxxvi. q. vij. Tempora.

§. i.

Canon. Presbyter fornicās decem ānis peniteat. put habet dist. lxxxiij. Presbyter. r in omī peccaro qd depositōem induc illa pnia sacerdoti indit. vbi. s. Mulieris penitentia. infra. Fornicans.

§. ij.

Canon. Sacerdos cognoscens filiā spiritualem. p[ro]fessionis. p[ro]firmatōnis. v[el] baptis[m]atis. peregrinando. xij. annis peniteat. r ambo religioni tradant. bōis coruz p[ro]p[er]it[er] erogatis. si publicū sit deponat. Epus aut talia cōmittēs. xv. annis peniteat. r similie deponat si publicū sit peccatū epi. xxx. q. j. Si quis sacerdos. c. Non debet.

§. iij.

Canon. Cōtra naturā peccans clericus deponat r religioni tradat. laicus exco[m]municetur. r a cetu excludat vsq[ue] ad satisfactiōnem condignam. extra de excessib[us] clericū.

§. iij.

Canon. Cum h[er]eticis coiens septem ānis peniteat. xxxiij. q. ij. h[er]et[ic]i. r. §. sequen.

§. iij.

Canon. Incestum cōmittens septē annis peniteat. extra de p[ro]p[ri]a.

§. iij.

Canon. Sacerdos clandestinis nuptiis si interst[itu] suspendat. r alis iuxta culpę gravitate puniat. extra de claudē. despon. ca. Cum inhibitio.

§. vij.

Canon. Votum simplex violans tribus annis peniteat. di. lxxviij. Si vir.

§. vij.

Canon. Celebrans exco[m]municatus tribus annis peniteat. r a vino r carnib[us] abstineat quarta r sexta feria. x. q. iij. De illis. infra. Celebrans.

§. ix.

Canon. Accidens alium iniuste ad mortem: si mors secuta fuerit. quadraginta dies in pane r aqua r septē annis peniteat. Si autē membro debilitatus fuerit p[er] tres q[ua]dragesimas peniteat accusator. extra de accusa. ca. Accusasti.

§. x.

Canon. Cognoscens filiā spirituales v[el] cōmatrē septem annis peniteat similiter

c. q.

et cognita. xxx. q. iij. Non oportet.

§. xj.

Canon. Sponsam de presenti alterius ducens: eam dimittat. et quadraginta dies in pane et aqua et septem annis peniteat. extra de spon. du. c. Accepisti

§. xij.

Canon. Loguoscens duas comatres vel sorores. ad minus septem annis peniteat: licet plus deberet. xxx. q. iij. Si pat. infra. Loguoscens.

§. xij.

Canon. Homicida voluntarius sine spe restitutionis deponit. et septem annis peniteat. di. l. Viror. Vel si presumat magis casuale quinq; annis peniteat. e. c. Eos vero. c. Si qua femina. c. Si quis voluntatem. infra. Homicidium voluntarium.

§. xij.

Canon. Patricida. et animis peniteat secundum formam. xxxij. q. ij. Latorem.

§. xv.

Canon. Uxoricidea toto tempore vite peniteat. vt habet. e. c. Admonere. c. Quicumq;

§. xvj.

Canon. Occidens exposito proprium filium inducat vt in monasterio per totam vitam peniteat. extra de his qui. l. oc. c. Et si non fuerit: tribus annis peniteat. quorum vltimus in pane et aqua. etiam si dormiens eum in lecto oppresserit. extra. e. c. De infantibus.

§. xvij.

Canon. Periuuras scienter quadraginta dies in pane et aqua et septem annis peniteat et nunquam sit sine penitentia. scilicet interio. ri. vi. q. j. Quicumque sciens. di. l. Clerico

§. xvij.

Canon. Periuurans in manibus episcopi: aut in cruce consecrata tres annos peniteat. Si vero in cruce non consecrata vnum annum peniteat. Si autem coactus vel ignorans piurat: tres quadragimas peniteat. xxxij. q. v. Qui periurat. Qui scienter periurat vel alium falsum iurare iudicat vel compellit quadraginta diebus in pane et aqua peniteat. et septem annis sequentibus. et nunquam sit sine penitentia. Similiter alij si consensuerint ita peniteant. xxxij. que. qnta. Si quis se periurauerit. ca. Si quis conuictus.

§. xix.

Canon. Qui coactus pro vita redimenda vel alia necessitate periurauerit tres quadragimas. vel secundum alios tres annos peniteat. xxxij. q. v. Si quis coactus.

§. xx.

Canon. Mensuram falsam duas triginta diebus in pane et aqua peniteat. Similiter falsus pondus dans causa lucri. extra de emptio. et vendi. ca. Ut mensure.

§. xxj.

Canon. Solemniter penitens et recidivans decem annis peniteat. de peni. distinctione. qnta. Si qui vero.

§. xxij.

Canon. Loguoscens in oratione vel deuotione decem annis peniteat. xxxij. q. j. de uotam. et ca. precedentis. Diale pigno.

§. xxij.

Canon. Vissam celebrans et non coicas per annum peniteat. et interim a communione et celebracione cesset. de cons. dist. Relatum. j. Communicare obmittens

§. xxij.

Canon. Sacerdos vel clericus in oratione missam in palla altaris decem annis et quinq; mensibus peniteat. Diaconus vero triennio et dimidio. de cons. di. j. Nemo. et in duobus annis non intret ecclesiam et usque ad quartum non offerat. et tribus diebus in ebdomada a vino et carnibus abstinere. et alia. vt habetur. xxxij. que. ij. De viro. infra. Excommunicatio. §. xxij.

§. xxij.

Canon. Sacrilegus in communione ecclesiam violando vel eucharistiam. aut sacrum calicem pollutis manibus recipiendo aut in similibus septem annis peniteat. et in duobus. vt supra.

§. xxij.

Canon. Parentes infringentes sponsalia filiorum: trichino separent a communione. et filij similiter si in culpa sunt. xxxij. q. ij. Si qui parentes. ar. de pe. di. j. Sic

§. xxij.

Canon. Qui ducit in matrimonium quaz pollutit per adulterium. quinq; annis peniteat. xxxij. que. j. Si qua vidua.

§. xxij.

Canon. Bledicus contra deum vel alium quem sanctorum septem ebdomadibus

peniteat. prout habet extra s clerico ma
ledico. c. ij. supra. Blasphemans.

§. xxxix.

Canon. Sacerdos reuelans confessioez
debet deponi. et toto tempore vite sue ig
miniosus peregrinari. de pe. di. vj. La
ueat. Sed hodie depositus in artu mo
nasterium detrudat. e. c. Omnis. i. fine.

§. xxx.

Canon. Qui compulsus conditionaliter
periurat. si liber est quadraginta diebus
in pane et aqua peniteat. cum septem an
nis sequentibus in comuni penitentia
Si vero seruus eiusdem per tres qdraz
simas et legitimas ferias peniteat. xx
ij. questione quinta. Qui compulsus.

§. xxxi.

Canon. In diuisione. si discrepans a sue
iudice metropolitane ecclesie ex contem
ptu. sex mensibus. si inuentione priuatus.
distractione. xij. De i. s.

§. xxxii.

Canon. Episcopus non corrigens sub
ditos vendentes in distria: duobus men
sibus excommunicatone subiacet. Lete
ri vero clericis ea pena vel coepexenti pe
ctantur. prima questio. pma. Quicquid

§. xxxiii.

Canon. Sortilegus diuinus vel malefi
cus secularis quadraginta diebus penite
at pro occulto. extra de sorti. c. i. Si no
torium est comunione fidelium priuef.
de consecra. distin. ij. Pro electione.

§. xxxiiii.

Canon. Sacerdos videns in astrolabio
duobus annis peniteat. ex de sorti. c. ex tna.

§. xxxv.

Canon. Clericos scienter vtens et mali
ciose magicis artibus incantatoibus et hmoi
si alijs hmoi psuluerit: puat dignitate
in artu monasterium detrudat. xxv. q.
v. No optet. c. Si quis eps. c. Aliquam.

§. xxxvi.

Canon. Sanguine stillans consecratus
in terram siue tabulaz quadraginta die
bus peniteat. Si sup altare: tribus die
bus. Si sup lineu altaris: ad aliud stilla
puenerit quattuor diebus. Si vsq ad
tertium nouem diebus. Si vsq ad qu
tum quadraginta diebus peniteat. De
con. di. ij. Si p negligentia. i. f. aguis xpi.

§. xxxvii.

Canon. Eucharistiam p ebrietate vel vo
racitatem euomens: laicus quadragita
diebus peniteat. clericus vel monachus
septuaginta diebus. Episcopus nona
ginta diebus. Si ppter infirmitatez ac
cidit septem diebus peniteat. de conse
distin. ij. Si quis per ebrietatem.

§. xxxviii.

Canon. Interficiens pbim duodecim an
nis peniteat et sine spe pluzij. infra. De
cidens presbyterum.

§. xxxix.

Canon. Incendens domu vel aream ali
cuius voluntarie: omnia restituat. et tres
annos peniteat. ex. d. iniurijs. c. si qs do.

§. xl.

Canon. Loicans cum heretico quinqz an
nis peniteat. xxiiij. q. f. Si qs dde. et se.

§. xli.

Canon. Cognoscens duas sorores vel ma
tre et filiam aut amica et neptem septem an
nis peniteat. Si sciens pperuo careat
pungio. xxiiij. q. xl. Si qs cum duabus

§. xlii.

Canon. Patronus dilapidans res ecclesie
anno vno peniteat. xv. q. viij. filijs.

§. xliij.

Canon. Lustrans domum magicis arti
bus vel incantationibus. quinqz annis
peniteat. xxv. questio. quinta. Si qs artu
los. et duabus carlis. se.

Canon. Reprobati. infra reprobati.
Canon. qui dicuntur apostolorum re
iiciuntur pro eo q ab hereticis hominea
postolorum sunt facti. di. xvi. Canon. e

§. xliiij.

Canon. Jurans non facere pacem cum p
ximo vno anno peniteat et ad pacem re
deat. xxij. q. iij. Qui sacramento.

§. xlv.

Canon. Periurus adulter homicida re
gulariter septem annis peniteat. et id ide
fornicator licet non adeo aspere. vicessio
masecunda questione pma. Predicanduz

Juncta glosa. xxiiij. q. ij. hpm. et. s. se.
Canonica monitio que sit. s. Monitio.
Canonica portio. infra. Portio. infra. Te
statur.

Canonica portio debetur punitat il
li ecclesie apud quam eccliaz ecclesiastica

c. s.

recepit sacramenta. de sep. c. Cum qd. li. vi. Sed si in diuersis diuersa domicilia habuit egliter se collocans. ipa diuidit in illas ecclesias si alibi sepelit. c.

Canonice auctoritate apli ca recepit etiaz si per legatum aut alium habentem pape auctoritate: talis p. ceteris etia ante ipz recepti i affectu pbede. d. pbe. c. Si q. li. vi. Talis etiaz pipo quo recipit acquirit sibi ius de primo vacaturaz pbede si canet in pcellione pape vt talis pbede da sibi debeat. c. c. Si postq. li. vi. infra. Receptus.

Canonicoz receptio vel collatio beneficiorum facta in absentia canonicoz aliquid qui vocandi fuissent: sed no sunt. et alia quecuq. sic facta possunt p eos d. irritari. c. c. Cum in ecclesijs. li. vi.

Canonice impubes no admittit ad electione episcopi. de ele. c. Ex eo. li. vi.

Canonici et alij qui a diuinis cessare pnt iure vel p. s. u. d. i. n. l. s. auteticis h. exp. mant: et ei exibeant contra que cessare volunt. quo obmisso vel causa no inuenta legitima: fructus medio tpe receptos restituant nec vltius p. c. i. n. e. t. Sed et satis faciat lesio. Causa autem legitima inuenta: tenet illud interesse canonice et certaz quantitate ecclesie superore taxanda. de off. ordi. c. Si canonici. li. vi. infra. Lesionem a diuini.

Canonici statutu nūez eoz supplere i ecclesia. de off. ordi. c. Si canonici. li. vi. infra. In ecclesia.

Canonice regulari pot fieri canonicus in ecclesia seculari. sed hoc ex pape dispensatione. extra de vi. et ho. c. Deus. in tra gl.

Canonice regularis no pot fieri monachus. xix. q. iiij. Nullus abbas. Quod intelligit si ex leuitate iuret. tunc vt ibi d. cogent redire. Sz si ppter frugem melioris vite. tunc petita licentia pot. extra de re. c. Licet. Et glosa vbi supra.

Canonice. i. mulieres more canonicoz viuentes no facientes p. f. s. i. o. n. e. nec p. p. i. s. re signantes: tenent ad forma i electoibz suada. vt. f. Electio monialiu. Exceptoq. eligentes et eligenda no optet esse p. f. s. i. o. n. e. p. h. t. i. n. stat. eoz no approbat. d. ele. c. In denitatioibz. §. Supradicta. li. vi.

Canonice seculares siue canonice visitentur p epm auctoritate sua. Sz si sūt etes pre. ipe visitet eas auctoritate aplica. nec approbat status eaz. de statu mo. c. Atte detes in clemen. §. Statuimus.

Canus ecclesie sit deuotus no garialis. di. xxiij. Cantantes.

Capientes vel detinentes clericos. §. Excoicati

Capientes epm. §. Excommunicati.

Capitulos suspensos vel ad curiaz susus ab off. §. o.

Capitulum dicitur maior pars eius extra d. bis q. fit a ma. c. Cum in cunctis.

Capitulo si mandata intelligit capitulum de capitulo mandatum. extra de rescriptis. c. Eam te. primo.

Capitulum quod dicitur de beneficiis pot. suora. Beneficium in p. c. i. n. s.

Capitulum pot. conferre beneficia quoniam etant ad collationem p. i. c. i. p. l. c. o. i. t. e. p. i. scopo mortuo vlt. collatio suspensa. Si ager ad solu epm spectet cu p. s. i. l. i. o. vel consensu capituli: tunc capitulum hoc no pot. nisi quando eps est negligens in petendo relaxatione suspensionis. Si collatio ad aliquem spectet cum p. s. i. l. i. o. : tunc si epi presentia in breui no potest haberi: tunc collatio non differat. Ne sed vacate. c. vni. co. li. vi. Item glosa ver. Consilio. Secus esset si de consensu episcopi.

Capitula debent curatoz. de nunciis suos admittere ad tractat. cap. extra de his q. sūt a pla. c. Et si membra.

Capite languescit: cetera membra inficiunt. Esay. i. Omne caput languidum. vi. q. f. Sūt plurimi. §. Uex. Gregorius in pastoralis. Et. c. Ex merito. Anterus papa.

Caput est mens. in h. Ratio.

Caput mulieris vult caput viri xpūs. Et mulier viro no subiecta: peccat. Similiter vir xpūs nō subiectus. xxxij. q. v. Cū caput

Jeronymus sup. epistolam ad Titum. Caput ecclesie. extra. Ecclesie caput.

Carcer inuocatus est ad custodiam non ad penam. Potest tamen quis puniri pena carceris perpetuo vel ad tempus. de penis. c. Quāuis li. vi.

Cardinalem insequens v'loc
cidens. infra. ex
communicationis. §. xij.

Larena est venientia q'dragita di
crum in pane et aqua: cuius
septem annis sequentibus. extra d' sp's. du.
ca. Accipisti. extra de accu. c. Accusasti.
infra. Quadrageima.

Larens ratione. infra. Ratione.

Laritas est vita anime. Johan.
Qui non dicitur in morte. Ipa est fons bonorum. p'ri' cui non
coicatur alienus. de pe. di. f. Omnis.
Laritas fortis vt mors. de pe. di. ij. Va
lida. Infra. Dil. c. no.

Laritas est via excellentis. Sicut enim
sine via non peruenit quo tendit. sic sine ca
ritate homines ambulare non possunt.
ita errare. de pe. di. ij. §. Nec est.

Laritas est recta voluntas non omnibus terre
norum. ut si iuncta non inseparabilis. glosa.
id est non de factis sed de igni quodam spi
ritu sancti a quo est et ad que refert ince
sa omnis iniquitas et extranea. et de
pe. di. ij. Laritas est. Prosper de vita co
templatiua.

Laritate maior nemo habet q'm xps qui
posuit animam suam pro nobis. xij. q.
iij. Quis potest

Laritas est aq. de qua Joh. iij. bibes non
siet. de pe. di. ij. Laritas est.

Laritate sine nemo deo placet. et cum ea
nullus peccare potest. s. mortaliter. d' pe
ni. di. ij. Laritas est.

Laritas est radix omnis boni et bone o
peratōnis. e. Oponitur. f. Opus bonū.

Laritas potest amiri et recuperari. p'ba' aucto
ritatibus et multis exemplis. de pe. di. ij. §. non
est mirum. vsq; ad finem distin.

Laritas amissa potest recuperari non solum q'stuz
ad opa caritatis. s. et ad q'stuz ad ipam vtu
te caritatis. e. §. Eul. cent. vsq; ad finem.

Laritate hntes sepe d'az amittunt. dam
nant. e. Ap'ls. Aug. de correctōe et gra.

Laritas radix vitiū opponit cupiditati
de pe. di. ij. Quia radix. Gregori. i. iome
lia. Unde simul esse non possunt.

Larines sancti. a. eucharistia n' au
ferunt malicia. q' mal' coi
cādo non fit bon'. de dō. di. ij. q. scelerate.

Larines in q'dragesima pmittuntur consti
tutis in articulo necessitatis et infirmis.
extra de obseruatōe iei. c. Cōsiliū n' m
Larines sabbat' comedat vbi p'suetū ē. e.
Larines comedere s'z sexta feria in q' nati
uitas dñi venerit illis q' non sunt voto v'
regulari obnuātia ad aliud astricti. et si
alij volūt abstinere: non reprehendantur ex d'
uotioe. e. c. Explicari.

Larines non debet clerici comedere a dñi.
La quinquagesime vsq; pasca. di. iij. Sta
tuimus. et duob'. c. seqn. Sed non obli
gat. infra. Clerici vrentes.

Larinales semp' psequuntur spūales. s'z n' ecō
uerso. xxij. q. iij. q' m carne. Jeronym'.
principalis. infra. Princi
pali.

Castato est continentia. pudicia
coniugator. virginitas
virginū. glosa. xxij. q. v. Quātem.

Castitas duplex scz corpis. et hec violēter
aufertur p' xxij. q. v. c. Ille. xxvij. q. f. nu
ptiaz. Alia animi. et hec violēter non au
fertur. xxij. q. v. Quātem. et per totā que
Quātem. et glosa. e. Reuera.

Castitas amittit corpore intacto. eod. c.
Nec solo. Aug'. de fide xpiana.

Castitas require infra. Virginitas.

Castitate perpetua s'z et mlti altar'. dis
lexij. de p'p'ali. Alioquin a ministris
no excludant. d' c. l. Erubescant.

Castitate vult ordinari s'z diaconi. d' f.
xxvij. Nullū. c. Decem. im'. c. de his. et
diaconi tacet solēnt p'fessi se eā. e. d' f. c.

Castitas sola non saluat sine bonis opibus.
nec opa bona sine castitate. xxij. q. v. sic
saluabit. §. Itē Jeronymus. hoc solum.

Castitate suare non potest coniugū aliq's sine
alteri' p'sensu. xxvij. q. ij. Brā maria. ca.

Si tu. Augustinus de adulterinis con
iugijs. j. Continētia. infra. Votum.

Castitas scilicet si p'bz fuerit p' oia
officia p'ter missaz ex di
sp'atōe p'p' v' l' epi exercere. ex. de cor.
vici. c. Significauit. Nam ipse homici
da sui est. di. l. v. Si q's absciderit.

Castitas scilicet p' m ex iusta cā non est irregula
ris. extra de cor. vici. c. Ex p'p' secundo
Castatus casu v' a medicis aut dñis su
is p' ordinari. di. l. v. Si q's p' egritudi
no excusat eū q' dat operaz

Castus rei illicite. ar. di. l. Sepe.

Castus rei illicite. ar. di. l. Sepe.

Casus appetit qui ad summi loci fastigia
postpositis gradibus abrupta ascendere
re querit. di. lxxxiii. Sicut Theophrastus
Gregorius si agrio episcopo.

Casus episcopis reservatos. Vide d. pe
ni. r. r. c. S. epus. glosa. ubi reservant.
li. vi. infra. Epis sunt reservati. supra. ab
solutio reservatur.

Casus pape. s. Absoluedi facultas.
Casus excommunicationu. infra. Excom
municati per totum.

Cathecismus impedit mri
moniu sben
dum. sed no dirimit contractu. de p gna
tio. sp. c. Per cathecismu. li. vi.

Cathecizari quo debent baptizandi. de
conse. di. iiii. Ante baptizandu. r. infra.

Catheoratici noie eps ab ec
clesiis solu du
os solidos petere potest. r. iij. p totum
Potest m in necessitate collecta petere a
clericis. extra de cens. c. Cum apostol
infra. Lex dyocesana.

Catholicus si causam sua ag
iudice alteri fi
dei p appellatorem committit. exc. d. i. c. r.
iij. q. iij. Duo ista. glosa. nisi sit sub rege
infideli. r. paulus a cesares appellavit
ver. Excommunicationu.

Causa a capite intellectu in costi
tuis no debet separari. ex
tra de baptizmo. c. Datores. Item glo
sa di. xi. Consuetudinis.

Cause nullis iudicibus committat au
ctozitate pape vel legatoru
aut delegatoru eius p lras eozudem nisi
personis in dignitate ecclesiastica aut pso
naru vel canonico cathedrali ecclesie. Et
no audiant nisi in locis insignibus ubi sit
copiam pitoru. Nec committat extra ciuitate
re vel diocesim. nec alijs conueniat extra
si re? r actor fuerit de ciuitate vel dioce
si. nisi si sit tur? accessus actori. vel si eps
aliquo de sua diocesi. vel aduerso. vel
contra ei? caplm. vel vniuersitate ciui
tatis ville vel castri alijs act. sem diri
gere habeat. Nec m tuc etia vltra vnam.
dicta a fine sue dio. alijs conueniri pot.
S? r actor accessus no tunc dices. de h
fide faciet. saltu iuramento p. r. o. alias iu
dex extra diocesim ipse at? no pcedat.

et exprimat in commissiois lra timor ipe. a
liquin actor in expensis com demnet pti.
Si vero actor r re fuerit diuersaz dyo
ce. et actor recusat iudice in ciuitate r di
ocesi rei: pot ipe iudice alibi impetrare.
r resi conuenire. ita q vltra dietam a fine
dioce. vt. s. no committat vel citef. Iudex
vero in nullo casu extra ciuitate vel dio
cesim in qbus deputant pres citef r cau
sas cogoscat. nisi de expsso sensu pti
nec cam sibi vel alijs psonis q supra
dictis subcomittat. nec munus recipiat.
nisi ciculenta r poculenta mere liberalite
oblata. breuiter consumptibilia. Et ex
actus extra domiciliu in causis m des
ritas expelas faciat. Notabiliter paupe
ribus nil exigat pro expensis. sed assel
tozem extra digessim no assumat. cui
moderato salar s pvideat. q si neutri p
ti suspectus sit. necessarios restringat a m
miera salariu sibi d. nec ipe p assel
toz cu eisde in ludo pnciper. Si ad
vtra pmissa receperit restitueret. r hetur
nec prodest sibi remissio illoz quib tene
tur. Testes etia no vocet: nisi necessitas
id exigat. quibus a p. d. sent. competetes
expele ministrent. de reser. c. Statutus
libro sexto.

Cause aplice qbo delegant r quo tracten
tur. supra. Cause nullis.

Cause que ad archiepum deuoluunt: ubi
tractent. de offi. ordi. Ut titigates. li. vj
Causas spuales r bnificiales ac ab eis d
pendetes defendere p se vel pcuratoz
rem qui maior est quatuordecim annis.
sed minor non nisi per procuratores. de
iudicis. c. Si annum. li. vj.

Cause electionu bnificioz decimaz mri
monioz vsuraz. r ipa tagetiu pnt plane
fine strepitu et figura iudicioz termiari
de iudicis. c. Dispeditosam. in cle.

Causa cessante cessat r obligatio madati
de pben. c. Si paul. et. li. vj.

Ca argu. aut pbaro pstat. vel. d. p. si. c. fo.
Cam si iudex ad superioru remisit: apli?
de ea cognoscere no pot. qz iudex ee desijt. ex
de offi. lega. c. Licet

Cause secularis cora iudice ecclesiastico
tractant decidit d. pnt fm canones. p.
Leges illis contrariant. argu. di. r. ca. i.
Extrauaganti. B. r. go. r. de postulan

do. c. **Properandum.**

Causa intra puincia tñ audienda est a puincialibz & vbi crimen comittit. iij. q. v

Ibi semper. r. c. **Ultra.**

Causa vici i corde latere probatur qñ p penitentia in idem relabitur. de p. dist. ij. Si quis.

Lecus est qui lucem supne contem plationis ignorat. qui pres sus tenebris pñs vite nescit. quo gres sus opis porrigat. di. cliz. Hinc etenim Grego. in pastora. f. Duce te.

Lecum animal offert qui loco docti ido crum ordinat. e. c. **Sacerdos.**

Lelebrans excoicatus vel sus pensus debet dpo ni. xi. q. iij. Si quis eps damnat. r. c. c.

De illis infra. Excoicatus. extra d dolo r. p. c. **Electus.** s. cano. viij.

Lelebrans sub iura electo vel suspensioe dignus est de pñs. extra de ele. ex. ca. **atores.** extra de etate. r. qualita. aa. **Lur.** **Conte.**

Lelebrans scienter in loco interdicto in casu sibi no pmissio efficit irregularis. r. a solo papa dispensat. r. no habet voce a ctuam vel passiuam in eligendo. de sent. exco. c. **Is qui.** s. **Is vero.** li. vj.

Lelebrans scienter cora excoicatis vl in terdictis licet peccet. non tamẽ irregularis. e. c. **Is q.** glo. s. prim. irregularitati.

Lelebrans tempore interdicti vel coraz excoicatis vel interdictis. s. **Inedict.** e.

Lelebrare in iatico. s. **Altari.**

Lelebrare in iatico. s. **Altari.**

Lelebrare in iatico. s. **Altari.**

Lelebrans scienter in ecclesia sanguinis vel seminis effusione polluta: licet pec cet. no tamen est irregularis. de sent. ex co. **Is qui.** li. vj. extra de pñs. c. **Quaz.**

Lelebrans si no coic. r. i. s. **Loicare** ob mittens. s. **conone.** s. iij.

Lelebrans in mortal peccat mortaliter extra de cele. mis. c. **De homine.**

Lelebrans sine igne r. aqua ex malicia vl nimia negligentia aut ignorantia: puari debet officio r. benefici. c. **fras tuas**

Lelebratio festoz. infra dies.

Lelebratio cogentes in loco interdicto. s. **Excommunicati.** r. **celebrans.** infra. **Su**

spensus ab ingressu.

Celum ante firmamentu creatum significat. supra. angeli sũt.

Celle exempte p puilegiu intelligit loca solitaria ab hoim conticu ad contemplationem separata. de s. bo. signi. c. **Puile.** li. vj.

Cerimonialia gratia no se obseruanda.

nisi sint aliqua auctoritate instituta vel consuetudie inuolabiliter obseruata ge nerali. ot. xij. **Omnia talia.**

Certiozari euz qui cert? est: cer tiorari vlt? n opozet.

de regu. iij. c. **Eum qui.** libro. vj.

Censum de ecclesiastico agro sac dos soluere no cogat. xx. iij. q. viij. **Sancitum.**

Census ignorantie nec diuinis nec hũa nis legibz inuenit. quia oportet q sciat ad quid r. quando solui debeat. extra de censi. c. **Peruenit.**

Censum nouu ecclesij. prelati no impo nant: nec veteres augeat. nec partẽ red ditiũ suis vltibz appropriet. s. riu factum irritum est. e. c. **Prohibemus.** c. **Signis**

ficunt. c. **Straus.**

Census potest ecclesie de nouo iponi vl veteres augeat. c. **Pro.** **re.**

Censura ecclesiastica intelligit snia ex coicatis suspensiois r. terdicti. extra de verbo. signi. r. **queri.**

Cessationes generales a puin nis sũt. r. a

tuta vel aucte puincialiu r. cillioz vel p capla collegia aut puer? regulariu vl scia riu ecciaz ex psuetudie vl als sũt. d. sen. ex. c. **Ex frequẽtibz.** s. **Quetia.** in cle.

Cessatio spẽalis fuaat solũ in eccia in qẽ indicta. In glosa. e. ver. **Generalibus.**

Cessationem a diuinis facere volẽtes vo cent absentes sicut fit pro electõne. r. de liberatione habita requirãt eum contra quem cessare volũt. q si p offensa satisfacter noluerit pñt ipi cessare. iuxta formã s. **canonici** r. alij. Ita tñ q a cessatõe istra mensem vtraq ps pte vel procuratores istructos iter ad pu. arripiat. nisi interiz concordia interueniat. r. qscito poterũt continuatis diebis se papo repñent. et vtraq ps pte presente vel altera contuma

cit' absere: pa. negociū diffiniat. 7 si cessā
res p'dicta nō obseruēt: nec cessatio obē
uetur. de offi. ordi. c. Quāuis. libro. vj.
Cessatio a diuinis nō censet interdicituz.
Si canonici. in glo. p. Cessare. li. vj.
Cessatiois tempore phibet sub pena gra
ui ne imagines sanctorū irreuerent tras
crent vel in terrā prosternāt 7 huiusmo
di. eo. c. Si canonici. li. vj.
Cessatioz nō obseruātes. j. Excoicati.
Cessante causa cesset 7 effectus. extra de
renuncia. c. Post trāslationem. extra de
appellatio. c. Cum cessante.
Cessione petita 7 obtenta. si nō cesserit ee
dere appellat. extra de renun. c. Quidaz.
Libus Sanius q'sq; maluerit mo
re domini pisce velci q's legi
tacula more Esau. quia inordinata. pecu
ratio vel appetitus in vicio est. dist. xij.
Quisquis. Augustinus de doctri. xpi.
Liboz qualitas nō culpā. s; inordinia
tio 7 appetitus fumendi. di. xij. per totū.
Libozum excessus valde est nociuus. de
conse. di. v. Ne tales.
Libis delicatis vtantur diuites. et dēt
pauperib; viliores. di. xij. Non cogant.
Augustinus de verbis dñi.
Limiterio ^{Sanctus vel sanguis}
lus sepeliat. nisi conciliet. nō tamen ec
clesia sibi contigua est ppter hoc polluta
et si plura. imite. s; si cohereat et pari
ete distinguant. vno violato nō intelli
gitur aliud violatū. quāuis per portam
de vno itur ad aliud. de conse. eccle. ca.
Si ecclesiam. li. vj. Infra.
Limiteriū ecclesie contiguū violat. eccle
sia violata. secus si remotū sit ab ea. vbi
supra.
Limiteriū in quo excoicati sūt sepulsi re
concilietur solenniter aqua bñdicta. ex
tra. c. ti. c. Consulisti.
Circūstantie loci t'pis p'sentie varia
tis p'sone temptatois mltiplic; executio
nis. de pe. dist. v. Considera. Augu. li.
de pnia. Si tñ aliqs eas oblit' fuerit nō
tenet eas itez cōfiteri: nisi fuerint tales
q' p'ctm alteri' generis facerent. vt loc'
sacer facit sacrilegiū. 7 hmoi. e. in glosa.
verbo oportet.
Circūstantie sūt in penitētijs iniūgēdia

considerade. s. qñtitas 7 qñlitas d'icti. etas
scia. sexus. 7 p'dictio delinqueris. locus 7
tempus quo cōmittit. extra de homi. c.
Clericus.
Circūcisionis effectus. s. Ba
ptismi effectus
Citari ultra dietā extra dyoc. nul
lus debet. 7 qñ ac quō. de re
scri. c. Statutu. li. vj. s. Cause nullis
Citarōe in facta nō expirat mandatum
p morte mādator. extra de offi. dele. ca.
Bratu. qz curatio ppetuat iurisdicōem
ex de ap. v. Demin. d. fo. cō. c. p'posui.
Citarōes si in publicū ponunt etiā si ad
citatu nō pueniūt: ar. et ipm. extra de po
stulatōe. c. Ac hec. extra de dolor cōsu.
ca. causam. Siā si nō sit extra dies solē
nes facte 7 de mādator pape publice pal
lacio pape vel ianuis maioris ecclie. ubi
papa cū iuris. religet. affire. nō obstant
cōstitutōe Bonu. q. xij. arcet citari in
dñmō domiciliū ei' nisi adiri negō. vel
ipse ne ad eū puenit impedire pcurauit.
de iudi. c. Dudum. in clemen.
Citarōem per p'toria assignādo non de
bet iudex dilcret' iurisdicōez suā ira co
artare sine necessitate. extra de offi. dele
gati. c. consuluit.
Citarō nisi precedat: sentētia non tenet.
extra de maio. 7 obe. c. Inter qñtuor.
Citari contumacē nō oportet denuo. si i
termio pemptorio nō venerit. nisi grāz
sibi fecerit iudex. extra de offi. dele. c. cō
suluit.
Citar' sp venire debet ad iudicē: etiā in
iuste citatus. extra de accu. c. Veniens.
Citar' ad eam si venire nō p't nō tenetur
mittere pcuratorē nisi h' exprimat. extra
de pcura. c. Querelam.
Citarō apd ecciam prochiale publice p
ponat: si ipse nō inueniat. ex. de dolo. c.
Venerabilis. infra. c. contumac.
Citar' vel sui nō t' p't venire nisi ad lo
cum iurū. extra de appel. c. Ex pte tua.
Citarō temeraria nō arat citatū. Extra
de ele. c. Bone memorie. infra.
Citationes plures fieri in vna citatione
pnt. ex. de iuregi. dist. xliij. c. cū ex lris
Citari debet q's tertio p'grua iterualla
scz septē diez. int. quālibz citatōz deū i
terdicat ei igress' ecclē. 7 tunc expectatis

duobus debet interdicitur ei commu-
nio fratrum. et tunc iterum die expecta-
to excommunicet. v. q. ij. Presenti. et pro-
tam questio.

Liuitas cardinalem insequens vel
consentiens aut non pu-
niens facientes. i. Excoicati.

Liuitas in qua papa eligi. infra. Exco-
municati.

Liuitas. scz vbi est sedes episcopi non co-
prebendit in rescripto pro dyocesi ge-
neraliter impetrato. extra de rescri. c. Ro-
dulfus. et hoc verum est in causa odiosa
Nec ciuitatis nomine diocesis copben-
dur. e. c. Liuitas.

Clamdestine matrimonia non
tenent. rrr. q. v. per totum. et glo. e. Q. ar.

Clamdestine matrimonia sunt que sine pre-
sencia testium tradicione et solemnitate
sacramentali sunt. prohibentur in preteritu
s. i. c. ad hunc finem. Et ne probatione defici-
ente. per neget. c. s. l. is. Nec glo. vbi
supra.

Clamdestine contrahentes si alter neget
non compelluntur ad cohabitandum. extra
de clamdesti. despon. c. Quod nobis. Approba-
tur tamen talia matrimonia si ipsi ea pub-
licare voluerint. Ibidem.

Clamdestine in gradu prohibito ignoranter
contrahentes non excusantur ignorantia quin si-
lii eorum sint illegitimi. extra. e. c. Luz in
hibitio.

Clamdestini matrimonij consentiens
sacerdos parochialis triennio suspen-
datur ab officio. tenent tamen huiusmodi matrimo-
nia. extra de clamdesti. despon. c. Luz in
hibitio. Penitentia sacerdotis. s. Luz. vj.

Clamdestinum matrimonium dicitur. i. matrimonium
clandestinum sibi alter postea tunc alia
in facie ecclesie prohibet. ecclesia secundum appro-
bat. licet etiam eorum sit matrimonium. sed
adulterium. quod ecclesia indicat de manifestis
extra de clamde. Luz in hibitio.

Clamdestine desponsata petens in uxorem
si illa negate non ipse probat vel e converso. vel
quod absoluit ab ecclesia. e. c. Si quis. Jun-
cta glossa.

Claudus est qui per infirmitate
mentis vite via per
secte tenere non potest quam videt. dist. xlix. hic

etiam Grego. in pastoralis.
Clanduz animal offert qui terrena lucra
querentem in dignitate locat. eo. c. Sa-
cerdos.

Claves infra. Ligare. infra. eccle-
sia habet.

Clausula generalis scz quidam alij
admittit quod plures quam quatuor possunt conue-
niri quorum nomina sunt in primo citato-
rio expressa. de rescri. c. Lum in mistis.
li. vj. et glo. s. Quidam.

Clausula si est ita respicit omnia precedentia
extra. e. c. Olim.

Clausula generalis in rescripto commissio-
nis. scz quod omnia possit etiam si specialiter indi-
catur mentione non reddit illum idoneum pro
curatore in articulis qui speciale exigunt
mandatum. Sed cum aliquis fuisset specifi-
catus a generali clausula. tunc etiam ad non
expressos ille admittitur. de cura. c. Qui
ad agendum. li. vj.

Clerici et religiosi non debent ha-
bere vitam. De templo discipulorum quibus
erat omnia communia. ij. q. i. Communis
vita. c. Scimus.

Clerici se non dicant qui clericus non est. s.
scolaris. extra de rescri. t. Lum deo. in
littere sic impetrare non valent. Extra de
transactio. c. Ex lris.

Clericus dicitur a cleros grece quod est sacer-
dote. quasi in sortem dei electus. Hi sunt
reges se et alios virtutibus regentes. Hi sunt
gnat corona. Rasio vero capitis est tem-
poralium depositio. Nam debent omnia habe-
re communia. xij. q. i. Duo sunt. Jerony-
mus.

Clericus quis dicatur quantum ad pui-
legium iniectionis manus. infra. Exco-
municacionis. s. r.

Clerici vtrum et quomodo habere possunt pro-
prium et quomodo non. xij. q. i. per totum.

Clericorum sortibus et ipsi sortem eius. dist. xxx. clerof
xij. q. i. c. Clericus. et c. Qui portio.

Clerici testamentum facere non possunt
nisi de propriis bonis. xij. q. v. per totum.
supra. Bona ecclesie.

Clericos paucos bonos habere melius
est quam multos malos. dist. xxij. Tales.
extra de eta. et quali. c. Lum sit.

Clericorum vita qualis sit. e. s. His igitur
ca. Tales.
Clericus non ordinetur bigamus. penitens
neque viciatus. litteras ignorans. curie
aut condempnati obnoxius. di. xxxiij. Pre
cipimus.
Clericorum alienum nullus suscipiat: inuito
epo. s. r. sine commendatione nisi religio
ne intrerit. xij. q. ij. Due sunt. xij. q. ij. p. to
tum. di. lxxj. r. lxxij. p. totum.
Clericus inuito episcopo potest religione in
trare. xij. q. j. c. vnico.
Clerici negocia secularia non exerceant. di
stin. lxxxvij. p. totum. xij. q. ij. per totum.
xiiij. q. iij. Clerici. r. phibentur sub pena
uocationis officij clericalis. Ibidem. Non
emant vt carius vendant. eo. ca. Lanon
num. Et. j. et ponitur ibi. Clerici non de
bent negocijs secularibus occupari.
Clerici tabernas intrare phibentur. nisi ne
cessitatis causa. di. xliij. Non oportet.
Sed multo magis tenere phibentur ta
bernas sub pena depositiois. e. c. Nulli.
Clerici vtrum quomodo r. quando reparentur
post lapsum ad statum pristinum. dist. l. pro
tum.
Clerici promouendi quomodo r. a quibus exa
minent. r. pena sine examine promotio
dist. xxxij. per totum.
Clerici arma non arripant. xiiij. q. viij. p.
totum. Vide glo. e. c. de Epis.
Clerici in vestibulis non querant decorem
di. xli. Eps. sed honeste vestiant. xij. q.
iij. per totum.
Clerici in spectaculis que in nuptijs r. alibi
fiunt non intersint. sed priusq. ludos hu
iusmodi intrerit: surgant ipsi de conuiuio r.
egrediantur. de con. disti. v. Non oportet
hec turpia ioca ante se fieri pmittant. vl
laruas demonum. qd. demoniacum e. Ec se
mutuo non ingurgitent. Nec risus. pla
ctus. plausus ieptos facere aut fabulas
referre presumant. e. c. Nullus. Sed et lu
dos leues r. laruas in ecclesijs non admit
tant. nec ipsi vbicunq. talia faciant. extra
de vi. r. hone. de. c. Lum decorem.
Clerici iocularibus r. histrionibus non in
tendant. tabernas non intrent. nisi i
tineri constituti. ad aleas r. tabillos non lu
dant. e. c. Clerici officia.
Clerico egrotanti omnia tribuant de bñ

ficio que habuit dum sanus esset. extra de
cleri. egrotan. c. j. Non infirmitatis cau
sa absens fingit presens deseruire. Panoz
mi. e. c. Et idez. e. ti. c. De rectoribus. Si
tamē curam animarum habet et gerere non
posset: debet ei coadiutor et pvideat ei de
necessarijs. e. c. De rectoribus. r. seqn.
Clerici vitam comuniam iubent seruare r. ha
bere omniam comuniam. sic hierosolymis
in pmitium ecclia fuit. xij. q. j. Dilectissi
mis.
Clerico tenent obedientiam suo episcopo qd. diu
no fuerit depositus vel suspensus. viij. q.
iij. per totum.
Clericus inconsulto episcopo non potest di
mittere eccliam. viij. q. j. Placuit.
Clericorum boni sunt superius. r. abutentes
illis committuntur iactura. xij. q. j. Quoni
am. s. Bona ecclie.
Clerici parati in habitum. inces
su. r. cibo. di. xij. Clericus.
Clericis dum iactantur in meliores: est ob
probrium ecclie. viij. q. j. Quomodo.
Clericus ad iudicem secularē non est tra
hendus. xij. q. ij. per totum. glo. Nisi in cer
tis casibus. vt ibidem.
Clericus in quocunq. ordine constituitur r.
quocunq. crimine conuictus. a iudice ec
clesiastico tamen iudicetur. r. si incorrigibilis
depositus fuerit r. excoicatus. exilio vel
alias pñiat per secularē. extra de iudicij
ca. Lum non ab homine. Alias omnino p
hibetur trahi ad iudicium seclare. e. c. Quas
liter r. qñ.
Clericus clericum episcopo conueniat. ex
tra de fo. compe. c. Si qñ clericus.
Clericus consentit non potest in alienum iu
dicem sine sensu episcopi. extra de fo. co. ca.
Si qñ clericus. e. ti. c. Romana. li. vj.
Clericus potest laicum conuenire coram iu
dice eclesiastico vt habet in glo. de ali
enatioe iudi. c. Ex parte. dñ. d. p. s. ues
tudo sit. alias coram seculari est conue
niat. extra de foro. co. ca. Si clericus.
Clericus habens beneficium in vna dyo
ce. r. patrimonio in alia. illius sententia e
deserenda i curia dioec. deliqt. executio
vero demandat. ubi beneficium consistit
e. c. Postulasti. De b. j. Iudex secularis.
Clerici peregrini incogniti testimonio qñ
qñ episcopo muniant sup. ordiatore sua

extra de cleri. pere. c. Tua nos.

• Clerici peregrini sine litteris ordinatorum nec in suis ordinibus recipiant. nec ad maiores promoveant. nisi de ipsorum ordinatio canonice preterierit per argumenta idonea.

extra de cleri. pere. c. Inter quatuor.

• Clericos alienos ordinantium pena. infra suspensus ab officio.

• Clerici peregrini nullo modo instituantur sine dispensatione episcopi in ecclesiis. extra de clericis pere. c. Tue nobis.

• Clerici arma portantes et usurarii excommunicentur. extra de vita et ho. cle. c. Clerici. et c. l. v. Non licet de usurariis. xliij. q. iij. Biniistri.

• Clerici qui dimissa conjugum uxores ducunt habeant uxores. et iterum ducant. extra de vi. et ho. cle. c. Clerici. scdo et tertio.

• Clericus coniugatus habitu et tonsura clericali deferens gaudet privilegio clericali. alias non. in modo si non sit bigamus de cler. conjug. l. v. q. l. vj. Itē glossa eo. ubi praxerit dicit si quis primo virginem defloravit et postea cum ea contraxit non censetur bigamus. licet aliqui contrarium sentiant. Et ibidem.

• Clerici coniugati non compellantur ad portandum tonsuram. extra de cleri. con. c. Johanes. c. Ex parte.

• Clerici comam nutrientes a suis archidiaconis etiam insulti tondeantur. extra de vita et ho. cle. c. Clericus. et debet excommunicari. e. c. Si quis.

• Clerici frequentantes monasteria monialium et per episcopum moniti non desistentes: priventur officio ecclesiastico. laici vero excommunicentur. e. c. Monasteria.

• Clerici familiaritate mulierum etiam domesticarum fugiant. et venationi aucupatori non intersint. alias non promoveant. di. xxxij. per totum.

• Clericus quis sit. infra. Ordinandus

• Clerici incōmētes non puniuntur. di. lxxxj. et lxxxij. per totum.

• Clerici non compellantur abiurare mulieres: propter periculum. sed ut amoveant debent suspendi et interdici. et si contemnunt perpetuo excommunicentur. extra de coha. ca. Clericos. Vel primo ad officio suspendantur. Et si concubinas non dimiserit ab officio perpetuo amoveantur. e. c. Sic.

Etiam in minoribus constituti. e. c. Si autem.

• Clerici luxuriosi sive ebriosi per episcopum moniti et non correcti. si primo fuerit suspensus celebrant ab officio et beneficio suspendantur extra de vita et ho. cle. c. Ut clericorum c. A crapula.

• Clerici sacrorum ordinum suspecti de fornicatione. si post trinam monitionem confabulari inveniuntur cum muliere. excommunicentur. extra de coha. c. Si quis.

• Clericus fornicarius non tamen notorius per sententiam vel facti evidentiam: suspensus est quo ad se tantum. e. c. Quisquam.

• Clerici in minoribus contrahentes compellantur dimittere beneficia ecclesiastica habere uxores. In maioribus vero uxores dimittere et penitentiam agere compellantur per suspensionem et excommunicationem. extra de cleri. con. c. Si quis clericorum. c. Sane. primo. c. Quod ad te.

• Clericus coniugatus nec ad sacrum ordinem nec ad beneficium admittatur nisi ipsa virgo fuerit et castitatem voueat. eo. c. Sane.

• Clericus in minoribus publice contrahens non eximitur a subiectione secularium iusticiarum extra de cleri. con. c. Ex parte sua.

• Clericus vel monachus fingens: talis cogatur permanere. extra de regula. c. Et clericus.

• Clericus sub habitu seculari in crimine deprehensus ab ecclesia non defenditur. extra de appo. c. Preterea. Nec debent clerici in habitu seculari. e. c. Tunc fraterni.

• Clerici beneficiati vestes virgatas vel partitas publice sine causa rationabili sunt suspensi per sex menses a perceptione fructuum. Non beneficiati etiam in minoribus tonsuram cum tali veste portantes per tantum tempus sunt inhabiles ad beneficium obtinendum. obtinentes dignitates vel curata beneficia etiam religiosi hoc facientes vel infulam seu pileum lineum publice portantes: a perceptione fructuum per annum sunt suspensi. Et non beneficiati sacerdotes tamdiu sunt inhabiles ad obtinendum beneficium. Similiter clericus portans epitogium foderatum nimis breve. nisi infra mensem illud det pauperibus. vel si sit religiosus suo plato assignet. alias penas ipsas incurret. de vi. et ho. cle. c. quoniam.

in clemen. Nec vtant caligis scacat rus
beis aut viridib. Ibidē. Nec vestes ru
beas vel virides portent. extra. e. c. Cle
rici officia.

Clerici etiā coniugati qui officiū carni
cum vel tabernarioꝝ publice exercent p
sonaliter ⁊ ter ab episcopo moniti nō de
sistunt vel dimissum reassumunt. eo du
rante sunt priuati clericali p̄uilegio. e. c.
Diocesani. in cle. et debent negociātes
incōuenientia puniri fm iura. videm.

Clerici nō debent negocijs seclarijs oc
cupari causa lucri. extra ne clerici v̄l mo
na. c. Scōm instituta. j. Militans. Et
qualia negocia eis pbibent. Negocia.
Clerici nō exercent chirurgiā. extra ne cle
rici vel mona. c. Sententiā.

Clerici iudicium sanguinis nō exercent.
eo. c. Clericis. c. Sententiā. vide. Quod
sequitur.

Clericus habēs iurisdictionē t̄palem: de
bet ⁊ p̄t causā sanguis delegare alicui et
ei iniungere q̄ veritate inquisita iustici
debitū exequat. Nec efficit p̄ regularē si
illi ad penā sanguinis p̄cesserit. Ne cle
rici vel mona. c. Episcop⁹. li. vj. infra. Ir
regularis.

Clerici suadentes septentrā infra. Exco
municati.

Clericus ante conuersionē egans: p̄ erit
fastidiosus. infra. Religiosi vel clerici
Clericus per annū ioculator v̄l bufo exi
stet vel ter monitus nō desistens: ipso
sine causet p̄uilegio clericali. de vi. ⁊ ho.
cleri. c. v̄nico. li. vj. glo. ver. Moniti. scz
per platum. f. vel iudicem.

Clericus ad militiā se p̄ferens in minori
bus nō compellit tonsurā deferre. extra
de clericis cōiu. c. Ut p̄sultationi.

Clerici noie etiā canonici intelligat. ex
tra de verbo. sig. c. cum tibi.

Clerici in latrocinijs vel similibz depre
hensi degradent ⁊ in monasteriū detru
dant ad agendū penitentiā. extra de pe
nis. c. Tue.

Clericus nō ordinatus si aliquid diuinū
exercuerit abijciatur ⁊ nunq̄ ordinet. ex.
tra de cleri. nō or. c. Si quis.

Clericum ignozanter percutiens non est
excoꝛnicatus. extra de senten. excom.
Si vero aliquis.

Clerici interdictum seruātes possūt sepe
liri in cimiterio t̄p̄e interdicti. extra d̄ pe.
et re. c. Quod in re.

Clericus falsificans literas pape degra
detur: curie seculari tradat. extra d̄ cri
mine fal. c. Ad falsarioꝝ.

Clericum capiens laicus: sui plati man
dato nō ē excoꝛnicatus. modū tamē
non excedat: nisi quantū rebellio exigit
defendentis. extra de sen. excoꝛmu. c. Ut
fame.

Clerici capes ⁊ aures venaticos non ha
beant. extra de cleri. vena. c. Episcopuz
Clericus p̄pter heresim depositus de
iudici seculari. extra de here. c. Ad abo
lendā.

Clerico in sacris constituto nō debz pub
lica penitētia imponi. extra d̄ pe. ⁊ re. c.
Quesituz nisi sit p̄positus. in glosa. Et
dis. l. confirmatū. In ceta glosa ⁊ duo
bus capi. sequenti.

Clericum interdictis qui seditionem vel
guerrā mouet: nō est ad papam mitten
dus. extra de senten. excom. ca. Perpen
ditus.

Clericus in conflictu existens potest pro
moueri si neminē percussit. p̄t armis
resistere inimicis vim inferentibz. Extra
de cleri. percus. c. continentia.

Clerici ep̄i vel aliorum d̄ q̄b in p̄uilegio
cauetur q̄ beneficia suoz clericoꝝ con
ferant v̄l simile: intelligūtur familiares
vel in expensis eius continuo domesti
ci et commensales: siue fra. de non que
siti ad hoc vel recepit. de verboꝝ signifi
ca. c. Sicut nobis. li. vj.

Clericos vel religiosos familie pape si
ue cardinalium insequentes grauit pu
niantur. de penis. ca. Felicitis. s. Premis
sis. li. vj.

Clerici etiā ⁊ religiosi familiares ⁊ dome
stici cardinalium vel ep̄iscopoz possunt
se eis dem conformare in diuino officio.
de cele. mis. c. Dignum. in clemen.

Clerici procurantes vsurpationem eccle
sie sue vacantis vel bonozū ei⁹ alicui do
mino terrarum sunt excoꝛnicati. De
electio. c. Bene. libro sexto. infra. Ex
coꝛnicati.

Clerici non opponentes se in suis eccle
sijs huiusmodi titulum vsurpantibz pro

eo tempore prohibent de prouentibus ecclesie illius aliquod accipere. vbi. s.

Clerici ecclesie apertissima non possunt sibi decimas alicuius diocesis et integro ratione alicuius privilegij vendere contra episcopum. xxij. q. i. per totum.

Clericus in ecclesia non deseruiens: nihil inde percipiat. extra de cler. non resident. c. Conquerente.

Clerici raro cito penitent. de pe. dist. i. s. Quis aliquando. Erilofomus.

Clerici vtentes carnibus post dominicam quinquagesime non sunt transgressores. Quia constitutio illa non fuit approbata moribus vtentium. di. iij. In istis.

Clericorum vita mala plus nocet in ecclesia quam quorundam aliorum. dist. lxxxiij. Remo.

Clerici non implicentur in secularibus negociis. idcirco deus vult principes seculi gladio temporalis vti. quatenus ipsi ecclesiam defendat. dist. i. c. Cum ad verum.

Loactio qualis et quomodo excusat. infra. Inuitus.

Loactio non tenet in obligatione: nisi sequatur consensus. extra de his que vi. c. per latum. Nec in matrimonio. extra de spō. ca. Cum locum.

Loadiutor potest dari episcopo egrotanti vltimo grauato. et talis dicitur qui possit morienti succedere. vij. q. i. Petiti. c. Quia frater.

Loadiutor talibus dari potest a solo papa. Potest tamen episcopus infirmitate vltimo grauatus unum vel duos adiutores auctoritate pape assumere. Si vero de mens fuerit tunc capituli dicitur pater hoc possunt. Si autem episcopus alias contra dixerit. noluerit. fiat vt supra. Adiu- tor. et de cle. egro. c. vnico. li. vj.

Loadiutores tibi sumptus moderatos de prouentibus huiusmodi platiorum recipiant. Tamen nihil alienare debet de bonis ecclesiasticis. vt supra. Item glosa vbi. Abstinentes. intelligit de bonis immobilibus vel mobilibus petitis.

Cocorum princeps nabuzad- dan destruxit muros ierusalem. quia ventris ingluuies luxu-

riam prouocat. et omne opus bonum dissoluit. dist. xliij. s. Primo. Jeronymus.

Logenol sunt mali ad bonum. iij. q. iij. Dimium. ca. Ipa pietas. et se. vsq. ad finem.

Logentes celebrare vel audire diuina tempore interdicti. infra. Excoicati.

Logitatio immunda non inquinat mentem dum pulsatur. sed dum hanc sibi per delectationes subiungat. de pe. di. ij. Inter bec sciendum. Gregorius.

Logitatio carnalis ad delectandum in animo retenta: est peccatum mortale. xxij. q. vij. Non solum. Isidorus. Iuxta glosa.

Cognatio est triplex. scilicet spiritualis. carnalis. et legalis. Glosa. xxx. q. iij. Quod autem. infra. Matrimonium. s. Legalis.

Cognatio spiritualis contrahitur per cathecismum. et impedit matrimonium contrahendum. non autem dirimit contractum. de cognat. spi. c. Per cathecismum. li. vj.

Cognatio spiritualis impediens et dirimens matrimonium non contrahitur in alijs sacramentis quam baptismo et confirmatione. c. Redum.

Cognatio spiritualis dirimens contrahitur inter omnes si plures unum leuant. quauis si unus solus vnus leuare debeat. ca. Quauis. li. vj.

Cognatio spiritualis impediens et dirimens contrahitur inter baptisatum et matrem ac eius filios et vxorem matris ab eo cognitam. Inter leuantem et parentes leuati. Glosa verbi. Suscipiente. scz et vxorem eius ab eo prius cognitam. vt habetur eo. ti. c. Hartinus. li. iij. et idem de baptisante quod de leuante ac eodem modo et eisdem personis contrahitur in confirmatione. de cognat. spi. c. Redum. c. Quauis. li. vj.

Cognoscens consanguineam vxoris: non potest exigere debitum. sed exactus reddat quia innocens sine culpa non debet iure suo fraudari. extra de eo qui cognoscit. san. c. Tunc fraternitatis. c. Jordane.

Cognoscens duas sorores scienter propter tuo careat coniugio. Similiter scienter

sic cognita ab eo qui sororem eius prius cognouit. sed ignorans septē annis peccat. et postea potest nubere. xxxiii. q. i.

Si quis cum duabo.
Cognoscens sceleret filiam et matrem: perpetuo careat coniugio. Similiter et sciens cognita sic. e. Si quis cum matre. Si nulliter sciens cognita a patre filio. e. ca. Quidam.

Cognita ab viro et fratri postea in coniugio tradita. perpetuo careat coniugio. Sed frater primus septem annis peniteat. et postea nubere potest. xxxv. q. iij. Si homo.

Cognoscentis spiritualē filiam vel comatrem et cognite penitentia. supra cano. decimo.

Cognoscentis duas comatres vel sorores. supra cano. xij.

Cognoscentis monialē vel deuota. penitentia. s. cano. xxij.

Cognoscentis duas consanguineas. supra cano. xli.

Loire non potens. infra. Frigidus infra matrimonium. infra diuorcium.

Collatio beneficiorum ad religionem non potens. infra. Episcopi possunt.

Collatio beneficiorum legitima a quocumque citra legatum de latere facta valet. etiam si non fiat inemptio de eo quod prius obrenuntiat. de officio. c. Et si ab apostolice. Iudicium.

Collationē ecclesie vel prebende si episcopus dum ad eum pertinet facere infra sex menses negligit. capitulum illam disponat. Si vero ad capitulum pertinet. et hoc negligat ut supra: episcopus eam conferat. extra de concess. preb. c. Nulla ecclesiastica. supra. Beneficij collatio. infra. Episcopi possunt.

Collatio beneficiorum in curia litigantium et morientium. i. Vacante beneficio.

Collatio beneficiorum. s. Beneficium.

Collatio beneficiorum cause preteritis valet. alij facta non tenet. de rerum permutatio. c. vnico. in cle. Item glosa verbi utentibus. nisi in fraudem expectantium fieret. ut e. ti. c. vnico. li. vj.

Collatio facta alicui de beneficio quod alius

habuit: sed ulterius retinere non potest: nihilominus non debet secundus in possessione induci nisi prius vocato prioris possessione. de preb. et dignit. Licet episcopus. libro. vj.

Collegium vel congregatione faciunt duo vel tres extra de elec. c. Nullis.

Collusio Infra. Fraus.

Collusione super beneficiis facientes debent prius perpetuo spoliantur. extra de collusio. c. Audiuntur.

Columba de frugibus terre et corui de cadaveribus paucis. id est de innocentia illa. illi autem de peccatis. ij. q. vij. Pro omnibus. Augustinus omelia septima. Et significat columba bonum flatum.

Columba in spece suā spissant? i. christum descendit: perfectio opere in suam materem rediit. sicut et illa magis apparet. Glossa de conse. di. iij. in c. i. de dote.

Columnae ecclesie sunt archidiaconi. archiepiscopi. Custos. extra de officio. custo. c. i.

Loma data est mulieri ad velamen et signum subiectionis. distinctio. xxx. Quæstio.

Commater duas nemo succedere potest habere uxores. nec e converso. dummodo comaternitas sequit carnalem copulam. nisi si alterius tamen filius succipiat. de baptismo. Sed si precedit copulam. tunc bene potest. xxx. q. iij. Relicta. in glosa.

Comedese cum agano et ei communicare possumus. xj. q. iij. Ad mesam. Erisostomus super eplam ad hebreos. Cum iudeis autem non possumus. xxvij. q. i. Omne Comenda parochialis ecclesie tunc et quomodo fiat. infra. Parochialis ecclesia.

Commissarius apostolicus ad aliquod certo loco expeditum deputat? ex iusta causa potest illud extra locum illum expedit. de officio. iud. dele. c. Statuimus libro sexto.

Commissarii apostolici quales sint. in

fra. Cause nullis.

Commissio electōnis p[ro]hib[et] fa-
cta. j. Elector iu.
Commissio facta super p[ro]visione benefi-
cij. supra. Auctoritas.

Commissiones due super eodem nego-
cio impetrare nō valent. nisi vna faciat
de altera mentionem. extra de rescrip. c.
Ex tenore.

Commissio de electione facta semper in-
telligitur de idoneo. extra de ele. c. Lā.

Commodum Qui letit on-
sentire debet
comodū. et ecōtra. de re. iu. c. q[ue]n. li. vi

Commodatum accipies
tū sui g[ra]tia: et est de culpa leuissima. casus tū for-
tuit? sibi nō imputat. nisi sui culpa acci-
derit vel mora seu p[ro]p[ri]etate intenerit de
casu aliq[ui]d. extra de comodator. v. nico

Communicare eucharistiam
q[ui] quō q[ui]es
et q[ui] debent? infra. Eucharistia.

Comunicare obmittens sac[ra]ment[um] dū celebrat
vno anno p[ro]uat cōione. de con. di. ij. Pe-
latum. et si cōrpus sine calice sumeret: p[ro]-
uet vtroq[ue]. e. c. Comperimus.

Comunicare infideli supra. Comeder.

Comunicare debent? in morte cui in-
ta cōicamus. et ecōuerso in cōtrario. ex-
tra de sepul. Et pre p[ro]nti. et c. Sacris

Comunicare possunt excoicatis vxor. et. In-
fra. Excommunicati.

Comunicare eucharistia volentib[us] p[ro]ciū non
exigatur. j. q. j. Baptisandis.

Comunicare non phibentur mali oc-
culi exemplo. si quō iude dedit. de cō-
distin. ij. Non prohibeat.

Communitas quantūcum-
q[ue] scā p[ro] etiā
malos trinet. nisi melio[rum] p[ro]sumat q[ui] ar-
cha nō. vel domus abrahe. ysaac. et Ja-
cob. vbi malis fuerunt inuenti. dist. cl. vij
Quantūlib[us]. Aug. ad vicentiu[m] dona.

Communicans excoicatio in crimine: est
ab eodem excoicatore absoluendus. ex-
tra de senten. excō. c. Super.

Comunicans excoicatio nō in crimine si ideo
excoicet maiori excoicatio nō p[ro]missa. ca-
nōica monitōe: nō tenet sen. e. ii. c. Stra-
tuimus. libro. vij. Canonica monitō

aut hoc loco nō est nisi noiatim exp[re]ssal
e. c. Constitutōem. li. vj. infra. Excom-
municati. infra. Donitio.

Communione ab here-
ticis nec
in mortis articulo recipere debent. alio-
quin recipiens p[ro] annū peniteat. xxij. q.
j. Lepit ermigildus.

Communio et p[ro]nia morientib[us] non neget
extra de pe. et re. Quod in te. extra de sen-
ten. excō. c. Permittimus.

Commutationes p[re]b[en]d[ar] p[re]-
daz p[re]-
sertim pactioe p[ro]missa fieri nō p[ro]nt. Eps
tū causa necessaria inspecta p[ro]t p[ro]sonam
de loco ad locum trāsferre. extra de rez
muta. c. Quesitum.

Commutatio eccl[esi]az p[ro] se fieri potest. et si
vna magis abundet: p[ro]t refundi pecu-
nia de ipaz possessioib[us] ad inuicē: vt vi-
sum fuerit. ita tū q[ui] cōtractus nō intue-
niat. e. c. Ad questiones.

Commutationes dignitatū vel beneficio-
rū p[ro]ficiētes vtriq[ue] p[ro]uent. e. c. Lū oli-
ca. Cum vniuersoz.

Commutatio temporalium p[ro] spūalib[us] nō li-
cet. e. c. Exhibita.

Cōpaternitas p[re]cedēs ma-
trimoniū i-
pedit et dicitur ipm. extra de cogna. spi-
ritua. c. Veniens.

Cōpaternitas inter cōiuges p[ro]tracta dū
p[ro]p[ri]ū filiū leuāt siue infidiosi siue p[ro]p[ri]i
nō sepāt eos. nec debitū debet alteri
ob id negare. e. c. Si vir. Nec etiaz si fil-
leuant alit[er] alicui[us] filiū. xxx. q. iij. q[ui] ar.

Cōpinitas. s. Cognatio. s. Cōmatres

Cōpater idem esse p[ro]t in ba-
ptismo crismate et
carbecismo t[em]p[or]e necessitatis. de con. dist.
iij. In carbecismo.

Cōpater v[er]us t[em]p[or]e debet esse in vno sa-
cramēto. e. c. Non plures.

Cōpater esse nō p[ro]t qui nō est baptisat[us]
et p[ro]firmat[us]. e. c. In baptisate. Blo. ta-
lis suscipiēs nō contrahit cōpatermita-
tem. secus est in baptisante.

Cōpatres abbatēs vel mōachi et religio-
si fieri nō debent. e. Non licet abbati.
Cōpatres fieri nō debēt religiosi. xxij. q.
ij. Peruenit. Blo. P[ro]nt fieri cōpatres ba-
ij. Peruenit. Blo. P[ro]nt fieri cōpatres ba-

ptifando. nō aut leuādo. qz ibi maior cō
trahit familiaritas. j. Donachus.

Compositio sup decimis in
ter ecclesiasticos
fieri pōt de p̄sentu ep̄i vel archiep̄i. Ex
tra de transac. c. Statuimus.

Compositiōe acceptas r iuri suo renūci
ans: postmodū nō audif. de ele. c. cū in
Compositiōe in causa criminali post liris
contestatōem f̄ori nō lz. ar. extra de col
lu. c. Scripta.

Compromissari Si infra
ris. i. triū mēsiū nō eligit: ipsa deuoluit
ad supiorē. Si indignū sciēt et elegerit
vel ignorāter: ad electores reuertit. nisi
ipi ratū habuerint. Si etiā dignum ele
gerit sed elect' noluerit p̄sentire: iter re
uertit ad cōpromittētes. de ele. c. Si cō
promissarius. lib. 2. c. 1.

Compromissarius si sciēt indignū elegerit
ad triennū est suspensus a beneficijs
obtentis in ecclesia. offensa. cōpromittē
tes tñ nō puniunt nisi r ipi ratū habeāt.
Hec tñ pena solum in electiōe ep̄oz
r supra icurrit. Ep̄m aut nō tangit p̄ea
illa si cōpromissarius fuerit. d. ele. c. Si
cōpromissarius. li. 2. c. 1.

Conceditur Item. Quod de
vno negat: d alio
concedit. di. xxv. Quilis. sic. Quod de
vno p̄cedit de alio negat. In glo. vbi su
pra. verbi. Negat. r ar. di. xlv. Disciplina
l. 4. Per Esayā. xxxij. q. v. Qui sint
Concesso alij vel phibito: cōcedunt vel
phibent omnia que ex eo sequunt. extra
de constitu. c. Nā p̄cupiscentiā.

Concessio p̄sonalis cuz p̄sona finit. Real
aut que fit ecclesie: p̄petua est non p̄sone
facta. extra de insti. c. Cum venissent.

Concesso quod maius est: r minus con
cessum videtur. extra de decimis. c. Ex
parte tua. secundo.

Concessum necessitat' causa: ipa cessante
cesset et qd̄ vrgebat. j. q. 1. De p̄. necessi.

Concessa pro remedio s̄lt̄ cessent ipa cau
sa cessante. j. q. vij. Qd̄ pro remedio.

Concessio a plato sine p̄sensu capituli fa
cta irrita est. extra de his q̄ fiūt a plā. ca.
Luz nos.

Concedit nobilibz r litteratis plura ha
bere beneficia cum dispensatione pape.
extra de p̄ben. r digni. c. De multa.

Concessio generalis nō includit que d̄s
in speciali nō esset verimiliter concessu
rus. de re. iu. c. In generali. li. 1. yj.

Concessum a p̄ncipe beneficiū debet ef
se mansurū. c. Decet. r debet large inter
pretari. extra de decimis. c. Ex p̄te tua.

Concessum iure beneficium non est ali
cui auferendum. de re. iu. c. Indultum.
lib. 2. c. 1.

Concessum quandoqz in necessitate non
debet trahi in p̄sequente argumentum
eo. In argumentum.

Concessio q̄ alicui de beneficio p̄uideat
nō tribuit ei p̄uideri qui p̄us sufficiens
habet beneficiū nisi illud dimittat v̄l ni
si in concessione exp̄m̄. r t̄c. p̄mit t̄c
p̄test ei q̄i v̄riciū habet p̄us cui non
est annexa cura a p̄ncipe p̄uideri. sec' fa
ctum irritum est. de p̄ben. r digni. c. Is
qui concedit. li. 2. c. 1.

Concessio continens vt p̄uideat v̄l qui
alia p̄ius beneficia nolc̄t habere. p̄
r. l. r. s. illa ad duo beneficia nō curata
restringit. p̄trariū factū irritū est. vbi. s.

Concessio motu p̄prio. j. B̄sa motu p̄prio
Concessio ad petitiōem. j. B̄sa.

Concessio beneficior' s̄. B̄ficiū.

Concilia quattuor scz. Nicenaz.
Ephesinū. Cōstantino
politianū. r calcedon. sunt p̄ncipalia r s̄
dei articulos plenissime p̄dicantia. dis
ty. Canones.

Concilia illa sicut quattuor euangelia su
scipere r venerari debent. us. contra que
quis ligare r soluere nō debet. distin
ty. Sicut. Glosa. intelligitur circa arti
culos f̄dei. alioquin concilium pape les
gem non imponit. extra de electi. c. Si
gnificasti.

Concilia p̄dicta vt quattuor euange
lia veneratur ecclesia. extra de renun. c.
Post translationē.

Concilia alia singula sub quibz pontifici
b' r imperatoribz sint celebrata vsqz ad
tempus illius canonis. di. xvj. per totū.

Concilia a quibz institui possunt et eo
rum differentia. q. xvij. per totū. Et q̄
non possunt generalia congregari sine

consensu pape. e. c. Generalia. ca. Sino
dis. 7 sequē. per totū. Juncta glofa p
cipij distin.

Concilia prouincialia ad quid valent 7
auctoritas eoz. distin. xvij. per totum.
Concilia prouincialia nihil possunt ge
neraliter cōstituerē absqz auctoritate pa
pe. dist. xvij. Concilia.

Concubinarij ^{supra} clerici
^{infra} Fornic
cator. infra. Uitari.

Concubinarij missa prohibetur audiri.
di. xxxij. Nullus nullam. e. l. c. Ho. in
telligitur de notorio. Requiritur. s. in
fra. Uitari.

Concupiscenciā ^{phibens}
^{lex phibz}
omne malū. extra. de constitutionib. ca.
Cum concupiscenciā.

Condemnari ^{nullus debe}
^{nisi cōuictus}
iuridice vel concessis. ij. q. i. Nos i qnqz
esse. de p. Nisi cōuictus notorium. e.
Pan. r. ij. se. extra de simo. c. 13
h. i.

Conditio ^{turpis adiecta mat}
^{rimonio si est cōtra sub}
stantiam matrimonij facit ipm nullum.
Alie turpes vel impossibiles. p. no. ad
iectis habentur extra de condi. appo. c.
Quicūqz. Et sunt cōditioes 3 substantiā
vt si prole cūtes. vel si prostituaris. aut
donec honestiorem inueniā tecum con
trabo. e. Si conditiones.

Conditione honeste apposite si nō eue
nerint. etiam si alter iurauerit periurus
nō habetur si eā non acceperit. nisi p sen
sus de p. senti. v. copula carnis interue
nerit. ex. de cōdi. appo. c. de ill. c. Sup. cō

Conditionalis consensus per vba de pū
ti nō est p pūti hūdis. ex. Sup. eo.

Conditio cessante donatio sub condi
tione in facia reuocata. e. c. Verum.

Conditionis error matrimonium impe
dit et dirimit. nisi post noticiam sibi co
pulentur carnaliter. extra de coniu. ser
uorum. c. Proposuit. infra. Error pleni
us.

Conditio coniugum papest. infra. Con
iugum.

Conditio cum non stet per eū ad quē p

tinet quo minus cōditio impleatur: ha
beri debet perinde ac si impleta fuisset.
de re. iu. c. Cum non stat. li. vj.

Conditio potior. In re communi potio
r est conditio prohibentis. de regu. iu.
ca. In re. li. vj.

Conditio ^{canonis qd sibi spe}
^{cialiter non reseruat}
alijs concessisse videtur. extra. de senten
tia. excom. c. Super.

Confessio ^{instituta est potius a}
^{quadam vniuersalis}
ecclesie traditione qz ex noui vel veteris
testamenti auctoritate. glofa de pe. dist.
quinta circa pncipium. Sed contrariū
est verum.

Confessio est necessaria et sine ea (saltē in
voto) nō est salus. nec aliquis potest ius
tificari. de pe. dist. j. Nō potest. Ambro
sius libro de paradiso. 7 ostenditur mul
tis exemplis. e. Deniqz. Et. c. Quem pe
nitet.

Confessionis facultas si affit. sine ea non
remittuntur peccata graua. e. c. Econ
trario. Nam vbi est taciturnitas confes
sionis non est speranda venia criminis.
eo. c. Taciturnitas.

Confessionis facultas si nō affit volūta
tate confitenti remittunt peccata. o. pe.
dist. j. Dagna. Nam leprosi mundati
sunt dum prent. licet non tam cito libe
rentur a purgatorio. sicut si per sacerdo
tem absoluerent. e. di. vj. Qui vult. Au
gustinus li. de pnia.

Confessiois erubescētia remittit magis p
tē pene. 7 mltū meret. de pe. di. j. qm pe.

Confessiois absolutio a sacerdote facta re
mittit pte pene purgatorij. e. di. vj. Qui
vult. Juncta glo. s. si nō tam cito.

Confessio sit iteg. de pe. dist. iij. Sūt ples.
Nā vnū nō dimittit sine alio. Ibidem.

Confessioz diuidēs nō pseqt veniā. e. di. v
cōsideret. s. caut. Aug. li. de pe.

Confessioz optet pcedere pntitēz p quā
resuscitatur a morte. Alioqn a mortuo
velut qdō perit pfectio. e. di. j. A mo
tuo. De h. Eccl. xvij.

Confessione pcedente facta nō ē necariuz
reiterari. de pe. di. j. c. qd aliqu. s. Nō ti.

Confessio plibz facta in spe venie tanto fa
cilius veniā pseqt remissiois. e. c. qm pe.
o 4

Confessio circumstantiarum que et quādo sunt necessario confitēde. supra. Cir- cumstantie loci.

Confessio fiat meliori sacerdoti quē ha- bere quis potest. Alioquin sue salutē ne- gligens iudicatur. Nam Judas pbari- scos querens et apostolos relinquēs de- sperationis inuenit augmentū. querat ergo eum qui sciat soluere et ligare et mū- dus sit. c. distin. vi. Qui vult. Augusti- nus.

Confessor sit mundus a peccato sciēs sol- uere pariter et ligare. et in nullo sit iudi- cāndus que in alio iudicare est prompt- infra. Confessor. Et sicut nō cōmisit cri- men nequicie: ita nec careat munere sci- entie. Sapienter interroget a peccato- re quod forsitan ignorat vel velit vere- cundia occultare. et cognito crimine va- rietates eius inuestiget et locū. c. de pe. di. vi. Qui vult. §. Sacerdos itaq. glo- sa. Q. tenent interrogare.

Confessorē aliū querere quis potest. dū modo suus parrochianus sit ignar. de pe. di. vi. Sacerdos ante omni. §. Q. autē. Alias sine licētia illius nō licet. s. alius confessionē illius audiens stat peri- culo sui gradus. c. c. Placuit. glosa. ver.

Confessus. vel si plerūq. recusat. dare licentiam. vel alia rōnabili causa. c. l. z.

Confessor nullo modo reuellet peccata si- bi cōfessa. Alioquin tota vita sua igni- niolus pergrinet. c. Sacerdos verbo vel signo.

Confessione reuelātis penitētia. supra ca- p. de. xxix. §. Sacerdos p̄bo vel sig.

Confiteri semel in anno tenet quilibz ad- ultus et cōmunicare tempe pasce. nisi de- consilio sacerdotis ad tempus abstineat. alioquin viuens ab ingressu ecclesie arceatur et moriēs careat ecclesiastica se- pultura.

Confiteri tenet etiā suo proprio sacerdo- ti: nisi licentiā obtineat ab illo. quia ab alio nō potest solui nec ligari. Nec extra de pe. et re. c. Omnis vtriusq. supra. Cō- fessor sit.

Confessor sit discretus et diligenter inq- rat circumstantias personę et pcti. e.

Confessor quales circumstantias attendat in penitentijs iniūgendis. supra. Circū-

stantie.

Confessor in peccato mortali existēs pec- cat grauiter alius absolues. sed si exact- absoluerit oportet subditum. cōterat p̄- us: et postea audiat. Glosa de pe. dist. vi. Qui vult. verbi. Judicandus.

Confessor absoluens in dispositum. Su- pra. Absoluens iniustum.

Confessor verbo vel signo peccatum sibi confessum reuelans: ab officio sacerdoti- tali deponat. et in monasterium ad agē- dum penitentię detrudat. extra de pe. et re. c. Omnis vtriusq. s. cano. xxix.

Confessor habens ab episcopo generalē auctoritatē absolendi subditum illius per hoc nō potest eum absolueri a casti- bus episcopo reseruat. de pe. et re. ca. Si eps. li. v.

Confessiones seculi sū p̄dicatores et mi- nistros libere audire possunt. dū modo p̄- sentat fuerit diocesis illor. ita vt ma- gistri vel priores puñciales p̄dicato- rū aut eor. v. e. p̄dicatores vel puñ- ciales ministri et custodes. de pe. et re. c. vel fratres idoneos conferat. sic ad p̄- sentia p̄lato. sū diocesim vel ciuita- tem. vel in quib. habent loca. Vel ciui- tati vel diocesim loc. frat. p̄inquarū in quib. loca nulla habēt. Humiliter pe- roretes vt fratres ad hoc electi in eorum diocesi cōfessiones sibi volentiū cōfi- teri subditoy audire et eis p̄niam iniun- gere ac absolueri valeāt. Deinde magi- stri priores et ministri p̄dicte dūtaxat p̄- sones idoneas iuxta qualitatem clerici po- puli in numero eligāt et eas p̄sentēt. vel faciāt p̄sentari p̄latis supradictis. Et si aliquis p̄sentandorum ab episcopo re- futatur. alius in locum ei. vt supra. sur- rogetur. Et si episcopus denegat licen- tiam: et tunc auctoritate pape sunt ad- missi. Et habent ipi fratres exacta cō- fessione absolueri a castis a quibus cus- rati de iure possunt. de quibus. §. Epis- copis sunt reseruat. Extra tamen dio- ceses et ciuitates in quibus sūt deputari nullatenus possunt audire. nec per puñ- cias deputari possunt. de sepul. ca. Du- dum. §. Statuimus. in clemē. Glosa. §. bi. Libere. Non est necesse habere licen- tiam sacerdotis prochialis.

Confessorem sibi idoneum posse eligere sine
 ne licentia superioris: nulla potest consue-
 tudine obtineri. de pe. 7 re. c. Si episcopus
 pus. libro. vi.
 Confessor idoneus: ut sit oportet qd sciatur
 7 possit soluere 7 ligare. de pe. distin. vi.
 Qui vult.
 Confessor absoluere non potest propter defe-
 ctum executiois ordinis. quia scilicet ha-
 bet manum ligatas. ut sunt omnes reli-
 giosi qui sine licentia superiorum non possunt
 absoluere: etiam si spiritus habet facultates
 extra de iudeis. c. Quia. xv. q. i. Ad iu-
 rymus. §. Ecce. vel qd habet manum ampu-
 tatis. sic sunt oēs de gradatariis plicis: excom-
 municati: heretici. xxiii. q. i. Audiuim?
 Aut propter defectum iurisdictionis: quia scilicet
 non habet populum. Nam a suo non iustu-
 ce nullus ligari vel solui potest. extra de pe.
 et re. c. Omnis. An. d. non auferat impe-
 dimentum: non sufficit nisi et alius sit abla-
 tum. xv. q. i. §. De vero pñiam.
 Confessor eligere possit et se episcopus et si pe-
 riores inferiores pñiam exempti pñiam
 in superiorum licentia. extra de pe. 7 re. ca.
 De pro d. latione.
 Confessus in iure p convicto habetur. ex-
 tra de transac. c. Preterea.
 Confessus criminis non debet cruciatus
 extorqueri ab adversario. xv. q. vi. p. bo-
 tum. Tamen a iudice fieri potest in cau-
 sa civili: si sit suspectus: 7 veritas alio non
 potest haberi: et sit persona vilis. xiii. q.
 vi. Si res. Similiter in criminali cau-
 sa potest. xv. q. v. c. f. De hoc glosa. xv.
 q. vi. Qd dō
 Confesso de se non est contra alium con-
 tendendum in eodem crimine. extra de tes-
 ti. 7 attesta. c. Cuius.
 Confessio proprii criminis non admitti-
 tur in accusationem alterius. preterea le-
 se maiestatis. xv. q. iii. Item glo. glosa.
 Socius contra socium admittitur in si-
 monia. dist. cxxix. Si quis papa. Et fal-
 sarius contra socium auditur. Et con-
 fessio latronis contra alios non tamen ad-
 convincendum. nisi assit presumptio. in-
 fra. Socius. infra. Testes.
 Confessio soli placet 7 etiam minoris par-
 tis ecclesie fratrum non sufficit eidem ecclesie.
 de testi. 7 attesta. c. Presentium. li. vi.

Confessio ut sit sufficiens 7 completa respi-
 cit ex parte confessoris. Item.
 Puritate affectionis in querendo. ut in
 nullo inueniat iudicandus cui ois lan-
 guor iudicandus offert. de pe. di. vi. c. f.
 di. xl. c. Multi. Alioquin hoc vel aliud
 sacramentum ministras peccat mortaliter.
 di. xxxij. Preter h. s. q. f. Spiritus sanctus
 Claritate cognitionis in discernendo. d. pe-
 ni. di. vi. Qui vult. §. Laueat.
 Potestate commissio in exco. nō suffi-
 cit sola iurisdictione. Bonaventura.
 Sedulitatem compassionis ut sit amor non
 emolliens 7 pietas: sed non plus qd oportet
 distin. xij. Disceda.
 Simplex. ut non admisceat qd ad peccatorum
 confessionem non pertinet. Rich. in. iij.
 Humilis. ut se peccatores cognoscat. xv.
 vij. q. ij. Cum humilitatis.
 Purus qd ad iudicandos. timore. s. filiali sine of-
 fensione. de pe. di. f. Quem penitet.
 Frequens. ut quicquid peccatum cadit totiens p-
 pñiam resurgat. de pe. di. f. Quē penitit.
 Purus. ne verbis palliat peccatum tes-
 gat.
 Discreta. ut separatum non confuse pec-
 cata confiteantur.
 Libens. per voluntaria omnia peccato-
 rum detestatione. Bonaventura.
 Clericalia. ut in conspectu dei et ei vi-
 carij peccata gerat. Richar.
 Integra. ut sine divisione oia dicat. d. pe-
 ni. dist. v. Consideret.
 Secreta. ne cum clamore vel oratione plibsa
 cerdotibus sit fiat. Bona. in. iij. di. x. q. iij.
 Amara. cum cordis contritione vel salte
 attritione. fm. Pe. in. iij. di. xv.
 Accelerata. ne impedimentum occurrat. de
 pe. di. vij. Qui egerit. ad min. sel in an-
 no. ex. de pe. 7 re. c. Omnis.
 Fortis. ne propter verecundiam aut antiquam
 consuetudinem emenda obmittat. fm. Greg.
 Accusans. se: non alium nisi circumstantia pecc-
 cati hoc requirat. fm. Augustinum.
 Obediens. ut se in potestate sui confesso-
 ris ponat. de pe. di. v. Consideret
 Dorosa. ut cum deliberatione 7 contri-
 tione fiat. fm. Bonaventura 7 Richar-
 dum in. iij.
 Fidelis. ut sub spe venie firmiter maneat.
 at.

Confessio insufficientis est et iterabilis ra-
tione confessoris. Item.
Si deficit clavis auctoritatis. quia ha-
bet eam auctoritatem quantum ad peccatum et sub-
ditos. d. peni. 7. re. c. Omnis. Si non est
privilegiatus.
Si deficit clavis scientie nesciens discer-
nere inter lepram et non lepram. de pe. di.
ij. Qui vult.
Confessio insufficientis est iterabilis ratione
confitentis. Item.
Si professione expressa proposito dimidiat. extra de
pe. 7. re. c. Omnis.
Si mutato confessore satisfactorum contempsit
aut mutavit. de pe. di. ij. Si apud.
Si profiteri absque proposito abstinendi. de pe.
di. ij. Sunt plures et Bonaventura.
Si fuerit inia maioris excommunicationis liga-
tus. extra de sen. exco. c. Sacro. e. ti. ca.
Presenti. li. vj.
Si vult penitentiam iniunctam sibi mutari ab
alio. de pe. di. vj. c. f.
Si penitentia infirmo non est notificata
vltima et peccata a memoria confessore abdo-
lita.
Si sciat se in propria professione non fuisse ptri-
tum vel saltem attritum. fm Bonaventura
iij. dist. xvj. parte. ij. q. e. vl.
Si habet peccatum a quo dicitur sacerdos non pos-
sit absolueri. fm Thomam.
Confessor sciens per certo crimen alicuius
vel quod sibi habet confessus est non debet eum notatim
angere. sed indeterminate. Et si alter lesus
iustitiam perierit pro ipso confessore si fuerit in-
de excommunicare non tamen notatim: sed in ge-
nere eum a comunione removere. quod non videtur homo
scire. sed ut deus. nisi fuerit in iudicio con-
tra eum probatus. debet tamen eum salutaribus mo-
nitionibus si potest inducere. extra de offi. iu. or. c.
Si sacerdos.
Confessor sciens aliquem excommunicatum solus: etiam
ipsum vitare potest. non tamen in publico. Ex-
tra de sen. ex. c. Cum non.
Confessio sed abstinere nolentibus penitentia cum
bonis monitionibus est indicenda. extra de pe.
7. re. c. Quodam. Glo. Aul. Confessio
est refutanda. Nam per huiusmodi confessionem et pe-
nitentiam facilius deus dat gratiam et peni-
tendi. ar. de pe. di. v. Falsas.
Confessione deus requirit ab adam non a
serpente cuius incurabile fuit peccatum. Si

multa a chain requisit. Item a Saul. j. Re-
gum. xv. Item a David. ij. Regum. xij. Item
lepra a sacerdotibus iudicanda precipit. Le-
uit. xij. Ex quibus patet quod confessio ad sa-
lutem est necessaria et divina lege instituta
de pe. di. j. Denique. s. Confessio instituta
et duobus. s. sequitur.
Confessio non debet fieri per nuntium vel per
scriptum quia dominus precepit leprosis ut con-
fiterentur sacerdotibus: docet corporali peni-
tencia confitenda peccata non per scriptum siue
nuntium. de pe. di. j. Que penitet. e. di. vj.
Et intelligitur quod absens non profiteatur per
scripturam. ut notatur in glo. xxx. que.
Qualis.
Confessione in tormento non stat nec pro-
curato habet. ff. ad Quasi. l. j. s. Dui.
s. Si quis ultra ius post tormenta in con-
fessione pseueret. ff. que. l. j. s. Quasi
ini. Nec glo. ij. s. Hoc in quibus.
Confessio contra se valet in his personis.
Major. s. p. d. e. sciens contra se. vbi ius sit
et hostis. ff. que. l. j. s. Neg. et his
ius ne repugnet. Nec glo. ij. s. Hoc
in quibus. In fine.
Confessio viri et mulieris contra matrimo-
nium non iudicat. extra. e. q. cog. ca. Sup-
co.
Confessio extra iudicium facta aliquando
iudicat. extra de excess. blato. ca. Quid.
Nota tamen.
Confessio extra iudicium crimine non probat: quod
ad penam ordinariam ipsius delicti infligen-
dam. sufficit tamen ad supponendum penitentem
torrere. et etiam quia transit in aliam speciem
delicti per quod puniri debet. sic in. c. Quid sit.
extra de excess. pla. susp. d. clericus a bene-
ficio et officio pro delicti gloriacionis: qua
se gloriabat quando cognouisse quam idcirco
maritus repulit. sed ipsam recipere com-
pellitur. Ad cuius intelligentiam dicit
Panormitanus super c. Clerici
extra de iudicij. quod confessio extra iudi-
cium facta habet effectum ut quis sup-
ponatur torture pro confessato. et quod po-
terit quis privari beneficiis ratione in-
fame subsecute. Item preiudicat etiam
talis confessio si fiat. cum causa et con-
fiteatur se fecisse eorum delictum. et de
certa persona. et fuerit presens cuius
interest. ita quod habeat requisita ad con-

fessione in civili. de quibus infra. Que
 tamē ita distingui debet. q̄ si confessio
 fuerit omnino extra iudicium indiscre-
 te non presentis parte. et sic nō interueni-
 entibz requisitis ad confessionē in civili
 sic non sufficit ad probatiōem delicti cō-
 fessari. Sufficit tamē ad aliam speciem
 delicti. scilz gloriatiōis vel maledicti z
 hmoi. poterit tamē supra cōfessio sup-
 poni torture. vt in glosa. ff. a. l. iuli. de
 adul. coercendis. l. Epitome quinto. Si
 vero confessio habuit sua iudicialia
 vt quia parte cōtraria p̄sente. tunc vale-
 bit vt probatoria z declaratoria. Si au-
 tem cōfessio fit in iudicio p̄cedente p̄-
 su. si tunc habet sua substantiaalia. valet. z
 habetur pro conuictio. non autē pro cō-
 demnato. sed est ferenda sentētia. Si au-
 tem fit in iudicio nō p̄cedente processu
 si confitetur de re. p̄ in iudicio iud-
 dicio valet adeo q̄ poterit imponi p̄ca-
 marina tamen p̄portioabilis delicti co-
 r̄p̄tione. vt iudex t̄ p̄ tribuiali z
 aliquis rogat̄ vt alias cōparens
 confitetur se cōmisisse delictum tan-
 t̄ iudici. Hec Panormitanus. D̄ p̄-
 em q̄ iudex ad hoc sedeat. vt in glo. Ex-
 tra de confess. c. fi. z Panormitanus
 Confessio facta in iudicio. ad hoc vt va-
 leat requirunt decē conditiones. In glo-
 sa. extra de confess. c. fi. z Panormita-
 ibidē diffusius z supra prime.
 Confessus corā inquisitore aliq̄d crimen
 postea excipere nō potest q̄ nō fuerit pri-
 us diffamatus. vel capitula sibi non fuis-
 erint tradita. de accu. c. Postq̄. li. vi.

Confirmatio signatur ab
 frōte. sed baptisatus signatur a sacerdote
 chrismate in summitate capitis. de con-
 di. v. Nouissime.
 Confirmatio necessaria baptisatis. et qd
 conferat. de con. di. v. Omnes. Valz enī
 ad augmentū gratie ad confirmanduz
 in pugna p̄tra viciū z diaboli. z armat
 et instruit ad agones huius mundi et p̄-
 lia. c. c. Spūs sanctus.
 Confirmatus qui non fuerit nō censetur
 xpianus. de conse. di. v. Et ieiuni.
 Confirmationis sacramētū maiori ves-
 neratiōe habendū est. quia a maioribus

id est. episcopis tantū datur. Baptismus
 tamen z p̄firmatio ita sibi coniuncta sūt
 q̄ ab inuicem nisi morte mediante segre-
 gari nō possunt. z vnum sine altero non
 perficit. de con. di. v. De bis.
 Confirmatiōis sacramētum solū ep̄i p̄fer-
 re possunt p̄ manus impositiōem. vndē si
 ab alio p̄sumi: irritum est: z inter sacra-
 menta nō computat̄ eccliaistica. de con-
 se. di. v. Panus. extra de consue. c. q̄n-
 to. extra de sacra vnc. c. Cum venisset.
 Confirmandus adultus prius confiteat̄
 de cōse. di. v. Nouissime.
 Confirmatio ieiunij tm̄ datur. de conse.
 di. v. Et ieiunij. z a ieiunij ministres. ex-
 cepta infirmitate z huiusmodi. co. c. Et
 episcopi.
 Confirmationis sacramētū nō est ite-
 randū. Dicunt est.
 Confirmatus sit clericus ordinandus: ali-
 oquin suspensus est a suscepti ordinis ex-
 ecutiōe quousq̄ supleat. extra de sacra-
 mē. c. j. Intra glosa.
 Confirmatio electionis p̄uisionis vt p̄-
 stulationis pendēte appellatiōe facta p̄
 ordinariū nō valet. de elec. c. si postq̄
 li. vi. Electio ecclesie cathe.
 Confirmatione electionis cassato. infra.
 Electio nō infirmat.
 Confirmationes cathedralium ecclesia-
 rum et regulariū que a papa fieri debēt
 quomodoz in quo sermone peti habent
 Et si nō ita petant: quomodoz puniant̄
 negligētes. de ele. c. Lupiētes. lib. vi.
 infra. Electus. z infra. Itē j. Electio ca-
 thedralis.
 Confirmationē si electus infra tres men-
 ses non peti cessante iusto impedimen-
 to: electio viribus carebit. de ele. ca. q̄
 sit. li. vi.
 Confirmationē impedit illitteratura es-
 lecti. extra de ele. c. congregato.
 Confirmatione nondum habita: electus
 non potest beneficia sua conferre. extra
 de electio. ca. cum in cunctis.
 Confirmatio prelatorum inferiorūz p̄-
 tinet ad episcopum. extra de appella. ca.
 constitutis.
 Confirmationis littere non dantur reli-
 giosis super administratiōibus. Extra
 de confirmatione capitulo. Ad nostrā.

Conformare se debet quisq; bonis cuj quibus vivit. Nam qui minus vel plus vitit rebo q; moris est bonozū secum viventiū: nisi causam significet. supsticiolus est aut flagiciosus. dist. xij. Quilq; Augustinus de doc. xpiana. infra. Moribus.

Confugientem furem vltra prorez librans vt nō restituat spoliatis: socius est criminis. et misericordius talib; opē subtrahimus q; impendim. xiiij. q. vj. Si res. Augustin⁹ ad Dacedoniu. Intercedere tamē possumus p malefactorib; nō temere defendere. e. c. Si quis. Blosa Si tamen confugerint ad ecclesiā: tenetur eos omnib; virib; quibus pōt defendere. vt vita et mēbris saluis exponant. xvij. q. iij. Reuz. xxij. q. v. Reos sanguinis. Nisi sit publicus latro vlnocurn⁹ populator agroꝝ. extra de emuni. ec. et cap. Inter alia. Infra. Fugientem. Infra. Malefactoris

Congregationes populi extra ecclesiā faciens puatim et sine cōsensu episcopi. ecclesiā cum schytero agēs. contemptis ecclesiasticis sanctionib; anathematiz. lxx. Si quis. extra.

Congregatioz defaciunt. Collegium.

Coniugia imparia sūt vbi fides as cum infideli contrahit. vel liber cum seruo. vel maior q; minor. xxi. q. i. Quidam. in glosa.

Coniugum est par conditio. quia eadez servitus pari conditione censetur. xxxij. q. v. Apud nos. Jeronymus ad Ducea. Unde diuortiu p vtriusq; pariter celebrat. e. c. precepit. Mulieres tñ nō ita facile viros accusant. ppter defectum pbarōnis: et alias causas. et tamē nō deficiunt ius. sed pbario. e. c. Christiana.

Coniugatis penitentia nō dat qua ius alterius ledit. Nisi de consensu vtriusq;. xxxij. q. iij. §. si. Junctā glosa.

Coniugiu patriarchaz deo tñc placuit sicut nō virginitas: de pe. di. ij. Si em §. Eterum. xxxij. q. iij. Recurrat.

Coniuges nō sunt q; eo animo cōtrahūt vt plerū vitent. xxxij. q. ij. Aliquando. m Coniugū est que sola causa incōtinētie

ducitur. xxxij. q. ij. §. Sic e contrario. vt q; ad finem.

Coniugium. infra. Patrimonium.

Consanguinei olim pmittēbāt cōtrahere. quia in vna tñ familia cultus dei vigeat. ne et illi ad idolatriā traherent nū. autē aliter est. xxxv. q. i. Cuz isit. §. Hac itaq; Augustinus de ciuitate dei. Consanguineis vxoris sicut p̄p̄is sanguineis phibetur vir copulari. xxxv. q. iij. Equiliter.

Consanguinea spōse sue ducere q; phibetur. extra de despon. impu. c. Quo. Consanguinitas p̄sumptiue soluit matrimoniu. extra de pha. c. Per tuas.

Conscientia non semper excusatur. Unde Augustinus se pillud. Quoniā omne qd non est ex fide. i. scilicet peccatū est. dic. Ne tamē omne quod sit ex fide bonū ē. Et rancia em quod culpa est. et cet. xxvij. que. §. Omnes. §. Ex bis.

Conscientia dicitur fides. Vnde omne qd nō ex fide: peccatū est. de pen. di. ij. Quod pat. §. Item illud ambrosij. Esti fides. extra de resti. spolia. c. Lras. §. Porro.

Conscientia magis timere debet p̄p̄iaz q; iudicia hoim. Nam ipa est q; coronat vel damnat. nō autē iudicia. xj. q. iij. Quid obest. c. Senti. Augustin⁹ de ro yponensi. eo. c. Custodi. Augustin⁹ ps. xxxvij. Unde nec laudes nec vituperia curanda sunt. e. c. Inter p̄ba. Gregorius. Tamē ipa.

Conscientia etiam bona non sufficit nisi a scādalo primi. auea. Quia nobis cōscientia necessaria est. et primis fama. xj. q. iij. Nō sunt audiendi. Aug⁹.

Conscientiā scrupulosam habēs aut eaz deponat. vt nō euadit qn peccet mortali ter cōtra eam faciens. si ipa dicitur esse mortale. extra de seru. in sa. c. vnico. extra de p̄scrip. c. Quoniā omne. Nā conscientiā scrupulosam nisi quis deponat non euadet. Et qui contra conscientiā agit edificat ad gehennā. extra de limo. Per tuas literas. secūdo. extra de resti. spoliato. c. Literas.

Conscientiā magis sequi oportet q; iudicium ecclesie siue sententiā. extra de resti.

spolia. c. *Las tuas. §. Verūm.*

Conscientiā certā habens. id est pro certo sciens se nō posse aliquid sine peccato: etiā si illud p̄bare apud ecclesiā non possit: debet excoicationis suam pot̄ humiliter sustinere q̄s cōtra eandē facere. Puta si sciret impedimētū matrimonii p̄pter qd̄ reddere d̄bitū nō possit. Si vero ex leui & temeraria credulitate habet h̄mōi p̄sciaz: & sic ad sui pastoris cōsiliū p̄scia explorata: reddat d̄bitū et exi-gat. Si autē ex credulitate p̄habili et discretā habet conscientiam: licet nō euidenter manifesta: sic reddere eadē potest. s̄ p̄tere d̄bitū nō debet. Nec p̄tra lege coniugii (sc̄z nō reddendo) vel p̄tra iudicium p̄sentie cōstitat offensam. extra d̄ sen. excō. c. *Inquisitioni. glosa.* Leuē credulitate dico. puta si audit impedimētū a leuibus: & forte a paucis quibz non tenet credere. probabile autē puta si vidit virū cū consanguinea in locis suspectis et hōia suspecta solum sola ante m̄moria. vel quia publicē dicit a hōis hominibus h̄mōi p̄sumptos inducunt probabile credulitate. extra de p̄sump. c. *Ex-teris.* Nec glosa.

Consecrationes ^{sufragana} ^{in ep̄t̄o}chieps legitime impeditus alicui coepi scopoz suoz cōmittere. extra de offi. or. c. *De sedem.*

Consecratōes facte ab excoicatis scismaticis & hereticis reprobant. ix. q. j. p̄to. Consecratōes ecclesiaz p̄nt d̄nūc & alijs diebus fieri. similiter altariū. extra de cōse. ec. c. *Tua. infra. Ecclesia.*

Consecratio sacramentoz a bonis & malis infra. *Sacerdos.*

Consecratōis eucharistie hora assistūt angeli. infra. *Eucharistia p̄m.*

Consecratūm semel deo nō debet humanis vsibz applicari. xij. q. ij. *Aurū. de cō. dist. j. Ligna. extra de rez. p̄m. c. Vāscipia. extra de fo. com. c. Lōquetus. de re. iu. Semel. li. vj. Si vero res aliena consecret: debet eius estimatio reddi. et nō ip̄a. xij. q. vj. cōperimus. Grego.*

Consecratio si aliquid nō p̄secratū modi cū iungit illud etiam consecratū erit. extra de conse. ec. c. *Qd̄ in dubijs.*

Consentientes ^{et facientes} ^{pari p̄ca pu-}

niant. xvij. q. iij. Omnes. extra de sentētia ex. c. *Quāte. c. Super.*

Consensus cohabitandi vel copule carnalis nō facit matrimonium. quia p̄pter primū frater et soror p̄nt matrimonium contrahere. p̄pter sc̄dm inter Mariā & ioseph nō fuisse matrimonium. xxvij. q. ij. Sufficiat. §. cum ergo. S̄z p̄ntus cohabitandi & indiuiduā vite p̄suetudinē retinendi facit p̄nges. Indiuidua autē vite cōsuetudo est: talē se in omnibz exhibere viro: qualis ip̄a sibi est. & ecōuerso. Ad qd̄ p̄nt absq̄ legitimi viri p̄sensu aliquādo nō posse etiā oroni vacare: nec p̄tinetiā p̄fiteri. c. c. *Beata maria. Aug.*

Consensus solus si defuerit matrimonio ad d̄tia etiam cum ip̄o coitu celebrata frustrant. xxvij. q. ij. Sufficiat. extra d̄ sp̄o. et ma. c. *Tua nos.*

Consensu tacito renūciat q̄s iuri suo. extra de his q̄ fiūt a maiori. c. *Ex ore.*

Consensus fit quatuor modis & quō quis q̄ punit. extra de offi. dele. c. f. In glo.

Consentit em̄ p̄ negligentia. di. lxxxvj. c. *Sulpam.* Qui sc̄z cum possit nō obstat. xvij. q. ij. *Quis.* Quō ille faciēti minus peccat. j. q. j. *Quicōd̄ inuisiblis.*

Consentit p̄ ositū & approbationē. et ille plus peccat negligenti. xvij. q. iij. q̄ p̄sentit

Consentit: auctoritate p̄ocūm v̄ fauorem p̄stando. & ille itez ḡngius peccat. xxij. q. iij. *Qui alioz. xv. q. iij. c. q̄ p̄sentit.*

Consentit p̄ cooperationē & correptōez nolentis delinquere. & eque peccat sicut delinques. xv. q. iij. *Qui p̄sentit.*

Consentit tacendo. vnde. qui tacet consentire videt. de re. iu. c. *Qui tacet. li. vj.*

Consentire nō p̄nt pueri ante legitimam etatem. extra de sp̄o. & ma. c. *cum locū.*

Conseruator potest defendere a manifestis iniurijs et violentijs. sed iudicij indagat. de offi. & pote. iu. de. c. *statuim. li. vj.*

Conseruator a sede apo. dari nō p̄nt nisi dignitate vel p̄onatu i ecclia cathedra li vel collegiata habens. vel abbas & s̄. Nec etiā aliq̄s possit esse conseruator sic deputat. cōseruatoris. de offi. & po. iu. c.

De hac constitucōe. li. vi.
Conseruatorē nullus habeat sub ipi^o do-
minio ecclesiastico vel spali pstituti. ex-
ceptis regibz & reginis. c. §. Nec aliqs
Conseruatores ptra nullū pcedant extra
ciuitates seu dioceses in qbz deputatur.
nec vltra dietaz a fine dio. sue, aliqm tra-
hant. c. §. cōseruatores. nec vices suas a-
licui cōmittant. exceptis citatōibz & sen-
tentiaz denūciatōibz nisi hoc expmā
in cōmissione. & tñ in ciuitatibz & dioce-
si. in quibz ipi deputant & psonis i digni-
tate existentibz. vt. §. e. §. cōseruatores.
Conseruatores intromittētes se de alijs
scienter q̄ de manifestis iniurijs & vio-
lentijs. puta de his que iudicialē inda-
ginem. i. cause cognitōem exigūt: coipō-
sūt per annū ab officio suspensi. & par q̄
hoc pcurat excoicata est. nec ablo. nisi
si satisfacto in expensis lesō. e. §. Et autē
Conseruatorū officii quo ad nō cepta
expirat morte concedentis. e. §. Officiū
Conseruatores circa munera: expensas
assessorēs: notarios: et testes: seruent sta-
tutum p iudicibz delegatis. §. cause nō
lis. Et si quid contrariuz accēptat: irri-
tum est. e. §. Circa.

Consilium dicitur consiliū
quis non potest i al-
terius detrimentū dē. in c. Mutare.
libro sexto.

Consiliū quis dicitur p̄stare delinquēt.
Glosa. d. p̄stis. c. Si quis suadēte. ver-
bi. Defensarit. in cle.

Consiliarij sententiā iniquā fouentes: di-
uinā & psonalē maledictionē incurrūt. a
qua nō liberant nisi in duplū restituant
quod p iniquo cōsilio receperūt. d iura.
calum. c. Properandū. li. vi.

Consiliū tenere tenet quis. nō autē tenet
illud seruare. extra de arbitris. c. Eū oli
extra de regularibz. c. Licet.

Consobrinum sunt duaz sorozū
filij. Sobrini sūt
filij consobrinoz. xxxv. q. iij. De incestis
Glosa.

Conspirantes & coniuran-
tes nulluz re-
cipere in canonicū ad mandatū pape q̄
diu possint resistere debent p̄dici. & sta-
tutum sup hoc ab eis factū est & testabiz

lez illicitū qz contra libertatē sedis apo-
stolice. de ver. sig. c. Constitutiones. §.
Leterum. li. vi.

Constitutio dicitur est qd
rex tñ vel impera-
tor constituit vel edidit. di. ij. Constitū.
Constitutionū alia civilis. alia ecclesiasti-
ca. Condis appellat ius civile. Ecclesia-
stica censet noie canonis. di. iij. Des.
Constitutio pape omnes ligat. qz ipse est
iudex omnium. extra de consti. c. Quā cō-
Constitutio debet esse clara & apra. & respi-
cit solū futurā nisi aliud in ea caueat. co.
ca. Quā p̄stitutio:

Constitutio nō ligat si moribz vtentium
nō approbat. d. iij. In ius.

Constitutio posterior tollit potēz sibi cō-
trariam. etiā si nō facit mentionē de ea.
Tamen consuetudines & statuta singula-
riū locoz vel personaz q̄ in facto consi-
stunt: & nō in aliquo iure p̄trarie posteri-
ori cōstitutōi. est rōabilia: nō tollunt
per eam. nisi sint exp̄ssa mentio. de cō-
stitu. c. Licet. li. vi.

Constitutio ordinariōz nō ligat ignora-
tes: nisi sit ignorantia crassa vel supina
co. c. Et animaz. li. vi.

Constitutio Bonifacij octau. q̄ incipit.
Ecc̄is laicos. de emunt. eccle. li. vi. re-
uocat ex integro & debent seruari antiq̄
iura circa punitōes grauantū clericos
e. ti. c. Quā. in cle.

Constitutio ptra begins facta. in cle. d
reli. do. c. Cum de qbusdam. nō comp-
hendit begins honestas. q̄ nō p̄dicant
nec aliud h̄mōi faciūt. Job. xxij. in ex-
tra. que incipit. Rō re. c. s. Beginas
rā. infra. frēs & sorozes.

Constitutiones obtinēt vim legum. vt Ju-
stinianus decreuit. extra de iure ca. cap.
Inherentes.

Constitutōi generali & omni p̄suetudini
derogandum est qñ sine mortali pecca-
to nō pōt obseruari. extra d̄ p̄cri. c. Quo-
niam Gñe.

Constitutiones canonum ab omnibz ob-
uent. & nemo debet in iudicijs suo sensu
sed eaz auctoritate duci. extra de consti-
tu. c. Canonum. extra de transla. c. Ine-
corporalis.

Constitutionē solēnter editam: nō opo-

tet singulor auribz incōculari: sed suffi-
 cit q̄ eā obseruare tenent q̄ nozunt ipaz
 • solenniter editam ⁊ publice pmulgatā.
 extra de postulando. c. Ad hec.
 • Constitucōem generalē puata dispositō
 immutare nō potest. extra de testa. c. Re-
 quisiti.
 Constitucio a duobz mensibz ab ei⁹ pub-
 licatōe omnes ligat. extra de sen. ex. c. no-
 uerit. extra ne cleri. c. Sup specula.
 • Constitutionū ecclesiasticarū differentiez
 determinatōnes. di. iij. per totum.
Consuetudo est quoddā
 moribz institu-
 tum. di. j. Consuetudo est.
 Consuetudo p̄ lege suscipit cū deficit lex
 Ibidem.
 Consuetudo p̄ lege seruanda est vbi scri-
 ptura vel auctoritas nil certi statuit. di.
 xi. r. In his tribus.
 Consuetudo que uidei vel legibz nō con-
 trariā seruanda est. di. xij. Illud. ⁊ tribus
 sequentibus.
 Consuetudo q̄ dicitur veri ⁊ rationis ab
 eis trahitur. di. xij. r. iustate. Augusti-
 nus de vnico baptismo.
 Consuetudo approbata est optima legūz
 interpres. extra de consue. c. Cū dile. fi.
 Consuetudinis transgressor sicut legi p̄-
 uaricator punitur. di. xj. In his. i. q. vii
 Si quis omnem.
 Consuetudo terre ligat etiā clericos. si sit
 cōmunis laicis ⁊ clericis. extra de eo q̄
 mittit in possessionē. c. Cum venisset.
 Consuetudo dicitur sit magne auctoritatē.
 nō tamen p̄iudicat legibz vel canonibus
 extra de sen. ex. c. Cum causa.
 Consuetudo p̄ scripta p̄iudicat aliquan-
 do iuri cōmuni. extra de consue. c. Cū
 dilectus.
 Consuetudo vt iuri politico p̄iudicat re-
 quirat q̄ sit rōnabilē p̄ scripta. ⁊ h̄ suffic-
 ientē canonē. extra de consuetu. ca. vlti.
 Et glosa di. viij. c. Frustra.
 Consuetudo ratioabilis est que nō obui-
 at canonicis institutis. ⁊ hec p̄iudicat iu-
 ri positivo: si sit p̄ scripta. glosa extra de
 consuetu. c. vltimo.
 Consuetudo parifica p̄iudicatio. extra de
 iudicijs. c. Non ille. ⁊ dat iurisdicōez
 extra de arbitris. c. Dilecti filij. Extra d

foro com. c. Cum contingat.
 Consuetudo nō p̄iudicat iuri scripto. ar.
 extra de p̄bati. c. Sicut consuetudo. ex-
 tra de p̄sue. c. Cum venerabilis.
 Consuetudo nullatenus p̄iudicat iuri na-
 turali. extra de consue. c. Cum tanto.
 Consuetudinē laudabilē immutātes: ab
 episcopo compescant. extra de simo. ca.
 Ad apostolicam.
 Consuetudo breuis temporis legitimaz
 p̄scriptiōnē nō inducitur. extra de causa
 pos. c. Cum ecclesia.
 Consuetudo nullius momenti est q̄ cano-
 nicis institutis obuiat. extra de consue.
 ca. Ad nostram.
 Consuetudo sine veritate vetustas erro-
 ris est. di. viij. Consuetudo.
 Consuetudo mala nō minus q̄ pernicio-
 sa cōmptela vitanda et citius extirpā-
 da est. di. viij. Mala. extra de consue. c.
 Cum venerabilis.
 Consuetudo mala in delictis nō excusat
 extra. e. c. Quanto. de simo. c. Intm.
 Consuetudo contra canones obtrita nō
 valet. extra. eo. c. Cum venerabilis. Nec
 cōtra statutū ⁊ disciplinam ecclie. eo. c.
 Cum inter vos.
 Consuetudines quales et quō sint obser-
 uande. di. xj. dicitur. per totum.
 Consuetudo ⁊ multitudo excusat dicitur
 (scz a tanto). vt nō sit punitiō. et indu-
 cit dispensationē. extra de spibus. ordi.
 cap. Sane.
 Consuetudo romane ecclesie in consue-
 tis mysterijs ⁊ alijs archanis: ab omni-
 bus debet obseruari. di. xi. Quis nesciat.
 Consuetudo particularis non vincit ge-
 neralem. nisi assint conditiones scz q̄ sit
 rationalis et p̄scripta. dist. xi. Consue-
 tudinis. Junctā glosa.
 Consuetudo contra libertatē ecclesie nō
 valet extra de ele. c. Cum terra.
 Consuetudo in testamentis factis loco re-
 ligioso etiā sine testibus et scripto be-
 ne valet. dū modo forma tradendi scz cō-
 suetudinem terre seruatur. extra de con-
 suetu. c. Ex litteris.
 Consuetudo p̄scripta valet: vt episcopi
 non oporteat consilium capituli requi-
 rere in inquirendo ⁊ corrigēdo defectū
 subdito. cum. de cōsue. c. Nō est. li. vi.
 c. 2

Consuetudo ecclesie (q̄ scilicet seniores canonici vacantes prebendas optant) non tollitur per mandatum pape super prouidendo alicui in eadem ecclesia. dñi modo tamen infra viginti dies optabit nisi prebenda vacaret in curia pape: tñc consuetudo non preualet. de consue. ca. Lum in tua. li. vi.

Consuetudo aliquando derogatur per gratiam prouisionis. j. Bre date.

Contemplationis ^{ociū} ^{nul} li prohibetur. Nam ocium sanctuz querit caritas: veritatis negocium iustū suscipit necessitas caritatis. quam sarcinā si nullus imponit: percipiende ars in tuende vacandum est veritati. viij. q. prima. Qui episcopatum. Augustinus. de ciuitate. infra. Predicare.

Contemplationi prefertur predicatio ppter bonum commune. extra de regulis ribus. Lum olim. capitu. Lum quibusdam.

Contemplatiuus ^{simul} et actiuus quis esse potest exemplo moysi: qui nunc ascendit in montem ad deum. nunc descendit ad populum. extra de renūcia. c. Nisi cū pridem. circa finem.

Contemplatiuus solitarius querat: q̄ ad se solus existens deo herebat. de pe. dist. ij. Quando adam. Ambrosius ad Sabinum.

Contineatur ^{minus.} ^{Plus sem} ^{per in se contine} ^{quod est minus.} de regu. iij. c. Plus sem per. libro sexto.

Continentie ^{votum.} ^{infra.} ^{vo} ^{tum continētie.} ^{Continentiam} ^{clerici seruare tenent.} ^{sub} ^{diaconi.} ^{scilicet.} ^{et supra} ^{di. xxvij. c. Des} ^{cerninus.} ^{di. xxxij. c. Peno. c. Placuit} ^{supra} ^{clerici.}

Continentia frangi non debet. xxvij. q. i. Si quis.

Continentiam solenniter profitent̄ diaconi per manus impositiones. di. xxvij. Daconi.

Continerere debet quis a ppria vxore ante sumptionem eucharistie. xxvij. q. iij. Sciatis. Item in natiuitate omni et et alijs quibusdam. vt. c. c. Quotienscū

q̄. infra. Debitum exigere.

Continentiam si vxor vouerit viro etiaz ad tempus consentente: dummodo vir perpetuam castitatē n̄ vouit: ipa debet redire ad maritale conortium. extra de conuer. coniu. c. Larissimus.

Continentiam vir sine consensu vxoris seruare non potest. et econuerso. xxxij. q. v. Scdm verba.

Continentie votum orientalis eccia nō assumpsit. Extra de cleri. coniu. c. Luz olim. xxxij. di. c. Aliter.

Continentia debet esse promouēdi ad sacros ordines in ecclesia romana. dist. xxxij. Vsq. dist. xxxij.

Continentiam non seruantes in sacry cōstituti priuentur officio et beneficio. di. xxxij. per totum.

Continentia clericorum supra. Castitas supra. Clerici.

Continentia supra. castitas.

Contractus ^{prelati non oba} ^{ligat ecclesiam.} ^{nisi sit versum} ^{in utilitatē ecclesie.} ^{extra} ^{de solutione} ^{lib. c. Si quorundam.} ^{Contractus} ^{ex conuentione} ^{se legem acci} ^{pere noscuntur.} ^{de regu. iij. ca. Contra} ^{ctus.} ^{libro. sexto}

Contractus ex forma sui apparet vtz sit vsu rarius. Similiter ex precio. extra de empto. ca. Ad nostram.

Contractus mutui et commodati sunt mere gratuiti. Unde si mutuo aliquid accedit: erit vsura. Si vero commodato: statim erit venditio. Si pro re pecunia recipitur erit permutatio. Si vero pro vsu rei pecunia accipitur erit locatio. Si alia res: erit contractus in nōm status. vt doyt des. vel doyt facias. Et omnes preter vsurā sunt liciti laicis: etiā causa negotiationis. dist. lxxxvij. Fornicari. Dec. glasa. xij. q. iij. Quānt

Contraria ^{contrarijs curatur} ^{vicia viciatibz oppo} ^{sitis eradicanur.} ^{de pe. di. ij. Si quis.}

Contrahentibus ^{licet se} ^{decis} ^{pere.} ^{infra.} ^{Venditio.} ^{infra.} ^{Vendentis} ^{bus.}

Contractus societatis. infra. Usura est si quis.

Extractus matrimonij per metum suffi-
cientem non tenet. etiam si contrahens
iuravit. dum modo post iuramentū eaz
non cognouit. extra de eo qui duxit in
ma. qua pol. c. Significauit.

Contrahentis cum sponsa alterius pnia
supra canone. xj.

Contrahit contra interdictū ecclesie qd
qz prohibitus ab episcopo contrahit. et
talit separaf vsqz ad decissionem cause i
terdicti. extra de spon. di. c. Tua frat.

Contrahere non potest quis cum adul-
tera sua si fidem ei viuente & ore dedit:
c. eam cognouit. vel uia machinata sit
in morte yxoris. extra de eo qui duxit
ca. Propositum. Et matrimonij sic cō-
tractum non tenet. c. ca. Cum haberet.
Alias tenet. c. Super hoc.

Contrahere quis non potest cū filia spi-
rituali. extra de cogna. sp. c. Et litteris
Pec filius carnalis cum filia spirituali
Ibidem.

Contrahere non potest quis cū sorore ad-
optina dura te adopt. extra de cog-
lega. c. Si qua.

Contrahēs se defendere dēz ubi contrahit.
de foro compe. c. Roma. li. vj.

Contradicere plus est qm
cōsentire. extra de simonia. c. Sicut tuis.

Contritio ita est necessaria qd si
ne ea nulluz peccatū
dimittitur. de pe. dist. j. Contrario. ca.
Tres autem.

Contritōne cordis nō confessione dōz di-
mittunt peccata. c. Sicut auctoritas
ita tamen qd confessio sit in voto. c. c. Nō
tibi. §. Dixi. supra. Confessionem.

Contritio sola nō delet peccatū alijs pti-
bus penitentie contemptis. de pe. dist. j.
Quis aliquando. §. Et bis.

Contritio potest esse tanta vt etiā momē-
tanea sufficit ad satisfactiōē pro pecca-
tis. de conse. di. iij. Baptismi. In glo-
sa dist. xl. vij. Omnes seculi.

Contumax est qui citatus ve-
nire contemnit: ni-
si legitime excusetur. xxiij. q. iij. c. De il-
licita. extra vt lite nō contesta. c. Quoni-
am frequenter. Et si maliciose se occul-
tat vel impedit ne citatio ad eum perue-

niat. ille pro citato habetur. Ibidem. vt
si citatus venit & contemnit respondere
nisi causam legitimā assignet. vel si ante
qz debet. recedit. ff. q. iij. Tertium. vel si
sententie non obedit. ij. que. vj. Quisqz
hec. & Richardus sup. iij. di. x. vij. ar. iij.
questio. ij.

Contumax in non veniendo appellans:
non auditur. extra de apel. c. Lū pati.

Contumax censetur appellans frustrato-
rie. de dolo & contu. c. Cum qui. li. vj. et
glosa verbi. Appellans.

Contumax cum pro beneficio ecclesiasti-
co agitur. infra. Dissio.

Contumacia crescente: crescat & pena. ex-
tra vt lite nō contesta. c. Quā frequenter.

Conueniri potest i foro alio ra-
tione domiciliij: ratione rei de qua agit.
et si ad hoc vocatus fuerit: & ratione de
licti. extra de foro. compe. c. Licet.

Conueniri ultra duas dietas extra dio.
suam nullus potest per litteras apostoli-
cas. extra de rescrip. c. Nonnulli. pmo.

Conuenticula laicorum ad
predicandum
reprobantur. extra de hereticis. ca. Lū
et iuncto.

Conuentus fidelium & testim-
tates martyrum
ac oblationes spores quasi alias pfect^o
anathema sit. di. xxx. Si qz per supbia.
et p^o fact^o nō
pōt qd ab au-
tō nō valuit. extra de his que fi. a prela-
tis. c. Cum nos. infra. Valet.

Conualescere ad fidem vtrūqz cū
altero contrahere
possit. infra. Matrimonium potest.
Conuersi non intersint electioni plati cū
clericis. de ele. c. Ex eo. li. vj.

Conuersus ad fidem vtrūqz cū
altero contrahere
possit. infra. Matrimonium potest.
Conuersi non intersint electioni plati cū
clericis. de ele. c. Ex eo. li. vj.

Conuersio dicitur quasi simul versio. de
pe. dist. j. §. Hoc idem. di. vij. c. Nullus
§. Quod quamuis.

Conuersi dicitur qui omnino vertit. cu-
ius vox opus & cogitatio ita mortifica-
tioni desudat sicut prius seruietat iniqui-
tati. & ita comprehendit tres partes pe-
nitentie. de pe. di. j. c. Non tibi. c. Ven-
surā. §. In quacunqz.

Conuertitur qui totus et omnino uertit
qui iam penas non timet: sed ad bonum
deum festinat tendere. **Conuersum** dicitur
omnino uersum. uertit a peccato qui iam
dimittit peccatum. **Uersus** dicitur qui do-
let de crimine. **Conuersus** qui dolz de
omni eius qua exposuimus uarietate. d.
de peni. di. Nullus expectet. s. Quod
quoniam. s. **Confessio** circumstantiarum.

Conuerti nolentes dum possunt in fine ra-
ro poterunt. e. c. Nullus expectet.

Conuiuia clericorum quod fiat.
di. xliij. **Conuiuia**

Conuinci uel conuictus dicitur
aut iure. id est. instrum-
mento uel testibus. aut euidentia facti.
ut extra de cohabi. c. Tria. ij. q. j. **Que** lo-
tharius. aut iuris interpretatione. **Sepe**
us citatum non comparent. ij. q. ij. **De**
cernimus. aut uolenta suspitione uel p-
sumptione. xxxij. q. j. **Dixit** hec. glosa. ij.
q. j. **Hos** in quibus.

Cor deus non minus principaliter re-
spicit. xv. q. vi. **Si** sacerdotibus
supra. Abel.

Coreponz ab episcopis coffe-
ris. di. lxxv. **Corepi**

Corporis compositio quali-
tatem indicat mentis
di. xli. **Clericus**. **Augustinus**. infra etiam
ibi. **Corporum** diuersitatem.

Corporum diuersitatem sepe diuersitas
sequitur animorum. extra de concessio. pre-
ben. c. Quia diuersitatem.

Corpore uiciati non ordinetur. et pena or-
dinantium huiusmodi. di. lxx. per totum
Corporalis exercitatio ad modicum uti-
lis est. **Glosa**. sine operibus pietatis. di.
xliij. **Hospitale**. s. **Ordinandum**.

Corpora modo fragiliora sunt quam oli: ideo
districtio censure non obseruatur. di. xxxiiij
fraternitatis.

Corpus christi in forma qua resurrexit
Glosa. in qua humani sensibus obicitur
in uno tantum loco est. sed sub sacramento
in omni altari est corpus etiam et uerum
natum de uirgine. de conse. di. ij. **Prima**
inquit **Aug.** super. iij. ps. **Et** quod ubique
totus sit in sacramento. e. c. **In** po. **Am-
brosius** super epistolam ad Hebræos.

Corpus christi sub sacramento et sanguis
dicitur mysterium fidei. quia aliud cer-
nitur. et aliud creditur. extra de cele. mis-
sa. c. **Lum** maribe.

Corpus christi efficitur per communionem
eucharistie. Et sicut unus panis ex mul-
tis granis. et uinum ex multis racemis.
sic ex multis fidelibus ecclesia. de conse.
dist. ij. **Quia** passus. **Augustinus**.

Corpus christi non sunt ipsi mali. infra. **Ec-
clesia** que est corpus

Corpus christi duplex. **Infra**. **Euchari-
stie** due. infra. **Eucharistie** faciem elica est
Corporale non in uerico. sed de puro
neo uel lintheo ab episcopo consecrato.
quia christus in sindone sepultus fuit.
de conse. di. j. **Consultu**. **Ubi** misterium u-
de in glo.

Correctionis raritas indu-
cit peccandi li-
bertatem et generalitatem. xxij. q. iij. **Est**
in multa. **Ambrosius** in libro de offi. **Infra**
Impunitas

Correctione maiori placatur deus. s.
negligentia corrigendi beati peccati et ha-
gella interinunt. e. c. **Si** quos. **Bregori-
us** regine francorum.

Correctio malorum si differtur: deus ue-
hementer ad ultionem accenditur. **Itaque**
pro peccato Achor populus israel pu-
niebatur. e. c. **Si** ea. **Augustinus**.

Correctio si modum culpe excedit culpa-
tur. **Culpant** etiam qui prohibent a ma-
lo: si modum peccati: modus correctionis
excedat. e. **Qui** peccat. **Augustinus** con-
tra **Perilianum**. **Non** tamen a subditis ue-
niam petere debent. di. lxxvj. **Quando**.
Augustinus de uita clericorum.

Correctio filiorum et domesticorum est necessa-
ria. exemplo **Job** et **quorundam** p filijs offe-
rebat. et exemplo **heli** et **dauid** qui cum fi-
lijs puniti sunt. s. **Re**. iij. ij. **Re**. xvij. **Ta-
lis** fides negare dicitur qui curam domesticorum
non habet. j. **Thi**. di. xlvij. **Sicut** hi
s. **Necesse**. **Et** iam pauper tenetur.

Corrigere familiam suam. pauper domum
suam. et uirum et pater prolem. ubi. s.
xxij. q. iij. **Duo** ista. **Aug.** super ps. e. q.
v. **Non** putat. **Aug.** super eplam **Jobis**.

Corrigere tenet uicinus uicini. xxij. q. v
Non putes. **Intelligit** de ocula corre-

ctōne fraterna: ad quā dīcī tenetur. Ex
 tra de here. c. Cum ex iniuncto. 7 glo. xx
 ij. q. iij. Duo ista.
 • Correctionē fraternā tenetur quisq; alte
 ri. vt supra proxime.
 Correctionē subditoꝝ p̄lati obmittētes
 puniēti p̄ ipis. extra de simo. c. Licet be
 li. exēplo eiusdē. infra. P̄lati.
 Correctionē fraterna necessario p̄cedit de
 nunciatiōe. extra de simo. c. Licet be
 li. infra. Donatio.
 Correctionē proximi in oculo quilibet
 facere tenetur. vt supra fin. d. angelicaz
 v. ritare. sed manifeste solus supior debz
 xxij. q. v. Non p̄tes. q. iij. Duo ist. c.
 Forte. extra de here. c. Cum ex iniuncto.
 Correctionē canō. c. est. vt occulta ad om
 nes: manifesta ad supiores solum per
 tinet. Glosa. c. Cum ex iniuncto.
 Correctionē est indi. ut amicitia. sed econ
 uerso odij. quia meliora sūt vulnera. 7c.
 v. q. Non omnis. c. Non osculat. Au
 gustinus contra Cane. v. d. domitilla.
 Correctionis negligētia est approbatio
 maior. di. lxxv. per totuz. di. lxxvj
 Inferiorum. c. Facientis. c. Culpa.
 Correctionē negligere vicia palpare: pe
 riculosum est. di. lxxv. Sed illud. q. vij
 Negligere.
 Correctio sit discreta. di. lxxvj. Si qd.
 Et fiat p̄m culpā diuersitate. xxij.
 q. iij. Corripiant. 7 moderet per miseris
 cordiam.
 Correctio nō obmittatur sicut nō est ces
 sandum ab oratione. xxij. q. iij. Si nō ē.
 distin. lxxv. Licet.
 Correctio quandoq; sit dura. dist. lxxvj.
 Plurimos. di. lxxvj. Inferiorū. xvj. q.
 j. In canonibus. xxij. q. iij. Iustum est
 Correctio licet dura. p̄tamen fiat anis
 mo. di. lxxvj. O di. xxij. q. v. Prodest.
 Corrector debet esse irreprensibilis et q̄
 lis. di. lxxvj. per totum. di. lxxvj. nemo
 iij. q. vij. Qui sine peccato.
 Corrigi debent nihil delinquentes. quāq;
 incertuz sit quis saluetur. xxij. q. iij. Iu
 stum est. q. iij. Sicut. xxij. q. iij. Corri
 piantur.
 Corrector sine plectendo sine ignosce
 do: vtilitati aliorum p̄tenda. xxij. q. v
 Prodest.

Correctio ex caritate non obmittatur. xx
 iij. q. iij. Ea vindicta. Aug. d. ser. dñi.
 Corripit dominus quem diligit. 7 flagel
 lat omnem filium quem recipit. Hebre
 orū. xij. huius exemplo correctio ex cha
 ritate non obmittatur.
Com sunt mali p̄lati qui de moꝝ
 tuis cadaueri. vid est p̄cis
 pascuntur. sed columba e contrario. ij. q.
 vij. Non omnis. s. Qui ergo. Augusti
 nus omel. septima. s. Columba.
Com distributio nō de
 tra de p̄ben. c. Licet. j. Distributiones.
Cre in xpm siue deus ē amā
 do in ipm tendere. De
 peni. di. ij. Caritas est aqua.
Cre aliquā facere aut
 in melius vel de
 terius mutare: vt in aliam speciem aut
 similitudinem transferre. solus p̄r de
 aliter credens infidelis est. xxvj. q. v. epi
 Creare solius dei est. s. quomodo demos
 nes aliqd faciāt. e. c. Nec mirum. 7 infra.
Seminare.
Cr dicitur omne peccatuz qd
 et deliberatō p̄cessit. di.
 xxv. Hunc autē. s. Homin
 Crimē lūi indecens est alienis cōmōdis
 impendere. vt si quis teneat alteri? no
 mine. distin. lxxvj. Sic
 Crimē ibi p̄niat vbi cōmissum est. extra
 de raptorib. c. De illis. extra de foro
 ca. Postulasti.
Cr cum solennitate missarū
 confici debet. extra de ce
 lebra. missa. c. Referente.
 Crisma nouū singul' anis p̄ficiat feria
 aū pasca. de cōse. di. iij. Litteris v̄ris.
 Crisma ex oleo cathecumioꝝ siue ifirmo
 rū p̄ficiat 7 balsamo p̄t causas mysticas
 extra de sa. vnc. c. Cum venisset.
 Crisma p̄ficiat tpe iterdicti. de sen. excō. c.
 Quoniam in baptismo. li. vj.
Ch dicunt a xpo. de sa.
 vn. c. vnico. s. i fron
 te. li. vj. Itē i glo. de emu. ec. c. Decet. p̄.
 Jesu. li. vj. i. Xps. Et christ' a chrismate
 vel econu. rso. de sa. vnc. c. vnico.
 Christiani ad ritum iudeoꝝ transiētes
 s. inq̄lito. s. debent.

Culpam timere vbi culpa nō est bonarum est mentium.

extra de obserua. ieiū. c. Consilium.

Culpa subditorum imputat negligentie prelatorum. di. lxxxvj. Inferiorum. Extra de sumo. c. Licet belli.

Culpa vnius non maculat alium nesciens. f. q. iij. Nullius. cap. Quis locus.

Culpa leuissimū venit in comodato. Extra de comodato. c. vnico.

Lupioitas est radix omnium malorum. et non stat cum caritate. de pe. disti. ij. Quia radix. Augustinus omelia.

Lupioitas est insatiabilis. di. xlviij. Sic hi. supra. Auarus. et impedit coniunctionem nostram cum deo. c. c. Bonorum

Luriales siue officiales seculorum prohibentur ad ordines promoueri. di. l. per totum. di. liij. per totum.

Luriositas est causa omnis superstitionis in homine ad demones. xxvj. q. ij. Sciendū. Augustinus de natura demonum.

Lurrere frustra vel ociter. s. Bonum in cassum.

Luria romana habet studium generale et privilegia eius. de privileg. c. Lum. de diu. ff. li. vj.

Albis impio militi quod non vis dare sacerdoti. xvj. q. j. Decime. Augustinus.

Annatis vtz pro sine suffragio. infra. Vali sunt differentes.

Damnatur heresis asserentiū spiritūsanctum nō procedere a patre et filio tamē ab nō principio. de sum. trini. et fi. ca. c. Fidei. s. Sed quia. li. vj.

Damnati nō minus: sed magis ardebūt. quia cum multis ardebunt. ij. q. i. Dulci. Augustinus omelia de pnia.

Damnatis ad mortem non negetur penitentia desiderantibus. Et officiales hoc impediētes: monitione premissa per censurā ecclesiasticā ab episcopo cōpescatur. de peni. et re. c. Lum. com. in clementi.

Dammum acceptum peti inducit dolorem. j. Doloz magnus.

Damna morum grauiora sunt damnis rerum. vj. q. j. Sunt plurimi. s. Verum.

Dammum quod quis sua culpa sentit: sibi debet non alij imputari. de re. iur. ca. Dammum. libro sexto.

Dammum pedisse videtur qui occasione damni dedit. Extra de testibus. et attestatio. c. Sicut nobis. extra de iniurijs et dam. c. In culpa.

Dammum inferēs peccatum lapide percutiendo: et ille mori nō fuerit: operis impensas et medicum soluat. Si cister nati fodiens non operuerit et pecus cadens perit: soluat. et cadaver eius erit.

Si bos corrupeat boues occiderit. det bouem et cadaver eius erit. Si quis agrum depascendo leserit: soluat estimatorem. Si fegetes similiter. Si domus incendit: omnia abstrata et incensa restituat. et tres annos peniteat. extra de iniurijs. c. si rixati. quibus sequent.

Dammum si alicui culpa inperitia vel negligentia euenerit: satisfacere tenet. nec excusatur ignorantia si hoc scire debuit eo. c. Si culpa.

Dare beatius est quod accipere. extra de cele. mis. c. Lum marthe.

Dare abundantibz nullus debet. Nam dare habenti nihil aliud est quaz perdere. f. que. ij. Pastor.

Dare potest quis personis in sanitate. s. nqst in infirmitate constitutus. extra de sepul. c. De his.

Dare sibi ipi nullus potest. extra de instit. c. Lum ad nostram.

Datum ab eo qui dare non potest: pro dato habetur. extra de consue. c. Quanto. de iure patrona. c. De cetero.

Datum ecclesie pro remedio peccatorum non debet humanis visibz appropriari. extra de foro com. c. Conquestus.

Dauid prohibebatur templū edificare: quia sanguinem fuderat. de re. di. f. Qualiter. glosa. Hoc in figura noui testamenti.

Dauid precindens pallium Saul significat subditos iudicātes platos. ij. q. vij. Plerūq. s. Item obijcitur q. j. Saul.

Debitor solvendi quattuor mens
ses concedantur. Extra
de officio iudicis delegati. capi. Querē
ti.

Debitor excommunicatus si non potest sol
vere absoluit: p̄stita cautōne q̄ soluat cū
possit. extra de solu. c. Dardus.

Debitum exigere non potest: reddere ta
men tenetur vxori qui consanguinea ei
cognouit. xxvii. q. ij. Qui dormierit. In
tra glosa. extra de eo qui cognouit con
ca. Si quis. c. Tue fraternitatis. ca. Di
cretionem. c. Jordane. qm̄ nemo sine
culpa debet suo iure fraudari. e.

Debitum post votum continentie exige
re nō potest quis: sed reddere debet si si
ne consensu vxoris voluit. extra de con
uer. coniu. c. Quidā. c. Placet. s. Conti
nentiam si vxor.

Debitum reddens ut incontinentie vxorē
consulat: habet meritum continentie. xxx
ij. q. v. Scdm̄ verba. Augustin⁹ ad E
dificam.

Debitum reddens ad mandatum eccle
się nō preiudicat sibi extra ut lire pēdē
ca. Laudat. rem.

Debitum exigere nullus debet ad satian
dum libidine tempore orationis: tempo
re cōmuniōis. xxiiij. q. iij. Scias. Nec
natalis domini. r̄ similib. e. c. Quocess
cung. nec tempore p̄cessionis. e. ca. Si
causa. Nec tempore ieiuniorū. e. c. Chris
tiano. Item glosa. xxiiij. q. iij. circa p̄n
cipium dicit. q̄ alias peccat mortaliter
Debitum exactus semper reddere debet.
xxvii. q. ij. Si tu. xxiiij. q. iij. c. f. q. iij. c.
Apostolus.

Decani rurales sunt archipresby
teri. r̄ subsunt archidia
no. extra de offi. archidi. c. Ad hoc.

Deceptis et non decipientibus
iura subueniunt. Ex
tra de dona. c. Inter dilectos. extra de re
rū p̄mu. Cum vniuersorum. extra de re
nun. c. Sane dilecti.

Decimas retinuit sibi deus in
signi vniuersalis do
minij. extra de decimis. c. Quia nobis.

Decime quasi debitum exigi possunt. cū
non ab homine: sed a deo sunt institue.
eo. c. Parochianus. Unde nec ab earū

solutione imperialis concessio quātūcū
q̄ generalis aliquem eximere potest. es
ca. Tua. r̄. s. c. Dudum.

Decime a deo sunt sacerdotibus institu
te. xiiij. q. ij. Ecclesias. Nā

Decimas dabat populus israel leuitis.
et de illis leuite dabant decimas sacer
dotibus. extra de decimis. c. Decima.

Decimas persolvere necessarius est quos
diuina lex instituit vel loci consuetudo
approbauit. extra de decimis. c. In aliq
bus.

Decime alie sunt prediales. alie persona
les. extra de decimis. c. Ad aplice.

Decime cui ecclesie sint dande. xiiij. q. i. p̄
totum.

Decime de iure cōmuni pertinent eccle
się parochiali infra quā consistunt: nisi al
liud legitimū ostendat. de resti. spoli. c.
a. Decimas. ij. extra de decimis. c. Cū
contingat. Et si ab aliquo decimas ha
buerunt: nō tamen noualium decimas
recipiant. nisi ostendant iustam causam
vel privilegium. e. c. Cum contingat.

Decime prediales de iure datur ecclesie
vbi predia consistunt. xvij. q. f. Si quis
laicus. extra de decimis. c. Quoniam. c.
Cum contingat.

Decime personales sunt que dant de mi
litiā. Regoclo. artificio. extra de decimis
cap. Ex transmissa. Et tales dantur ec
clesie vbi sacramenta recipiuntur. e. ca.
Ad apostolice. xvij. q. f. Quoti. infra.

Decime prediales dantur in consuetu
dinem scilz p̄scriptā loci vbi culte. r̄
terras in alia parrochia excolūt: si eccle
sie in vna diocesi sunt cōstitute. extra de
decimis. c. Cum sint homines. c. Ad a
postolice. Et hoc verum est de veteribz
quia noualia semper sunt ecclesie in qua
predia consistunt. eodē cap. Cum conti
gat. et hoc dum parrochia est limitata.
alias erit i arbitrio episcopi cui decime
noualium dentur. eodē cap. Quoniā.
In dubio tamen dantur potius ecclesie
matri. r̄ capellis. e. c. Funcios. Nec
glosa. xiiij. q. f. c. p̄mo.

Decimas noualium religiosi recipere pos
sunt si receptio decimarum eis ex priuile
gio ibidem conceditur. vt dicit ex
tra de decimis capitulo. Ex parte tua.

Decimas noualium religiosi recipere pos
sunt si receptio decimarum eis ex priuile
gio ibidem conceditur. vt dicit ex
tra de decimis capitulo. Ex parte tua.

Decimas noualium religiosi recipere pos
sunt si receptio decimarum eis ex priuile
gio ibidem conceditur. vt dicit ex
tra de decimis capitulo. Ex parte tua.

Decimas noualium religiosi recipere pos
sunt si receptio decimarum eis ex priuile
gio ibidem conceditur. vt dicit ex
tra de decimis capitulo. Ex parte tua.

Decimas noualium religiosi recipere pos
sunt si receptio decimarum eis ex priuile
gio ibidem conceditur. vt dicit ex
tra de decimis capitulo. Ex parte tua.

Si vero per prescriptionē habent: tūc non recipient noualia. e. c. Lum cōtin-
gar. Similiter nō recipient dūmō deci-
mas ipas de manibz secularium acqui-
sierunt. nisi ex speciali pūlegio hoc ha-
beant. de Decimis. ca. Statuto. §. Nec.
libro sexto.

Decime noualium a quibz recipiunt. su-
pra. Decime de iure. supra. Decime pre-
diales. infra. Decime noualiū.

Decime dari debent sacerdotibz etiā ma-
lis. extra de decimis. c. Tua nob.

Decimas vel oblationes si quis episcopus
laico confert: hereticus maximus et
anticipus censetur. §. q. iij. Peruenit. glo.
Quod si in feudum fructus dantur non
tamen ius decimarū in feudum dari potest
ut transeat ad heredes.

Decimas vel oblationes laici possidere
non possunt. unde nec prescribere. extra
de pscript. c. Luz causa. Et qui eis talia
concedit deponatur. extra de decimis.
ca. Quāuis. r. c. Prohibemus.

Decimarum collatio laico facta ut eas per-
petuo habeat: irrita est. quia sanctus
arrium iure hereditario possideri non
licet. et nisi libere eas ecclesie resignet
excommunicatur. extra de decimis. c. ad hoc
Et sūt sacrilegi. r. §. q. iij. Decimas q̄s

Decimas non possunt religiosi etiā exem-
pti de manibz laicorum recipere. etiā si
laici illas ab eis in feudum tenuerūt. nisi
si cum consensu episcopi. de decimis ca.
Statuto. §. Sane. li. vi. Et hoc etiā in
concilio lateranensi concilium in feudum tenuerunt.
Ibidem. Quod concilium fuit promulgatum
anno domini. M. c. lxxix. fm
chronicam martinianā.

Decime noualiū si ex priuilegio concedū-
tur aliquibus recipi pro ea portione qua
veteres decime eos contingunt. Hoc in-
telligitur in illis locis tantū ubi eo tem-
pore quo priuilegium eis concedebatur
decimas habebant et pro ea portione quā
tunc percipiebant antiquas. Et si tunc
plus quā dimidiam partem percipiebāt.
non conceditur eis tamen etiam nouali-
um ultra dimidiam partem accipere. Sed
si decimarum antiquarū solum dimi-
diam partem vel citra percipiebant: etiā

am noualium tantundem percipiēt. Li-
stercien. tamē et Earthusien. vigore hu-
iusmodi indulgi percipient tantum no-
ualium quantum antiquarū recepissent
etiā si plus quā dimidiam partem de
decimis. c. Statuto. libro sexto. Si tamē
ecclesie nimis grauarentur per huiusmo-
di indulgia prouideat episcopus ut recto-
ribus de decimis huiusmodi competen-
tia relinquatur. e. §. Ubi aut.

Decimas religiosi dum tenent que alias
ad ecclesias parrochiales spectant. tenent
tamen episcopi. Nam per plebanos requirū-
tur de huiusmodi religiosi eis ministra-
re iusticie competentum. nisi ageretur
de rebus exemptis a solutione decimarum.
e. §. Diociani.

Decimas vtrum prescribat trecentalis
possessio. r. §. q. ij. per totum.

Decimas oblationes primitias nullo tem-
pore prescribitur primitias siue cum siue si-
ne titulo. r. §. q. ij. Placuit. §. Nisi pua-
tus. precipue tamen laici. extra de pscript.
ca. Lausaz quo. Lulus ratio ponit. In-
fra. Prescriptio de allegatis.

Decimarum restitutionem non potest petere
ab ecclesia sub qua consistunt. nisi pro
bet quod iuste possiderit. et quod illis spoliatus
sit. de restit. spolia. ca. Ad decimas. li-
bro sexto. Juncta glosa. verbi. Presumi-
tur.

Decimarum restitutionem laicus petere
non potest. quia ipas et si detinet. non ta-
men possidet. Aliud est possidere. et aliud
in possessione esse. Glo. vbi §.

Decimarum restitutionem petens. §. Resti-
tutione decimarum.

Decimas potest ecclesia vel clerici de ma-
nu laici recipere. ut supra. Decimas non
possunt. etiam si aliunde eas in feudum
habuerunt: ante tamen dictum concilium.
extra de his que fiunt a prela. c. Lū
aplica. §. Ecclesias vel decimas.

Decimas possunt laici transferre in alios
laicos in feudum. si illas ab antiquo
in feudum habuerunt. et hoc de consen-
su episcopi. Nec tunc episcopus dicitur
dare in feudum. extra de feudis. c. ij. Sed
si alias de facto tenent nec laico nec cle-
rici. dare possunt. etiam cum consensu episcopi
extra de his que fiunt a prela. c. Lū aplica

Quia tunc parrochie libere cedere debent. Hec glosa. extra de decimis. cap. Prohibemus.

Decime possunt redimi vel commutari pro alijs redditibus vel possessionibus. extra de rebus eccle. c. Ut sup.

Decimaz et aliarum rerum spiritualium fructus possunt vendi locari et obligari: licet res ipse non tamen perpetuo alienari vel feudum dari. nec fructus ipsi possunt. extra de locato et condu. c. Ut vestra.

Decimas vel oblationes pro peccatis vendere est simoniaca. s. q. ij. Altare. Glo. Si tamen quis redimeret decimas pro pecunia non esset simonia.

Decimas iniuste detinet et non restituens careat ecclesiastica sepultura. ar. ex. de decimis. c. Prohibemus. Juncta glo.

Decimas clerici dare debent clericis a quibus specialia recipiunt. alijs vero. extra de decimis. c. Nouum. Glo. non de dote ecclesie: sed de prebendis.

Decimas debent dari monachi etiam privilegii sui non dandi. hoc de possessionibus quas eadem solvant. extra de decimis. c. Dilecti filii. Similiter de possessionibus privilegii acquisitis. c. c. Suggestus. c. Sup abbates.

Decimas de laboribus quos proprijs sumptibus excolunt si ex privilegio religiosi non solvunt: solvere tamen debent de terris que excolendas tradunt nisi in privilegio contineantur. Et non intelligitur de novallis. c. ca. Licet. c. Ad audientiam.

Decimas etiam debent dari de terris que prius ab eis colerent domus in illa parrochia erant. c. c. Commisum.

Decimas tamen religiosi dari non tenent de terris quas de novo ad culturam redigunt si non erat memorie cultura earum antea. extra de privilegijs. c. Consultatio.

Decimas leprosi dare. Leprosi.

Decimas iudei solvere cogantur de terris quas colunt. alioquin possessiones dimittant. extra de decimis. c. De terris. glo.

Quia tamen non sunt de corpore ecclesie: non solvunt decimas personales.

Decimas ut non solvat privilegium nulli a papa datur. quia volunt quidam quod hoc papa non possit. cum illud sit divini iuris. Sed dat alicui quod habeat amministrazione

ne decimaz ut inde suscipiat sustentationem. et residuum convertat in usus pauperum. vel papa per hoc cum aliquo dispensat in speciali. sed non tollit illam constitutionem generaliter. quia ius naturale immutabile est scilicet simul (quia non potest tolli omnino) sed non individuis. nam potest in quibusdam remitti. Hec glosa. c. ca. A nobis.

Decimas tenent quisque solvere. nisi ostendat exemptionem illius. extra de decimis ca. A nobis.

Decimas religiosi dare tenent (etiam excepti) de terris suis decimalibus. nisi super habent speciale privilegium. de decimis. c. Statuto. s. Diocesani. li. vi.

Decime debent dari de terris nunc cultis sicut de pascuis illis soluebantur prius colerent. extra de decimis. c. Commisus.

Decime omnium fructuum integre solvantur etiam si uno anno diversis temporibus in eodem agro diversa seminantur (glo. etiam arborum). c. c. Ex pre canonicoz.

Decimas de apibus et omni fructu parochiani dare compellantur. c. c. Pluciosos.

Decime de vino. grano. fructibus arborum pecoribus. ortis. et omnibus bonis statim collectis fructibus absque deductione expensarum sub ecclesiastica districtione solvantur. c. c. Non est in potestate. ca. Cum homines. Et hoc est verum de predialibus. Nam de personalibus expense deducuntur. eo. c. Pastoralis. infra.

Decime de proventus molenariorum piscartarum. feno. et lana solvantur. alioquin excommunicentur. extra de decimis. cap. Peruenit.

Decimam tenetur colonus de parte que sibi remanet ratione culture. et similiter dominus de parte sua. eodem cap. Tunc nobis.

Decimarum solutio debet precedere solutionem aliorum censuum. alioqui tributata indeterminate recipientes cogantur decimam solvere. eodem cap. Cum non sit.

Decimas tenetur christianus dare de omnibus que potest licite acquirere. extra de decimis. c. Ex transmissa.

Decimas psonales de rebz illicitè acqui-
stis dari nō licet. vbi. s. Glosa. hoc ve-
rum est vbi cōpetit repetitio. alias sec.
quis sacerdos a meretrice nō debeat ac-
cipere: ne crimen approbare videat. De-
cime vero que rōne predioz dant a quo
cunq; etiam inuasoze recipiūt. Quia ibi
ecclesia quod suum est recipit. Hec glo.
Decimas soluentes de rebz negociatōis
primo deducit expensas q̄ fiunt in rebz
ipz: et de lucro decimā soluāt. Sed ex-
pense q̄ fiunt p̄ p̄cipiendis fructibz circa
res ex quibz pueniunt. vt circa refectio-
nē molendinoz et hmoi non deducant.
extra de decimis. c. Pastoralis.
Decime minute sunt circa pullos oua et
ortos ac hmoi. de quibz habet. c. ca. Ex
multiplici. c. Ex pre.
Decimas dantibz dā sanitas corpōris et
abundantia. xvj. q. j. Decime tribu. Itē
dant eis pluuię et fertilitates. alioq̄ pe-
nuria oia deuastat. et eruca locusta bru-
cus et rubigo et pestis omnia psumūt. 49
dem. c. Reuertimini.
Decimas non dantes excoicent. xvj. q. s.
Statuimus. c. In canonibz.
Decimas fraudantes religiosi. infra. Ex
coicari. j. Religiosi ecclesias.
Decimarū solutio et aliarū res ecclesia-
sticaz debet frateres p̄dicatores et mino-
res in suis sermonibz p̄mouēre. et nequa-
q̄ retrahere homines. de decimis. c. Di-
seretioni. li. vj.
Decimas non p̄mouētes in sermonibz su-
is religiosi diuimodo requisiti fuerit per
plebanos. prima. q̄rta. vel vltima domi-
nica q̄dragesime. vel ascensionis. Pen-
thecostes. Johis baptiste. Assumptōis
sue natiuitatis marie. et scienter obmise-
rint: p̄ suos superiores grauiter puniātur.
et superiores delup̄ penas statuunt. Et si
quis illorum retrahit populum a solu-
tione eaz in sermonibz vel alibi: ipso fa-
cto est excoicatus. de pe. c. Lupientes.
§. Illos. et se. in de. Sed si is q̄ in cō-
fessionibz auditis p̄fiteres non induxe-
rit scienter ad solutōem decimarū: suspē-
sus est ab officio p̄dicatōis tamdiu do-
nec illos informauerit vbi obmiserat si
cōmode id fieri poterit. Et si interim se
ad p̄dicandum ingesserit excoicatus ē.

c. s. Qui verū. Hoc intelligit de religio-
sis qui non p̄ se recipiunt decimas. Ibi
dem.

Decimas an ex integro vendicare possū-
per totā diocesim rōne alicuius p̄uilegij
clerici cuiusdam eccie prochiai. xxxq. s.
Per totum.

Decima beneficioz alicui ad tempus cō-
cessa debet ei in moneta ibi currente: et
fm taxationē ibi consuetaz. Nec possūt
collectoꝝes p̄ter hoc distrahere v̄l occu-
pare v̄nā metra diuinis officijs occupa-
ta. de decimis. c. Si beneficioz. in de.
Decime sunt tributa egentū animaz. q̄l
redderis abundantia fructuū recipies
et salutē corp̄is et anime cōsequeris et
indulgentiā peccatoꝝ. Cum enī dando
possis terrena et celestia p̄mereri: p̄ auaritia
duplici benedictōe frauderis. xvj.
q. s. Decimas. Decimas dantibz.

Declarare debet ius q̄ ius cō-
stituit. extra de con-
sti. c. Ex litteris.

Declaratio regum fratrum minor. de ver-
sig. c. Exijt qui seminat. li. vj. e. ti. c. Ex
in de paradiso. in cle.

Decretales post compilatōz
Gregorij noni fa-
ste et correcte ac in vnā formā redacte: et
cetero p̄cise obseruent: anterioribz omni-
bus q̄ nō comprehendunt in quinq; libz
decretalium rescatis: in p̄hemio sexti li-
bro. §. Sane.

Decretales epistole pape habent vim ca-
nonum concilioꝝ. di. xix. per totuz. et di-
stin. xx. Decretales. c. De libellis.

Decretum conditionale nō af-
ficat potestātē colla-
toris ante euentum cōditionis. sec. quā-
do acceptationi beneficii tempus adijci-
tur cum deo. de concess. p̄ben. c. Luz
ei. in clemen.

Decretum nō ligat ignorantēs. extra de
constu. c. Cognoscentes.

Decretis sanctorū nullus preferat intelle-
ctū. e. c. Aenuprijs.

Dedicatōis dies solēniē
omni anno
celebrēt̄. exemplo xpi Johis. r. Facta
sunt enenia. de conse. di. s. Solennita-
tes ecclesiaz.

Defectus scientie vel persone si
Contra electum obij
citur. infra. **Electi** seu postulati.

Defectum natalium patientes. infra. **Di**
spensare et dispensatio.

Defendere aliorum crimina: q̄
ne peccatus est. xx
iij. q. iij. Qui aliorum.

Defendere possunt clerici se et sua duplici
gladio. de sen. ex. c. Dilecto si. li. vj.

Defensiones. Nullus pluribus vj. defen
sionibus prohibetur. de re. iu. c. Nullus. li. vj.

Defunctorum qualitas et sus
fragiorum est. ca
cia. supra. Annot.

Degradare clericum vel sa
cerdotem potest
si potest vnus idem episcopus conuoca
tis abbatibus et alijs placis de religio
ac litteratis sue diocesis. de hereticis. c.
Quoniam episcopus. li. vj.

Degradatio ceteri quod sit. q̄
assistentibus. quibus vtilibus instrumentis
et verbis. de penis. c. Degradatio. li. vj.

Delectatio carnalis in animo
retenta: e peccatus
mortalis. xxxij. q. vij. Non solum. **Ido**
rus. Junctura glosa.

Delegatus apostolicus qual
sit quomodo p
cedat. supra. Cause nullis.

Delegatus apostolicus potest vsq̄ ad annu
exequi sententiam suam: et non ultra. extra
de offi. dele. c. Querenti.

Delegato mortuo finit iurisdictio. eo. ca:
Vno delegato.

Delegatus quis subdelegare potest. infra
Judices a papa.

Delegatus subdelegare nullus potest ni
si sit apostolicus. de offi. dele. c. Pastora
lis. li. vj. et de procura. c. Is qui. in glosa
verbi. Apostolice. li. vj.

Delegatus subdelegare etiam in totum
potest re integra causam reassumere. de
offi. dele. c. Quam. li. vj. e. de procu. Is
qui. in glosa. verbi. Aliud.

Delegatus si alicui committit causam quā
q̄ reuocet vel quoties abesset potest. eo
mortuo subdelegatus pcedere. si ipso vi
uente iam ceperat vti iurisdictio. de ofi
fi. iudi. dele. c. Si delegatus. li. vj.

Delegati plures sub forma q̄ omnes vel
duo aut vnus exequatur vel cōsimili p̄
quolibet ipsorum libere exequi. Si tam
vnus negocium inchoauerit. alij nō po
terunt se vltari? intrmittere de eodem

Nisi ille legitime impediat vel malicio
se noluerit pcedere. Et iurisdictio per
vnum perpetuata ex delegatis viuere
mandatoze intelligit p̄petuata q̄ ad oēs
iuxta formam mādati. de offi. iudi. Dele.
ca. Cum plures.

Delegatus pape vel episcopi si recusatur
infra suspitionis causa.

Delegare possunt principes seculares p̄
latis ecclesiasticis causas criminales vbi
iudicium sanguinis nō sequitur. Extra
de rapto. c. In archiep̄atu.

Deleri vel scribi in libro vite. infra.
Scribi.

Delictum personam non debet in de
crimentum ecclesie redun
gare. extra de sum. tri. c. Cum ergo. d re
gu. iij. ca. Delictum. li. vj. extra de exce.
ca. Cum venerabilis. s. Intelleximus.

Delicta non excusant per consuetudines
extra de consue. c. Quanto. s. Consuetu.
Delicta varia mutuo cōpensatōne tollū
tur. extra de adul. c. Tria fraternitas. ex
tra de iuror. c. Et litteris.

Delicias ciborum prelati et p̄
dicatores fugiant. dis.
li. iij. Non licet.

Delicie in piscibus tempore ieiunij nō que
rantur. di. iij. Deniq̄.

Delicias inepte affluentes postmodum q̄
uius affligent. di. xxxv. Ecclesie pn.

Delicias sectant in religione qui extra p̄
us pauperes fuerunt. xij. q. ij. **Blia** ep̄
Delicie sumpt sine desiderio nō obfunt.
di. xij. Delici. Augustinus super eplaz
Jobannis.

Demonum illusiones ad futura p̄
dicenda. xxxvj. que. iij.

Igitur Augustinus li. d natura demo.
Demonibus sensus subtilitate. morus cele
ritate. et longa experientia futura p̄no
scunt. eodem.

Demonibus cogitationes hoim cognoscunt
ex signis que in corpe expmunt. vbi. s.
hoc tamē Augu. postea dicit se nō posse
asserere. li. ij. retracta. et. e. c. Quodā lo
f

Demones in somnis species fantasmatū ingerunt vt homines se vigilando trās latos: et talia vidisse putent qui alias se eidem deperuerunt. e. vel. q. iij. c. Epi. Demon ad hoc nititur vt adoretur sic de us. xxvi. q. v. Nec mirum. post medium. Augustinus de ciuita.

Denarius siue nūmus significat homines. Infra homo est.

Denunciatio criminū aliorū precipitur iuxta euangeliū. ij. q. i. Si peccauerit. q. vij. Quapropter.

Denunciatio differt ab accusatione et infamatione. s. Accusatio. denuncia.

Denunciare quibet tenetur. ij. q. vij. Quapropter. Sed hoc exigit ammonitione et pbatione. di. xly. c. Sed illud. glosa. extra de hereti. c. Lum ex iniuncto.

Denunciatio debet fieri ei qui pdesse et nō esse potest. alioquin culpā dū est denunciāns. v. q. v. Non vos. et per totā. q. glosa. loquitur de denunciātionē et correptione secreta.

Denunciaciones peccati alterius pbationes: dummodo p ea frater corrigi potest. peccat. e. c. Non vos. Glosa. ergo omnes tenent. vt supra.

Denunciatio huiusmodi fieri debet ex caritate. dummodo criminā aliorū secreta ammonitione corrigere nō possumus. v. q. v. Sed aliud.

Denunciatio pcedere debet ammonitio euāgelica. extra de iudicijs. c. Nouit. ille. Et si monitus se non correxerit adhibeat testes. extra de testibz et atte. ca. In omni negotio. Si tunc senō correxerit tūc vltorius deferat. alioquin pbibetur denunciare. extra de accu. c. Si qd eps de simo. c. Lum igitur. Et sufficit adhibere vnū testem secum. et sic erunt duo. extra de testibz et atte. c. In omni negotio Unde detractores et indiscreti calsan tes nō sunt audiēdi. v. q. v. Illi.

Denunciare aliorū peccata nō pnt publici cōcubinarij. extra de accu. c. Lū dile.

Depositum recipiens tenet dō solo dolo. Si autē obtulit se depositoꝝ vel recepit aliqd pro custodia: tūc tenet pro culpa. nō

autē de casu fortuito: nisi pactū interuenierit vel culpa aut mora restituēdi casum precesserit. extra de deposito. c. Bona fides. Sed si saluis tuis amisisti depositum: bona fides abesse psumit. Ibidem.

Deridant aliqui defectus aliorum quibz potē com pati deberent. v. q. v. Qui ambulat.

Derogare quando posteri⁹ dicunt priorū. In glosa. v. q. ij. Quare.

Desertus locus dicitur qui vltra memoriam hominū penitus inhabitatus et incultus fuit. dō b. signi. c. Veniens. s. Illud. li. v.

Detrahit contra bonos sepe vt humilietur et nō exrollant. sic dauid qui dixit Ego dixi in abundantia. Sz rursum idem. Auertisti faciem tuam. zc. v. q. i. Ipsa. c. Sum plorimi.

Detrahor et detraho. e. c. Ex merito. Gregorius. Detraho. Vno hominide dicunt et sunt. e. c. Summa iniquitas et sunt infames. e. c. Infames.

Detractores et eorum auditores pariter iniqui sunt. quia nemo inuito auditori liberitert. e. c. Ex merito. xj. q. iij. nō so. Detrahēre sacerdotibus et superioribus nullus debet. v. q. i. Sunt plurimi. c. oues Detractores excecant seipos. xj. q. iij. In ter verba.

Detractores et homicide pari pena puniuntur. de pe. di. j. Homicidior.

Desponsatam p septimū annū puellaz nullus sanguineoz pōsi ducere pnt nec ecōuerso. extra de dōpon. ipu. c. Accessit. c. Fontinebat.

Desponsationē clandestinā si alter cōtrahentiū negat: alteri incumbit pbatio. extra de clandestinis despon. c. Si qd.

Desperatio est grauiissimum peccatū. dō pe. di. iij. Sceleratior.

Deus vita anime. et eo absente anima nō pnt viuere. de penit. di. j. Si anteq.

Dei tanta est pietas qd nunq̄ spernit pēitā si ei sincere et simpliciter offerat. etiaz si quis ad sumū maloz pūciat. de pe. di.

lij. Talis. Crisostomus de reparatōe la-
pli. Naz pie expectat peccatores ad se re-
uertentes. di. xciij. c. Diaconi sunt.

Deus clemens est ad ignoscendum. d. pe-
ni. distin. j. Quia diuinitatis.

Dei pietatem et misericordiam nō pōt ho-
mo fugere. vbi supra. r. c. Et venit.

Deus iustus est et misericors. de pe. dist. f.
facilius. Et ita miseret vt tamē iusticie
non derogat. eo. c. Taciturnitas.

Deus punit in presenti aliquos. et aliq̄s
patienter expectat ad penitentia. xxij.
questio. iij. Quid crudele.

Deus testis est et vltor peccatorum. de pe-
niten. distin. j. Porro.

Deus a peccatoribus in vltis negatur. j.
que. iij. Estima.

Deus absq̄s prudētia hō nō pot. xxvj. q.
ij. Qui sine saluatore.

Dei auxiliū primo est flagitandis. de cō-
sa. dist. j. Omnis christianus.

Dei cōspectui qui aliter. et qui nō. lu-
pra. Boni.

Dei grā omne bonū est qd in nobis est. d.
peni. di. iij. Si ex bono. In glosa.

Dei bona etiā sine caritate habent. nō
tamen sine districta rationis exactione.
j. questio. f. Propbetavit saul.

De deo vel diuinis nō est humano mō lo-
quendum. de conse. di. ij. In xpo pater.

Dei sunt omnia. extra de decimis. c. Tua
creatus est bonus.

Diabolus sed per liberam ar-
bitrium factus est malus. extra de sum-
ma trini. f. si. ca. c. firmiter.

Diaboli sublimitas quā in conditōe ha-
buit: ostendit. Ezech. xxi. Cedri-
id est angeli nō fuerunt altiores illo i pa-
radiso dei. rē. Similiter eiusdē. c. xxvij.
Tu signaculum. rē. de pe. di. ij. c. Prin-
cipium. Gregorius in mor. lib. i. b. quo
angelis pulchrior in nouem lapidib.

Diabolus p̄mū hominē virtutib. spoli-
auit. et sibi subiugauit. de pe. di. ij. Princeps

Diabolus neminē nisi volentem pōt sub-
iugare. xv. q. j. Nō est. Ambrosius d. bea-
ta vita. infra. Dilitem.

Diabolus mille modis nititur homines
decipere. xv. q. ij. Vltis. xxvj. j. v. Sōi

Diabolus circū querēs quem deuoret.
et querens quem perdat. et eos magis i-

pugnat qui deo feruentius seruiunt. liij.
que. f. Anlli.

Diabolus aerem inficit. et morbos immit-
tit. et futura que ipse facturus est et ex di-

spositione aeris ac causarum astarum p̄-
nosces: suis cultoribus et per ipsos alijs

predicit cum permittit. xxvj. q. iij. Sci-
endum. Augustinus de natā demonū.

Diabolus etiā sub velamine apprens:
nihilominus semper aliq̄id comitit q̄

deprehendi potest. Sic cuz in effigie sa-
muel apparuit se adorari permittit. xxvj.
q. v. Nec mirum. ante finem. Aug. de ci.

Diaboli sunt etiā ministri ire et furoris
dei. xxij. q. v. Nō solū. Jeroñ. sup. Jobe.

Diabolus peccans sine venia fuit dāna-
tus. quia magnus sine comparatōe fu-
it creatus. de pe. di. ij. c. Principiū. Bre-
gorius. xxij. moralium.

Diabolus inuidet hominibus et cōiectu-
rat de occultis eorum sciendis. xxvj. q.
iij. Sciendum.

Diabolus occulta et futura quomodo p̄-
noscit. Jbidem. supra. Demones.

Diabolus super peccatorem sicut hō sup-
per pecus dominatur. xxij. q. j. s. Dis-
autē. i. tibus. ad finem.

Diaconus grece minister lati-
ni dicitur. disti. f. s.

Eleros.
Diaconi q̄les sint. et di. xciij. Diaconi sūt
et officium eorum. i. d. disti. f. s. c.

Herlectis.
Diaconi debēt pallas et corporalia laici-
re. de conse. distin. f. Nemo.

Diaconi sunt oculi episcopi siue sacerdo-
tis. de conse. di. f. Episcopus. Et eorum
ministerium circa eucharistia. infra. E-
charistie sacramentū nemo.

Diaconus non ordinetur nisi castitate p̄-
mittat. di. xxvj. Diaconus.

Dicatum Semel deo dicatū:
non est ad vsus huma-
nos iterius transferenduz. extra de fo-
compe. d. Bonquestus. de reg. iij. c. Se-
mel. libro sexto. extra de religio. do. ca.
Ad hec. infra. Semel.

Dies dominicus est requiei depus-
tatus. extra de ferijs. c. Licet

Diebus festiuis diuina negligentēs: sal-
tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

tationibus et huiusmodi insistendo: p̄-

niantur. de consecra. di. iij. Irreligiosa. et pena est q̄ excommunicentur. v. q. iij. In loco.

Dies dominicus. infra. Dominico. Dies quinquaginta a pascha vsq; penthes costes. omnes quasi dominici reputant. ideo non ieiunatur in eis. sed leti paguntur. di. lxxv. Scire debet. Sz ⁊ genua in eis non flectuntur in oratione sicut et dominicis. de con. di. iij. Quonia sunt.

Die dominico nihil est agendum nisi soli deo vacandum. Nulla operatio in ea fiet. sed transigatur ymnis psalmis ⁊ canticis spiritualibus. de conse. di. iij. Ieiunia. Sanctus Apolloni.

Die dominica omnes tenentur missam integram audire. de conse. di. i. Dissas. c. Omnes.

Dies dominica multum est veneranda. et insignia in eis facta sunt. di. lxxv. Quia in die.

Die dominica non est ieiunandum. de conse. dist. iij. Ieiunium.

Dies festuandi qui sunt et qui feriandi. de conse. c. iij. Pronunciandum.

Die dominico pro necessitate non voluit prate balneari licet. e. c. Perud.

Dies scdm canones incipit a vespere vsq; q̄ in vesperam. e. c. Pronunciandum. In tra glosa.

Dies diuersimode computantur scdm diuersos respectus. de con. di. iij. De est. extra de tempo. ordi. c. Litteras. Item extra de ferijs. c. f. extra de offi. dele. cap. Consulite.

Diebus feriatis cause non sunt tractade. v. q. iij. per totum. nisi de pace. xxij. q. v. Decret. Unde a vespera in vesperam nec mercatio nec placitum fiat. nec ad mortem vel penam iudicetur. nec iuramentum nisi pro pace vel alia necessitate prestatetur. extra de ferijs. c. Omnes dies. in fra. Dominico die.

Dies appellandi ⁊ insinuandi eam supra appellandis remedium. ⁊ infra.

Dieta legalis sunt viginti miliaria. de preben. c. Presenti. li. vj. et in glosa.

Dieta ultra duas a sua diocesi nullus est trahendus per litteras apostolicas: nisi littere sint de consensu partium impetra

te. vel de hac constitutione fecerint expressam mentionem. extra de rescriptis. cap. Nonnulli. extra de exceptio. c. Olim.

Diffamans aliquis per libellum famosum vel alias occulte quomodo puniatur. v. q. i per totum.

Digitus christus se inclinans scribebat in terram. et ad conscientiam humiliter conuersi prius examine discretionis nos ipsos emendemus. ⁊ alios condempnemus. iij. q. vii. ca. Postulatus. Gregorius.

Digitus significat discretionem. e.

Dignus quisque presumitur que dicitur indignus. Extra de serui. c. unico. infra. Presumitur.

Dignitas plane aggrauat peccatum. extra de iure iuran. c. Cum quidam. extra ne cleri. v. monachi. c. Sed ne parati.

Dignitas ecclesiastica est eminentia prerogatiue persone ecclesiastice. et hac strictius accipiendus. et dicitur etiam personatus. vt notatur extra de consue. ca. f. Sed largius dicitur. vt habetur de rescriptis. c. Sedes apostolica. i glo. v. bi. Maior. li. vj.

Dignitas regalis et sacerdotalis. infra. ecclesiastica siue. f. Papa habet etiam.

Dignitas noua in ecclesia institui non potest sine licentia pape. extra de consue. c. Cum olim.

Dignitatem personatum vel beneficium ecclesiasticum iniuste occupans. Supra beneficium curatum vel dignitatem.

Dignitates plures vel personatus haberi supra. Beneficiorum pluralitas. ⁊ sequenti.

Dignitatem personatum aut aliud perpetuum officium simul cum canonia ⁊ prebenda tantum unicum potest quis in eadem ecclesia habere sine dispensatione pape. non obstante consuetudine contraria: etiam iuramento roborata. de consuetu. c. Consuetudinem. li. vi.

Dignitas ecclesia acceptans que habet prebendam annexam perdit prebendam aliam si quam prius habuit in eadem ecclesia. de prebendis. cap. Si iurata. In clementi.

Dignitates. supra. Beneficia.

Dilectio morti comparatur. quia mentem quam semel cepit a delectatione mundi funditus occidit. quia fortis est ut mors dilectio. de pe. di. ij. Valida. Gregori. in moralib. Diligere seipsum quisque magis tenetur quam alium. extra de auc. et vsu pal. c. Nisi speat. Diligere deum est illi copulari et animo concipere fruende visionis eius effectum peccati odium. mundi fastidium. de pe. ni. distinctio. ij. Ergo.

Diligere proximum sicut nos: est propter hoc tantum diligere quod nature nostre est particeps. c. c. Proximos.

Diligimus proximos sicut nos: quia deo ad mortem nos et vitam eternam consequendum sicut nos et eorum salutem concupiscimus. et sicut nobis optare? sicut niri: ita eis in eorum necessitatibus subvenimus. vel si facultas defuerit voluntatem subveniendi tenemus. de pe. dist. ij. Caritas. s. Item p. c. Regula. Diligere proximum ut eius perditionem dolere: et ipsius reductioni quotidie insistere. xxij. q. iij. Non potest et sequens.

Diligit filium vel fratrem qui cedit vel corripit: non qui parit. xxij. q. v. Non pariter. Augustinus super eplam Johis.

Diligere possumus non visos. incognitos autem nunquam. Augustinus. et in glo. xxij. q. j. Quia autem.

Dimissorias litteras quando episcopus de re debet. distinctio. lxxij. per totum. Et qualiter. di. lxxij. per totum.

Discere primum debet quis quod docere. distinctio. xxij. His. distinctio. xxxvij. Relatum. xvj. q. j. Sic videtur.

Discere debet quis etiam a minimis. distinctio. xxxvij. Nullus episcopus. Hinc Augustinus. Sed senex a collega nondum amiculo paratus super doceri. xxij. q. iij. Si babes. infra. Doceri.

Disciplina sine misericordia deest. dicitur. et e converso. distinctio. xlv. Disciplina. Gregorius in moralib.

Discipuli christi creduntur baptisati baptismum christi

de consecra. di. iij. Quando ab hierosolymis. c. Si eos. Augustinus ad Vincentium et Victorem.

Discipulus non est supra magistrum. xv. q. j. Sacerdotes.

Discordantium oblationes neque a deo neque a sacerdotibus recipiant. distinctio. xc. ca. Oblationes. iij. q. vij. In grauioribus. infra excommunicati.

Discretio est mater omnium virtutum. extra de offi. custodis. c. j.

Discretio est necessaria in correptione. distinctio. l. Ponderet. di. xlv. Disciplina.

Discretio in viuendo est necessaria. distinctio. elix. Hinc etenim. In ieiunio et vigilia. de conse. di. v. Non mediocriter.

Dispensatio non debet fieri nisi necessitas urgeat. di. ly. Priscis.

Dispensatio cessat cessante necessitate. s. q. vij. Quod pro remedio.

Dispensatio non est ius. j. q. vij. Dispensationes. Juncta glosa. c. xxxj. q. j. Hac ratione. Nec ad ius commune trahi debet. extra de sen. r. c. In causis.

Dispensare potest papa contra ius naturale dum non contra euangelium vel articulos fidei. tamen dispensat contra apostolus. di. xxxij. l. eorum. di. lxxij. Presbyter. Hec glosa. xv. q. vi. Si potest ad finem.

Dispensare papa potest contra vetus testamentum in decimis non dandis. Extra de decimis. c. Ex parte. r. c. sc.

Dispensans attendat quid liceat secundum equitatem. quid deceat secundum honestatem. quid expediat secundum utilitatem. extra de voto et voti re. c. Wagne. s. Et quidem.

Dispensatio est iuris communis relaxatio facta cum cause cognitione ab eo qui ius habet dispensandi. Glosa. j. q. vij. s. Nisi si verbi. Ut plerisque.

Dispensari nunquam debet nisi ex magna causa. s. q. vij. Tali. c. Et si illa. Juncta glosa.

Dispensari non potest ubi quicquam decoloratur status ecclesie. j. q. vij. c. Et si illa.

Dispensatio voti non est vera dispensatio sed commutatio tantum. Glosa. xxv. q. j. Sunt quidam.

Dispensatio quando nō valet. Infra. Pa
pa. vt predicatur.

Dispensat papa in voto. extra de voto et
voti re. c. j. Item in iuramento. xv. q. vj
ca. ij. et extra de rescrip. c. Constitut. a
contrario sensu.

Dispensare pōt papa de plenitudine po
restatis supra ius posituum. extra d. cō
c. p. ben. c. Proposuit nob. Vide glo
sam que ponit dispensatōes pmissas.

Dispensare non potest papa super his q̄
sunt fm naturam. scz mala. extra de iur
reiran. c. Et si christus. §. Quedam eti
am. Item fm quosdam nec contra vni
uersalem statum ecclesie. xxiii. q. j. De
mor. nec contra substantiam monacha
tus. extra de statu mona. c. Luz ad mo
nasteriū. Nec contra quattuor euange
lia. vt supra. et di. xv. Sicut. Nec cōtra
preceptum apostoli. xxv. q. j. Sunt q̄
dam. Tamen contra canonem apostoli
dispensat. vt supra. distinctio. lxxij. ca.
Presbyter.

Dispensare potest solus papa in voto ter
re sancte vel cui cōmittit si p̄o subsidio
terre sancte voti. extra de voto et vo. re
dem. c. Ex multa. In alijs votis pōt
episcopi dispensare. excepto fm aliquos
voto continentie. vide glosam vt supra.

Item infra. Excommunicatio. §. xviii.
Dispensare solus papa potest cum eo q̄ i
apostolica ordinem sacrum recepit vt in
eo ordinem ministras. extra de apostatis.
ca. Consultationi.

Dispensatio simoniae coruz. infra. Simo
niace. infra. Excommunicati.

Dispensat sol^o papa super pluralitate be
neficiorum curatorum vel dignitatum
Extra de electioni. c. Dudum ecclesia.
Et tenetur dispensatus ostendere ordi
nario dispensationem. Johan. xxij. q. ii. ex
tra. a. l. vt quos virtutis. infra. Papa so
lus.

Dispensare non potest episcopus cum su
spenso propt̄ ordinationē ab ipso epi
scopo receptam si ipse de diocesi alema
nica sine licentia pape vltui episcopi di
missorij ordinatus fuit. de tem. ordi. c.
Sepe. et glosa verbi. Sepe.

Dispensare potest episcopus cum eis qui
vicesimum annum attingunt vt digni

tatem vel personatum cui non imminet
cura animarum obtineat. de eta. et qua.
ordi. c. vnicō. li. vj.

Dispensare potest episcopus cum illegi
timis vt ad minores ordines promoue
antur et beneficium sine cura obtineant
dummodo episcopus super tale benefi
cium possit dispēlare. In alijs requirit
pape dispensatio. de filijs pres. c. Si is. li
bro sexto.

Dispensationem super pluralitate bene
ficiorum allegans. supra. Beneficia plu
ra curata.

Dispensatio apostolica super pluralitate
beneficiorum non valet. Si impetrans
sua iuribus beneficium p̄is habitum q̄n
in alijs modis. de p. ben. c. Non
potest. extra.

Dispensatio apostolica super duobus be
neficijs. gratia obtinendis intelligitur
de primis que ipse obtinet post huiusmo
di indultum. c. Non pot. li. vj.

Dispensatio apostolica continens q̄ non
obstante beneficio quod habet sibi p̄is
deatur: non concedit sibi primū cum se
cundo posse retinere. Sed solum decla
rat gratiam non fuisse surrepticiam. vbi
supra.

Dispensare possunt episcopi q̄ studentes
habentes ecclesias curatas non teneant
infra septennium sacerdotari. de elec. c.
Cum ex eo. li. vj. infra. Parrochialium
ecclesiarum.

Dispensatio vel compositio non habz lo
cum contra matrimonij. extra de tras
acelo. c. Ex parte.

Dispensare potest episcopus cum eo qui
in sacris ordinibus de facto contraxit.
extra de cleri. coniu. c. Sane.

Dispensare non potest episcopus nisi vbi
de iure sibi conceditur. de supplen. ne. c.
Romana. libro sexto.

Dispensare non potest episcopus cum eo
qui ordinem sacrum in excommunicatio
ne recepit. extra de eo qui fur. or. rece. c.
Veniens. et. c. sequen.

Dispensatio in consanguinitate et affini
tate quomodo fit. xxv. q. iij. Quedā lex
§. Descripsi. extra de cōsan. et affini. per
totum. de resti. spolia. c. Litteras. in glo
sa.

Displicens intercessor. Infra
Dato mali sacer
dotis.

Disputare de fide laicus pro
hibetur. infra. Ex
municatus.

Distributōnes quotidianae
solis p̄sen
tibus diuinis debent. contraria consue
tudine non obstante. etiam pro anniuersarijs defunctorum: alioquin nisi absen
tem rationabilis causa ex. et tenet om
nia restituere. de cle. non resi. c. vnico. li.
vi. Et supra. Corridiana.

Dives avarus g. r̄ius intuet
run. s. sol. di. xlvij. S.
cut hi. Ambrosius.

Diuites v̄tutis delicatis et san
peribus vilia. dolent tamen se alie non
posse sustentari. di. vi. Non cogit. Au
gustinus de verbis domini.

Diuites aliqui non sunt cum alterius in
iuria. de regu. iu. l. de. et. vi.

Diuitijs male tenens aliena possi
derit et rapit. xlvij. q. iij.

Quid dicam:
Diuitias simul cum virtutibus non possi
se possideri socrates athenis perges. cō
siderauit. xij. q. ij. Gloza ep̄scopi. Jero
nymus. Diuitias contempere facit con
sideratio p̄ncipij et finis. dist. xlvij. Sic
hi. Ambrosius.

Diuitie deprimunt cor et impediunt p̄
fectum spiritualem. dist. xlix. Dinc etiā
p̄. Hippo. Grego. in pasto.

Diuitias thesaurisantes cito reliquit ali
enis et ignotis. c. xxxij. No. r̄.

Diuinatio a persis ortum ha
buit. xxvj. q. iij. Igi
tur. Augustinus libro de nasa de honu.

Diuinationis quattuor genera sunt quat
tuor elementa. scilicet geomantia. ydro
mantia. pyromantia. aeromantia. c. vbi
supra. r. q. v. Nec mirum.

Diuinationis duo genera. scilicet ars et
furo. et multe species. vbi supra.

Diuini dicuntur qui deo pleni.
diuinitate enim se plenos
esse simulant: et astutia fraudulenta ho
minibus futura coniecurant. xxvj. que

stio. iij. Igitur. Et conditio eorum ha
betur distin. xxxvij. Vno inebriantur.
Diuitos vel sortilegos consultantes ep̄
scopi aut clerici deponantur. xxvj. q. v.

Si quis ep̄scopus.
Diuitos. infra. Sortilegi.
Diuinitatis conspectui omnia nuda sūt.
de pe. distin. i. Et venit.

Diuinum officium strepitu r̄u aut leui
tate impediens debet puniri. de con. di
stin. iij. Irreligiosa. Gloza. debet tribus
diebus excommunicari. vt. v. q. iij. In
loco.

Diuisiones prebendarum v̄l
dignitatum fieri
firmite prohibentur. extra de prebē. c.
Batoribus.

Diuorcij ius par est v̄trius cōiū
gum. supra. Cōiuguz
Diuorcium sola fornicationis causa cele
bratur inter legitimos coniuges: quan
tumcunq; deformis vel infirmus alter
sit. xxvij. q. v. Horrendus. Infra. For
nicationem.

Diuorcio celebrato neuter altero viuen
te alium ducere potest. quia nō soluitur
vinculum coniugij fornicatione vel di
uorcio. xxvij. q. v. per totum. Augustis
nus de adulterinis coniu. e. c. Dicite. et
hoc post consummationem matrimonij
extra de diuorc. c. Quod iur.

Diuorcium non celebratur nisi auctori
tate ecclesie: etiam vbi publice est inter
eos affinitas. alioqui alter alteri per ex
communicationem compellitur restitui.
extra de diuorcij. c. Porro. Si tamen
alter notorie comisset adulterium: nō
tenetur dimissam recipere: nisi et ipse cō
uictus sit de fornicatione. e. c. Signifi
casti. infra. Diuorcio non.

Diuorcij si nō cōtineant: p̄pellunt ad
inuicē redire. nō obstante snia. qz paria de
licta mutua p̄p̄sate tollūt. e. c. ex lris.

Diuorcio nō p̄ ecclesiaz celebrato cogūt ad
inuicē redire. vt. s. r. xxxij. q. ij. p̄ totum
Itē glo. c. c. Quānt. exceptis tribus casibz.
scz si sit publice adulterata. v̄l si timet de vi
ri se uicia. e. c. Sine. extra de diuorc. ca.
Significasti. vel dicāt p̄ sanguinei iū
da indispensabili: et incōtinenti. p̄betur

exceptio. extra de restitutio. spoliato. ca.
Litteras. quarto quando vxor propria
voluntate recedit a viro. xxvij. q. ij. Aga
thosa. vel vir de licentia eius recedit ab
ipa. e. c. Agathosa. 2e. glosa vbi supra.

Diuorcium celebrari potest si alter coniu
gum in heresim vel infidelitatem iuerit
et ad hoc nititur alterum trahere. extra
de diuorcij. c. Quisuit. pro nullo tamen
alio crimine: nec etiam diuorciati (vt p
micit) possunt alijs nubere. Ibidem. 2
ca. Quanto.

Diuorciatus ex iusta causa non potest eti
am infidelem preteritu conuersionis du
cere altero viuente. xxxij. questi. viij. ca.
vnico.

Diuorcij sententia illicita debet retracta
ri: et priora coniugia reintegrari. non ob
stantibus sequentibus nuptijs. xxxv. q.
ix. §. His ita respondet.

Diuorcium celebrari potest si mulieri ni
mis arte per medicos non potest subue
niri: extunc vir cum altera si vult nubat
extra de frigidis. 2. Et litteris. Coniug
litur tamen qd eam vt sororem habeat.
quam non potest habere vxorem. e. cap
Consultatio. Sed si alius claustra ei
aperuit. tenetur punire eam. Et de re
licita alia. si quam duxerit. nisi prius vo
tū continentie fecerit vlt publice forni
cata fuerit. e. c. Fraternalis.

Diuorcium non celebratur si frater dixerit
se vxorem fratris cognouisse anteq
ei copularetur: nisi notorium esset vel q
sonis idoneis probaretur. extra de eo q
cogno. c. De illo.

Diuorcio auctoritate ecclesie legitime ces
lebrato: neuter coniugum compelli pos
set ad redeundum ad alterum. extra de
diuorcij. c. De illa. Nisi etiam alter for
nicatus fuerit (qui scilicet prius coniu
gem dimiserat siue acculauerat. e. c. Ex
litteris.

Diuorcio ex iusta causa celebrato: vterq
restituatur alteri quod ab eo noscitur rece
pisse. extra de conuer. conit. c. Ex publi
ca. Et diuidantur eis bona que olim
comaniter habuerunt. 2 dos mulieri re
stituatur: pro eo quod dum principale non
tenuit: nec accessorium. ex quo inter eos

matrimonium non fuit. extra de donati.
inter virum 2 vxorem. c. Significauit.
ca. Mulieres.

Diuorcio propter fornicationem mulie
ris celebrato: vel si mulier adultera pro
pria voluntate a viro recessit: dos non re
stituatur ei necessario neqz dotaliciuz: ni
si fuerit viro reconciliata. Et intelligit
tur diuorcium celebratum iudicio eccle
sie. alias secus. extra de donatio. iter vi
rum. c. Plerumqz. Glosa dotaliciuz hic
intelligitur donatio propter nuptias:
quam mulier lucrata fuisse ex pacto so
luto matrimonio. Dotalicium dicitur
et (3 non h) p. a. n. a. l. a. Vide Pan. mi
ana. Hec glosa.

Diuorcium vltimum non est nisi quod ani
mum etiam constituit in discessione
fit. de peniten. distinctione. 1. §. Diuorci
um.

Diuorcium supra coniugij. infra. Ma
trimonium.

Diuorcij sententia definitiua fieri potest
ex violenta et certa suspitione siue presu
pitione. quod idem est ibidem. Et dicit
tur violenta presumpcio puta si sol^o cu
sola. nudus cum nuda in eodem lecto.
Et etiam si multis secretis locis et late
bris ad h^o comodis 2 horis electis vide
tur. Et testimonium eorum qui se hoc vi
disse dicunt sufficit. dummodo addunt
qz credebant illos hoc animo fornican
di fecisse. quia iuxta glosa opus illud non
plane patet visui. extra de presumpcio
ni. c. Litteris. Et sic in similibus con
iuribus fertur sententia. Sicut Salo
mon. iij. Regum. iij. meretricibus senten
tiam tulit. extra de d. c. Afferte. 2. xxxij.
que. j. Dixit dominus. vbi dicitur de vi
olenta suspitione adulterij. Est tamen tri
plex presumpcio. vt infra. Suspicio est.
et sequen. Venneria reprobat. sexta
que. pma. Quis. Probabil^{is} inducit ali
quando purgationem. Violenta suffi
cit aliquando ad condemnationem. vt
supra. Hec glosa. extra de presum. cap.
Quanto.

Diuinitas tps non minu
it pcrim: s3 au
get. qz tanto grauiora sunt crimina: quanto

diutius infelicem animam detinent al-
ligatam. extra de prescrip. c. Vigilanti.
extra de sumo. c. Lum in ecclesie. c. No-
satis.

Docere siue predicare negligens
et delinquentes non corripiens: eosdem occidit. et sanguis reus in-
dicatur. di. xliij. Epheſijs. ar. di. lxxxv.
pafce. Ambrosius.

Docentes subtilia supra audientium capa-
citate: non ad illorum utilitate: sed ad sui
ostentationem faciunt. di. xliij. s. Parit. In-
fra. Predicatio fuit.

Doceri bona et agere recusans membrum
diaboli non christi ac inſidelis ostendit. s. l.
xxxvii. Nullus episcopus.

Docendus est populus non secundum scientiam
sacerdotum: sed quos si heretici. qd li-
ceat quid veniat licet contemne non his
consensum prebere debent. di. lxxij. Doce.

Docendo et bene vivendo populum instruis quomodo
modo vivere debet. bene autem docendo
et male vivendo: deus inquit quod te co-
derunt. di. xl. Huius. lxxij.

Docens domus dei esse contempnibile et con-
gregaciones que in ea sunt: anathema sunt.
distin. xxx. Si quis docet.

Doctores in sacra scriptura di-
cuntur aliqui prebere. di.
xliij. Sit rector. Gregorius in pastora.

Doctores sancti. scilicet Augustinus in dispu-
tationibus. Jeronymus in historijs. et Gre-
gorius in moralibus alijs preferunt. glo. di.
xix. Et veterum. verbi. Breui.

Doctores sancti in expositionibus scriptura-
rum alijs proponunt summis pontificibus
sed in causis diffinitis post summos
pontifices secundum locum tenent. Ibi na-
mque non solum scientia: sed etiam auctoritas requiritur.
di. xx. s. Hunc aut. c. Decretales.

Doctores quorum et que scripta ab ecclesia sunt
recepta. et que non. di. xv. Sancta. s. Ja-
nunc. et que reprobanda. di. e. s. Ite. Que
vero.

Doctor non est attendendus. sed doctrina
non quis: sed quid dicatur. Barth. xxij
Super cathedra moysi. di. lxxij. r. c. di.
xix. Secundum.

Doctores arrogantes qui sunt. dist. xliij.
Doc habet.

Doctores vel magistrum non legitime

conferens. infra. Suspendus a collatione.
Doctores ordo. infra. Ordo.

Doctores siue predicatorum sunt genere spou-
se. Lantici. et comparantur turturi propter pu-
diciam que eis semper debet relucere. di.
xliij. s. j.

Doctoris siue preconiis officium suscipit quis
quis ad sacerdotium accedit. Hinc Ergo.
xxvij precipit tintinabula fiant in veste sa-
cerdotia ut audiat sonitus quando in-
greditur et egreditur in conspectu domini
sanctuarium et non moriatur. quia sacerdos
ira contra se occulsi iudicis exigit si sine
predicationis sonitu incedit. Sed sacerdos
predicationis inscius quomodo clama-
bit prece mutus. Tintinabula autem
in vestimentis describuntur ut cum ligue
sonitu: ipsa quoque opera clament. Nam ve-
stimenta significant ipsa opera. Unde ps.
Sacerdotes tui iduam iusticia. di. xliij.
Sit rector. Brego. in pasto.

Doctrina bona malorum vitium est
alijs. di. lxxxij. Ali-
bil. supra. Docendo.

Doctrina predicatorum quibus scriptura pre-
betur. infra. Sermo.

Doctrina gentium scriptura per spolia-
tionem egyptiorum intelligitur. supra. Aurum
et gaudium simul. s. l. vii.

Dolor et gaudium simul. s. l. vii.
Augustinus libro de pe-
nitentia dicit de penitente. Hic semper
doleat et de dolore gaudeat: et non solum sic
quod doleat: sed ex fide doleat. et non semper
doluisse doleat. s. pe. di. iij. Si apostolus

Dolor magnus debet esse ex amissione vir-
tutis: et meriti retardatione. de pe. di. v.
Consideret. Augustinus li. de pe.

Doloris tam summi et magni nihil est quod
si positus sub captivitate peccati reco-
detur unde lapsus sit. et quod ad terrena ab
illa speciosa diuine conditionis intenti-
one defluxit. de peni. disti. j. Sunt quare
bitantur.

Dolor est in partu mulierum. Genesis. iij
In dolore paries filios tu. distinctio. v
Enica.

Dolicapaces dicuntur septem annorum
pueri. extra de delictis puerorum.
ca. j. In glosa. et tunc peccare possunt. Ibi
dem.

Dolicapax ante legitimam etatem obligat in omni voto. excepto voto religionis. xx. q. 1. Illud. tamen pater potest votum illius reuocare: auctoritate canonis. xxx. ij. q. ij. **Dulter**. infra. **Pueri**.

Dolus et malicia nulli debet proferri. extra de dolo et contumacia. c. Ex litteris.

Dolo facit qui petit quod restituere oportet eundem. de re. iu. c. Dolo facit. libro. vj.

Dolo non facit. Unde. Quod quis mandatum facit iudicis: dolo facere non videtur. cum habeat parere necesse. de re. iuris. c. Quod quis. libro sexto.

Dominiū rerum usurariarum vtriusque transferri. j. usurarie.

Dominiū largus. Ubi enim pariter familias largus est dispensator non debet esse tenax. si deus benignus: ut quid sacerdos eius austerius vult apparere. xxvi. q. vij. Alligat. Crif.

Domicilium non facit solus possessor domus.

in alio loco: sed ubi quis maiorem partem bonorum suorum possidet assidue fuerit. vel etiam ubi vedit emit dies festos celebrat. **Glosa**. extra de rescriptis. l. Dilectus. in quibusdo. verbi. Domicilium.

Domicilium in pluribus locis habet aliquis si in utroque equaliter collocat. extra de foro compe. c. Ex parte. in glosa ubi. s.

Domitico die et alijs festiuitatibus exceptis maioribus anni solemnitatibus festis christi possunt homines necessitate urgente ex dispensatione intendere piscatui allecui. extra de feriis. c. Licet. Panormi. ibidem dicit. quod et de alijs rebus tempore pituris intelligitur: dum modo iminet damnus. ar. c. c. Et dicitur quod ubi de tempore messium et vindemiarum dicitur dum mora necessitas vel pietas id poscit. et habetur in glosa. e. c. j.

Domestici non admittuntur accusatio. c. Merius. ij. q. v. c. j. et se. Et qui dicuntur domestici. Ibidem in glosa prima.

Domus dei sunt sancti et iusti. quod dicitur fons signatus. oritur. c. claus. et in ruga. xxiiij. q. 1. **Dilo**. Jero. Domus dei est archa que solos in ea existentes saluat a diluuiio. xxiiij. q. j. Quia ex

sola. Gregorius in moralibus.

Domus dei sunt homines. et etiam ipsius celum dicitur domus dei. de pe. di. iij. In domo. Augustinus super Iobem. j. **Hatio**. Domus dei decet sanctitudo. id est sit ad eam humilis accessus et deuotus. in ea sit quodam puerfatio. et diuinus cultus seclusus in eam potius pagatur. de emu. ec. c. Decet domum libro sexto.

Domus dei. infra. **Templum**.

Domus dei dici debet esse domus orationis. sed per officia negociationis fit spelunca latronum. di. lxxvij. **Essequens**. vij. oratorius huius quod dicitur. nihil ibi gerat. c. dicitur quod diuini laudibus conueniat. di. clj. **Oratorum**. ca. In oratorio. Augustinus.

Domus quantu ad quosdam spectat. malos conuertit. nec reputat melior quam archa sine domus abrahe in quibus mali inueniebantur. distin. xlvij. **Quantu** libet. Augustinus ad Vincentium de unitate.

Dona recipi quando cumque sine pacto dantur gratis. Extra de simonia. c. Dilectus.

Dona et munera differunt. **Huius** ex causa datur. **Donum** ex causa et sine causa. glosa de hereticis. c. Accusat. v. mura. li. vj.

Donum non respicit deus. sed datorum principiter. quia non offerens a munere: sed munus ab offerente deo placet. **Beneficentia**. iij. Resperit dominus ad Abel. et Proverbio. xv. Victimae impiorum abominabiles. xxx. q. vij. In grauioribus. Gregorius in pastore. l. j. Offerentis.

Donatio requirit personalem distinctionem inter donantem et recipientem. vñ quod donare sibi ipsi nemo potest. extra de istis. c. Cum ad nostram. infra. **Dare**.

Donare nulli sed quod ipse possidere non potest. extra de dec. c. Dudum.

Donatio quam facit episcopus vel prelatus sine presentia capituli irrita est. extra de his que sunt a prelatu. c. irrita. extra de donat. lib. c. firmitate. **Eleemosyna** tamen sine gratia ecclesie dare precepta. **Eterum**.

Donare potest in rebus. Item perfecta liberalitas. fide. causa. loco. et tempore commendatur. vñ dicit Ambrosius libro de officiis. et di. lxxxvj. Non satis. et. iij. se. infra. **Elemosynam** dant.

Donari debito modo debet. Nam domi-
nus non vult simul effundi opes. sed di-
spensari. di. lxxxvi. Dominus. Etiam libera-
litas est: in ipso quocumque pauperis dato me-
suram tenere: ut abundes plib. e. c. Con-
sideranda. Amrosius li. de offi. j. Ele-
mosinam dans.

Donationes de rigore iuris renouari pos-
sunt. propter ingratitudinem donatarij. vel
si atroces iniurias in donante vel graue
reum suarum damnum (ut si manum un-
plias iniecerit in ipsum donantem. aut pe-
riculum vite sibi inferre presumpserit. Si
vero donans tacuerit ad successores eius
hoc non extendit. extra de dona. c. pro-
pter eius.

Donatio inter coniuges qua vnus diti-
or: alter pauperior sit: non habet firmita-
tem: nisi confirmetur obitu donatoris.
Si vero ab eo renouet expresse vel tacite
vel si qui recipit: hinc moris: tunc omni-
no eualescit. extra de dona. inter viros
ca. Donatio.

Ponitur redditus licitus vel illicitus quanti-
tas dati vel qualitas aut conditio dona-
tis vel recipiens. extra de dona. c. Ec-
terum. infra. Presumitur.

Donum propter et alia omnia dona sunt
sancti dant etiam malis propter caritatem so-
lam. sed abutentes illis graui puniuntur
j. q. j. Prophetam ita saul. Augustinus sup
Johem. Tunc glosa ibidem.

Dotalicium quod sit. supra. Di-
uortium. propter.

Dotem petere non potest mulier que pro-
pria auctoritate a viro re-
cessit. vel que propter fornicationem suam ec-
clesie iudicio separat. nisi postea fuerit ei
reconciliata. extra de dona. inter viros. c.
Plerumque.

Dotem uxoris si vir dissipare consue-
rit: debet pro ea saluanda cautodez pitare. extra de
dona. inter viros. c. Per vestras.

Dotem uxoris vendere non potest. extra
de consue. c. Ex parte.

Dualitas. infra. Duplex.

Dubia res non debet iudicari pro
certam sententiam. ff. q. iij. gra-
ue. c. Namuis.

Dubia sunt in meliorem partem interpretan-
da. extra de regu. iur. c. Estote.

Dubius in rebus quod certius est teneri
debet. extra de spon. et ma. ca. Inuenis.
et via tutior eligatur. extra de homi. ca.
Ad audientiam. c. Significasti. scdo.

Dubius in rebus quod magis placet libe-
rum est sequi. extra de censu. c. Ex parte.
Dubium excusat ab usura. et intelligit de
dubio euentus. scilicet lucri vel damni. extra
de usuris. c. In ciuitate.

Ducese Lecus si cecum ducam
bo in foueas dilabuntur.
extra de etate et quali. c. Lum. it. di. xxx
viii. Que ipis. Et habet Math. xv.

Duellum prohibetur fieri. ij. q.
v. De homicidia.

Duellum offerens vel oblatum suscipiens
clericus deponatur. potest tamen episcopus cum
eo dispensare. si non fuerit mutilatio se-
cuta. vel homicidium. extra de cleri. pug-
ca. Porro.

Duo ista nomina cum dicimus ho-
mo peccator non vtiq; frustra
dicimus. quia peccator est corripe. quia
homo miserere. Non enim liberabis ho-
minem si non persecutus fueris peccatorem.
xxii. q. iij. Duo ista. Augustinus.

Duo sunt genera christianorum. scilicet ac-
tiuorum et contemplatiuorum. xij. q. f.
Duo.

Duplex numerus non est bonus qui ab vni-
tate diuidit. ideo opera secunde diei non
dicuntur bona. ut Genesis. ij. habet. xxx
ij. q. j. Ruptie. Ambrosius.

Duri colli dicitur qui obstinatus
vsq; ad mortem manet in pec-
catis. di. xcij. Diacoui.

Ebrietas pariter vi-
cia et ma-
tis exilium. extra de vita
et bone. cleri. c. A. crapula
Ebrietas ante diluuium in-
rabat. dist. xxxv. Sexto.

Ebrietas est nutritrix omnium viciozum.
ideo saluande vitanda. distinctio. iij. De
nig. distinctio. xxxv. Ante omnia. xv. q.
j. Sane. Nam venter mero estuans cito
spumat in libidinem. et vbi ebrietas
ibi libido dominatur et furor. dist. xxxv.
Venter. Unde Loth ebrietate victus est
eodem cap. primo.

Ebrietas assuefacta: mortale peccatū est di. xxv. Unū ora. ex. de reliquijs. c. Au diuimus.

Ebrietas obcecat cōscientiā et sepelirationem. xv. q. i. Sane.

Ebrietas summe est clericis fugienda. di. sti. xxv. Unum orariū.

Ebrietas mala omnibus fugienda et vitanda. distin. iij. Deniqs. xv. q. i. Sane.

Ebrius clericus triginta diebus a cōmuniōne absteineat. di. xxxv. Ante omnia.

Ebrioli sunt vitandi. xi. q. iij. Ad mensā.

Ebrietas aliqua spiritalis est. et bona. d. conse. di. ij. In calice.

Ebron dicitur ciuitas trium viroz. quia ibi tres p̄iarche cum vxoribus et Adam cum Eua sepultisunt. xij. q. ij. Ebron.

Ecclesia vna ē fideles caritate vni. di. xciij. Legimus. ad fi. Et hec est vna vniuersal t̄m. extra quā omnino nullus saluatur. de excessi. placā. Frequens. s. Verum. in cle. infra vsqz ad finem folij istius.

Ecclesia vna t̄m est. i. q. i. In ecclesia. Extra quā non locus sacrificij. c. ca. Extra catholicam. extra quā etiam nullus saluus. extra de sum. tri. i. c. Firmite. cuius vnitatis sine vno bona opera si peccator non succurrūt. nō liberatur a malo. d. pe. di. vj. Qui vult. Augustinus. Extra ecclesiam nō quātūcūqz bene viuūt non est saluus. xliij. q. iij. Si quis a catholica. Ambrosius in exameron. vnde. Ecclesia est archa que eos solū saluat que i tra eam sunt a diluuiō generalis perditionis. xxiiij. q. i. Quia ex sola. Gregorius. Igitur.

Ecclesia etiam paradiso est cōparata. extra quā baptismi sacramentū (scilz quā tum ad veritatem) accipi potest. sic flumina de paradiso exeuntia extra ipsum haberi possūt. sed salutem beatitudinis extra ecclesiam nemo potest accipere. vlt. tinere. de conse. di. iij.

Ecclesia ipsa dicitur firmamentū. ifra. Ecclesiastica. siue. Ecclesie vnitatis soluz iuat peccatorē. s. Ecclia vna. i. Unitas.

Ecclesie vnitatis dupliciter intelligit. Nā vna est que late patet in sacramentoz societate et cōmuniōne. que complectit cū

granis etiam paleas: quādo eas corporaliter ira permittas parit: vt neqz illi iuste vitent: neqz ab illi iusti vitent. Sic em̄ sunt in ecclesia mali sicut in corpore humano humores mali qui interdum exeunt. de conse. di. iij. Est vnitatis. Augustinus libro de baptismo. glosa. ver. Exeunt. Sic mali et si non exeunt statim: finaliter saltem exeunt et eternaliter. Est et alia vnitatis. scilz collatio fideliz per vnitatem fidei spei et indiuidue caritatis. quia vnus panis dominicus effecti in istar corporis dominici qd participant. Nam panis iste indicat vnitatem (glo. si vnus panis ex pluribz granis: siue corpus ex pluribz membris. sic ecclesia q̄ ex pluribz personis adun. s. vna vniū in multis racemē. fuit. et vnū est. de conse. di. ij. Quia passus. s. Ecclesia vna.

Ecclesie omnes ele nosne: oratōes: iustificationes: et iustitiae: succurrunt recognitionem mortem suā ad cōuersionem. de pe. di. vj. Qui vult. s. Laboret. Ecclesie vnitatis ex pers nō absoluitur a peccato. nec regni celestis ianuā ingredit. xxiiij. q. i.

Ecclesia est corpus xpi. xxvj. q. ij. Sed iud. Jeronymus. Et hec est que est sine macula et ruga: de qua nō est peccator. d. pe. di. i. s. Ecclesia. i. Ecclie caput.

Ecclesia sine ruga et macula est. xxiiij. q. i. Omnibz. Jeronymus. de qua nō est peccator. de pe. di. i. s. Ecclesia. Nā vbi boni sunt: ibi ecclesia est. di. xij. Quāuis. s. Ecclesia vna. Nam ecclesia dicit cōgregatio fidelium. xliij. q. i. Omnibz. Jeronymus. et hec nunqz errare p̄t. e. c. A vera. infra. Ecclia aliqū.

Ecclesia tolerat malos sicut zizania i tritico. xli. q. i. Exemplum. Et sicut paleas inter grana ad tempus ipos completit. de conse. di. iij. Est vnitatis. supra Ecclesie vnitatis dupliciter intelligit.

Ecclesia sunt ipsi iusti. d. pe. di. iij. In domino. s. Ecclesia sine.

Ecclesia vnus conclusus: fons signatus. xxiiij. q. i. Omnibz. Jeronymus.

Ecclesia est archa. paradisi. s. e. s. Ecclesie sunt omnia sacramēta. i. q. i. Et catholica. Augustinus ad Vincentiū.

Ecclesie bona opera succurrunt conuer-
to ad penitentia. de se. di. vi. Qui vult.
Augustin⁹ li. de penitentia. s. Ecclesia vna
tatum.

Ecclesia non claudit gremium reuertenti.
de hereti. c. Super eo. libro sexto.
Ecclesie caput xps est: na & ipsa corp⁹ ei⁹
est extra de sacra unctio. c. vnicq.

Ecclesia est nauis que turbat dum in ea
est iudas (id est mali) No autem turbat
in ea petrus sit sine iuda. xxiiij. q. i. No
turbatur. Ambrosius sup marcum. Et ha-
bet etiam. i. q. iij. s. vltimo. s. Ite Amb.
Ecclesia est firmamentum. infra. Eccle-
siastica siue.

Ecclesia militans fundata est super apo-
stolos & vniuersales. de ecclesia. cap.
Fundamenta. libro sexto.

Ecclesia no iudicat de occultis extra de
simo. c. Sicut tuis litteris. di. xxxij. Et
rubeat.

Ecclesie traditio est obligatoria vt prece-
ptum. ar. di. xij. In his rebus.

Ecclesiasticarum constitutionum differ-
rentie. di. iij. per rotum.

Ecclesia aliquando fallit in suo iudicio. extra
de sen. & re iudi. Lator. extra de sentent. ex-
com. c. A nobis. s. Papa dicitur.

Ecclesia tribulationibus & persecutionibus creuit
ac profecit. xij. q. i. futuram.

Ecclesia vera iustos continet a qua per
peccatum solum excludit quisq; in q ples
sunt qui videntur extra eam esse. scz iniu-
ste excommunicati. multi extra illa existe-
res intra eam esse credunt. scz iniusti. xx
iij. q. iij. Si quis.

Ecclesia vniuersal coninet bonos & ma-
los. de conse. di. iij. Est vnitas a qua se-
parat excommunicatio. xj. q. iij. Quis xpi
anus. Infidelitas. xxiiij. q. iij. Et an ali-
quis. Galma. xxij. q. iij. Si quis a ca-
tholica.

Ecclesia romana cunctis ecclesijs est di-
spostione diuina placita & tenet tot⁹ or-
bis principatum. in phemio sexti libri. In-
fra. Romana ecclesia placita.

Ecclesia romanam negas esse caput om-
nium ecclesiarum. infra.

Ecclesia romana in heresim nunq; est tra-
sa. xxiiij. q. i. Demoz. & j. vsq; ad finem.

Ecclesia romana. infra. Romana.

Ecclesiam debet seculares principes defen-
dere. ideo eis a deo potestas tpalis tra-
dita est. & tales debent spualibus posse ne
clerici cogant secularibus implicari. n⁹ se-
culares se de spualibus rebus intromittat
di. xxvj. Cum ad verum. s. Papa habet
Ecclesia dicitur etia papa ioc. vii. que. s.
Scire debes. s. Papa dicitur.

Ecclesia vniuersalis etia vniuersalis ecclesiastici. di.
lxij. Nullus laicorum. Junctura glosa. ver-
bi. Ecclesia.

Ecclesiastica siue sacerdotalis dignitas
maior est dignitate regali. vnde duo sunt
quibus principaliter hic regit mund⁹. scz
auctoritas sacra pontificum. et regalis po-
testas & fm Ambrosium. aurum non ta-
preciosius est plumbo q; regia potestas
resit altior ordo sacerdotum. di. xxvj. duo
sunt. Hinc Ben. j. Fecit deus duo lumi-
naria magna in firmamento celi. id est du-
as dignitates in vniuersali ecclesia. scilz
pontificalem auctoritatem. & regalem po-
testatem. lumine maius. id est pontifi-
calis: que resit diei. id est spualibus. et
illa. vt minus. resit nocti. id est tempo-
ralibus. vnde quanta est distantia inter
lunam & solem: tanta inter pontifices et
reges differentia cognoscit. extra de ma-
iq. & obe. ca. Solite.

Ecclesia dicitur etiam oratorum. idcirco
vt opera nomini concordent. nihil ibi a-
gatur q; qd diuinis ministris conuenit
di. xliij. Oratorium. ca. In oratorio. ca.
Nulli.

Ecclesia edificari non debet etia ab exem-
ptis sine auctoritate episcopi diocesani
de conse. di. i. Nemo. extra de priuile. c.
Cum olim.

Ecclesia habet potestatem ligandi atq; sol-
uendi. Nam illud Math. xix. Quodcun-
q; ligaueris sup terra. erit ligatum & in ce-
lo. non tm petro dictum est: sed petrus qm
claves accepit: ecclesiam sanctam signauit.
que ligant in terris ligant & in celis
Et que soluant in terra: erunt & soluta in
celis. xxiiij. q. j. Quodcunq;. Augustin⁹
super Johem. glosa. per approbationem
scz quando iuste fuerit sententia.

Ecclesia vel altare potest consecrari si de ei⁹
consecratione omnino dubitatur. nec dicitur
iteratum quod nescit fuisse factum de

confe. distin. f. c. De eccliaz cōsecratōne
r. c. Ecclesie vel altaria.

Ecclesia debet consecrari si motus fuerit
altare maius. vel si parietes mutant nō
altare: tunc salubri m̄ exorciset ecclā. Si
vero ecclesia fuerit homicidio vel adul
terio violata: tunc diligentissime expur
getur r̄ denuo p̄secrēt. glosa. id est recō
ciliēt. de conse. di. f. Si motū. s. altare
Ecclesia si a igne fuerit exusta p̄ maiore
parte vel si sanguis vel seminis effusio
ne fuerit polluta. glosa per adulteriu r̄
fornicatōem. debet denuo cōsecrari. ali
as non. de conse. dist. f. Ecclesijs. supra.
proxime.

Ecclesia non debet consecrari nisi prius
eiecto cadauere pagani aut infidelis q̄
ibi noscitur esse sepultum. de conse. distin.
f. Ecclesiam in qua.

Ecclesiarum r̄ altarium palle ac vtilia
vetustate consumpta igne comburant.
et cineres p̄iciantur in locū vbi nō est
situs. de con. di. f. Altaris.

Ecclesiarum ligna r̄ alia dedicata non de
bent nisi ad opus iungi vel cōburi v̄ ad
locum honestum in monasterio. Glosa.
non tamen in coquina r̄ hōi q̄ mitti
ti. de conse. di. f. Aqua ecclesie.

Ecclesia polluta sanguis vel seminis ef
fusione etiā cimiteriu polluit: si sit cōti
guū. sec̄ si fuerit remotū. Si aut̄ pla
cimiteria etiā medio muro vel pariete co
hērent: vno polluto nō polluit alia. nē
ecclā polluit polluto cimiterio. de conse.
ec. vel a. c. Si eccliam. li. vi. Glosa. si
pollutio hōi fuerit occulta: non d̄ re
cōciliari. Itē glo. p̄. Sanguis d̄c hūa
r̄ iniuriōsi: nō aut̄ casu effusi. Similit̄
si homicidiū ibi fiat sine sanguis effusio
ne debet recōciliari. Itē p̄. Semis. glo
sa hūani. r̄ fm aliq̄s etiā si vir v̄d̄rē ibi
cognosceret. vbi. s. j. Recōcilianda.

Ecclesia p̄pter hōi effusionē est in dicta
a iure: nō a iudice. extra de p̄uileg. ca.
Tuarum. Glosa. ergo nō se irregularis
in ea celebrans.

Ecclesia nō p̄secrata si vt. s. fuerit pollu
ta: laudē p̄tinus aqua exorcisata ne diui
ne laudes suspendant in ea et q̄ cito fi
eri poterit: p̄secrēt postea. sic reconciliat
nō p̄secrata. extra de p̄se. ecclē. c. Si egr̄

clesia. Sed ecclesia p̄secrata polluta. vt
supra debet recōciliari cū aqua vino
cinere benedictis. e. c. Proposuit. Et h̄
per ep̄m t̄m. e. c. Aqua. Sed potis fieri
potest p̄ sacerdotem.

Ecclesia nō p̄secrata si in ea diuina fue
rint celebrata eodē gaudet p̄uilegio im
munitatis q̄ p̄secrata. extra de immunita.
ecclē. c. Ecclesie in q̄. extra de p̄se. ec. ca.
Si ecclesia.

Ecclesie immunitas. xvij. q. iij. p̄ totum. et
ad eam p̄fugietes p̄regant. e. c. Sic anti
quitus. di. lxxxvij. Eos qui. s.

Ecclesie immunitas seruet. e. Irreligiosus
supra. Confugientem.

Ecclesie res adire grauissimū est p̄ctm̄.
xvi. q. i. In canonibus.

Ecclesie ornamenta subicienda seu alie
nare damnabile est. xvij. q. iij. S̄ forte
Ecclesie ualores ex̄dicent. xvij. q. i. Si
m̄l. j. Ex̄dicatio. p̄. xvij. q. i.

Ecclesie non sunt in p̄uatoribz subiecte.
xxij. q. viij. Quenior. Et si quis secl̄as
ris d̄ns sibi aliquē titulum vel sup̄iorita
tate in eis vendicat. j. Ex̄dicati. Simi
liter clerici p̄sentientes ibidem. j. Ecclia
rum custodiam.

Ecclesie bōa sibi submitti vel alienari cō
pellentes. infra. Ex̄communicatio. s. xvij.

Ipas et clericos thelonijs gūates. ibi.

Ecclesijs vel ecclesiasticis p̄ rebus vel p̄
sonis acquisitis vel acquirendis probi
bentur seculares etiam infra districtum
sui dominij tallias r̄ exactiones impōe
re vel eos compellere vt res ipas v̄d̄at
alienent. seu extra manum suaz ponant.
de emunt. ecclē. c. Quia nonnulli. li. sex
to. Item glosa. verbi. Donorū. Si p̄e
diuin tributarium donetur ecclesie tene
tur ip̄ ad tributum. quia transit res cuz
onere l̄r̄.

Ecclesias non occupet comes vel iudex
publicis hospitalitatibus vel placitis.
extra de immuni. ecclē. c. Ut in domibz
Ecclesie rebus v̄tensilibz non occupētur
nisi tempore hostilitat̄ vel incendij. ita
tamē q̄ cessante necessitate statim aspor
tentur. extra de custo. eucha. c. Reliqui.
Ecclesie vasa et ornamenta mundissima
conseruent. quia absurdum est in sacris
sordes negligere que dedecorent in ves

libus priuatorum. Unde corporalia et
omnia nitida esse precipiantur. vt. s.
Ecclesiarum vacantium bona occupas.
Infra. Suspendis ab officio et benefi-
cio et ingressu ecclesie.
Ecclesiam grauans alienis debitis. ibidē
Ecclesie bonis non sustentent quibus bōa
pria sufficiunt. j. q. ij. Pastor. imo sacri-
legium cōmittunt. e. c. Clericos. Jero-
nymus Damaso episcopo. Blo. nisi fuis-
sent ecclesie. s. Altario.
Ecclesia nō admittit ad restitutōem in
regrū. infra. Restitutōnis. Et quō ei nō
fit restitutio in integrū. infra. Restitutio
in integrum.
Ecclesie non debent rapere alienū. xij. q.
ij. Sic ecclesia.
Ecclesia debet negociari et hmoi. xvj.
q. vj. et sic diximus. Infra. Negociari.
Ecclesia debet habere chorū et ecclesia. ex-
tra. de vita et honore. primo.
Ecclesia cōsecrata nō segreget a lege dio-
cesana. r. q. j. per totum.
Ecclesiarū maiorū ordo et dignitates fm
tempora ātīqua et modernū. di. xij. per
totum.
Ecclesie nomine intelligit quāq; caplm ec-
clesie cathedralis. extra de verbo. sig. c.
Cum olim.
Ecclesie matricis nomine intelligitur ca-
thedralis etiā. nō autē romana ecclesia
eo. c. Venerabilis.
Ecclesie nomine tunc nō intelligit cathe-
dralis quādo papa alicui mādāt proui-
deri in ecclesia aliq; ciuitatis vel dioecē
Per ecclesias tamē pūncie in tali casu
intelligit metropolitana et cathedralis
Extra tamen illum casum p ecclesias ci-
uitatis intelligit cathedralis etiā. de p-
ben. et digni. c. Quāuis. li. vj.
Ecclesie cathedrali vacante vīstatores et
administratores solus papa dare potest.
glosa. quis administratio p̄inet capitulo.
de supplē. ne. c. Si episcopus. ii. vi. tñ
ppter capituli negligentia in administran-
do potest archiepiscopus p̄missa cau-
se cognitione vnum deputare. eo. c. Ec-
clesie. libro sexto.
Ecclesia vna alteri vniri non potest vel
monasterio donari. Infra. Vniri.
Ecclesiam nō potest episcopus sue men-

se vel suo capitulo vnire etiam de cōsen-
su capituli. de rebo ecclesie nō alienā. ca.
Si vna. in clemen.
Ecclesie cathedrali que caret clero vlt po-
pulo christiāo nullus potest de ep̄o pro-
uidere sine licentia pape. Nec religio-
sus a suo prelato licentiarj potest vt eaz
assumat. Et si licentiatu et consecratu
fuerit nō assumeat in eo. sed sub priori p̄-
lato maneat. ad nullum honore p̄moue-
dus. et p̄riū factū irritū est. de ele. ca. In-
plerisq; in clemen.
Ecclesiarum cathedralium vel collegia-
tarum vacantium bona successorū refuā-
da: intelligunt omnia emolumenta p̄-
latis earundem vndecunq; puenientia
deductis rōnabilib; expēs nō obstāte cō-
suetudine nisi ad certā dignitatē iurisdic-
tio ipa cū emolūto ex aliq; iure priuile-
gio vel cōsuetudine vacante sede deuol-
uatur. de ele. c. Statutu. in clemen.
Ecclesia vna debet esse vnus sacerdotis
nec idem p̄byter in duab; ecclesijs locū
habeat. extra de p̄ben. et dignita. c. Luz
non ignozes.
Ecclesias plures habere quis permittit
in re. casibus. scilicet quādo ecclesie sūt
tenue. j. q. iij. c. Vnto. Item si vna pen-
det ex altera. extra de eta. et qualita. cap.
Eam te. Item si habet vnā intitulatam
et aliam cōmendatā. xj. q. j. Qui plures
Item si episcopus dispensat. lxx. di. san-
ctorum. Item si ibi est paucitas hominū
scz extra ciuitatem. xj. q. j. Cleric. Item
si ecclesia adheret p̄bende. extra de p̄-
bendis. c. Extirpande. infra vide.
Eccle plures si pueris conferantur viri-
bus caret. extra de eta. et qual. c. ex rōne
Ecclesias plures habentem potest ep̄us
cogere qd vnā quam maluerit seruet et
aliam dimittat. nisi sint adeo tenues q
proprios sacerdotes habere non possūt
e. c. Eam te
Ecclesias duas quarum vna sufficit nul-
li permittat episcopus habere. extra de
excessi. pla. c. Peruenit.
Ecclesias plures p̄rochiales vn̄ habe-
re non potest: nisi vna dependeat ex alia
vel vnā habeat intitulatam et aliam
commendatam. extra de electi. c. Dudū
Ecclesiarum pluralitas. supra. Benefici

orum pluralitas. supra. Collatio. infra.
Parrochialis. Et dispensatione sup plu
ralitate cassat et modificat. Johan. xxij.
per extrayagan. que incipit. Execrabili.
quorundam.

• Ecclesiam parrochiales habens tenet ei
personaliter deservire. nisi ipsa sit anera
dignitati. de pben. c. extirpande. §. qui
vero. infra. Parrochialis.

• Ecclesia parrochialis non commendatur
nisi in etate legitima constituto et sacer
dotio. et non nisi una tñ. et hoc dum ne
cessitas vel utilitas id erigit. et commē
da illa non duret vltra sex menses. Cō
trarium factum irritum est. de ele. c. Ne
mo. libro sexto.

• Ecclesia parrochialis cui conferatur. in
fra. Parrochialis ecclia nulli. supra. Be
neficium curatum.

• Ecclia vna si duobus confertur: vn^o ha
bet ius amministrandi. et alter seruitoz.
ar. extra de filiis pby. c. Proposuit.

• Ecclesie non per vicarios sed per priores
sacerdotes regant. xxj. q. ij. Recipimus

• Ecclia curam habens si aliam perpetuo
vicario pceditur si similem aliam habet
illam amittit. et quicquid constitutum est
circa etatem et promotionem ad sacer
dotium et huiusmodi de recipientibus

• Ecclesiam curataz. intelligitur etiā de p
petuis vicariis parrochialium ecclesiarum
de offi. vicarij. c. Que de ecclesijs. in cle.

• Ecclesijs tñ. aduocatōne. ius
patronatus vel huiusmodi nullus se ha
bere a fundacione vel consuetudine asse
rens: vacatōnis tempore sibi nihil vsur
pet de bonis ecclesie. et suos a simili cō
pescat. sed in bono statu bona eius con
seruet. de ele. c. Generali. li. vj. infra. Ex
cōmunicatio. §. xvj.

• Ecclesias laici conferre non debet: extra
de filiis presbyteroz. c. Ex tua.

• Ecclesias vlt decimas de manu laici nul
lus recipiat. xvj. q. vij. per totum. Imo
recipiens ecclesiam a laico iure ē su
spensus. e. c. Decimas et ecclias.

• Ecclesiam si clericus a laico recipit sine
auctoritate episcopi cōmunionē priue
tur. Et si persistit: a ministerio eccles
iastico deponatur. extra de iure patro
natus. c. Preterea.

• Ecclesias clerici a parentibus fundatas p
pria auctoritate non detineant. nec laici
filij suis vel alijs eas concedant. ex
tra de iure patro. c. Consultuit. supra. be
neficioz. collatio. supra. Collatio. §. Pa
tronus.

• Ecclesie collatio post sex menses irrita ē
extra de sup. ne. c. Licet. ca. Dilecto. De
hoc vide infra. Epi possunt.

• Ecclesias quas paruuli cupiditate parē
tum per pecuniam consecunt resignare
tenentur. extra de simo. c. Sic tuis.

• Ecclesiasticoz graduum nomina ordo et
differentie ac officia. di. xxj. Cleros.

• Ecclesiastice persone sunt conuersi pfecti
xvij. q. i. Ut lex. Et alie persone. Infra
Excommunicati.

• Ecclesiastica censura comprehendit ex
cōmunicationem. suspensionem. et inter
dictum. Et sunt decree paria. de his q
fiunt. c. Absolutionis. in glosa. verbi. in
terdicti. li. sexto. extra de verbo. signi. c.
Querenti.

• **Edictum** sufficit proponere in lo
co publico: etiam si ad
curatum non perueniat. extra de postu
latione. c. Ad hec. supra. Litarōnes.

• Edictum est quod rex vel imperator tñ
constituit vel edidit. di. ij. Constitutio.

• **Egrotanti** debent preberi que
cunq; de iure ei si sa
nus esset poterant ministrari. Extra de
clerico egro. c. Cum percussio.

• **Electio** partium. In alternatis de
bitozis est electio. et suffi
cit alterum adimpleri. de re. iu. c. In al
ternatiuis. li. vj.

• Eligere sibi confessorem non potest sub
ditus sine lnia supioz: preterea cuiuscunq;
cōsuetudis. de pe. re. Si episcopus. li.
vj. Vide supra. Confessorem.

• Eligendi confessorem ab episcopo data
licentia: vigore illius concessiois nō po
test illi absolui in casibus reseruat. co.
ca. Si eps. li. vj.

• Eligendum est minus malum e duobus
vbi vtrūq; non potest curari. xxij. q. iij
Si aliquid.

• **Electio**nes pape. episcopozum. archie
piscopozum. a quibus. de quibus. cum
quibus. vbi quomodo. quando. fiūt. di.

vj. vsq; ad di. lxx. inclusive.
 Electio spectat ad collegium. di. lxxij. Adrianus. r. c. loquē. c. Hos.
 Eligere possunt excommunicati minori excommunicatione. extra de electio. c. Illa. Si tamen talis scienter eligeret: electio esset irritanda. extra de cleri. excō. ca. Si celebrat.
 Eligendi ius non habent laici i collegiata ecclesia. etiam patroni. extra de elec. ca. Sacrosancta. c. Bassana. Alioquin non valet electio. c.
 Eligere non possunt nec eligi excommunicati maiori excommunicatione. r. q. j. Ex parte. r. lxxij. extra de appel. c. Constitutus. pmo. Idem de suspensis. Infra Suspensio. d. lxxij. Et infra de elec. ca. In terdicta. m. r. Interdicti. circa finē.
 Electioni interesse non debent iis ecclesijs regularibus sive monasterijs non professi conuersi sive laici. de elec. c. Lxxij. extra de sexto.
 Electioni qui interesse non potest vices suas nequit pluribus committere nisi tribus commiserit in solidum. r. tūc ille solum admittatur qui per capituli maiorem partem eligitur. q; si non concordant: qui primo instrumento nominatus est: admittatur. et si vni commiserit: ille non potest in scrutinio vnum nomine suum et alium nomine alterius nominare. nisi de certa persona sibi commiserit eligendum. Poterit etiam absens votum suum per scriptum exprimere. si nullus de collegio suas vices vellet assumere: non tamen ante. sed in scrutinio exprimendum. de elec. c. Si quis iusto. li. vj. r. infra. Elector iusto.
 Eligere episcopum habent clerici tantum: et populus habet consentire. et qualiter eligatur. di. lxxij. per totum.
 Eligentes communem vtilitatem non priam querat. viij. q. ij. Dilectissimi. Et deum pre oculis habentes omni puritate procedant: seclusis omnibus pactis. et huiusmodi. de electio. c. Vbi periculum. li. vj. §. Quid.
 Eligi nullus debet precibus sive muneribus quibuscumq;. viij. q. ij. per totum. nec patrocinijs parentum vel amicorum debet deferri. Ibidem.

Eligere scienter indignus est grauissimum peccatum. distin. lxx. Viramur. Unde diuinam vindictam incurrunt: non tamen priuantur potestate eligendi. nisi ita persisteret q; communis electio indigni sequeretur. de ele. c. Perpetue sanctionis. libro sexto. Tūc si maior pars indignū elegerit: electio ad alios deuoluetur. licet pauciores. Idem in postulatione. extra de postula. c. Bratum. Possunt tamen sic priuati ab illi admitti. ex. de ele. c. Lūvintoniensis. sed non possunt tales interim eligi de iure. eo. ca. Per inquisitionem. Eligi non possunt illegitime nati: sed postulati. et electio illorum est irrita. ac scilicet eos eligentes sunt priuati auctoritate eligendi. extra de electio. c. Innotuit. Electionis amittunt potestatem qui ad eam vocati venire contempnunt. e. c. Lū nobis olim.
 Electio clandestina omnino reprobatur. di. lxxij. Si quis.
 Eligere per elatum indignum nihil magis nocet ecclesie. extra de elec. c. Nihil.
 Eligendi si requiritur consensus ante electionem: ipsa non valet. eo. c. Lxxij. post per am.
 Eligentes pro cathedrali ecclesia scienter indignum vel formā concilij non obseruantes electio ad papam deuoluitur de electio. c. Quibus. di. vj.
 Eligentes scienter indignum. infra Suspensus a beneficio.
 Elector iusto impeditur impedimento si vices pluribus in solidum commiserit. potior erit conditio occupantis. Si vero secundus occupat: fiat vt supra. Elector. Sed si non in solidum dederit: iterum admittitur. et imputatur indiscrete committenti. de electio. ca. Si quis. libro sexto.
 Electio secunda non acceptetur nisi prima sit cassata. nisi ipsa sit nulla ratione personarum. extra de ele. c. Auditis.
 Electio cassatur propter modum. potest nihilominus electus iterum eligi. eo. c. Considerauimus. secus si ratione personarum. e. c. Super eo.
 Electorum litigantium si vnus obierit vel iuri renunciauerit aut a prosecutione exclusus fuerit altero superstitite: non potest

electio alterius celebrari lite pendente.
ne lite pendente. c. Dispendijs. li. vi.
Electio non valet lite pendente. vt. s.
Electio pape vbi. quando. et quomodo fi
at. di. xxiij. In nomine domini. Et a q
bus. infra. Papa a solis.
Electio pape duabus partibus rata e:
etiam si tertia pars discordet. Extra de
ele. c. Licet de quitanda.
Electio pape si in ciuitate vbi curia eius
residet moritur: quomodo fiat et a qui
bus et qualiter electores cardinales in
cluduntur et reficiuntur. de ele. ca. Ubi
periculum. libro sexto. Similiter si ex
tra dictam ciuitatem moritur: quomodo
do procedendum. vt supra. Et qd exiens
cardinalis sine causa ibi permessa. ampli
us non admittitur electioni. vbi. s. Sz
si omnes cardinales simul vel successive ex
irer: compellantur per executores illius
constitutionis reintrare. et tunc electio
nem prosequuntur in eo statu quo erant
quando exierunt. e. c. Roman. in cle
menti. Interim sede vacante. electus car
dinalium non exerceat iurisdictionem. ni
si vt ipis permittitur. supra. c. Ubi peri
culum. Nec de ipsa constitutione quod
alterare potest. Officium tamen. ame
rare. et penitentia. durat ipso mos
tuo. qui si deficiant possunt cardinales
alios surrogare. nec cardinalium aliquis
ab electione repellitur preterea cuiuscum
qz censere. alias predicta constitutio in
suo vigore maneat cum interpretationi
bus et modificationibus. vt habetur. eo.
ca. Roman. in clem.
Electionis papalis constitutionem tras
gredientium pene et sententia. de electi.
ca. Ubi periculum. libro sexto. infra. Ex
communicatio. s. vij.
Electionis pape tempore durante. si qd
aliquid de camera cardinalium pape re
ceperit: tenetur abstinere a receptioe si
bi competentium reddituum. donec sa
tisfecerit. e. c. Ubi periculum.
Eligendus in prepositum nullus est nisi
sit diaconus. nullus in decanum vel ar
chipresbyterum nisi sit presbyter. nullus
in episcopum nisi sit diaconus. di. li. p. totum
Eligendus qualis debeat esse. viij. que. ij
per totum.

Eligere seipsum nullus debet quantumcum
qz idoneus sit. extra de iure patrona. c.
Per nostras.
Electio vel postulatio facta de suspensio
ab homine: non a canone: non valet. ex
tra de consue. c. Cum dilectus.
Electio facta de gremio ecclesie: semper
valet facte de aliena. licet a maiori parte
ar. extra de clericis peregrini. c. Te nobis
Eligens vel nominans senatorem vel re
ctorem vrbis ac electus vel nominatus.
Infra. Excommunicati.
Eligentes religiosi oportet qd sint ad mi
nus tacite professi. sed electos oportet qd
se expresse professos. de elec. ca. Ex eo. li
bro sexto. Et glossa. Tacite.
Eligendus in episcopum qualis sit. dist.
xxij. Qui episcopus et quomodo fiat et
electio. c. et infra.
Eligendus episcopus quomodo exami
netur. vt supra.
Eligendi episcopus non potest laicus: sed
postulari. et debet de propria ecclesia el
gi. di. li. per totum. glo. laici. ibi non ordina
Eligendi episcopum nullus debet nisi eta
tis exegerit tricesimum annum: natus de
legitimo matrimonio vita et sciencia con
mendabilis. extra de elec. c. Cum in c
ctis.
Eligentes tenentur electo electionem pro
sentare infra octo dies si commode pote
runt. alias sunt a prosecutione electionis
totaliter exclusi. de elec. c. Lupientes. li
bro sexto. Et suspensi a beneficijs per tri
ennium. et si in triennio se de illis beneficijs
temerarie ingerunt sunt eis perpetuo pro
uati. Ibidem.
Electus ad ecclesiam cathedralis infra
mensum consentiat. alias priuatus e iu
re sibi per electionem quesito. nisi con
ditio personae ipsam excuset. de ele. cap.
Quam sit. li. vi.
Electus infra mensum consentiat: et infra
tres menses confirmationem petat. vbi
supra. Sed dum confirmatio a papa pe
ti debet. vicarius cathedralis vel reglar
is ecclesie: debent electi post consensum
vel habitam de electione noticiam: si ei non
debito tempore presentetur infra men
sem iter arripere ad papam pro confirma
tione vel causa prosequenda. si per appella

tionē deuoluta sit ad papam. cū omnibz
a. p. s. 7. munimētis. 7. finito mense habe
bit tempus arbitrariū in quo commode
venire potuisset. 7. post hoc si infra vigin
ti dies non venerit personaliter: nisi le
gitime impeditus. vel si iuste impeditus
ipm impeditum infra dictum temp
non proposuerit vel si proponi fecerit: il
lud infra quidecim dies nō pbauerit: vl
si probauerit. sed nō miserit procuratorē
sufficienter instructum. vel si etiā miserit
illum: tamē cessante impedimēto ipse nō
venerit: vel si venerit: sed sine munimen
tis: quolibet pdictoz cessante puati sūt
ipō iure omni iure sibi per electionē que
sita. 7. extra curiam pro ipis producend
dis dilatonē nō habebunt. de ele. c. Lu
pientes. li. vi. Et si venerit: non fecerit
causam ibi prosecutus ad finem: eidē
pene subiacer. 7. habeat locum cui etiam
appellatur a confirmatione vel prouisio
ne. e. c. Si post. li. vi.

Electio ecclesie cathedralis a qua ad pa
pā fuerit appellatū vel electio regularis
ea pendente nō valet cōfirmatio facta
per ordinariū. vbi. s.

Electio cathedralis vel regularis ecclie
cuius confirmatio per immediatā sub
iectionem vel appellationis deuolutio
nem ad papam spectat: si concordat fue
rit celebrata. mitti debent duo ex electo
ribus sufficienter instructi ad papam in
fra tempus supra electionem constitutū
ad instruendum negocium per totuz in
expensis dignitatis. si bona eius sint di
screta. vel de cōmunibus vel per captu
lum aliunde prouisus: si de illis habere
nequeunt. e. c. Lupientes. li. vi. Si ve
ro plures fuerint electiones huiusmodi p
qualibet parte mittantur due psonę vbi
supra. expensis electoz.

Electio vero vna si facta fuerit cui se ali
qui opponunt: mittantur duo ex parte ec
lecti suis expensis. 7. duo ex parte oppo
nentium ex ipsis sufficienter instructi. Et
si electus noluerit ministrare expensas:
priuatus est omni iure sibi quesito. nisi
sit pauper. Eligentes si in mātendo ne
gligentes fuerint: quocunq; casuum di
ctorum: etiam si electus vel opponentes
non venerint: vel expensas non fecerint

priuabuntur totali cause prosecutione
quo ad se 7. prouentibus beneficioruz in
ipsa ecclesia per triēnium. nisi iusta cau
sa excusentur. Et tunc mittant procura
tozem sufficienter instructum. et cessan
te impedimento mittant predictas per
sonas. alioquin penas incidunt. Et ea
dem pena opponentium illorum per hu
iusmodi negligentias electo nulluz pre
iudicium generatur. Idem est de postu
latis. pro eo q; in ordinibz. etate. 7. finibz
bus defectum patiuntur. si negligentes
in predictis tam ipi vel postulantes aut
opponentes fuerint. saluo eo qd de cons
sensu exhibendo et expensis ministran
dis ad que non tenentur postulari. Sed
cui si ideo postulentur quia alijs eccles
ijs sunt alligati: tunc antiqua iura fue
runt. Postulationes tamen pendunt ex g
tia sicut olim. in recuperandis tamē ex
pensis i supradictis seruentur iura anti
qua. Hec de electio. cap. Lupientes. li.
v. sexto.

Electio episcopalis appellatio quan
do datur interposita. Supra. Appel
latio itra.

Electi seu postulati vel alias ad dignita
tem huiusmodi in certis obiecta
objiciuntur defectus et euidentis scientie vl
personę: illud ante omnia examinetur.
et si reperietur: saluum opponens a nego
cij prosecutione repellatur. 7. punietur ac
si defecisset in probatione omnium obie
ctorum. de electionibz. c. Si forte. li. vi.

Eligens vel electioni consentiens nequit
opponere contra electum vel renunciare
nisi ex noua causa vel nouiter ei nota. et
de tali ignorantia faciat fidem proprio
iuramento. eo. c. Nulli licere. li. vi.

Electo a duplo maiori parte. vel suis ele
ctoribus ab altera parte nil potest oppo
ni quod electoem extenuet. sed bene qd
votum annullat. e. c. Si qñ. li. vi.

Electi episcopi purgatio eorum que con
tra eum obijciuntur fiat corā. v. vel. sex
epis. di. xlii. Illud statuendū.

Electiois formā impugnās 7. nō plene p
bans qd obijcit. condemnatur in expensis
de ele. c. Statuimus. li. vi.

Electiois prouisionis siue postulatōis
vel alijs quibuscunq; causa tunc per ap
64

pellationem ad papam deuoluitur: cum in
presencia appellati vel procuratoris ip
us fuerit interposita vel alteri ipsorum
infra mensem vel statim post fuerit per
scripturam autenticam po:recta vel perle
cta copia tenore ipsius: et copia inde fa
cta si petatur vel illis absentibus in do
mo habitationis vel ecclesia cathedra
li eiusdem diocesis si domus remota sit
et nihilominus semp̄t̄ in ecclesia vbi be
neficio de quo agitur publicetur et fiat
copia ipsi appellato quandocumq; peti
t. de elec. c. Lausam in clemen. Si autem
propter metum intimidari nequeat: publi
cetur in loco publico. vt ad alterius no
ticiam possit peruenire. aliter appellatio
non valet. nisi eius noticia infra dictum
tempus ad noticiam vnus illozum per
ueniat. vbi. s. s. Uex.

Electio episcopi per appellatiōem ad pa
pam non deuoluitur. nisi appellet in scri
ptis et ex causa pbabili. de elec. c. Ut circa
libro sexto.

Electi et electores ac alij qui ex quacun
q; causa ad curiam ire et mittere tenentur
nihilominus ad hoc tenentur. sede apo
stolica vacante. de elec. c. Ne roman. In
clemen. s. primo.

Electio vel postulatio non confirmetur
per superiorem. nisi si apparet coelectus
vel opponens talis nominatim vocetur
alias in ecclesia vbi electio facta est fiat
cria. id est pronuntiatio generalis. q̄ vo
lent se opponere confirmationi veniant
termino peremptorio assignato. als con
firmatio non tenet. de elec. c. Quis. li. vj.

Electio non infirmatur si confirmatio eius
dem cassetur propter defectum iurisdic
tionis vel solennitatem omisam. de elec.
cap. Si confirmationem. li. vj.

Electo obijcetes contra personam vel
formam. supra. Appellatio. infra. Suspe
sus a beneficio.

Electum non p̄stantes. infra. Suspe
sus a beneficio

Eligere negligentes infra tres menses i
ecclesia cathedrali vel regulari sunt pro
tunc priuati electione. et deuoluitur elec
tio ad immediatum superiorem cui co
petit. Nisi canonici sint ipso iure vel per
sonam eligendi potestate priuati. tunc elec

ctio ad papam deuoluitur. In inferiori
bus vero ecclesijs semper deuoluitur ad
proximum superiorem si obmiserint elis
gere. de elec. c. Quas. li. vj.

Electio cathedralis vel regularis eccles
ie debet fieri infra tres menses. extra de
elec. c. Ne pro defectu. Sed in minori ec
clesia fiat infra sex menses. extra de con
cessi. preben. c. secundo. Alioquin pena i
curritur. vt. s. primo. s.

Electioes duas in eadem ecclesia de se
factas nullus excipi potest nec petere co
firmationem. etiam si protestetur q̄ vnā
retineat per quam confirmationem pos
sit consequi. sed necesse habet vnā elis
gere et aliam dimittere. c. ad quam dimis
sam vltra regere non potest. de elec. c. Ut
quis. li. vj.

Electus si non consentit vel post renun
ciat in suo vel moritur vel propter occu
cultum sui vicinij electio irritatur. reuer
titur electio integre ad electores. nisi cir
ca hoc fraudulenter egerit. c. Si electio
libro sexto. glo. s. verbi. Occultum. Idē
de nouo superueniente vicio vel facto.

Electio reuertitur ad electores. proximo
supra. sed ad superiores. supra. Eligere
negligentes.

Electus ante confirmationem admissa
re non debet per se vel per alium in totū
vel partem quocumq; colore contra faci
ens priuatus est iure quesito. c. c. Quari
cie. libro sexto.

Electus potest licite iuramentum indem
nitatis ecclesie prestare. vbi. q. ij. p. totū.

Electio de se facit extra suum ordinem
religiosus consentiens non obtenta lice
ntia consentiendi sui prelati: non valet co
sensus nec electio. de elec. c. Si religiosus
libro sexto.

Electio postulatio. prouisio. vel vocatio
religiosi mendicantis in discordia facta
ad aliquam prelaturam extra suum or
dinem nullam sibi ius acquirit. nec ille
consentire debet. etiam habita licentia.
Et secus factum irritum est. c. Quorum
dam. li. vj. Sed et non medicanti nullū
ius acquirit.

Electioes religiosorum postea. p̄uisiones. si
ue ad extra vocationes in discordia vel
nūeri minoritate. intelligitur et discor

dia vel numeri minoritate que in facto consistit: non in fictione vel iuris effectum. Dosa. vt si aliqui volem non habere dicerentur quia excommunicati: et sili modo. de ele. c. Quod circa. in clemen.

Electio postulatione facta a minore parte ad aliquam prelaturam extra vel intra suum ordinem factum irritum est. eo. §. Circa. vide supra. Electioes religioso.

Electio cathedralis ecclesie que precessit reservationem provisionis a papa inibi facta: non viciatur. nec alia que precesserunt: sed omnia sequentia. de elec. c. Si eo tpe. libro sexto.

Eligi non debet prelatus monasterij nisi sit religiosus eiusdem professionis. extra de ele. c. Cum causam. e. n. c. Cum rationi. in clemen.

Electio per formam per compromissionem ab Innocentio constituta non est reuocata per concilium subsecutum. e. c. Quia expediat. li. vi.

Electio per formam scrutiniij et per formam compromissi in quibus differunt. e. cap. Indemnitate. li. vi. §. Electioes monialium.

Eligentius vnus contemptus plus obest quam multorum contradictio. extra. e. c. Bone memorie.

Electioibus non fiat collatio zeti ad xelum. vel meritum ad meritum. sed solum numeri ad numerum. de ele. c. Indemnitate. §. Ut aut. li. vi.

Electio siue postulatio ipso iure nulla est si dicatur. eligo postulandum. vel postulo eligendum. vel eligo postulando. et de postulatione. c. Per seruo. li. vi.

Electio prohibetur fieri bis verbis. Eligo et postulo: prout potest melius de iure valere. nisi probabiliter dubitaretur an quis esset eligendus vel postulandus. Ibidem.

Electorum vota conditionalia vel alter nativa. scilicet. eligo a vel b. vel in cetera. scilicet. eligo illum quem tuus eligit: reprobantur. et habentur pro non adiectis. et ea vice voces sic eligentis remanent apud pure eligentes. de ele. c. In electionibus. libro sexto.

Electiois forma. §. Forma. Eligens diligit quod eligit. alioquin contemnit.

Unde. quod enim quis non eligit nec optat: profecto non diligit. Quod autem non diligit: facile contemnit. xx. questio. pma. Presens. Clericus. §. Igitur.

Electiois pronuntiatio siue per scrutinium siue compromissum procedat: debet ab vno vice oim et per verba singularis numeri fieri. de sen. et re. c. Cum ab vno. li. vi. Etiam si in plures sit compromissum vt eligant. alia electio non valet. de ele. c. Sicut cum per formam. libro sexto.

Electio per compromissarium. supra. Cōpromissarius.

Electio per compromissionem sub hac forma. vt illi in quos compromittunt singularum votis singularim inquisitis eum eligant in quem maior vel sanior pars consentit: valet de ele. c. Cum expediat. libro sexto. Non autem valet si eligant in quem maior pars capituli consentit.

Sed in quem plures computatiōe aliorum consentiunt. e. c. Si cui. libro sexto. Dosa. hoc intelligitur in electionibus vbi tenentur ad formam canonicam. scilicet vbi prelatus ecclesie collegiate eligitur eo. verbi. Concilium. et sic vnum non reuocatur alium. supra.

Electiois commissio pluribus facta. supra. Elector iusto.

Electiois postulationum provisionem procuratores. infra. Procuratores non insolidum.

Electus iuramento prestito contracta ponens vel respondens directum nisi ratiōnabiliter excusetur: velut periurus a confirmatione repellitur. Idem si hoc suus procurator fecerit: ipso mandante vel ratum habente: seu non reuocante. de iure iuran. c. Cum in positio. li. vi.

Electiois forma in iure instituta nequaquam immutatur in aliquo. quo ad ecclesias vel monasteria virozum per formam electionis datam monialibus. de ele. c. Indemnitate. §. vltimo. Que ponit in eodem. Et sequitur.

Electio monialium sic fiat. Si per formam scrutiniij procedatur. si electiones plures celebrantur in discordia. vobis in diuersa diuisis: ea que a duobus partibus numero fuerit

celebrata per superiorem diligenti exami-
natione premissa confirmetur. Si alias
fuerit canonica. Glofa. in forma et etate
non obstante exceptione contradictione
seu appellatione alterius partis. Glofa.
nisi opponat aliquid quod votum elige-
tis nullum reddat. Et sic electa et confir-
mata abbatissa benedicat. de ele. ca. In
denitatis. §. Sane. li. vi.

Electio vero predicta si nulla habet
duas partes. tunc non obstante publica-
tione scrutini; etiam si ad electionem po-
stea fuerit processum: possunt alterius par-
tes moniales per consensum ad illam acce-
dere que alias per maiorem partem con-
uentus numero fuit electa. prius tamen
quod ad actus exteriores diuertat omni pra-
uitate seclusa. et si sic ad duas partes
uenerit illa confirmetur vel benedicat.
vt supra. e. §. Si autem. Non tamen pro-
hibent moniales per predicta quin post
quam electa vt supra quolibet modo con-
firmata fuerit: possunt opponere contra eam
per modum denunciationis vel accusa-
tionis. vt a dignitate discedat. §. Verum.

Electa a maiori parte tantum: non ha-
bente vt permittit duas partes. s. processum
aliarum tunc superior ante confirma-
tionem eius plane iniqua sine repre-
sentatione iudicis super obiectis par-
tis minoris et alijs que in tali negotio
sunt inquirenda. Glofa. de forma electio-
nis et persona electa. Ipa tamen electa
interim libere administrat in spiritualibus
et temporalibus. sic tamen quod de rebomo-
nasterij nihil alienet. nec in monialibus
quam recipiat. vt supra. §. Si vero. Ar-
gu. quod si non habent causam contra eam
valentem potest confirmari.

Electa autem vel nominata a maiori par-
te numero conuentus nullum ius sibi quod
quo modo acquirat per huiusmodi elec-
tionem. nec ad eam ab alijs accessus per
consensum in hoc casu valeat habere. vt
supra. §. Si qua vero.

Electio huiusmodi per formam compromi-
ssi facta si electa habeat maiorem partem
conuentus numero. licet non duplo. con-
firmet et benedicat. sicut de electa a
duabus partibus per formam scrutini;
supra. de. denunciandi tamen postmo-

dum et accusandi habet moniales facul-
tatem. Si vero opponentium sit ma-
ior pars: differatur confirmatio vel in-
firmatio. sicut de electa a maiori parte p-
scrutinium dicitur. et interim libere ad-
ministrat: sicut ibi dicitur. Si vero op-
ponentium duplo maior est pars: tunc
expectabitur litis eventus. ipsa autem ele-
cta interim non administrat. vbi supra.
§. Ceterum.

Eligentes et eligenda cuius etatis et pro-
fessionis sint. infra. Monialis non.
Electio huiusmodi vt inter sint et monia-
les in electione dirigat vocati huius et bee-
si non abstinent ab illis per que discor-
dia in electione faciendis oriri vel orta nu-
triri possit ex hoc sicut excommunicati. de
electio. c. In denitatis. §. Postremo. li-
bro sexto.

Electioibus illis non fiet collatio meri-
ti vel zeli eligentium vel electarum: sed
numeri dumtaxat. et numerum. vbi supra.
Et autem.

Electioem promotionem postulationemque
impugnantes. s. Appellantes contra.

Elemosina duplex est. scilicet cor-
poralis et spiritualis. Spiritus triplex est. vt dimitte.
et. sicut infra. Elemosynarum tria.
Elemosyna ad multa utilis est. Ipa siquidem
dem liberat a peccato. de pe. di. §. Medici-
cina. Ambrosius in sermone. r. c. Medici-
camentum.

Elemosyna habet promissionem vite pre-
sentis et future. xxxij. q. v. Scdm. in ti-
ne: infra. Discretordia.

Elemosynarum tria genera. scilicet cor-
poralis vt dare egenti quod potest. spi-
ritualis vt dimittere a quo lesus fueris
Tertio deliquentes corrigere: et errantes
in via veritatis inducere. di. xlv. Tri-
a sunt.

Elemosyna duplex. scilicet spiritualis vt
dimittere delinquenti. et est semper in no-
stra potestate. et hec est potior. disti. xlv.
Duo. Augustinus de pe. di. iij. De quoti-
dianis. Crisostomus. alia est corpora-
lis. vbi supra. c. Duo sunt. di. xlv.

Elemosyna fit quando peccator coarctat
a malo. disti. xlv. Et qui. infra. Discre-
tordia.

Elemosina sine delectu personarum dari debet. distin. xliij. Quiescamus. Infra Hospitalitas.

Elemosyna cum discretione danda est. distin. lxxxvj. Non satis. c. Singulis. nō totum vni. c. c. Dominus.

Elemosynā dans attendat p̄moyt ex bona voluntate det. Nam alias nō p̄dest. dist. xlv. Duesunt. Augustinus. Glosa. si nō benigno animo: sed vt importunaz petitionē amoueat: venialit̄ peccat. Itē si p̄pter pudorem dat inuitus: rem p̄dit: et merituz. xxiij. q. vi. s. Ex his oibz. Nā Elemosyna non quantū sed qua mente: qua affectione det p̄siderat deus. q̄a vis dua plus ornibus pedis. de peni. di. v.

Consideret. s. Sumēs
Elemosynā dans q̄re d̄at cui. et p̄mo a seipso incipiat. In Eccl. xxx. Discrete anime tuerē. Et dec p̄na. de pe. di. iij. sa. Sant cauedū. verbi. Qui vult. Augustinus in Encheir. Nam.

Elemosyna peccatorū nō placet deo: q̄ p̄ us dātem Abel respectit. xiiij. q. v. Scriptum est. Gregorius in registro. Dporet q̄ p̄us acceptet donans. vt Abel. de pe. di. v. Consideret. s. Sumēs. Augustinus li. de pe. supra. Donuz. Deinde si alijs dare vult.

Elemosynā dans consideret fidē recipiētis. Unde Bas. vi. Opemur bonum ad omnes. maxime ad domesticos fidei. Itē causaz. vt captiuitatē quā ille p̄pter se vt suos pacif vel calumnie vel in carcere. Et si p̄pter debitū iustus excruciat. dist. lxxxvj. Non satis. Itē p̄pinq̄itatē. e. s. Est p̄banda. Itē eratem. Itē debilitatē Itē p̄ditionē. s̄lt nobilitatē. e. s. Consideranda. r̄ infra. Liberalitas.

Elemosyna non debet dari his quibus di. lxxx. Donare. c. fraternitāte. Similiter nō alijs qui exinde in malo perdurant. Unde Augustinus ad D. Medoniam. Misericordius talibz opem subtrahimus q̄ impendim? ne scz locij criminis simul. xiiij. q. vi. Si res. v. que. v. Non omnis. Aug. ad Donatistā.

Elemosynā dans tertio consideret de quibus bonis. id est p̄p̄is. Unde. Prover. iij. Honora dominū de tua substantia. s. q. i. Non est. Nāz donare nō licuit qd

dans possidere non potuit. extra de decimis. c. Dudum. Dinc considerant p̄sone non potentes dare. sicut monachi serui. vxor. filij. r̄. suo modo.

Elemosynā dare non licet de alieno. Eccl. xxiij. Qui offert sacrificiū ex substantia pauperum quasi qui victi. si in conspectu patris. s. q. i. Nō est. Gregorius episcopo.

Elemosyna debet fieri de bene acquisit. eo. r. xiiij. q. v. per totum. Unde non debet fieri de turpi lucro. vt patet. Prover. bioz. xxx. Hostie impiorum abominabiles domino que fiunt ex scelere. j. que. j. Non est. Gregorius vbi supra. Glo. vbi non transferitur dominium. vbi autē trāsfertur nō competit repetitio: potest fieri elemosyna. xiiij. q. v. Qui habet. Itē glosa. e. Quod vero.

Elemosyna fieri non debet cum lesione et detrimento alterius. xiiij. que. v. Denig. Ambrosius libro de officijs. Unde aliena auferens vt in elemosynaz det magis grauat per hoc q̄ iuuatur. p̄ma. q. i. Non est. Grego. vbi. s.

Elemosynam de suis meritorie dant sacerdotes. xij. q. i. Et p̄dit.
Elemosyna ab iurarijs excommunicatis recipere possunt. n̄t̄res p̄dicatores et minores: si alias ibi non possunt sustentari. extra de sen. excom. c. Lij. voluntate.

Elemosyna fame morienti subtrahenda homicidio comparatur. di. lxxxvj. Pasce. Ambrosius libro de officijs.

Elemosynam tenentur omnes dare. dist. lxxxvj. Non satis. c. Singlis. j. Hospitalitas indistincte.

Elemosynam non dantes: grauit̄ peccant. distin. xlvij. Sicut h̄ij. et damnabuntur a christo. Matthei. xxv. Esuriui et non dedistis mihi manducare. xij. que. i. Et si illi. Nam christus sibi imputat. xvj. questioe p̄ma. Reuertimini ad me.

Elemosynarum largitionem amici carnales sepe impedire nituntur. disti. lxxxvj. Non est.

Emancipatio heretici. Infra. Hereticorum filij.

Emens minus q̄ dimidio p̄ci ha
bet optionem supplere ius
suum precium vel recedere a contractu.
extra de omptione ⁊ vendi. c. Cum dile
cti. c. Cum causam.

Ementes et vendentes difficile effugiūt
peccatum. de pe. di. v. Qualitas.

Emptio usuraria est si p̄mittit em
ptam rem reddere: aliq̄
indē recepto. extra de emptio. c. Ad no.

Emolumenta ecclesiaz vacā
tium. supra. ec
clesiarum cathedralium.

Emphiteota semp̄ debet rez
nunciare dño
quando vult vedere meliorationes vel
suum ius: vtrū ille hoc emere velit. qd̄ si
non fecerit cadit a iure suo. Et si p̄ biens
nium non soluit canonem: p̄t expelli.
extra de loca. ⁊ conduc. c. Poruit

Emungens multum elicit san
guinem. distin. iij
Deniq̄.

Emunitate non gaudent qui i
loco emunitatis of
fendunt. extra de emuni. ecclesia. c. Im
munitatem

Emunitas ecclesie. infra. Ecclesie emunitas.
infra. Exactiones. infra. Excomunica
tio. §. xxxviii.

Episcopatus est nomē ope
ris: nō hono
ris. i. Thimo. iij. Si quis ep̄atum desi
derat: boni opus desiderat. viij. q. p̄ma
Qui ep̄atum. Augustinus.

**Episcopi tenent locū apostolorū in eccle
siā. di. xxi. In nouo. di. xxxv. Ecclesie. di.
lxviii. Quorum. Et cor̄epi tenuerunt lo
cum discipulorū. e. Quāuis. §. Dec.**

Episcopi idem sunt qd̄ p̄byteri. Primiti
ua enim ecclesia p̄byteris regebat. Sz
oriēte scismate quo qdam dicebant pau
li. quidam appollo. et qn̄ ac si suos quis
putabat quos ip̄e baptisauerat. decretū
est vt vnus de p̄byteris p̄ferretur. Vn
de episcopi p̄ferunt p̄byteris: magis cō
suetudine q̄ dispensāōne veritatis dñi
ce. Glosa. tamē nihilomin⁹ etiā ex insti
tutione. quia ecclesia in cōmuni regi de
beret. di. xciiij. c. Legimus. distin. xcv. ca.
Dum. Jeronym⁹ in eplam ad Titum.

**Episcopus nō p̄mittat coram se sedente
presbyterum stare. di. xcv. Ep̄us in quo
libet. Glosa. Nisi sacerdos assumat sibi
officiū standi. vñ quāuis in ecclesia es
piscopus sublimior sedeat: in domo tao
men se cognoscat collegā p̄sbyterorū. e.
ca. Episcopus in ecclesia.**

**Episcopus eligi nō potest citra tricelimum
annum completū. extra de electio. Luz
nihil olim.**

**Episcopus quō eligi debet. ⁊ qualis. et
quibus. supra. Electio.**

**Episcopus eligendus quō examiari de
bet. dist. xxiij. per totum.**

**Episcopis titularis a quo instituat. su
pra. Ecclesie cathedali q̄ caret.**

**Episcopi consecratio. quō uo. a quo. q̄
bus p̄sentibus. dist. lxv. per totum.**

Et quib⁹ p̄sentibus. di. lxvj. p̄ totum.

**Episcopi caput ⁊ manus inungant cris
mate. extra de sacra. c. Luz venisset
et glosa. di. xxij. ⁊. c. Preterea.**

**Episcopus nō ordinet minus q̄ a p̄b
episcopis. di. lxvj. Porro.**

**Ep̄s consecratus sine auctoritate metro
politani: deponatur. di. lxij. Nulla rō.**

**Episcopus ordinandus qualis debz esse
dist. lxij. Qui episcopus. distin. xxxviiij.**

**Omnes. di. cxij. p̄ totum. Ad Titum. §.
Episcopus ordinandus habeat conditi
ones fm regulam apli descriptas. scilz
q̄ sit sine crimine. ⁊. c. di. xxx. per totū. in
fra. Ordinandus.**

**Episcopi se non dños: sed sacerdotes es
se sciunt. di. cxij. Hinc etem. Grego.**

**Ep̄us non sit q̄ hospitalis nō est. di. lxxx
v. Archidiaconum.**

**Episcopus debet bona ecclesie pauperis
bus erogare. di. lxxxvj. Fratres. xij. que. §.
Ep̄us. c. Precipimus.**

**Episcopis debet agentū ⁊ desolatorum
curam habere. di. lxxxvij. Licet. ⁊. c. De
solatis.**

**Episcopus debet concordantes ad pacē
renouare. di. lxxxix. Precipimus.**

**Ep̄um maxime decorat humilitas. dist.
c. Contra morem.**

**Episcopus in vicu ⁊ vestitu p̄tendat pau
peritatem. di. cxij. Episcopus.**

**Episcopus de monacho factus: habitus
debet deferre mōachalem. extra de vi. ⁊**

bonesta. cleri. c. Clerici officia.

Episcopus debet studio orationis et sacre scripture insister. ij. q. vij. Episcopi lectioni.

Episcopus que debet scire. disti. xxxvij. Omnes.

Episcopus debet esse doctor alior. et doctore non indigere. f. q. vij. Conuenientibus Non tamen debet erubescere etiam ab alijs discere. dist. xxxvij. Nullus. xxxij. q. iij.

Si habes. supra. Discere. Episcopus propter illitteraturam potest deponi. Extra de eta. et quali. c. Quamuis.

Episcopus debet vitare negocia secularia. ij. q. f. Te quidem.

Episcopus corrigere debet clericorum excessus. ita quod illi arceant et alij timeant. De offi. or. c. Ut clericorum. Clementi. Alioquin episcopi non dicantur si negligenter corrigere clericos subditorum. ij. q. vij. Qui nec regiminis.

Episcopi et alij superiores debent per se suscipere ecclesiastica corrigere negligentiam diuini officij et valorum et ornamentorum diuinorum necnon insolentias que fiunt in cimiterijs et ecclesijs quibus diuinum officium perturbatur. de cele. mis. c. Braui. i. cle.

Episcopi publice denunciare eos quos constat esse excommunicatos propter impositionem pedagiorum et guidagiorum in ipsos clericos donec satisfaciatur. de censu. et exact. ca. Presenti. in clemen.

Episcopus debet esse in visitando sollicitus. r. q. f. Delata et quid faciat visitando. c. Placuit. q. iij. Lauendum.

Episcopus non debet grauare subditos in procuratorijs. r. q. iij. Illud. c. Placuit.

Episcopus in casu pmissio si per alium visitat diocem. habet illi puidere de necessarijs. Visitati vero puideant visitatori de victualibus. Episcopus tamen a visitatione per alium: nihil habet exigere. d. of. fi. or. Si epus. li. vi.

Episcoporum auaricia detestabilis. di. xciij. c. Diaconi sunt.

Episcopus munera recipiens ratione visitationis. i. Suspendus ab ingressu.

Episcopus abutens inquisitionis officio infra. Excommunicati. Et seruetur modus inquisitoribus prescriptum. de here. c. Per hoc. libro sexto.

Episcopus quid accipere possit de ecclesijs. r. q. iij. per totum.

Episcopus non potest amplius petere ab ecclesijs quam cathedralicis. id est. honores cathedralis. hoc est. duos solidos. r. q. iij. per totum. potest tamen in necessitate collectam exigere a clericis. extra de censibus. cum apostolos.

Episcopi possunt conferre prioratus: administrationes et alia beneficia vacantis que prelati regulares infra sex menses non conferunt. et hoc auctoritate episcopali. Sed si fuerint exempta: id possunt auctoritate apostolica. et intelligit de beneficijs que non sunt de mensa prelatorum. sed speciales rectores licet obedientiariorum habere solent: illa tamen conferant personis quibus prelatos fuerant conferenda. et non permittant ea applicari mensis prelatorum vel pensionibus grauari. de sup. ne. c. Quia regulares. in clemen.

Episcopus conferens beneficia vel officia indignis perdit potestatem conferendi. extra de elec. cum in cunctis.

Episcopus potest dominicus diebus conferre minores ordines et virgines valere. extra de tempo. or. c. Subdiaconos.

Episcopus non potest ordinare clericos aliterius diocesis. nec consecrare altaria. vij. q. j. Episcopus in diocesi. nisi clericus habeat litteras dimissorias. di. lxxi. per totum. ix. que. ij. per totum. s. Clericus

Episcopus italie ordinans clericum extra montanum sine pape licentia vel litteris dimissorijs iustam causam expmentibus. punietur pena condigna. Et sic ordinatus manet suspendus. nec absolui etiam a penitentiarijs pape vel dispensari potest sine speciali licentia pape. de temporibus ordi. ca. Sepe. li. vi.

Episcopus contentiens vel non ipugnans fornicatione clericorum. scilicet diaconorum et sacerdotum: suspendatur ab officio. di. lxxij. Si quis episcopus.

Episcopus non est ab vno tantum audiendus sine iudicandus. iij. que. vij. per totum. nec abs sinodali audientia damnet. nisi a papa. Et debet in sinodo adesse. xij. episcopi. v. q. iij. per totum. Intra glossa. c. Duodecim.

Episcopi simplici assertio creditur si cri

men in suum accusatorem ptere voluerit
vj. que. ij. per totum.

Episcopis defertur in penis ppter digni-
tatem pontificalem. Unde pmo interdicitur
eis ingressus ecclesie vel sacerdos
tale ministerium. deinde ab officio suspē-
datur. et sic subsequenter. nisi nimia con-
tumacia aliud suadeat. de offi. in. dele.
ca. Quia pontificali. li. vj.

Episcopus et superiores illis de iure nō
incurrunt sententiā suspensionis vel in-
terdicti. nisi de illis fiat specialis mētio
de ele. c. Si compromissarios. li. vj. co.
de sen. ex. c. Quia periculosum. li. vj.

Episcopus non potest ecclesiam suā reli-
quere et ad aliam transire. vij. que. j. Nō
oportet. et se.

Episcopus nō potest renunciare episco-
patui sine licentia pape. extra de postul.
ca. Et si vnanimiter. Et causas cedens
di. extra de renūcia. c. Nisi cum pridem
infra. Renunciare officio.

Episcopus de licentia pape renunciare
et altero instituto. nō potest postea epas-
tum repetere. vij. q. ij. per totum.

Episcopus non potest sibi successore cō-
stituire. nisi de licentia pape. vij. q. ij. per
totum.

Episcopus vniūse non potest alius i sua
diocesi episcopus supordinari. vij. que.
pma. p totum. vij. q. j. p totum. nisi sit dpo-
situs. de l. c. Postq. v. nisi d licentia pa-
renunciaverit. vij. q. j. Durationes. v.
nisi per ambitionē ad aliā eccliaz se trā-
tulerit. tunc carebit vtraq. e. c. Si epus.
et glosa. e. c. j.

Episcopum difficilius est ad monacha-
tum descendere: q̄ monachū ad epatum.
extra de renūcia. c. Nisi cum pridem. ad
finem.

Episcopi expulsi de suis sedibz possunt in
locis insignibus vicinarū diocesium pro-
cedere ptra suos expulsōres. et in sauto-
res ac inter subditos ius dicere. de foro
compē. c. Quāuis. in clem.

Episcopo capto a paganis vel scismaticis
nō archiepiscopus sed caplm administret
sic si sedes vacaret pnoxiē eius. nisi pa-
pa p caplm quātocius p̄sulendus aliter
ordinaret. de sup. ne. c. Si epus. li. vj.

Epus p̄ in quibet loco sue dioc. non exem-

pto p se vel palium p tribunali sedere: et
omnia ad suū officiu spectantia expedire
de offi. or. c. Cū epus. li. vj. Idem de lega-
to circa suā legatōem. glo. e. p. Epus.

Epus p̄t sententiā palium recitare. d̄ sen-
ten. et iudi. c. Et si snia. li. vj. Debet tam-
men et ipse snias subditoz facere obfari
extra de offi. or. c. Cum eccliaz.

Epus p̄t sup religiosos p decimis. Su-
pra. Decimas nō possunt.

Epus p̄t cōferre beneficia quoz colla-
tio ad ipm et caplm cōmuniter pertinet.
dūmodo caplm fuerit a collatione suspē-
sum. vel omnes de capitulo singul̄t excō-
municati. Nē sede vacante. c. vnicō. li. vj.

Epus potest suspēdare cū rectoribus ec-
cliaz curatoz v̄t studentes infra septē
mīz nō teneant sacerdotari. de ele. cap.
Cū ex. co. li. vj. j. Pastochialū eccliarū.

Epus qui inuitato alterius in illi^o dio-
cesi ordines cōfert nō habita exp̄ssioe p-
sonaz: si aliquē nō beneficiatū ordina-
rit. tenet e. v̄t necessaria p̄videre p̄ ec-
habuerit beneficiū. Si vero habuerit ex-
pressionē p̄sone. tenet mandans illi p̄-
videre. Simile ē si licentia dat alicui v̄t or-
dinetur a quocūq. tenet licentians tali
ter ordinato p̄videre. de p̄ben. et digni. c.

Si epus. li. vj.

Epus per diocesim vbiqz in publico et
uato celebrare et audire p̄t diuina ac po-
pulus benedicere. nō obstante privilegio
cuiusq. per hoc tamē quo ad exemptos
nō vendicet sibi in alijs iurisdicōez ali-
quam. de p̄uile. c. Archieps. in clem.

Episcopi quādo in via sunt p̄nt h̄re via-
ticum: et in eo celebrare et sibi celebrari fa-
cere: seruato m̄ interdico. e. c. Qm̄. li. vj.

Epus p̄t cōmittere clericis ea q̄ sunt iu-
risdictōnis. sed que sunt ordinis epalis
solis episcopis cōmittere potest. extra de
confe. ecclie. c. Aqua.

Epus cedēs p̄tate eligēd̄ p̄fessore p hoc
nō p̄cessit vides absolutōem in casibus
sibi reseruatis. de p̄. et re. c. Si epus. li. vj.

Epis sunt reseruati de iure quatuor cas-
sz peccatuz clerici irregularitatē indu-
cens. Item incendiarioz dolosoꝝ. cons-
ulentiū auxiliantiū siue mandantium.

Item vbi solennis p̄nia iudicēda v̄t blas-
phemia publicā. extra de male. c. Sias

tuimus. Scdm Hostien. Pnia solenis
 debet imponi p homicidio voluntario.
 blasphemia. incestu. sacrilegio. sodomia
 dummodo sint publica & totu pplm como
 uerint. Jre excoicatio maior: & sit de co
 suetudine qnoz. scz homicidii voluntari
 riu. Jde videt in mutilatoe. Jre falsario
 rum. Jre violator eccliaestice libertatis.
 Jre violator ecclie imunitatis. Jre sor
 tlegioz. Dec declarauit Benedictus. xi
 in extranaga. q incipit. Jre cuctos. Et
 quauis ipa sit reuocata p. c. Dudum. de
 sepul. in clemen. iii quia de illis casibus
 nihil est imutatum: snt in suo esse. p eo q
 eodē nō statueno sed declarado idem
 posuerit. Vide latius in Bisanello: vo
 cabulo. Lofessio. dno. s. De alijs con
 dam. ca. v. vide in glo. de pe. & re. c. Si
 epus. li. vi. s. Absolutio referat.
 Epalis ordinis sunt cōficere crisma. con
 secrare ecclias. & hōi. confirmare. clari
 co. ordinare. & virgines consecrare. dis. lx
 vii. Quauis. extra de consuec. c. Aqua
 Ep dicitur sacerdotum. & sunt xpi legati.
 spūales patres & fratres pape & coepi ac
 columnne ecclie. de pens. ca. Si qd sua
 re. s. Acc sup. in clemen.

Equitas quandoqz iuri pferit. ex
 tra de restitu. in inte.
 Suscitata.

Ermofroditus calore pre
 dominante
 pro viro se gerens: in testem recipit. als
 non. liij. q. iij. Lege iulia.
 Ermofroditus infamis reputatur. iij. q.
 vij. Infames.

Errare in dicitur simplicitate nesciens
 si existimat se scire qd nes
 scit. di. xxxvii. Quauis.
 Errat nō mediocriter qui min? Bonum
 magn. bono pferit. de consue. dis. v. Non
 mediocriter. Jeronymus.

Errare se demōstrat qd alios qd pōt ab er
 roze nō reuocat. extra de here. c. Qui ali
 os. Nam.
 Error cui nō resistitur approbatur. distin
 ctio. lxxxiij. Error.
 Errores varios deus permittit. ut scriptu
 ra elucidet. xxxiiij. q. iij. Ideo.
 Errores begardoz. infra. Expressi errores
 begardoz octo sunt.

Errans in fide nō est hereticus si corrigi
 vult. extra de sum. trini. c. Cum s.

Error damna q spūsanctus nō pcedat
 a patre & filio tanqz vno pncipio. c. ti. c.
 Fideli. libro sexto.

Error facti nō iuris excusat. & ante litz co
 testationē nō post. extra d. p. l. s. c. Ex
 parte abbatis.

Error iudici reuocat. Ibidem.

Errorē suum cuiqz licet corrigere etiam
 iudici dū per errorem nō bene sententia
 uit. xxxv. q. ix. c. Loci nostri. s. Dis ita.
 et ca. sequenti.

Error aduocati reuocat. extra de censibz
 et ex. c. Olim. Juncra glo. p. reuocata.

Error nominis viciat rescriptū. extra de
 rescriptis. c. Significante. c. Radulfus

Error intolerabilis est si aliqd sub vi pre
 cepti apte cōtinet qd cōiter vel i suo ge
 nere peccatum est. vel quo bonū phibet
 de sen. ex. ca. Venerabilibz. s. Porest. li.
 vii. Excoicatio. s. iij.

Error persone vtrūqz impediatur & dirimat
 matrimoniu. xxx. q. j. per totum.

Error circa personā est quadruplex. scilz
 scilz ne. id est. vtrū dicitur sit. qualitatē.
 scz vtrum bonus. p. dicitur. scz vtrū Joban
 nes. conditio. scz vtrū dicitur sit. Duo
 vltimū dirimunt matrimoniu. Nam. bi
 non est confessus. Unde iacobz Lyam
 non fecit piuges consensu pcedens: s3
 sequens copulā. c. Quē.

Error conditionis dirimit matrimoniu
 xxx. q. ij. per totum.

Error pditionis seruilis nō dirimit ma
 trimonium. non tamen semper: sed tunc
 quando error disparis conditionis in
 teruenit vt serui cum libera. vel econ
 uerso. nō quando fuerint paris conditio
 nis. aliqui tamen volunt qd si putat se
 quis cum ancilla cōtrahere cum sit libe
 ra q non dirimat. quia non decipitur.
 ex quo cum meliori contraxit. Glo. eo.
 ca. Secunda.

Erubescencia partem habet
 remissionis. d
 pe. di. j. Quem penitet. Augustinus. li
 bro de penitencia.

Esau exemplo nō abus s3 auaritia
 reprobatur. di. xij. Quisquis.
 b 2

Esurienti misericordius p̄is tol
litur q̄s frangit si de ci
bo securus iusticiā negligit. v. q. v. Non
omnis. Aug. ad Vincentiū donatistā

Etatibus sex mundus et etiaz ho
minis status finitur. et
que sint illa. etates mundi. xxxv. q. iij. c.
vnico.

Etas omnis ob adolescentia p̄na est ad
matū. xij. q. j. Omnis etas.

Etas discretionis in pueris est. xij. an.
xij. q. v. Pueri. j. Vinorenis.

Etas. j. Pueri. infra. Vinor.

Etas legitima ad ordinē et obtinendum
beneficiū sine cura est septem. glo. de
rescrip. c. Si eo tpe. b. Etatem. li. vj.

Etas ad professionē est quintusdecimus
annus inchoatus et hoc in masculo. xx.
q. j. Illud autem. Sed in femella est duo
decimus cōsummatus. eo. q. ij. Puella.

Similiter ad iurandū et vouendū. xij.
que. v. Pueri.

Etas illegitima. j. Vinorenis.

Etas nubentiū in masculo sunt quatuor
decim anni. et in femella duodecim an
ni. Ad sp̄salia autē contrabenda: n̄. ni
nus q̄s septem anni. infra de sp̄on. pu
be. c. Attestationes. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Etas ad obtinendum decanatum. archi
diaconatum. et alia ministeria curaz ha
benti a quinquagesimo. c. L. us. et ij. sequē.

Euangeliste de verbis et factis
domini mltis ob
miserunt que apostoli verbis et factis sup
plene. extra de cele. mis. c. Cum marthe

Euangelium Johānis quo
passionē christi
recitat recte ordinem rei geste recitat. q̄
in Mattheo alio ordine narrant: des
bent exponi per anticipatōem. de sūma
trini. c. fidei. s. Nos igit. in clemen.

Euangelii predicantes: de euāgelio vi
uant. De euāgelio viuāt etiā qui nihil
pprium habent nec habere cupiunt. j. q.
ij. Sacerdos.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

Euangelii stas do in reverētia est audie
dam. de conse. di. j. Apostolica.

sacerdotem inuisibili virtute in xpo suo
eo. Quia corpus.

Eucharistie sunt duo considerata. scilicet
sacramentum. id est. species visibiles et
res sacramenti. id est. inuisibile corpus
xpi. de conse. di. ij. Hoc est. Augustinus
li. iniarum prosperi. infra.

Eucharistie sub qualibet parte hostie est
totus christus: etiam antequam frangitur et
post fractionem: exemplo speculi. glosa. eo.
dem. c. Lum frangitur. ca. Singuli. ca.
Quid sit.

Eucharistie modicam partem sumens: non
minus alio accipit. exemplo manne quo
minus colligens non minus habuit. eo.
ca. Ubi pars.

Eucharistie sacramentum post consecra-
tionem continet verum corpus xpi et san-
guinem: sub speciebus panis et vini. de
conse. di. ij. Ante benedictionem. Ambro-
sius de officiis. Flos autem. Augu-
stinus libro sententiarum. Prosperi. eo. ca.
Panis. Ambrosius. infra.

Eucharistie in sacramento totus christus
est. eo. ca. Ante benedictionem. Ambro-
sius de officiis. Unde idem libro de sa-
cramentis. In illo inquit sacramento xps
est. quia corpus christi est. Non ergo cor-
poralis esca est: sed spiritalis. e. c. In illo.

Eucharistie sacramento sub speciebus vi-
sibilibus vini et panis continetur verus
sanguis et vera caro christi. Unde Am-
brosius libro septimo de sacramentis.
Sicut est verus. inquit dei filius domi-
nus noster Jesus christus: non quemad-
modum homines per gratiam: sed quia
si filius ex substantia. Ita vera xpi caro
sicut ipse dixit. Caro mea vere est cibus
quam accipimus: et verus eius sanguis
potus. de conse. disti. ij. Sicut est.
Unde una est fidelium vniuersalis eccle-
sia extra quam nullus omnino saluatur
in qua ipse idem sacerdos sacrificium iesu
christus cuius corpus et sanguis in sa-
cramento altaris sub speciebus panis et
vini veraciter continetur. extra de sum-
trini. c. j. circa finem.

Eucharistia licet sub figura panis et vini
videatur: tamen nihil aliud quam caro xpi
et sanguis post consecrationem credenda
sunt. li. de sacramentis. de conse. disti. ij.

Omnia.

Eucharistia dei patris viua qui de celo des-
cendit. quia ibi christus continetur. non
quia caro de celo descendit: non enim ipsa
descendit: sed quia christus deus et ho-
mo est: et veritas carni vnita. de conse. di-
stin. ij. Sicut est. Ambrosius li. septimo
de sacramentis. infra. Eucharistie in sa-
cramento non est alia.

Eucharistie species dicuntur sacramenta
quia in eis aliud dicitur. scilicet esse. id est. cor-
pus et sanguis et aliud videtur. de conse-
cra. di. ij. Qui manducat. infra. et s. Eu-
charistia dicitur.

Eucharistie in sacramento non est alia ca-
ro quam que nata est de maria. et passa in cru-
ce. et resurrexit a mortuis. id est. viua et
diuinitati vnita. de conse. disti. ij. Om-
nia. Unde ipse dicitur panis viuus qui
de celo descendit. Non enim caro ipsa des-
cendit de celo: sed quia diuinitati vnita
est. eo. c. Sicut est. Ambrosius libro. viij.
de sacramentis. Ille igitur intelligit pa-
nis qui manu spiritus sancti formatus in
vtero virginis est: et igne passionis coctus
in cruce. e. c. Omnia. Amb.

Eucharistie sacramentum est esca spiritalia
lis. id est. anime. et non corporalis. quia
ibi est verum corpus christi. de conse. di-
stin. ij. In illo. Ambrosius libro de sacra-
mentis. Et addit. ibi. Corpus enim dei
spirituale est. glosa. id est. spirituales: non
quod sit spiritus: sed agilis: et nullo tempo-
ralium egens. eo. c. In illo. Caro enim et
sanguis christi. id est. corpus: dupliciter
reliquitur. quia vel spiritualis. de q. La-
ro mea vere est cibus. et sanguis. et
que crucifixa est: et sanguis qui militum la-
cea effusus est. glosa. id est. fm qualitate
quam habuit in cruce. Vel fm qualita-
tem corporis glorificati. eo. c. Dupliciter
Jeronymus.

Eucharistie licet sub duplici specie sit xps
non tamen sunt duo: sed vnum sacramen-
tum. Et quauis vbiq; offertur: non tamen
sunt plura corpora: sed vnum corpus si-
cut et vnus christus vbiq; hic plenus
existens. et illic plenus. Est etiam vna ho-
stia. vnum sacrificium. quia christus se-
mel oblatus est. de conse. disti. ij. In xpo
semel. siue a multis siue a paucis sumat.

sive ille plus sive min⁹ sumat: equaliter omnes accipiunt vnam corpus: vnum sanguinem cum illo quod sumpsit de v⁹ gine: et dicit apostolus. co. ca. Quid sit. ca. Omnia. ca. Singuli.

Eucharistie sacramentum nemo conficere potest nisi sacerdos qui rite fuerit ordinatus s⁹ clausis ecclesie. extra d⁹ summa trini. c. f. miter. §. Una. distin. xciij. Diaconi sunt. Possunt tamen diacones dum necessitas cogit presente episcopo vel presbytero corpus christi alij erogare. dummodo tamen ab episcopo vel presbytero iussi fuerint. eo. ca. Diaconi. §. Presente. Sed episcopo et presbytero absentib⁹ possunt cogente necessitate etiam non iussi hoc erogare: sed non consecrare. quod maioris ordinis est. sic etiam de baptismo dici potest. e. ca. Diacones. Sanguinem tamen bene ex officio porrigunt. e. c. Diaconi sunt.

Eucharistie sacramento nihil aliud offeratur q⁹ quod dominus tradidit. Hoc est. panis et vinum aqua mixtum. de consecr. distinctio. ij. c. In sacramento.

Eucharistiam spiritualiter de altari ducere est innocens. q⁹ ad altare porta re peccata. si sit quotidiana vel non sit mortifera dimittitur: si autem accedatis dimittitis. et sic accede securus. panis est. non est. v. vide tamē si dimittis. non est. de quo deo quem nō fallis. de conse. di. ij. Panem. Unde Augustinus. Qui discordat a christo non manducat corpus eius. scilicet. spiritualiter. Et si tante rei sacramentum ad iudicium perditionis sumat. scilicet sacramentaliter quotidie. e. c. Qui discordat.

Eucharistiam indignus sumens nihilominus verum corpus christi sumit. licet sibi obsit. non q⁹ sacramentum sit res mala. sed quia a malo male accipitur quod bonum est. Nec enim buccella mala fuit que Jude dabatur. de conse. distinctio. ij. Et facta. Nam et Judas verum corpus christi et sanguinem sumpsit. et illi quibus dixit apostolus. Qui manducet et bibit indigne iudicium. e. c. Sic Judas. Eucharistia duobus constat. scilicet visibili elementorum specie. et invisibili domini nostri Jesu christi carne. et sacramen-

to et re sacramenti. de conse. dist. ij. Hoc est. Augustinus libro sententiarum Prologi. et infra. Eucharistie in sacramento. et sequenti.

Eucharistie materia debita est panis et vinum aqua mixtum. de conse. di. ij. c. f. Unde in sacramento corporis et sanguinis domini nihil amplius offeratur q⁹ quod dominus tradidit. hoc est. panis et vinum aqua mixtum. scilicet vinum de vitis. et panis de frumēto. e. c. In sacramento. Glossa. arguit q⁹ dominus vinum mixtum aqua tradidit. Nam in aq⁹ populus: in vino sanguis intelligitur. Ergo in calice aqua vino miscetur christo populus condunatur. Nam si vinum tantum quis offerat: sanguis christi incipit esse sine nobis. Si vero aqua sit sola. plebs incipit esse sine christo. Sed et sic celebrans vel aliam materiam in debitam offerens sic a celebratione suspensus vsq⁹ ad condignam satisfactionem. eo. c. Lumen. Idcirco etiā aqua admisceatur. quia vtrumq⁹ id est. sanguis et aqua de corpore christi in cruce fluxerunt. e. c. Nō oportet. extra de cele. misc. ca. Lumen marie. c. In quadam.

Eucharistia in omni loco continet simul totum christum. e. ca. In christo. Ambrosius super epistolam ad Hebræos. et ca. Quod sit. Grego. in omelia.

Eucharistia grece dicitur latine bona gratia. i. q. s. Multi.

Eucharistie forma verborum nō est plus nisi. hoc est corpus meum. h est sanguis meus. de conse. distin. ij. Quia corpus. Eucharistia dum consecratur celi aperuntur et omnes angeli assistunt. Ibi etiam ima spiritus uniuersae ad vocē sacerdotis. e. ca. Quia sit sanguis. Gregorius in omelia pascale. et Dialogo. libro ultimo. c. finali.

Eucharistie sacramento quod christus dedit discipulis fuit de corpus quod passum est in natura. sed non in forma. De consecratione distinctione. ij. Præ. Augustinus in expositione quarti psalmi. Eucharistia sub aliā specie datur. ne ab horreatus. e. ca. forte. Ambrosius libro officij. c. Panis. Et ut vitetur veritio infidelium. eo. c. Vtrum. Et propter h⁹

dei meritum. eod. Quid sit. Gregorius
omelia pascale.

Eucharistie sumptio et fractio significat
passionem christi. eodem. ca. Cum fran-
gitur. Nam in memoria eius datur. Et
sic nos mouet ac si presentem videam?
christum in cruce. e. ca. Semel christus
Augustinus super psalmo. xx.

Eucharistie tres partes designant trifor-
mem statum christi corporis. scilicet pe-
regrinationis. sepulture. et resurrectionis.
de consecratione. dist. ij. Triforme
Una offertur pro animabus beatis. alia
pro animabus in purgatorio. tertia que
in calicem mittitur pro uiuentibus. peccato.
Blosa. Et tertia hostie non seruat
vsq; ad finem misse.

Eucharistiam conuiciens vel sumens qua-
lis esse debeat. de consecra. dist. ij. Li-
morem.

Eucharistiam sumere debent christiani i-
pasca. penthecostes. et natiuitate domini
eodem. ca. Et si non frequenter. alio-
quin non habeantur pro fidelibus. e. ca.

Seculares. Blosa. nisi ob humilitatem
vel delicti conscientiam abstineant. In
pasca tamen omnes adulti tenentur com-
municare. nisi consilio confessoris aliq; ad
tempus differret. Alioquin uiuus ab
ecclesia arceatur. et mortuus careat eccle-
siastica sepultura. extra de penitentia
et remissione. capitu. Omnis utriusq; se-
rus.

Eucharistiam propter delictorum con-
scientiam non sumens statutis tempori-
bus. si admonitus est ad communionem
non disponat. et communicetur. de con-
secratione distinctione secunda. Si qui
intran. Iuxta glosa.

Eucharistiam quot die sumere debem?
in remissione peccati qui quattuor peccamus.
eo. Si quocienscumq;. Ambrosius.
e. ca. Non iste dicitur. Accipe qd
fidie quod quot die tibi præs. sic uiue
ut quot die merearis accipere. Ambro-
sius libro de sacramentis. Blosa. id est
quot die prepara te abilem ad suscipi-
endum.

Eucharistiam omnibus dominicis sumere
re hortatur Augustinus. eod. c. Quot
tidie.

Eucharistia duobus modis sumit. infra
danducatur.

Eucharistiam digne sumens christus ho-
norat. Similiter et qui humiliter absti-
net. exemplo zachai et Lenturionis. e. ca.
Quot die. Augustinus.

Eucharistiam digne sumens acquirit vi-
tam eternam. Unde panis que ego. et
e. ca. Omnia.

Eucharistia digne sumpta facit remissio-
nem peccatorum. Blosa. Venialius vel
etiam mortalium. eodem. capi. Ante be-
nedictionem. Ambro. de offi.

Eucharistiam sumentes unum corpus christi
efficiuntur. sicut uinum ex multis rac-
emis. eodem. c. Quia passus. Augusti-
nus.

Eucharistiam non prohibentur sumere
qui sine peccato mortali sunt. eodem. Si
non sunt.

Eucharistie in sacramentis tria distingui-
tur. Unum quod est sacramentum tan-
tum. scilicet. uisibilis species panis et ui-
ni. Aliud est sacramentum et res. scilicet
uerum corpus christi. quod est res uisi-
bilis sacramenti. et est sacramentum cor-
poris mystici. Tertium est res tantum. et
est ueritas fidelium copulatoz et
caritate. extra de celebratione missarum. cap.
Cum marthe. §. Distingendum. Sum-
pra. Eucharistie sunt duo consideran-
te.

Eucharistie due res. scilicet corpus christi
uerum. et mysticum. quod nos sum?
de consecratione dist. ij. Comendauit.
et extra de celebratione missarum. c.
Cum marthe. §. distingendum.

Eucharistia non debet negari peccatori.
Blosa. occulto. exigenti in publico. De-
bet tamen admoneri exactor. de conse-
cra. di. ij. Non phibeat. Augustinus.

Eucharistia sumentes pacis debet unitatem
seruare. e. ca. Quia passus.

Eucharistia non potest indignis. e. Timor
re. §. q. j. Interrogo. imo obest. de conse-
cra. dist. ij. Es sancta.

Eucharistia quoties præs. discipulis dñs de-
dit ut ultimo meozia magis ipmeret. tñ il-
lud non precepit fieri. vñ ordinaroz illa
aplis reliq;. ideo creditur Paulus ordina-
uisse q; ieiuni sumamus. qui scribit. §.
Corinth. ij. Cetera autem cum uenero
b 4

disponam. e. c. Liquide. Augustinus 3
Januariam.

Eucharistie virtutem ipsam antiqui pa-
tres sumserunt et eandem eadem spiritua-
lem manducaverunt. s. Corintb. x. licet
sub alia specie visibili. eadem tamen vir-
tute spirituali. e. c. Inquit ap[osto]lus.

Eucharistia participatione percipiunt eti-
am parvuli mox baptisati. de con. dist. ij.

Quia passus Augustinus sermone d[omi]ni in
sanctibus. de conse. dist. ij. Ita dominus
et distin. iij. Nulli dubium. Aug. vbi. s.

Eucharistiam percipiturus trivo aut qua-
tuor diebus ab vxore propria abstineat. xxx
ij. q. iij. Sciatis. de conse. dist. ij. Om-
nis homo.

Eucharistiam nemo de manu heretici su-
mat. sed potius sic d[omi]nat. xxij. q. i. Le-
pit. Penitentia sumentes scienter d[omi]na-
nu heretici. e. Si quis dederit.

Eucharistia sicut nec penitentia venege-
tur morientibus. extra de pe. et re. c. Qu-
in te.

Eucharistia in loco mundo honesto et si-
gnato a sacerdotibus conservetur. et ad
infirmum velatum cum lumie ante pec-
tora sacerdotis portet manifeste et hono-
rificac populus reuerenter inclinet. con-
trarium faciens sacerdos puniatur. Extra
de cele. mis. c. Sane.

Eucharistia et crisma sub seris custodiaf.
alioquin quos tri[decim] mensibus ab offi-
cio suspendantur. et si per incuriam aliqd
nepharium circa ipa contingit. grauer
puniatur. extra de custo. eucha. c. Sta-
tuimus. Si a mure vel huiusmodi cor-
medatur quadraginta diebus peniteat
Qui vero hoc perdiderit et non inuene-
rit. triginta diebus peniteat. de con. di-
ij. Qui bene.

Eucharistiam euomes. s. ean. xxxvij. In-
fra. Sanguis xpi.

Eucharistie in sacramento natura cedit
miraculo. extra de cele. mis. c. Luz mar-
the. s. Quasiuisi.

Eucharistie sacramentum. infra. Sacra-
mentum.

Eucharistiam de manu heretici accipi-
ens ignorans prohibitionem ecclie. qn-
qs annos peniteat. xxij. q. j. Si quis de-
derit. Similiter dans puniatur. Ibidem.

Exactionibus vel tallijs es-
piscopi non

grauet subditos: s; necessitate maiore
urgente possunt caritative cum modera-
mine ab eis auxilium postulare. extra d[omi]ni
censi. c. Cum apostolus.

Exactum semel iterum exigi non debet.
infra. Fides bona.

Exactiones ecclesias vel personas ec-
clesiasticas. infra. Excoicari.

Examinari quomodo d[omi]ni ex-
scopi eligendi. dist.

xxij. per totum.

Examinari quomodo elici. et quando. et a qui-
bus. et pena sine examine p[ro]morum. disti.
xxij. per totum.

Exceptionem obiciens non
videtur de in-

sentione aduersari confiteri. de re. iu. c.
Exceptionem. li. vi.

Exceptio peremptoria litis contestatio-
nem non impedit. nisi sit de re semel iu-
ta. de litis. dist. ca. Exceptionem. li.
bro sexto.

Exceptio peremptoria non facit litē con-
testatam. e. c. Si oblato. li. vi. Spoliatio-
tionis admittitur. vt infra. Spoliatio-
nis.

Exceptionem exco[m]municationis maioris
opponens: speciem illius: scilicet vtrum
maior sit vel minor. et nomen exco[m]muni-
catoris exprimat. et eam infra octo dies
probet. alias iudex p[ro]cedet et ipm conde-
nabit actori in exp[er]tis quas infra dictos
octo dies pro hoc habuit. Si vero pos-
tea adhuc illo iudicio durante eadem vel
alia exco[m]municatio probetur et excipi-
atur: tunc actor excludatur in sequenti-
bus donec absoluat. acta tamen prius
valebunt. Nec tamen exceptio ultra du-
as vices non opponat. nisi noua exco[m]muni-
cacione emerferit. vel de antiq[ua] prom-
pta probatio supuenerit. Si po[st] re
iudicata exceptio ponit: valet sententia
S; executio impedit. de excepti. c. Pia
consideratione. li. vi.

Exceptio excoicacionis maioris in q[ui]libet p[ar]te
re litis opponi potest: pur. s. d[omi]ni. no[]n obstante ter-
mino peremptorio assignato ad ponendu[m]
o[mn]i[um] exceptio[n]um. de excep. c. Excoicacionis
in cle. et sp[irit]u repellit excoicatu[m] ab agendo. et
differt litē. c. ri. c. Pia. li. vi.

Exceptio rei iudicate p seclare iudice dz
admiri in iudicio ecclesiastico vbi picu
lu atarum no inducit. r in foro seculari
similiter admittit exceptio rei iudicate
per ecclesiasticu. r ad hoc per censurā ec
clesiasticā cōpellant iudices seculares. sz
et alij cōtra faciētes puniant. e. c. Cum
quidā. libro sexto.

Exceptio peremptoria potest obijci etiā
testibus publicatis. extra de dolo r con
tra. c. Finem. libris.

Exceptioem per excogitata maliciā oppo
nens: damnat in expensis. Ibidē.

Exceptio si iudici datur in scripto suffic.
nec oportet q coram eo legat. de appella.
ca. Appellatio. li. vi. r in q. o. p. Lecta.

Excipere quis pot. Qui ad agendum
mittit ead excipiendo multo magis ad
mittendus. de re. iu. c. Qui ad agendum.
libro sexto.

Expressi orozes begardoz octo
sunt. Primus q tāta p
fectio acquiri potest in pnti vita q ho
mo de cetero reddi inpeccabilis. Secū
do q in illo gradu pfectionis existentes
no oportet orare vel ieiunare. sz libe po
rest concedere corpi quicqd appetit. Ter
tius q no est subiecto obediētie hūane
vel ecclesie. Quartus q in elevatione se
cramēti no debet assurgere vel reuerenti
am facere. quia h esset ei ipsectōis. Quin
tus quia homo potest in pnti finale be
atitudine pfecte consequi. Sextus q q
libet intellectuālis natura seipā est brā:
no indigens lumine glorie. Septim^o q
se exercere in actibus vitium est impfe
cti hominis. Octauus q osculū mulie
ris est mortale. sed actus carnal no ē pec
carum. quia natura ad hoc inclinā: ma
xime cū temptat exercens. de heret. Ad
nīm. in clemen.

.s. i.

Excommunicatio du
plex est. scz simplex siue minor. q fit a sacramē
tis r ingressu ecclesie. Alia solennis siue
maior. q pprie anathema dz. r seruat etiā
a cōione fideliz. de qbz habet. iij. q. iij.
Engeltrudā. rē. r. q. iij. s. Euidenter.
glosa. e. c. Si inimicus.

Excoicatio minor. i. s. r. vij.

Excoicatio dz extra cōionē ecclesie sepatio
Et idō p oibus timenda. r. q. iij. Nihil
eo. c. Canonica.

Excoicatio est medicinalis: dū mo
do no contemnit. ij. q. i. Vult. de sentē
tia excō. c. Cum sit medicinalis. li. vi. r. r.
iij. q. iij. Notandum. in fine. Si pō con
temnit: magis ligat contemptu q alias.
Ibidem. Et tunc dz damnatio mortis.
r. q. iij. Nemo episcoporum.

Excoicatio suspēio r interdictū iudicā
tur paria. de sen. excō. ca. Cum sit. s. Si
quis in glosa. verbi. Obseruari.

Excoicationis forma habet. r. q. iij. dñt.
Excommunicans no pmissis monitioni
bus. i. Suspendus ab ingressu.

.s. ij.

Excoicationis suspēiois r iterdi
cti sententiā iudex proferat in scriptis.
et causam in scripto exprimat. r exēplar
ipius infra mensem requisitus excōmuni
cato tradat. et super requisitōe illa sic
tere autēntice fiant. iudex contrariū fa
ciens suspēsus est per mensem ab igres
su ecclesie r diuinis. sententiā autem res
latetur per superiorem r latoz condem
net. r excōicatio in expensis r ad interel
se cum alia pena condigna. Et si sic su
spēsus diuina celebrat: erit irregula
ris per papam. bologndus. de sen. excō.
ca. Cum sit medicinalis. li. vi.

Excoimunicari vel i possessione r iurē nul
lus debet: nisi premissa trina citatōe vel
vna peremptoria r presentibz testibz qbz
possit mōitio huiusmodi probari. Alto
quin etiam si iusta fuerit excoimunica
tio ingressus ecclesie per mensem est in
terdictus excoimunicatozi si cōtra e
probetur. extra de sen. ex. c. Sacro.

Excoimunicatiōem debet trina ammo
nitio pcedere. v. supra. r di. r. c. penul
timo. s. Quādo autem. ij. q. i. Deus omnipo
tens. s. Quādo autem. r. q. ij. Indigne
r. iij. q. iij. De excoimunicatiōis. Et il
lius trine monitionis fiant competētia
interualla dierum. r ipsi excoimunica
di nominatim monentur: nisi facti ne
cessitas aliud fieri iusserit. Et si ex cau
sa vna tantū monitio foret faciēda: seruē
tur predicta: vbi necessitas aliud no sua
det. de sententiā excoimuni. ca. Lon.

stitutes. li. vi. extra de appella. c. Repre
hensibilis. Et idē intelligit de suspēsiōe
et interdicto. de sen. excō. c. Statutū. li
bro sexto.

Excōmunicatio sub p̄ditione ferri p̄t. ex
tra de appel. c. Preterea. secūdo. ⁊ extra
de m̄fimonio cōtra interdictū. c. Ex lit
teris. Aliē autē snie nō. sed si ferunt tenēt
ij. q. vi. Biduū. Ibidem. glosa.

Excōmunicatio sub hac forma. excōico
illū vel simili modo ligat maiori excōis
catione. extra de sen. ex. c. Si quem.
§. iij.

Excōicationis vel alia snia nulla est que
ferit in excōicantes excōicas in casibz q̄
bus alias excōicationem maiore incurrit
nisi p̄mittat monitio canonica. de sen.
excō. c. Statuim⁹. li. vi. Et est monitio
ipa trina. put supra. §. proximo.

Excōicationis snia nulla est dūmodo p̄
legitimā fuerit appellatōem lata: vel cō
tineat ex p̄sse intollerabile errorem. extra
de sen. ex. c. Per tuas. c. ti. c. Solet a nō
nullis. c. Venerabilis. §. Pot. li. vi. Er
ror intollerabilis intelligit om̄e peccatū
sub vi p̄cepti in i contentū: vel bonū p̄
hibitū. vt quia nō est adulteratū. ⁊ q̄
bonā elemosināz desit. v̄s ex rōnabili
causa bonū h̄m̄ facere p̄hibet. c̄t. vbi
supra. §. Pot. Intelligit etiā si error iu
ris ibi exp̄meret vt dicēdo. p̄nicio vale
re excōicāem. quia lata est post legiti
mā appellatōem. ⁊ snia. Non autē intelli
gitur error facti. puta si pro facto q̄s ex
cōicaret q̄d manifestū esset eū nō perpe
trasse. licet iniusta esset snia: teneret tamē
Deo glo. extra. c. c. Per tuas. §. intolle
rabilē. Tertio nulla est in casu. §. proxi
mo. c. Statuim⁹. Quarto si a non suo
iudice ferit. extra de consuetudine. c. Ad
nostrā. extra de p̄ui. c. Cum olim. extra
de pe. ⁊ re. c. Om̄is. Quinto si ferit a iu
dice excōicato. xxij. q. i. Audiuim⁹. ca.

Ex parte. extra de sen. ⁊ re iu. c. Ad pro
bandū. Sexto si ferit a delegato contra
intentōem delegantis. vel ad h̄ cōmissio
se nō extendit. extra de p̄ben. c. vlt. Se
ptimo si ferit ab intruso vel suspēso a iu
risdictōne. xij. q. ij. Alienatōnes. Octa
uo si ferit a violante interdictuz homi
nis. extra de excessi. prela. c. Tāto. Ho

no si ferit contra priuilegiū ip̄ius excō
municati. extra de priuile. c. Luz capel
la. Decimo si ferit p̄ter idebitas p̄u
rationes extorq̄nēdas. extra de excessi.
prela. c. Cum ad quorundam. Unde
cimo si feratur a delegato ipetrato p̄ ex
cōmunicatū in casibz nō permissis. d̄ res
scrip. c. i. li. vi. Duodecimo si ferit in sub
ditos ne visitent. de offi. or. c. Quia ple
riq̄. li. vi. et infra. Prohibitōes. Hec in
glo. de sen. ex. c. Presenti. §. Lautela. li
bro sexto. Tredecimo si ferit in fraudez
priuilegiū. extra de priuile. c. Quanto. In
sta glo. verbi. In fraudem.

Excōicatio est iurisdictionis nō ordinis
extra de elec. Transmissum.
Excōicare possunt inferiores p̄lati subdi
tos habentes. tamē sine solennitate illa
que habet. extra de offi. or. c. Cum eccle
siar. xj. q. ij. Debent. infra. §. xvij.

Excōicare possunt abbates ⁊ p̄ores. Ex
tra de ma. ⁊ obe. c. Cum in ecclesiis.
Excōicare possunt sacerdotes. xj. q. ij. ne
mo ep̄orum. xxij. q. ij. Tam sacerdotes.
Excōicare p̄t ep̄s parochianū alterius
causa p̄dationis. vj. q. ij. Placuit.

Excōicatio lata ligat tm̄ subditos nisi au
toritas delegantis plus conferat. extra
de sen. excōm. c. A nobis. eo. ti. c. Remē
sis libro sexto.

Excōicationis sententia lata ab archie
piscopo generaliter non ligat nisi subdi
tos sue diocesis. de sen. excōm. c. Roma
na. libro sexto. Idem de suspēsiōnez in
terdicto.

Excōmunicatio ep̄iscopi lata sup̄ crimē
non ligat subditos extra dioecesim deli
quentes. de constitu. c. Ut animaruz. li
bro sexto.

Excōmunicatio sententia lata post
appellationem non conualescit. etiam si
ille non prosequitur appellatōem i ter
mino. sed denunciari debet. ⁊ de post vi
tari donec de nullitate constiterit. d̄ sen
ten. excōm. c. Licet. li. sexto. Idē de alijs
sententijs. glosa. e.

Excōicatus post appellatōem nō est vitā
sus. extra de appel. c. Dilectis filijs.
Excōicationis nullitatē allegans. s̄. Al
legans.

Excommunicatus inter diffinitiuam et appellacionem. s. Appellatio. tñ hmōi
Excommunicatio sub conditione lata impedit per appellacionē sequentē interpositam: postq̄ cōditio eueniat. extra de appella. c. Preterea.

§. v.

Excommunicatio debet esse publica ad h̄ q̄ quis repellat a p̄secutōe iuris sui. Extra de elec. c. Venerabilem.

Excommunicatio quādo nō tenet: n̄ oportet excommunicatum a diuinis abstinere. extra de appella. c. Ad p̄sentia.

Excommunicationis sententia ad temp̄ lata et tempore tollit sine absolūtōe. extra de sen. ex. c. Per tuas.

Excommunicationē potius humilit̄ sustinere debet quis q̄ sciens impedimentum matrimonij debita reddat aut cōtra cōscientiā certā faciat. De iur. habet. probabilem et nō euidentē consciā: reddat q̄ dem: sed nō exigat. extra de sen. ex. c. Inquisitionē. extra de res. et o. c. Ait teras tuas. §. Verūtanen.

Excommunicationis pena est sententia ferenda. secus si phibetur aliqd̄ p̄ excommunicatōez extra de iure patronatus. c. Relatum. secundo. Juncta glosa.

Excommunicatus non est faciens cōtra phibicionem sub intermitione anathematiz. vbi supra.

Excommunicationem ex leui causa q̄s nō incurrit. extra de sen. ex. c. Veniens.

Excommunicatio nō debet nisi p̄ mortali fieri. rj. q. iij. Item de ep̄orū. Nec pro quo liber mortali: sed p̄ p̄sumacia vel cui cōtumacia est annexa. c. r. c. Abbat.

Excommunicatio nō iniusta patienter tollerans meret vitam eternā. rj. q. iij. Et si. Infra. §. r. vij.

§. vi.

Excommunicatio timentanda est siue iusta siue iniusta. rj. q. iij. sententia. c. Quibus. c. Qui iustus. Nam iniusta cōtemptra incurritur q̄ an nō ligabat. vbi. s. r. iij. q. iij. Notandum. in fine.

Excommunicatio iniusta nocet excommunicati nō excommunicato. rj. q. iij. Illud plane.

Excommunicatus iniuste p̄ mensurā ē excommunicatus extra de sen. ex. c. Sacro. v̄ ad arbitrium superioris p̄uat cōione boim. et est suspensus

ab ingressu ecclesie. c. c. Sacro. Et iniuste excommunicatus absoluat a superiore. r. iij. q. iij. De illicita. Juncta. glosa.

Excommunicans iniuste cōmittit sacrilegiū. r. iij. q. iij. Nō impetuit. Et pena excommunicantis. s. §. ij. Excommunicari. et infra.

Excommunicatio snia est iniusta. §. Snia non p̄missa. et sequē. per longū.

Excommunicari nō debet vniuersitas siue cōtatas: sed culpabiles in ea. de sen. ex. c. Romana. li. vi. Itē gl. e. p̄bo. Penitus. Quia lata snia nihilominus tenet.

Excommunicatio siue interdicta snia in nullo p̄ferat q̄s diu paratus est exhibere iusticiam. extra de iudi. c. Eterum.

Excommunicari nō debet q̄ statuto die ad causam venire neq̄t. iij. q. v. p̄ totū. Glo. debet em̄ ter citari. Delinquit tamē primo non veniens: ideo puniendus.

§. vij.

Excommunicatus est qui asserit ecclesiaz romanā nō esse caput omnium ecclesiarum. nec ei tanq̄ capiti obedire. dum. distin. r. iij. Nulli fas.

Excommunicatus est quisq̄s min⁹ q̄ a duobus p̄tib⁹ electus se. p̄ papa ḡrit. Itē. Qui de nō de tertio p̄tib⁹ sibi papam usurpat. Itē. Quis talem p̄ papam recepit v̄ septuaginta annis cū s̄t. r. iij. di. r. iij. In noie domini. extra de ele. c. Licet.

Excommunicatus est quisq̄s alicui cardinali post inclusionē ip̄os secretē locut⁹ fuerit: vel literas aut nunciū miserit. nisi cōsensu oim cardinalium ad eligendū in ibi existentium. de ele. c. Ubi p̄cū. li. vj. §. Nulli. Et absolutio refuat pape.

Excommunicati sunt rectores et officiales ciuitatis in qua papa eligitur si cōstitutionem ip̄am de electione nō faciāt diligenter obseruari. vel si fraudem in illis cōmiserint cum penit̄ ibi contentis. eo. c. §. Preterea.

Excommunicatus est cardinalis electores vltra statutū presumens artare. Ibi dem.

Excommunicati sūt dñi rectores siue officiales dicte ciuitatis. si statim quidam morte pape sup̄ predictis obseruādis non p̄stiterint corā clero corpale iuramentū. Ibidē. Si milit̄ si cardiales oēs p̄sūs elegerit exire contingat. et ipsi eosdem nō compellant

quātotius reintrare nisi quos infirmitas
excusat. de ele. c. Ne romani. in clemen.
et. s. Electio pape.

Excōmunicati sunt impugnātes lras pa
pe pro eo q̄ nondū sit coronatus. extra
uaga n. Benedicti. ff. que incipit. Quia
nonnulli.

§. viij.

Excōmunicati sunt eligentes noiantes
seu assumentes rectorem vrbis ad lōgū
tempus aliquē extra eam originē trahēs
tem. psonam p̄minētem sine licētia pape
Similiter sic electus siue noiatus si cō
sensit erit: ac etiā bis vel illis fauētes. cō
siliū vel auxiliū prestantes. Item iu
dices tabelliones et alij taliter electis
in officio sic usurpato obtemperātes vel
patrocinātes. Et irritum est quicq̄ no
mine huiusmodi regiminis ipi electi sta
tuerint vel iudicauerint. et nihilominus
penis magnis cū suis posteris subijciū
tur: dum se sic ingesserint. Et omniū ab
solutio pape reservat. de ele. c. fundam
ta. §. Postremo. §. Quis secus. li. vj. Se
natoris tamen vel rectoris officio ad an
num vel tempus breuius assumi possit
persone huiusmodi que sunt romani originē
vel ibi incolē: licet extra territorium vrbis
bis iuris dicti. et palem siue perpetuā
obtinēat. dummodo nō sint ante p̄missio
tie q̄ cum regib. ducib. marchionibus
comitib. vrbis baronibus: merito debeant
nūerari. etiā si consanguinei illoz essent
eo. §. Et autem. Alioquin omnib. feudo
dis. gratis. et p̄uilegijs que ab ecclia ob
tinere sunt cum suis posteris et omni ho
nore p̄uati. c. §. Quis secus. li. vj.

Excōmunicati sunt ipso facto qui vocati
ad dirigendas moniales in electōnib.
nō abstinēt ab illis per que discordia in
electione oriri vel orta irritari potest. de
ele. c. Indemnitate. §. Postremo. li. vj.
Et tangit vtrūq̄ sexum. Iuxta gl.

§. ix.

Excōmunicationis sententiā incurrit q̄s
quis manus violentas in clericū iniicit
et a solo papa absoluitur. xvij. q. iij. Si
quis suadente. extra de sen. excom. c. Ad
dubium. c. Cum illoz. Item omis q̄ nō
defendit clericum a p̄cunte: dūmodo
pōt. et ei ex officio incumbit. extra de sen.

ten. excom. c. Quante. §. Si p̄o. §. Offi
cialis. c. Non dubium.

Excōmunicatus est qui detinet v̄l vincu
lat clericum etiā sine lesione. extra. e. ca.
Super. Item. si mandat p̄cūti cum effe
ctu. e. c. Mulieres. Item. si p̄siliū de
derit p̄cūti vel auxiliū. vel factuz ra
tum habuerit quod eius noie factuz est.
Etiā si ipse nō iusserat. secus si non fuit
eius nomine factū. de sen. excom. c. Quis
quis. li. vj. Et absolutio est papal.

Excōmunicatus est platus verberās cle
ricum subditū: nisi hoc causa discipline
faciat. Similiter alius qui iussu p̄lari
hoc facit extra de senten. ex. c. Uniuersi
tatis. Et si causa discipline platus per se
v̄l alios clericos v̄berat clicū: nō ē excō
municatus. nisi hoc p̄latos nō daret si
eri: etiā causa discipline. Tūc tam ipse
q̄ illi iussu excōmunicati. dicto. ca. Uni
uersitatis.

Excōmunicati tamen nō sunt laici q̄ iussu
p̄lari clericos capiūt vel detinent. nec
iubens: nisi ex p̄posito excedant. dūmodo
nō amplius q̄ eoz rebellio erigit vio
lentiam extendūt. Blosa. vt si libere eun
tem pugno p̄cūterent. de sen. exco. c. Ut
fame. li. vj. Et sic eos trahere ad cores
sionem possunt. etiā si clerici nō appare
ant incorrigibiles. Si vero cautionem
p̄stiterint de parendo iussu: tūc nō debet
detineri. nisi iusta causa aliud suadeat. e.

Excōmunicatus est clericū verberās: eti
am si se illius verberis sponte pro satis
factione subijcit. extra. e. c. Contigit.

§. x.

Excōmunicati non sunt qui ratione offi
cij in ecclia: vel senes rōne zeli: vel p̄la
ti aut p̄sistri si scolares aut clericos in
minorib. p̄sistros leuiter p̄cūtiūt. nec il
li qui tales de sua familia vel p̄pinq̄uita
te habētes corrigunt: dūmodo bono a
nimo fiat. extra de sen. ex. c. Cum volū
tate. §. Si qui.

Excōmunicati nō sunt clerici iocose sep
cutientes. nec magister eos disciplinās
quo si irato animo fecerint sunt excō
municati. et a papa absoluedi. Impu
beres tamē nō mittunt ad papam. quia
etas eos excusat. extra de sen. ex. c. Sug co.

Et intelligitur in casibus predictis de
nunciatio omnis habens p̄mā consurā. Ex
tra de eta. r. qual. c. Cum cōtingat. Itē
quilibet religiosus etiā conuersus vtrius
usq; sexus. extra de sen. excom. c. Ad du
bium. Possunt tamen moniales ab ep̄o
in eo casu absolui. e. ca. De monialibus.
Item nunciij religiosi r. verberati eos
a solo papa sicut in p̄dictis clericis absol
uuntur. de senten. excom. c. Religiosi. li.
v. Item p̄sone tertij ordinis sancti Fr̄
cis. quia gaudent privilegio clericali. vt
notat in glosa. de elec. c. Indemnitate
libro sexto. ad finē. Itē sanonici. extra de
senten. exco. c. Non dubium. Item con
uersi secularium ecclesia. qui ser. sua do
nauerunt. de p̄dictis. c. Non dubium.

Excōicatus non est qui clericū in vxore
matre sorore vel propria filia turpiter iue
tum p̄cellerit. Item viam vi repellens
de manus clerico iniiciens. Si tamē in
iurat manus in clericū sic inuentū cum
aliqua: ep̄m non tā p̄p̄inque licet etiam cō
tingente: excōmunicatus est. extra de sen
ten. excom. c. Si vero p̄mū. r. intelligit
doctores p̄mum excusari si incontinenti
fiat.

Excōicatus nō ē p̄cutiens clericū contra nutri
entē: dūmō ignorauerit eū clericum. Qu
si dubiū sit r. ipse se ignorasse iurare nolu
erit: vitari debet vt excōmunicatus do
nec fuerit de mandato pape absolutus.
extra. e. c. Si vero. secūdo.

Excōmunicatus nō est suspendens cleri
cum seditionē facientē. eo. c. Perpendi
mus. Nec etiā clericū in habitu milita
ri verberās. Nam clericus tertio monit
ab enormibus non desistens: inicitur p̄
uilegiū clericale. e. c. In audientia.

Excōmunicati sunt occidentes. p̄cutien
tes. capiētes. vel banniētes papa v̄l epi
scopum. Itē hoc mādantes. ratū habē
tes. Item eoz socij. p̄siliarij. fautores. re
ceptatores. vel defensores. r. a solo papa
absoluedi. Suntq; puati bonis ab ecc
lesia eiusdē ep̄iscopi obtentis. Et poste
ri vsq; ad secundā generatōem. linee ma
sculine inabiles ad quocunq; beneficia in
eadem diocesi obtinēda. Et terra eozus

interdicto supposita vsq; ad satisfactio
nem. Similiter locus in quo detinetur
ep̄s r. terra in qua delictū cōmissus est. r.
debent circūquaq; denunciari nec absol
ui: nisi p̄stita cautōne de penitētia imple
nda. de penit. c. Si quis suadente. i. de.
Excōicari r. penis eiusdē suppositi sunt po
testates r. officiales terre sue civitat; ali
quid predictoz faciētis. e. c. Potestas
Et si aliq; p̄dictoz in mortis articulo
absolueret r. cessante impedimēto se non
p̄sentaret pape: reincideret in sniam: sic
et suo modo in alijs casib; . e. c. Sane
in clementi.

Excōicari sunt insequentes hostiliter cardi
nalem. Itē socij mādantes. ratū habē
tes. consiliū vel fauorē p̄stantes. eozdem
receptatores siue defensores. r. absolutō
est pape. p̄stita tñ prius cautōne vt p̄niam
eis inferendā impleant. put habetur de
penit. c. Felicis. §. p̄senti. r. f. li. vj.

Excōicari etiā sunt rectores r. dñi secula
res ac eoz officiales si infra mēsem a no
ticia facti nō fecerit constitutōem predi
ctam in ipos trāsgressores obfuari. e. c.
Quapropter. Quis vero p̄ter vrbē
quāvis aliq; p̄dictoz deliquerit vel cau
sam aut factōem dederit seu delinquentes nō
punierit infra mēsem. vt. s. si facultas
assit: pontificali r. supra sit dignitate pri
uata: r. nihilomin; interdicta. vbi. s. ad
finē. Sunt quoq; p̄dicti insequētes r. fa
uentes rei criminis lese maiestatis. r. p̄
petuo infames cū penis grauissimis ibi
dem cōtentis. Occidens v̄so cardina
lem vel causam dās: grauioribus ibi pe
nis adijcitur. e. c. Si q̄s. li. vj.

Excōicati sunt quicunq; (glosa etiā ep̄i)
licentiā dantes occidendi. capiēdi. siue
in p̄sōna vel bonis grauandi aliq; p̄ eo
q; sentētias excōicationis suspensōis v̄l
interdicti tulerunt in quenq;. siue q̄a oc
casionē illoz p̄lati sunt. aut eos qui sen
tēntias h̄mōi obseruāt. vel q̄a sic excōi
catis cōmunicare nolunt. nisi licentiā ip̄
sam re integra renduauerint. vel etiā le
sis infra octo die; satisfecerint. de sente.
excom. c. Quicunq;. li. vj.

Excommunicati similiter sunt tali licen
tia vtentes vel tale aliquid p̄prio motu

agentes. Et si per duos mēses i tali sen-
tencia durauerit: de post a solo papa ab
solauntur. ybi supra.

Excomunicati sunt capi procurantes vi-
ros ecclesiasticos vt renūcient suis bene-
ficijs. vel vt citati non veniant ad curiā.
Et seipos capi procurantes cū alijs penit
put haberit. de pe. c. Vultoz. in clemē-
ti. 2. infra. Suspendus per triennū.

Excomunicati sunt per se vel alios grauātes
ecclesiasticos vel ecclesiā aut bona vel cō-
sanguineos eoz. p eo q non elegerūt eū
pro quo ipi rogauerant. de elec. ca. Sci-
ant cuncti. libro sexto.

§. xiiij.

Excomunicati sunt dñi temporales recto-
res siue eoz officiales facientes statuta
contra ecclesiasticā libertatē. extra d. sen-
ten. excom. c. Nouerit. c. Brauē. Panoz.
ca. Nouerit. dicit q illd dicitur fieri cō-
tra libertatem ecclesiasticā qd fit ptra p-
uilegia concessa ecclesie vniuersali a po-
a papa vel impatore. secus de puilegijs
particulariū ecclesiaz. Silr

Excomunicati sunt rectores cōsiliarij vel
officiales ciuitatū in aut locoꝝ ybi talia
statuta edita fuerint. Similr 2 septores
statutoꝝ 2 statuarij. Vndicōtes fm ea
vel iudicia fm ea in publicā forā re-
digentes aut scribentes. Itē qui ea iuen-
ta de suis cācellarijs infra duos mēses
non piecerint. vel deleuerint. vel si dele-
ta fuerint: nihilomin⁹ fm ea iudicauerint.
aut ipā obseruari facere psumperint. e-
ca. Nouerit. Et sunt tales nihilominus
feudis ecclesie puati. e. c. Brauē. Et abs-
olutio pape. s. Absoluendi.

Excomunicati sunt potestates rectores cōsu-
les temporales siue ipoz officiales q ec-
clesias vel ecclesiasticos grauāt talleis.
collectis. exactioib⁹. 2 alijs in debitis vnes-
ribus. Sentētie quoq; 2 constitutōnes
ab eis facte sunt irritē: nisi moniti satisfe-
cerint competenter. Similiter 2 fautores
res ipozum. 2 qui eisdem in officijs suce-
cedent regiminis: nisi infra mēsem satis-
fecerint. extra de emu. eccle. c. Nō min⁹.
ca. Aduersus. e. ri. c. Lxxiis. li. vj.

Excomunicati sunt singulares psonē cō-
pellentes ecclesias vel ecclesiasticos sol-
uere pedagia. guidagia. siue exactiones.

de rebus suis quas non deferunt causa
negociationis: non obstante p̄raria cō-
suetudine. Et si fuerit collegiū siue com-
munitas locus ip̄e interdiciū incurrit: 2
debet ab ordinario publice denunciari.
Nec absoluantur predicti donec satisfice-
rint. de censi. c. Quauquā. libro sexto. e-
ri. c. Presenti. in clemē. 2 infra.

Excomunicati sunt seculares prohiben-
tes subditos ne psonis ecclesiasticis ven-
dant vel ab eis emant aut molant: vel eis
panes coquant aut alia obsequia exhibe-
ant. de emu. ec. c. Los. li. vj.

Excomunicatus est quicunq; repressalis
as seu pignorationes contra psonas ecc-
lesiasticas vel eoz bona pcellerit. aut
coactas ad nos extenderit. Et si vni-
uersitas vel communitas hoc fecerit in-
terdicto subiacet: nisi infra mēsem a tē-
pore concessiois vel extensionis reuoca-
uerint re integra. (Nota alias satisfaci-
ant) de iniuria et damno dato. c. vno.
libro sexto.

§. xv.

Excommunicati sunt seculares impediē-
tes ne pro causis ad forum ecclesiasticū
pertinentibus recurratur ad curiam: vel
ne libere super eisdem impetrētur. vel ne
causē ip̄e coram ecclesiastico iudice tra-
centur. Item dantes illis in hoc auxili-
um vel consilium. nec possunt absolui ni-
si satisfacto iudici et parti lesis. de emu.
ec. c. Quoniam. li. vj.

Excomunicati suspensi 2 interdici sunt
omnes ordinarij cōsiliarij vel delegati
eorum. 2 quicunq; alij conferentes vel re-
cipientes aut se intromittentes de bene-
ficijs officialium pape vel alioꝝ in ne-
gocijs proprijs vel alioꝝum ibi occupa-
torum vel illuc aut inde tendentium. is-
fra. Suspendio. §. ij.

Excomunicati sunt capientes. spoliātes
percipientes. mutilantes. vel occidētes
recurrētes ad curiam pro causis suis.
vel causas sibi ex cōmissione ibi factas i-
tra vel extra curiam iudicantes aut pro-
sequentes et dantes eisdem in illis con-
siliū. auxiliū. vel fauorem. 2 absolu-
tio aperferuatur. Et tangit etiā quos-
cunq; etiā episcopos. ex processu āna
li. supra. Absoluendi facultas.

Excommunicatus est impediens ne vi
ctualia et alia necessaria ad curiam roma
nam portentur. Similiter defensores i
pedientium. et absolutio pape referuatur.
ex pcessu annali.

Excommunicati sunt qui propria auctori
tate capiunt spoliant vel percutiunt ve
nientes ad curiam intra vel extra vrbes
vel inde recedentes. vel qui hoc fieri ma
dant. et est absolutio pape referuata. Ex
pcessu. s. Absoluendi facultas.

Excommunicati sunt hostiliter inuadentes
vel detinentes almā vrbe. vel ciuitates.
terras. loca. iura ad romanā ecclesiam spe
ctantia. et ipsorum fautores. defensores.
adherentes. et consiliarij. non obstante
quocunq; privilegio. et absolutio est pa
pe. ex pcessu. Supra. Absoluendi fa
cultas.

Excommunicati sunt qui romanos vl ali
os pro iustis causis. negocijs nauigio
rectos spoliant. extra de rator. c. Ex
communicationi. Similiter et omnes pi
rati. Et est absolutio pape referuata. ex
pcessu. s. Absoluendi facultas.

Excommunicati sunt simili modo et a pa
pa absoluendi omnes spoliantes nauiga
tos. c. vbi. s. et ex pcessu.

Excommunicati sunt qui rectorem a papa
institutum vel glium ipsius pape vel ses
dis officialem siue ministrum. aut ab eis
dem deputatum occidit. inuadit. vl ma
le tractat. Joh. xxij. in extraua.

Excommunicatus est qui fugientem ad ec
clesiam vel infra triginta passus circui
tus eius violenter aliquem extraxerit. x
vij. que. iij. Diffiniuit. nisi esset latro vel
nocturnus depopulatoz agrorum. extra
de emunitate ec. Inter alia. infra. s. xxx
vij. infra. Fugientem.

Excommunicati sunt qui in locis fratrum
predicatorum vel minorum dampnabile
violentiam exercere presumunt. et a solo
papa absoluendi vel conseruatore ordi
huiusmodi. Extrauaganti Alexandri q
incipit. Ex alto.

Excommunicatus est committens sacrile
gium. infra. s. xxxvij. infra. Sacrilegiu
committitur.

Excommunicati sunt inuadentes vl vsur
pantes bona ecclesiarum predialia et
am auctoritate cuiuscunq; principis si
ue regis absq; p'sensa prelatoz. nisi re
stituerint. xij. que. ij. Quicunq;. infra. s.
xxxvij.

Excommunicati sunt omnes vsurpantes regalia
glosa. collecta. vel tributum quod regis
nomine fit. vel custodiam. vel guardiaz
glosa. id est ius patronatus siue titulu
aduocationis vel defensionis in eccl'is
monasterijs. siue alijs p'js locis. et bona
locorum vacantium illo modo occupa
re presumentes. de ele. c. Generali. libro
sexto. Similiter clerici siue mōachi mo
nasterioz procuratores bñdi vsurpati
onem. Ibidem.

Excommunicati sunt alienantes et aliena
ta q'cuq; titulo recipientes bona eccl'ie.
preterq; in casibus a iure permissis. Et
episcopis est interdictus ingressus eccl'ie
et etiam abbatibus et vt infra. Suspen
sio. s. vs infra immediate.

Excommunicati sunt laici cōpellentes ad
alienationes siue submissiones ecclesia
rum. vel honorum ipsarum faciendas si
ne casu capituli et iusticia pape. Si
aliter etiam qui ante compulerūt: vi
si moniti festināt. s. q licite obtinet
huiusmodi submissiones: si plus debito
sibi inde vsurpant. et ad hanc sententi
am incurrunt. Nisi moniti desisterint. et
vsurpata restituerint. de rebus eccl'ie. nō
ca. s. consultissimo. libro sexto. Supra
Bona immobilia. Infra. Suspen
sio. s. sexto.

Excommunicatus est impediens fructu
um sequestrationem. de sequestra. posses
cap. vnico. in clementi. et infra. Seque
stratio.

Excommunicatus est fructus sequestra
tos occupans. Ibidem.

Excommunicati sunt inferiores episco
pis quibus huiusmodi a papa examina
re committit et consentire: si consentiūt
in alienationes rerum ecclesiasticarum
vel decretum suum interponunt ex gra
tia: timore: vel force in grauamen eccl'ie
sic. Similiter omnes procurantes hui
usmodi alienationes fraude vel dolo:

sciēter in graua men ecclesie. Episcopi autem hoc facientes sunt ab executione officij suspensi per annum. et si se ingesse rint diuinis: sunt irregulares: a solo papa absoluēdi. Et nihilominus predicti prius satisfaciant damno ecclesie illato. Extrauaganti Pauli secundi. Que incipit. Eū omibus iudicijs.

§. xvij.

Excomunicatus est impediens nuncios apostolicos quo nauigatio nō fuerit ex ecura. Extrauaganti Johānis vicesimi secundi. que incipit. Sup gētes et reg.

Excomunicati sunt qui uisitatores monialium in suo processu impediunt quez fm hanc constitutionem faciunt. nō obstantibus priuilegijs. de statu monia. c. Attendentes. §. Si q. in clemen.

Excomunicati sunt et a papa absoluēdi qui sine auctoritate et causa rationabili ac legitima terris suis nona pedagia imponunt. Ex processu. j. Thelonea.

Excomunicati sunt facientes monetam falsam in regno francie et alios alibi decipientes. Extrauaganti Johannis vicesimisecondi. Que incipit. Prodiēt q. q. ex adipe. Ultra etiam falsam ambros mentes et illuc eam pōtāes. e.

Excomunicatus est magister vel scolaris tractans cum ciue bono. de conductione domus et hospitij irrequisitis inquilinis. nisi tempus conductionis ito rum sit elapsum. extra de loca. et conductione. Ex rescripto.

Excomunicati sunt facientes cantilenas vel libellos falsos aut richmos i detractionem status ordinis predicatorum vel minorum. et etiam publicātes huiusmodi. et a papa absoluēdi. Extraua. Alexandri que incipit. Ex alto. et alia eiusdem que incipit. Nō sine mitra.

Excomunicati sunt docentes vel defendentes q. predicti fratres non sunt in statu perfectionis. vel q. non liceat eis de elemosynis uiuere. vel q. cum licentiam pape vel episcopi habent: non liceat eis audire confessiones secularium. nisi etiam requiratur licentia rectorum ecclesiarum. et absolutio pape reseruatur. extrauaganti Alexandri. que incipit. Ex al

to. vt supra. Et alia eiusdem que incipit. Nō sine multa.

Excomunicati sunt et a papa absoluēdi magistri et scolares parisijs excludētes predictos fratres a consortio vniuersalis studij. Extraua. Ale. que incipit. Ex alto.

Excomunicati sunt retinētes apostatas dictorum ordinum. scilicet predicatorum et minorum: nisi requisiti eos eiciāt. extrauaganti Bonifacii octau. que incipit. Virute.

Excomunicati sunt minores recipientes professos ordinis predicatorum. et econ uerfo. sine licentia pape vel superiorum. extrauaganti Alexandri et clemen. ex editio minorum. extrauaganti. Quos vos. et Alexander quartus extendit hoc etiam ad heremitas. Extrauaganti dicta. vestrant. vestrant. ubi excomunicantur heremite et alij religiosi recipientes apostatas fratrum minorum. Idem. Alexander in extrauaganti que incipit. In graua me ordinis vestro.

§. xvij.

Excomunicati sunt qui alicui prope seculera sua per sedem apostolicam vel ab ipso vel regno depositio et anathemati tatio (Sicut olim Fredericus fuit) tanquam ipatori vel regi consiliū auxiliū siue fauorem prestant cum penis. de sententia et re iudicata. ca. Ad apostolice. §. Nos itaq. libro sexto.

Excomunicatus est quisquis vacante imperio officium eius que vno quocunq. colore presumit occupare. Item auxiliū vel fauorem prestantes. vel eis vt talibus parentes. Extrauaganti Johānis vicesimisecondi. Que incipit. Si fratrum et coheredum.

Excomunicatus est et a papa absoluēdus quicunq. aliquem abiq. speciali et expressa licentia presumit absoluere ab alia qua sententia contenta in processu. Et interdicitur ei officia rē. Et tangit etiam episcopos. et est absolutio reseruata pape. Ex processu. supra. Absoluēdi facultas.

Excomunicatus est et a papa absoluēdus qui preterea cuiuscunq. indulgētijs

vel facultatis a Sixto quarto vel eius auctoritate quomodo cunq; et pro quocunq; concessit: nisi specialem mentionem faciat de hac constitutione: aliquem absolueri presumit ab aliquo casuum in processu annali et dicta constitutione contentorum. vel qui ut supra vota continentie vel religionis aut ultramarinum vel ad limina beatorum Petri et Pauli. vel ad Compostellam absolueri aut commutare presumit. Extravaganti sicuti quartum. que incipit. Et si dominici gregori. supra. Absoluendi facultas. latius omnia vide.

Excommunicati sunt religiosi videntes religiosi imperitis licentiam eundi ultra mare ad predicandum. Extravaganti Johannis vicemsecundi. Ad nostrum nuper. et sine licentia sicuti prelati in scriptis eluc euntes religiosi. Et est absolutio papalis. Ibidem.

Excommunicatus est sacerdos habens officium vicecomitis nisi monitus cesset. extra ne clerici vel monachi. ca. Clericis. Juncta glosa.

Excommunicatus est episcopus grecus substitutus a latino si ei in sua ciuitate non obtemperauerit. extra de offi. or. c. Quam in plerisque.

Excommunicatus est episcopus se ingrens et cum alio episcopo in eadem ciuitate officium preiulatus exercens. vbi. s.

Excommunicatus est episcopus ordinans clericos alterius diocesis sine licentia. de sim. lxx. Si quis. r. c. Clericus.

Excommunicati sunt principes et alii quicunq; ecclesiastici vel seculares qui aliquem christianum faciunt occidi per assassinos vel mandauerint etiam morte non subsecuta. Item qui eisdem receperunt. defensderint vel occultauerint. Et sunt etiam priuati omni honore. dignitate. officio. et beneficio. que alijs liberis conferantur.

Ipse et eorum bonis mundana sunt omni populo christiano diffidata. de homi. c. Pro humani. li. vi.

§. xix.

Excommunicati sunt procurantes qui conservatores limites sue commissionis recedant. de offi. iudi. c. De hac constitutione.

libro sexto. §. Conservatores.

Excommunicatus est fingens causas ut iudex personaliter accedat ad recipientem testimonium a muliere. de iudi. ca. Mulieres. libro sexto.

Excommunicati sunt ingredientes monasteria monialium ordinis predicatorum: extra casus in eorum constitutionibus permissis. nec absolueri nisi a papa vel magistro ordinis vel cui alter eorum hoc commiserit. ut in bulla eorundem.

Excommunicati sunt intrantes monasterium sororum sancte clare in casibus et modis in eorum constitutionibus non concessis. ut habetur in bulla Gregorij noni. Que incipit. Et si omnium. Et reseruat pape. per bullam Eugenij quarti.

Excommunicati sunt euntes ex voto vel deuotione ad terram sanctam sine licentia pape vel eius penitentiarii: qui hac licentiam potest etiam alijs committere. ut patet in privilegio penitentiarii. Et absolutio alteri eorum reseruatur. in extravaganti Johannis vicemsecundi. Que incipit. Ad nostrum nuper. Et religiosi in scriptis in iura illuc euntes. c. Extravaganti. Ad nostrum nuper. Et est absolutio papalis.

Excommunicatus est prelati dans licentiam ineptis illuc eundi. vbi. s.

Excommunicatus est episcopus ad curiam latenter veniens vel inde absque licentia pape recedens vel latenter receptus. Similiter qui latentem non manifestat. Extravaganti Johannis vicemsecundi. que incipit. Est plator.

§. xx.

Excommunicati sunt religiosi mendicantes sine speciali licentia pape ad quocunq; ordinem possidentium transeuntes: excepto ordine carthusiensis. Similiter et recipientes. nec valet receptio. Et absolutio pape reseruatur. Extravaganti Hartini quinti. que incipit. Viam ambiciose. Quasi rite. scilicet de licentia pape transierint: licet eorum aut vocem in capitulo non habebunt. etiam si ab alijs ipsis concederetur. Nec administrationes of

ficia vel prioratus etiam vt vicarij con-
sequi possunt. Nec etiam pro se vel alijs
curam animarum gerere. Contrarium
factum irritum est. non obstante priuile-
gio. de regularibz & transuentibz. c. Ut
professores. in clementinis.

Excommunicatus est religiosus profes-
sus tacite vel expresse habitum vbiunq;
q; temere dimittens. ne clerici. vel mo-
nachi. c. Ut periculosa. li. sex. glo. ver. Te-
mere. dicit q; ex iusta causa licet habitum
transformare. Item glosa. e. verbi. Ipso
facto dicit. q; alias religiosus apostata
non est excommunicatus: sed excommuni-
catus nisi dimiserit habitum. vel ad stu-
dia ierit. vt infra.

Excommunicatus est religiosus ad stu-
dia etiam in habitu accedens sine licen-
tia sui prelati cum consilio maioris par-
tis conuentus. c. vbi supra. Et intel-
ligitur de studio litterarum vel theologie.

Excommunicati enim sunt religiosi ex-
iuntes monasterium ad audiendum leges
vel phisicam ipso facto. et publice denun-
tiantur per diocesan. nec audiuntur vo-
lentes in aliqua causa patrocinium pre-
stare. reuersi. quos ad claustrum: vltimi
fratrum maneat. nec ulterius promoue-
antur sine licentia pape. etiam si ad ex-
iundum licentiam prelati habuissent. ex-
tra ne clerici vel monachi. capi. Super
speculam.

Excommunicati sunt doctores vlt magi-
stri scienter docentes vel in scholis retine-
tes religiosos qui dimisso habitu leges
vel phisicam audiunt. ne clerici vel mo-
nachi. ca. Ut periculosa. libro sexto. glo.
verbi dimisso. dicit. q; si non dimise-
rint habitum sunt nihilominus doctores
excommunicati. quia comunicant eis
in crimine.

Excommunicati sunt et penis predictis
innotati archidiaconi et quicunq; cle-
rici personatus habentes: ac presbyteri
si leges vel phisicam studuerint. nisi infra
duos menses destiterint. postposita ap-
pellatione. extra. e. tit. Super specula.
modificatio. infra. Ratores.

§. xxj.

Excommunicati sunt nouam religionem ad-

intinentes vel inuentam affumentes aut
habitum deferentes. extra de religiosis
domibus. ca. Ne nimia. et. e. tit. c. Religi-
onem. libro sexto. §. p. b. ibentur. Sed
per extravagantem Jobanis vicesimo
secundi. que incipit. Sancta romana.
excommunicantur tales etiam episcopi
et alij eisdem fouentes vel habitum de-
ferentes sine licentia pape. etiam sub spe-
cie alterius religionis. Et est absolutio
papalis.

Excommunicati sunt ordines noui me-
dicantium fouentes. vt infra. Similiter
extinctos in ordines ad professionem ap-
liquem recipientes. vt infra. Ordines me-
dicantium.

Excommunicati sunt religiosi mendicantes
aliquem infra annum probatio-
nis ad professionem recipientes vel im-
pedientes volentem egredi infra dictum
annum. de regula. c. Non soluit. c. Con-
stitutionem. libro sexto. §. vj. §. vj. vj. vj.
noribus & pdicatoribus.

Excommunicati sunt mendicantes reli-
giosos domos vel loca noua recipientes
sine licentia pape. vlt etiam antiqua dimi-
tentes seu alienantes. de excessi. prelato-
rum. v. vj. §. De penis. c. Lupien-
tes. in clemen. §. Religiosi medicantes.

Excommunicati sunt monachi vel regu-
lares non habentes administrationes si
sine licentia ad curias principum se con-
ferunt vt monasterio suo damna inferant.
vlt sine licentia arma intra septa mona-
sterij tenent. de statu monachorum. ca. Ne
in agro. §. Nos eorum. §. Prefato. in cle-
mentinis. vbi plura de monachis cum
penarum adiunctione habent.

§. xxij.

Excommunicati sunt religiosi sine licen-
tia speciali p. b. an. sacramenta eucharis-
tie vel extreme vnctionis ministrantes
aut matrimonia solemnizantes. Itē. Ab-
soluente excommunicatos a canone in
casibus non permissis expresse. Itē. Ab-
soluente a sententijs statutorum puin-
cialium vel synodaliū. Item. Absoluente
a pena et culpa. et est absolutio papalis
non obstantibus priuilegijs. d. priuile-
ca. Religiosi. in clementi. Item glo. ver

bi. Speciali. Cōsulo vt de personis cō-
ferente ⁊ recipiente ac sacramēto fiat spe-
cificatio. licet nō expmatur nomē parro-
chiani vel ecclēstie. ⁊ tamē de sacramē-
to fit specificatio crederem q̄ euitaretur
pena. Glosa verbi. Presbyteri. sufficit li-
centia prochialis: etiā si nō sit presbyter
vel etiā eius vicarij. §. xxxv.

Excommunicati sunt religiosi in sermoni-
bus vel alibi retrahentes populum a so-
lutione decimarū debitariū: de penis. c.
Lupiteres. in clemē. §. Idos. s. Decimas.
Excommunicati sunt religiosi qui suspensi
ab officio predicatōis p̄ eo q̄ contenti
bus nō fecerūt conscientia de decimis sol-
uendis nihilominus p̄dicare p̄sumunt.
e. c. §. Qui vero. s. Decimas nō.

Excommunicati sunt religiosi officia vel
beneficia nō habēt q̄ noua nō aut alia
decimas ecclēstie libere in seute vārpant
aut fraudāt ipas. ⁊ dum nō p̄mittūt
decimas dari de aialibz suis famulariū
aut alioz suo gregi admittūt. el de aialibz
bus q̄ emūt ⁊ alijs tenēda tradūt. vel de
terris q̄s alijs tradunt colendas. Si
autem habent administratōes ⁊ bñficijs
sunt suspēsi ab officijs ⁊ bñficijs. nisi req̄-
siti infra mēsem desistāt ⁊ infra duos mē-
ses ecclēstie lesis satisfaciāt. nec absolu-
possunt nisi satisfacto. nō obstante priui-
legio. Nō tñ intelligit̄ de animalibz q̄ te-
nentur per vere donatos eorumdē. d. de
cimis. c. Religiosi. in clemē.

§. xxxij.

Excommunicati sunt impediētes vel nō
admittentes testamētū legitime factū.
extra de testamētis. c. Lum. oēs.

Excommunicatus est triennio et sex mē-
sibus diacon⁹. sacerdos vero sex annis
et sex mensibus qui ex ignorantia vel ne-
gligentia mortuum inuoluerit fact⁹ pal-
lis altaris vel hoc permiserit. de consec.
distin. i. Remo.

Excommunicatus est quisquis: etiā ep̄s
qui corpus defuncti incidit vel deco-
perit pro ossibus transferendis ⁊ corpus
sic exossatū carebit ecclēstia sepultura
extrauaganti Bonifacij octauū que inci-
pit. Detestā de sec⁹ si alia causa.

§. xxxij.

Excommunicati sunt clerici ⁊ religiosi qui
inducunt ad sepulturam secum eligēdā
vel vt electam quis amplius nō mutet.
Item qui super hoc iuramentum exigat
vel ad id vouendum aliquem induxerit
Et absolutio est pape cū penis alijs ibi
constitutis. de penis. c. Lupientes. i. cle-
men. §. Sane. scz q̄ ille sine contradicōe
debet sepeliri in ecclēstia ad quam de iu-
re p̄tinet. Et ipi suosores si requisiti nō
restituerit corpus ⁊ omnia que obuene-
runt ratione funeris infra decendū: tūc
ecclēstie eorum ⁊ cimiteria sūt interdicta
vsq̄ ad restitutōem. Et absolutio est pa-
pali. de sepul. c. Diaz. li. vi.

Excommunicatus est scienter sepeliens
hereticum. receptatorē. defensorē vel
fautorē eorumdē. Nec absoluitur. ni-
si satisfactōe p̄stita. Et nisi proprijs ma-
nibus eum publice extumulēt: ⁊ corpus
proiciat: sed et locus idē careat perpe-
tua sepultura. de hereticis. c. Quicunq̄
li. vi. Item glosa verbi. extumulēt. dicit
dum nō dicit̄ eorum ab alijs possunt di-
scerni. sicut habet de excoicatis. extra. d.
sepul. c. Sacris.

Excommunicati sunt quantumcūq̄ exē-
pti ⁊ p̄uilegiati qui tempore interdicti
preterit̄ in casibus a iure p̄missis in si-
milibz aliquem sepeliunt. vt infra Se-
peliri possunt. Itē scienter sepelientes
publice excommunicatos. Itē nomia-
tim interdictos. Item manifestos vsura-
rios. nec absoluendi sunt nisi ad arbitri-
um ep̄scopi: satisfacto ipis lesis. de sepl.
ca. Eos qui. libro sexto. Et sepelientes
vsurarios sunt etiā suspēsi ab officio
vsq̄ ad dictam satisfactionem. extra de
vsuris. c. Quia in omnibus. Itē exēpti
dūt extumulare excoicatos p̄ eos sepul-
tos. extra de pu. c. Ad bec. §. Suspēsi
ab ingressu. infra interdict⁹.

§. xxxv.

Excoicati sunt oēs heretici vtriusq̄ sex⁹
fautores. receptatores. ⁊ defensores eo-
rundem. de senten. excom. ca. Flourit.
Item oēs eis adherētes vel p̄sentietes
Item arma eis et victualia et alia qui-
bus christianos impugnent per se vel
per alios portantes. vel in premis cō-

i 4

filium: auxilium: vel fauorem prestates. et a papa solo sunt absoluendi. Ex processu curie. xxiii. que. pma. ca. pmo et. ij. Extra de hereticis. ca. Ad abolendam. ca. Excommunicamus. Similit eis credentes. defensores. et fautores. eo. c. Si cut ait. Absolutio pape. ex. p. c. s. u.

Excommunicatus est tacite qui pertinaciter asserit qd vsuras exercere no sit peccatum. Nam talis hereticus iudicatur. de vsuris. c. Ex graui. §. vltimo. i. clem. tinis. Et in glosa eodem. de senten. ex. ca. Ex frequentibus. verbi. Excomunicatōnis. in clemen.

Excommunicatus sic tacite est omnis asserens qd substantia anime rationalis perse non sit forma corporis humani. Nam et ipse hereticus censetur. de summa tri. ca. Fidei. §. Porro. in clementinis. i. glo sa vbi supra.

Excommunicatus existens indurat: vt hereticus censetur. iij. q. i. Qd autem. xx. ij. q. iij. Ipa pietas.

Excommunicati sunt mulieres beguinarum statum sectantes vel ipse de nouo assumptas. Item religiosi consilium vel auxilium ad hoc dantes. et statum earum fouentes. vel ad ipse inducentes. de religiosis. tom. v. ca. Cum de quibusdam in clementinis. Nullis modificatio habetur supra. Constitutio.

§. xxvi.

Excommunicati sunt rectores temporales locorum vel alij seculares qui de crimine heresis cognoscere vel iudicare presumpserint. Item qui captos pro eodem crimine absqz inquisitorum licentia liberauerint. Item. Qui executionem contra eosdem ab inquisitoribus ipis iniuncta prout ad eius officium spectat exequi sauerint. Item qd iniam v. processu inquisitorum impediuerint. Item qui se i negocio inquisitionis opposuerint inquisitoribus et eos impediuerint. Item qui in predictis scilicet enter consilium. auxilium. et fauore presterint. Et si excommunicationem huiusmodi per annum sustinuerint vt hereticus condemnatur. de hereticis. e. vt inquisitionis. li. vi. f. Rectores.

Excommunicati sunt inquisitores no es

piscopi si odij: fauoris: commodi: aut lacri obtentu procedere obmiserint. Item si obtentu predicto crimen heresis alii cui imposuerit. v. ipos in officio impediuerit. et talem super hoc vexauerit. Et absolutio reservatur pape. Si autē episcopi sint huiusmodi inquisitores. vt predicatur: excedentes: suspensi sunt triennio ab officio. de hereticis. c. Dulcorum. §. Vex. in clem.

Excommunicati sunt inquisitores v. eorum in hoc commissarij qui ratione officij huiusmodi modo illicito peccatas extorquent. vel qui propter clericorum delictum acceptant vt bona ecclesiarum ratione officij huiusmodi fisco applicentur. Et a solo papa premissa satisfactioe absoluantur. eo. ca. Nolentes. in de.

Excommunicatus est instrumentum pro hereticis comiciens. de hereticis. c. Ut inquisitionis. li. vi.

Excommunicati sunt qui demones iuocant. et sic per maleficia auxilium querunt. Extravaganti Johannis vicelimescudi. Que incipit. Super illi specula.

§. xxvii.

Excommunicati sunt arma. ferruz. ligna in galearum sarracenis portantes. qd eius christianos impugnent. Similiter sarracenorum galeas gubernantes. Et omnes illi erunt capientium serui. Nec absoluuntur nisi totum sic acquisitum et tantudem desuo in subsidium terre sancte destinauerint. Vel si non habent alias sufficienter puniantur. extra de iud. deis. cap. Itē quorundam. Et a solo pape absoluuntur. Extravaganti Clementis quinti. Que incipit. Dulca metis. et in processu curie.

§. xxviii.

Excommunicati sunt omnes scisma facientes contra romanam ecclesiam. septima questione prima. Nouaciana. de scismaticis. cap. Ad succidendos. libro sex.

Excommunicati sunt omnes scismatici. et a papa absoluendi. vt habetur ex processu curie. Excommunicati sunt omnes adherentes scismaticis. De scisma. capi. Ad succidendos. li. vi. Itē in quibus ordinacionibz a

scismaticis factis. extra eodem titulo. ca
pitu. pmo.

Excommunicati sunt patriarche episcopi
cardinales et quicunque alij simoniace or
dinari. electi. promoti. Et suspensi ab ex
ecutione ordinum suorum. Et electores
ac provisiones huiusmodi nulle sunt. et
tenentur ad restitutionem fructuum sic
perceptorum. Item dantes vel recipien
tes aliquid pro huiusmodi. et confirmā
tur omnes censure per quoscunque roma
nos pontifices contra simoniacos late.
Et extenditur hec constitutio ad omnē
quantuncunque simoniacum vbicunque si
moniam commisit: etiam in dignitate q̄
cunque ecclesiastica vel seculari etiam re
gali vtriusque sexus. Et ad quoscunque me
diatores interuentem et recipientem et
ad quoscunque scientem talem et nō pub
licantem. Nec possunt absolui donec re
uelauerint scientes. debent enim hoc in
tra duos dies reuelare aliquid. ita q̄ ad no
ticiam pape possit peruenire alioquin
cibunt vt predictum. Similia etiam pre
dictorum absolutio reservatur pape. nō
obstante quocunque privilegio aut qua
cunque facultate absoluendi: nisi specialē
mentionem faciat et auctoritatem con
tineat peccati simonie. Similiter abso
lutio non reuelantium reservatur pape
Nec in extrauaganti Martini quinti.
in concilio Constantien. que incipit. Vl
te. Item in alia eiusdem data Vantue
anno secundo pontificatus sui. que inci
pit. Damnable. ponit eadem. Idem Et
genius quartus in extrauaganti que in
cipit. Cum detestabile. data Rome apō
sanctum Leononum: pontificatus sui an
no quarto. Adiciet extendendo ad que
cunque dantem vel recipientem simonia
ce et mediatores cuiuscunque dignitatis
vt supra. Et addit q̄ omnes qui sciūt et
non reuelauerint per se vel alios pape vel
eius camerario vel cui ipse duxerit com
mittendum q̄cunque poterunt: non solū
illos qui simoniā commiserunt: sed etiam
ipos mediatores simonie non reuelau
erint: non possunt absolui donec reuela
uerint. Idem ponit Paulus secundus
quod Eugenius in sua extrauaganti: q̄

incipit. Cum detestabile. data. Decce
lxij. Similiter idem Paulus secundus
in processu bulle ionis. Et similiter Six
tus quartus idem fecit. Infra. Simonia
cetera crimina. Et in Bilanella. eodem
§. septimo.

Excommunicatus est qui petit pecuniā
ab ingressuro religionem: q̄lias admit
tere nolens. id est. pactum faciens. in ex
trauaganti Urbani. xi. que incipit. In
vinea.

Excommunicatus est electionis simonia
ce particeps cuiuscunque status ex con
cilio Basiliensi. sessione decimatercia. et
supra. eo. §. Excommunicati sunt patri
arche

Excommunicati sunt pactus quomodo
cunque facientes vel promissionem ad al
liq̄ quantuncunque paruum dādū vel reci
piendum pro aliqua iusticia vel gratia
a sede apostolica obtinenda. Similiter
omnes dantes vel recipientes intuitu hu
iusmodi pacti. Similiter talia scientes et
infra triduum. sicut supra eodem. §. Ex
communicati nō reuelantes. Et absolutio
illorum reservatur pape. sic tamen q̄ rez
ceptam pauperibus et ogetur. ipsa autē
gratia sic obtenta. invalida est. Nec ex
trauaganti Bonificii octaui. que incipit
Excommunicam?

§. xxx.

Excommunicate sunt singulares perso
ne ecclesiastice si vltorios. manifestos
in suis terris non inde oriundos permi
serint domos ad senus exercendum cō
ducere vel conductas inhabitare: vel q̄
ipsis ad hoc domos locant: aut quocun
q̄ titulo concedunt. Si vero episcopi
fuerint suspensionis: collegium autē
vel vniuersitas interdicti sententia in
currunt. quam si per mēsem indurati su
stinent: terre eorum interdicte sunt q̄
diu huiusmodi vsurarij inibi morantur
Seculares autē predicta facientes per
censuram ecclesiasticam compescantur.
de vsuris. ca. Usurarius. libro sexto. Et
scdm doctores intelligitur de iudeis.
Quia constitutio indistincte loquitur.
Dinc glosa. eo. in cle. c. Ex graui. Vbi
censura dicit q̄ ecclesia hmoi censuras

usurarioꝝ etiam exercet contra iudeos. Eugenius quartus dicitur cōtrarium declarasse. Item Petrus de ancho. dicit q̄ intelligitur de collegio tā ecclesiastico q̄ seclari. fm̄ Huil. 2. Archidia. Vide in Bisanelle. Usura. iij. §. penl. Excoꝛicati sūt dñi rectores siue officiales aut alij facientes dicrātes v̄l scribētes statuta super vsuris soluendis. vel solutis non repetendis vel non restituēdis. Si militet qui iudicant fm̄ illa statuta. vel qui dum potuerint nō deleuerint ea de libris infra tres menses. Similit̄ q̄ statuta huiusmodi obseruant. de vsuris. c. Ex. graui. in clemen.

§. xxxi.

Excoꝛnicatus ē falsificans litteras papę per se vel per alium. Item fautores & defensores eorundem. Item sciēt v̄tenes litteris huiusmodi. Clerici falsificātes illas sunt excoꝛnicati in officijs & beneficijs perpetuo priuati. Quod si per se exercuerunt: degradati tradantur curie seculari fm̄ leges puniendi. Similit̄ et laici fm̄ leges ipas puniantur. Si vero v̄tūtur litteris illis vel alios falsificatis incidunt dictam priuationis penam. Extra de crimi. falsi. c. Alii falsarioꝝ. Et q̄ se litteras tales habere cognoscit nisi infra viginti dies easdem destruat vel resignet: incidit eandem sententiā. Glosa. si ipse eas impetrasset ipso facto. vt supra. incidet. extra eo. c. Dura. Et intelligitur de litteris gratiarum & iusticiarum & supplicationum per papam vel eius vice cancellarium aut vices eius gerentes si gnatas: a quibus etiā solis sunt absoluedi. Ex. p̄cessu curie.

Excoꝛnicatus est & a papa absoluedus q̄cuq̄ appouerit manum ad corrigendum vnicum punctum bylle apostolice vel littere eiusdem nisi sibi fuerit comissum. Ex. p̄cessu curie.

Excoꝛnicatus est laicus litteras recipiens apud sedem apostolicam non de manibus papę vel aliorum ad hoc officiu de putatorum. Si clericus fuerit priuetur officio & beneficio. et absolutio reservat̄ papę. extra de crimi. falsi. c. Dura.

Excoꝛnicatus est & a papa absoluen-

duus qui litteras vel sigillum alicuius cardinalis falsificauerit: aut eis falsificatis scienter vsus fuerit. Extrauaganti Johannis vicessimisecundi. Que incipit. Impellit nos.

Excoꝛnicati sunt glosantes constitutionem Nicolai papę tertij circa declarationem regulę itarum minorum alie q̄ gramaticaliter. Item si quis doctor intellectum ipm publice vel occulte de prauauerit. Item cōmentum vel scripturam de super facientes. Item in tōm de terminantes vel predicantes ex certa scientia contra aliquid dicte constitutōis. nec absoluedi sunt nisi a papa. non obstantibz puilegijs & alijs quibuscūq̄. de verboꝝ significatio. cap. Exijt qui seminatus. §. vltimo. libro sexto. Nec cōsura suspensa est. sicut infra. §. lxxij. habetur.

§. xxxij.

Excoꝛnicati sunt religiosi exempti & alij religiosi qui modo exposito. scilicet in quibus pergratis vel p̄simili modo celebrando. aut alias non seruauerint interdictum a papa vel ordinario positū. cū illud cathedralis vel matris ecclesia seruat. de sententia excoꝛnicatōis. c. Ex frequentibus. §. Nos ergo. in clementi. Idem in cessationibus generalibz a diuinis factis per prouinciale concilium. vel eum qui hoc potest de iure vel de cōsuetudine. dummodo hoc ecclesia. vt supra. seruat. et hoc respicit pendentia. nō obstantibus priuile. vbi supra. §. Ne etiam.

Excoꝛnicati sunt domini temporales cogentes missas celebrari in loco interdicto. Item qui ad addendum inibi missas faciunt populum euocari. Item qui prohibēt ne publice excoꝛnicati vel interdicti moniti per celebraturos exeant. Et absolutio reservatur papę. & sententia excoꝛnicationis. c. Grauis. in clementi.

Excoꝛnicati sunt secundo qui prius publice excoꝛnicati vel interdicti si moniti nominatim a celebrantibus noluerint exire tempore celebrationis. et et absolutio papę. eo. c. §. Ne igitur.

Excommunicati sunt fratres minores ad
mittentes tempore interdicti personas
tertij ordinis sancti francisci ad diuina in
uis ecclesijs. non obstantibz priuilegijs
horum vel illorum. Et sunt a papa vel
diocefano in hac parte pape commissa-
rio absoluendi. de senten. excom. ca. Ex
eo. in clemen. Huic constitutioni dero-
gatur per sextum quartum. §. xxxix.

Excommunicatus scienter se ingerens di-
uinis. fit irregularis. extra de clericis. r.
co. c. Apostolice. Est dispensatio pa-
pe. de peni. r. re. c. Cum eterni. si. vi. Si
militor clericus quocumqz ordinem solē-
niter exequens. ut sacerdos. solemniter ba-
ptisans. vel sacramentaliter absoluens.
vel diaconus. et angelum. denique in
suo ordine decantans. r. subdiacon. epi-
stolam. r. huiusmodi. Et absolutio refer-
tatur pape. r. q. iiij. c. penultimo.

§. xxxij.

Excommunicati sunt eadem sententia cle-
rica qui comunicant nominatim a papa
excoicatis et eisdem ad diuina recipiē-
tes. r. a papa absoluendi. extra de sentē.
excom. c. Significauit. Glosa. Quia il-
li erant excommunicati cum participanti-
bus vel clerici participant eis in crimine. sic
eo. c. Si cubine. §. §. lxxij.

Excoicatus est eadem sententia qui scienter
participat excommunicato cuz participā-
tibus. extra de sen. ex. c. Quod i dubijs.
Et ab eodem excommunicatoze absoluē-
dus. extra. e. c. Significauit.

Excoicatus est eadem sententia r. ab-
soluendus ab eodē excoicatore qui par-
ticipat in crimine cum excoicatoze p eodē
Et dicitur participans qui in eodē crimi-
ne ei consilium. auxilium. vel fauores p-
stat. Et idem etiam dicitur consentiens
ideo etiam eadem pena plectendus. ex-
tra de senten. exco. c. Ruper. Et intelli-
gitur tunc incidere quādo ei participat
postqz ille pro facto est excoicatus.
vt notat extra. e. c. contingit. et Panor-
mita. super dictū. c. Ruper.

Excoicati sunt clerici si concubinis p cri-
mine excoicatis participant in eo-
dem. extra. de sen. ex. c. Si cubine.

§. xxxij.

Excoicati sunt scienter contraben-

tes in gradibus consanguinitatis r. affi-
nitate prohibitis. Item contrabens
cum moniali. Item clerici in sacris con-
stituti contrabentes. Item religiosi pro-
fessi vtriusqz sexus contrabentes. Item
scienter inter predictos matrimonium
celebrantes. Et debent denūciari ac vi-
tari donec separati mereantur absolui.
De sangui. a affini. c. unico. is. cle.

Excoicatus est qui petit pecuniam
ad ingressuro religionem alias non ad-
mittendo. id est. pactum faciens. Extra
uagan. Urbani. xi. que incipit. In vinea
supra. §. xxxix.

Excoicatus est qui perpetrat factū
quod platus per constitutionē sub exco-
municatione prohibuit. de pstitū. ca. Ut
animarū. li. vi.

§. xxxv.

Excoicatus est r. ab officio admini-
strationis. predicationis. lectionis r. cō-
fessionum audiētia priuatus. ac a papa
absoluendus quicunqz absoluit aliquē
ab aliquo casu processus curie sine speci-
ali auctoritate. ex processu. r. sic. Supra.
§. xvij.

Excoicatus est qui alicui censurę eccle-
siastice absoluētem vel reuocatōnem
per vim vel metum extorsit. nec extor-
ta valebit. de his que fiūt. c. Absolutio-
nis. li. vi. Si autem vim inferens nō ob-
tinuit hmoi absoluētem. tunc nō est ex-
coicatus. Glosa. e. §. Extorsit. Item
glosa. §. Sententia. dicit. etiā iniustaz.
Item glosa. §. Reuocatōem. intelligit.
vbi sententia nō tenuit. vel extendit ad
absoluētem ad cautelā.

Excoicatus debet a superiori remitti
ad excoicatorē pro absoluō-
ne dummodo sententia fuerit iusta. nisi
excoicator requisitus maliciose
distulerit absoluētem. Si autem du-
bia sit potest illam superior relaxare. de
senten. excom. ca. Venerabilibus. libro
sexto. Alias sine licentia excoicatore
toris non debet absolui. Extra de offi-
iudi. or. ca. Cum ab ecclesijs.

Excoicatum ab episcopo nō potest
inferior absoluere nisi de eius mandato
xxvi. q. vi. p totū. glo. e. ca. Quāt. dicit
nisi in articulo necessitatis.

Excommunicatos ab archiepiscopo vel alio subdito episcopi non potest archiepiscopus absoluere. Sed excommunicatos ab episcopo vel eius officiali potest: dummodo ad ipsum fuerit appellatus. de sen. ex. ca. Venerabilibus. li. vi.

Excommunicatus si cautione prestita de parado absolutione perit: sed suffraganeus qui excommunicatus: maliciose distulerit absolutionem: potest ipsum archiepiscopus absoluere. extra de offi. or. c. Ad reprehendum. extra de sententia ex. c. Per tuas. c. Sacro.

Excommunicatus pro debitis si impotens est ad solvendum: absoluitur prestita cautione quam potuerit solvare. extra de solutio. cap. Dardus.

Excommunicatus non pro rationabili causa: a iudice ore absoluatur. et excommunicator condemnatur illi in expensis. extra de sententia. excom. ca. Sacro.

Excommunicatus in dubio verum finis valeat absoluatur ad cautelam. extra. e. c. Per tuas.

Excommunicatus peris absoluitur propter nullitatem sententie. s. Absolutioem.

Excommunicatus qui se ad iniusticiam prestita cautione potest absolui etiam si pare aduersaria ne absoluatur appellatur. extra de appel. c. Qua fronte.

Excommunicatus a delegato pape potest infra annum ab eodem absolui. postea vero a solo papa. extra de offi. dile. c. Quereiti.

Excommunicatus religiosus per iniectioem manus in clericum secularem absoluitur. Infra. Religiosum potest. Similiter et clericus. s. Absoluere potest.

Excommunicatum religiosum per iniectioem manus in religiosum alterius monasterii vel abbas absoluere debet. extra de sententia. excom. c. Cum illoz.

Excommunicatos pro iniectioem ante ingressum ordinis facta: potest abbas absoluere. ubi supra.

Excommunicatus pro iniectioem manus a solo papa vel eius legato absolui potest. x. vij. q. iij. Si quis suadente. extra de sen. excom. c. Non dubium. c. Quod de his. etiam si lesio satisfacta. e. c. Quamvis. Excepro mortis articulo in cap. predictis. Item qui impediunt infirmitate. inimicitia. inopia. puerili vel senili etate. fragilitate se-

rus. seu corporis ipotentia alia. aut alio canonico impedimento quo ad sedem accedere vel illum cui commissum esset non possunt. vel qui tunc beneficio excusantur ita quod qui tpali laborant impedimento: prestent iuramentum quod statim cessante impedimento se illum recepturos. et inde mandatum representent. extra de sen. ex. ca. Quamuis. c. Quod de his. Pueri tamen infra annos discretionis manus iniectores non tenentur potest ad sedem ire. sed ab episcopo possunt etiam ad praelegitima etate absolui. e. c. Pueris. Excipiunt beneficio iuris omnes persone qui sui iuris non sunt. e. c. Vultures. Sicut tamen tenentur illuc accedere pro absolutione: nisi ideo incidit velle ad obsequium suorum subtrahatur. vel nisi eorum absentia graue damnum communitatis absque illorum culpa afferret. tunc ab episcopo sicut et per se persone absoluitur: iniuncta eis satisfactione aliquam in recompensam bonorum que sustinuerint. nisi esset enormis excessus pro quo ad sedem essent mittendi. e. c. Relatum.

§ xxxvii.

Excommunicati sunt. id est. reincident in preteritas sententias qui absoluti sunt tali conditione. ut cessante periculo vel impedimento se ad superiorem vel eum qui de iure ipsos absoluere debuit accedant. dummodo sic se ei representare obmiserint. de sen. ex. c. Eos. li. vi. de penis. c. Si quis in clementi. Similiter si a papa quis vel eius legatus absolutus recipi mandatum vel se excommunicatozi prestat. si hoc neglexerit reincident. e. s. Idem in clementi.

Excommunicatos per hoc absolutus non est quod papa sibi scienter comunicat nisi papa exprimat se hoc velle. de sen. excom. cap. Summus. in clementi. Nec etiam si papa. alii cui ab eo excommunicato scribit. salutatioem in scripto facta. extra. e. c. Si aliqui. Excommunicatus pro iniectioem non debet absolui nisi prius satisfecerit lesio. extra de sententia. excom. c. Porro si alii.

Excommunicati a canone alia a papa absolui debent: possunt in casibus supra dictis et eodem modo ab episcopo absolui sicut per iniectioem manus. e. c. Quod de his. s. § xxxvi. Excommunicationis absolutio obiecta tantum veritate vel suggesta falsitate non valet.

Et debent in ipsa absolutione oēs causas excommunicationis exprimi si pro plibus causis fuerat excommunicatus. alioquin non erit absolutus. e. c. *Lij. p. causa.*

Excommunicatus absoluedus a papa potest secū litteras de satisfactione pmissa. e. c. *Parochianos. als. nō debet absolui. e. ca. Porro.*

Excommunicatiōis sententia suspēdi non potest: nisi in eorum relaxetur. Pōt autē ad cautelam absolui. de sentent. ex. c. *Presenti. libro sexto.*

§. xxxviii.

Excommunicati sunt ipso facto effractorē ecclesiarum: et postq̄ fuerint denunciati: tunc a solo papa absoluit pmissa satisfactione. extra de sent. ex. c. *Longue.*

Et intelligit etiam de alijs sacris locis. *Blota. c. eiusdē. cōd. est.*

Excommunicati sunt incendiarij ecclesiarum et aliorum locorum sacrorum: et postq̄ denunciati fuerint: a solo papa pmissa satisfactione absoluit. e. c. *Longue. Et intelligit etiam de alijs incendiarijs postq̄ fuerint excommunicati: denunciati. e. c. Tua nos. Et qui sunt excommunicandi.*

Blota. c. et. xxij. q. vltima. pessima. Et sepultura careat nisi satisfiat. Ibidem.

Excommunicatus est quisq̄ violans ecclesie immunitatē: et a papa absoluedus. extra. e. c. *Lum. p. causa. Et a predictis iuramentū exigat sicut ab iniuriantibus manq̄ iurent se hoc de cetero nūq̄ facturos et q̄ mandato ecclesie stare velint. Iuramentū tamen nō est de substantia absolutionis. sed ad cautelam. unde si obmittatur nihilominus valet absolutio. extra. e. ca. *Lum. de iudic. s. §. xvj.**

§. xxxix.

Excommunicatus vel interdictus celebrās potest omnibz beneficijs spoliari. extra de cler. e. c. *Fraternitati tue.*

Excommunicati et nominatim interdicti: nullatenus ad diuina admittant. extra de pben. et digni. c. *In lateranēsi. extra de pben. c. *Lij. et plantare. Itē clerici religiosi vel seculares tales admittentes publice ad diuina vel sacramēta vel sepulturā eis exhibentes in casibz a iure nō pmissis. illis interdictus est ingressus ecclesie: donec satisfacti ad arbitriū eius**

cuius sententiā contempserūt. nō obstantē privilegio. de pūile. c. *Epōz. li. vj.*

Excommunicatos vel interdictos admittens vel sepeliens. Infra. Interdictus est infra. *Suspensus ab ingressu.*

Excommunicatus sciēter pferēs beneficia ecclesiastica: suspensus est a collatōe beneficiorum. extra de clerico ex. c. *Postulasti.*

Excommunicatus vel interdictus se diuinitis ingessens. s. §. *xxij. s. c. vj.*

Excommunicatus sciēter ordinē etiā minorē recipiens: deponit impetū si fuerit secularis. Si autē factus ignorauerit vel iuris ignarus hoc fecit: pōt cū licentia pape cum eo dispensari. Si autē religiosus sciēter hoc fecerit: ab executione ordinis suspensus manebit. Sed si ignoranter fecit. yr. s. tunc p̄latus cum eo dispenset. nisi tale fuerit factū q̄ p̄ra ignorantia presumatur. extra de sentent. excom. c. *Lum. illoz.*

Excommunicatorum ossa si ab alijs discerni possunt extumulent et p̄iciant. Nam sic bonis nō nocet mala: sic malis bona sepultura non p̄dest. extra de sepulturis. c. *Sacris.*

§. xl.

Excommunicatus communicare non potest. q̄stia nec ligare nec solvere potest. sic nec hereticus vel schismaticus. xxij. q. j. *Audiuimus. c. Si ergo. c. Expte. In*

Intelligit de non tollatō excommunicato. alias absoluit fm̄ *Panormi. in. c. Veritatis. extra de dolo. et p̄tu.*

Excommunicatus publice nō potest esse iudex. extra de excep. c. *Exceptionē. §. Excommunicatus. et sententię eius sunt irritę. extra de emu. c. Aduersus.*

Excommunicati nō possunt esse iudices. etiā si dixerint se absolutos nō debet eis credi nisi ostendant litteras. xxij. q. j. ca. *Uirramur. Itēra glosa. vñ nec iurisdictionē possunt exercere. de hereticis. c. Presidentes. libro sexto.*

Excommunicato nō tenetur quis iuramentū fidelitatis: donec reconciliabit. xv. q. vj. *Pos sanctoz. c. Juratos. Exceptis casibz. infra. §.*

Excommunicati non possunt testificari. extra de testibz et attesta. c. *Veniens. Ipi tamē et etiā socij criminū si non p̄sumant*

k

falsum dicere admittunt in testimonio
inquisitionis hereticæ prænitatis. De he
reticis. c. In fauorem. li. vj. Infra. §. pro
pimo. Nec eligere nec eligi potest. supra.
Eliger. non.

Excommunicatum publice iudex debz ex
officio ab agendo repellere: etiã si reus
non opponat. de excep. c. Pia. li. vj.

Excommunicationis exceptio. §. Exceptio ex
communicationis.

Excommunicatus non est admittendus ad im
petrandũ. et si impetret: littere nõ valent.
si postea fuerit p̄batus fuisse excommunicatus
a. extra de p̄batõibz. c. Post cessidẽm.

Excommunicatus impetrans processum v̄l re
scriptũ. j. Rescriptũ ab excommunicato.

Excommunicatus repellitur ab accusatio
ne. iij. q. j. per totum. Et ab omnibz. In
fra. Suspendus. §. vj.

Excommunicatus nõ habet vocẽ appellã
di nec auditur in iudicio nisi p̄us abso
lutionẽ petat et obtineat. præterq̄ si vo
nat se post legitimã appellatõem excom
municatũ. vel in sententia fuisse erroẽ in
tolleabilem exõsum: tunc admittit̄ ad
eorz probationẽ etiã nõ petita absoluti
one. Extra de sentent. exco. c. Per tuas.
supra. Allegans.

Excommunicatus potest conveniri. sed
debet per alium in iudicio respondere. ex
tra de iudicijs. c. Intelleximus.

Excommunicati excludunt̄ a sacramen
tis recipiendis. iij. q. iij. Engeltrudã. tñ si
matrimoniuẽ contrahunt tenet. s̄m Johan
nẽ de ligna. licet peccet.

Excommunicati et eorũ officiales dñt cõ
tra hereticos et eorũ defensores receptos
res et fautores iusticiã exequi: dñi requiri
fuerit p̄ordinariũ vel inq̄sitores. in alijs
autẽ casibz hoc non possunt. de hereticis.
ca. Præsidentes. li. vj.

Excommunicatus et periurus põt exci
pere et se defendere in iudicio ac appella
re: oẽm legitimã defensionẽ habere. sed
agere et reconuenire nõ potest. extra d̄ ex
cep. c. Cum iter. c. Dilecti filij. c. Signi
ficarunt. Ad agendũ patrocinanduz. et
testificandũ in iudicio nõ admittit̄ et iu
dices cõpellantur per censurã ecclesiã
sticã eisdẽm a talibz actibus repellere.

de sentent. ex. c. Decernimus. li. vj. de ex
cepti. c. Pia. li. vj. §. §. xl.

Excommunicatus quõ horas dicat. In
fra. Suspendus. §. iij.

Excommunicatus nõ potest beneficiũ ec
clesiasticũ acquirere. extra de eta. et qua.
ca. Cum bone. in fine. extra de cleri. ex
ca. Postulastis. Nec illõ retinere. vt ibi
dem. nec de habitis aliqd interim recipi
at. extra de appellatiõibz. c. Pastoralis. i
fine. Nã talis est suspensio ab officio et
beneficio qui est excommunicat̄. eo. ca.
Pastoralis. §. in fine.

Excommunicatõis maioris sniam nõ ac
quirat alicui iurisdictionem possessiõis ex
co. c. si p̄us non habuit. extra de resti
spolia. c. Olim.

Excommunicationis multiplex malũ. Itẽz
a deo separat. xxiiij. q. iij. Tertum. Itẽz sa
thane tradit. xj. q. iij. Audi. c. Dis. Itẽz
absolutõem peccatoz impedit. xxiiij. q.
j. Quicumq̄. Itẽz remouet ab ecclesiã si
deliũ. xj. q. iij. Aihil. et se. c. Omnis. Item
absolut a iuramento fidelitatis. xv. q. vj.
Flos sanctorz. et. c. se. extra de penis. ca.
Brauem. Itẽz opera bona i ea facta mor
tificant. xxiiij. q. iij. Si quis a catholica.
que. vj. Quẽ ad moduz. Item tollit sus
fragia ecclesie in vita. et in morte. xj. q. iij.
Quicumq̄ intra. xxiiij. q. ij. De cõmuni
one. et. c. sequẽ. Item a regno celoz exclu
dit. xxiiij. q. j. Quicumq̄. Itẽz eternã dõs
nationẽ inducit. xj. q. iij. Nemo epozum
Item est eterne mortis dispositio. xxiiij.
que. iij. Corripiant.

Excommunicatus tñ maiorẽ exco. catio
ne: a diuinijs excluditur. extra de excep.
ca. A nobis.

Excommunicatus potest iterum excom
municari. extra de iudeis. c. Ita quozũ
dam. De his que vi me. c. Absolutõnis
in glosa verbi. Excommunicatõis. li. vj.
Excommunicatus pro iniectõẽ manuuz
in mōachos vel pueros debent prelati
publice denũciare. et ab oibus vitari fa
cere: donec satisfacto lesis: absoluant. ex
tra de leg. ex. c. Parrochianos.

Excommunicatus p̄ iniectiõẽ etiã si
satisfecerit leso debet nihilomin⁹ vitari

donec fuerit absolutus. extra de senten:
excom. c. Cum desideres.

Excommunicatus per publicam famam
iectionis manum debet ab episcopo et alijs
vicariis. extra de senten. ex. c. ubi supra.

Excommunicatus occultus debet occulte
vitari. extra de sen. ex. c. Cum non ab ho.

Excommunicatione in iudicio obijcere
non potest ei cui quis in mensa et divinis
coicavit. extra de senten. ex. c. In presentia.
§. pluij.

Excommunicato coicatis debet respectus
ecclesie si in divinis communicat ei. xj. q. ij.
Si quis episcopus.

Excommunicatis non communicat qui in
necessarijs est coicatus et animo dissensit.
xj. q. ij. Quid per decessor.

Excommunicato maiori excommunicatione
non est communicandi in oratione. cho.
poru. osculo. salutatione. xj. q. ij. Excom.
municatos. c. Antecessor.

Excommunicato scienter in illis communi-
cans: est excommunicatus maiori excom-
municatione. xj. q. ij. Precipue. ca. Si
apostoli. Et in tribus. c. sequen. Incurrit
tamen ut sequitur.

Excommunicato scienter communicans incur-
rit minorem excommunicationem. Glosa
de sen. excom. c. Statuimus. ver. Alijs
libro sexto. extra. e. c. Cum desideres. in
fm Thomam in. iij. di. xvij. talis non pec-
cat mortaliter. nisi fiat ex contemptu. s.
contra prohibitionem superius. Et talis de-
bet excommunicari. ut supra. et extra de sen-
ten. ex. c. Quid in dubijs.
§. pluij.

Excommunicato licite possunt communi-
care vxor. filij. serui. ancille. rustici. et suis
parentes. Et omnes qui non adeo curiales
sunt ut eorum consilio celerata poterint. Et
qui ignorantem communicant: excommunicantur
vel qui illis communicant qui excommuni-
catis communicauerunt nisi in criminibus
participent. xj. q. ij. Quoniam multos. ex-
tra de senten. ex. c. Inter alia. ubi dicitur
personae que ante excommunicationem tenebant
eis ad obsequium: postea etiam tenent eis ad
ea sine quibus nequeat obsequium debitum
exhibere. Alie vero de predictis non te-
nentur nec debent: nisi in causa necessa-
ria. Si autem dicitur glori in criminibus pro

quibus sunt excommunicati eis participare
sunt eadem sententia innodari. dicto. c.

Inter alia. Et ideo ab eodem excommunicato
re absoluendi. extra. e. c. Significauit

Cause pro quibus communicare eis licet
his patent veribus. Utile lex humile res
ignozata necesse. Hec anathema quidem
soluit ne possit obesse. Item utilitas. s.
sua vel mea. lex scilicet ubi. humile sicut
serui et ancille. filij. res ignozata. Hec
glosa. extra de senten. excom. c. Cum desir-
deres. verbi. Contrabit.

Excommunicatus non est participans in
loquendo ea que ad absolutionem vel ani-
me salutem pertinent: licet alia verba inci-
denter interponat ut magis in eo profi-
ciat. extra de sen. ex. c. Cum voluntate.

Excommunicato patrifamilias familia
communicans excusat. extra. e. c. Si de-

Excommunicatorum terras transcentes pnt
necessaria ab eis emere et recipere. e. c. Si
yere. Item pietatis causa potest eis dari
aliquid. extra. e. c. In alia.

Excommunicatis licite potest predicari ver-
bum dei. Similitur interdicitur: seruata
forma interdicti. extra. e. c. Responso.
§. pluij.

Excommunicati debent qui ad inuicem in
dicem appellat. ij. q. vj. Catholicos. In pra-
Catholicos.

Excommunicandi sunt religiosi medicam
tes ad professionem infra annum recipietes
infra. Vinoribus. r. s. §. xj.

Excommunicandi sunt sortilegi et diuini si
se non correperint. xxvj. q. vj. p. totum
Excommunicari debent incorrigibiles.
xxij. q. ij. Tam sacerdotes.

Excommunicari debent qui decimas et
res ecclesie detinent: et non restitunt. xvj.
que. s. In canonibus.

Excommunicandi sunt raptores puellarum
sive feminarum. ac eis coopantes et consen-
tientes: si sunt laici et nolunt agere pub-
licam penitentiam. Clerici vero a proprio
gradu cadunt. xxvj. q. ij. Eos qui. Juncta
glosa.

Excommunicandus est laicus qui fingit
altare esse consecratum cum non sit. vel
reliquias cum non sint. de conse. di. pri-
ma. Nullus presbyter. Juncta. glosa.

Excommunicandus est episcopus ecclesiam

quando verbum dei predicatur. de conse.
vi. j. Sacerdote. Glosa. quasi minus lit
teratū contemnēs. di. xxvii. Sedule.
Excommunicetur qui die dūico p̄tempo
conuentu ecclesie ad spectacula vadit. d̄
conse. distū. r. Qui die.
Excommunicandi sunt impediētes testes
extra de testi. r. r. c. Tam lris.
s. r. vij.

Excommunicationis forma habet. r. q.
iij. Debent. c. Cum aliquis.

Excomunicare possunt prelati inferiores ep̄s
d̄mōdo subditos habent. sine tamē il
la s̄tēnitare q̄ habetur in dicto. c. D̄nt.
Glosa. extra de elec. c. Cum in curatis.
s. Inferiora. extra de eo q̄ furtiue. cap. j.
Et supra. s. iij.

Excomunicari potest quis post mortem
Infra. Mortui.

Excommunicari non debet vnus p̄ alio
xxiij. q. iij. p̄ totum. Interdici t̄m potest
vnus pro alio. vel minori excomunicatōe in
nodari. Glosa. e. c. Raugem.

Excomunicatio siue alia sentētia iniusta
est tribus modis. ex causa. ex animo.
et ex ordine. Glosa. extra de sen. ex. c. Sa
cro. s. Iusta meritis. De s. s. s. vj.

Excomunicatio sentētia. s. Ḡn̄a.

Excomunicari debet laicus. Glosa. alij
teratus. publice vel puare de fide displa
tās. de hereticis. c. Quicumq̄. li. vj.

Excomunicatio lata in glosantes consti
tutione Nicolai sup̄ reglam minor. Si
iniliter et alie pene cominate ibidē. et phi
bitio h̄mōi suspensa est vsq̄ ad benepla
citū sedis aplice per Johannē. xxij. in ex
tr. uaganti. que incipit. Quia nōnunq̄.
Data auinion. vij. kal. ap̄lis. pontifica
tus ip̄ius anno sexto. s. s. xxxj.

Excomunicari non debet quis pro cri
mine alterius. xxiiij. q. iij. Si habes. Au
gustinus ad Auxilium ep̄iscopum.

Excomunicari nullus debet nisi p̄ pecca
to mortali et enormi. r. q. iij. Nemo ep̄o
rum. cap. Nullus sacerdotum. et. capi.
sequē. Alioquin nō nocet excomunicato: sed
excomunicato: nisi p̄tempnā. e. ca. Tes
merarium. c. Qui iustus.
s. r. vij.

Excomunicatio minor sepat a sacramen
tis p̄cipiendis. extra de clerico ex. c. Si

celebrat. Et infligit pro om̄i pctō mortā
li. r. q. iij. Audi. Et reddit hoīem suspē
sum q̄ntum ad se. extra de tempo. or. ca.
vlti. extra de coha. cle. finali.

Excomunicatio minor infligit tam penitenti
q̄ nō penitenti. Penitenti infligit a seip
so. cum se indignū reputat et a sacramen
tis suspendit. de peni. vi. j. Facilius. dis.
q. Qui scelerate. Velius tamē facit si h̄
facit auctoritate sacerdotis. e. dist. j. In
actione. Item infligit a sacerdote. c. pre
dicto. extra de pe. r. re. c. Omnis. sed nō
penitenti infligitur a d̄o: cum p̄pter mor
tale deus ip̄m tradit sathane: et a mente
eius recedit: ac a perceptōne sacramen
toꝝ suspenditur corā deo. r. q. iij. Audi
den. p. Item a seip̄o. cum nolēs penite
re: se a sacramentis suspendit credens h̄
sibi sufficere. sed male. de pe. vi. j. Sūc
qui arbitrant. Item a sacerdote in penā
volenti penitere. r. q. iij. Vitor. Itē
a capōe. r. q. iij. Cum excomunicato.

Cum ergo a se vel a d̄o infligit: tūc pe
solā penitentiā reconciliat. Alijs autē
duobus modis necessaria est recōciliatio.
r. q. iij. Excellentissim. Si infligit a sacer
dote infligit: tunc per eundē recōciliat.
Si a canone: potest per simplicem
sacerdotem absolui sine iuramento vel
mandato aliquo. Nec in glosa. r. q. iij.
Si inimicus. Et glosa. extra de sen. ex.
ca. Si quem. s. Nō t̄m minori.

Excomunicatio minor a quo absoluit:
et quādo indiget recōciliatōne. Supra
proxime.

Excomunicatus minori excomunicatōne ce
lebrans: licet peccet mortaliter: nō t̄m ef
ficatur irregularis. Nā et si collatiōe sa
cramentoz sit suspensus: nō t̄m a p̄ceptis
one. scz quo ad eccl̄siā. et si p̄fert sacra
ta peccat: tamē ip̄a habent effectum. ex
tra de cler. exco. c. Si celebrat.

Excomunicatus minori excomunicatō
ne: eligere potest: et exercere que sunt
iurisdictionis. si tamen talis scienter eli
geretur: electio esset irritanda. quia eligi
tur ad ea a quozum perceptōne suspen
sus ē. e. c. vbi supra. Potest tamē idēz ab
soluere suum de eadem sententia. extra
de sen. ex. c. Duobus collata.

Excomunicatio minor infligitur a ca

none vel quo ad ecclesiam ipso iure. Si quis precipiat cum excoicato in locutioe re. s. s. xliij. Item si sacrilegium comitit. xvij. q. iij. **Excoicatio.** Si quis inuentus Item p fornicatoe notoria. extra de coo ha. c. Uetra. Item pro simonia. extra d simonia. c. Tarta. Sed hodie est maior excoicatio. s. s. xxx. Item si quis recipit eccliam de manu laici. xv. que. vij. Si quis deinceps. sed hodie das yl' recipiens debent excoicari maior excomunicatioe. extra de iure patro. c. Preterea. Item ptra exercetes artem balista ror in bello iniusto ptra xpianos. extra de sagit. c. Artem. et hoc fin quoldā. Item dissidentes et nolentes ad pacē reuocari Item pauperū oppellores. Item manifesti raptors. Item publici iurarij. Item meretrices. illoz omnium datio rōel litur. et sacramen. interdunt eisdem. Item omnes quibz negat sepultura. Item quilibet notorius peccator. dist. lxxv. vij. **Dec Raymurdus.**

Excusare non potest tollerātia ecclesie qd illicituz est de se. di. iij. Deniqz. et glo. s. Venia. Excusant filij israel a furto egiptijs facto quia a deo iussi sunt. xij. q. v. **Excusare** minus. Augustin' li. qstionū Exod' Excusat culpa per ebrietatē a tanto s; nō a toto. xv. q. j. Sane. Amb. li. de patris archis. c. c. Inebriauerunt.

Executor a papa datus ad puidendū alicui de beneficio in aliqua puidēcia nō potest generaliter pbibere prelatos ad quos als spes erat collatio v' nō s; p' al' p'uideant. nisi expmat in litteris suis. potest tamen reservationē facere et inhibitionem spēalē de primo vacaturō vel secundō vel vltē rius. si hoc habet ex litteris suis. et si qd contra talem inhibitionem factum fuerit nō tenebit. de p'ces. pben. c. Executor. libro sexto.

Executor a papa datus ad prouidenduz persone expresse: potest subdelegare: sed datus ad prouidendum de certa ecclia persone idonee non expresse: non potest subdelegare. nisi in cōmissione expmatur. de offi. et pote. iudi. delega. c. Si autē libro sexto.

Executor a papa datus ad prouisionem supra. Beneficiū siue prebē. Infra. Gratia si vni.

Executor testamenti religiosus esse nō potest: nisi obtenta licentia sui prelati. d' testamento. c. Religiosus. li. vj. Sed frat minor nec sic potest. de verboz signifi. c. Exiui de paradiso. s. Verum. Cum dicit in clementinis.

Executor testamenti mortuo officii nō transit ad heredem: nisi testator aliō expresserit. Blosa. de testa. c. Religiosus. s. Mortuo. libro sexto.

Executor plurium altero impedito. vel nolente potest alter testatoris voluntatem exequi nisi testator aliud expresserit de testamen. c. Religiosus. li. vj.

Executio testamentoz per religiosos. infra. Testamenti.

Exempla sanctorum sunt perspicaciter recogitanda. di. fin. xx. De quibus

Exempla prelatoz maloꝝ sunt ipis mortifera. Nam tot mortibus digni sunt qe perditionis exempla ad subditos transmittunt. xi. q. iij. Precipue. Infra. Prelati et h.

Exempla debent superiores dare subditis. vij. que. s. Quatuor. xij. que. s. Molo.

Exemplum malum pastoris ruina est subditoz. dist. lxxv. Nemo. Gregorius li. j. Pastoral. c. ij. et dist. lxxv. Nemo. ij. que litio. vij. Cum pastoris.

Exemplum facile subditi accipiunt ab eo quod plati agunt. Extra de voto. capi. Dagne.

Exemplum bene viuēdi sepe nō persecuturati alijs pseueraturis preferunt. De ni. di. ij. Litus. s. Nam nonnulli. Gregorius in moralibus.

Exempti non possunt pro contumacia excommunicati non suo iudice scienti eozum exemptiōnem si non comparuerint. argumentū extra de appella. Si duobus

Exemptos si quis talis iudex excommunicat. suspendit. seu interdicit: non tenet snia. extra de religiosis domibz. c. Cum dilectus.

Exempti si metas privilegij excedunt v' publice delinquant: possunt ab episcopo

po coerceri. argumentum. extra de pui-
legijs. ca. Patentibus. c. Quaz.

Exemptis deferendum est in illis in qui-
bus sunt exempti: in alijs subsunt episco-
pis. extra. e. c. Cum capella.

Exempti quorum exemptio non constat
si exemptiois privilegium ordinarijs in
loco securi vel alijs non suspectis ab ipis
deputatis non exhibuerint: si tunc ordi-
narij contra eos iurisdictionem exercue-
rint: tenebit. nec processus conservatorij
eis a pape deputati contra ordinarium
robur habet. de privilegijs. c. Cum per
sona. libro sexto.

Exemptionem allegans. supra. Allegans
contra iurisdictionem. Supra. Allegans
exemptionem.

Exempti quantacumque libertate gaude-
ant: possunt nihilominus ratione delicti
aut contractus sue rei de qua contra ipos
agitur coram ordinarijs rite conveniri.
et illi quo ad hoc suam iurisdictionem in
eos exercere. nisi delictum sit in loco ex-
empto commissum vel contractus in
vel res litigiosa consistat ibidem. Nec ubi
domicilium habent si alibi delinquant:
vel contrahant vel res litigiosa consistat
possunt conveniri pro actu domicilij. s.
ibi. ubi illa sunt vel res consistit co-
veniatur: vel illuc remittantur. salvis ta-
men casibus alijs in quibus eos iurisdic-
tioni episcoporum subesse precipiunt ca-
nonica instituta. In eos autem quibus
a papa indultum est ne a quocumque valeant
excommunicari: suspendi: vel interdici:
ordinarij iurisdictionem ubique illi sue-
runt quantum ad illa exercere penitus non
possunt. de privilegijs. c. Volentes. li. vi.
et eodem. de decimis. cap. Statuto per-
petuo.

Exempti celebrantes in loco interdico
vel sepelientes. re. Supra. Excommunicati
catonis. s. xxiii.

Exemptio ecclesie comprehendit ipsius
canonicos: monachos: clericos: conuer-
sos: et perpetuo oblatos eiusdem: s. non
curatum quantum ad ea que ad ipsam cu-
ram pertinent. Nec parochianos. Ex-
emptio autem canonicorum: ipsos solus
et non ecclesiam: nec clericos alios inclu-
dit. exemptio clericorum ecclesie comp-

bendit canonicos et alios clericos eius-
dem: non autem ecclesiam. nisi in primo
legio exprimat. de privilegijs. ca. Per ex-
emptionem. libro sexto.

Exemptionis forma est. si papa asserit a-
liquam ecclesiam fore exemptam aut in
ris beati petri existere. siue ad ius et proprie-
tatem romane ecclesie vel ad romanam ec-
clesiam specialiter et sine medio vel sim-
pliciter pertinere: per hoc dicitur plene iudica-
ri exempta. Non autem si in forma habe-
tur quod ad ius sit propinquitatem roma-
ne ecclesie pertinet. vel quod in speciales et
proprios filios romane ecclesie sint susce-
pti. vel si annuatim censum solvant. vel quod
ab alio quam a papa excommunicari suspen-
di vel interdici non possint vel similia di-
cantur: tunc in alijs casibus sunt episco-
pis subiecti. per hoc tamen dicit se nolle
alijs modis exemptionum derogare. c.
ca. Si papa. libro sexto.

Exemptionis verba narrative sonantia
in littera non probant exemptionem. Et
dicendo. Conquestus est nobis prelatus
ecclesie. A. nobis immediate subiecte et
similia. secus si circa principales liberta-
tis donationem vel exemptionem asser-
rat. In exemptam fore: vel alia similia
proferat. Et ponuntur ibi. xiiij. forme p-
bationis huiusmodi. et tres forme qui-
bus non datur exemptio nec per hoc de-
rogatur alijs modis exemptionum. Ubi
supra.

Exempti non possunt suo nomine assumere causas
proprias suorum liberorum. Et non ser-
uorum ipsorum etiam si sint sui censua-
les. De privilegijs. cap. Auctoritate. li.
bro sexto.

Exempti erigere capellas. Infra. Religi-
osi. Exempti non possunt.

Exempti monachi. Infra. Religiosi ex-
empti.

Exequie pompaticae plus sunt so-
lacio viuorum quam subsidia
morum. decima tertia questio. se-
cunda. A. i. Gregorius Bonifacio ar-
chiepiscopo.

Exitus difficile peragitur bono quam
malo inchoatur principio. p-
ma questio. p. ma. Principatus. c. Valne-
rato.

Exorbitantia Que a iure comuni exorbitant nequaquam ad consequentia sunt trahenda. de regulis iuris. cap. Que a iure libro sexto.

Exorcismus non impedit matrimonium contrahendum. vel vit. Non enim ibi contrahitur compaternitas. extra de cognatione spirituali. ca. Contracto.

Exorcismi effectus non impeditur per imperitiam verba aliqua viciantur. De consecratione distinctio. iiii. Si non sanctificatur. Augustinus libro de unico baptismo.

Expectantium plurium de alteri in consecratione beneficii preferatur. Glosa. de concessi. preben. ca. Si soli ordinario. verbi. firmitate. libro sexto. per longum.

Expectantium tres primus a Bonifacio papa secunduus et tertius a Bonifacio papa sequenti in eadem ecclesia super primovocatura in preben. gratiam habent. Tertius tamen cum prerogativa ut preferatur omnibus receptis non auctoritate Bonifacii. Ibi in assecratione secundus precedit tertium. et tertius primum. Et erit primus nominatus. et secundus primus. et tertius secundus. eodem. capit. Auctoritate Bartoli. li. vi.

Expensas victori victus legitime solvat. extra de penis. c. Calumniari.

Experientia cautum reddat peccatorem. De penitentia distinctio. quarta. Consideret. ad finem. Augustinus libro de penitentia. et in glosa verbi. Experimento dicitur. Unde Quidius. Qui est captus fallaci piscis ab hamo. Omnes hunc a cibis era subesse putant.

Exponentes sacram scripturam aliter quam spiritus sanctus eam flagitaverunt. berenici sunt. xxiiij. questio. iij. Heretici. distinctio. xxxv. Vino inebriantur.

Expositio scripturarum accipienda est secundum propriam

etatem linguarum de quibus tractata sunt. distinctio. xxxviii. Locutio. Augustinus de vera religione.

Expositores institutio nisi colat tertii supra regulam minorum quomodo procedat supra. Excommunicatio. §. xxx.

Abule prose ut visentur idcirco lectio in mensa clericorum precipitur haberi. vi. plurius pro reverentia.

Fabulas in sermone recitare etiam moralizando: nephandum est. distinctio. lxxvi. vi. Lian multa. Juncta glosa. Supra. Auctores. Gregorius Desiderio episcopo. Infra. Sermo.

Facere nullus debet alteri quod sibi non vult fieri. di. s. Huius manum. xij. que. pma. Distinctio. extra de maiori et obedientia. capi. Distinctio filii.

Facere quilibet licet potest quod de iure potest. etiam si papa prohibeat donec constituerit an hoc de iure facere possit. extra de litis pendente. c. A memoria.

Facere per alium. Potest quis per alium quod potest facere per seipsum. de regulis iuris. ca. Potest quis. libro sexto. Item Qui facit per alium est perinde ac si faciat per seipsum. c. c. De facit.

Faciens bonum opus pro vana gloria non meretur premium. sed penam. vlt. etiam sustinet martyrium eo animo. pma questione prima. Vide. Jeronymus super epistolam ad Galathas.

Faciens et consentientes pari pena plectuntur. distinctio octogesima sexta. Faciens. secunda questione prima. Notum. Extra de officio delegati. cap. primo. eodem. de vita et honestate clericorum. cap. Ut clericorum. eo. de sententia. extra de communi. ca. Quante.

Faciens ex timore facere non dicitur idcirco non meretur. extra de verborum significatione. capitu. Qui ex timore. Augustinus.

Facilitas venie incertum prebet delinquendi. xxiiij. q. iij.

Est iniusta.

Factum ut bene agatur considerari debet quid liceat ad equitates, quid deceat ad honestate, quid expediat ad utilitatem. extra de voto. c. Dagne.

Factum non tamen debet considerari: sed potius quid sit faciendum, quia in talibus consuetudo non excusat. extra de elec. c. Cum causam secundo.

Factum notorium non requirit ordinem iuris. extra de testi. cogen. c. Super eo.

Factum violentum nullum perpetuum. Unde Jeronymus. Quicquid enim necessitate fit: cito soluit. quicquid voluntate arripit: pseuerat. de conse. distin. v. Quicquid enim.

Falcem suam nemo in alienam messem mittat. vi. q. iii. Scriptum est. Quis fit quando fructus ecclesie non a vero: sed alieno pastore tolluntur. que. j. s. Dis ista

Fallendi animi non habens non mentitur. xxij. q. ij. Beatus

atus. Fallitur quando oculus et manus. xxvij. q. i. Nec aliqua.

Falsum non potest dei prescientia sine predestinatione. xxij. q. iij. s. Predestinatione. Infra. Predestinatione.

Falsa remedia sunt veris periculis grauiora. sicut sacerdos peccator simulans se psecrare ut maius peccatum caueat. extra de cele. c. De hoie. Falsa penitentia quid sit. j. Omnia falsa.

Falsarius dicitur qui falsis precibus impetrat. xxv. que. ij. Dicenti. Item qui litteras apostolicas impetrat sine mandato speciali alicuius domini. nisi se de illis personis a quibus de iure mandatum exigi non debet. extra de rescriptis. c. Nonnulli.

Falsariorum crimen incurrunt qui nomine capituli sigillum furtim arripiunt. et debent esse suspensi ab officio et beneficio usque ad absolutionem pape. Si tamen ipsi furtim litteras nomine capituli mittunt. extra de testibus et attesta. c. Tam litteris.

Falsariorum censure et pene. Supra. Excommunicatio. s. xxxj.

Falsificans litteras iudicis deponari eo super quo litigatur. per hoc tamen non acquiritur ius parti alteri. extra de rescriptis. capi. Olim.

Falsificans litteras regis degradatur. et ut cognoscatur imprimatur sibi aliquod signum in cute ac abiurata prouincia permittatur abire. non tamen puniatur ad mortem corporis vel ablationem membrorum. extra de crimine falsi. c. Ad audientiam.

Falsitas litterarum pape attenditur precipue in bulla filo. carta. et sigillo. extra de crimine falsi. c. Quia gratia.

Falsitas litterarum pape in quibus attestatur: habetur. extra de fide instrumentorum. ca. Inter dilectos. Et in glo. distinctio. lxx. cap. In memoriam. Infra. Littere.

Fama bona necessaria est prope alios: propter nos autem bona sufficeret conscientia. et sic vtriusque exigitur. xi. que. iij. Non sunt audiendi. xij. que. i. Falso. Augustinus sermone de communi vita clericorum. de consecra. disti. prima. Iubemus.

Famam propriam negligens et si habeat conscientiam innocentem: crudelis est. vndecima questione tercia. Non sunt auferant. Blosa extra de cohabitata. cleri. c. Vestra. verbi. Notorium. Infra. Notorium.

Fama plus valet quam testimonium vnius. extra de consanguini. et affinita. cap. Super eo.

Fama et multe presumptiones faciunt sufficientem probationem. Extra de testi. et atte. c. Preterea cum quis.

Fames et penuria deus iratus opprimunt mundum. quia pauperibus elemosina non datur. Sicut non dantur de cime. xvj. q. i. Reuertimini. Jerony. super Malach. q. vij. Maiores. Aug.

Fames quibus est ira dei in mundum mittit. xvj. q. i. Reuertimini. post medium.

Fames sustinenti non succurrent quiter peccat. distin. lxxxvj. Non satis.

Fames morientem non pascens occidere conuincitur. distinc. octogesima sexta.

Pasce. Ambrosius. li. de offi. Fames curat morbos. gula autem infert illos. de consecratio. distin. v. Nihil enim

Familiam non faciunt duo. ff. de verbo. signi. Si verestario. in fine. et in glosa. r. q. j. Si ex laicis.

Familia debet a domino cobiberi a malo et ad bonum promoveri. distin. xlviij. §. Necesse. xxiiij. q. iij. Duo ista. Augustinus super Psalmi.

Familia nulla vnq̄ tam sancta fuit q̄ in ea mali reperti fuerint. Nam in archa. i. domo Abrahe. et sic de alijs. Disti. xlvij. Quicumlibet. Augustinus ad Vincetium donatistam.

Familiaritas mulierum. ph. clericis et religiosis. Distin. xxxij. In veridicis.

Familiaritas repellit in iudicem. extra de officijs dele. c. Insignite.

Fatum est genus diuinationis: cui attendens uamitates incurrit. xxvj. q. vi. Non obseruetis.

Fauendum est magi reo q̄ actori. extra de exceptio. ca. Cum iter.

Fauor singularis nō debet attendi in electione plari. distin. lxxxij. Porro.

Fauore p̄ferēs indignis ecclesias sacrilegii committit. f. q. j. Sunt quidam.

Fauor in crimine quis dicat. glosa de penis. ca. Si q̄s sua dente. verbi. Defensarit. in clem.

Fax a se comburit alijs lucendo. sic prelati vel p̄dicatores malus bñ docedo. r. q. viij. Sciscitatio.

Face iunare solē est. infra. Solem.

Fecus naturale excludit suspitōz sicut est inter matrem et filium et inter similes: vbi suspitio mali excluditur p̄t̄ p̄p̄nquitatem. extra de cōba. bi. cleri. ca. A nobis.

Felix Boetius. ij. de cōsola. phie. prosa quarta. Infelicissimum infortunij genus est felicem fuisse. Glosa di. lxxxvi. Consideranda. verbi. In egestatem.

Felicitate peccantium nō infelicitius. xxij. q. j. Parat.

In fine. Augustinus in sermone de puero Centurionis.

Feminarum confabulatio cū religiosis sic breuissima. xvij. q. ij. Diffinimus.

Femine quantumcunq̄ sancte p̄las et vasa altaris non cōtingant. distin. xxij. Sacratas.

Femina non debet iudicare. iij. que. vij. §. Tria.

Femine fm regulā iuris ciuilibus sūt a publicis officijs remote. extra de arbitrijs. ca. Dilecti filij.

Femine etiam summe opiniois si arbitrium in se susceperint fm iura sunt ab omni iudiciali examine separande. extra de arbitrijs. c. Dilecti filij. Admittuntur tamē in testimonium contra clericum quādo opponitur crimen siue irregularitas cōuuliter in modum exceptionis. extra de testi. et attesta. c. Tam litteris.

Femine viris et filij parentibus subsūt ordine naturali. xxxij. q. v. Est ordo. Augustinus super Genesim. Ido femine maritate velantur. vt nouerint se semp maritis suis subditas esse et humiles. xxx que. v. Femine.

Feneratoris in casis vsurarum coguntur per censuram ecclesiasticam edere liberationum suarum. de viuris. c. Ex gratia. §. Leterum. in cler. vntinis.

Ferie legitime sunt. secunda. quarta et sexta dies. dist. lxxxij. Presbyter. r. que. iij. De illis. de consecra. disti. iij. Ieiunia. Iūcta glosa.

Feria quarta abstinendum est a carnibus de conse. di. iij. De esu.

Ferianoi dies et tēpora per annum. de consecra. disti. iij. ca. p̄mo. Supra. Dies. j. Festa.

Festa que debent celebrari per annum et q̄ dñt p̄lo denūciari. de cōse. distin. iij. Pronunciandum.

Festa duoduo apostolorum. quattuor euangelistarum. et quattuor doctorum. sub festo duplici debent solenniter celebrari. de reliquijs et veneratione sanctorum. capitu. Gloriosus deus. libro sexto.

Festum Bartholomei fm consuetudines patrie obseruet. extra de obser. iei. cap. Consilium.

Festum Warbie nec pro bisexto nec pro quolibet alio modo inter se et sua vigilia am alio diem admittit. extra de verboz signifi. c. Quasiuit.

Festum corpis xpi celebretur quita feria post octauam penthecostes. et interessentibus diuinis officijs indulgentie dant. de feli. et vene. ca. Si dñm. in cle. s. Nos itaqz

Festum inuictis crucis pcpit celebrari et quare. de conse. di. iij. Crucis.

Festa celebrare putat qdam leuitatibz seruientes. de con. di. iij. Irreligiosa.

Festiuitates suas et non dei celebrantes proijcit deus. xxiiij. q. s. Quid. Jeronim? in Amos. ca. v.

Festa ventris aliq celebrat. di. cluij. Locomelationes.

Festis diebus laici coercentur a coreis et huiusmodi. de conse. di. iij. Irreligiosa. et a spectaculis. infra. Venatores.

Festa celebrant fnt more patrie de pñsu epi. extra de ferijs. c. vltimo.

Festiuis diebus non sunt cause ad diede. nec sententia data vel pcessus valet: et q paritibus pñentibus. nec mercari. nec placitum in eis fiat: nec sacramentum pñtet. nisi pro pace vel magna necessitate. extra de ferijs. c. Omnes dies. c. Longit. s. dies.

Feudi causa coram dño feudi tractar. debet. extra de foro co. pe. Ex transmissa. Sz si ad ecclesiasticam pñet cognitio: tñc sub iudicio episcopi terminet. Alioquin impiali bñ placito relinqt. e. c. Utrum.

Feudum qd ab ecclesia tenet sine cōsensu ecclesiasticar psonaz vendi nō pōt. Extra de consti. c. Que in eccliaz.

Fides catholica tenet xpm. vnicuz dei filiū in essentia dei ethaliter subsistentē vtz corpus humanū assumpsisse de virgine et passum in eo mortuū ac lancea pforatū. de sum. trini. c. Fidei dei. in clementinis.

Fides non est liberi arbitrij tantū. sed donum dei. de conse. di. iij. Gratia. Augustinus li. de libero arbitrio.

Fides aliquando pro habitu aliquando pro sacramento accipitur. de conse. dist.

liij. Nihil. vel pro conscientia. de pe. di. iij. Et si fides.

Fides est de non visis. ideo habet meritū de pe. di. iij. In do. o. circa finem.

Fides sine operibus mortua est. s. q. s. Sicut vrgeri. Augustinus contra Donatistas. r. e. c. fertur.

Fidei articuli quos tenere obligamur habentur. di. xxij. Qui episcop? Extra de sum. trini. c. Firmiter.

Fidei symbolum in ecclesia publice predicatur. de conse. di. iij. Symbolum.

Fides peccata purgat. xv. q. vlti. c. vlt. xxiiij. q. s. Si Petrus. Itē pcellas militantis ecclesie. infra. xxiiij. q. s. Non turbat

Item rempublica gubernat. xxiiij. q. iij. Tributum. Itē comprehendit quo ratio non perijcit. xxiiij. q. s. Ad turbat.

Fidei multiplex effectus. distinguit. Sit rector.

Fidei contemplandi pñt que ratio nō apprehendit. xxiiij. q. s. Ubi sana.

Fidem solē de nō tenēs deus nō cognoscit. xxiiij. q. s. Quia et sola. Itē sine ea iusticia non est. e. c. Ubi sana.

Fides etiam hosti seruanda est. xxiiij. que. s. Noli estimare.

Fidei articuli ad sedem petri referēdi sūt. extra de baptismo. c. Maiores.

Fidei habitum recipiunt paruuli i baptismo et per illū credunt. e. c. Maiores.

Fides sacramenti in necessitate saluat. vñ credens se baptisatū et non est: si ita deo cedit: saluat. Et ponitur casus de indeo qui seipm baptisauit. extra. e. c. Debituz

et extra de pñbionā bap. c. Applicā. r. e. c. se.

Fidem ignoranti credendū omnino nō ē in testimonio. et dubius in fide infidelis reputatur. extra de hereticis. c. Dubius

fidei questōes si laicus disputauerit publice et occulte excommunicetur. e. ti. c. Quicunqz. h. v. s.

Fides duobus modis dicitur. scilicet pactionis et consensus. Qui fidem pactionis alicui dedit et cum alia contrahit maneat cum secunda. et penitentia agat de mēta fide. Si fidem consensus dedit et cum alia cōtrahit. compellatur ad primam redire. Extra de spōsa duorum. c. Duobus modis. Est at fides pactionis qñ alicui pmittit alicui fidem

eam ducat si permiserit ea rem secum habere.

Fides autem consensus est quoniam et si non constringit manu: corde tamen et ore presentit ducere et mutuo se concedunt et suscipiunt.

Ibidem. Et infra. matrimonio

Fide data hinc et inde de matrimonio contrahendo si postea displiceat eis non sunt compellendi. extra. de sponsa. et ma. c. ptea.

Fidem non servati nec seruet eidem. Extra de iureiurata. c. Peruenit. q. c. Sic in terra. Quia frustra sibi fidem quis postulat ab eo servari cui fidem a se postulat sua re recusat. De regu. iur. c. Frustra. li. sexto

Intra. Infamis.

Fides bona. Bonae fides non patitur ut semel exacta iterum exigatur. extra. de bona fide.

Fidelis dimittere infideliem utrum possit alia ducere. extra. de iureiurata. c. p totum. q. i. De matrimonio pte.

Fidelis esse non potest homini qui deo infidelis existit. q. i. q. vii. Non potest.

Fidelitatis bona quam servus domino promittit: continet sex scilicet. Incolome. tutum. honestum. utile. facile. possibile. Et in his vicissim dominus tenet seruo suo. extra. q. v. De forma. Infra. Juramento fidelitatis.

Fidei iurare nulli religioso licet absque licentia prelati et sensu maioris partis capituli. extra de fidei iuramentis. c. Quod quibusdam.

Filiastram suam cognoscens non potest debitum exigere nec illam vel aliam nec ipsam illum vel alium unquam ducere potest. extra de eo qui cognoscit. c. Si quis. v. c. Si quis.

Filii dei dicuntur dupliciter. scilicet participatione hereditatis eterne. Joban. i. Quoties receperunt eum deo. c. i. c. Et Paulus. Intra nos quoniam adoptione filiorum dei expectantes. Alio modo merito fidei et presentis iusticie. non autem predestinatione claritatis eterne. Et huius secundum modo sunt finaliter dānari. Ezech. xviii. Justus si auerterit se de pe. di. iiii. Hac societate. q. i. c. Quare. Et de illis ultimis dicitur in ps. Si dereliquerint filii eius legem meam. Unde tribus modis dicuntur filii dei. scilicet. predestinatione tantum. Joban. xi. Ut filios dei qui dispersi erant

congregaret. Item presentis iusticie ita ut supra. et utroque simul. ut Joban. xii. Filioli adhuc modicum vobiscum sum. eo. ca. et. q. v. supra.

Filii dei vel diaboli per opera efficiuntur. cuius enim opera quisque facit: eius filius esse perhibetur. de pe. dist. i. Omnis qui odit. Filius quis dicitur per carnis propagationem vel morum imitationem. n. xxii. que. secunda. q. finali.

Filii sanctorum sunt non qui loca eorum tenent: sed qui opera ipsorum exercet. dist. xl. Non est facile. Jeronymus.

Filius sapiens est gloria patris. dist. xcv. Esto. Jeronymus ad Nepocianum.

Filios debent parentes ad virtutes exercere. dist. xlvi. q. i. Necesse.

Filii non debent thesaurisare parentibus sed econuerso. extra de censu. c. Cum apud filios debent parentes in temporalibus providere. Qui vero occasione continentie ipsius necessaria alimenta subtrahit: melius iudicans: anas bema sit. dist. xxx. Si quis reliquerit.

Filii relinquere parentes non predicto. anas bema sit. e. c. Si qui filii.

Filius ignorans crimen patris ut eodem reus censetur. q. i. q. iiii. per totum.

Filii qui parentum pro parentibus. p. i. c. n. i. s. i. Prelatorum meritis.

Filius presbiteri legitimus et pater possunt in eadem ecclesia esse. unus prelatus. alius beneficiatus. extra de filiis presbiteri. c. Ad hec.

Filii presbyterorum etiam legitimi non possunt ministrare in ecclesia ubi presbiter immediate ut persona vel vicarius perpetuus ministravit. e. ca. Ad extirpandas. Et quo ad legitimos intelligitur de beneficio paterno ad videndum successionem. Blosa. e. cap. Ad hec.

Filii adoptivi. Infra. Legalis cognatio

Filii illegitimi sunt quadruplices. Infra. De inferes.

Filii sunt illegitimi quorum parentes ambobus scientes contraxerunt in gradu prohibito. non obstante quod matrimonium sic solennizatum. extra de clandestini. desponsatio. c. Cum inhibito.

Filius non diligitur qui non castigatur. xxii. que. v. Non putes. Augustinus super epistolam Iohannis.

Filijs presbyterorum prohibentur ordinari. disti.
lvi. per totum. Intelligitur de illegitimis
Quod enim iam per totum sequitur. de illegi-
tims filijs sacerdotum intelligitur.

Filius presbyteri potest ministrare in ecclesia
in qua pater ministravit non habens titu-
lum. extra de filijs presbyteri. c. Constitutus.
Si autem pater habet titulum ibi debet
filius omnino ammoueri. ut nec minister
nec succedat patri in eadem. e. c. Ad pre-
sentiam. c. Presentium. c. Conquerente
Nec ut vicarius eius sit. e. c. Michael.
Etiam si in sacerdotio natus sit de muliere
quam prius pater legitimam habuerat
uxorem. nec ad ordines promoueri potest
nisi ex dispensatione pape. e. c. L. d.

Filius presbyteri potest succedere in benefi-
cijs paternis ex dispensatione pape. eo. c.
Veniens.

Filius presbyteri nec in paterna nec in alia
ecclesia debet institui. e. c. Qm.

Filius presbyteri ut curatam possit ecclesiam
habere solus papa dispensat. eo. cap.
Primis.

Filijs presbyterorum nullatenus debent fieri
prelati. etiam religiosi effecti. eo. d. ca.
De filijs.

Filijs canonicorum non possunt habere prebendam
in ecclesijs ubi patres canonici fuerunt.
extra de filijs presbyteri. c. Cum decorem
et qui tales canonice presumpserit a suis
beneficijs suspendantur. e. c. Ad abolendam.

Filius utz officio vel beneficio pro patrem
simoniace obtento fungi possit. j. q. v. p.
totum.

Filijs non sunt querendi ex ancilla. xxxij. q.
iij. p. totum. scz per fornicationem.

Filius sequitur conditionem libere matris. extra
de seruis non ordinantur. c. Dilectus.

Filius succedit matri ab intestato sicut ex te-
stato. extra de resti. in inte. ca. Constitu-
tus. pater autem habet usufructum: sed alie-
nare non potest. l. de bonis matrimonij. l.
i. r. ij.

Filius carnalis baptisatus si traxerit cum
filia spirituali ab eo baptisata separentur. Ex-
tra de cognat. spirit. c. Et l. i. s. Cognatio
filia spiritualis est que cuiquam professus est. quam
sacerdos si cognouerit: peccat. ut supra
canone secundo.

Filijs hereticorum pena. j. Heretici. et eis cre-
dentes. infra. Hereticorum filij
filij vel heredes infirmorum penitentium con-
solationem ab hereticis non admittunt ad
probandum quod ipsi defuncti heretice consolati-
onem fametis effecti receperint: si illi pater
us de heresi suspecti fuerint: vel eis sane-
mentis tunc fuisse legitime costet. Sin-
autes admittunt. non tamen probare possunt
per uxores vel familiam. sed per alios ho-
nestos. de hereticis. c. Filij. li. vj.

Filius hereticorum cardinalis vel eius fauor-
tium puniuntur. ut habet de penis. c. Felicitas
s. Quisquis. li. vj.

Filius familias potest fieri procurator. j. Pro-
curator fieri. Tres potest agere et defendere
in causa spirituali patre irrequisito. de
iudicijs. c. Signum. li. vj.

Filius sacerdotum hereticorum in sacerdotio non le-
gitime geniti possunt ad ordines in la-
tinos promoueri. extra de cleri. conu. ca-
lum oligi.

Filijs imitatores peccata patrum puniuntur
in tertia et quarta generatione. extra de
de renunciatio. c. Nisi cum pridem. s. p.
sone. j. Prelatorum meritis.

Fiscus Tollit fiscus quod non ac-
cipit propter. xvj. q. vij. Da-
tores. Augustinus.

Flagellum domi aliquando ad
purgationem. aliqua
do ad vindictam imittitur. vij. q. i. Luz p.
cussio. Gregorius in epla ad Candidum
Flagellato non est adicienda afflictio. Ibi
dem. r. s. Affligo.

Flagellat deus homines quos per scientes
quosque. Ios. p. nescientes. xxxij. que. v.
Remittuntur. j. Punit.

Flagellatio non emendati hic incipit et in-
eterna durabit. de pe. dis. iij. s. Auctori-
tas illa.

Flagellis aliqui indurantur. ut Pharaon. et
de illis non intelligitur illud. Non indicabit
deus his. ubi supra. Sed illud Deute.
xxxij. Ignis succellus est in furore meo etc.
Augustinus super eundem locum. et de pe-
ni. dist. iij. Ignis. Idem Gregorius in
moral. libro. xviij.

Flere mortuos. infra. Mortuos lu-
gere.

Fleuit pro Lazaro non mortuus: sed

resuscitandum ad presentem miseriam. ciiij
questio. ij. Qui divina.

Fomes est languor nature. et dicitur
est concupiscentia carnis. xv
q. i. §. Ut itaq. Et est pena peccati. ibi
dem. nec delet in baptismo: sed debilita
tur. Augustinus de baptismo paruulor
rum. de conse. dist. iij. Per baptismum.
Fomes etiā in viris perfectis repugnat le
gi mentis. Jeronymus ad Eustochium.
xxxij. que. v. Si Paulus.

Fons signatus est ipsa charitas. Je
ronymus. viij. q. i. In scripturis
consecrationis eucharistie
Forma habet de cose. distincti. ij.
Quia corpus. ca. Qui manducant.
Forma sacris. s. Contractus et forma.

Forme contractus itaq. vbi dubitat de in
tentioe phentiu. extra de pig. c. Illo vos
forma verbor. i. privilegio est seruanda. et
ab ea sine certa sciencia nullatenus recede
dum. dist. xxxj. Omnia. extra de deci
mis. c. Ad audientiam.

Formam mandati non seruans iudex. q. q. fac
irritum est. extra de resti. spo. c. Pisanis.
Forma electionis necessario tria requirit.
scilicet. inq. s. idem. publicatioem. edictio
nem. et si aliqd. ex illis omittit non valet
electio. extra de ele. c. Humana.

Formam electionis vide. extra. e. c. Lum
terra.

Formaz gratiaz apostolicarum valor. s.
Concessionem. Supra. Dispensatio a
postolica. Intra. Provisio.

Fornicatio duplex est. carnalis
et spiritalis. August
stinus li. j. de sermone dñi in monte. xx
vij. q. j. Idolatria. Item Isidorus. xxx
ij. que. vij. Non solum. Spiritualis est
idolatria vbi supra.

Fornicatio spūalis est idolatria. xxvij. q.
pma. Idolatria. Item auaricia q. est ido
lorum seruitus. Item q. libet illicita con
cupiscentia. e. vbi. s. Item consens. i for
nicationem. Iisd. xxxij. q. vij. No soluz.

Fornicatio nunq. est licita. Augustin. de
conflictu vicioz. xxvij. q. j. Rubendi

Fornicatio simplex etiā phibet i. in ecclia.
Augustinus in questionibus Deute. xxxij
que. iij. Dicat. Idem in sermone q. incio
pit. Dixim. in supioze. e. c. Beretrices.

Fornicatio est maximū peccatū ppter tem
pli dei violationem. xxxij. q. iij. In eo
Fornicatio tamen vincit adulterio. illud
autem incestu. incestus vero vincit peccato
contra naturā. Augustinus de adulteri
nis coniugis. xxxij. que. vij. Adulteri.
et. iij. cap. sequenti.

Fornicans mulier cū clerico debet in fui
tutem redigi. di. xxxij. Eod. Item debz
retrudi in monasterio arto ad faciendaz
perpetuā penitentia. di. xxxij. Finitas
Fornicatiois causam alteri iugum alteri nō
det ppter suam continentia. xxvij. q. pma.
Rubendi. xxxij. q. v. Scdm. Augu
stinus ad Ediciam. s. Debitum.

Fornicatiois missa q. diu tollerant ab ec
clesia ag. diri possunt. xv. q. vij. Scilicet
tantibus. nisi sit condemnatus per sen
tentia. vel p. fessus in iure aut per eiden
tia facti. quod est notoria iuris. extra de
coba. cleri. c. Vestra. c. Questum. Et iu
ra phibentia ab eis missas audire vel sa
cramentis recipere: intelligunt de hmoi
notorij. Sed iura p. fessio hmoi: in
telligunt de eis q. occulti s. v. q. i. qui
tollerant. extra de c. Vestra. Vide in me
lius. infra. Titula. Sacerdos.

Fornicatio nem precedentem matrimoniu
um nō potest vir v. d. i. opponere. Extra
de iureiuran. c. Quod admodum.

Fornicans post diu. cū cogit per iudici
um ecclesie dimissam p. s. ob fornicatio
nem recipere: nō obstante snia p. ore. Ex
tra de diuorcij. c. Ex litteris.

Fornicans scienter cum filiastra nec de
bitū a matre petere nec filia aut alia v. n.
q. poterit ducere. nec filia aliquē ducere
potest. extra de eo qui cogno. consan. c.
Si quis.

Fornicatiois sacerdotis penitentia. s. cano
ne pmo et secundo.

Fornicans cū matre sponse nō dum ab eo
cognite: pacta pnia aliam ducat. Si ve
ro sponsam ante vel post cognouerit: nō
debet separi ab ea: sed ipsa mortua aliam
nō ducet ppter incestum. extra de eo q. co
gno. c. Veniens. pmo. Nisi spōsa sciens
delictum matris eidē postea comixta fuit
ser: tunc ab eo separata alteri non nubat. et
vir eius ac mater similiter deinceps conti
nenter viuant. nisi timeat de lapsu illoz.

tunc ut p̄trahāt p̄t̄ ep̄s dispensare. Nā
supueniens affinitas soluit sponsalia de
futuro. eo. ca. Ex litteris.

U fornicans cum filia vxoris defuncte. scz.
preuign. i. a pore viro genita postq̄ il
lam duxit. exactus s̄m reddat. et p̄ mor
tem vxoris sine coniugio maneat. extra
de eo qui conu. conlan. vxoris s̄m. c.
Transmisit.

Fornicās cū sorore vxoris: ab vtraq̄ abste
at. extra de eo q̄ cog. c. Veniens. ij.

Fornicationis causa nō potest semper vir
vxorem dimittere vel econuerso: cū pos
sit exceptōe vel replicatiōe legitime ipe
diri. extra. e. c. Discretionem.

Fornicatum se fuisse cum vxore fratris as
serens. supra. Diuorcium.

Fortuitus casus nulli imputa
tur. extra de como
dato. c. vnico.

Forum quodcumq̄ non habeat i
cimiteris. de em. eccle.
ca. Decet. li. vj. i. iudicia sc̄larum.

Forum ex tribu constat. scz. causa. lege. z
iudicio. extra de ver. sig. c. Forum.

Forum rei dedit actor. extra de offi. iu
dici. c. Duo s̄m. extra de foro cō
ca. Si quis clericus. c. Si clericus. ca.
Lum sit. s̄. Exempti q̄ntacumq̄.

Forum sortis quis ratione rei de q̄ agitur
extra de foro cōp. c. Sane. Itē rōe de
licti. e. c. Postulasti. Item rōe cōtract
aut domicilij. e. c. Licet rōe. z in eo. ca.
hec omnia habentur.

Forum ecclesiasticū sortis quis rōne iuram̄
ti. de fo. com. c. Lum. c. Laic. li. vj.

Forum ecclesiasticum impediens. Su
pra. Excommunicatio. s̄. xv.

Fraus pede vel manu dicitur
qui viam domini perge
re omnino nō valet. vel a bonis actibus
exors funditus vacat. Unde in lege ta
les phibebant s̄m litterā offerre deo suo
panes z accedere ad ministeriū ei: sicut
hodie sp̄sialiter phibent. di. xlij. c. Dic
etenim. Gregorius in pastorali.

Fragiliora sunt corpora homi
nam similiter et me
rita modernis temporibus q̄ olim fue
runt. ideo districtio censurarū in plibz nō
obseruat. di. xxxij. fraternitatis.

Frater dicit aliq̄s multipliciter. scz.
fide. ij. q. i. Multi. xj. que. ij.

Ad mensam. Crisostomus sup epistolaz
ad Hebr̄eos. Itē p̄ sanguinitate. xxxv.
que. ij. Quedam. Item iur̄ interpretati
one. xxvij. q. i. Nunqd. Itē dignitatis.

coione. di. l. Preterea. de pe. di. v. p̄
nostros. Itē religione. xvj. q. i. Vos aut
Augustinus ad Eudorium. Itē nature

vnione. vj. q. i. Ex merito. Grego. Itē
similitudine. de con. di. j. Jacobo s̄m. dñi.

Item ad op̄tōe. x. q. ij. c. j. Extra de
cogna. lega. c. vnico. Item facti compa
ratōe. xij. que. v. Immolans.

Frater vxorem fratris defuncti iubeat lege
ducere zc. supra. Calceatus.

Frates p̄dicator z minores s̄m coopa
tores p̄dicator. eccle. dicit ab eis benigne
prosequēdi. de sepul. c. Dudū. s̄. vi. de.

Frates p̄dicator z minores nō tenent
facere iuramentū fidelitatis ep̄o: nec ve
nire ad sinodū: nec dare decimas de ca
tis sine fructibus eoz. Nā altissima p̄u
pertatē elegerunt. extra de excessi. p̄la
toz. c. Nimis praua. Nec tenent cū illis
in p̄cessionibz ire. nec sniam in eozunde
benefactores pmulgare. Sed z p̄clari
eos nō grauet. z subditos ab eoz guami
nibz cōpescant. e. c. vbi. s̄. et. c. Nims iniq̄

Frates minores admittētes terciarios
id est. p̄sonas tertij ord̄is ad diuina rēpe
iter dicti supra. Excommunicatio. s̄. xxxij.

Frates z sorores tertij ord̄inis nō inclu
dunt in p̄stitutione q̄ status bogardozū
sive beguinaz rep̄obaf. Nā ipi p̄mittūt
obedientia. z habent regulā a sc̄ro Fran
cisco illis d̄ta z a sede ap̄ca approbas
tam. de religiosis domibz. c. Cū de qui
busdam in glosa. s̄. Obdientiaz. in de.
Supra. Constitutio.

Fraudem allegans dedit frau
dem pbare. extra de
rescriptis. c. Super litteris.

Fraudatores mercenarior z pauper q̄
ter peccant. xij. q. v. Imomlas. Aug.
Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Fraus et negligētia in plato cōparantur.
extra de offi. archi. c. Ea que.

Fraus z Volus hemini dñi p̄ocinari. ex
tra de apel. c. Ex insinuatōe. extra de do
lo z p̄u. c. Ex l̄tis. extra de cleri. nō resi
ca. Que p̄tatis. extra de reli. domi. ca.

Lum dilectus. extra de emuni. ecclesia
rum. ca. Aduersus.

Fraudem legi faciens facit contra legem
glosa. extra de priuilegijs. c. Quarto. vii.
Frams fit legi quando saluis verbis quis
circūuenit sententiam legis: vel quādo
quod prohibet vna via crederet sibi q̄s
altera via licere. vel cōmittere q̄rit. Et
fit quattuor modis. scz de persona ad p̄
sonam. sicut cum quis vsurus exercet no
mine alterius. di. cly. s. Sicut in suo.

Et sicut cum mulier non potest donare
viro nec viro. Extra de dona. inter
verum et viro. ca. vlt. et tunc supponit a
liam personam cui donat. Itē de re ad
rem. vt mutuans pecuniam erigit aliaz
rem ne dicatur vsurarius et ita non eri
git pecuniam. s. q. Sunt etiam illi. Sic
similiter fit in simonia. c. iij. q. iij. Pleris
q̄. Sic eodem modo prohibet mutua
re pecuniā filio an alias mutuat illi fru
mentū. vt illud vendendo pecuniā acq̄
rat. Item de cōtractu ad cōtractum. si
cut mulier nō potēs viro donare: fingit
se ei vendere. c. vi. q. iij. Si sacerdotes.
Item de cōtractu ad cōtractū. etiā alio
mō siue de conditōne ad conditōne. vt
cum mulier nō potest fideiubere: cōstitu
it se p̄ncipalē debitorē. c. xxiij. q. v. Bu
lierem. Lum igit̄ p̄ dicta ita fiunt tūc nō
valent. Hec in glosa. c. iij. q. iij. Pleris
q̄. extra de priuilegijs. c. Quanto. in glo. ver
bi. In fraudem. Ibi etiā dicit̄ q̄ non va
lent huiusmodi.

Fraus fit etiā colludendo. Est autem col
lusio inter actorē et reum laeas et frau
dulenta cōuentio suo pacto per quam
alter in iudicio se supari p̄mittit. Glo. ex
tra de censu. exactio. c. Lum clerici. ver
bi. Collusione. et in glosa. extra de collu
sione. c. Audiuimus. Colludū aut̄ non
permaneat impunitū. q. iij. Si quē.

Frigidus a natura si nequit co
ire et in iudicio pro
betur vez: debet separi ab vxore: dūmo
do tamen ipse hoc idem fateat. Sed si ali
am duxerit vxore: periurus est: et ad pri
orem compellendus. Si vero mulier p̄
oz ad episcopū post annū vel dimidiū p̄
clamauerit virū suū impotentē. et vir ne
gauerit: standum est viro. pro eo q̄ muli

er tamdiu tacuit. Hoc tamen inferi⁹ cor
rigitur. quia tres anni conceduntur pro
experimento. proximo. s. Si autem sta
tum post mensem aut duos p̄clamauerit
et pbare potuerit. nubat alteri in domo
no. extra de frigidis. c. Accepti.

Frigidi ad experimentū eop̄tē tribus an
nis cōmouentur a tempore celebrati cō
iugij. Et si tunc mulier pbare poterit se
parent. nisi cobabitare voluerit sicut so
ror cum fratre. Alioquin mulier aliu ac
cipere poterit. Si vero ipse aliam acce
perit: separent. Si vero ambo se nup̄q̄s
cognouisse fateant: tunc iurent septima
manū p̄nquoꝝ vel alioꝝ bone fame si p̄
pinqui defuerint tactis sanctis euange
lij. et sic separent. Quod si ita ipse separati
vir alteri nubat: illi habet̄ periuri: et acta
penitentia ad priora cōnubia cogant̄ re
dire. extra de frigidis. Laudabile. Et
sic corrigitur qd̄ supra dicit̄ de anno vel
dimidio. Idem est de maleficijs. e. c.
litter. vstre. Si tamē per maleficas ar
tes quis impotentia coeundi incurrit:
hortandi sunt vt contriti et p̄fessi largis
elemosinis orationib⁹ et ieiunijs dño sa
tisfaciant. et ministri ecclesie tales sanas
re procurent per exorcismos et alia ecc
lesiastice medicine munimina. Na abis
melech et domus eius fuerit orationib⁹
abrahe curati. Quod si forte nō valēt. se
paret. scz iuxta qd̄ supra dicit̄. Et si sepa
rati alias nup̄rias expecterit: nūq̄s pote
runt priorib⁹ quas reliquerit reconcili
ari q̄diu viuunt illi quib⁹ postea iuncti
sunt etiā si possibilitas coeundi fuerit red
dita. c. xxiij. q. i. Si per sortiaras. Et
contra hoc obijcit̄ q̄ impedimentū non
fuit p̄petuum ergo tenet̄ redire ad p̄mā.
iuxta supius dictū. Dicendū q̄ impedi
mentū illud si fuerit respectu omnium mu
lier et postea cum secunda coire p̄ot: te
net̄ ad primā redire. quia nō fuit p̄petuus
um. Si vero fuerit respectu vnus per
sonae sic nō restituet. quia secundū matri
monij est validum. et p̄mū fuit nullū: dū
modo tamen p̄cessit copula. et fuerit per
triennium probatū. Item Panormi. ex
tra de frigidis. c. s. Quod si impedimentum
potest pbare p̄ aspectū mulieris: tūc non
oportet triennij expectari. sed statim p̄

dirimi matrimonii. extra. e. c. fraterni-
tatis. Similiter si per iuramentū priū
cum septima manu. pinguoz. e. c. Lau-
dabilem. alias semper debet per trienni-
um probari. e. c. finali. Et Richardus su-
per. iij. sententiaz. di. xxxiij. circa lram
Idem et dicit. Quod verbum periuri in-
telligitur de viro et muliere: nō de pini-
quis. quia ipsi solum de credulitate iura-
uerūt. Et fm Bonaventurā et Thomā
in. iij. dist. xxxiij. Si ipotencia illa pos-
set p maleficiū tolli: nihilominus iudicat
perpetuū. quia pro nullo casu potest ho-
mo per maleficiū inuocare demones. in
fra. Impotētia.

Fructus pignoris computatur
in sortem. extra de pig-
ca. Significāte. deductis tam opus. ex-
pensis. extra de vsuris. c. Plures. c. Quā
non solum. extra de si possessiōes aliqūe
dentur in pignus pro dote. eo. c. Salu-
briter.

Fructus beneficiorū si aliter percipiunt. Su-
pra. Beneficiū scdm.

Fructum. Ex eo nō debet quis fructū cō-
sequi qd̄ n̄ s̄ est impugnare. de re. iur.
ca. l. i. §. i.

Fructus dignos penitentie agat qui gra-
tus fuit peccatis. Ab̄tineat etiā a licit.
de pe. di. §. Qui donū.

Fructus digni virtutis nō sufficiunt peni-
tentibz. Penitētia em̄ grauiores expostu-
lat. vt̄ dolorem et gemitus. de pe. dist. v.
Consideret. ad fi. Augus.

Fucare figmentis quo rubicundi-
or vel cādidior mlier appa-
ret: est adulterina fallacia: et ornat⁹ au-
ri et h̄mōi non est xpianoz. s̄ mores bo-
ni. de conse. dist. v. Fucare. Jerony.

Fugiens ad ecclesiā quādoz quo
modo tueri debet. Su-
pra. Cōfugientē. §. Malefactores.

Fugientem ad ecclesiā extrahēs. s̄. Exco-
municatio. §. r̄y. Nō em̄ a morte vel
penā abstrahat: sed saluis membris et vi-
ta alias legitime opp̄at. r̄y. q. iij. Res̄
Blosa. Nō potest p eodē crimine cōtra
eum agi: nisi vt̄ pecuniā liter satisficiat.
Vel si ipotens sit fuit lesio. sic. r̄xvi. q.
§. De raptoribz. Nam alias violenter ex-
trahens etiā intra triginta passus cir-

cutus ecclesie excoḿunicatus est. et pe-
na iudicis ecclesiastici plectendus. r̄y.
que. iij. Diffiniuit. Et ab ingressu cuius-
cunqz ecclesie arcendus. r̄y. q. iij. Frat-
noster. Et. ij. c. sequen. nec exire cogatur
nisi prestita sibi securitate. r̄y. q. iij. Id
constituimus. nisi esset publicus latro vt̄
nocturnus depopulator agroꝝ. extra de
emuni. ec. c. Inter alia.

Fugiens seruus ad ecclesiā p̄stita sibi sus-
ficienē securitate: reddatur domio. r̄y.
que. iij. Detinetes. Similiter obligas-
tus ad ratiocinia. e. c. Uroz.

Fundamentum bone vite
christi est
Ubi xp̄us fundamentū non est: nullius
boni operis superdificium est. Vñ. fūda-
mentum alio nō potest ponere. j. q. §.
Lum. Paulus. Gregorius episcopo an-
thioceno.

Fundamentum ecclesie p̄sicū est christus
de elec. c. Fundamēta. §. vj.

Funiculus triplex difficile r̄u-
pitur. extra de treu-
ga et pace. c. Treugas.

Fur diurn⁹ non debet occidi nisi se te-
tunc iam plus q̄ fur est. Sed nocturn⁹
fur. qui nescit vtrū ad furandū vel occi-
dendū venerit. extra de homicidio. cap.
Si perfodiens. §. Homicida.

Furem vel latronē quē alis q̄s capere pos-
tuit occidens: debet puniri. sic̄ habet ex-
tra de homi. c. Interfecisti. Et p̄ca ma-
xima eidem imponit. r̄y. q. ij. Si fur. et
hoc si odio vel non vt̄ se et sua liberaret:
fecit.

Fur iudicat non soluz in maioribz: sed et in
minoribz. quia nō ablatuz: s̄ mēs
atten. r̄. r̄y. q. vj. Fur autē. Jeronymus
in eplam ad Titum. de pe. di. §. Ulgar.
Furem nō facit necessitas: sed voluntas.
de conie. di. v. Discipulos. dist. xlvj. Si
cut h̄j.

Fur quō liberari debet et quando. s̄. Cō-
fugientē. §. Fugientē.

Furcam est omnis aliene rei illiciti-
a vsurpatio. r̄y. que. v.
Beale. Augustin⁹ libro questionū Exo-
di. Et committatur in modicissimo. su-
pra. Fur iudicat.

Furtum non committit in articulo necessitatis. vi. xlvj. Sicut hñ. Ambrosius. de conse. di. v. Discipulos.

Furtum committit qui inuentam rem non restituit. xlvj. q. v. Si quid. Augustinus. Imo rapina est. e. c. Vultri. Jeronymus in Leuitico.

Furum non commiserunt israelite. s; deo iubenti ministerium prebuerunt. s; non debet trahi in exemplum. c. Dixit dominus. Aug. li. qñtionu li. Exodi.

Furiosus nunquam promouetur ad sacerdotium. S; si prius fuerat sacerdos non carebit sacerdotio. nisi perpetuo sit furibundus. xv. q. pma. s. vltimo.

Furiosus non imputatur culpa. e. c. Aliquos Augustinus in quibusdam rebus non ui testamenti. e. c. Illa cauenda. Ambrosius in Exameron. Nec obstat si propter culpa furia incederit. quia culpa illa lapsus ipso furore puniunt. ij. q. i. Judicis. glosa. xv. q. i. Si quis insanians.

Furiosi non possunt contrahere. sed si contrahunt tenent. xxij. q. vij. Neq.

Futura inquirere non debito possumus. s. q. j. Conuenientibus. non autem per sortilegia. xxvj. q. ij. Notatim. Jeronymus super Ionam. nisi sic habetur infra. Sorores. De hac materia xxvj. q. ij. Et. q. ij. Sciendum.

Studium et dolor nitente. s. Dolor.

Alia sarracenoꝝ reges. Supra. Excoꝝtio. s. xxvij.

Gemme et herbe valent contra vim demonum. Et illis licet uti sine incantatione. xxvj. q. vij. Demonium. Jeronymus.

Generatio est duplex scilicet corporalis et spiritalis. xxvij. q. iij. Recurra. Augustinus super Jobem. Carnali igitur generatione boni et mali. et conuersio nascunt. Ibidem.

Generalis mandato derogatur per speciale. extra de rescriptis. c. Sicut romana. Imo. Generale mandatum per speciales litteras

ras estum ad specialiter expressa penitus euacuatur quo ad iurisdictionem. extra. c. Pastoralis. Rescriptum tamen speciale non derogat constitutioni generali. nisi de ea faciat mentionem. quia ius commune non tollit per rescriptum. Et rescriptum concedi debet secundum ius commune. non conuerso. xxv. q. ij. Rescripta.

Generalitate non includunt maiora vel graviora quam in ipso instrumento sunt expressa. de pcura. c. Non potest. in clem.

Generalis concessio non veniunt que quis non esset verisimiliter in specie processurus de offi. vica. li. vj. c. Cum in generali libro sexto. de pe. et re. c. Si episcopus. li. sexto. de re. iuris. c. In generali. li. vj.

Generi derogatur per speciem etiam si in specie non fit mentio de genere. de pben. et digni. c. Dudum. c. Quamuis. li. vj. de re. iuris. c. Generi. li. vj.

Genus humanum duobus regitur. scilicet naturaliter et humanum iure. di. j. Humanum.

genitalia sibi amputant. s. Eundem.

Genus cordis cum exteriori inclinatione reuerenter. s. flexu. in missa dicitur nomine Jesu. De eundem. eccle. c. Dec. li. vj.

Genus non flecimus dominicis diebus. et a pascha usque ad pentecostes inclusive in oratione publica: ob memoriam resurrectionis dominice. di. lxxvj. Scire. Ambrosius.

Gestus exteriores indicant mentis dispositionem. di. xlv. Clericus. s. Sicut ergo.

Gibbus significat arrenaz sollicitudinem.

Gibbosus est quem illa deprimunt. di. xlv. Hinc etenim. Gregorius in pastora.

Gladus duplex est. temporalis et ecclesiasticus. Et utroque in necessitate utitur ecclesia. de sen. excō. c. Dilecto filio. li. vj. Et debet alter alteri in necessitate suffragari. Ibidem. s. Papa. Gladus accipere est nulla precedente auctoritate i sanguine alicui armari. xxij. q. iij. Ille. Augustinus contra manicheos. super illo. Omnis qui accipit.

Gladium nō sine causa seculares portāt:
sed ad vindictā maloz: laudem vero bo
noz. ij. q. vij. Nos si. §. Sed notandum
Gladius duplex. materialis et spiritual.
Iy. q. vj. Auctoritatē. xxij. que. viij. §. f.
Infra. Papa habet ytrūq.

Gladium spirituale christus venit mittere
in terram. xxij. q. ij. Infectores. §. h.

Gladius bis acutus significat sententiā
iudicis in absoluendo et puniendo. d. quo
Apoc. f. De ore eius gladius ex ytraq; p
te acutus exibat. extra de pui. c. Ex ore.

Gloria non expedit in bono facto
xj. q. ij. In iustum.

Gloriam crucis euacuat qui pro tempo
rali lucro pdicando laborat. j. que. ij.
Sacerdos.

Gloria in excelsis in nocte natiuitatē ab
angelis decantati est. de co. di. f. Nocte

Gloria in excelsis et alleluia in nouo test.
ab angelis decantata sunt. ideo illa ob
mittimus quando lapsum hominis de
ploramus. ix. ebdomades vsq; ad resur
rectionē. vbi christus tristitiam in gau
dium vertit. Et quia nouē ebdomade angelo
rum per lapsum huiusmodi a pfecta lau
de sunt impediti. sed per xpm restaura
ti. de conse. distin. ij. In duo.

Gloriam sanctorum vsq; ad iudicium quidam
nō indigne credunt augmētari. extra de
cele. mil. c. Lum marthe.

Glosantes declarationē regu
le fratrum minorū
supra. Excoicatio. §. xxxj. Et suspensio
nem illius censure.

Gratia emanauit vnde culpa pro
prijt. d. con. di. ij. In calice
Gratia sine mandata dei seruari nō pūit.
de conse. di. iij. Quisquis dixerit. c. pla
cuit. vlti. Nam pstrariū asserens: anarthe
ma sit. quia gratia datur nō solum ad re
missionem: sed ad adiutorium: ne peccati
cōmittatur. e. c. Placuit. vlti. Et q; dixe
rit per gratiā nō conferri vti. c. cogni
tum perficere possumus. e. c. Quisq; di
xerit.

Gratia dei facit remissionē peccatorum et
obseruationē mādatorum: vt natura libe
ret ne peccatum dominet. e. ca. Gra. Au
gustinus libro de libero arbitrio
Gratia a deo gratis dat. Ibidē. Et si nō

gratis datur: nō est gra. j. q. f. Gra.

Gratia obtinet non loci vel generis nobi
litate: sed virtute. Nam Adam extra pa
radisum factus: superior fuit Eua: q; intra
paradisum facta fuit. dist. xl. Illud. Am
brosius.

Gratia finit vbi penitentia. Nam tandia
quis speret d. gratia q; diu sustentatur a
penitentia. de peni. di. ij. Si apls. Augu
stinus libro de penitentia.

Gratia omnes sine dona spiritus sancti dā
tur etiā malis: preter caritatē. etiā pbe
tia. sed illis aduentes grauius puniē
tur. j. questi. j. Propbetavit. Augustinus
super eplam Iohānis.

Gratie sunt amplian de et pene restringen
de. de peni. di. j. bene.

Gratia gratiā est conferenda. j. q. j. Gra.
et sequenti. extra de sumo. c. In ordinā.

Gratie concessa ad beneplacitum volun
tatis pape: expirant pape moriente. q;
cui beneplacitū per obitum oino extin
guir. Non autē si ad beneplacitū sedes
apostolice. q; ipa nō morit. de rescriptis.
ca. Si gratiose. li. vj.

Gratie concessa promotō q; beneficia pri
us habita possit retinere: intelligunt so
lum de beneficijs pū canonice obtentis
vbi supra.

Gratiaz conditionalis si prebenda vacauerit
ante extantē conditionē. de rescriptis
ca. Si pro te. li. vj.

Gratia alicui data si etiam executor gra
tie deputatus fuerit nō expirat mortuo
papa re etiā adhuc integra. de offi. et po
te. dele. c. Sup. li. sexto.

Gratie concessa ad beneficiū consequēduz
inspicit data et por data posteriorib; pre
fertur: etiā si alie pū pferantur. de p
ben. et digni. c. Eui. cui. li. vj. supra. Be
neficiū confertur.

Gratie similes ad eandē ecclesiā que obe
at preferri. j. Utterē duoz.

Gratia a papa pcessa post cessionē legati.
Infra. Etiam ad papam.

Gratiā potērius impetrans ad dignita
tem et pben dā pferri priori qui ad solam
prebendā impetravit: si prebenda sit an
nexa dignitati. alias non. de preben. ca.
Quia sepe. libro sexto.

Bratia prouisionis ad beneficium collationis alterius. s. Prouisionis gra.

Bratia prouisionis beneficii ad aliquorum collationem vel presentationem spectantis non adiecto coniunctum vel diuisum: non respicit beneficium ad alterius tunc collationem vel presentationem spectantis: nec e converso. de preben. et digni. c. Lu. ill. li. vi.

Bratia extinguit si ille vacantem prebendam sibi debitam petere negligit in ecclesia in qua prouideri debet. Si autem sibi inibi canonicatus fuerat collatus: non obstante dicta negligentia: proximam habebit vacaturam: dummodo non fuerit ibi alius expectans etiam auctoritate papae de preben. c. Si clericus. li. vi. Glo. verbi. dummodo. intelligit de eis qui gratiam sine antea sine post ipsius negligentiam impetrarunt. qui omnes perierunt eisdem.

Bratie super beneficio vacante quod intelliguntur. Infra. Littere si diuerse. infra.

Quacatio beneficiorum.

Bratie reuocate restitutio. Infra. Restitutus a gratia.

Bratia per legatum concessa super beneficio obtinendum: expirat cum legati officio. nisi fuerit perpetua vel confirmata per papam. de preben. c. Si apostolice. libro sexto.

Bratia a papa motu proprio concessa non reditur inualida si de beneficio prius obtento non facit mentionem. secus si datur ad petitionem. e. c. Si motu proprio. li. sexto. Et tunc censetur motu proprio data si hoc expresse caueat in ea. Ibidem. et in clem. eo. ca. Si romanis.

Bratia motu proprio collationis dignitatis vel prebende vacantis: si plures ibi similes vacant papa illud ignorante: tunc refertur ad meliorem dignitatem vel prebendam. Vbi si sint equales: tunc ad illam quam idem infra decendum a notitia vacationis elegerit. Si vero ad petitionem data est: refertur ad minorem vel inter equales ad eam quam collator infra decendum eidem conferre voluerat. Negligente alterutro infra dictum tempus eligere: electio ad alterum deuoluet. de preben. ca. Si pluribus. li. sexto.

Bratie huiusmodi concessae illis quibus de

iure alias non debent prebende: non derogant consuetudini per quam prebenda alteri debetur: sed consuetudini per quam ad alterius collationem pertinet. eo. ca. Lum in ecclesia. li. vi.

Bratia prouisionis de prebenda non sacerdotali non debet extendi ad sacerdotalem: etiam si ille voluerit. Nec gratia de integritate prebenda ad dimidiam: illo etiam volente. Et sic de certo valore non potest prouideri de minoris valoris beneficio vigore huiusmodi gratie. e. c. Lum d. non sacerdotali. libro sexto.

Bratia data simpliciter alicui ut sibi prebenda prouideatur si ipse tempore vacationis nondum fuerit etatis sacerdotum non refertur illa ad prebendam sacerdotalem. de preben. c. Si cui prouideri. li. vi. glosa. verbi. Si cui: dicit. quod secus esset si in litteris contineret. non obstantibus aliquibus per que effectus gratie impediri vel differri possit. tunc non obstabit quod minor sit.

Bratia pauperi clerico data cessat si alias beneficium fuerit ante illam prouisionem. eo. c. Si pauper. li. sexto.

Bratia cessat cessante causa. vbi supra.

Bratia alicui concessa ut prouideat idoneis in certa ecclesia personis non expirat morte concessentis non expirat reintegrata. Secus si persone sint expressae. e. c. Si cui nulla. libro sexto.

Bratie generali de beneficiis preferendis derogat gratia specialis postea alicui de beneficio ibidem obtinendo concessa. etiam si non faciat mentionem. eo. c. Quamuis. libro sexto.

Bratia data ad beneficium spectans ad collationem capituli comprehendit omnia beneficia eiusdem capituli siue in communi siue per singulares canonicos preferant vice et auctoritate eiusdem capituli. Beneficia tamen ratione dignitatis vel officiorum vel beneficiorum que canonicis obtinet ad eorum de collationem spectantia non includunt nisi in littera continerentur diuisim. e. c. Mandatum. li. vi.

Bratia si datur ad dignitatem primo vacaturam quam ille acceptabit. et si ordinari a non habet acceptatorem: vacante dignitate alicui preferat tenet collatio. de preb. p. c. qz. cunctis. li. vi.

Bratiam huiusmodi habens super primo vacaturo quod acceptat. non potest benefi

cium acceptare priusq̄ vacat. sed p̄m̄z
vel secundū vacans vel ulterius. ⁊ quic
quid contrarium factum fuerit nō valet
de concess. p̄ben. c. Ne caprā de. li. yf.

Gratia si vni a papa datur qua mādatur
capitulo vt eum in canonicum recipiāt
et ei p̄bendā conferant. cum id ad eos
pertinet dicitur ad hoc etiaz exēcutore ad
prouidendū per solam litterarū presenta
tionē facta capitulo affecta est p̄bēda.
Ita q̄ alteri conferri nō potest. Et si ca
pitulum neglexerit infra terminū ab ex
ecutore p̄fixum id exequi poterit ex
ecutor hoc incontinenti exequi etiam ca
pitulo nō vocato: si vacat p̄bēda. e. c.
Si capitulo. li. yf.

Gratia data ad ordinarium cum vltimo
exēcutore. s. B̄n̄ficiū siue p̄bēda.

Gratiam simoniace obtinēs est exēcomu
nicatus: ⁊ gratia inualida. supra. Exēco
municatio. s. xxxij.

Gracie renunciauit qui aliud beneficium
obtinere quod cum exēctato habere nō
potest. de rescriptis. c. B̄n̄. in elonen.

Gratia data a beneficiū vacaturum non
extendit ad beneficiū post datū eiusdem
creatum. c. Litteras. in stras. in cle.

Gratia cum clausula. ne aliorū cura si di
gnitati minuat negligat. v. p̄ quā ihibe
tur electionem fieri dignitatis: non extē
ditur ad dignitatem curam habentem:
vel ad quam quis per electionē assumit
nisi de hoc alias inibi caueatur. de p̄bē.
c. Si dignitatē. in clemen.

Gracie p̄uisionū clericorū nō includūt
hospitalia ⁊ similia loca etiam si iura spi
ritualia habeant. nisi exprimat. e. c. Per
litteras. in clemen. Blosa. Spiritualia
iura. id est cimiterium et ius funerandi.

Gratia concessa de beneficio ad collatio
nem episcopi pertinente non extēdit ad
beneficiū ex negligentia episcopi ad col
lationem capituli deuolutū: sed de eo qd̄
ex negligentia alterius ad episcopum vlt
ex episcopi negligentia ad papam est de
uolutum. de p̄ben. ⁊ digni. c. Si d̄ be
neficio. in clemen.

Gratia p̄uisionis cum decreto. Supra
Decretum.

Gratiose concessum. Quod ob gratiam
alicuius conceditur nō est in eius dispē

dium retorquendū. de regulis iuris. ca.
Quod ob gratiam. libro sexto. Quod a
licui gratiose concessit nō debet ab alijs
trahi in exemplum. e. c. Quod alicui. li
bro sexto.

Gratia. Infra. Priuilegium. Infra. litte
re.

Gradus caritatis. de pe. dist. ij
s. Hec que de caritate
et sequenti.

Gradus virtutum distinguunt. Nam ali
ud est virtutis exordium. aliud virtutis
profectus. aliud virtutis perfectio. eo. c.
Cum sanctam. Gregorius in moralib.
Nemo em̄ repente fit summus. Sed in
bona conuersatione qui quis ichoat vt
ad magna veniat. eodem. c. Hec que
de caritate.

Gradus proficiendi s̄m̄ Gregorij in mo
ralibus sunt. Cum bona desideria con
cipimus: semen in terram mittim⁹. Cum
vero operi recta incipim⁹. herba sum⁹.
Cum ad profectum boni operis credi
mus. ad spicā puenim⁹. cūq̄ in bone ope
rationis perfectione solidamur. iam ple
num fructum in spica proferimus. de pe
ni. di. ij. Cum sanctam.

Gradibus tribus ad peccatum pueni
tur. suggestione. delectatione. consensu. e.
s. Ex contrario. Item supra. dist. yf.
s. Pensandum.

Graduum cōsanguinitatis computatio
habetur. xxxv. que. v. Series. ca. Ad se
dem. ca. Primo gradu. et. xxxvi. que. pri
ma. et sequen.

Graduum affinitatis computatio. eo. c.
Posto.

Gradu quatto remotior distat a stipite:
toto distat a quolibet alterius linee de
scendentis. extra de consanguini. et affi.
ca. Vir q̄. h̄. ubi p̄suetudo d̄riat. qz il
la fac̄ psonas legitimas ad p̄bendū ille
gitimas. e. c. D̄ dilectio.

Gradu q̄nt̄. in d̄. collaterales hodie cō
trahit matrimonij. e. c. Vir q̄. c. Ex l̄s
Grad⁹ p̄sanguinitat⁹ nō p̄hibiti lege di
uina: s̄ hūana p̄suetudine interdicti di
spensari p̄nt sicut in tertio ⁊ q̄rto. extra
de rell. spolia. c. Litteras.

Gradus affinitatis quartus hodie pro
hibitus est. eodem. capitulo. Ex litteris

sicut et consanguinitatis et non vlteri⁹
eo. ca. No debet.

Grammatica vicium no est sacerdoti vere
cundum: sed morum. dist. xxxviii. Quā
uis. s. Sed liceat. c. Sedulo.

Gravamina inferre monaste
ris exempti epi
scopi prohibent. et statuit quibz cibis p
curari debeāt cum ad ea veniūt. de cens
sibus. c. Ad nrm. in clemen.

Gravamina triginta exprunt a quibus
et omnibz alijs phibentur prelati graua
re religiosos. r picipitur eis vt illis sua p
uilegia r iura seruent: et subditos ab hu
iusmodi gravaminibz cōpescant. De ex
cessi. pla. c. Frequens. in clemen.

Gravantes eccle
siasticas psonas
supra. Excomunicatio. s. xij. r. xij. et. x.
iij. r. xv.

Gravantes vel ad hoc licentiar dantes
r excomunicatores. supra Excomunica
tio. s. xij.

Greci clerici phere pnt in ordibus
minoribus et in matrimonio
manere in maioribz. extra de cleri. cōiu.
cap. Lum olim.

Gregem faciunt decem oves vt
quinqz. aut qtuor por
ci. Glo. r. q. j. Si ex laicis.

Brex totus ex vna morbida ove inficitur
distin. xl. v. Sed illud. Jeronym⁹ in Je
remyam.

Guerre ppter peccata hominum
a deo mittuntur. xxij. q.
v. Remittunt. Ambrosi⁹.

Gula est mater luxurie et omne bonū
op⁹ dissolvit. Unde pnceps
cocorum. r. di. xliij. Lum aut.

Gula non solum in delicatis sed etiaz in
grossis cibis attenditur. distin. xli. De
licie.

Gulam clerici vitare debent distincti. xl
iij. ca. primo.

Gula quinqz modis temptat. scilicet. in
digentie tempora preveniendo. Hic io
nathas a Saule damna. j. Reg. r. xij.
Item lautiores cibos querēdo. Hic nu
meri. xj. puniti sunt. Item cibos licitos

accuratus pparando. vt filij heli facer
doris. s. Regum. ij. Itē necessitatis men
suram excedendo. Item abiectiores ci
bos nimis appetendo. vt esau Ben. xxv.
de conse. distin. v. Quicqz. Gregorius. iij.
moralium. ver. Amorem exa. orz no
duat.

Abent ^{pare nihil a}
^{liud est qz p}
dere. s. q. ij. Pa. or.

Abitant ^{bōi sem}
^{per inter}
malos. rj. que. iij. Nolite.

Jeronymus sup li. Judicum.
Habitus exterior corporis indi
cat compositionē qua
litas mentis. distin. xli. Clericus. Quo
gultinus.

Habitus no facit monachū sed pfectio re
gularis: imo etiā pfectio sine habitu. ex
tra de regularibz r trans. c. Porrectuz. e.
ri. c. Constitutionē. r in glosa. ibidē. ver
bi. Dutato. libro sexto.

Habitus monicioz sit patenter distinct⁹
ab habitu pfectozum vel sorem benedi
cat habit⁹ pfectoz. extra. e. c. Statuim⁹

Habitus dicitur intelligit siue qd no
uicijs et profetis dī. niles vestes dī. nī
sile quia v. edicunt. quado pārenti
concedunt. siue quia aliqd aliud fit per
quod discernūt. d regula. r trans. ca. Is
qui monasterium. li. vj. Glosa. ver. Alio
vt quia detur a certis psonis: vel certis
diebus vel formis.

Habitū religionis assumēs anīno pseue
randi nō potest ad seculum redire: s; ad
mitiorem religionē. extra de regulari. et
trans. c. Super eo. Et ad hoc sunt com
pellendi. Ibidē. dummodo tamen euis
denter patet eos omnino intendisse vi
tam mitare. e. c. Statuimus. sec⁹ si so
lum probare voluerunt. e. c. Super eo.
Et tunc libere possunt redire ad seculū
eo. ca. Statuimus.

Habitū regni ē etiā nouicioz p annum
in etate discretōis portās: illā religionē
h ipō. pfectus ē. nisi habit⁹ sit patēter dis
tinctus ab habitu pfectoz in colore. scil
sura vel forma. de regularibus et trans
cuncti. ca. Eos qui. in clemen. extra. e. ti.
ca. Ex parte.

Habitum vel religionem assumēs. f. Religionem ante. xiiij.

Habitum suū monachus etiā in lecto nō deponat. xx. q. i. Vidua.

Habitum temere deponens. s. Excoīcatio. s. t.

Habitus clericorū non debet pretendere decorem et in calceamentis. xli. Parsimoniam.

Habitum honestū deferentis clerici. j. Suspendus ab officio.

Heli sanctus in se fuit. tamen p negligentia correctōis filiorū punitur et cum illis. di. xxxvii. Legant. Jeronymus sup eplam ad Ephesios. extra de simonia. c. Licet heli. Et sicut filius eius demeritis plus in plio corrumpit. sic peccatorū peccata subditū luit. f. q. iij. Eccle.

Helie pccibus celum clausum fuit tribus annis et sex mensibus. xxiiij. que. iij. s. Sed obiicitur.

Heliseus misit lignum in aquas et ferrum natavit. d. cōsecra. di. ij. Reuera.

Hereditario iure sanctuarū rei retineri non potest. extra de iure pat. c. Consultuit.

Heredes plures vni psoni habent vocem vni rectoris siue patroni vbi plures patroni sunt de iure patro. c. Plures. in clemen.

Heredes tenent et relicto defuncti satul facere. extra de raptoribus. c. In lris.

Heres si voluntate defuncti nō impleuerit: hereditate puet. extra de voto. c. In vniuersis.

Heresis grece ab electiōe dicitur xxiiij. q. iij. Heresis. Jeronymus in epla ad Galathas. et infra.

Heresis et scisma differūt. quia heresis in peruersa doctrina. sed scisma in sepatiōe ab ecclesia cōsistit. xxiiij. q. iij. In lre.

Hereses multas deus pmitit vt scriptura sacra discutiāt. e. c. Ideo Augustin⁹.

Hereses a sacerdotibus et speculantibus ortum habuere. e. c. Transferūt. Jerony.

Heresim p̄t et vgn̄ ei parat p̄sumptio p p̄ij sensus. xxiiij. q. iij. Quid aures. Leo papa.

Heresum diuersitatem habes. xxiiij. q. iij. Quidā heretici. Isidorus. viij. et bimo.

logiarum. c. v.

Heresis est simoniaca prauitas. j. q. f. Quis quis. Gregorius in registro.

Heresis est dicere xpm nō esse aliqd fr̄ quod homo: cum verus sit homo sic verus deus. extra de hereticis. c. Cū xps

Heresis est asserere quod substantia animae rationalis perse non sit forma corporis humani. et ideo talis tacite excoīcat⁹

de sum. trini. c. Fidei. s. Porro. in cle.

Heresi suspecti si se nō purgauerit: excommunicent. et si sententiā p annū sustinuerint velut heretici condemnent. extra de hereticis. c. Excoīcamus.

Heresi suspectus si vocatus vt de fide respondeat: cōtumaciter se absentat: excoīmunicet. et si ob hoc excoīmunicat⁹ sententiā p annū sustinet velut hereticus

condemnet. e. c. Cū p̄tumacia. li. vi.

Heresi renūcians v̄z sit recipiendus in tali dignitate. f. q. vi. per totū.

Heresis cōtine cognoscere et iudicare holumens laicis. Excoīcatio. s. xxv.

Hereticus censet omnis excoīcatus. iij. q. f. Quāt.

Hereticus non est qui errat. sed qui errorem p̄tumaciter defendit. xxiiij. q. iij. Dixit apostol⁹. Aug⁹. ca. Heretic⁹. Augustinus. c. Qui in ecclesia. Augustin⁹ contra manicheos.

Hereticus est qui sacrā scripturā aliter q̄ spiritū sanctus flagitat: expōit. e. c. Heresis. di. xxxviiij. Quāuis.

Heretici etiā vera p̄sentant vt falsa imiscant et p̄firmant. de cor. di. iij. peruenit Heretico bona ab alijs licite auferuntur et possidentur. xxiiij. q. viij. Quicunq̄. infra. Hereticorū bona.

Hereticus vtrū excoīmunicare possit vel suspendere. xxiiij. q. j. per totum. et dicit q̄ non. cum hodie omnis hereticus etiam occultus sit excommunicatus. Glo. eo. ca. Quāt.

Heretici omnes sunt excommunicati: et defensores ac receptores eorum. supra. Excoīmunicatio. s. xxv. Et s̄b anathematis inhibitione nullus eos in domo vel terra sua tenere vel fouere p̄sumat vel negociari. nec pro eis defunctis oblatio fiat. nec xp̄iana sepultura. extra de

hereticis. c. Sicut autem.
Heretici. eorum credentes. fautores. defensores. receptatores excommunicati. s. excommunicatio. §. xxv. Et ipsi ac eorum filii usque ad secundam generationem ad nullum ecclesiasticum beneficium vel publicum officium admittantur. Et qui ad presbiteros illos sunt beneficia assecuti. eis de se ipso iure perpetuo privati. Quasi scienter illa receperunt. etiam ad alia consequenda in posterum non debent admitti. de hereticis. c. Quicumque. §. Ad hoc. libro sexto. Infra. Hereticorum filii.

Hereticorum receptatores defensores fautores sunt excommunicati. vi. §. Et si infra annum non satisfecerint ipso iure sunt infames. et omnes actus legitimi eis interdicti etiam testandi facultas. nec accedat ad successiones extra de hereticis. c. Excommunicatio itaq.

Hereticis si advocati. abbellides. procerum presbiteri. vel per eorum publicum instrumentum fecerint. infames sunt. et ab officio perpetuo suspensi. c. Si adversus. Et si excommunicati. §. Excommunicatio. §. xxvi.

Heretici si clerici sunt. depositi. seclari iudicio relinquuntur. et si post abiurationem erroris iter fuerint deprehensi sine ulla adiudicia sunt relinquendi. Quasi terrarum et censuarum civitatum fideliter ecclesiam hereticos iuvet. alii excommunicentur et terre interdicto supponetur. Exempti etiam his que sunt contra hereticos instituta. eorum subiaceant iudicio in hac parte. extra de hereticis. c. Ad abolendam.

Hereticorum inquisitoribus non obtemperantes. §. Excommunicatio. §. xxv.

Hereticos tenentur principes et potestates sub iuramento coram episcopo perhibere de suis finibus extra de hereticis. c. Quod si non ab ecclesia neglexerint. excommunicentur. Quod si contempserint. infra annum papa eorum vasallos ab eorum fidelitate denunciet et absolutos. et terram eorum exponat catholicis occupandam sub indulgentia et privilegio quo signati cruce a terram sanctam muniunt. extra de hereticis. c. Excommunicatio.

Hereticorum bona debent publicari et confiscari. nec ad eos amplius redire. nec ad eorum heredes. et ad hoc faciendum possunt principes per censuram ecclesiasticam compelli. si clerici fuerint. ipsis de

gradatis bona ad ecclesiam redeant. eodem. c. Urgentis. c. Excommunicamus itaque. imo sunt ipso iure confiscata. quod probatur triplici argumento legali: sed apprensio bonorum hereticorum non debet fieri per iudicem secularem. nisi prius pronunciatum fuerit super crimine per iudicem ecclesiasticum. hoc possit de hereticis. c. Quasi secundum leges. li. vi. Supra hereticorum bona ab alijs.

Hereticorum uxorum fidelium bona non debent confiscari dummodo ipse contrahebentes nescierunt eos fore hereticos. c. Decernit. li. vi. infra. Hereticorum filii.

Hereticorum filii usque ad secundam generationem. in pena supradicta et huiusmodi intelliguntur quo ad paternam lineam primogenitum et secundum gradum. sed ad lineam maternam solum. ad primam extenditur. scilicet quod filius filii. sed non filius filie ibi comprehenduntur. Et intelligitur de hereticis et fautoribus: qui tales probantur decessisse. de hereticis. c. Statutum felicis. li. vi. supra.

Hereticorum credentes. Hereticorum filii sui iuris sunt. et emancipatio facta per hereticos nulla est. eodem. c. Quicumque. §. Illorum. li. vi.

Hereticos tenentur archiepiscopus vel episcopus per se. archidiaconum singulis inquisire. si famam per diocesim suam ad hoc fuerit. secundum formam que habet. extra de hereticis. c. Excommunicatio itaque. §. Adhucimus.

Heretico manifesto nullus tenet subesse etiam ratione homagii nec obsequii patris quicumque firmati. extra. e. c. Absolutos.

Heretici manifesti dicuntur qui contra fidem publice predicant. vel qui errorem profitentur. vel qui defendunt. vel coram prelatibus suis conuicti vel confessi. vel ab eis sententia litem damari. quorum bona confiscantur. et secundum legitimas sanctiones puniuntur. extra de verbo. signi. c. Super quibusdam. Hereticos vel eis credentes defensores receptatores et fautores sepelientes. supra. Excommunicatio. §. xxiii.

Hereticis post abiurationem heresum renentis si manifesta in eis signa penitentiae appareant non est humiliter penitentibus eucharistia deneganda. capi. Super eo. li. vi. de hereticis.

Heretici pnt corā iudicibz excōicatz 7 alijs de facto 7 nō de iure iurisdictionem habentibz dijudicari. e. c. Presidētes. li. bro sexto.

Hereticis relapsis et de eoz receptoribz vide supra. e. c. Accusatus. c. Statuta. li. vj. infra. Relapsus.

Hereticoz inq̄sitorēs q̄cunqz statutum loci impediēt: sunt statuētēs compellendi p̄ censurā ecclesiasticā vt reuocent. e. c. Statutum ciuitatis. li. vj.

Heretice inq̄sitoris officii non expirat mortuo mandatore: re etiā integra. e. c. Ne aliqui. libro sexto.

Hereticos inquirere possunt et in auctoritate ordinaria. Et si eps 7 inq̄sitor simul vel diuisim sup eodem inquirat: tenent sibi processus cōicare. de hereticis ca. Per hoc. libro sexto.

Hereticoz inq̄sitores: de hoc crimine ep̄os nō inquirāt. sed si eos tales sciunt: pape denūciēt. e. c. Inq̄sitores. li. vj.

Hereticis et eoz defensoribz receptoribz et fautoribz: est appellatio penitus interdicta. e. c. Ut inq̄sitionis. li. vj.

Hereticoz inq̄sitores nō debent inquirere de foris: legijs d̄m̄is s̄oibz siue vsuris. e. c. Accusatus. li. vj.

Hereticoz inq̄sitoris officio abuterēs. supra. Excōicatio. §. xxvj. et. j. Inq̄sitor.

Hereticus est pertinaciter asserens vsuras exercere nō se peccatū. et cōtra euz debent inq̄sitores p̄cedere. de vsuris. ca. Ex graui. §. vltimo. in clemen. Et p̄ consequēns etiā excōmunicatus.

Hereticū in sua ecclia celebrare p̄mittēs quō peniteat. xxiiij. q. j. c. si q̄s p̄miserit.

Heretico cōicantē p̄nia. supra. Cañ. xl. Hereticus qui efficit vtz vxor cū altero possit cōtrahere. j. Matrimonium p̄t.

Hereticis arma 7 hm̄oi ferentes. s. Ex cōicatio. §. xxvj. Heretici. j. Inq̄sitor.

Hereticoz filij quomodo p̄scribūt bona parentum. j. Prescribere nō potest.

Heretic⁹ vtz p̄scribat bona ecclie. Ibid. Hereticus cōfēt. j. Papā. infra. Ep̄m.

Herbis et gemmis vtiliter cōtra demoniū. sine tñ incantatione. xxvj. q. vij. Demoniū. Jeronym⁹

Histrion ad accusatōem n̄ admittit̄ q̄a ifamis ē. iij. q. j. Diffi.

Histrionibz propter suum officiu aliqd dare peccatum est. distin. lxxxvj. Donas re. Augustinus sup Jobem. pre secunda

Holocaustum spirituale ē: da re elemosynā: pudiciā polliceri. xxiiij. que. j. Di. Jeronym⁹ in Amos p̄phaz.

Homo ad malum pronus est ab adolescentia. in p̄bemio clemēti. §. Quia igitur.

Homo ad suū esse requirit corp⁹ 7 animā. extra de cele. n̄s. c. In quadam.

Homo est denarius siue nūmus. Nam si cur nūm⁹ habet caragma cesaris. sic homo caragma. i. imaginē dei. di. lxxxvj. c.

Luciens dominos. Cris. sup Barth. Homo scribit locum. 7 nō econuerso. distin. xl. Dulc. Orisostomus.

Homagium pro spiritualibz nemo facere cogatur. extra de regulis iur. c. Indignū.

Homicida nisi peniteat et cōmunicandus. xxiiij. q. iij. Itaqz.

Homicidiū casuale cōmittens. Blo. operam rei licite dando (nō incurrit irregularitē). di. l. Clerico. nisi culpa vel negligētia p̄cesserit. e. c. Hui qui. j. Homicidium casuale cōmittēs etiā si omnes casus fortuitos nō p̄uidit inde non est homicida. dans operā rei licite. extra de homi. c. Jobes. Qui p̄uideri nō p̄t.

Homicida nō est medic⁹ siue chirurgic⁹ si nihil omittit de contigētibz ad medicinā: dūm̄o infirm⁹ morit̄. Extra. eo. capi. Quātos.

Homicidium casuale cōmittēs p̄t. p̄moueri si adhibuit debitā diligētiā in re licita. e. c. Lator. Similiter q̄ interest homicidio: dūm̄o nō percutit. Extra de clerico p̄cussore. c. Presentiū.

Homicida nō potest exequi ordines. sed ep̄us potest tam eo disp̄sare de b̄nficio habendo. extra de cleri. pug. c. Henric⁹

Homicidiū cōmittit̄ facto. p̄cepto. consilio. defensione. et sic irregularitas incurritur. extra de clericis pug. ca. Henricus. Item consilio 7 fraude ad b̄ iuuādo cōmittit̄. de pe. di. j. Periculose. c. no. li. Idem extra de homi. c. Significasti.

Item voluntate & actu. e. c. Dilectus:
Homicida est qui seipm occidit. & tanto
magis peccat quāto ipse innocētiōr fuit
it. xxij. q. v. Si non licet. Aug. li. i. d. ci
uitate. & illis nō est orandū. nec cum fi
delibus sepeliānt. e. c. Placuit.

Homicidio excusat Sampson & alij for
san qui instinctu spūssancti h fecisse cre
dunt. e. c. Si nō. §. Non occides. Augu
stinus. vbi. §.

Homicida est qui sibi voluntarie mēbrū
abscidit. di. l. y. Si quis. pmp. nisi ppter
infirmatē mutile v' nōles. e. c. Si qd
secundo. §. Eunuchus.

Homicida est q mulieri vel viro aliqd se
cerit vel ad potandū dederit q nō pos
sit generari vel soboles p'ci. extra d ho
mici. c. Si quis. §. Sed nō est irre
gularis. & hoc est ver si pceptus nondū
fuit viuificatus. aliōquin aborsum p'p
curans irregularis efficit. e. c. Sicut
et extra. xxij. q. ij. Quod nō formatū

Homicida non est qui in specie latronis
dephensum iudici mittit. Extra de ho
miciōis. c. Tra nos.

Homicida nō est iudex occidens rebellē
contra quē ciuilem questionē habuit. c.
Postulasti. xxij. q. v. De occidendis.

Homicida nō est clericus nec irregularis
qui de malefactoribus suis querelā fecit iu
dici. prestans q nō ad penā sanguinis:
si iudex illi mortem inferat iusticia exigē
te. de homicidio. c. Prelatis. li. vj. Glo.
Idem si iudex p'ra iusticiam.

Homicidij p'curatores per assassinos. Su
pra. Excoicatio. §. xvij.

Homicida nō semp debet interfici. In
fra. Malefactoribus.

Homicidij cōmittit qui suasu ad malū
inducit. de pe. di. §. Foli putare. ifra. qre
Homicidij tria genera

Homicida nō est minister iudicis iussu ipi
us occidens aliquē sed si p'ria spōte hoc
facit: homicida est. et si ille alis erat oc
cidendus. xxij. q. v. Lum mister. Sifr
miles obediens. e. ca. miles. 2. q. §. Quid
culpatur.

Homicida. infra. Occidens.

Homicida est q parentes nō alit. xxij. q.
iij. Inter cetera. Un. Prover. xxvij. ca.
Qui subtrahit aliquid a patre & matre

dicit hoc nō est peccatū: p'iceps homi
cide est. xij. q. ij. Qui abstulerit.

Homo peccator. §. Duo ista.

Homicida reputat & irregularis in cōsi
ctu lapides mittens vbi aliq occidunt:
licet ipse nullū occidit. extra de clerico p
cussore. c. Presentium.

Homicida et irregularis nō est p'ra infi
deles defendendo occidēs. extra de ho
micio. c. Petitio.

Homicida est et irregularis clericus cum
alijs arma cōtra p'dones accipiens. licz
ab alio nō ab ipso occidant. extra d cle
rico p'cussore. c. Continētia.

Homicida est industria interficiens. id ē
publicus latro. ab altari cuelli & extrahi
p'est ac interfici. emunitate ecclie non
violata. extra de homi. c. Si qd.

Homicida p'prij filij si non potest induci
ad religionē. extra de his q' p'rios filii. c.
Veniens. Penitētia ei. §. cañ. xvj.

Homicide voluntarij penitētia. Supra
Canon. xij.

Homicidij casuale faciēs. Glofa culpa
p'cedente casum quinq' annis peniteat.
di. l. Cos. ven.

Homicidij voluntarij episcopus faciēs.
v. annis peniteat. & depositus p'eg. n'et
omī vita sua. p'el. v'rar duodeci annis
et tres ex his in pane & aqua. dist. l. Si
quis homicidij. Sed & infirmari pos
sunt cōmunicari. e. c. Si qua feia. Sz
statutis horis ad ianuā ecclie iaceat. et
in fine vite cōmunicetur. e. ca. Si quis
voluntate.

Homicida est qui furem diurnū occidit:
nō aut si nocturnū interficit. quia discer
ni nō potuit vtrū ad furandū vel occide
dum v'it. scdm Augustinū sup illo Exo.
Si p'fodiens domū. &c. hoc etiā in legi
bus secularibus inuenit. Nisi diurnus se
telo defendat: tunc iam plus q' fur ē. ex
tra de homi. c. Si p'fodiens. §. Furē. vbi
pena occidēris ponit.

Homicidij nullus debet cōmittere p' de
fensione rez rpalium: etiā si res fuerit ec
clesie. e. c. Suscepimus.

Homicidij min' reputat qd quis perpe
trat se & sociū d'fendendo. xxij. q. v. Nō
est. c. Lum homo.

Homicida iudicat rapiens res ecclie vel

Hpi. xij. q. iij. Qui christi.
Homicida indicat negans morienti pe-
nitentiā. xxvj. q. vi. Lognoum?
Homicidij tria genera. scz detractor. in-
terfectoz. odium habentiu. de pe. dist. j.
Homicidior. et. iij. c. se. s. Homicidii
comit. qui suasu.

Honor est offerendus fugi. vii.
q. j. Sicut. viij. q. j. In sep-
turis. Gregorius in registro.
Honorem recipiens recipit et onus. Ex-
tra d. maio. et obedien. c. Petrus.

Hore canonice quo ordine dicantur.
Et possunt omnes ex causa ma-
ne dici: excepto pletorio. extra de cele.
mil. c. Presbyter.

Horas canonicas tenent dicere omnes in
sacris constituti. e. c. Dolentes. Similit
clerici in minoribus si sint beneficiati. ubi
supra. et arg. extra de pben. c. Lum fm
apostolum.

Hospitalitatem tenent cler-
icis trans-
euntibus imparari. extra de supplen. ne-
gli. c. Sicut nobis.

Hospitales debent esse clericis et sacerdo-
tes. exemplo Abrahę et Loth q per hac
de placuit et angelos recipere merue-
runt. di. xlij. s. Ordinand. Alioquin au-
diunt. Math. xxv. Hospes sui. et. disti.
xlij. Hospitaler. Nam hospitalitas a
deo commendat. Ibidem. Et disti. xlij. s. j.
Et ipsa a malo liberat: sicut Loth a so-
doma. di. xlij. s. Ordinand.

Hospitalitas indistincte omnibus debet ex-
hiberi exemplo abrahę q angelos rece-
pit: qd etia alias inter ignotos repulsi
Nam no ex vita receptor sed voluntate
et honorificetia recipientiu remunerat
hospitalitas. di. xlij. Quiescam. Eriso-
stom? sup eplam ad Hebreos. glosa. ver-
bi. Postulat. Si qd petit p nutrimento
indistincte omnibus danda est elemosyna.
Nisi securus de h negliget iusticiam.
Scz cu omnibus dare no potest. seruand?
est ordo. vt habet di. lxxxvj. No sat. Et
supra. Elemosyna.

Hospites mali sunt sicut mus
in pera. ignis in sinu
serpens in gremio. xij. q. j. s. Ad hec.

Hospes turpi? cūcti q no admittit. Ex-
tra de iureiuran. c. Quoad modū.

Hospitalia debent reformari p
collatores ipoz et
conferari. Et ordinarij habent suples-
re defectū collatoz etia circa exēpra. de
religio. domi. c. Quia ptngit. in cle.

Hospitalariorum prius
legia

Hospitalia no debent in beneficiū conferri
nisi sec? in fundatōe constitutū sit. vt de
rectore loci illius sit p electionē puidens
dū. Et comitant viris puidis iud iura-
mento. alias seruet antiqua cōsuetudo.
eo. s. Ut aut. Illi tamen pstituti no s
sunt hospitalia religioz vel militariū.
eo. s. Premissa. in exten.

Hospitiū queretes inueniunt
interrogare quis
ignus sit. et apud illud cibū sumamus
di. xlij. In matoris. Origenes.

Hostia eucharistie quid continet. su-
pra. Eucharistia.

Hostibus nocere et auferre bos-
na. infra. Usuras ex-
erere.

Hostes vincere possumus apte vel ex insi-
dijs: dūmō sit iustu bellū. xxij. q. ij. Do-
minus nf. Aug. li. qstionū. Gloia. Dū
modo tū hosti fides seruet.

Hostes licite spoliant in bello iusto et res
sūt auferentiū. xxij. q. vj. per totuz. Et
glosa. e. c. Hunc aut. et. xij. q. v. Dicat.

Hosti suada est fides. s. fides.
Hosti cap? debet muericordia nisi time-
atur pacis turbatio. xxij. q. j. Holi. Aug-
ustinus ad Bonificiū.

Hostis interior est mala voluntas. xxij. q.
pma. Paratus. Augustinus sermo. de
puero Centurionis.

Humanum genus duobus re-
gitur. s. natura et mo-
rib. i. naturali et humano iure. distin. p-
ma. Humani.

Humanū est temptari. scz diabolicū tēpra-
tōe supari. di. xij. Hic etem. Breg. i pa-

Humilitas est penitētie funda-
mentū. de pe. dist. ij.
Si quis.

Humiliter obediat suis platis q̄ sibi vult ab alijs obediri. ij. q. vij. Qui scit.

Humilitatis causa nō est mentiedū. alioquin peccator: erit qui innocēs fuerat. xx. ij. q. ij. Cum humilitatis. Augustin⁹ de verbis domini.

Humilitas ficta ē cum supbia mixta. viij. que. f. In scripturis. Gregorius in regstro.

Jacob non est mentitus dicens se primogenitum. habens respectum ad ius primogeniture. xx. q. ij. Queritur. Augustinus in questione.

Beneficis. Nam fuit primogenitus nō nascendo: sed primogenitus. 23. obtinendo. co. c. §. Item opponitur.

Jactare se presumptuose est periculosum. Exemplo Petri. vi. que. j. In iactantia hominē in confusione ducit. infra. Presumptio est fugienda.

Iconomus require infra. sacerdos. Iconomus aut procurator ecclie nō fit electus ante confirmationē. s. Electus ante confirmationē.

Idonei ad beneficia sunt q̄ i eis deservire possunt. s. pueri et qui beneficia alias sufficiētia habēt nō sūt idonei ad alia obtinenda. extra d. preben. c. Sup. Et supra. Beneficium. Idoneus rep̄at quilibet donec prius probetur. extra de p̄sumptio. c. Dudum.

Idolatriam cultura demonum abritas adinuenit. xx. q. iij. Sciendum.

Idolatria interpretatur comitatur eucharistie indigna s̄mptio. di. xxxij. §. Porro. Itē rebellionē obedientie. di. lxxij. Si q̄ p̄byteri. viij. q. j. Sciendū. Gregorius in moralib. Itē estuante auidicia. vj. q. prima. Quero. Item sortilegior̄ et divinatorū inquisitione. xx. q. ij. Soz. Augustinus libro psalmoz.

Iebuseus interpretatur calcatio. et sunt qui s̄bum dei indigne audientes illud cōculcant pedibus. i. affectionibz impugnat. De q̄

bus Math. vij. Nolite sanctuz dare canibus. neq̄ mīc. marga. vras añ porcos de quibz dicitur Josue. xv. Nō potueris filij iuda disperdere iebuseum. xj. que. iij. Nolite. Jeronymus sup libzū Judicuz Et habet in glosa Josue. xv. ad finem.

Jeiumium a deo est institutum di. xxxv. Sexto. Jeiumium quādo est fiendū. distin. iij. Statuimus.

Jeiumium q̄dragesime quotidie est suadum vsq̄ i iustis vesp̄is. exceptis dñis. de conse. di. iij. Placuit. Nec in die cene et frangendū. alioquin tota q̄dragesima violat. c. c. Non liceat.

Jeiumium indicit clericis a dñica quinq̄ seline vsq̄ ad pasca. di. iij. Statuim⁹. Tamen aliter agētes nō sunt trāsgressio nis rei. quia cōstitutio illa approbata nō est moribz vrentū. c. c. In istis.

Jeunantes in q̄dragesima ab omni q̄d sententiā trahit originē a carnibz sumptuose abstineat. di. iij. Deniq̄ Jeiumiū tribz diebz ante ascensionē i cibis quadragesimalibz seruet. et serui ac acil le ab opere la. enf. vt ieiuent. de conse. di. iij. Rogos. Glosa. nō p̄p̄tur: sed suadetur.

Jeunare in pasca et penthecostes nō lolet ecclia. tñ religiosi et qui ex deuotione hoc faciūt nō p̄dēt. di. lxxvj. p̄ pasca. Jeiumiū septe ferie obseruandū est. de conse. di. v. Quadragesima.

Jeiumium sabbati est seruandum. de cons. se. di. iij. Sabbatuz. Hoc tamen est consilium. co. ca. De esu.

Jeunia ecclesie non sunt absq̄ rationali causa frangenda. de conse. di. v. Jeiumium magnum.

Jeuniorum tempora que sūt et origo ac ratio. distin. lxxvj. per totum.

Jeunia cōmunia ecclesie supbiendo despicies: suam continētiā illis p̄ferendo anathema sit. di. xxx. Si quis eoz.

Jeunans die dominico hoc debere fieri iudicans p̄pter continētiā: anathema sit eo. ca. Si quis tanq̄.

Jeunans die dominico p̄pter publicam penitentiā ex quadā superstitione sic manichei faciunt: si p̄byter vel diacon⁹ ē anathema sit. c. Similiter contra cano

nes dominicis diebus post pascha in ora-
tione se publice prosternens. Et qui nō
pro abstinentia: sed pro execratōe escarū
abstinet a carnibus: ita q̄ nec iussus gus-
tare velit cocta cum carnibꝫ vt suspect⁹
de heresi deponat de ordine clericatus.
eo. ca. Si quis presbyter.

Jeiumia quatuor temporꝫ di. lxxv. Je-
iunium. et sequentibꝫ.

Jeiumiū verū est abstinere a malo. de cō-
se. distin. v. Jeiumium magnum.

Jeiumia quotidiana preferēda sunt du-
plicatꝫ triplicatꝫ. e. c. Nō dicitur. r. ij. se.

Jeiumari debent omnes vigilie ap̄stolorꝫ
preter philippi et iacobi. et iohānis euā-
geliste. Extra de observa. ieiun. c. De huius

Jeiumiū vigilie fiat in sabbato quādo
sunt feria secunda celebrat. eo. ca. Et p̄-
te. ca. Consilium.

Jeiumiū celebrat in vigilia Martie: nisi
in dominicā venerit. extra de verboꝫ si-
gnifica. ca. Quasiq̄.

Jeiumium si egrotus sequit: vari reus nō
est. extra de re. iuris. c. Nō nō est.

Jeiumare nō tenent in die natiuitatꝫ xpi
si in sextā feriā venerit. nō quos ad hoc
votum vel regularis observatiā astrigit

Alij carnes comedere possunt. extra de
observatiōe. ieiuniorꝫ. c. vltimo.

Ierosolimis fuisse nō: sed ibi
bene vixisse lau-
dandum est. r. ij. q. ij. Socrates.

Iepre peius iuramentū implevit q̄
si periurū incurrisset. r. ij. q.
iij. Unusquisqꝫ. Blosa dicit votū iustū
fuisse: sed solutionē iniustam.

Ignis alienus est omnis prava cu-
piditas. et hec exurit: nō emē
dat. de peni. di. iij. Int̄ hec

Ignis sacrificij. lxx. annis vixerat sub aq̄
qui extinctus fuit Anchiocho vendente
sacerdotiū iasoni. f. q. j. Eunuchus.

Ignis purgatorij excedit omnē presentē
penam omniū etiam mar. v. ij. dist. r. xv.

Qui mihi aliud. de pe. di. vij. §. vltimo.

Ignis iehennalis qualis est. de pe. di. iij.
Inter hec.

Ignorantia triplex est. scilicet
differens. di. xxxviii. Quāvis.

Ignorantia scripturarꝫ est ignorare xp̄m

eo. ca. Si iuxta.

Ignorantia q̄ mala sit. e. per totum.
Ignorantia alia facti. alia iuris. et que ista
et illa. f. q. iij. §. vltio. r. ij. q. iij. innocēs
§. illicitum.

Ignorantia facti nō iuris excusat. de re-
gulis iuris. ca. ignorantia. l. vj.

Ignorantia facti. alia simplex. alia proba-
bilis. alia crassa. Simplex et non simu-
lata est in qua ignorantibꝫ est parcendū

r. q. iij. Excellētissimus. et cap. sequen-
ti. r. v. q. ij. c. vltimo.

Ignorantia facti probabilis est que pha-
ri potest. f. q. j. Si qui a simoniacis. Et
hec excusat si sit facti proprij. vbi supra.

et. r. xiiij. q. ij. in lectum. Multo magis
si sit facti alieni. Si tamen ignorantia fa-
cti alieni non sit probabilis: nō excusat.

r. ij. que. ij. Qui et humanꝫ. di. r. vj. Quid
dicitis. Hec glosa. f. q. iij. §. Notandū.

Ignorantia vj probabilis sit nō requiritur
q̄ quis sit nignus scrupulosus et dili-
gens in inquirendo. nec etiam nimis negli-
gens et dissolutus. Blosa vbi. §.

Ignorantia crassa et supina est quādo fa-
ctum omnibꝫ publicū ignorat. que nemi-
nem excusat. f. q. iij. §. vltimo. Un̄ igno-
rat et nulli licet qd publice fit. extra de po-
stulatione. c. Ad hoc.

Ignorantia iuris. alia iuris naturalis. et
illa omnibꝫ damnabilis est. et neminem
excusat. quia ibi nihil interest in vicio des-
cipere vel decepti. r. vj. q. j. Si cupis. et b

de adultis et discernētibꝫ. De illis dicit
f. Lori. r. iij. Qui ignorat ignorabit. di.
r. xij. §. vltimo. dist. r. iij. Qui ea. hec
glosa. f. q. iij. §. Notandum.

Ignorantia iuris cāonici vel civilis. que
neminem excusat. di. xxxviii. Si in laicꝫ
ca. Que ipis. Intellige cum ius tale est
quod quis per se facile potest scire vel p̄
alios: dum tamen copiam habet perito-
rum. ff. de iuris et facti ignoran. regu-
la. ff. de bono poss. in bonorum. nisi sint
militēs. rustici. miores. et mlieres. Istos
excusat iuris ignorantia. Hec glosa. p̄-
ma. questio. iij. §. Notandū.

Ignorantia igitur iuris canonici vel civi-
lis perimitur quibusdam. prima. que
quarta. §. vltimo. Et hec excusat a tan-
to: sed non a toto. sexta que. p̄ma. Que

ca. Si iuxta.

Ignorantia q̄ mala sit. e. per totum.

Ignorantia alia facti. alia iuris. et que ista
et illa. f. q. iij. §. vltio. r. ij. q. iij. innocēs
§. illicitum.

Ignorantia facti nō iuris excusat. de re-
gulis iuris. ca. ignorantia. l. vj.

Ignorantia facti. alia simplex. alia proba-
bilis. alia crassa. Simplex et non simu-
lata est in qua ignorantibꝫ est parcendū

r. q. iij. Excellētissimus. et cap. sequen-
ti. r. v. q. ij. c. vltimo.

Ignorantia facti probabilis est que pha-
ri potest. f. q. j. Si qui a simoniacis. Et
hec excusat si sit facti proprij. vbi supra.

et. r. xiiij. q. ij. in lectum. Multo magis
si sit facti alieni. Si tamen ignorantia fa-
cti alieni non sit probabilis: nō excusat.

r. ij. que. ij. Qui et humanꝫ. di. r. vj. Quid
dicitis. Hec glosa. f. q. iij. §. Notandū.

Ignorantia vj probabilis sit nō requiritur
q̄ quis sit nignus scrupulosus et dili-
gens in inquirendo. nec etiam nimis negli-
gens et dissolutus. Blosa vbi. §.

Ignorantia crassa et supina est quādo fa-
ctum omnibꝫ publicū ignorat. que nemi-
nem excusat. f. q. iij. §. vltimo. Un̄ igno-
rat et nulli licet qd publice fit. extra de po-
stulatione. c. Ad hoc.

Ignorantia iuris. alia iuris naturalis. et
illa omnibꝫ damnabilis est. et neminem
excusat. quia ibi nihil interest in vicio des-
cipere vel decepti. r. vj. q. j. Si cupis. et b

de adultis et discernētibꝫ. De illis dicit
f. Lori. r. iij. Qui ignorat ignorabit. di.
r. xij. §. vltimo. dist. r. iij. Qui ea. hec
glosa. f. q. iij. §. Notandum.

Ignorantia iuris cāonici vel civilis. que
neminem excusat. di. xxxviii. Si in laicꝫ
ca. Que ipis. Intellige cum ius tale est
quod quis per se facile potest scire vel p̄
alios: dum tamen copiam habet perito-
rum. ff. de iuris et facti ignoran. regu-
la. ff. de bono poss. in bonorum. nisi sint
militēs. rustici. miores. et mlieres. Istos
excusat iuris ignorantia. Hec glosa. p̄-
ma. questio. iij. §. Notandū.

Ignorantia igitur iuris canonici vel civi-
lis perimitur quibusdam. prima. que
quarta. §. vltimo. Et hec excusat a tan-
to: sed non a toto. sexta que. p̄ma. Que

ro. xxiij. que. j. Si quis dederit. xxxij. q. septima. Quomodo. Notandum tamen q. bec.

Ignorantia iurisdicte. e. alia inuincibil. vt i. dementibus si casu contigit: non imputatur. Si vero ex culpa accidit: noxia e. xv. questio. pma. Si quis insanies. alia Ignorantia vincibilis que excusat si non ex negligentia contingit. Si vero ex negligentia: tunc et si a tanto: non tamē a toto excusat. xxxij. questione septi. Eius admodum.

Ignorans nāq. ille excusatur quia quo disceret non inuenit. eis autem nō ignoscitur qui habentes a quo discerent operam non dederunt. d. iij. c. xxxvij. §. vlt. Non omnis. Augustinus libro questionum.

Ignorantia alia est affectata. cum q. nō let scire bene ager. di. xxxvij. §. vlt.

Ignorantes nō agat decretū. extra de constitutionibz. c. Cognoscetes. infra. Gratiana.

Ignorantia nisi crassa fuerit vel supina: a sententiā ordinariorum excusat. de constitutione. c. Ut animarum. li. li.

Ignorantia presumitur vbi scientia non probatur. de regulis iuris. ca. p. c. i. i. Ignorantia. libro sexto.

Ignorantie iustam causaz censetur habere: cum quis in ius succedit alterius. de regulis iuris. c. Cum quis. li. vi.

Ignorantiam allegans nisi iuramentum preter presumitur non ignorasse. Extra de sententia recommunicationis. c. Si vero aliquis.

Ignorantia non solum impedit promouendum: sed deicit etiam promotus. extra de eta. r. quali. ca. Quāuis.

Ignorantia periculossissima est fecrozi animarum. extra de renunciatio. cap. Nisi cum p. idem. §. Pro defectu.

Ignorantia est mater omnium errorum. di. xxxvij. Ignorantia.

Ignorantia sacre scripture sacerdotibus est damnosa. distin. xxxij. Ideo.

Ignorantia allegans post tempus duorum mensium post publicationem cōstitutionis: postea non valebit allegatio ignorantie. In glosa de concessi. prebē. cap. Quia cūctis. libro sexto. ver. Tem

pus. Item extra ne clerici v. mōachi. e. Super specula.

Ignorantie tempus non permittitur in priuilegijs. indulgentijs. siue concessionibus specialibus. de concessi. preben. c. Quia cunctis. §. Nec obstaret. libro sexto.

Ignorans sibi collatum esse beneficium: si imperatis litteris super alio obtinendo non fit mentio illius: valent littere. Ita q. vnum illorum eligat altero dimisso: si talia sint que de iure simul possideri nequeunt. de rescriptis. c. Gratiana. libro sexto.

Illegitimus dispensationes consequi valet a papa post susceptus episcoporum. nisi fuerit manser. ex. de renuncia. c. Nisi cū pridem. §. Personē.

Illegitimos plures sunt species. Sūnt enim nobis. manseres. naturales. et spurij. ibidem. infra. Manseres.

Illegitime nati nō possunt assequi dignitatem personatus: vel beneficia curata: sine dispensatione pape. si secus fit amoneantur. Extra de filijs presbyteroz. c. Primis.

Illegitime nati nō promouentur ad sacros ordines: nisi monachi fiant: aut in congregatōne canonica regulariter uiuant. sed et sic nullatenus prelacionē habeant. eo. ca. Ut filij.

Illegitimi censentur qui ex matrimonio clandestino in gradu prohibito etiam ignoranter contracto nascuntur. extra de clandest. desponsa. capitu. Cum inibitio.

Illegitime natus ex dispensatione episcopi potest ad minores ordines promoueri. Et beneficium sine cura obtinere: dummodo tale sit sup quo possit dispensare. super alijs solus papa potest. ita tamen q. solum vnum obtineat beneficium. De filijs presbyteroz. ca. is qui. libro sexto. Et si tacito defectu super pluribz obtinet dispensationem. non tenet. eo. ca. Si is. libro sexto.

Illegitimi. infra. Legitimi. Supra. Filij. infra. Manseres. Habes differentiam.

Illiteratus nō sit minister ec-
clesie. *distinc. xxxvi.*
illiteratos.

Illusiones demonum. *supra.*
Demonēs.

Imago dei dicitur homo. Quia
omnium per generationem: sic primus ho-
mo per propagationem. *xxxij. que. vlti-
ca. Hec imago. Augustinus de questio-
nibus noui et veteris testa. infra. y.*
Imaginem ad dei factus est vir. non mu-
lier. *Ubi supra.*

Imaginem ad dei factus est homo. sed il-
lam Adam perdidit per peccatum. *De
peniten. distinc. ij. quō renouari. Augu-
stinus super Genesim ad litteram.*

Imago virtutis dat anime preciositates
Ubi supra.

Imagines sanctorum sunt scripture sim-
plicium. *de consecra. distinc. ij. Perlati.
nec ipse adorantur: sed imaginem. co. c.
et. ca. Venerabiles.*

Imagines sanctorum sunt venerande.
*cap. Venerabiles. et qui eius tempore tes-
tationis. vel alijs temporibus in virtutis
prosternunt. vel alias irreuerentis tractant.
grauiter puniantur. de officio iudicis. 22
di. ca. Si canonici. libro sexto.*

Imitatio christi est nobis neces-
saria: ne ab ipius corpore
separemur. *distinc. lvi. Dominus*

Immunitatem ecclesie vio-
lantes. *supra.*
Excommunicatio. §. xvj. §. xxxvij.
Immunitate nō gaudent qui in loco im-
munitatis offendunt. *Extra de immu-
eccle. ca. immunitatem.*

Immunitas. *Supra. Emunitas.*

Imnos duos angeli cantauerūt
Supra. Gloria in excel.

Immiscens se. Nō est sine cul-
pa qui rei que ad
eum non pertinet se immiscet. *De regulis
iuris. ca. Non est. libro sexto.*

Impedimentum non
prestat i-
pedimentum quod de iure non sortitur
effectum. *extra de iure patrona. c. illud.
de regulis iuris. c. Non prestat. li. vj*

Impedientes forū ecclesiasticum. *supra.*
Excommunicatio. §. xv.

Impedientes legatos apostolicos. *Supra.*
Excommunicatio. §. xvij.

Impedimenta matrimonij. *infra. De ma-
trimonij impedimenta.*

Imperatores olim pontifi-
ces diceban-
tur. *distinc. x. De capitulis. infra glosa*
Imperator in temporalibus precellit om-
nes clericos qui recipiunt ab eo tempo-
ralia: sed in spiritualibus pontifex ipm
precellit. *Extra de maiori. et obedi. ca.
Solite.*

Imperator et rex super bonos et malos
sue iurisdictioni subiectos. accepit glori-
am. *distinc. x. De maiori. et obedi. ca.*

Imperator potest a papa deponi. et ppter cri-
mina absoluatur omnes ab eius obedi-
entia. *de sentent. et re. c. Ad apostolicam. li.
ij. Et quando inualis est. Glosa ibidē.
Require infra. papa habet.*

Impetigo significat auariciam
quia impetigo sine
dolore corpus occupat et faciem decorā
fedat. sic auaricia. *distinc. xlix. Hinc etenim
Gregorius in pastoralis. s. Auaricia.*

Impossibile nemo potest
ad impossibi-
le obligari. *De regulis iuris. capitulo.
Nemo potest. libro sexto.*

Impotentia coeundi impe-
dit matrimoni-
um. *Extra de frigidis. c. i. ca. De sedem
Et datur triennium ad probandum. c.
ca. Laudabile. Deinde potest cum alio
contrahere. vbi. s. et infra.*

Impotentia coeundi qualiscūq; sit si ma-
trimonium eam precessit ita q; sunt vna
caro effecti: non possunt separari. nisi cā
fornicationis. vbi vero ipsa precessit ma-
trimonium: si tunc est perpetuam impe-
dimentū: separari possunt. *arg. xxxij. q.
pma. Si per fornicationem. Si autem tem-
porale. nequaquam. Et debent per triennium
probare. vt. s. nisi ante triennium con-
staret de naturā impedimēto. Et currit
impedimentū a tempore quo tempta-
uerunt coire. Hec glosa. xxxij. q. i. Qdāt
Et si vir negat se nō cognouisse eam: cre-
ditur viro. eodem cap. Si quis accepit*

Et intelligitur d ea que fuit ante corrup-
pra. quia virgo pbaretur per aspectum
corporis. eo. ca. f. Extra de proba. ca. p.
posuisti. Tamen si mulieres non eent pe-
rite crederetur viri iuramento. Si vter
q; fateatur: tunc expectatur trienniu. vt
supra. Hec glosa. xxxij. que. f. Si quis.
Supra. frigidus.

Impotens contrahere non debet sic nec
puer. Extra de frigidis. ca. q. sedem.
Impotentia cocundi post carnalem co-
pulam veniens non soluit matrimoniu.
sed ante. xxxij. q. ij. De autem.

Impugnare quod quis niti
tur ex eo fructu
consequi non debet. e regulis iuris. ca.
pi. Ex eo. h. vs. s. fructu.

Impunitas culpe certis dat
via delinquendi.
xxx. q. ix. Loci. ij. q. vij. Quapropter.

Imputari non debet ei p qu
noscitur non facit
quod per eum fuerat faciendum. de reg.
iuris. cap. imputari. libro sexto.

Inanis est actio. Supra. Actio

Incantatio damnabilis. xxx.
vs. q. ij. illd. Et fi-
ctia quando p matrimonijs strahedis:
vel domib; edificandis et huiusmodi co-
stellatio signoz attedit. xxx. q. v. no li.
Incantatores exercens clericus degrade-
tur: laicus excommunicatur. xxx. q. vij.
Admonent. Sine tamē incantatoe licet
vti herbis et gemis contra demones.
eo. cap. Demonium. ieronimus.

Incensum moniales circa alta-
re deferre prohibet
tur. distin. xxij. Sacratas.

Incendiarij et effractores ec-
clesiarum et alio-
rum locoz. s. Excommunicatio. s.
Incendiarij ecclesiaz s. in fine penitentes
fuerint: ab excommunicatione absoluti po-
terunt in cimiterijs sepeliri. ita q; heredes
satisfacere cōpellantur. extra de raptor.
capitulo. in litteris.

Incendiarij domoz hoc in malo aspectu fa-
cientes et trācatores mēbroz: vel iuben-
tes: consentientes: aut auxiliū ferentes:

excommunicentur: donec satisfecerit. Et
incendiarij nisi satisfecerit careat sepul-
tura ecclesiastica. xxij. q. viij. Si q; mē-
broz. Et. c. se. s. Excoicatio. s. xxx. vij.
Incendiarij pnia. s. Canon. xxx.

Incestus est consanguineoz et
affiniam abusus. xxx.
vs. q. i. s. Cum igitur.

Incestum comittit ducens uxorem fratris
licet ab eo incognitam. xxx. que. ij. Si
quis uxorem.

Incestus impedit matrimoniu contrahē-
dum: sed no dirimit contractū. extra de
eo qui c. g. consan. c. Trāsmisse. xxx. q.
vij. c. Quedam. Quāuis si cōtraxerit te-
net. sed debitum exigere nō potest. extra
de eo. c. Trāsmisse. nō obstat q; uxore
non sibi continentem duxerit.

Incestuosus s. diu in crimine
illo durans: pro-
hibetur auditio missae a pñtione et supra.
Et communicatio alioz in cibis. xxx. q.
tertia. De his.

Incestuosi penitentia. s. can. v. can. xli.

Inepitum multi bene qui vis
tam male finit. de
penitentia digni. s. Evidenter.

Indefinita copulata vniversa
s. h in canōe vel
lege regulam tradere intendete. Indefi-
nita at cōis locutōis non. et h s; iuritas
Scdm pō loicos i maria nēcaria cōpul-
let vli. vt hō e aial. sec? at i maria pñgēri
vt hō currit. ar. ex. de pui. c. qz eerta. S;
pleni? i gl. d. ele. c. vt circa. li. vs. p. alioz
ecclesiasticoz. et i gl. d. dolo. et pui. c. Actor.
verbi. Termino. libro sexto.

Incorporalia nō possident
sed quasi. ex-
tra de sententia et re. cap. Suborta.

Indulgere i nos delinquenti est
maxima elemosia
cordis. que semper in nostra potestate ē
distin. xlv. Hec sunt. Augustinus.

Inducie vtz dari deane p? cita-
tōez tñ: an ē p? voca-
tōez i cam. iij. q. ij. p totū. Et quo spacio
mensium. que. iij. per totum. s. Litari.
Inducie dande sunt etiam maliciose pes-
tenti. ar. extra de presum. c. Scribā eis.

Inducie venienti ad iudiciū non sunt ne
gande. iij. q. iij. Cum accusatus.

Indulgentie que fiunt a pre
latis valent il
lis dūtaxat quibz p̄ij indices indulserit
extra de pe. r. re. **De autem.**

Indulgentia que dat quādo ecclesia dedi
catur vñū annū nō excedat. r. in auiuer
sario eiusdē n. r. alijs causis nō excedat
quadraginta dies. Etia si plures epi cō
currerent in eadē. e. c. Cū ex eo.

Indulgentie si dictū numerū excedant:
nō valent. e. ti. c. Indulgentie. i. vj.

Indulgentias iuxta dictū numerū pōt ar
chiepus per prouinciā pcedere. extra. e.
cap. Hōstro.

Indulgentie olim date clericis singul
ter q̄ fructus ppetuos suoz beneficioz
recipiāt. etiā absentes reuocant. et in po
sterū tales nō pceduntur a papa. De res
scriptis. c. Quia p̄ ambitiosam. li. vj.

Inermes inimicis nō opponere
nos nudi. i. bonis pri
uati contendere debemus. de restitutio
ne spolia. c. Frequens. li. vj.

Infamia non est curāda vbi bo
na sine secura est psciē
tia. xj. q. iij. inter verba. **De**

Infamia impedi p̄ nouendum. extra de
homici. cap. Petrus.

Infamā inducunt omnia peccata. De
bus aplas Bal. q. qui talia agūt: regnuz
dei nō consequent. vj. q. j. illi qui.

Infamatus clericus pōt se purgare p̄ bo
nos laicos si n̄ habeat clericos. extra de
limo. in fine glose.

Infamatus ante purgatōem nō debet su
spendi ab officio r. beneficio. extra d̄ pur
ga. cano. c. inter sollicitudines. **Mod⁹**
pcedendi cōtra infamātū. e. c. Si quis
presbyter.

Infamibz actus legitimi sunt interdicti.
extra de testibz r. atte. c. Licet ex quadā.
extra de excessi. pla. c. inter dilectos.

Infames vel serui non possunt esse iudis
ces. potest tamen infamis esse arbiter. ex
tra de rescriptis. c. Sascitar⁹.

Infamibus porte nō pateant dignitatz
de regulis iuris. c. infamibus. libro sex
to.

Infames non admittuntur ad accusatio
nem bonozum. iij. q. iij. ca. j. Et trib⁹ se
quentibus.

Infamis non potest esse iudex vel aduo
catus. tertia questio. septima. infamis. r.
capi. sequen. **Glosa.** infamis per senten
tiam.

Infames contra canones sunt omnes ab
necientes normā ch̄ristiane legis. r. c. Om
nes peccato mortali irretiti. vj. q. j. infas
mes. ca. Omnes.

Infames non legitime conuicti: vtrum
admittantur ad accusationem. iij. q. iij.
per totum.

Infamis est fadem p̄missam violans et
punitur sicut pro perurio. extra de his
que vi. c. Adores. extra de fideius. cap.
peruulit.

Infamia est duplex scilicet iuris et facti.
vtraqz contrahitur multis modis. iij.
que. vj. Si quis. s. Porro.

Infames sunt donati officiales ciuitatū
vbi papa eligitur si contra constitutoēz
illā venerint. de electio. **Ubi periculū.**
libro sexto.

Infamatus non est deponēdus: s; ei pur
gatio poterit iudici. extra de pur. cano.
cap. Accedens.

Infamatio prohibetur. ij. que. vj. Accu
satio. v. que. j. ca. j. et. ij. Et differt ab ac
cusatione et denunciatiōe. **Supra.** Ac
cusatio denunciatio.

Infans dicitur minor septez ann
nis. qui illa raras iḡrat
q̄ videt. de dep̄sa in liberum. c. vno
libro sexto. Et glosa de homici. ca. vno.
in clementi. verbi infans.

Infelicitas **Supra.** Felix.

Infidoles non sunt austeritate
cogendi ad fidem s; **Supra.**
mansuetudine inducendi. dist. xl. v. Qui
sincera.

Infidelis conuersus ad fidem nō pōt vi
uēte iuge aliā ducere: nisi illa nolit ha
bitare cum eo nisi cum blasphemia ch̄ri
sti. vel plium ad peccatum mortale tra
here velit. extra de diuoz. c. Saudemus
s. Qui autem. Et si antequā contrahat
cum alia: illa propter causas dictas d̄

missa conuertatur: compellitur ille eam recipere. eodem. §. Q. si. infra. Barris monium potest conuersus. ⁊ duobus se.

Infidelis si dederit vxori libellum repudij: et ipsa nupserit alteri scdm ritum suum postea vterq; conuersus ad fidem tenetur ille penitentem recipere. extra de diuorcijs. c. Haudemus. ad finem.

Infidelis censetur omnis in fide dubius Extra de hereticis. c. pmo.

Infidelis erga deum non presumitur fidelis apud homines. ij. q. vii. No pr.

Infirmetas duplex. alia animi. vt ignoratia. alia carnis. vt concupiscentia. Et ex q̄libet commissa peccata impurantur. xv. q. prima. §. Ex voluntate. Ibi in glossa videtur de distinctionem. Nec tamen semper impurantur ex ignorantia commissa. xxx. iij. questio. ij. in lectum. Supra. Ignorantia facti.

Infirmetas carnis est duplex. scilicet in duobus nature. id est. concupiscentia. Alia turbatio humorum. §. Ut itaq;

Infirmetas animi duplex. vna que vicijs um appellatur. vt ira. odium ⁊ huiusmodi. Alia que est causa vel pena peccati. vt obliuio. ignorantia. furor. et alia ipu. ra. e. §. Ut itaq; Alis itaq;

Infirmis non est penitentia imponenda sed innotescenda. xxv. q. vii. Ab infirmis

Infirmis si obmutuerit vel in frenesim venerit: absoluitur: et penitentia ei conceditur: ac obmutatio si testimonium habet q̄ hoc peccatū tunc potuit. Si superuixerit recipiet penitentiam a sacerdote xxv. q. vi. is qui.

Infirmetas est malis vtilis. xxij. que. iij. Si quis.

Infirmi possunt comedere carnes tempore quadragesime. extra de obserua. ieiun. ca. Consilium. §. Preterea.

Infirmis prelati dandus est adiutor q̄ tam ecclesie q̄ infirmo prouideat. extra de clerico egro. cap. Ex parte tua. Supra. Adiutor.

Infirmetas grauis soluit sponsalia. extra de iureiuran. ca. Quemadmodum.

Infirmetas corporis contingit sepe propter peccatum. Extra de pe. ⁊ re. c. Luz infirmitas.

Infula qualis a prelati potest. supra. Abbates.

Ingerere se nullus debet dignitati ecclesiastice. Extra de iure patro. Per nostras.

Ingratus beneficijs ipis sponsetur. extra de excel. sibus prelatoz. c. Brauem. extra de postula. do. c. Cum sacerdotis. §. Beneficio. xxij. q. v. De forma.

Ingratitudo est reddere mala pro bonis xxij. que. iij. Sex differetie. Augustin? in expositione psalmi. cvij.

Ingratus manumissus in seruitutem re. truditur. x. q. ij. Episcop?

Inhibitiones executorum sup bñficijs. Supra. Executor a papa.

Inimicis opponi inermis. Supra. inermes.

Inimico cohabitans sicut inimic? repellitur. extra de iudicia. c. Lij deputati.

Iniquitas est peccatum in quo differunt. infra. peccatum et iniquitas.

Iniuria sociozum armis pellenso. d. st. xxi. q. ij. p. totum.

Iniuria. §. Quid dicitur.

Iniuria alij non facit q̄ vtilis in se suo. Extra de ele. c. Lij ecclia vultana. §. iare.

Iniuria non fit. Sciēti ⁊ pscienti non fit iniuria. de re. iuris. c. Sciēti. li. vj.

Iniuria sel dimissa non debet iterum ad animū reuocari. xxij. q. iij. Si illic.

Iniuria sacerdotibz inferetes spm crucis figūt. iij. q. i. Nulli. in fine.

Innocentia absq; pmoē q̄stuz exēplo pdest. rati. tū nocet silētio. di. xliij. Pudic? ierony.

Innocentis officium est non solum malū nemī iferre: h; etiā malū cohibere ⁊ punire. xx. iij. q. v. No ē. Aug. li. de ci. dei.

Inobedientia est pccn̄ ario ladi: ⁊ scel? idolatrie nolle acquiescere. di. xxxij. §. poz. ro. viij. q. i. Sciendū. Grego. in moralib. et habet. j. Regū. xv.

Inobediēs pape bñficio spoliē. extra de era. ⁊ qua. c. Lij bone memorie.

Inquisitio super occultis criminibus non est fa

cienda. Extra de accusationibus. capi.
Qualiter et quando.

Inquisitio fiat solum de his super quib⁹
clamores sunt. Extra eo. cap. Inquisiti
onis. §. Ad hec.

Inquisitione prelati non deponatur: s^z
ab administratione amoveat. extra de
accusatio. c. Accedens.

Inquisitione facta super veritate criminis
num obmissa inquisitione infamie valet.
si reus prius fuerit et tacuerit. de accusa
tioni. ca. Si is. libro sexto.

Inquisitionis modus et examinationis
testium et in personis que testificata scri
bere debeant. de hereticis. ca. Ut officium.
§. Verum. lib. vi. Et quomodo im
pedientes officium ipsius compellantur
eo. §. Compellendi. li. vi.

Inquisitionis officium impediens. §.
Excommunicatio. §. xxv. Infra statuta
locorum. Infra. Prohibitiones.

Inquisitores heretice prauitatis non in
tromittant se de diuinationibus aut sortile
gijs nisi sciant heresim manifeste. nec
de questionibus et restitutionibus iuramentis
etiam ab eis in p^{re}sentia pro crimine heretice
impositis. possunt tamen compellere heretice
in bonis malis exequenti si illi ree
pra ab inquisitoribus penitentia: sed non per
acta decesserunt. Si autem defuncti fu
issent ante iniunctam penitentiam tunc heretice
reditus non est iniungenda satisfactio illorum
s^z heredibus quorum parentes in receptati
one s^z heretice cum ipsi non essent heretice
delinquent. Et sub obligatione bono
rum penam assumpserunt. Possunt etiam
inquisitores ipsi clericos qui negocium in
quisitionis impedire nituntur (hereticos. s.
falsis instruendo) capere et punire. de here
ticis. c. Accusatos. §. Sane. et infra. li. vi.
Et quid possint inquisitores. e. c. Ut co
missi. libro sexto.

Inquisitores quomodo pcedere debent dei
timore preponere timori hominum. Et an et
quando simul coniunctim vel diuisim con
tra hereticos et fautores pcedant ac res
deuntes absoluant. e. ca. Ut officium. li
bro sexto.

Inquisitores debent pcedere contra christi
anos ad ritum iudeorum transientes sicut

contra hereticos ac contra fautores eo
rundem. e. c. Contra christianos. li. vi.

Inquisitores nequeunt episcopos inqui
rere nisi habeant expressum in mandatis. si
tamen episcopos tales inueniunt debent
intimare pape. e. ca. Inquisitores.

Inquisitionis officium durat etiam post mor
tem mandatoris etiam quo ad casus sus
turos. de hereticis. c. Ne aliquid. li. vi.

Inquisitionis officium generaliter alicui
a papa concessum non derogat episcopo
in ipse possit officium illud exercere.
Potest tamen de eodem facto per episco
pum et inquisitorem communiter vel diuisim
inquiri. si diuisim processerint tenen
tur sibi processus communicare. Et potest per
vtriosque sententia ferri. Sed si non conue
nerint in sententia ferenda neque per
vtriosque sufficienter instruum mittatur
pape. e. ca. Per hoc. li. sexto.

Inquisitionis negotio procedi potest sine
licet et de plane. Et fictios vitare
debent. Et si eis periculum immineret
publicatione nominum: quid iuris. et ro
borant constitutiones potest illi non pra
riates. e. c. Statuta quedam. li. sexto.

Inquisitores quando et quomodo con
iuram vel diuisim pcedant et de cari
ceribus et custodibus iuramento clauibus
et notarijs ac alijs. de hereticis. c. No
torum. in clementinis.

Inquisitor nullus sit nisi quadragesimum an
num attigerit. nec armis abutatur ipsis
concessis. Nec officiales habeant: nisi ne
cessarios et idoneos. et accusentur a nota
rijs si suis abutuntur officijs. e. c. Nolentes
in clementinis.

Inquisitores absteres officio. §. Excom
catio. §. xxv. §. Suspendus.

Inferia continue laborati quod com
mittit non imputatur.
ry. q. j. Si quis insaniens.

Insaniens sacerdos homicidium comit
tens licet a culpa excusetur: ab officio tamen
executione abstinabit. eodē. Si quis
non iratus.

Insequentes hostiliter car
dinalem. su
pra. Excomcatio. §. xij.

Inspiratione occulta do
minus reuo

cat a malo. vicesima tertia. questio. sexta
Quod erran erat. Augustinus ad dona
tistas.

Inspiratio spiritus sancti absoluit a lege
statuti. cit. q. ij. Due sunt. et extra de res
gularibz et trans. c. Licet. Un etia plato
contra dicente licet ad meliorem vitam deo i
spirante transire. e. c. Due sunt. Petita li
centia. dicto. c. Licet.

Instante petere. supra. Appel
lans petat.

Instrumenta propria nulli res
neq. dat a duer
sario vt ipse eis vtat contra eum. extra de
probatio. c. Ex epistole verbis.

Instrumento publico credas vbiq. in
ueniat. extra de pscript. c. Ad a. d. ientia.

Instrumento rebita forma carci non cre
datur. extra de p. instru. c. Qd sup his

Instrumentu iudic. e. falsum ppter plura
ca. Inter dilectos.

Intellectus in ep. est q. sepa
rat cauda a capi
te. extra de baptismo et effe. c. Dato
res. Et glosa di. c. Consuetudinis.

Intentio statuentis vel scriben
tis est semp atto. c. da
extra de offi. iudi. ordi. ca. Licet.

Intentio iudicatur ex circustantijs. infra
Presumitur donum. j. Presumptio.

Intercio si constat no refert de verbis. Ex
tra de pcura. c. Peticio. Na intentio no
debet deferuire verbis: sed verba inten
tionis. r. q. v. Humane. Gregoz. r. xv.

Intentio moral. extra de verb. sig. c. Intelligencia
moral. extra de verb. sig. c. Intelligencia

Intentio operi indifferens. finem impos
nit. distin. r. j. Quisquis. r. c. Delicie. Au
gustinus de doctrina xpiana.

Intentio bona malum opus non excusat
prima que. pma. Non est. Gregorius sia
grio episcopo.

Intentio mala bonum opus destruit. r. xv
ij. que. pma. Militare. Augustinus.

Intentionem preter. contingencia no im
putantur. e. que. v. De occidendis. Au
gustinus ad Plebicolam.

Intentio rea et no aliud ream facit ligua.
r. xvij. questio. ij. Homines. Augustin. de
verbis apostoli. sermoe. r. xvij.

Intentionem et voluntatem deus plus
actibus respicit. r. xv. que. vj. Si a sacer

dotibus.

Intercessione displicentia
iraci animus
ad deteriora prouocatur. ij. que. vij. In
grauioribz. Gregorius. Infra. Quo ma
li sacerdotis.

Interdictum generale dicitur
generale dicitur non solum
quod per prouinciam: sed et per ciui
tatem vel villam positur. extra de verbo
rum significa. c. Lum in partibus.

Interdictum sine assensu episcopi positu
no dz obseruari: sed is qui deliquit sbi
ceat ecclesiastice coercionis. extra de his
que fiunt a maio. c. Quesiuit.

Interdicti et suspensionis sententiam epi
scopus sine capitulo non ferat. extra de
excessibz prela. ca. Peruenit.

Interdictum vel excommunicatio lata co
tra dnegatem indebitam. procuracione
non valet. eodem. ca. Lum quozundaz.

Interdictum quod continet intollerabile
errorem non tenet. scilicet vt ecclia red
dat quod non rapuit. eodem. Dilectus
filius.

Interdictum de eos qui communicat ex
emptis in fra. dno privilegij positus no
valet. extra de excessibz prelatorum. c.
Quanto.

Interdicti excommunicationis et suspens
ionis sententia feratur sub forma que ha
betur. cap. Lum medicinalis. alias alio
ter ferens: suspensus e ab ingressu ecclesie.

Et si infra mensem se diuinis ingerit: ut
regularis efficitur. a solo papa absoluens.
de sententia excommu. ca. Lum sic
medicinalis. libro sexto. Supra. Excom
municatio. s. ij. s. v.

Interdicti sententia nulla est. supra. Ex
communicatio. s. ij.

Interdicti excommunicationis et suspens
ionis sententie paria sunt. Supra. Ex
communicatio. s. pmo.

Interdicti sententiam potest decan. ferre.
de sententia excommunicationis. eod
dem. capitulo. Dilecto filio. Libro sexto.

Interdictum non cassatur per appellatio
nem sequentem. sicut nec alia sententia.
extra de appellatibz. capitulo. Ad bec.
Quoniam.

Interdictum quandoq; ponitur in to-
tam p[ro]uincia pro vnius delicto. extra d[omi-
n]i. offi. iudi. de le. c. Sane quia. extra d[omi-
n]i. spo[sa]. 2. matri. c. Non est.

Interdictū semp[er] excludit puuloꝝ baptis-
mū 7 p[ro]niam morientiu. e. c. No[n] est.

Interdicti tēpore clerici submisſe legant
ira q[ue] extra nō audiant. extra de pe. 7. re.
ca. Quin te. glosa. Exco[m]municato sicut inter-
dicto nō licet stare extra ecclesiā. 2. j.

Interdicto generali licet vinctio 7 ecclesia
sua sepultura phibeat: tamē clerici suā
tes interdictū: sub silētio sepeliri possūt.

Et bini vel tres clausis ianuis portas le-
gere possunt. Et regales fori eundē mo-
dum diuina celebrare et peregrinos ad
penitentia[m] recipere. e. c. Quin te.

Interdicti tēpore sicut morientib[us] p[ro]niam. 7 p[ro]-
uulis baptisma: ita confirmatio q[ue] in frō-
te fit concedit. extra de senten. excom. c.
Responso. §. Preterea. Et infra etiaz re-
quiras.

Interdicti siue suspensionis sententiam
episcopi nō incurrūt nisi de eis fiat men-
tio sp[irit]ualis. de sen. ex. c. Quia periculosi
libro sexto.

Interdicti t[em]pore p[ro]m[iss]i s[unt] sacerdotib[us] nō
pullatis campana[m] ianuis clausis. inter-
dictis 7 exco[m]municatis exco[m]m[un]icatis cā con-
ficiendi eucharistia q[ue] decedentib[us] i[n] p[ro]niam
etiā tunc nō negatur: missas semel in eb-
domada submisſa voce celebrare. Extra
de sen. excom. c. Permittim[us]. imo p[ro]cipit
q[ue] singulis dieb[us] in ecclesijs 7 monaste-
rijs misse 7 diuina officia celebrent sicut
alias. sub quoq; pena carētie distributio
nam quotidiana 7 clerici 7 cāonici om-
nes sicut alijs t[em]p[or]ib[us] adesse tenent. serua-
to tamē modo p[re]dicto de claudendoꝝ ex-
cludendo etiā alijs. de sen. excom. c. Al-
ma mater. li. vj. §. Adhucimus. Glosa. §.
Ecclesijs. Nō intelligit de ecclesijs inter-
dictis. s[ed] etiam vide.

Interdicti tēpore siue a iure vel homie
positi omnes etiā sani admittunt ad pe-
nitentia[m]. nisi sint exco[m]municati qui solo
articulo mortis admittunt. vel nisi pro-
pter eoz culpā dolum vel fraudē positū
sit interdictū vel delicto cui[us] occasione
positū est. consiliū. auxiliū. vel fauorē p[ro]-
buerint: illi nisi satisfecerint ad penitētia[m]

am nō recipiunt. Aut si impotētes sint:
cautionē p[ro]stituerint q[ue] satisfaciant cū po-
tuerint. Tamē nec tunc quo ad illos vel
etiā alios q[ui] minime deliquit interdictū
loci ciuitatis vel vniuersitatis relaxetur.
sed illis dūtaxat iniungat p[ro]niam salutarē
de sen. ex. c. Alma mater. li. vj. §. Quia po-
Interdicti tēpore in baptismo. cōfirma-
tione. crismate yngere licet. Et in die ce-
ne crisma conficere. e. c. Quonia[m] i[n] baptis-
mo. Supra vide.

Interdicti tēpore in festiuitatib[us] natio-
nialit[us] xpi. pasce. penthecostes. assumpti-
onis marie pulsent campāe. 7 ianuis ap-
ertis alta voce diuina solennit[er] celebrēt
exco[m]municatis exco[m]m[un]icatis: sed interdictis
admissis. Illi t[ame]n quoz causa interdic-
tum positū est: alta[m] nō p[ro]p[ri]ent. ces-
teris statutis circa interdictū in suo ro-
bore p[er]manentib[us]. nō obstanti. illis q[ui] bus
cōtra p[ro]uilegijs a p[ro]p[ri]o q[ui]buscūq; etiā
exemptis. cessis. de sen. ex. c. Alma mater
§. In festiuitatib[us]. li. vj.

Interdicti tēpore p[ro]uilegiatis sup[er] h[oc] cō-
ceditur diuina celebrare clausis ianuis:
submisſa voce: campāis nō pulsas. Ita
q[ue] alios nō admittat etiā aliunde veniē-
tes. nisi 7 ipi sint sup[er] hoc p[ro]uilegiati. Et
si singulari p[ro]p[ri]one cōcessum est modo p[re]-
dicto celebrare vel audire diuina: enam
familiares ei[us] domestici eo mō admittū-
tur. No[n] aut[em] sic familiares alic[ui] collegij
p[ro]uilegiati. nisi 7 ipi sint sup[er] h[oc] p[ro]uilegi-
ati. Dmō etiā concessione nō gaudent
illi quoz culpa vel fraud[em] interdictū po-
nit vel qui culpe illi con[tra] illi. auxiliū. vel
fauorē dederint p[ro]petrande. d[omi]ni p[ro]uile. ca.
Licet vobis. libro sexto.

Interdicto loco vel ciuitate p[ro]pter dicitū
dñi vel rectoris: possunt ciues q[ui] nō sunt
culpabiles nec etiā interdicti: a libi licit[er]
te diuina audire. de sen. ex. c. Si senten-
tia. li. vj. Etia[m] alias possunt a libi audi-
re qui causam nō dederūt interdicto. ex-
tra de p[ro]uile. c. Quod nōnullis. Glo. vi
detur Briari.

Interdicto loco omnib[us] ibi interdictum
est diuina audire: nisi sint p[ro]uilegiati.
Glosa. c. Alma. verbi. Interdicti. Et
supra. Interdicto t[em]p[or]e p[ro]uilegiatis. Et in-
fra. Irregularis efficitur loco.

Interdicti ad diuina admitti non debet
sicut nec excommunicati. nec sacramenta
ecclesiastica vel sepultura eis exhibeant
Flam.

Interdictus est ingressus ecclesie religio-
sis et secularibus non obstante privilegio
si sciēter celebrant vel celebrari faciāt di-
uina in locis interdictis. nisi in casibus a
iure pmissis. vel si excommunicatos vel in-
terdictos publice ad diuina officia sacra-
menta vel sepulturā admittāt donec sa-
tisfecerint ad arbitrium eius. cuius senten-
tiam prempserunt. de pui. c. Epoz. li. vj.
Et etiā sunt excommunicati. vt. s. Exco-
municatio. §. xxx. §. xxiii.

Interdicti sicut et excommunicati ab omni-
bus debent vitari. extra de pui. c. Lū
et plantare.

Interdictus a ingressu ecclesie et extra se
diuini ingesseri efficit irregularis. At
si decedit interdictus durare caret eccle-
siastica sepultura: nisi penituerit. de sen-
t. excom. ca. is cui. li. vj.

Interdicti tempore celebrās et hmoi. s.
interdictus est ingressus. Supra. Exco-
municatio. §. xxii.

Interdictū violātes. s. Excommunicatio
§. xxii. §. irregularis efficit loco
Interdictos sepelientes. s. interdictus est
ingressus. s. Excommunicatio. §. xxiii.

Interdicta si fuerit ecclesia nō debent ibi
sepeliri mortui. extra de pui. c. Lum et
plantare. §. in ecclesijs.

Interdictū si illi p quibus positū est nō ser-
uant: nec alij sepelire sent. c. Petiti.

Interdictū nō seruātes officio et hñficio
debent suspendi. Et siue a tali violato-
re plate sunt irritē. et monachi ac monia-
les sunt in artioza monasteria detruden-
di. extra de clerico excom. c. Postulastis
extra de excessi. plato. c. Tanta. §. Quesi-
uistis.

Interdictū nō seruātes excusat pbabilis
ignorantia. extra de cler. excom. ca. A
postolice.

Interdictū nō seruans beneficiar digni-
tates pferre nō potest. nec excom. care. ex-
tra de excessi. c. Tanta.

Interdictū nō seruans efficit ineligibilis
extra de postulatōe. c. Ad hoc. infra. Ir-
regularis efficit loco.

Interdicti sententia generalitē lata nō po-
test ad cautelam relaxari. de sen. excoi. c.
Presenti. li. vj. Blosa verbi. Generali di-
cit q si specialiter in personā fertur: pot
relaxari. Item suspendit tñ. sed excomu-
nicatio ecōtrario nō suspenditur: sed ad
cautelā relaxat. Blosa. verbi. Presenti.
vbi supra.

Interdictū quando seruari debet. s. Vi-
tari debet.

Interdicto clero nō est interdictus plus
nec ecōuerso. vnde ad diuina admittun-
tur alij. Interdicta ciuitate ppter dicitū
domini spalis ciues nō sunt interdicti.
extra eam admittunt. Interdicto popu-
lo: etiā singulares de populo sint inter-
dicti. et extra casus in iure pmissos non
possunt diuina audire. De sententia ex-
co. ca. Si sententia. li. vj.

Interdicta ciuitate vel castro eius subur-
bia et ptingentia edificia intelligunt in-
terdicta. Interdicta ecclesia etiā capella et
cimiteria eius et stigua sunt interdicta
nec in eis licet celebrare vel sepeliri. c. c.
Si ciuitas. li. vj.

Interdicta est ecclesia ppter effusionez san-
guinis a iure nō est hominis. Ideo in ec-
clesia celebrās nō est irregularis. Ex-
tra de pui. c. Si irregularis. c. Tanta. licz peccati.
de sen. excom. is qui. li. vj.

Interdicta est ecclesia de iure seminis ef-
fusione publice inibi et maliciose facta.
extra de conse. eccle. c. Proposuiti. Item
eo. ti. c. Si ecclesia. li. vj. s. Ecclesia debz
vide latius. Item si ibi fuerit sepul-
crum communicatus publice. de conse. eccle.
c. Consuluiti. Item vbi aliquis contra
constitutōem de ritu sepulture fuerit sep-
ultus. de sepulturis. ca. Animaz. li. vj.
de penis. c. Lupientes. li. vj. Et. s. Ex-
communicatio. §. xxii.

Interdicta est ciuitas vbi papa eligitur
si rectores eiusdem constitutiōz ipam nō
seruent vel cardinales plus debito arta-
uerint. de elec. ca. Vbi periclm. li. vj.

Interdicta est ciuitas fauorem vel consi-
lium dans in captiōne alicui cardinali
Item si consules vel rectores contra cō-
mittentes pdicta pcedere obmiserint. de
penis. c. felicitis. ad finem. li. vj. s. Exco-
municatio. §. xii.

Interdicta est terra occidentiū. pcutienti
um. capientium. vel bannientium papam
vel episcopū. Item hoc mādātium ratū
habentū. Item socioz. piliariozū. fau
toz. receptorum et defensorū vsq; ad
satisfactionē. de puile. c. Si quis suadē
te. in clementi. Item ciuitas vel loc^o in
quo cōmittit excessus. Item locus in q̄
captus dēiget epus vel papa. vbi supra
Supra. Excoicatio. §. rj. Item ciuitas
talia cōmittens vel aliquod p̄dictoz. vt
supra. Consentens. c. ca. §. Ciuitas do
nec satisfecerit.

Interdicta est ciuitas vel cōmunitas tal
lijs vel guidagijs et theloris ecclias vl
clericos grauans. de censib. c. Qyanq;
li. vj. Excoicatio. §. riiij. Itē si impign
rationes seu represalias in grauamē ec
clesie vel clericoz concedit vl protogat
de iniuria 7 dan. c. Et si impignozatio
nes. li. vj. s. Excoicatio. §. riiij.

Interdicta est terra tenentiu vsurarios
manifestos non inde oriundos ad exer
cenduz fenus. Item ciuitas quoz te
net. de vsuris. cap. Usuraz. §. vj. s. Ex
cōmunicatio. §. xxx.

Interdicti excoicati 7 suspēsi sunt itro
mittentes se de beneficijs eoz qui in ne
pocijs rōme occupant. §. Suspēsi. §. ij.

Interdicti et suspēsi nō possunt eligere
vel eligi. extra de ofue. c. Cum dilectus
extra de ele. c. Cum inter. r.

Interfecisse videt qui duz po
tuit liberare nolu
it. extra de homi. c. Sic dignum. §. Illi
etiam.

Interpretatio in obscuris.
§. Obscura.

Interpretatio est in contractib; plena. in re
stamenti plenior. in beneficijs plenissi
ma adhibenda. extra de dona. c. Luz di
lecti filij.

Interpretatio. In penis benignior est iter
pretatio faciēda. de re. iij. ca. in penis.
li. vj. Et contra eum qui legē dicere po
tuit aptius est interpretatio faciēda. e. c.
Contra eum. li. vj.

Interpretatio nō verbū ex verbo sed sensū
ex sensu requirit. quia dum p̄prietas ver
borum attendit sensus veritatis amittit

extra de verbo. signi. c. P̄tesa.
Interpretatio facti in melioze partē fit
at cum dubium est quo animo factum
sit. extra de regu. iuris. ca. Estote miseri
cordes.

Interpretatio est semp in benignioze partē
faciēda. extra de testi. 7 atte. c. Cum tu
extra de iureiuran. c. Ad nostram.

Interpretatio canonū vel legū ad eū perti
net qui condere habz ius. ff. q. j. Sicut
enim. §. Ex his.

Interpretari illius est cuius est cōdere. Ex
tra de iuditijs. c. Cum venissent. Extra
de senten. excom. c. inter alia.

Interpretari potest legatus siue cardinalis
mandatū pape. ar. extra de postu. c. ad h

Interpretatio se canonū sibi reseruat eccle
sia. xx. q. j. idē. §. Nō ita. c. de medū

Interpretari debet beneficiū principis lar
gissime. extra de verbo. signi. c. Olim

Interpretans sacra scrip̄turā aliter q̄ spū
sacrus flo. glia. l. h. c. d. d. l. xxxvii.
vmo. xxxij. q. r. h. Heretis.

Interpretatio quedā est probabilis 7 nō ne
cessaria. quedā necessaria sed nō genera
lis. Quedam pbabilis necessaria 7 gene
ralis sed nō in scriptis redigenda. Que
dam vero pbabilis 7 necessaria 7 in scri
ptis redigenda. Et a quo fieri debeant
huiusmodi interpretationea habet in glo
sa. ff. que. j. §. Ex his.

Interrogationes i scri
ptis

ra aliquādo significant difficultatē. vt
Si peccauerit sacerdos quis orabit p̄
eo: et huiusmodi. Aliquādo negatōnes.

de peni. di. j. Si sacerdos.

Interrogatio actoris idem valet ac si iu
dex interrogaret. ar. extra de dolo. 7 cō
tuma. cap. Prout nobis.

Interrogare potest iudex quando cūq; si
bi visum fuerit. extra de fide infra. cap.
Cum iohannes.

Inuadentes rōipetas 7 ad
romanā curiā

vel inde venientes. Supra. Excommu
nicatus. §. xv.

Inuadentes aliam urbem seu terras eccle
sie romane. s. Excoicatio. §. xv.

Inuadentes vel vsurpātes bona eccliaz

supra. Excommunicatio. §. xv. §. xxxiiij.
Inuadentes victualia ferentes ad curia
Supra. Excommunicatio. §. xv.

Inuenditum neutrum dereli-
quit quisquis
hoz alterū vendit sine quo nec alter p-
uenit. et sic similiter de emptōne. i. q. iij.
Si q̄s obiecerit. Rich. i. iij. di. xxxv. dic-
q̄ hoc intelligitur q̄n spūalia venduntur
quibz annexa sunt temporalia: tunc ē si-
monia. sed nō ecōuerso.

Inuentas res detinens furtuz
comittit et rapinaz.
xiiij. q. v. Sicut qd inuenisti.

Inuestire poterit clericus absens
pro aliu presentem. ex-
tra de pben. ca. Accedens.

Inuestitura non inducit ali-
quē in possessioz
extra de his que sunt a maio. c. Et de
extra de dona. ca. Seruus.

Inuidia est capitale peccatum.
di. xxxv. Unū. §. Alias
circa medium.

Inuincibilis ignorantia. s.
ignorantia.

Inuitus iudeus non est a fide
cogendus. di. xxxv. De
iudeis.

Inuitus est ad fidem cogendus qui a fide
de apostatavit. xxxij. q. iij. Displicet.

Inuitus quod quis patitur ei non impu-
tetur. id est. p̄iudicium non generet. di. v.
Lum. ca. q. Ad eius. Nam etiam co-
ram deo non imputat ad quod quis co-
gitur absoluta coactioe. di. iij. l. Pres-
byteros. et extra de his que vi. ca. Sa-
cris. In contractibus vero nō requiritur
coactio absoluta: sed sufficit dum cogit
metu in virum constantem cadere extra
eo. ca. Ad audientiam. Nisi culpa sua in-
ciderit in ealem metu. ff. De me. causa. l.
Si mulier. Secus in ordinibz. q̄a muti-
latus violēter non ordinat. extra de cor.
vici. ca. Exposuisti. Et corrupta p̄ vim
non consecrat inter virgines. xxxij. que.
v. Ille. hec in glosa. di. v. Ad eius. ver-
bi. Inuita. Est igitur coactio duplex. s.
Absoluta. et in illa non peccatur. di. v.
Ad eius. quod tamē intelligit nisi p̄ fa-

ctum animo cōsentiat. Alia est conditio
nalis: qua quis cogitur vt eligat vñ de
duobus. sicut lectoribz dicit q̄ ad puber-
tatem venientes cogant: aut q̄ continē-
tiam pmittant vel vxores ducant. disti-
xxxij. Lectores. Et tales nō excusant pec-
catum: licet ipm attenuet. extra de his q̄
vi. c. Sacris. Extenuat tunc quādo est
metus in constantē virum adens. Non
tamen in tantū vt quod alius esset mor-
tale: fiat ppter metum huiusmodi venia-
le. vt in dicto. ca. Sacris. r. ij. q. i. In p̄-
mis. iuncta glosa. verbi. metu. vbi dicit.
Metus hic attenuat peccatū. Et quā-
doq̄ penitus excusatur (scilz coactio abso-
luta) vt dist. l. Presbyteros. Quandoq̄
i nullo excusatur. xj. q. iij. Quisq̄s. me. loq̄t
de eo qui metu veritate tacet. Et de cō-
secra. dist. iij. (Eos) loquit de rebaptis-
satis ex metu. Hec glosa. Unde diuersi-
tas in hoc notat q̄ in his que diuini iur-
is sunt nō excusatur metus cōditionalis:
sed in his que sunt iuris positivi excusatur
vt patet in iuris prime allegatis. Nam
ij. ca. Sacris. vbi supra loquit de eis q̄
excommunicatis cōmunicant. r. c. vt ibi.
Est igitur metus duplex. scz leuis quo q̄s
leue malū timet vt minas multas quas
minas nō habet implendi possibilitate.
tem. Est autē metus pbabilis siue quis.
qui dicitur iustus metus. Ille scilz q̄ po-
test cadere in constantē virū. vt cum q̄s
potens inferre minas mortem vel grauē
cruciatum corporis. vt extra de his que
vi. ca. Lum dilectus. aut seruitutē: siue
status subuersionē. scilz quia scinder in-
strumenta siue puilegia libertatis vel de-
tinebit in carcere. vel stupratiōem. vt ff.
Quod me causa. l. Isti quidem. Insti. e.
ri. §. ij. r. iij. siue fiat hec minatio p̄prie p̄-
sone vel liberoz: vxoris aut hmoi perso-
narum. vt in dicta. l. Isti. in fine. Itē cō-
minatio excommunicatiōnis. glosa. in. ca.
Olim mater. extra de resti. spoliato. Et
hoc verum est s̄m iohem andree: si iniu-
ste cōminatur. secus si iuste. quia tūc sua
culpa incidit in metum. Et sic non excu-
satur. ff. Quod metus causa. l. Si muli-
er. Item metus infamie iuris qui habz
iuris effectum dicitur iustus. vt de p̄-
bensus in aliquo delicto si quid facit vt

non prodatur: ex iusto metu facit. ff. co. ti. l. Nec alicuius. §. finali. Non autē timor infamie facti. ff. co. ti. l. Nec timore in glosa. Item metus perdendi bona tēporalia vel grauem iacturam in eis. puta maiorem partem. fm Panormitanū. extra de his que vi. ca. Abbas. dummodo sine eisdem nō potest sustentari. Nam bona spiritualia non possunt diu esse sine temporibus. j. que. iij. Si quis obiecerit. Item ex imperio vel supplicatio neregis vel domini. et hoc verū est dūmodo consuetus est tyrannice tractare nō obtemperantes suis precibus. scdm iohannē andree. cap. vltimo. extra q̄ clerici vel vouen. Hec tamen omnia intelligantur quando quis alias non habet facile remedium sibi prouidendi. ar. extra de ele. ca. finali.

Inuitus beneficiens non premiabitur. et de opere iuris factio cōmodum quis nō consequitur. arg. xij. que. ij. Quā p̄posterum. iuncta glosa.

Job quotidiana sacrificia pro filiis offerre. holocausta offerens per singulos: scilicet vt disciplinam eis exhiberet quos tanta caritatis perfectio in vno non contineret. et quibus eorum i die suo conuiuium fratribus pararet: et ad epulandum tres sorores suas pariter inuitaret. disti. l. vij. §. Accessit. Ambrosius super illo. Domini cuiusdam diuinis fructus vberes ager etc.

Joci illiciti prohibentur clericis. §. Clerici.

Johannes baptista singul' generibus hominū cōueniens dedit salutis documentum. di. lxxxvj. Singulis. Ambrosius super Lucam.

Jonathe oculos sanus mell' aperuit quos fames clauderat. xxij. q. ij. §. finali. et habet. f. Re. xij.

Joseph noluit tradere mariā quāuis adulteriū suspicatus fuerit. qz inst' erat. ij. q. i. Si peccauerit. Aug. omel. de p̄nia.

Joseph vna cum mariā post christi cōceptionem vouit virginitatē. xxvij. que. ij. Beata maria. Augustinus.

Joseph tempore passionis xp̄i vixit. Na

dicit Crisostomus q̄ virgo nō fuit hō banni p̄mendata nec ioseph eam fuisse passus ab eo discedere nisi ipam ioseph habuisset nō vt cognitam. xxvij. q. ij. Si enim. iuncta glosa. Hoc idem asserat in eadem verba. Ambrosius super Lucam verbi. Ad virginem desponsatā. etc.

Ira dei non est vt hominis ira. id est concitati animi perturbatio. sed est tranquilla iusti supplicij constitutio. de pe. di. ij. §. Productio.

Ira dei vno peccante super multos venit. disti. l. Sed illud. Jeronymus sup ionam.

Ira hominis est concitati animi perturbatio. de pe. dist. iij. §. Productio.

Ira si diu tenetur mortale peccatum est. disti. l. x. §. Etas.

Ira facit cōmittere de q̄ hō postea multū d' let. x. q. iij. Cum

Ira impedit equitatem iudicij. x. q. iij. il lq̄ preposito. c. iij.

Irregularitas est impedimentū seu repulsio executionis diuini officij seu sacramenti: ex canonica institutione pueniens. arg. de tem. ordi. c. vlti.

Irregularitas incurrit ipso iure aliquando ex defectu corporis. aliquādo ex defectu sacramenti. aliquādo ex delicto. prout haberi potest. ex doc. circa. c. Nisi eaz pridem. §. Personae. extra de renuncia.

Irregularitatem non tollit ingressus religionis. extra de eo qui fur. c. Veniens. ca. innotuit. Intelligitur de irregularitate que proprio delicto inducitur. Religionis enim ingressus tollit irregularitatem que alterius delicto inducitur. extra de si. p̄sby. c. Ut filij.

Irregularitatem inducunt etiam peccata occulta. arg. extra de renun. ca. Nisi cum pridem. §. Personae. Nō v̄tū est. sic cut. f. habetur. Ordinandum non repellit.

Irregularitas cōtrahitur etiam sine culpa et merito. sicut cum iudex occidere facit malefactorem. Sed ex cōmunicatō nūq̄ sine culpa. Glosa de homici. ca. vnicō in clemen. ver. Sū.

Irregularis est diuinus homicida. disti. l. Hū qui. Supra. Homicidium. Si tamen sit leuissima culpa non inducet irre

gularitate. ex textu. extra de pe. et re. ca. Quæsitum. in verbo. Uerū si per incuriam. vide Panormitanū.

Irregularitatem incurrit omnis mutilatus xxij. q. vi. ca. Dis a quibus. extra de clericali. ca. Clericis. Et intelligit quod membrum ex toto debilitat. ut habet ex textu quod clerici. vel vouen. ca. unico. in clementinis. Et dicit Landulfus ibidem. quod tunc incurritur quando huiusmodi mutilatio fit in membris principalibus. Membrum autem proprie sumptum et stricte fit in Bar. et in bannē de ymo. in l. circa finem. ff. de publici. iudi. est pars corporis habens officium separatim et distinctum. sicut manus ad palandum. pes ad ambulandum. ad hanc facit distinctio. lxxxij. cap. Singula. iuncta glosa. Digitus ergo non est membrum sed pars membri. ff. de sta. ho. l. non sunt liberi. Ideo secundum aliquos mutilator digiti et huiusmodi non irregularis. Vide in summa angelica. voca. Homicidius. §. sexto.

Irregularis est omnis qui mandat aliquam verberari: etiam si prohibet occisionem et mutilationem dummodo verberas ad huiusmodi processerit et in illis excesserit. de homici. ca. Is qui. li. vi.

Irregularis efficitur sacerdos dans benedictionem ad duellum: si mors vel mutilatio inde sequatur. Similiter et alij ad hanc prestantes fauorem auctoritatem vel auxilium. et peccat nihilominus mortaliter. secundum Ray. et Han.

Irregularis efficitur irragicus et medicus si eorum negligentia vel imperia mors procuratur infirmo. Secus si nihil omittant de contingentibus. extra de homici. ca. Tua nos.

Irregularis est omnis bigamus. de xxvj. Unius. §. Bigamus.

Irregularis est qui in sacris constitutus ducit uxorem non virginem. extra. ca. A nobis. de bigamia. §. que ibi. Irregularitas ex bigamia

Irregularis est ducens uxorem meretricem. dist. xxxij. p. totum. Item ducens ioculatricem licet virginem. dist. xxxij. Si quis virginem. infra. Ordinari non debent.

Irregularis est omnis seruus. dist. lxxx. c.

Quicumque. extra de seruis non ordinari. p. totum. §. Ordinari non debet serui.

Irregularis est qui simul plures ordines recipit. §. Ordines plures.

Irregularis efficitur qui in apostasia ordines recipit. extra de apostatis. c. Consultationi. Nam omnis apostatans est irregularis. di. l. ca. Huius qui.

Irregularis efficitur et a papa solus cui ingressus ecclesie interdicit si se interim diuinis ingesserit. de sen. ex. c. Cum medicinalis. li. vi.

Irregularis est omnis corpe viciatus. dist. lxx. p. totum. extra de cor. vici. p. totum

Irregularis est omnis solēniter penitens. di. l. Ex penitentibus.

Irregularis est patiens defectum natalium extra de filiis presbiteri. p. totum.

Irregulares sunt omnes qui prohibiti sunt a canone ordinari. ut illegitimi. minorenes. et huiusmodi. de quibus. §. Ordinari. infra. Ordines.

Irregulares sunt omnes heretici in quibus etiam pueris remanet irregularitas. §. i. Venti. di. l. Qui in aliquo.

Irregulares sunt omnes simoniaci. quia sunt excommunicati. §. Excommunicati. §. xxij.

Irregularis est quisque infamis. di. l. Qui in aliquo. de reg. iur. c. Infamibus. li. vi.

Irregularis est omnis hermofrodita propter deformitatem defectum. de di. xxxvj. illatos

Irregulares sunt omnes constituti in officio turpi et inhonesto. ut histriones et huiusmodi. de ple. di. ij. Pro dilectione.

Irregulares sunt curiales. dist. lxx. c. j. Et Rich. dicit illos curiales quod quacumque conditione obligati sunt semper curie alicuius potestatis publice officium habentes. et nisi absoluti a curia non promouentur. vt. §.

Irregularis est excommunicatus maiori excommunicatione. suspensus apostata ordines recipiens. vel alias non legitime ordinatus. vt precedenti. §. Et. §. prime.

Irregularis est qui non secundum canonum instituta ordinatur et per prius suspensus ab executione ordinum se nihilominus ingesserit. §. Suspensus. §. f.

Irregularis est quicumque excommunicatus maiori excommunicatione vel suspensus aut interdictus diuina celebrauerit vel ordines receperit. extra de cleri. exco. mi. c. Appli

ec. c. illud. Item de sen. et re iudi. c. Cum
eterni. li. vi. de sentē. excom. cap. Cum
medicinalis. c. is qui. c. is cui. li. vi. Ex
cusat tamen pbabilis ignorantia. dicto
ca. Apostolice. extra de cleri. excō. a pa
pa absoluendus. ibidem. Etia infra ha
bet. Irregularis efficit quis.

Irregularis efficitur quisquis suspensus
ab officio: beneficio: vel executione ordi
nis: se diuinitis ingesserit. vbi supra. vlin
ordine suo ministraverit. s. solēniter. Ex
tra de clerico excom. c. Si quis psbyter
iuncta glosa. verbi. Presumpserit. Idez
de excōicatio et interdicto. quia ad paria
iudicantur. de sen. excom. c. Cum medi
cinalis. li. vi. Et glosa. c. Si quis. ver
bi. Obseruari. s. Excōicatio. §. xxxij.

Irregularis est religiosus suspensus ab of
ficio pdicationis p eo q nō fecerit sibi cō
fiteantibus conscientiam de decimis soluē
dis: si se sic suspensus eisdē officijs inges
serit. s. Decimas nō pmouētes. de penit
ca. Lupientes. in clemē.

Irregularis est celebrans in sacris quod
cunqz officij ecclesiasticū: in sacris nō or
dinatus. extra de cleri. nō ordi. c. Si qz
cap. Et h. t. r. s.

Irregularis est q irato recipit sacramētū
impunitur caractor. et pfirmatōez. di. l.
Lohfirmandū. vel baptisimū. de consec.
dist. iij. Qui bis. vel ordinem. s. q. j. Qz
quidam. Et oportet dispensari etiam si
ignorāter ptingit. de con. di. iij. Eos.

Irregularis est q pfert hereticis sacramē
ta: vel sepelit eos aut recipit oblationes
eorz. scz hereticor.

Irregularis est qui se ad titulū alienū fe
cerit ordinari: eo pacto q nihil inde de
fructibz percipiat. extra de limo. c. Per
tuas nobis.

Irregulares sūt sacerdotes et religiosi au
dientes leges vel pbificam. nisi infra qu
os menses desistant. extra ne cle. v. mo.
ca. Magno. ca. Super specula.

Irregularis est interdictus absoluens in
foro pnie. sic et excōicatus siue suspensus
quia exequit ordinis sui officium a q sus
pen? e. xi. q. iij. c. penit. Et absolutio pa
palis. Item fm Altaranum. li. vii. ti. x.

Irregularis efficitur qui sub excōmuni
catione prohibitus ordines recipit. ifra

Ordines plures. s. Ordinatus furtine.
Irregularis est qui celebrat in loco inter
dicto scienter. de sen. excom. is qui. s. is
vero. li. vi. s. interdictū violātes.

Irregularis quādo fit celebrans vel n. su
pra. Celebrans.

Irregularis nō fit clericus mandans ba
livo exequi iusticiā. s. Cleric? habens.

Irregularis nō fit clericus iudici de ma
lefactore cōquerens. s. Domicida nō ē.

Irregularis nō fit qui aliter mortem eua
dere nequit si suū inuasorē occidit vlnu
tilat. de homi. c. Unico. in clemē.

Irregularis nō fit furiosus infans vlnoz
miens si quem occidit. vbi. s. Blosa. In
fans minor septennio intelligit

Irregularis nō fit clericus celebrans coraz
excōmunicatis vel interdictis scienter.

licet peccet mortaliter. de sen. excō.
ca. is qui. Blosa. irre. maritali prim? ē.

Irregularis nō efficitur celebrans in mi
nor? excōmunicatiōe. licet peccet mozt
taliter. extra de cleri. excō. c. Si celebrat.

Irregularis potest in necessitate assumi
in abbatem. extra de etator qualita. ca.

Tua in domino.

Irregularis efficit quis dum excōmuni
catus maiori excōicatione recipit etiaz

ordines minores. et per papā solū dispē
satur. extra de sen. excom. c. Cum illorū

supra. irregularis ē q cunqz excōi.

Irregularis est omnis suspensus vtes or
dine a quo suspensus est vel officio. De

senten. excō. c. Cum medicinalis. li. vi.
et a papa dispensat. Unde absolutus ab

quō: adhuc remanet aliud. sicut de excō
municato pluribus sententijs. extra de

senten. excō. c. Cum pro causa. ca. officij

Irregularitas ex bigamia contrahit mlt
tis modis. Nam bigamus dicitur qui vi
duam ab altero cognitam ducit. di. xxx

ij. Seriatim. Itē si ducit coruptaz ab

alio: etiam se ignorante. disti. xxxij. Lu
randum. Sed si ip. solus eaz cognouit

set: et postea duxisset secus esset. di. xxv
Acutus. argumē. extra qui filij. c. Ta

ta. Item si propriam vxorem cognoscit

postqz a altera est: etiam eo ignorāte
distin. xxxij. Si cuius. et sequen. nō ob

stante si accusatione pendente ad pzece
ptum ecclesie debitum reddit. fm glosaz

dicti. cap. Si cuius. 26 cor. f. Thom.
Item si duxit diuersis temporibus duos
as. et utrasque cognouit. xxx. q. j. Aperiat
etiam si vnam earum ante baptismum ha-
buit. distin. xxvi. Una. xxvii. q. iii. Acu-
tius. Item si vno vel diuersis tempo-
ribus duas duxit. licet vnam earum de fa-
cto tantum habuit. quia de iure propter ali-
quod impedimentum eam habere neque-
rit: bigamus censetur propter affectum
intentionis cum opere secundo. extra de biga-
mis. cap. Super. Item si in sacris co-
stitutus vel professus duxit uxorem. Ex-
tra eodem. cap. A nobis. Si tamen vir-
ginem duxerit non incurrit. Utroque ta-
men casu est excommunicatus. supra. Ex-
communicatio. §. xxiii. Item si duxit
uxorem valem vniculatricem et huius-
modi: licet virginem. distin. xxviii. Si
quis viduam. et magistro magis si merori-
cem ducat. distin. xxviii. per totum. Et
omnibus predictis modis contrahitur
irregularitas. prout in capitalis supra
allegatis habet.

Irregularis est qui differt baptisari vsq[ue]
ad egritudinem. quia presumitur non ve-
re conuersus. admittitur tamen ad or-
dines. si postea eius fides et vita proba-
bilis apparuerit: vel si raritas clericorum
hoc exegerit. distinctione. lviij. Si quis
irregularis est notorius adulter. fur. sa-
cilegus. periurus. falsus testis. et huius-
modi. Extra de temporibus ordinibus. capi-
tulum. Questum.

Irregularis est quicumque obligatus ad ra-
ciocinia supra. ex administratione rei pub-
lice. distinctio. l. Preterea. Vel persone
secularis (non miserabilis) tutor. pro-
curator. vel curator. nisi fuerit ab hu-
iusmodi obligatione absolutus. xxx. que-
stione. iij. cap. j.

Iterum non debet baptismus et sa-
cerdos. de conse. distin.
iij. Non licet.

Iteratum non dicitur quod nescitur fa-
ctum. de consecratio. distin. f. De ecclia-
rum. extra de clerico per saltum pro. ca.
Tunc littere.

Iterandum non est sacramentum: sed or-
missum caute est supplendum. extra de sa-
cramentis. Item capi. Pastoralis. capi.

Presbyter. Unde ommissa vinctio supple-
atur: et non reordinetur episcopus vel sa-
cerdos. extra de sacra vnc. ca. vnico.

Iteranda non est benedictio in secundis
nuptiis. extra de secundis nuptiis. cap.
Vir autem. Et sacerdos illas benedi-
cens suspensus est a beneficio et officio.
et a papa absolendus. eodem cap. Cas-
pellanum.

Iterato debent ordines conferri ei qui
eos ante baptismum recepit. extra de pres-
bytero non baptisato. cap. Si quis. ca.
Veniens. §. Preterea.

Iteratio culpe inducit aggrauationem pe-
ne. xv. questio. viij. Dii qui.

Judas veniam impetrasset si a chri-
sto postulasset. de pe. dist.
pmo. §. Item is qui. si effusione sangui-
nis expelleret. e. dist. iij. Scelerator.
Judas magus peccauit desperando quod chri-
stum tradendo. xxvii. questio. v. Si non
licet. Augustinus. li. i. de ciui.

Judei comparantur symoniaci. quia sicut
ille christum. sic ipsi spiritum sanctum ven-
dunt. i. questio. Eos.

Judei cohabitantes christianis eos
renuenerant sicut nus in pe-
ra. ignis in situ. serpens in heretico. Ex-
tra de iudeis. capitulo. Et si iudeos.
Judei baptisati non cohabitent alijs iu-
deis propter pronitatem ad priora vici-
cia. xxvii. questione. Sepe. cap. Huls-
lus. ca. Omnes.

Judei non cogantur ad fidem. distinctio.
xlv. Qui sincera. Extra de iudeis. cap.
Sicut iudei.

Judei permittantur colere festa sua: dum-
modo hoc non faciunt in contemptum
ecclesie. distinctio. xlv. Qui sincera. et ri-
tus suos seruare. Extra. eo. ca. iudei. ca.
Consuluit.

Judeus si inuitus fidem recepit: cogatur
illam seruare. eodem. cap. Plerumque. ca.
de iudeis. Unde si ad iudaismum rede-
unt: vel si christiani ad iporum ritum trans-
eunt: debet contra eos procedi eodem mo-
do sicut contra hereticos. ac contra eos-
rum receptores. fautores. et defensores.
ac puniri: dummodo conuicti vel con-
fessi fuerint. vt habetur de hereticis. ca.

Contra christianos. libro sexto. Supra
Inquisitores.

Judeos nullus sine iudicio occidere vul-
nerare vel bona iporum auferre audeat.
nec consuetudines eorum bonas imuta-
re aut in aliquo turbare. vel cimiteria ip-
sorum violare. Contrariū facientes ex-
communicentur. extra de iudeis. cap. Si-
cut iudei.

Judei sinagogas veteres conseruent. no-
uas autem nō edificent. nec antiq̄s exal-
tent vel p̄ciosiores faciant. Extra. eodē
cap. Consuluit.

Judei die parasceues fenestras ⁊ ostia to-
ta die clausas habeāt. e. c. Quia sup̄ his.

Judeis non cobabitēt christiani neq̄ sa-
racenis in domibus eorū. Alioquin chri-
stiani excommunicentur. extra de iudeis.
cap. iudei. ca. Ad hec. cap. Et si iudeos

Nec cum eis manuducunt. nec ab eis me-
dicinas vel consilium in infirmitate res-
cipiant. nec balneant cum illis in eisde-
m balneis. xxviii. q. i. Nullus. c. Omnes

Judei nutrices christianas non habeāt.
alioquin cōmercia christianorū eis inter-
dicantur. et christiani tūc eis cōmercia
exhibere debeant per excommunicatio-
nem. Extra de iudeis. c. Et si iudeos.

Judeis publica officia inter christianos
non cōmittantur. ne occasione habeant
seuendi. di. liiij. Nulla. Et contra faci-
ens vt sacrilegus. excommunicatur. xvij.
q. iij. Constituit. Similit̄ nec saracenis.

Et qui eis talia cōmittit premissa moni-
tione compescatur per prouincialem si-
nodum vel concilium prouinciale. sed ⁊
iudeo officiali denegetur cōmerciū chri-
stianorum. vt supra. §. proximo. dōec of-
ficium dimittat. ⁊ pauperib⁹ christianis
restituat quicquid occasiōe huiusmodi
officij a christianis adeptus est. extra de
iudeis. c. Cum sit nimis.

Judeis vel paganis testamentū nullū fa-
cere potest. quod si fecerit. etiam p̄ mo-
tem anathema iudicabitur. extra de he-
reticis. c. Si quis episcopus. xxviii. q. ij.
Sane secundo. Nisi ad succurrendum
multum arte necessitati maxime consan-
guineis. fm̄ Hostiensē. dicto. cap. Si
quis episcopus.

Judei in diebus lamētationis ⁊ passiois

christi non debent in publicum prodire
extra de iudeis. ca. In nōnullis.

Judeus nullum christianū vel baptisari
volentem emere potest vt in suo seruitio
retinere. extra de iudeis. ca. vlti. Quis ta-
lem ante conuersionē emerat ad venden-
dum alteri ⁊ venalem exposuit infra tres
menses tunc si seruus conuerti voluerit

dat⁹ pro eo duodecim solidis: libertati
restituatur. distin. liiij. Fraternitatem. c.
Wancipia. extra de iudeis. c. primo. secū-
do. ⁊ vltimo. Si vero fuerit seruus ver-
nacul⁹. id est. de ancilla natus. vel si fuit

emptus ad seruendum iudeo: ⁊ cōuerti
voluerit: liber erit nullo precio dato Et
contemptores huius legis capitis sup̄
placio puniantur. Et idem de paganorū
⁊ hereticorū seruis. l. de episcopis

et clericis. l. Deo nobis. §. Ita. ⁊ ar. di-
st. liiij. Fraternitatem. Idē si seru⁹ em-
ptus fuerat christian⁹. deo. ca. Wanci-
pia. Et fm̄ Raymūdū. ⁊ alios aliquos

solidus hic accipitur monete vsualis
Judeus si seruū christianū vel baptisari
revolentem circūciderit inuitum: recipi-
tur ab ecclesia i libertatem: nullo precio

dato vel alterius si sibi secte signum im-
presserit talis iudeus tali seruo vt pus.
xvij. q. iij. Judas. Idem de sarracenoꝝ
et alioꝝ infidelū seruis. fm̄ Raymūdū

Judeoꝝ seruis. §. Serui iudeoꝝ.
Judeoꝝ serui possunt seipos modo pre-
dicto redimere: si non apparet emptor.

Et hoc possunt precium huiusmodi mē-
dicando vel alias acquirit. Glosa ex-
tra de iudeis. c. p̄mo. nec sic redemptus
erit emptorio seruis: nisi quousq̄ preci-
um reddiderit. licet ille sit christianus q̄
eum a iudeo redemit ad seruendum. ex-
tra eodē. ca. p̄mo.

Judeos possunt christiani habere seruos
extra. e. ca. Et si iudeos. xxviii. q. viij. Di-
spar. Non tamen debent cum eis morari
vt christianus iudeum habeat famili-
arē. xxviii. q. i. Sepe. c. Null⁹. Et si vo-
luerit christianus fieri: non potest euz p̄-
hibere. xij. q. ij. Due sunt. Idem Hostie-
sis. remanet tamen seruus ipi⁹. quia ser-
uitus diuino iure introducta est. di. xxx
v. sexto. et iure gentiū. di. xij. Jus gentiū
⁊ iure cōnōico p̄firmata. xij. q. ij. ecciarū

Judei a christianis distinctos habitus fe-
rant. et blasphemantes christum a prin-
cipibus coercentur. extra de iudeis. ca.
pi. In nonnullis.

Judei et sarraceni conuincuntur per testes
christianos. Et si privilegio parrario uti
velint denegetur eis commercium christi-
anorum. de proba. c. Cum iudei. in cle-
mentinis. j. Testes.

Judei obedientes non molestentur a chris-
tianiis. xxij. que. vij. Dispar.

Judeus repudians uxorem vtrum aliam
ducere possit. Infra matrimonium con-
uersus.

Judeis conuersis ad fidem possessiones sue
integraliter dimittantur. et principes se-
culares sub excommunicatione integrali-
ter exhiberi facere tenentur. extra de iu-
deis. c. iudei vel sarraceni.

Judei offendentes clericos: a domibus cor-
rigantur. et christianis sub excommuni-
catione prohibeantur. cum eis commercia
habeant donec se lesa et ecclesie satisfaciant.
eo. ca. Postulasti.

Judei compellantur ad reddendum eccle-
sie decimas et oblationes quas de domi-
bus habere consueverat antequam ad inde-
os peruenissent. extra de usuris. c. Quam-
to. Et debent soluere decimas de posses-
sionibus de quibus christiani antea de-
derunt. ibidem.

Judei debent compelli ad usuras restitu-
endas. sed moderatas recipere possunt.
eodem. cap. Quanto. ca. Post miserabili-
lem. Moderatas id est. nullas. quia om-
nis usura iniusta est. Unde non con-
ceduntur usure moderate. c. ca. Post mi-
serabilem. et glosa. cap. Quanto. Infra
Usuras.

Judex et cogitor secretorum de
us est. distin. xxxij. Erube-
scant. Qui etiam testis et iudex est. Ido-
timendum eius iudicium. ij. q. ij. Alioz.
Judex dicitur quasi ius dicens. id est qui ius
populo dicat. sine quo iure disceptet. xxij.
que. ij. ca. j. Isidorus. li. ij. Et bimo. Ex-
tra de verbo. signi. c. Forus. circa fi.

Judex qualis sit. distin. cl. v. Omnis. ij. q.
vij. iudicet. xxij. q. ij. iustam.

Judex esse prohibetur quis triplici ratio-
ne. scilicet. natura. legis. et morum. ij. que.

vij. Tria.

Judex esse non potest surdus. mutus. per-
peruo furiosus. servus. impubes. et in-
famis. e. ca. Tria sunt. c. infames.

Judex non est in quo iusticia non est. xx.
ij. questione. ij. iustum. Isidorus. li. ij.
et bimo. extra de verbo. signi. cap. For-
us. s. Negocium.

Judex peruersus sibi damnationem acqui-
rit. ij. que. ij. Quicumque.

Judex pro propria crimina: pro aliena iudi-
cet. Math. vij. Educ pupum trabem de oculo
tuo. et. ij. que. vij. s. Porro. Hic Jo-
hannis. vij. Qui sine peccato est. Reuo-
centur igitur ad conscientiam. e. c. Qui si-
ne peccato. Gregorius in moralibus. Su-
pra. Dicitur.

Judex criminofus licet alijs prosit: peccat
tamen iudicando. ij. que. vij. Sa-
cerdos. s. ultimo.

Judex criminofus vel infamis quod tu tol-
leratur ab ecclesia iudicare potest. alias
non licet peccet etiam toleratus iudica-
do. ij. que. vij. per. am. Juncta glosa.
cap. pmo.

Judex in propria causa nullus esse potest
extra de appell. ca. Dilecti filij.

Judex et accusator in rebus iudicariis potest
esse. ij. que. i. Dicit. Augustinus officia
de penitentia. iij. que. iij. cap. p. Extra de
simonia. c. Licet Heli.

Judex nec precio nec favore nec stupore.
vel timore. aut odio iudicet. ij. que. ij.
Episcopus. cap. Qui recte. cap. Non li-
cet.

Judex pro iusta sententia nunquam expectas
vel testis: fraudem in deo perpetrat et iu-
sticiam vendit. eo. ca. Qui recte. Grego-
rius. glosa. etiam si intercessit pactio. Na-
iudicium iustum vendere non licet: etiam
si liceat aduocato vendere iustum patro-
cinium: et iurisconsulto iustum consiliu-
m. questione. ij. Non licet. Augustinus ad
Wacedonium. Nam vendens iustum
iudicium: tenetur illi restituere. Sed si
iniustum vendit: non ementi: sed paupe-
ribus eroget. ita tamen quod lesa satisfaciat.
xij. que. v. Non sane. Augustinus. vbi
supra. Nota tamen quod

Judices et testes possunt salarium reci-
pere ab eis quibus operam impendunt: dum

modo non habent constituti. ita tamen
q̄ imoderatum non exigant. vbi supra.
iuncta glosa. s. Cause nullis.

Judex false iudicans aliquo affectu cor-
rupto grauissime peccat. xj. q. iij. Quicū
q̄. et tribo sequē.

Judex nō iudicet sup re etiā sibi nota ob-
misso ordine iuris in examine. xj. que. iij.
Eorum. Unde non iudicet fm̄ p̄p̄e cō-
scientiam: s̄ fm̄ probata. extra de offi.
iudi ordi. c. Si sacerdos. j. iudicare.

Judex alius est ordinarius. ali⁹ arbitra-
rius. Ordinarius est qui a papa vel im-
peratore legitimā potestate accipit. Et
sic sunt duplices. scz ecclesiastici et seclā-
res. ij. q. vj. A iudicibus. xj. q. iij. iudices.
Arbitrarius est qui nullaz potestate ha-
bens: de consensu litigantium in iudice
eligitur in quē compromittit. et sen-
tentie stetur. ij. que. vj. A iudicib⁹. Su-
pra. Arbitroz.

Judex ordinarius est quisq̄ prelatus. ex-
tra de iudicib⁹. c. Decernimus.

Judex causarum apostolicarum qualis i-
stituatur ⁊ quomodo procedat. Supra
Cause nullis.

Judex sciētiam et auctoritatē habere de-
bet. xi. q. i. De iuris iuribus. cap. Decreta-
les. infra. iudex nullus.

Judex datus a papa vt simpliciter et de
plano sine strepitu et figura iudicij pro-
cedat: potest procedere sine libello: sine
litis contestatione ⁊ alijs: ac eo modo.
sicut habetur de verbo. signi. Sepe con-
tingit. in clem. Si tamen ordo solen-
nis iudicij seruetur partib⁹ nō contradicenti-
bus. valet processus. ibidem. Glosa. ver-
bi. nō contradicenti dicit. q̄ si papa sic
precedi mandat: non potest iudex alie p-
cedere partibus cōtradicenti. secus si
voluntati iudicis relinquit.

Judices a papa dati ad recipiendum tes-
tes in causa ciuili: similiter executores
ad prouidendū alicui: diligenti examina-
tione p̄missa deputati: possunt alijs vi-
ces suas subdelegare. de offi. lega. ca. ius-
dices. in clementiis.

Judex delegatus non potest compellere
partem vt personaliter coram eo compa-
reat. nisi de hoc habeat speciale manda-
tuz pape. nisi causa fuerit criminal. Glo-

sa. criminaliter intentata. vel nisi p̄ veri-
tate dicenda. vel iuramento calumnie.
vt alias iuris necessitas exegerit. De iu-
dicijs. c. iuris. li. vj.

Judex citare non tenetur iniuste appella-
tem. Supra. Appellatorem et recedens
tem.

Judex ad quem appellatur non potest ex-
imere appellante a suo superiore in alijs
causis. de appellatio. ca. Romana. libro
sexto.

Judex ad quē appellari potest. supra. Ap-
pellari. Et supra. Archiepiscop⁹ nō des-
bet. et infra.

Judex ad quem appellatur quando cau-
sam remittere debet. Supra. Appellās
iniuste.

Judex in quē per appellatorem princi-
pale negotium transfertur non debet se
impromittere de his. Principale non
impediunt. s̄ appellatorem. Licet. libro sex-
to. Et quomodo. De iure debz iudex
appellatōis. Supra. Appellatōis p-
cessus.

Judicem secularem clericus non querat
relicto suo ecclesiastico. xj. q. v. per totū
Possunt tamē ipi suos malefactores cō-
uenire sub quo iudice velint. extra de fo-
ro compe. c. Cum sit generale.

Judex secularis capiens malefactorē pre-
tentum clericū. j. Malefactor.

Judex incompetens ea que fiunt a iudice
cessi ad eius non spectat officium vito
non subsistunt. de regulis iuris. c. Ea q̄
fiunt. libro sexto.

Judex ferens sententiam ecclesiasticā in-
iuste et non sub debita forma. s. Excois-
cario. infra. Suspendus.

Judex contra iusticiam procedens. infra
Suspendus. s. Excois. c. Suspendus.

Judex quomō apostolos dare tenet. su-
pra. Appellati.

Judex debite requisitus: apostolos non
dans: sed in causa procedens: non tenet
processus eius. de appellatōibus. c. Ab
eo. cap. Et super. libro sexto. supra. Ap-
pellās si ⁊ appellati.

Judex nullus deputetur nisi maior vigi-
tatione anis. De procuratōibus. capi.
Qui generaliter. libro sexto. Supra. ius-
dex scientiā.

Judex et advocatus non sit idem in eadem causa. Supra. Advocatus.

Judici imperito permittit assessor. supra Assessorem.

Judex procedens post appellationem. Supra. Appellanti.

Judex grauens partem. i. Suspendit ab officio.

Judex tanquam suspectus legitime recusat. habet procedere in causa principali: si arbitri infra terminum competentem ab eo prefixum causam suspensionis non terminauerint. de apel. c. Legitima. li. vi.

Judex delegatus si recusat causa suspicionis. infra. Suspicionis. causa.

Judex suspectus habet si fuerit dominus aduersarij. extra de offi. iudi. ole. c. Lausam que in r. c. Insuper.

Judex subditus actoris potest legitime reculari. extra de offi. iudi. c. venies.

Judex repellit pro familiaritate. Extra de offi. iudi. de. c. Insuper.

Judice alterius potest nullus petat. vi. q. ij. p. totum. nisi per appellationem. iij. q. vi. Non liceat.

Judice constituitur potest p[ro]p[ri]us puator sibi aliquem q[ui] alias p[ro]est iurisdictioni. hoc verum est de laicis. extra de foro com. c. Significasti. In alium vero q[ui] nulli iuri p[ro]est non possunt consentire vt iudicem constituant

Clerici vero i nulli alii p[ro]estentur sic p[ro]est nisi sit ecclesiastica p[ro]sona: et de consensu sui diocelani. e. c. Significasti. Blosa. Quasi in alii p[ro]estentur cadunt a iure suo. e. c. Si diligenti.

Judice sub illo litigandi est sub q[ui] res consistit. extra de fo. c[on]pe. c. Si clericus. et supra. Forum sortitur.

Judices arbitrarij si discordat in snia. s. Arbitri duo. vi. q. iij. p. totum. vel si se absentauerint. ibidem.

Judice p[ro]p[ri]us non approbat nisi quatenus in causa legitimis p[ro]stitit documentis extra de p[ro]ba. c. Quonia. s. iudex.

Judex debet ante noctis tenebras iudicare. extra de offi. iudicis dele. c. Consu luit. in fine. iuncta glosa.

Judices tenentur in suis iudicijs se p[ro]formare iudicio pape. et ordinem iuris et equitatis obseruare. extra de rescriptis. c. Super litteris. extra de sente. et re iudi.

cap. in causis.

Judex potest ratione amicitie penam dimittere. extra de offi. legati. ca. Nulli specialis.

Judex si causam ad superiorem remiserit non poterit amplius de ea cognoscere. quia iudex esse desit. e. c. Licet.

Judex quantecumque sit auctoritatis solis suis verbis non creditur nisi testium amiculo fulciatur. excepto romano p[ro]fice. extra de testibus et atesta. c. Cum a nobis.

Judex secularis excommunicari debet vbi iusticiam exhibere negligit. extra de hereticis. cap. Ad abolendam.

Judex secularis per censuram ecclesiasticam competatur seruare ius canonicum. q[uo]d ad salutem animarum institutum est. de iureiurando. cap. Licet mulieres. libro sexto.

Judex secularis volens compellere clericum ad soluendum debita etiam liquida compellatur per ecclesiasticum iudicem. censuris ecclesiasticis deponere. s. foro competentem. ca. Secularis. li. i.

Judex eternus non tenet reum que iudex iniuste condemnauit de sente. et re iudi. ca. Cum eterni. libro sexto.

Judicabit. deus quantus qualem cum cum voce inuenit. Augustinus in sermone qui incipit. In psalmo diuinus. distin. xxv. Qualis. de peni. distin. p[ri]ma. Nunquid Layn.

Judicare debet ille qui in se non habet in quo alium condemnet. iij. que. vij. Judicet. Ambrosius super Beati immaculati.

Judicare precipitanter nullus debet: sed cum debita maturitate. ij. que. i. De omnipotens. xj. que. iij. Cum apud. Supra iudex non iudicet. Nam secundum acta debet iudex iudicare et formam iudicij: etiam si iniustum est quod peritur. De sente. et re iudi. ca. Probare. libro sexto. xxx. q. v. Si quis diuina. s. incerta.

Judicare de re dubia nullus debet. xj. q. tertia. Braue. xv. que. vj. Si sacerdotibus.

Judicare de sententia. iudicio. status. vel priuilegijs ap[osto]licis nemo potest vel retrahere.

etate. xvij. q. iij. Aemini. sed ipemet pa-
pa vel eius successor. xxxv. q. ix. Snam
Judicare. Iniquum est vt quisq; de alio
iudicare velit et iudicari de se nolit. xxx
ij. q. vi. iniquū. Aug. ad Parenū co-
mitem.

Judicare de legib; constitutis nō est libe-
rum: sed fm ipas oportet iudicare. dist.
iij. Eric. ca. in istis. Aug. de vera reli-
gione. Glosa dicit q; epi possunt contra
dicere qm̄ papa canones cōdere vult.

Judicare oportet fm canones concilioꝝ
et decretales. et nō fm dicta doctorum
nisi dummo illa deficiunt. dist. xx. De li-
bellis. s. Doctores sancti.

Judicare facta supioꝝ subditi nō debent
ij. q. vii. Ques. Nam defectus supioꝝ
iudicantes: eoz correctiōes eq̄tempunt
ij. q. i. Vult seculariū.

Judicantes bonos malos esse ⁊ econter-
so deus abominat. ij. q. iij. Si q̄s dicit.
Judicari nō debet absens. iij. q. vii. Ec-
clesiastici. q. ix. Et.

Judicari id est cōdannari nullus debet
nisi p̄fessus vel conuictus. ij. q. i. Judicari
et in multis. c. seq̄ntib; nisi factū sit nos-
torum. c. d. manifestā. ⁊ duob; sequen-
infra. Manifesta.

Judiciarius ordo quō mā-
nifestis non sit
observandus. ij. q. i. per totum.

Judiciarius strepitus ⁊ figura i certis cau-
sis obmitti pōt. s. Cause electionū.

Judiciari ordinis substātia nō ē q; opoz-
teat in principio litis iurare. de iura. ca.
lum. c. Si de calūnia. li. vi.

Judicium occultoz deo relin-
quit. di. xxxij. Eru-
bescant. ij. q. iij. Consulisti. Nam eccle-
sia nō iudicat de occultis. extra de simo-
nia. c. Sicut tuis.

Judicio suo deus multa reprobabit que
hic laudant ⁊ econverso. ij. q. iij. Sacers-
dotibus in fine.

Judicia dei considerans semp timet ne a
iusticia cadat. di. ij. v. Om̄is q; iuste.

Judicio extremo talis quisq; apparebit q̄
lis hic erit. di. xxv. Qualis. de pe. dist. j.
Anquid Layn.

Judicio extremo orationes sanctorū nes-
mini suffragant. vbi nec iob Daniel vel

Hoeliberabunt: sed nō iurare p̄nt. xij.
que. ij. in presenti. ieronimus.

Judiciū est duplex. scz diuinū ⁊ humanū
vj. q. i. Si omnia. xv. q. vj. Si a sacer.

Judicium dei veritati semp innitit.

Judiciū ecclesie sepe fallit. extra de sentē.
excom. c. A nobis.

Judiciū ecclesie nō est de occultis. extra
de sumo. Sicut tuis. in fine.

Judicium dei sibi vsurpat qui de occultis
vel dubijs iudicat. ij. q. i. Romē presby-
teri. Augustin. in epla ad clerū yponen-
sem.

Judicium humanū tunc verū est quādo
dei iudicio conformat. Et est iustum. ij.
que. iij. Tunc vero.

Judiciū humanū duplex est. scz priuatum
et publicum. iij. q. i. Postulatus.

Judiciū priuatum tunc horūq; debite exerc-
et quādo seipm iudicat. de pe. di. i. In
actione. Et sic se iudicat postea aliū iu-
dicet. iij. q. vii. Postulatus.

Judiciū temerarium est quod nō ex debito
ordine procedit: sed suspitione. ij. que. i.
Vult.

Judicium priuatum sicut etiam publi-
cum contingit tripliciter. Unde aut est
suspitionis aut vsurpatōis aut iurisdic-
tionis. Prima duo sūt praua et temera-
ria. quia ex defectu cognitōnis vnum ⁊
alterū defectu auctoritatis pcedunt. et
prohibent. Cū Roz. xij. Quis es q; iu-
dicas alienū terrū. ij. q. i. Vult. ad fio-
nem. Aug. omel. de peritētia.

Judicium temerariū nō est iudicātū ⁊ nō
iudicātū. ij. q. iij. Temerarium. Augusti-
nus sermone dñi. c. c. Quid obest. ca. j.
lud plane.

Judicia hominū nō sunt timenda quā
na fuerit consciētia. ij. q. i. in cunctis.

Judicium publicū quod est iudicium cau-
sarum. et hoc est institutū vt innocentia
protegat et culpa puniat. ij. que. i. Que
lotbarius.

Judicium causarū requirit necessario sciē-
tiam et auctoritatē. di. xx. s. Plūc aut.

Judicij veritatē nemo puertere debet. ij.
que. vj. Non est. ca. Non licet. xij. q. v.
Non ane.

Judicij equitatem impediūt timor. amor
cupiditas. odiū. ij. q. iij. ipe ligā. c. quoz

Judicij veri equitatem impedit perturbatio ire. xi. q. iij. Pleriq.

Judicium vendens vel testimonium. supra. iudex pro iusta.

Judices et sacerdotes et phete pro pecunia administrabat. ideo ierusalem destructa credit. sicut Dich. iij. legitur. prima que. pma. iudices.

Judicio dei relinquunt multa impunita infra. Solē face iuuare.

Judicio pape debent se inferiores iudices conformare. Supra. iudices tenent.

Judicium simile in similitudine est habendum. extra de rescriptis. c. inter ceteras. extra de rraffa. ca. inter corporalia.

Judicium instaurant de psope. iudex. accusator. reus. et tres testes. iij. q. iij. c. f.

Et extra de verbis. c. f. Fornis. s. Negocium. al. s. omi.

Judicium de possessionibus spalium non pertinet ad ecclesia. s. secularis iudices. extra de filiis sine legi. c. Lausan. q. inter.

Judicium sanguinis quomodo clericus exerceat. s. Clericus habes.

Judicium ferri candentis et aque et similia prohibent. ij. q. iij. Consultuisti.

Judicium secularium vel parlamēta et hōcie pue cause criminales in ecclesijs et earum cimiterijs non agitent. sed et pcessus et sententie ibi facte non valent. de emu. eccle. cap. Decet. li. vi.

Jurare est aliquid deo teste dicere. Glosa. xij. q. j. De iuramentum.

Jurare non prohibet homini ut malū: s. eius assuefactio et libido. xij. q. j. c. j.

Juramentum in necessitate fieri potest. Extra de iureiuran. c. Et si xps. Unde non debet fieri nisi in dubijs et necessarijs. cū pigritur homines ad credendum. xij. q. f. ita. c. s. peccatum est. Et glosa. l. ca. De iuramentum.

Juramentum debet habere tres comites scz. veritatem. iudicium. et iusticiam. xij. que. pma. Et iurabunt. q. ij. c. Animaduertendum. ieronymus sup Hieremiam. li. ij. Extra de iureiura. c. Et si xps.

Juramentum habet veritatem vbi non alie corde sentit q. ore iurat. xij. q. ij. Aniaduertendum. ieronymus. vbi. s.

Jurans sophisticē periurus est. xij. que.

v. Quacūq. et duobus cap. sequ. Isidorus libro. ij. sententiarum. Nam piurium est nequiter decipere credentem. xij. q. ij. in dolo.

Aug. sup ps. Dñi est terra.

Jurantis cum mentem deus iudicat si verba: sed homo econuerso. xij. q. v. Dñi ne. Brego. xxvi. moral.

Juramentum secundum intentionem recipientis et non iurantis a deo accipitur vbi. s.

Juramenta secundum intentionem iurantis sunt iterpretanda. extra de iureiuran. c. Venientes.

Juramenta sunt in benigniore parte interpretanda. extra de consti. c. Ex lris.

Juramentum habet iusticiam quando licitum et iustum quod iurat. non tendens ad peccatum mortale. xij. q. iij. innocens. s. illicitum.

Juramentum illicitum non debet impleri. xij. que. iij. per totum. Non est obligatorium contra bonos mores prestitum iuramentum. de regulis. ca. Non est obli. li. vi.

Juramentum contra preceptum dei culpatur et non tenet. xij. q. iij. per cetera. Pra iuramentum non debet in vinculum iniquitatis sed semper ad bonum tendere. ibid. Augustinus. Secus. c. bo. infra iuramentum illicitum cum sit.

Juramentum illicitum seruare vel implere: huius peccatum est quod per iurium incurritur. xij. q. iij. Unusquisq. Ambrosius. libro de officijs. Un taliter iurans non soluat sed peniteat. extra de sponsa. c. Ad audientiam.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramentum non extendit se ad ea super quibus non est iurandum. extra de renun. c. Cū into. Nec ad causam inopinatā. Extra de ecclesijs edificandis. c. Tua nos. vel nec ad ea de quibus non est cogitatum. ar. ex. de iureiuran. c. Ad nostram. ij. c. clericus.

Juramento semper ius superiorum intelligitur exceptum et cuiusque alterius. quia in alterius iudicium non valet obstruere. extra de iureiuran. c. venientes. Et precipue auctoritas pape. e. c. Petitio. Similiter in omni promisso. e. c. Venientes.

Juramentum illicitum cum sit vinculum iniquitatis: et ideo non seruandum. Sed debet ad licita referri. extra de iureiuran. c. Quāto. Unde iuramentum ex iusta causa deserens: non est periurus. argu. e. ca. Peruenit. s. iuramentum pro preceptum.

Juramento intelliguntur conditiones honeste
etiam si non exprimentur. e. c. illud. Similiter et
possibiles. e. c. Quoadmodum. Blosa. ver
bi. Condicio. dicitur quod in iuramento promissio
socio non assertorio. s. iuramentum sub quocumque
est forma.

Juramentum quando quis non tenetur
seruare: quibus illud seruare posset sine sa
lutis sue dampno. puta si iurasset quod
ducere. et illi aliqua turpitudine eueniret
infirmas. e. c. Quoadmodum.

Juramentum habet iudicium quando cum de
liberatione siue discretio est cautela fit. xx
ij. que. iij. s. illicitum. ij. que. v. Sacram.

Unde non debet iurari sine causa. extra
de iureiuran. ca. Et si christus. s. v. v. n.

Juramenta irritanda sunt tribus ex causis.
Primo si quis scienter male iurat. Item si
ignoranter male iurat. Item si pueri vel
puelle in domo parentum se iuramento con
strinxerit: postea parentibus contradicere
tibus. xxij. q. iij. Tribus. ieronimus. de
nat. ara. rex. Blosa. s. contradicere. s. in
fra. an. xx. q. ij. puella. q. v. pueri.

Juramenta puerorum et puellarum parentes
volentes reuocare: statim tenent. e. cap.
pueri. Nota tamen religionis infra an
num et diem possunt reuocare. dum pro
mo mensuri non habent. xij. annos comple
tos. et puella si est innubilis. id est. non
compleuit. xij. annos. xx. q. ij. Puella.

Juramentum dicitur illicitum et non tenet pluri
bus de causis. di. xij. Duo. c. Herui. scilicet
ex persona iurantis. ut impubes. ut supra
et non tenet. xxij. q. v. Paruuli. Item ex re
illicita in qua iuratur. xxij. q. s. Clericus. q.
iij. p. totum. ut. s. Item ex persona cui iuratur.
ut cum clericus iurat laico. xxij. q. v. Nullus.

Jurare clerici prohibent nisi pro recta fide.
ij. q. v. c. j. et se. Et sic duplici ratione illicitu
m est. Item ex fine. scilicet si forte propter electi
onem. vij. q. iij. Araldus. Item ex causa. ut
Herodes iurauit. xxij. q. iij. vnusquisque
Item ex modo. ut si sine necessitate. Ex
plum de Iepre. vbi. s. c. vnusquisque. Item
ex tempore. scilicet si tempore prohibito. xxij. q.
v. Decreuit. Uersus. Quis. quid. cui. p.
quid. ad quid. est. quomodo. quando. Nec
tamen semper est implendum: sed aliquando
impleri debet quibus illicitum. Nam.

Juramentum est seruandum nisi vergat in an
i

me periculi. Absolutum tamen aliis a iura
mento per metum extortum. extra de iu
re iura. c. Si vero. c. Ex rescripto.

Juramentum qualecunque metu extortum si
sit licitum debet impleri. xxij. q. iij. Si al
iquid licet transgrediens non puniat tamen
pro mortali. extra de iure iura. c. Verum
infra. Juramentum seruandum.

Juramentum falsum cogens alium facere: re
us est periurii. xxij. q. iij. inter cetera. Au
gustinus Severo episcopo.

Jurare cogens aliquem scienter false iuratum
rum vincit hominem. da. xxij. q. iij. Ille. q.
duas animas occidit. scilicet iuratis et pro
prium aniam simul et semel.

Juramentum seruandum est nisi vergat in d
teriorum exitum vel anime periculum. alias
non. xxij. que. iij. Si aliquid. s. si sic me
tu extortum. extra de his. q. c. ad audie.
c. Lum dilecti. s. Juramentum qualecunque
Juramentum per metum extortum super rebo eccle
sie non repetendis non obligat et a tali ab
solutum ad cautelam. extra de iure iura. c. pueri. s.
Juramentum conditionale non obligat. nisi
conditio extante. e. c. Peruenit. ij.

Juramentum super usuris soluendis debet ser
uari. et ad hoc debet compelli. licet promissio
vitarum alias non valeat. Quibus solutis
debent illi compelli per censuram ecclesiasticam
ad restituendum. extra de iure iura. ca. De
bitores. c. Ad nostram.

Juramentum dauid de occisione Abal
ipse magister pie negit quod seruasset. xxij. q. iij
Jurauit dauid.

Jurandum est per creatorem et non creaturam
tamen si per eam iuratur: seruari debet. e. ca.
Et si christus. dicitur licitum est quod iuratur.
Jurantis pro falsos deos fide utendum est
licite ad bonum. xxij. que. j. Douet. Au
gustinus ad publicola.

Jurare verum per falsos deos peccat
catum est quod perit deum falsum iurare. xxij. q.
j. Douet. Augustinus ad publicola.

Jurare per creatorem caput. capillum vel si
mile: blasphemiam est. xxij. q. s. Si quis.
Juramento fidelitatis se seruus domino
in se obligat: sed et dominus in eisdem si
bi debet vice rependere. xxij. q. v. De for
ma. alioquin dominus non seruans pri
uatur dominio quod habet in eo. Blosa
e. s. fidelitatis forma.

Juramenta fidelitatis per imperatorem
quot. qualia. et quando prestita sunt. et
prestantur pape. de iureiuran. c. Roma
ni principes. in clemen. Et est vnicū. c.
Jurans pape vel alij fidelitatem nō tene
tur suis successoribus iterato iurare. ex
tra de iureiuran. ca. Veritatis.
Juramento fidelitatis quo quis alicui te
netur: potest papa absolvere. de sen. 2 re
indi. c. Ad aplice. li. vj.
Juramentū fidelitatis nō debent clerici
facere laicis. extra de iureiura. c. Nimis
et cap. sequenti.
Juramenti fidelitatis forma est. Ego. A.
ab hac hora in antea pmo fidelis esse
ecclesie. A. dño meo episcopo. A. extra
de iureiuran. c. Ego. episcopus. de verbo. sig.
cap. Lom. clerici.
Juramenta pro utilitate ecclesiasticā po
tius pūria dicenda sūt. extra de iureiur.
ca. Sicut nostros.
Juramentū suū quacuq; forma in qda
generalitate factū nō ligat: nisi ad licita
possibilia. 2 ecclesiastice libertati non ob
stantia. de iureiura. c. Contingit. li. vj.
supra. Juramento intelligunt.
Jurantes observare statuta vel consuetudi
nes loci. nō tenent ad illicita. impossibi
lia 2 cōtraria ecclesiastice libertati. de iur
reiuran. c. Contingit. li. vj.
Jurare clericos nō cōpellat episcopus. nisi
forte eis sit cōmissa dispensatio rex eccles
sie. extra de iureiuran. c. Nullus.
Juramentū calumnie dare nolēs cadit a
sua causa. extra de iuramento. c. In per
tractandis.
Juramentū de calumnia nō det clericus
sine licentia episcopi. e. ca. Inherentes.
Nec monachi ad hoc cogunt p se: dñi id
per procuratorem faciunt. eodem. c. Im
perato.
Juramentū calumnie nō prestatur i cau
sa spirituali. vt cum agitur de decimis.
extra de iura. calum. cap. Litteras. infra
Juramentū de calumnia fiat.
Juramentum calumnie prestabit collegi
um vel communitas per procuratorem.
e. c. Imperator. c. Cum causam.
Juramentū calumnie si reus prestare no
luerit: habet pro pfecto. eo. cap. Cum in
causa.

Jurat de calumnia principalis dominus
cause: sed syndicus iurat in animā suam
eo. c. In ptractandis.

Juramentum de calumnia vel de verita
te dicenda: non est de necessitate q i pn
cipio litis fiat. sed potest in qualibet ei
parte fieri. Et si tacite omnino obmitta
tur. propter hoc non erit processus anul
latus. si alias sit legitimus. de iuramē
to calumnie. cap. Si de calumnia. libro
sexto.

Juramentum de calumnia fiat in spiritu
ali causa simul cum eo quod iurat de ve
ritate dicenda. vbi supra. li. vj. Similit
in causa appellationis precipit iurari de
calumnia et veritate dicenda simul. non
obstante q in principali iuratum fuit. e.
ca. In appellatōis. li. vj.

Juramentū malicie potest iudex exigere
a partibus ante et post litis contestatōz
et etiam calūnie vel d veritate dicenda.
cui sibi videbitur. eo. cap. In appellatō
nis.

Juramentum calumnie potest procurator
facere speciale mandatum habens. e. ca.
Nullam. li. vj.

Juramentum respondendi in positioni
bus debet fieri in animā prelati et maio
ri parte cōuentus de veritate dicen
da quam sciūt super illis positionib. de
sti. cap. Presentium. li. vj. Et sic fiat su
per positōibz citā factis.

Juramentum a mulieribus nō coactis p
stitum q nolint venire cōtra alienatōes
dotum et donationū: compellant serua
re. de iureiuran. c. Licet mulieres. li. vj.

Juramentū non indicatur reo si actor nō
probat. sed absoluat 2 relinquat cōsci
entia ne detur ei occasio periurij. extra d
iureiuran. ca. Clericus. c. Juramentum
Jurare cōpellantur testes ne veritate oc
culata iudicia succubant. eo. ca. Ex lit
teris.

Juramentum nō est de substantia absolu
tionis ab excommunicatōne. extra de sen.
excom. c. Sup eo. secūdo.

Juramentum exigatur in absolutōe a su
spensione sicut ab excommunicatione. eo.
cap. Venerabili.

Juramentū causa ad forum trahitur quis
ecclesiasticum. de foro compe. ca. Cum

L. laicus. li. vi.
Jurans scisma seruare. f. Suspensus ab officijs & beneficijs.
Jurantis nō pacem habere penitētia. s. canone. xliiij.
Jurare falsum cogentis penitētia. Supra. can. xvij.
Jurantis falso penitētia. s. can. xvij.
Juramentum. infra. Perjurium.
Jure suo vtens alteri iniuriā nō cit. extra de ele. c. Cum ecclia xliij. q. v. Nō sane. Etia si alteri auferat consueta cōmoda dūmodo non faciat a nimo nocendi. argum. xv. q. i. illud. Secus si faceret animo nocēdi. Hec glosa. extra de ele. c. Cum ecclia. s. iniuriā.
Juris subtilitas q̄tuplex sit. infra. Similitudo.
Jus generale nomen est. quia iustum req̄rit. distin. i. Generale.
Juris differentia multiplex in genere et speciebus. di. i. per totum. & di. ij. q. i.
Jus duplex. scz naturale. & positivum. sive humanum. di. i. q. i.
Jus naturale sive natura dicit multos modos. scilz quōdam vis. infra. rebz similia de similitudo. Item stimulus siue instinctus nature ex sensualitate. p̄mens appetendū. vel procreandū. educandū. Item dicitur instinctus nature ex ratione. p̄ueniens. Et ius ex natura p̄ueniens dicit naturalis eq̄ras. et s̄m hoc dicunt omnia cōmunia. id est cōmunicanda tempore necessitatis. Itē ius naturale etiā dicunt precepta moralia. Et sic omne ius diuinū dicit naturalis. Et s̄m illud etiā omnia sūt cōmunia vt. s. Hec glosa. di. i. Jus naturale.
Jus naturale dicit omnia cōmunia esse. id est cōmunicanda tempore necessitatis. di. viij. Differt. di. xlviij. Sicut. & s. p̄rie
Jus naturale diuinum et humanū in quo differunt. di. v. c. i. di. viij. c. j. & ij.
Jus naturale continetur in lege et euangēlio quantum ad precepta moralia. Et ideo nullam mutabilitatez recipit. Nō autem ad idum p̄tinent mandata mystica. di. vi. s. vltimo.
Jus naturale innuitur in euangēlio. cuz dicit. Quęcunqz vultis. & Mateb. viij. di. j. s. j. Et nullam admittit dispensatiōem. nisi in articulo necessitatis. dist. xij. s. j. Quando duoz. sup. malozū vnū admittere cogitur. e. Item. aduersus.
Jus naturale tenet inter omnia primatū tempore et dignitate. Lepit enim in exordio rationalis creature. nec variatur tempore. scz quantum ad precepta moralia: s̄z immutabile semper permanet. dist. v. c. i. s. Naturale ius. di. vi. s. vlti.
Jus naturale est cōmune omnium nationum. eo q̄ vbiqz instinctu nature: nō cōstitutione aliqua habetur. Ut viri & mulieris coniunctio. herozū successio. puerozum educatio. omnium cōmunis possessio. & c. di. i. Jus naturale.
Jus naturale excellit alia iura amplitudine. quia s̄m omnia sunt cōmunia. vt. s. de viij. p̄ totum.
Jus naturale ab alijs differt vigore sententie. quia non recipit dispensationem. distin. xij. per totum. de glo. c. i.
Jus naturale diuinū p̄iudicat omni iuri. distin. ix. per totum.
Jus naturale determinatur. dist. j. Vsqz di. xv. Et eius differentia ad alia. dist. quinta. per totum.
Jus diuinum non potest papa imurare: sed debet id vsqz ad sanguinem defendere. xxv. q. j. Sunt quidā.
Juri naturali contraria: sunt etiam cōtraria legi diuine et scripture sacre. ideo talia penitus excludēda. & ius naturale oibus constitucionibus p̄ferretur. distinc. nona. Sana.
Juri diuino et humanozū possidentur: sed differenter. xxij. q. viij. c. i.
Jure humano. id est imperatozū. hoc dicitur meum. illud tuum. di. viij. Quo iure. Augustinus sup. iohannē.
Jus humanum tant ecclesiasticū q̄z seculare quando cepit et a quibus. di. viij. per totum.
Jus ecclesiasticum p̄ferretur iuri imperiali nec ab eo dissoluitur. di. x. Lege. Et cedit sibi ius imperiale. di. x. p̄ totum
Jus canonicū determinatur quantum ad rationem et originem et opuscula doctorum: que recipiant. di. xv. p̄ totū.
Jure canonico sunt aliqua que plurimuz habent facti et parum iuris. extra de cōcessi. p̄ben. c. Cum n̄ris.

Jus humanum siue positium non sufficit ad varietatem humane nature. in p^o bemo clementin. §. Quoniam.

Jura scripta. id est humana plerumque ex causa. persona. loco. tempore. consideranda sunt. alioquin in errorem ducunt. di. xxix. Scindum. Isidorus.

Jus civile dicitur multis modis. disti. j. Jus naturale. in glosa.

Jus idem esse debet ubi ratio eadem est. extra de confirma. vi. c. Cum dilecte.

Juris rigor quibus casibus remittit. In fra. Rigor.

Juri contraria. Que contra jus sunt debent vniuersim pro inactis haberi. de regul. iuris. ca. Que contra. li. vi. Item. Qui contra iura aguntur: boni. si idem. ssumit non habent de reg. iur. Qui contra. li. vi.

Jus translatum. Nemo potest plus iuris transferri in alium quam sibi competere dinoscatur. c. f. mo. t. li. vi.

Juri publico. id est communi non potest quis renunciare. Unde clericus non potest consentire in iudicem secularem. extra de foro compe. cap. Si diligenti. de sen. exc. cap. Contingit. Item glosa de preben. et digni. ca. Si episcopus. verbi. A. res. missa. libro sexto.

Juri suo personali potest quis libere renunciare. extra de renuncia. ca. Super hoc. extra de foro compe. ca. Si diligenti.

Juri suo vel appellati quis renunciat tacite per factum contrarium. extra de offi. dele. c. Bratum. Renunciare. j. Tacito.

Jura vigilantibus subueniunt. Glosa. Extra de consuetu. c. Ex parte. §. In iuria.

Juri suo nullus privari debet sine culpa sua. extra de eo qui cog. conlan. cap. Discretionem. c. iordan.

Juri non renunciatis: illud reperere non potest. vij. q. i. §. piculosi. c. Eos. §. Renuncias.

Jus semel amissum non renascitur. extra de renun. ca. Cum inter.

Jura omnia sunt in scrinio pectoris pape. de consti. ca. Licet. li. vi.

Jura spiritualia. s. Gratie concessa.

Jus non acquiritur in beneficio collatum nisi consentiens. de preben. c. Si tibi. li. vi.

Jus ligandi par est et solvendi. §. ligandi.

Jus patronatus vendi non potest. qd

spirituale. et qui emit privatur eo. extra de iure patronat. ca. Quia clerici. Trae sit tamen in venditione cum vniuersitate vel communitate. c. c. Cum seculum.

Jus patronatus acquiritur ex sola constructione ecclesie d. consensu episcopi facta eodem. cap. Nobis fuit.

Jurisdictio perpetuatur per solam citationem. extra de appella. c. Deminimus. extra de foro compe. cap. Proposuit.

Jurisdictio delegati in subdelegatum transisse efficaciter non censetur quod diu ea non est usus. Ideo quicquid de ea contigerit delegatus tam resumere potest. de offi. dele. c. Quauis. li. vi.

Jurisdictio quando translata iudicatur. ubi supra.

Jurisdictio plurium delegatorum potest vnum perpetuari. s. Delegati plures.

Jurisdictio suffraganeorum communicari non debet. extra de archiepiscopum. d. app. ne. ca. Romana. li. vi.

Justicia est in anima bonum colere. re. r. q. ii. Cum de iustitia. Grego. ad Constantiam. regnum.

Justicia est maximam bonum. ibidem.

Justicia vera compassionem habet: falsa vero indignationem. Quis iusti recte soleat peccatoribus indignari. sed hoc zelo discipline: non typo supbie. di. xl. v. Vera iusticia esse non potest ubi fides sana non est. xxiii. q. i. Ubi sana. Aug.

Justicia per pecuniam violatur. xi. questi. iii. Qui non recte.

Justicia ab alio exigens: tenet eidem iusticiam reddere. extra de mutuis petitis. ca. Ex litteris. c. Prudentia.

Justicia publice honestatis. s. sponsalia Justus sepe perit pro impio. de conse. di. i. §. in sancta.

Iusto non est lex posita. xix. q. ii. Due sunt. Et. §. Lex duplex. Et. §. sequenti.

Iustus permanet qui hinc iustus recedit. xxvi. que. v. Nec mirum. c. c. mediis. Augustinus de ciuita. Et est argu. a contrario de iniusto. di. xxv. Qualis. §. Qualis.

Justicia et iniquitas. peccatum et bona opera. xps et belial misceri non possunt. sicut nec dies et nox. nec xps et anti xps. De

pe. di. ij. Si em inquit. f. Luci.

Iuvari nullus debet cum iniuria
alterius. xiiij. q. v. Deniqs
xxij. q. ij. Primum.

Labor bonus et si alis
quando caret fru
ctu: non tamen carebit me
rito. cum dicatur. Reddat
deus mercedem laboranti.

tra de renuncia. c. Nisi cum pdē. §. qpe
Labor bonus in spiritualibus exercitijs
virtutum. xxij. que. iij. Quis nos pot.
Labor indifferens est in corporis necessa
rijs. de conse. di. v. Hunq. Teronymus
ad Rusticum.

Labor malus est in mundi delectamentis
et peccatis. xxij. que. vij. Quod admodu
laborare debemus vt nos diabolus in
ueniat semper occupatos. de conse. dis.
v. Hunq. Teronymus vbi s.

Laborantes pro ecclesia de ecclesie stipe
pendijs sustentent. xij. q. j. Clerici. q.
ij. Ecclesiasticis.

Lacrima est peccatum qd pu
dor est confiteri. de pe.
di. j. Lacrima. Crisostomus. An etiam.

Lacrima contritionis. Crisostomus. Crisostomus. Crisostomus.

Lacris iustis peccatum repetens: munda
non est. de pe. di. iij. Lauamini.

Lacrima et oratio res sunt arma sacerdo
tum. xxij. q. viij. §. c. No pila. Ambro.

Lactare natos matres nolunt vt
in continentie vacent. di
stin. v. Ad eius.

Laicus conuenit coram ecclesiasti
co iudice ratione iurame
ti vt hoc seruet. de foro ppe. c. Eū. La
cus. li. vj.

Laicus dicitur a laos grece quod est po
pulus latine. xij. q. j. Duo sunt.

Laici non debent clericis officium impe
rare. xvj. q. vij. Non placuit.

Laicis nulla administratio spiritualium
concedi potest. extra de decimis. c. Quas
uis.

Laici non presumant officia ecclesiastica
terminare. extra de iudicijs. c. Decernis
mus.

Laici non habent potestatem suo iure de
rebus ecclesie ordinadis. di. xxvj. p. totū.

Laicus non potest dare vel concedere spi
rituale vel spirituali annexū sine licētia
episcopi: etiam religiosis. extra de iure
patrona. c. Nullus. c. Suggestum. Et
recipientes beneficia a laicis. s. Beneficia
recipientes a laicis. s. Decimas. s. Ec
clesias vel.

Laici ecclesias conferre non debēt. extra
de filijs pby. c. Ex parte tua. et vbi s.

Laicis etiā quibus religiosis de rebus eccle
sie nulla est disponendi tradita potestas
extra de rebus ecclesie non alienā. c. Eū
laicis. extra de de iuris. c. Tua.

Laico in seculo manenti si quis ecclesi
am decimā vel oblationem concesserit
suspendat. extra de decimis. c. Quas
supra. Decimas. c. Oblationes.

Laicus nō potest dēdere decimas. su
pra. Decimas vel oblationes.

Laici non habent ius eligendi in ecclesia.
extra de ele. c. Quis et pumpta nō
vel. e. c. Bassina.

Laici nō possunt de carnere de constitui
onibus ecclesiasticis. di. xxvj. p. totū.

Laici nullā iurisdictionē habent sup cler
ricos etiam per assensum clericorū. extra
de foro compe. ca. Si diligenti.

Laici non admittuntur ad accusationes
clericorū: nisi causā vel iniuriā suā vltior
prosequant. extra de testi. et acta. c. De
cetero. Excipiunt tamen aliqui casus.

vt in simonia. et vt alibi s. Accusare

Laici possunt coram ecclesiastico iudice
de iure conueniri. si causā alias ad forū
ipius pertinet. extra de foro compe. ca.
Conquestus.

Laici ab antiquo infesti sunt clericis. de
emunitate ecclesie. cap. Clerici. libro. vj.

Et constitutio illius decretalis est reuo
cata.

Laicus potest admitti procurator ad ag
endum et defendendum in causis spiri
tualibus. de procurato. capi. Non indis
creti. libro sexto.

Laici tempore diuinorum non intrēt lo
cum clericorum vel presbyterium. de co
secratione distinctione. ij. Sacerdotum
nec int. clericos stent vel sedeant dum
diuina cantantur. extra de vita et bone.
ca. Et laici.

Laicis prohibetur officium predicandi.

extra de hereticis. capltu. Cum ex inuic
cto. Sicut in vno

Laicus publice vel priuate de fide dispu
rans: excommunicatur. de hereticis. ca.
Quicumq; libro sexto. Blosa itelligit de
illiteratis.

Languidum offert qui vici
osum pro religi
oso habet. quicq; tardum et pigrum pro
bat pro patiente. distinctione. xlix. Sa
cerdotes. Jeronymus.

Lapsus duplex est. scilicet a fide
per heresim. a morib; per
peccatum. pma questi. vii. Si quis
omnem.

Lapsi vtrum reparari possunt in suum oz
dinem. dignitatem. distinctione. l. per
totum.

Largus dominus. Supra. Do
minus.

Larue p; videtur. Supra Cleri

Latroni fecit christus homicidij
penas martyriū. ne quis
desera penitentia desperaret. de penitē.
distinctione pma. Importuna. Jerony
mus.

Latronem non saluauit passio: sed contri
ti cordis confessio: que in eo baptismum
suppleuit. Nam non pro nomine christi:
sed suis delictis passus est. Tunc credes
re cepit. de consecratione distinctio. iiii.
Baptismi. Augustinus de vnico bap
tis. mo. libro. iiii. Nam.

Latro in cruce venia non meruit. quia tunc
baptisatus est. quoniam sic primū chri
stum confessus est. sicut quisq; penitens q
in fine baptisatur: euolans purgatorij
non sentiet. Sed per hoc non datur ba
ptis. is peccandi et perseuerandi aucto
ritas. Nam qui dum poterūt nunquā
conuerti voluerunt: nec tunc etiā faci
le gratiam acquirunt. de penitentia dis
t. vii. Nullus expectet. Augustinus libro
de penitētia.

Latronis penitentia serā innuit verā cō
uersionem in vltimis mente potius q̄ tē
pore estimandam. vicesimas. et. questio
ne. vii. Cognouimus.

Latro publicus de ecclesia trahi potest.
immunitate non cassata. extra de homi

cidio. capitulo. Si quis. Supra. Fugl
entem.

Lauatur et mundus non est qui
plangit que gessit: nec
deserit. et econuerso. de penitentia disti
ctione. iij. §. Lauamini.

Laudare debemus deum corde
non voce. scilicet tan
tum. distinctione nonagesima secunda.
Laudantes. Jeronymus in epistola ad
Epheseos.

Laus deo pro beneficijs sp impendat. de
cima sexta questi. pma. Reuertimini. cir
ca finē. Jeronymus sup. Malach.

Laus hominum ne extollat bonos pmie
tit de detractioem eis oziri. vi. que.
pma. Sunt plurimi.

Laudantium verba non sunt multuz cu
randa: sicut et nec vituperantium. xi.
iij. Inter vba. Gregorius in moralib;.

Laudari ante mortem nemo debz. de pe
distinctione. iij. Si ex bono. Augustinus
libro de correctione et gratia.

Laudans indignum iustum violat. xi.
que. iij. Si quis hominē. Jeronymus
super epistolā ad Philemonem.

Leccio sacram scrip̄. aruz qua
anuntiat bonum edificant
beatur in mensa clericorum non so
ular. distm. xliiij. Conuiuia. cap. Pro
uerentia.

Lectiones. libri. et om̄ie que debeant in
ecclesia legi. di. xv. Sancta romana.

Lectioni scripturaz gentiliū quia bea
tus Jeronymus intendebat ab angelo
durissime est verberatus. distinc. xxxvii
Legimus.

Lectoris officium est lectiones pronun
ciare. di. xxv. Perlecti. Et nō dicat dñs
vobiscū. xx. q. ix. Sanctimoniales.

Legalis cognatio ipedit m̄imo
niū p̄bēdū et dirimit con
tractū in p̄ez adoptatē et filiū v̄l nep̄tā
adoptatā. et in p̄ez adop̄atē et ado
ptatū et econuerso: et p̄ emācipatōz. et in
filios legitimos et adoptiuū q̄ diu durat
adoptio. et fit h̄mōi adoptio duob; mo
dis. scz parrogatōz. q̄n is q̄ sui iuris ē. i.
mortuo p̄e v̄l emācipatō ab alio i filijz
recipitur auctoritate p̄ncipis: et transis
o 4

ipse cum rebus suis in potestatem adop-
tatis. Et illi adoptiuo sic arrogato tenet
arrogans quarta parte substantie relinque siue
in testamento siue quando vult eum em-
cipare. Alio modo fit per simplicem ad-
optionem. quando quis aliquem in filium
recipit. ita quod non transit in potestate eius.
sed manet in potestate patris sui. et sic fit
auctoritate cuiuslibet magistratus. Illi
adoptiuo filio non tenet aliquid sub-
stantie relinquere. sed succedit ab intestato.
dummodo non sit emancipatus. Et utro-
que modo impedit matrimonium. vt. s. ex-
tra de cognatio. lega. c. unico. iuxta glo-
sa. Quando autem quis contra familia vel
alium aliquem de consensu etiam matris
in filium recipit: per hoc nullum impe-
dimentum nascitur. Sed distinctio adop-
tionis filiorum adoptiuorum. vt. s. fit
per mortem adoptantis vel per emanci-
pationem. in Basnel. vocabu. Adoptio.

Legatus honorandus est loco il-
lius cuius legatus est fun-
gitur. di. xxiij. ca. primo.

Legatus de latere maius omnibus impe-
rium post romanum pontificem habet in
provincia. vt. de elec. c. Abbates
libro sexto. Et non etiam patriarche pa-
tri committitur officium legationis de
ab executione cessare. quando missus a la-
tere venit. extra de offi. lega. c. Veniens.
Legati cardinales equiparantur proconsu-
libus in provinciis sibi commissis. ceteri le-
gati proconsules. de offi. lega. ca. Legatos
li. vi.

Legatus in omni loco sue legationis pos-
set causas audire per appellacionem ad eum
deuolutas et terminare. q. q. vi. Decreto
extra de offi. lega. c. Cum non ignoretis.
et alias vt. s. Eps pr.

Legatus a latere etiam subdiaconus esse
potest. x. q. iij. Relatum.

Legatus de latere potest ex officio confirma-
re electiones archiepiscoporum et eorum et exceptorum.
Alius autem hoc non potest nisi specialiter
sibi committatur. de elec. c. Si abbatem.
libro sexto.

Legati cardinales facientes reservationes
beneficiorum. finita legatione: finit reserva-
tio. et quicquid per eum vel executores
ab eo deputatos circa huiusmodi factum est:

dummodo ad eorum collationem iam vacan-
tium ante finem legationis minime fue-
rit processum. et vna pendente reservatione
in ecclesia collegiata vel de beneficio
ad alicuius collationem spectante: aliam
in eadem reservationem facere non potest
et contrarium factum irritum est. de offi.
lega. c. Presenti. li. vi.

Legati quantumcumque plenarii etiam car-
dinales reservare vel conferre non possunt
ecclesias cathedrales vel regulares aut
collegiatas. nec dignitates cathedralium
que minores sunt post episcopum: si pe-
tionem prelati illarum assumi solet. con-
trarium factum irritum est. e. c. Delibera-
tionem. Nec possunt alicui committere
quod recipiat reservationem beneficiorum et
postea conferat. de elec. c. Ne tenet colla-
tio ab ipso legato alicui facta si merito non
fiat de beneficio prius habito. c. Colla-
tio. li. vi.

Legatus quantumcumque plenarius non po-
test conferre beneficia nisi specialiter ei co-
mittatur. nisi sit cardinalis: tunc potest eorum
restrictione. vt. s. de offi. lega. c. Officij.
libro sexto.

Legatus pape habens auctoritatem res-
cipiendi resignationes beneficiorum et co-
ferendi ea. si papa alteri gratiam conce-
dit super primo vacante beneficio in ali-
qua ecclesia legationis illius: non etiam
facta mentione de potestate legati. et le-
gatus hoc ignorans alteri confert bene-
ficium sibi resignatum. non tenet colla-
tio. de prebendis et dignitatibus. c. Du-
dum. li. vi.

Legatus in provincia sue legationis non
potest impetire commissioem alteri spe-
cialiter factam sine speciali mandato. sed
sententiam ab illo rationabiliter firmam
debet confirmare et executioni mancipare.
Extra de officio legati. capi. Si-
duisti.

Legatus potest ex officio absolvere ab iniectio-
ne manus in clericum. extra eodem. ca-
pi. De translationem. extra de senten. ex-
com. ca. Ad eminentiam.

Legatus pape potest conferre vacantem
ecclesiam in consultis patronis. iuxta ta-
men quod supra dicitur. extra de officio
legati. ca. Dilectus filius.

Legatus extra suam prouinciam vel terminum sue legationis existens non potest officium suum exercere. extra. eo. c. Dilectus filius. Nec casus alius tunc delegare. Idem de alijs iudicib. e.

Legatus non a latere non potest absolueret excommunicatos pro iniectioe manus non de prouincia sua existentes. Et legati alij qui habent officium legationis ratione dignitatum siue ecclesiarum quos obtinent non possunt etiam suos subditos intra sue legationis terminos ab huiusmodi iniectioe absolueret nisi si specialiter habeant in commissis. extra de officio legati. c. Excommunicati.

Legatis qualis procuratio in victualibus fiat. extra de cens. c. Procuratores.

Legati tunc non expulsi in morte papae. de offi. leg. c. Legatos. li. vi.

Legatum pro impediens est excommunicandus usque ad satisfactionem. di. xciij. Si quis autem. Sed hodie est excommunicatus. s. Excommunicatio. s. xvij.

Leges. infra. Legem ipsas.

Legitimus iudicatur qui natus fuit antequam pater matrem in uxorem duxit. extra qui filij sint legitimi. c. Conquestus. c. Qua.

Legitimi iudicantur quorum parentes publice in facie ecclesie contraxerunt: si postea inuento impedimento consanguinitatis separant. extra. eo. cap. Cum inter. Tamen si scienter sic contraxissent. secus esset. extra de clamde. despon. cap. Cum inibitio.

Legitimi non iudicantur quorum parentes in gradu prohibito clandestine etiam ignoranter contraxerunt. extra de clandestinis despon. ca. Cum inibitio.

Legitimus non est qui ex adulterio nascitur: etiam si adulter adulteram ipsam post mortem mariti vel uxoris duxerit. extra qui filij sint. ca. Tanta. Etiam si factam duxerat ante mortem alterius coniugis. e. c. Causam que.

Legitimi sunt filij eorum qui auctoritate episcopi siue ecclesie contraxerunt. etiam si matrimonium alias illegitimum sit. extra de filij. cap. Perlatum.

Legitimi sunt filij nati de matrimonio clandestine contracto. sed postea ab ecclesia approbato. extra. e. c. Qu nobis.

Legitimi habeant quorum parentes in facie ecclesie contraxerunt: et usque ad mortem quiete apud inuicem permanserunt: etiam si post mortem eorum asserat nullum matrimonium fuisse. e. c. Peruenit.

Legitimi iudicantur quorum mater ignoranter contraxit in facie ecclesie cum patre ipsorum adultero uiuam uxorem habente. e. c. Et tenore.

Legitimi sunt filij etiam si matrimonium non fit in facie ecclesie contractum: dummodo tamen probari potest. e. c. Per tuas.

Leprosus superueniens contractus spiritualibus de futuro: ea dissoluitur. dummodo copula carnis non fuit subsequuta. non autem soluit matrimonium. Extra de iureiur. an. c. Quemadmodum. Extra de coniugio lepro. c. Litteras.

Leprosus superueniens non soluit matrimonium de presenti. xxxij. qu. v. Horrédus. extra de coniugio lep. ca. j. Et compellitur ad reddendum sibi debitum. eod. cap. primo.

Leprosi contagio non repelluntur ad cohabitandum. tamen ad continentiam possunt induci. Si autem sanus compellatur sequi infirmum. de iur. de iur. censura. ecclesiasticam. e. c. scilicet. Peruenit.

Leprosus si continere noluerit nubat: si que ipsum recipere uoluerit. e. ca. Quoniam.

Leprosus sacerdoti alius substituitur qui curam habeat animarum: et infirmo prouideat de facultatibus ecclesie. Extra de clerico egrotan. ca. De rectoribus. et sequenti.

Leprosi simul habitantes de suis ortis et nutrimentis decimam dare non tenentur iura tamen parochialia tenent. etiam si ecclesiam et sacerdotem habeant. extra de eccle. edi. c. ij.

Leprosos christi ad sacerdotes mittens: legalia approbat. r. j. q. j. Nonne.

Leprosi mundati antequam ad sacerdotes uenerunt: ostendunt peccata sola spiritus deletri. Si facultas confessionis desit. de pe. di. j. s. Hoc idem.

Leprosus cuius uellet et domus: sacerdoti ostendit precipit. de pe. di. j. s. Dorsum.

Lex maiestatis crimen capite punif:
et bonis confiscatis: filijs solum
vita conseruatur. extra de hereticis. ca.
Uergentis.

Leuans proprium filium de ba-
ptismo ignozanter vltima-
liciose: vtrum possit commisceri vxori.
xxx. que. i. per totum.

Leuantes huiusmodi non sunt a coniu-
gio separandi: nisi ad continetia potest
induci. extra de cogna. spi. ca. Si vir
hoc maliciose faciens: post mortem con-
iugis perpetuo sine spe coniugij maneat.
et alias acerrima penitentiam agat. xxx.
que. j. De eo. Si in necessitate hoc fecerit:
excusatur omnino. e. cap. de iurimina.
Idem est de confirmatōe. fm doctores
vt Panormitanū. cap. Si vir. extra de
cogna. spiri. Si ignoratia probabili con-
tingit vel necessitate: potest erigere. alio
quin solum reddere tractus. fm Panor-
mitanum vbi supra. Et Henricus boec
et Barthoniū de hu. ca. Si vir

Legem huius dedit ac eam imple-
uit. xxx. q. j. Ideo.

Lex vetus est lex terroris et seueritatis: s3
lex euangelijs lenitatis et mansuetudis. xx.
iij. que. iij. s. Et sic.

Lex est instituta scripta. di. j. Lex
vñ. Woyles.

Lex est duplex. scilicet publica: que per
transgressores data est. vt lex canonum.

Prinata est que scribitur instinctu spiri-
tus in cordibus. et quisquis puata lege
ducitur: nulla ratio erigit vt lege publi-
ca constringatur. xix. q. ij. Due sunt. Ex-
tra de regularibus. c. Licet.

Lex iusto non est posita. dist. j. In sancta.

Sed vbi spiritus dei: ibi libertas. et si
spiritu ducimini: non estis sub lege. xix.
que. ij. Due sunt. et extra de regularibus
cap. Licet. Fallit tamen hoc in muliere
que non potest inuito viro intrare religio-
nem. nec impubes inuito patre. nec epi-
scopus inuito papa. Glor. eodem. cap.
Due sunt.

Lex spiritus. vbi supra.

Lex publica est que a sanctis patribus tra-
dita est. xix. q. ij. Due sunt.

Lex facta est vt humana coerceatur a da-
cia. et refrenetur facultas nocendi. dist.

iiij. facte sunt. xxiiij. que. v. Ad frustra.
Lex est omne quod ratione constat. qd res
ligioni congruat. quod discipline conuen-
niat. quod saluti proficiat. dist. j. Con-
suetudo.

Lex publica duplex est. scilz naturalis. q
natura constat. et humana. que moribus
constat. dist. j. Humanuz. c. Omnes le.
Lex nature multiplex. s. Jus naturale.

Dicit enim aliquado etiam lex carnis:
que absqz culpa est in corpore no consen-
tientis. Augustinus li. j. de ciuita. xv. q.
pma. Si concupiscentia. s. infirmitas.

Lex nature continetur in lege et euange-
lio. vt. s. Jus naturale. Et sic.

Lex nature duplex est. scz vetus et noua.
supra. Lex vetus.

Lex vetus dicitur testamentum. vñ. Te-
stamentum.

Lex diuina est ipsa lex natura. di. j. dist.
vj. s. vlt. sic diuina. s. Jus

naturale. s. Lex natura.

Lex humana est constitutio populi quaz
cum maioribus natu sumplerunt. di. vj.

Lex

Lex debet esse honesta. iusta. possibil. vti-
lis. necessaria. manifesta: fm consuetudine
pa. et loco temporis conueniens. dist.

iiij. Erit autem lex.

Leges instituunt cum promulgant. con-
firmant autem cum moribus vtentium
approbantur. di. iij. In istis.

Legis multe differentie. di. ij. per totum

Leges qualiter sint inuente. di. iij. p to-
tum. Et vnde singule. o. cum habuerit.

dist. vñ. Woyles. r. c. se. Et eaz insti-
tutores. Ibidem.

Legislator lz a lege solutus sit: honestus nō
est vt eam ea viuat. xxv. q. j. c. Eodidm.

et cap. Ideo.

Leges sunt princeps obfuet. et tunc sub-
dies obfuetate existimant. di. ix. cultum. j.

Legis statuens. Et. Legem alteri.

Leges et regū et impator vbi non obui-
ant euangelicis et canonicis sūt in reuerētia
obseruade. di. r. Suscipitis. et inuolabi-
liter obseruent. e. c. De capellis.

Leges impator in adiutorij ecclie licite
assumunt. e. c. Si in adiutorij. Et eis
vtendi est: vbi nō obuiant canonibus. xv.

que. iij. Sane.

Legum imperialium et Romanarum differē
tie. di. ij. p. totum.

Lex nō est pro privato cōmodo: sed p cō
muni civium vtilitate conscripta. di. iij.

Erit autem.
Legem statuens ipse obseruet. Unde di
citur. Patere legē quā ipse tuleris. extra
de constitutio. c. Eū oēs. §. cū igit.

Leges grecis forone? rex p̄mus instituit
di. vij. Moyses. extra de ver. sig. c. For?

Lex falcidia a falcidio tribuno appellat.
di. ij. Quedam. extra de testamētis. cap.

Raynaldus.
Lex coniugū in baptismo nō soluit. dist.
xvj. Una.

Leges debent sacros canones imitari. et
canones legibus iurari. Extra de noui

Leges p̄ fredericū contra hereticos facte
canonib; nō cōtrarie approbant. Et ser

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

Lex ep̄alis est duplex. vna est diocesana.
que consistit in recipiendo. scz cathedra

de regulis iuris. capitu. Certum. libro
sexto.

Legi fraus fit. vt. §. fraus.

Leges abrogantur propter canonis ni
miam rigorositatē. distinctio. xxxiij. Fra

Leges abrogantur propter canonis ni
miam rigorositatē. distinctio. xxxiij. Fra

Leges abrogantur propter canonis ni
miam rigorositatē. distinctio. xxxiij. Fra

Leges abrogantur propter canonis ni
miam rigorositatē. distinctio. xxxiij. Fra

Leges abrogantur propter canonis ni
miam rigorositatē. distinctio. xxxiij. Fra

Leges abrogantur propter canonis ni
miam rigorositatē. distinctio. xxxiij. Fra

Liberalis si non sit ep̄iscop^o fru
stra nomen ep̄iscop^o

Liberalitas si non sit ep̄iscop^o fru
stra nomen ep̄iscop^o

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libellus famosus est qui in infā
miam alterius comitri

Libertas spiritus. s. Lex est duplex. r se.
Liberalitas. s. donare pauperibus. s. Ele
mosinā dans.

Liberi arbitrij nos deus cōdidit. nec ad
virtutem nec ad viciuz necessitate trahi
mur. alioquin vbi necessitas nec corona
de pe. di. ij. Si em̄ inquit. circa mediuz.
Liberi comprehendūt etiā nepotes r alios
ex filijs descendēt. Blosa de baptismo
ca. vno. p. **Liberi in clemen.**

Liber iudicatur qui in statu libertatis po
decenniū stetit. extra de coniugio seruo.
cap. Licet.

Liberi sunt qui de libera vel liberta nati
sunt. extra de natis ex libe. ven. c. i.

Libertus dicitur qui ex statu seruitutis
transitus est libertati. xij. q. ij. De libertis.

Libertatem Hōe p̄mus vini inebriatus
solauit. di. xxxv. Sexto. Augustinus
sermo. de ieiunio.

Libertatis p̄uilegia possunt reges dare
ecclesijs. ar. extra de in te. resti. c. audiet

Libertatis p̄uilegio nō potest quis etiaz
volens renunciare. licentia illius cui
subest. extra de arbitris. c. tū tpe.

Libertate quā sibi maiores p̄seruari de
siderant: et minoribus ipsi bona vo
luntate cōsuetudine contra de censu. c. pro
hibemus.

Libertas. s. Seruitus.

Licentia dara religioso a suo p̄
lato vt p̄sentire valeat i
electionē de eo sine p̄uisionē siendam
scz pro futuro nō valet. de ele. c. tū con
cessa. in clemen.

Licentia clerico alibi ordinando dare p̄t
antopus sue originis vel domiciliij vel
beneficij ecclesiastici. S3 inferiores hu
iusmodi cōmendaticias lras sine specia
li p̄uilegio dare nō possunt: nec officia
les episcopi nisi ex speciali mādato. Illi
tamen possunt hoc ad q̄s administratio
spectat sede vacante vel episcopo abien
te in remotis. de tempo. ordi. c. tū nul
lis. libro sexto.

Licere actori. Nō licet actori quod
reo licitum nō ex̄tit. de re
iuris. ca. Non licet. li. yj.

Licere alieno nomine. Quod alicui suo
nomine non licet nec alieno licebit. De
regu. iuris. c. Quod alicui. li. yj. di. lxxx

vi. Sicut. s. Nomine. s. Usuras.

Licitum est. Lui licet quod est plus: licz
vriqz quod est minus. eo. ca. Lui licz. li
bro sexto.

Licet alicui in sanitate q̄d non licet in in
firmitate. extra de sepul. ca. De his. lico
rum per illicitū nō viciat. extra de p̄ben
dis r digni. c. Lum dilectus.

Licentia dantes in promulgātes senten
tias. s. Excoicatio. s. xij.

Ligare vel soluere non potest infe
riori. r obe. c. Luy inferior. di. xxi. Infe
rior. Blosa. nisi superior se s̄biat arbitrio
inferioris. xij. q. j. Peruenit.

Ligari vel solui nemo potest a nō suo iu
dice. extra de pe. r re. c. Quare. c. Om
nis vt. usqz.

Ligandi et soluēdi par ius s̄ns esse volu
it. qui soluēdi ius nō habet nec ligandi
habet. de pe. di. j. De m.

Ligare potest qui et soluere. r conuerso.
di. xxi. Inferio. Blosa. fallit p̄mū in ar
ticulo necessitatis. secundū in incendia
rijs qui postq̄ fuerint denunciati: a solo
papa absoluunt. extra de sen. ex. c. Tna.

Ligatus apud deum sepe apud ecclesijs
soluētus indicat r ecōuerso. extra de sen.
excom. c. A nobis est. s. Ecclia habet.

Linguarum specie spiritus
per apostolos re
sedet. quia quos replet: de se loqui facit.
di. xliij. Sit rector. ante mediū. Brego.
in pastoral. c. xv.

Lingua in terra r r̄ os in celis ponere
est suis platis derogare. di. xxi. Intm̄
Lingua nō retinens vana est religio.
xj. q. iij. In loco.

Lingua caste custodienda est: nō tm̄ ocu
li. vi. q. j. Ex merito.

Linguam ream nō facit nisi rea mes. xxi
que. ij. Homines.

Lingua deus facit herere palato p̄dica
toris quādo p̄pter maliciā ppli subtrahit
gratiam loquēdi. extra de renun. c. Nisi
cum p̄dem. s. Propter.

Linguarum infidelium scutu quare concedit
infra. Magistri.

Lippus est cuius ingenium ad veri
tatis cognitōem emicat
s3 tñ banc carnalia opa obscurat: vt cui?

sensum natura eracuit. sed conuersatōis
prauitas confundit. di. xliij. Hinc etiam
Gregorius in pastorali.

Litē pendere dicitur ut nihil innouet: quā
do citatio a iudice competere ad
partem sit cum plena expressione in ea sup
quibus in iudicio conueniat. vel quādo per
partem ipsam factū fuit quod minus ad euz
citatio pueniret. ut lite pendente. c. Lū
lite. in clementinis.

Litis contestatio si nō pcedit nihil ualet
quod in iudicio agit. extra de liti con
testa. c. Olim. Et nullus est processus.

Lite nō contestata testes nō sunt recipiē
di nec sententia diffinitū ferenda. Ex
tra ut lite nō pcedat. c. i. Et si sententia fer
tur: nulla est. c. c. Accedens primo. Nisi
de modo. si tū tūm: vel diuturna eos
rum absentiam: etiam ppter defectuz p
bationis. Item in matrimonio carnali
et spūali. quādo altera pars est psumax
et alijs casibz. i. expressis. e. c. Quā frequē
Lite cōtestata vel nō pcurator dandus est
Infra. Procurator.

Litis contestatio fit per petitionē in iure
propositā et responsonē securā. extra de
liti contestatione. cap. unico.

Litis contestatio nō impedit exceptione
peremptoria. s. Exceptio perem.

Lite pendente litere sup eodē negocio im
petrate in puidiciū alteri nō valent.
nisi de ea faciant mentionē. Extra de te
stibus et attestatio. cap. Quāsam que.

Liti cedere in causa criminali nō licet. ex
tra de cōlusionē. cap. Scripta.

Litigantibus pro quibuscun
que beneficijs
si possidens moritur: beneficiū nulli con
ferri potest donec lis fuerit finita s. sup
stem. ut lite pen. c. Si contra. li. vj.

Littere gratiose siue pro uisioni. s.
Bratie. Infra. Prouisio

Littere apostolice intelligunt si pces res
ricitati innitant: etiā si non exprimit. Ex
tra de rescrip. ca. Ex parte.

Littere per fraudem et dolum impetrate
non valent. extra de rescrip. c. Sup lris.

Littere posteriores nō reuocāt. pces: ni
si mentionē de eis faciant. e. c. Reterum
Et nisi specialē mentionē faciant de cō
tentis in pōribz. extra de dolo. et cōtuz

macia. cap. Ex litteris. extra de sen. et re
iudi. cap. Inter monasterium.

Litteris iudicis ordinarij standum ē: do
nec pbeť contrarium. extra de proba. ca.
Post cessionem.

Litteras nomine capituli furtiue dātes.
supra. Falsariozum.

Litteras autēcticas si non videmus nihil
facere possumus. extra de f. de instru. c. f.

Littere in narratione facti. l. vbi vis nō
constituit nō iudicant false. e. c. Ex lris.

Littere nō viciant ppter defectū sillabe. e.
capi. Ex parte.

Littere siue conficiant in pma vel tertia
sona: si veritatis substantia seruet: eius
sunt h. p. extra de conuersio. con
iuga. c. Dudum.

Littere rase in loco suspecto. scz in datus
vel pte. sup lineare scripturā suspecta
extra de religiosis do. c. Lū venerabil.

Litteras papales falsas. vobēs. s. Excōt
catio. s. xxxj. vel falsificans. Ibidem.

Littere falsificat i bulla. sigillo. filo. stilo.
carta. H. p. iare. archiepos et epōs
vocat frēs: ceteros omne filios. et vni p
sone nunq scribit in plurali. extra de cri
mi. falsi. c. Quidam.

Litteraz falsitas in scripto conuicta. ex
tra de fide instrumē. cap. Inter dilectos
Supra. Falsitas.

Littere in aliquibus rase que sapientis a
nimū in dubiū non vertunt: nō sunt fal
se. extra de crimi. fal. c. Ex cōscientia.

Littere in quibz actor nomen sue digni
tatis suppressit: nō valent. extra de rescrip.
cap. Ad aures.

Littere dicunt falsa suggestione impetra
te que solum ea que iurj nō que facti sūt
expmunt. extra de concessi. preben. cap.
Lum litteris nostris.

Littere si fuerint incōgrue: nō credantur
a sede apo. dare. extra de rescri. c. Ad au.

Litteras cōmissiōis falsas obrinēs: dam
net in expēsis. e. c. Ex parte. secundo.

Littere debitor debēt expmēre ex q cau
sa teneat. extra de fide instru. c. si cautio

Litteras suas tradēturi suo renūciat. ex
tra de renuncia. c. Sane.

Littere nō valent quas suo nomine quis
impetrat et alteri eiusdē nominis pben
sat. vli impetrat ad futura negocia nō
p

dum exorta. extra de rescrip. c. Quia nō
nulli. Et. e. r. c. Dispēdiosa. li. vj.
Litterarū instrumēta possunt etiā p^o pub
licam attestatiōem vsq; ad calculū sen
tentie diffinitive exhiberi. extra de fide
instrumentoz. c. Cum dilectus.
Littere impetratē ante terminū appella
tionis nō valent. extra de appella. c. Ex
insinuatōe.
Littere per inopportū instantiā obtinere
nō valent. extra de rescrip. c. Si quando.
Littere duplices sup eadem cōmissione
obtenēte: quaz altera de altera non facit
mentionem: nō valent. sed careat vtriusq;
impetrator. e. c. Ex tenore.
Littere sup aliq; prebenda impetratē nō
valent: si de statuto numero canonicorū
non faciunt mentionē. extra de rescrip.
c. Constitutus. Vel si faciūt nomē di
gnitatis sue. e. cap. Ad aures.
Littere apost. impetratē cōtra aliq;
ius non valent si de eodem non faciunt
mentionem. extra de capel. mo. c. Pre
Litteras obtinēs sup beneficio curato q̄
nondum habet etatem. Supra. Benefi
cium curatum obtinere non potest.
Littere a p^oobus sup eodē beneficio ob
tenēte. Supra. Beneficiū conferri illi.
Littere obtinēte sup beneficio non valent
si de prius habito nō fecerint mentionē
vel si se clericum dixerit cū non sit. vel si
alius indignus ecclesiastico bñficio fue
rit. extra de rescrip. c. Cum a deo. v. l. si ta
cuit ppetuam se habere vicariā. e. c. Pos
tulasti. vel si episcopus sibi sine scandalo
lō nō poterit puidere. nō tenet litteras obe
dit. extra de pben. c. Cum teneamur.
Littere duoz sup pmissione in eadez eccle
sia vna die impetratē: ille pcedit cui pa
pa canonicatū contulit etiā si alter eū p
uenerit. Si autē ambob; vel neutri con
tulit. tunc qui puenit pcedit. Et si am
bo concurrat collatores alterum eoz
eligant: et ei soli pvideant. nisi papa mā
dauerit vtriusq; puideri et p. de rescri.
ca. Duobus. li. vj.
Litterā a papa obtinēs vt sibi in ecclesia
aliqua pvideat in qua sibi puideri prius
a legato pape fuit mandatū: sed nō obf
uatum: recipit auctoritate pape. et pferit
omnib; post eum: similē in eadē gratiaz

a papa obtinentib; de pben. c. si est. li. vj.
Littere diuerse a diuersis si obtinent sup
p^omo vacante. quoz p^o sup vacante per
mortē. secūd^o p resignatōem obtinet. si be
neficiū ipm cessatōe et nō morte vacano
rit. d; scdus primo pferri. de rescrip. ca.
Susceptum. li. vj.
Littere sup vacantib; vel resignatis bñ
ficijs. s. Beneficium. supra. Gracie. infra.
Vacatio beneficiorum.
Litteris pape obedire non oportet: vbi
sine scandalo non potest. Extra de pres
bendis. cap. Cum teneamur.
Litteris pape non obediens tenet causā
rationabile assignatē q̄re nō impleuerit
Et papa ratum habet: pro eo q̄ ipse a
liq; p^ona suggestioe impetrant. Unde
qualitas negotij pro quo scilicet con
sideranda est. extra de rescrip. c. Si aliq;
Litteras pape impugnans. Supra. Et
communicatio. s. v.
Litteras dimissorias ordinarijs q̄s dare po
test. Supra. Licentiam et quando.
Littere actoris vel rei ad diuersos iudic
es. Supra. Actor si contra reum.
LOCUTIO dei est inspiratio q̄ bo
mini bonā voluntatē in
cor ingerit. de conse. distin. v. c. vltimo.
Locutio nō sit ociosa. quia de omni verbo
ocioso Math. xij. Vn attendi debet loc
tempus. mod^o. xxij. q. c. q̄tēs. Jero.
Locutio sit discreta vt tacēda nō reuelet
et dicenda non conticescat. Vbi supra.
et distinctio. xliij. Sit rector.
Locutio sit modesta: nō clamorosa vel con
tentiosa. v. questio. iij. In loco.
Locutio sit p̄derosa vt neminem ledat.
distinctio. l. Ponderet.
Locutio sit vera vt ori mens cōsonet. xx
ij. questio. v. Juramentum.
Locutio nō sit maledica. qz in maledicē
tem reuertit. i. q. iij. Illud. Augustin^o.
Locutio. Pluralis locutio duozum nūe
ro est contenta. de regulis iuris. ca. Pla
ralis. libro sexto.
Locutionum genera vniuersusq; ligue
seruentur. habet quelib; lingua p̄pria ge
nera locutionis. que dum in aliam tras
feruntur videntur absurda. distinctiōe
tricesima q̄tra. Locutio. Augustin^o de
vera religione.

Loculos christus habuit a fide-
bus oblata conseruās.
et suoz necessitatibz alijs indigentibus
tribuebat. xij. q. i. Habebat. Augustin^o.

Locupletari non debet alijs
cum alteri^o iniu-
ria vel iactura. de regu. iuris. ca. Locus
pletari. libro sexto.

Locus nō sanctificat hominē. sed
ecōuerso. di. cl. vlti. **U**n-
Gregorius Anastasio pbio. Non loca
vel ordines nos creatori nostro profici-
mos faciūt. sed nos aut merita bōa ei iū-
gunt aut mala distinguūt. e. c. Nō loca.
Loca licet oclula sine gratia nō saluant
Ex. xlii. pe angelo. d. adam. e. c. Quē-
libet. Gregorius.

Loci mutat. plerūqz pdest. di. lxxxj. v. l. z
fidoz.

Locus nō comendat. sed virtus. Nā adā
extra parad. in locus. Eua pcellit. di.
stinctio. xl. Illud.

Locus propter suetudinē comendatur
et nō ecōuerso. Non em̄ pro locis res. s. z
pro rebus loca amanda sunt. di. xj. Ho-
uit. Gregorius Augustino angloz. epō.

Loca vicina intelligunt. s. Bñficia apō
sedem.

Locus auctoritate pontificis ad vsus re-
ligiosos deputatus nō debet humanis
vsibus applicari. Sic nec vestes. vasa. li-
gna et alia p episcopum deputata. extra
de religio. de. ni. c. Ad hec.

Loco minus religioso nō eligat sepul-
ra. extra de sepulchris. cap. Fraternitas
tem. s. Qui vero.

Locus securus debet litigantibz assigna-
ri. extra de fide instr. c. Accepimus.

Locari nō debēt officia et dignitates s. b.
annuo censu. z pena cōtrariū facientiu z
extra ne pzela. vices suas. c. qm̄ in qbus.

Longanimitas de nostrā
penitenti-
am querit. sed contemptus in morte dif-
ficile miseref. dist. xcij. Diaconi. Jerony-
mus ad Rusticum ep̄m narbonensem.

Lucrum turpe est quicquid plus
iusto accipit. et hoc cleri-
cis phibetur. Extra ne cleri. vel. c. vlti.
ta sunt.

Lucrum nō querat ecclesia cū damno ali-

orum. xij. que. ij. Fraternitas.
Lucris qualitas attendēda est. quia diffi-
cile est inter emētis z vendentis comer-
cium nō interuenire pctm̄. de pe. disti. v.
Qualitas. Leo papa.

Lucris partem licite recipit qui alteri pe-
cuniā causa honesti lucris comittit. extra
de dona. inter vi. c. Per veras lras.

Lucris turpe potest in elemosynā dari. x.
liij. q. v. Qui habetis. Augustin^o. et hoc
vbi nō cōpetit restitutio. Nam

Lucris malū vbi competit restitutio i ele-
mosynā nō potest dari. xliij. q. v. p totū.

Supra. **A** elemosyna.
Lucris temporale a deo pro operibz suis
spectans mercenarius est. viij. q. i. sunt
in ecclesia. Augustinus.

Lucris pro defunctis xp̄iāis nō
habeatur magnus. qā p-
mittunt nō amittunt. xliij. q. ij. Q. ppo.

Lucrētia romana volēter a tarq̄
nū filio stuprata. adul-
terij in se commissi alicui egra et impati-
ens scipam impie interfecit. xxxij. que. v.
Lucretia. Aug^o. de ci. dei. li. i. c. xij.

Ludus impediens om̄nū officia
um vel saltatio. irreligi-
osus est. et debēt talē puniri. de consue-
tudin. iij. Irreligiosa.

Ludi et ludibria vel lruē ab ecclesia ex-
tirpent. extra de vita z ho. c. Cū decorē

Luna Terra septies maior ē q̄ lūa
Sol aut octies maior q̄ ter-
ra. ideo sol dnquagesies septies (alias q̄
dragesies) maior est q̄ luna. extra de na-
to. z obedi. ca. Solite. in glosa. s. in lūa.

Luminaria duo magna fecit de-
us in firmamento
vniuersali ecclesia. i. duas excellētes di-
gnitates. Pontificalem que est maior.
vi. pcesset diei. id est. spiritualibz. Rega-
lem que est minus. v. pcesset nocti. id ē
temporalibz. s. secularibz. extra d ma-
to. z obe. c. Solite. s. ptererea.

Lupus est malus pastor qui suc-
cessiue bona ecclesie consu-
mit. sicut ille frustatim ouem. xij. que
stione pma. c. i.

Lupo veniente fugit vnusq̄qz humanaz
gratiam amittere formidans loq̄ recta
libere peritescens se sub silērio absco-
p 2

dit. et tales mercenarij sunt. disti. xliij.
Sic rector. Grego. in pastoza.

Lux diuina fugat tenebras anime. d.
pe. di. j. Resuscitatus. s. Jresi.
Luci ad tenebras. xpo ad belial: que co-
municatio. de pent. di. ij. Si enim. Sur-
pra. Justicia r.

Luxuriosa res vinum est. deo
tumeliosa eb. r. r. r.
distin. xxv. Luxuriosa.

Luxuria fomentum a vino recipit. disti.
xxv. Vinolentum. Jerony. in Vichea
Luxuria sapientes infatuat: in templo sa-
lomonis. xxxij. q. iij. Sato. Don. Greg.
Luxuria mentis solo consensu exercetur
xxxij. q. v. Nec solo. Augustin^o de chr-
stiana vita.

Luxurie nomine intelligitur omnis polo-
lurio inordinata. xxxij. q. iij. In co. Je-
ronymus.

Luxurie diuine species: et grauitas eoz
xxxij. q. vij. Quomodo dum. et quattu-
or sequentibus.

Luxurie abusus cum propria vxore tri-
pior est qz cum meretrice. xxxij. que. iij.
Digo. q. r. Adulteri.

Macula e. porz rem-
net a ministe-
rio altaris. di. xlix. Hic ex-
enim Gregorius in pasto-
rali. extra de clerico egro-
tante. ca. Presbyteru.

Macule pro quibz leuite in lege reproba-
tur designant spirituales maculas. sus-
pra. Aaron.

Magi sunt qui ob facinoruz magni-
tudinem malefici vocantur.
Et ponunt plura mala ipozum. xxvj. q.
v. Nec mirz. Aug^o. de ciui. dei.

Magi mentes fidelium eis non creden-
tium turbare nequeunt. e. vbi. s.

Magorum ars inueta est ex traditoe de-
monum. xxvj. q. ij. Qui si. Augustin^o
de ciuitate dei.

Magica ars a deo permittitur vt
fideles probet r mali se-
ducantur. xxvj. q. v. Nec mirum. Augu-
stinus de ciuitate dei.

Magica ars quomodo exercetur et eius
malum. e. vbi. s.

Magica arte suscitatu samuelem: absur-

dum est credere. xxvj. q. v. Nec mirz. Au-
gustinus de ciui. dei.

Magister esse non poterit qui p-
us discipulus no tuit
extra de cle. c. Officij tui. c. Lum in ma-
gistrum. Nam miserum est eum fieri ma-
gistrum qui no dum didicit esse discipu-
lus. di. xli. c. j. di. lxi. Miseru. xvj. que. j.
Si clericatus.

Magistri erroris sunt qui peius discipu-
lus viuunt. ij. q. vij. Nos.

Magistri habeantur in studijs vbi resis-
det romana curia. et Parisiensi. Pro-
nien. bononiensi. et Salamantino christi-
ani qui doceant linguas. hebraica. gre-
cam. arabicam. et caldica. et pro qualis
bet lingua dicitur. r. magistri. Ine-
in clementis.

Magister vnus habeatur: in qualibet se-
de cathedra: cui beneficii i competes po-
beatur qui clericos: et etiam paupes sco-
lares gratis doceat. nec a docentib^o. ali-
quid querat: nec idoneum quez docere
prohibeat. Contrarium facies ab eccle-
siastico beneficio sit alienus. extra de ma-
gistris. c. Qm ecclia. r. ij. sequitib^o.

Magister habeatur in qualibz ecclesia q
sufficere valeat qui clericos in gramati-
ca et alijs gratis doceat. In cathedra
etiam habeatur theologus qui sacerdo-
tes r alios in sacra pagina doceat. et cui
libet magistro a capitulo vnus preben-
de prouentus. sed theologo a metropo-
litano tantudem detur. non q. ideo ca-
nonicus efficiatur. sed tamdiu prebenda
habeat q. diu in docendo preest. Et si ec-
clesia amobus grauaretur. theologo p-
uideatur. sed gramatico in ecclesia ciui-
tatis. extra de mgris. c. Quia nonnulli.

Magitudo solis. lune. terre
supra. Luna.

Maiores est dignitas sacerdotalis qz
imperialis. s. Ecclesiastica
sine. Precellunt tamen reges illos q. rpa-
lia ab eis recipiunt. Unde. j. Petri. ij. de
Sue regi tanqz precellenti. Non tamen
dicitur simpliciter precellenti. sed addi-
tur tanqz. Et forte non sine causa. extra
de maiorita. r. obediencia. c. Solite. Hic
sacerdotibus dicitur simpliciter Jere-
Constitui te super gentes et regna. c. ca-

Hinc dicitur in glosa. e. c. verbi. Tanq̄
q̄ huiusmodi dictiones ipozant aliqua
do similitudinem non veritatem. vt ibi
Tanq̄ ad latronem.

Maioz apostolor̄ est Petrus dignitate.
ij. que. vij. Paulus petrum. Augustinus
super epistolam ad Gal.

Maioz apud deum est qui iustior est. dis.
cl. Vultu. in fine.

Maioz pars in congregatione dicit que
maiori ratione et pietate vitur. disti. ij.
Sana. di. cl. Vultu. in fine.

Maioz iuncto honore non licet descen
dere ad minorem. extra de transla. c. pri
mo. c. Licet.

Maioz et prior habetur qui prius fue
rit ordinatus. extra de maio. et obediē.
cap. Solite.

Maioz nati succedere debet patri in res
gno. extra de vot. c. Licet vniuersis.

Maioz est potestas spiritualis q̄ secula
ris. extra de maio. de. c. Solite.

Maioz si conceditur et minus concessū
esse videtur. extra de decimis. c. Expte
tua. secundo.

Maioz malum ad vitandū in altero nul
lus quod minus est committat. c. xiiij.
Quod ait.

Malicia aliea nulli obest. i. mister
mal. i. p̄iū nul. i. plaroz

Malicia plati nō alijs nocet. Infra. Pre
latorum vitam. infra. Subditi.

Malicia hominum festinare facit iudici
um. Sopra. Abbeuigatum.

Malicia succrescente hominum qd̄ pui
sum est ad remediū tendit ad noxam. de
excep. ca. Pia. libro sexto.

Malicia supplet etatem circa matrimoni
um contrahendum. extra de desponsa. i
pu. c. De illis. ij. c. Tue nobis.

Malicia sua nō debet quib̄ cōmodum re
portare. extra de dolo et contuma. c. Lō
ringit interdum.

Malum est duplex. scz culpe et pe
ne. Malum culpe pprie

malū dicitur. qz malū nullū est nisi pecc
atum. Malū pene sunt paup̄as. egri
tudo. et bmoī. xv. q. j. Illa. Ambrosius i
examerō. Et hec mala sūt bonis ad pur
gationē et exercitiū virtutū. Malis ho
sunt ad vindictam. vij. q. j. Cum p̄cussio

Bregorius in epistola ad Candidū. sup
pra. Aduersitas.

Malā. i. culpe non sunt facienda vt eue
niant bona. dist. xiiij. Quod ait. xv. q. v.
per totum. xxij. q. ij. Faciat.

Malum minus nō debet quis cōmittere
re ne alter maius malum committat. di
stin. xiiij. Qd̄ ait. Et per totā distin.

Malum minus inter duo mala est eligē
dum: vbi vtrumq̄ cauere non potest. di
stin. xiiij. Duo. et. ca. sequenti.

Malum non solum sed species mali ca
ueatur. extra de simo. c. Audiuimus.

Malum p̄lectio proximi nō operat. Ad
Romanos. xij. Et habetur. xxiiij. que.
p̄ma. Ubi sana.

Malū frequenter inueniunt inter bonos
in presenti vita et eis permitti. di. x. q. ij.
Quantūlibet. Augustinus ad Vincen
tium donatistam. Un. Math. xij. Si
nite vtraq̄ crescere. Et nō potuerunt
nū iuda disperdere icbuleum. xi. que. iij.

Malū recedere. Jer. xij. super Judi
cum. Ideo hec vita in medio posita di
citur inter celum et terram. quia vtraru
q̄ partium ciues indistincte recipit. xxij.
q. iij. Hec autem. Bregorius in omelia
super illo. Math. xij. Amice quō hu.

Malū debent tolerari inter bonos q̄ di
ab ecclesia tolerantur. ij. q. j. Vultu. Au
gustinus omelia de penitētia. xxij. que.
iij. per totum. Et pro pace nō est corpo
raliter ab eis recedendum: sed spiritual
ter. e. c. Tolerandi. Augustinus de ver
bis domini. r. e. tribo cap. sequē.

Malos non tolerans sibi per intoleran
tiam testis est quia bonus non est. Abel
esse renuit quem cayn malicia non ex
cet. vij. q. j. Cum autem. xxij. que. iij.
Hec autem.

Malū licet tolerari debeant corporaliter
tamen spiritualiter sunt deserendi. id est
q̄ eis non societur. xxij. q. iij. A malis.
Augustinus sermone de verbis euāge
lij. e. c. Recedite. Idem.

Malis sociatur qui cum illis malum cō
mittit vel cōmittentibus fauet. Alis non
li saltē in redarguendo pro gradu suo
non sit piger. cum dilectione tamen. nō
cum odio. xxij. q. iij. Ita plane. Augu
stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

stinus. c. Si quis a catholica. Augusti

nus contra donatistas. ca. A malis. Au-
gustinus sermone d' verbis euangelij. c.
Recedite. f. Sociatum.

Malis etiam sociatur qui non corrigit.
arg. xxij. q. iij. Ita plane. vt. s.

Malorum consortium corrumpit sepe etiam
bonos mores aliorum. xxvij. que. p.
ma. Sepe malozū. Nam vna ouis mor-
bida gregem inficit vniuersum. dist. xly.
Sed illud. Jeronymus sup Jeremia.

Malis dum prospere succedit: remunera-
tio presentis vite est. quia nō est tā ma-
lus quis qui nō faciat aliqñ aliqd bonū
Nec tam bonus aliquis vt nō faciat vel
paruum malum: quare etiam hic tempo-
raliter puniatur. de pe. dil. iij. P. m. s.
Est et alia.

Mali non sunt in conspectu dei. Bōi.

Mali sunt differentes. Unde Augusti-
nus in encheridion. c. lxx. loquēs de suf-
fragijs. dicit. sicut sunt valde boni (id ē) be-
ati qui ita in bono sunt vt ista nō requirant
Nam ita dicit Augustinus ibidem. Est
modus viuendū. quidam nec tam bonus
vt non requirant ista. id est suffragia. post
mortem. nec tam malus vt ista p' moz-
tem non p' sint. Est vero malis. id ē ali-
us modus in bono vt nec non requirant.

Et est rursus talis in malo vt nec his va-
leat cum hec vita trāsierit adiuari. Et
infra. p. valde boni sunt. s. suffragia. gra-
tiarū actiones. pro nō valde bonis pro-
piciationes sunt. pro valde malis: et si
nō sunt adiumenta mortuozū: consola-
tiones tamen sunt viuozum. Quib' aus-
tem profunt: aut ad hoc profūt vt sit ple-
na remissio. aut certe vt tolerabilior sit
damnatio. Hec Augustin' xij. q. ij. Tē-
pus. Glosa dicit super verbo. pro valde

M. Augustinus hic distinguit quatuor
genera hominum. quozum aliqui sūt val-
de boni: qui non indigent suffragijs. Alij
valde mali. quibus non profunt. alij me-
diocriter boni scilicet existēs i purga-
torio. quibus profunt vt omnino liberē-
tur. alij mediocriter mali. scilicet damna-
ti non valde mali. quibus profunt ad to-
lerabiliorē damnationem. licet non li-
berentur omnino a pēa. Hec glo. Archi-
diacono. super. e. c. dicit. q' theologi intelli-
gunt per mediocriter malos & mediocri-

ter bonos existentes in purgatorio. q' de-
ficiunt a summa bonitate. qz ad huc nu-
seri: et a summa malicia. quia non dam-
nati. nec in mortali peccato. Et q' dam-
natis suffragia non profunt: hanc opini-
onem dicit Hostiensis veriorē et cele-
briorem. Et Raymundus dicit eam ca-
tholicam. Unde. xij. q. ij. pro obeūtibz
dicitur. q' pro impijs defunctis non sic
orandum (si discernatur) nec sacrificiuz

offerendum. Et habetur in glosa. eo. ca.
Non estimemus. Unde Thomas i. iij.
distin. xlv. parte secunda. de suffragijs.
que. ij. arti. j. Et Bonaventura. e. distin-
ctio. xlvj. q. j. Richardus. e. d. xlvj. ar. ij.
que. iij. Dicunt q' non iuuantur suffra-
gij ecclesie. quia sunt extra vinctū ca-

ritatis s'm quam opera viuozum conti-
nuantur defunctis. quia s'm Thomā res-
ceperunt pro meritis vltimā retribui-
tionem: sicut et beati. Et licet restat ad-
huc pena corporis tamen hoc non pro-
stat eis ratiōem viatoris. quia totaliter
ad terminum vie peruenerūt. Et Rich-
ardus dicit q' pena eis rapata in nullo i-
minuit. nec sunt in statu q' possit pro eis

aliquid solui. Augustinus. et habetur in
glosa. f. cessa. iij. ver. Sicut ceteri q' spē.

Et magister in. iij. distin. xlv. dic. Qui
sine fide operante per dilectionem eius
q' sacramentis de corporibus exierunt:
frustra sibi a suis pietatis officia impen-
duntur. Unde s'm doctores verbū Au-
gustini in Encheridion. f. Cam. ationē.
accipitur large pro quacūq' punitione
preferam pene purgatorij. f. Suffragia

Mali quomodo non sunt et quomō sūt
in ecclesia. s. Ecclesie vnitas. r. f.

Mali sunt patienter tolerandi. vj. q. pi-
ma. Aue. vnitas. s. Abel. Brego.

Mali propter bonos sunt tolerandi: nō
boni propter malos deferendi. Unde pa-
stor non debet relinquere gregem. xxij.
que. iij. Quā magnum. Augustinus ad

Vincetium in eplā. f. Mali licet.

Mali sunt etiam ad bonum compellen-
di vbi sine detrimento fieri potest. prefera-
tim heretici. xxij. q. iij. Displiz. Augus-
tinus Donato presbytero. ca. Qui peccat.
et seqn. q. vj. per totum.

Mali semper persequuntur bonos. iij. q.

prima. Nulli. xxij. q. iij. Qui fm carnē.
Valis vtile est q̄ sint debiles et impotē
tes. xxij. que. iij. *Sex differētie.*
Vali licet pro crimine sint puniendi. sūt
tamen pro tempore patienter tolerandi
quia qui nimis emungit elicit sanguinē
extra de renuncia. c. Nisi cum pridez. §.
Propter. infra. Pastor.
Valus. Semel malus semper presumi
tur esse malus. de regulis iuris. ca. Sex
mel. li. vj.

Malapunica significat fidei
vnitatem. qz si
cut vno cortice multa grana manifestur.
sic multos populos vnitas fidei contes
git. quos intus diuersitas meritoruz tes
net. d. n. xij. Sic recto. Gregorius
in moralibz.

Male aquisita possunt. in elemos
nam dari. dummodo i eis nō
competit restitutio. xij. que. v. Qui ha
beris. r sequen. Et p̄nant bene expen
di. eo. cap. Non sane. §. Elemosyna.

Maledictio duplex. scilicet dei
et hominis. xxij
que. iij. Deus quando. Augustinus in li
bro Numeri.

Male dicit solus deus iuste cui quādam
peccantis constat. vbi. §.

Male dicitur etiaꝫ sancti zelo iusticie nō
vltionis. e. c. Lum sancti.

Male dicitio prohibetur fieri zelo vltōis
eo. ca. Lum ergo. Non autem zelo iustit
cie prohibetur. Ibidē. r. c. se.

Male dicens ore et si non corde. peccat.
xxij. q. iij. Qui negligunt.

Male dictionem iniustā recipiens. a deo
premiabitur. xj. que. iij. Qui iustus. Au
gustinus sup psalmo secūdo.

Male dicitus puer centum annoruz. ij. q.
vij. Paulus. Gregorius Ienuario. r. §.
Quibus ergo.

Male dicit penitentia. Supra Canonē.
xxvij.

Malefactores defendere nō
temere debet
ecclesia. sed pro eis intercedere. c. iij. que
stio. vj. Si qui. Ita tamen q̄ restituant
ablata. r satisfaciant legis. e. cap. Si res
Si tamen confugerit ad ecclesiam. tene
tur cum possibiliter defendere. nisi fuerit

publicus latro vel nocturnus depopu
lator agroz. xxij. q. iij. Reum. extra de
emunita. c. Inter alia. Si vero fuit in
iuste damnatus ecclesia tenetur eum iu
uare. Unde Proverb. xxij. Erue eum
qui ducitur ad mortem. xxij. q. iij. Non
inferenda. Hec glosa. §. c. Si qui. §. Lō
fugientē. §. Fugientem.

Malefactoribus nō semper mors est isti
gendo quam meruerunt. sed sunt poti
us addicendi bonis exercitijs vt sic peni
tentiam agant. quod magis prodest illis
quos occiderunt vel leserunt. xxij. que
stio. v. circūcelliones. Augustinus ad
Dacellian. c. Pena. Augustin⁹ ma
celliano. c. Unum solum. Augustin⁹ do
cto. per hoc tamen nō docetur q̄ seue
ritas legis nō sit seruāda q̄ tales morte
puniuntur. e. §. vlti.

Malefactor captus dicens se clericū. illi
us rei cognitio spectat ad ecclesiasticuz
iudicem. Et si cōmunitate habebat p̄ cle
rico. statim remittatur ad iudicem eccle
siasticum. vbi si penitus se gessit pro clerico
et modo in habitu clericali est deprehen
sus. Si vero prius se pro laico gessit. de
prebensus tamen in habitu clericali non
remittitur. donec prolatetur de clericali
Interi tamen iudex secularis in nullo cō
tra eū procedat. de se. ex. c. si iudex. li. vj.

Maleficiatus et dinorciat⁹
si aliaz cogno
scit. cogatur redire ad primā. extra d̄ fri
gidis. c. Accepisti. c. Laudabilem. Su
pra. Frigidus.

Malefici sanitate et egritudine
imitunt diuina pmissis
one ac futura p̄dicunt vt fides bonoruz
proberur. an scz eos ideo colāt. nō tamē
p̄nt nocere fidelibz. eis nō credentibz. xx
vj. q. v. Hec mir. an finē. Aug⁹. de ciui.
Malefici p̄nia. §. canōe. xxvij. cano. xxx
iij. cano. xxxv. cano. xliij.

Malefici sunt excoicati. §. Excoimunica
tio. §. xxvj.

Malefidei Possessor malefidei
nūq̄ p̄scribit. de res
gulis iuris. c. Possessor. li. vj.

Bandatum speciale brogat
generali. extra d̄
rescriptis. c. Sicut romana. extra de ofi
p 4

fi. delegati. c. Studuisti. s. Generali.

Mandatum apostolicum non adimplet causam rationabilem non impletionis as signet: et erit excusatus. extra de rescri. ca. Si aliquando.

Mandatis contrariis cui obediendum sit eo. cap. Cum contingit.

Mandatorum papalium fines diligenter sunt considerandi. nec ad casus ibi non expressos debent extendi. de preben. cap. Cui de non sacerdotali. li. vi.

Mandati causa cessante cesset et ipm. eo. cap. Si pauper. li. vi.

Manducantem ^{gophibis} carnes le tas iudicans condemnandum anathema sit. di. xxx. Si quis carnem.

Manducatur corpus christi dupliciter. scilicet sacramentaliter. quando indigne sumitur eius sacramentum. et illi acquiritur magnum meritum. f. Loz. ij. Qui manducat et bibit indigne. spiritualiter. quando in eo manet et maref. Joba. vij. Qui manducat meam carnem. etc. Glofa. manet. id est. per dilectionem adheret. de co. se. di. ij. Quid est christum. Augustinus de verbis domini. Jacm libro de remedio penitentie dicit. Qui manducat in eum manducat eum. eo. cap. Ut quid paras. cap. Credere.

Manifestum et evidens pro dem sumunt. et sunt sinonima. extra de coha. cleri. c. Ultra. c. vi. de elec. c. Si forte. de verboz. signi. c. Constitutioem. li. vi.

Manifesta (glofa. notoria) accusatio non indigent. ij. q. f. Manifesta. et ij. sequentibus. extra de iureiura. c. Ad nram. ij.

Manifesta peccata non sunt occulta purgatione purganda. ij. q. f. Si peccaverit extra de pe. et re. c. Manifesta.

Manifestum quod dicitur. f. Notorium.

Manna unicuique sapiebat sic volebar. qz charistia salubriter digne accipitur salubriter humiliter abstinetur. exemplo zachei et Lethurionis qui ambo salutem consecuti sunt. de conse. di. ij. Quotidie. Aug.

Manseres et alij filij illegitimi differunt. quia manseres sunt nati de scorto. notbi ex adulter

rio. spiritus de concubina vel incestu. Et illi omnes repelluntur ab honoribus. Extra de filiis presbyteroz. c. f. r. c. vi. Naturales autem sunt nati de concubina quam in domo tenet loco uxoris. Et isti succedunt ab intestato in duabus vicijs paterne substantie: si non sint alij filij vel coniunx legitima. Et in bonis maternis succedunt cum filiis legitimis. Glofa extra de renuncia. c. Nisi cum pridem. s. Per sone. verbi. Manseres.

Mansuetudo ^{falsa non corriges} est crudelitas. ff. ij. q. iij. In pauperibus.

Manus ^{videntur inicientes. s. Excommunicatio. s. jr. et qui excusant. s. l. s. jr.}

Manum mittens ad aratrum et respiciens retro non est aptus regno dei. Lu. ix. extra de voto et voti. re. c. Wagne. In fra. Retro. Et de pe. di. ij. Pennata.

Maniosum ^{multitudo dicitur meritoz diversitas. de pe. di. iij. In domo patris. Augustinus sup eode. p. Job. xij.}

Margaritas ^{ante porcos pueri cere phibemur. id est. rudibus secretiora predicare. dist. xlij. In mandatis.}

Margarita ante porcos mittitur quando indignis verbum dei proponitur. ff. q. iij. Nolite.

Maria ^{votum virginittatis corde proposuit: sed contrabedo in copulam carnis non appetendo: sed diuine voluntati se committendo consensit. Et post christi conceptionem ipsa et ioseph simul virginittate vouerunt. ff. vij. q. ij. Beata maria. Augustin.}

Maria fuit desponsata ioseph ut diabolo virginittas occultaret et legi istoria fuerent. c. Inueta est. Origenes in omel. super. Lu. eor. de. Sic et thomas dubitare pmisus est: ut testis fieret resurrectionis. sic ioseph testis factus est virginittatis. eo dem. cap. Sic quippe. Gregorius in omelia sup. Diffus est.

Maritus ^{intrans religionem vtro re consentiente: restituitur eidem si vxor noluerit continere. extra de conuersio. coniuga. c. Ex parte}

abbatis. Post obitum tamē vxoris tene-
tur intrare monasteriū. et si aliā duxit eā
dimittat. vbi supra. quia nō potuit ad re-
ligionem ire vxore in seculo remanente:
sed nec professus aliā ducere.

Varitus p̄ceptu consuetudinis bōa vxor-
is dissipare nō potest. extra de consue-
ca. Ex parte vestra.

Varitium sine caritate nō p̄-
dest. de peni. dist. ij. Evidenter. dist. xc. Flōs.

Varitri facit iniuriā pro eo orans. d̄ ce-
le. mis. c. Cū marthe. §. Tertio loco.

Varitrem nō pena facit. sed causa. d̄ cō-
se. dist. iij. Bap. Ami.

Varitrius ab alijs nō a nobis ip̄is de-
bet inierri. c. iij. q. v. Flō. et nostrum.

Varthematica d̄minat. xxv.
q. ij. illos

Varthide penitencia. s̄. cano.
riij.

Varthimonia duplex est
scilicet spiritus

ale. et carnale. xxvij. q. ij. Cū societas.

Varthimonia sp̄iale est coniunctio xp̄i et
ecclesie. vbi. s̄. Item inter xp̄m et fideles
animā. xxvij. q. i. Que xp̄o.

Varthimonia carnale est viri et mulieris
coniunctio indiuiduā vite consuetudinē
retinens. xxvij. q. ij. §. j. Idem est maris
et femine. r̄c. vbi. s̄. extra de presump. c.

Illud quoq̄.

Varthimonia dicitur quasi matris muniū
et dicitur denominatiue a matre: nō a pa-
tre. quia p̄la matrimonia onera subit mu-
lier q̄ vir. scilicet in conceptu et partu. in e-
ducatu. et post partū. Glosa. xxvij. que. j.

Quidam vocū. Et extra de conuer. inf̄i-
d̄. c. Ex l̄is. in textu.

Varthimonia ius in viro et muliere pari
modo consistit. extra de adulteri. ca. In-
telleximus. s̄. Loniugium.

Varthimonia vinculum accepit instituti-
onē vnionem. ac indissolubilitatē a cō-
ditore omnium. et in paradiso et in statu i-
nocentie. de voto et vo. re. c. vnico. li. vj.

Et ibi fuit institutū in humani generis
propagationē. sed post peccatū in infir-
mitatis remedium. xxxij. q. ij. §. Dis ita

Varthimonia fuit aliquando legis ob-

sequium. nunc est infirmitatis remediū
et in quibusdam humanitatis solaciū
vt in senibus vt procreationi filioz ope-
ram dare nō valentibus. xxvij. q. j. Au-
ptiaz. Augustin?

Varthimonia bonū est et sine pctō exer-
cetur. di. xxvj. Deinde. xxvij. que. j. Flō-
bendi.

Varthimonia triplex bonū. scilicet fides. ne
aliquis coniugū extraneo coniungatur
proles vt amanter suscipiat et religiose
educetur. sacramentū ne separent. et ter-
tio carere nō potest. xxvij. q. ij. Q̄m̄ ita
q̄. xxxij. q. ij. Dis ita respondet. extra
qui filiū legitimi. c. Per venerabiles
iuncta glo. circa mediū.

Varthimonia triplex bonū fuit etiā in pa-
rentibz christi. xxvij. q. ij. Q̄m̄. Augusti-
nus de bono cōiugali.

Varthimonia contrahendi modus habet
xxx. q. v. Aliter.

Varthimonia substantia dicitur a cōsuetu-
dine nō mutatur. extra de sponsali. cap.
De franca.

Varthimonia vinculum per solam tradit-
ionē nō contrahit. extra de resti. spoli.
cap. Ex parte.

Varthimonia necessarii duo requirit ad
esse suū. scilicet iustitia. et id est consensus
et forma. id est verba consensum expr̄m̄tia
expresse vel tacite. extra de sponsa. capi.
Tua nos.

Varthimonia facit consensus in copu-
lam carnis. xxvij. que. ij. §. j. Ex quinq̄
cap. sequen.

Varthimonia perficit siue cōsumat. co-
pula siue coniunctio carnalis. xxvij. q. ij.

In om̄i. Augustinus li. de p̄iarchis.

Varthimonia tenet legitimo consensu in-
terueniente de p̄i. sub hac forma vtro-
q̄ dicente. Ego accipio te in meam. vel
similibus verbis consensum expr̄m̄tia
bus de presenti vtente: etiā si postea al-
iam ducere. copula carnis subsequente
extra de sponsa li. et matrimo. capit. Si
inter.

Varthimonia contractum sub hac fore-
ma. Juro tibi q̄ ab hōc tempore habes
bo te pro vxore tenet. Et si aliam ducat
tenetur secundam dimittere. co. ca. Ex
parte.

Matrimonium contrahere possunt surdus
et mutus: quod sufficit intentione signis de-
clarare. secus esset si verbis hoc possent.
eo. c. Cum apud. c. Tue fraternitati.
Matrimonium contrahere possunt qui presentire
possunt. et quibus contrahere prohibetur non est
eo. cap. Cum apud.
Matrimonium contrahens tria necessario
debet habere. scilicet quod sit pubes. quod presentiat
et quod sit potens ad coeundum. argu. xxxij.
q. j. c. j. Et glosa. xxx. q. ij. Sponsalia.
Matrimonium pueri contrahere non possunt
quod iuis verba ipsa exprimat. quia ante an-
nos legitimos eorum presentis non est legitimus.
Et solo presentis legitimo inter utrum-
que contrahitur. Verba autem sunt necessaria
ut ecclesie presentis ac alterius alteri de-
claratur. c. de sponsa. c. Tue fraternitati.
Matrimonium non contrahitur inter innu-
biles. sed si verba expriment presentis de-
clarantia: contrahunt dumtaxat sponsalia
de sponsa. impu. c. Si infantes. li. vij. In
fratris septimum annum nec sponsalia con-
trahunt. extra de resti. spoli. c. Ex parte.
Infra. Matrimonium pro impubes. Et si in
uenis infra. xliij. an. etiam attempauit
sponsam. et cognoscere non tamen cognouit
nihilominus matrimonium non esse iudicatur
extra de sponsa. impu. c. Accertatodes.
Matrimonium quidditas et impedimenta
a causa. xxvij. v. ad finem causarum de cau-
sant suo ordine.
Matrimonium contrahitur per impubes. in-
fra. Sponsalia. s. Matrimonium non prohibetur.
Matrimonium quod tempore contrahitur etate
prohibente non valuit: pro lapsu temporis non
conualecit: nisi constaret contrahentes in vo-
luntate presentis vel copula carnis subse-
cuta esset. de desponsa. impu. c. Si infan-
tes. li. vij. s. Per impubes. j. Sponsalia.
Matrimonium pro filiis per parentes con-
tractum j. Sponsalia.
Matrimonium per procuratorem contra-
hendum. j. Procurator et matrimonium.
Matrimonium quibus licet contrahere et qui-
bus non. xxvij. q. j. Habendi.
Matrimonium diuortium quod et quod cele-
bretur. s. Diuortium.
Matrimonium causa per solum ecclesiasticum
iudicem est tractanda qui auctorita-
tatem habeat et statuta canonum non igno-

ret. extra de consang. et affini. c. Ex lio.
s. Leterum.
Matrimonium non admittit remedium com-
positionis vel dispensationis. extra de tras-
ac. cap. Ex parte.
Matrimonium separari non debet quacumque
ex causa: si ecclesie super hoc fides facta
non fuerit. nisi ambo transire velint ad vi-
tam regularem. extra de regularibus. c.
Ueniens.
Matrimonium contractum in facie ecclesie
non soluitur: etiam si vicinia acclamet et
interque coniugum fateatur versus alterum
an contractum matrimonium consanguineo
alterius fuisse carnaliter commixtum. Ex-
tra de eo qui cogno. consangu. vro. sue
cap. Super eo.
Matrimonium contrahendum impedit fa-
ma et scandalum. extra de sponsa. c. Cum
in tua. Non autem contractum dirimit ubi. s.
Matrimonium contrahendum impedit ad-
dictum vnicuique: sed non dirimit contractum
extra de testi. et atte. c. Super eo.
Matrimonio non preiudicat confessio viri
et mulieris contra matrimonium. extra
de eo qui cogno. ca. Super eo.
Matrimonium impedimenta sunt. xv. quibus
quedam impediunt contrahendum tamen. que-
dam vero et contractum dirimunt. Verus
suis. Error. conditio. votum. cognatio.
crimen. Cultus disparitas. vis (id est) co-
actio. ordo. ligamen. honestas. Si sit alius
finis. si forte core nequibus. Hec societas
da vetant connubia. iuxta tractant.
Alius versus. Ecclesie vetitum nec non
tempus feriarum. Impediunt fieri. pmit-
tunt facta teneri. Et habent in glo. xxvij.
q. j. Quidam votum. ubi ponitur. habi-
tus. etas. furores.
Matrimonium facit consensus legitimus
viri et mulieris qui et si defuerit: oia alia
etiam coitu celebrata frustrant. xxx. que. ij.
Ubi non est. extra de sponsa. et matri. cap.
Tua nos. Ubi si ex alia parte solus volens
fuit. et si presentis presentis exprimentia ea de-
sponsauit: copulata sic extorquedo carnis:
non tamen incendens eam uxorem ducere: non est
matrimonium. Idem. Sed quod aliqua de spoli-
saut cogitur ea ducere: vel religionem in-
trare. extra de conuersi. coniugatorum. c.
Ex publico.

Matrimonia debent esse libera. et iō sub stipulatione penon sunt contrahēda. extra de sponsa. r. ma. ca. Bēma. xxxj. questione. ij. per totum.

Matrimonium coactū nullū est. e. c. Ueniens. pmo. Unde nō valet cōtractum per merum qui in constantē virū cadit. eo. c. Ueniens ad nos. secūdo. Si tamē copula carnis sequat: tenet in eo qui coactus vxorem duxit. extra de eo q̄ du. c. Significauit. Vel si coacta prius: postea tamen silēter sibi cohabitāt cū recedere possit. de spon. r. ma. ca. Ad id. Si nondū cognite statim recesserint: prius coacte nō tenet: s̄ alii nubat. e. c. p̄sulta.

Matrimonium potest contrahat filius adultus cogi nō potest. se. nō ad alius potest extra de despon. ihu. c. Tua frinitas.

Matrimonium nō contrahat mulieres que viros p̄ captiuitatē vel perigrinatōe absentēs vltra septē m̄ expectauerūt: donec de morte ip̄orum certum nunciū habuerint. P̄m̄ in matrimonio nō currit p̄scriptio t̄pis. extra de sponsa. r. ma. ca.

In presentia nostra. infra. Vlt̄er iuste.

Matrimonium cōtrahēs cū desponsata alteri de presenti dimittat eam. r. xl. diebus in pane r. aqua peniteat cū septē m̄ se q̄. enti. Extra de sponsa duorum. cap. Accepisti.

Matrimonio de contrahendo si q̄s ali cui fidem dederit: carnali copula s̄bsecuta et aliam in facie ecclesie duxerit ad p̄mā redire tenet. extra de sponsa. r. ma. c. Is qui fidem.

Matrimonium de presentē soluit sp̄salia de futuro: etiam iuramēto firmata. e. c. Ex litteris. Etia si sponsatā sepe fuerit n̄sus cognoscere: nō tamen cognouit. e. c. Adolescens. Si tamen copula sponsalibus de futuro sequat: matrimonium consummatū est. e. c. Is q̄ fidem.

Matrimonium si quis iuramento p̄mittit se cum aliqua contracturū: cōpellat implere. nisi rationabilis causa obstiterit. eo. c. Ex litteris siluani. Et si talis post huiusmodi iuramentū ad alias partes se transtulerit: liberū est mulieri recepta penitentia de periurio alteri nubere. Extra de sponsa. r. ma. c. De illis.

Matrimonij prohibitio gradum quat

tum consanguinitatis et affinitatis nō excedit. et hoc congruit. quia quatuor sunt humores corporis humani. Extra de consang. r. affinita. c. Non debet.

Matrimonium contrahere nō potest quis cuius cuius consanguinea cognouit. r. econuerso. et hoc si vnus hoc dicat. Si tamē iuramentū d̄ contrahendo interueniss̄ tunc dictū alterius consanguinei vnus non obstat. Extra de sponsa. et ma. r. c. Preterea. secūdo.

Matrimonium contrahi potest inter filios et filias ante vel post compaternitatem natos. excepta semper persona per quam cōp̄ternitas contrahitur. nisi cōsuetudo aliter obseruasset. dicta enim persona s̄ cum aliqua illarum contraheret separatur. extra de cognat. spiri. c. Utrū. ca. Super eo. cap. Tua nos.

Matrimonium quādo impeditur p̄ter cognationem spiritualē. Supra. Cognatio spiritualis.

Matrimonium impeditur per cognationem legalē. supra. Legalis.

Matrimonium contractū cum relictis fratrum s̄ue liberis decedentū: concessum est seruare l̄y d̄n̄cū. s̄ouiter cōuert. S̄ post conuersionē licet contrahat nō permittuntur. extra de diuor. ca. Deus qui ecclesiam.

Matrimonium impedit perpetuo int̄ ascēdentes et descendentes in cognatiōe legali. licet soluat adoptio. sed inter filios et adoptiuos impedit durante adoptiōe. Glo. xxx. q. iij. Q̄. ar. ibi text. deboc p̄ totam questionem.

Matrimonium quō impedit per affinitatem. Supra. Affinitas.

Matrimonium p̄bētes i gradu v̄l statu p̄b̄ibito. s̄. Ex cōmunicatio. s. xxxij.

Matrimonium int̄ infideles l̄y v̄l sit. n̄ t̄n̄ ratū ē. s̄ int̄ fideles ratū ē. extra de diuor. ca. Quāto. xxvij. q. j. p̄ ro. v̄l s̄. s. ex bis. Juncta glosa. e. c. Quāto.

Matrimonium p̄b̄erit a fidelitate altro i infidelitate remanere cū fidei p̄b̄er si p̄or p̄iū p̄ nullo mō voluerit sibi cohabitare. v̄l vult. n̄ t̄n̄ nisi cū bl̄asphēia x̄pi. v̄l v̄t cū ad p̄ctm̄ mortale trahat. xxvij. q. j. Si infidel. Nā si v̄l sit int̄ infideles matrimonium. n̄ t̄n̄ ē ratū. ex. d̄ diuor. c. Quāto. gl. xxvij. q. j. q̄. ar.

Matrimonium fidelium est ratum. Unde si vnus eorum in heresim labitur non possunt separari. etiam si alteri cohabitare sine concumelia dei etc. etc. licet diuorciū inter ipsos celebrari possit. non tamen possunt ad secundam vota transire postquam inter eos consummatum est matrimonium. licet ante copulam carnis altero eorum ad religionem euntem possit relictus alibi contrahere. Extra de diuorcijs. c. Quarto. glo. xxviii. que prima. Quod autem nisi diuina reuelatio fecerit. sicut de sanctis aliquo legit. extra de conuersio. coniu. c. Ex parte tua.

Matrimonium pueris infidelis cum alia contrahere non potest viuente uxore prioris cui ipse libellum repudij deo orat. nisi ipsa noluerit sibi cohabitare post puerionem vel vult eo modo ut in precedenti. ii. §. Extra de diuorcijs. c. Baudemus. §. Qui autem Et si dimissa propter dictas causas: postea etiam conuertitur. tunc ille cum altera contrahat: tenet eam recipere. c. c. Baudemus. §. Quod si. Et si repudiata secundum ritum eorum. alii nuptur. et si postea conuersa fuerit: tenet vir puerus eam recipere. Nec potest ei obicere fornicationem quam post repudium cum viro secundo fecit. nisi illas fornicata fuerit. vbi §. Quauis. supra. Infidelis.

Matrimonium infidelium in gradu prohibito si conuersi fuerit non separet. extra de pñ. et affi. c. De infid. lib. extra de diuor. ca. Baudemus. Et si plures uxores paganus conuersus habeat: vnā ex eis eligat et teneat. vbi §. Quia vero. Glofa dicit Quod primā debet habere. et hoc videtur textus innuere.

Matrimonium non tenet post votum solenne contractum continentem. xxvii. q. j. c. Sicut bonum. vsq. §. His omnibus. Post votum tamen simplex tenet. eo a dicto. §. ad finem. et glofa. c. c. Quod vouerit. In primū dirimit contractum. secundū autem solum impedit contrahendum. de voto et voti redemptio. c. vnico. libro sexto.

Matrimonium est vinculum fortius quam votum ergo per illud simplex non dirimit. Extra qui cleri. vel puen. ca. Deminim? sed impedit contrahendum. co. cap. Consuluit. c. Veniens.

Matrimonio per copulam consummato non

potest alter coniugum altero inuito religionem intrare. extra de rapto. ca. Lura causa.

Matrimonium post votum simplex etiam bonum est: licet peccet contrahendo. xxvii. q. j. Auptiaz. Augustinus. iuxta glofa. verbi. Non solum.

Matrimonium post votum simplex contrahens: reddendo debitum non peccat: sed peccat fidem frangendo. scilicet contrahendo. et non ut aliquid dicuntur per maiorem vice cognoscendo. xxvii. que. j. Si quis votum. in glofa. q. postquam contraxit iam non habet potestatem corporis sui.

Matrimonium per votum quod impedit. Intra. Votum solenne.

Matrimonium ministri alterius in sacris constituti contrahere nequeunt. de pñ. ca. Presbyteris. di. xxxi. Alii. Nec religio. §. j. Votum solenne. Et contra hoc contrahentes excommunicati sunt. s. Excommunicatio. §. xxxiii. vide. j. Matrimonium non dirimit.

Matrimonium non dirimit de fornicationis criminis. Quod quod impeditur. dicitur in. q. dam etiam dirimunt contractum. Impeditur autem contrahendum que sequuntur. scilicet incestus. xxxii. q. vii. Si quis vidua. c. Qui dicitur. c. Concubuit. s. Incestus.

Secundo occisio proprie uxoris. xxxii. que. ii. Admonere. cap. Interfectores. Tertio raptor sponse alterius. xxvii. q. ii. Statutum. Quarto leuans pro filium debeat. primo in fraudem matrimonium. xxx. q. j. De eo. Quinque interficiens sacerdotem. extra de pe. et re. c. Qui presbyterus. Sexto solenniter penitens. xxxii. que. ii. De his. c. Antiqui. Septimo scienti ducem monialē. xxvii. q. j. Hic ergo qui. Et talis est excommunicatus. de pñ. et affini. ta. c. vnico. li. vi. potest tamen cum potest episcopus dispensare ut contrahat. xxxii. que. ii. Antiqui. argu. extra de eo q. consan. c. Ex litteris. Sufficit secundum documentum aliquos licentia presbyteri sacerdotis. ar. vbi supra.

Matrimonium contrahendum impediunt et dirimunt contractum crimina duo. Primum est si quis coniuge viuente alteri fidei de dicit de contrahendo vel de facto contrahit: interueniente copula carnis ante vel post. xxxi. q. j. per totum. Secundum si quis

machinatur in mortem coniugis alteri
us cū effectu vt alterā ducat vel propriam
coniugem vt illam ducat occidit. Et est
prohibitio perpetua. nec obstat si machi
nantes sibi p copulam nondū commixti
sunt. vbi. s. Et extra de eo q̄ dicitur in ma
ca. p. propositum. et. c. Super hoc. c. Si
gnificasti. c. Veniens. in quibz vtrumqz
peccatum dirimēs ponit. s. etiam ponit.
Matrimoniu tenet quod q̄s cōtrahit cū
adultera sua si eidem altero viuente fide
non dedit de contrahēdo. extra. e. c. Si
gnificasti. Et si cōtrahit cum altera ad
huc viuente vxore: altera n̄ ignorauit ip
sum habere vxorem: licet eam ipam cog
nouerit: potest tamen post mortem vxor
is non in illam ducere et eam hab
ere. et. propositum. c. Veniens. Vel
si scienter cū eo contrahit vxore
nō tamen ab eo cognita est ante vel post
illā adhuc viuente: potest eā post mortē
vxoris ducere. e. c. Quis dummodo
tamē neuter illoz in morte alteri con
iugis cum effectu machinatus sit. vt. eo.
cap. Veniens. Et si aliquis in mortem
coniugis machinatus sit: nō p̄t illam
habere. etiā si p̄s nō cognouerit. a. ar
gu. extra de pueris. infide. cap. Laudabilem. s. vltimo.

Matrimonio adulterā suam ducentē pe
nitentia. s. canone. xxvij.

Matrimoniu tenet si vir ducit mulierē
cuius maritū in bello occidit. extra d̄ cō
uersio. infide. c. Laudabilem. s. vltimo.
dummodo mulieres nō fuerit machina
te in mortem viroz. vt. s.

Matrimoniu stabit si post fidem datam
de cōtrahendo eā cognouit. extra d̄ spō
sa. et matri. c. Veniens. ij.

Matrimoniu inicitū dicitur inter spō
sam et sponsum nō p̄summatuz. xxvij. q.
ij. per totum. vsqz. s. Sed cedat.

Matrimoniu contrahere nō debet ipō
tēs nec puer. extra de frigidis. ca. q. sedē

Matrimoniu dirimit et potest mulier al
teri nubere si vir impotens est ad coeun
dum. xxxij. q. i. per totum. Vide. s. Im
potentia coeundi.

Matrimoniu impedit per arctitudinem
mulieris. Unde si mulier ad coeundum
inabilis sit: nec ei possit remedio medico

rum subueniri: potest vir aliam ducere.
extra de frigidis. c. Ex litteris. Si n̄ des
tamē viris vt eas sicut sorores habeant
eo. c. Consultationi. Infra. Matrimo
niu si mulier.

Matrimoniu quō error p̄sone ipedit vel
dirimit. xxxij. q. i. per totum. Supra. Er
ror p̄sone.

Matrimoniu quocunqz tempore cōtra
ctum interueniente legitimo cōsensu de
presenti tenet. nuptie tamē celebrari p̄hi
bentur a septuagesima vsqz ad octauam
penthecostes. extra de ferijs. c. Capella
nus.

Matrimoniu si mulier nimis arcta con
trahit: non tenet subire periculū mortis
vt reddatur apta. et alteri nubat aucto
ritate ecclesie. et si per frequentem v̄m
secundi redditur apta p̄mo sine pericu
lo corporis: tunc a secundo separatur et
restituitur primo. et si n̄ per primū si al
teri nupsit: ipa dimittit eam recipere te
netur cū p̄mo nupsit. nō obstant sentē
tia ecclesie per errorem p̄sone lata. nisi mul
ier ipa intraret religionem tūc vir cū secū
da manere possit. extra de frigidis. cap.
fraternitas. s. Matrimoniu impedi
tur per arctitudinem.

Matrimoniu contra interdictū ecclesie
contractū tenet. licet nō fuerat cōtrahē
dum durante interdicto. debet tamē sic
contrahens puniri. extra de matri. p̄tra
contra interdi. ec. c. Ex lris.

Matrimonia contrahenda inter ecclā pub
licent per sacerdotes. extra de clamō. de
spon. c. Cum inhibitio.

Matrimonia clandestina penitus p̄hi
bentur. Et sacerdos talia nō prohibēs
vel interessens illis triēnio suspendatur
ab officio. Similit̄ q̄libet alius regula
ris. s. Suspendio. s. Et sic cōtrahētes
etiā in gradu licito debent puniri. S̄
et soboles clandestino nata matrimo
nio in gradu prohibito illegitima iudi
catur. nec ignorantia suffragatur clādes
tine coniunctoz parentū. e. c. Cum ibi
bitio. s. Illegitimi.

Matrimoniu clandestini p̄batio si nō ap
pareat nō sunt ab ecclesia compellendi
ad inuicem. e. c. Quod nobis.

Matrimoniu dicit clandestinū p̄rio quā

do fit sine testibus. Secundo quādo ante nuptialem benedictionē cōueniunt. 7 ubi debitum reddūt. Tertio quādo spō salibus alibi contractis: per iudicem tñ dissoluenēdis nō dum solutis sine licētia iudicis cōtrahunt. Quarto quādo cōtrahit q̄s contra interdictū sibi specialit̄ factum. Quinto quādo ante publice cōtrahit sine legitima causa. q̄ prohibetur. extra de desponsa. impu. c. ij. Sexto quā conueniunt omīssis bannis: vbi consuetum est ea fieri. Et omnibus illis mōis contrahentes peccant mortaliter: scdm Petrum de palude sup. iij. sententiarū. **M**atrimonij coitus quādo dicitur peccatum vel nō. s. Adulter.

Matrimonia illicite cōtracta tenet quilibet sciens denunciare. extra de cognatione spi. c. Tua nos.

Matrimonij accusari nō potest p̄ solaz scripturā absente propria voce. nisi quantum ad p̄sumptionē. extra qui matri. ac. p̄b. ca. Anobis.

Matrimonij accusans potest denunciari onem in ecclesia factam nō admittit nisi causam legitimam reddiderit sue faci turnicatis. p̄prio iurament. firmauerit se obijcienda potest p̄dicare. e. c. Lūy tua.

Matrimonij p̄sumptū nō admittit probationē contrariam. extra de sponsa. e. matri. cap. Is qui.

Matrimonij tāta vis est vt faciat legitimus ex illegitimis (scilz ante matrimonij natis) extra q̄ filij sint. c. Tāta.

Matrimonij nō dirimit etiā copula nō consummatā per ordinis susceptionem. sed post ordinatus compellit per censuram ecclesiasticā illud p̄summare: vel religionē intrare. alioq̄n nec in suscepto sustinet ordine nec ulterius p̄mouet. S3 religionē professus potest p̄ ep̄m dispensari. in extrauagā. Antiquae concertationi Jobānis. xxij.

Mechatio spūalis est sacrificia re idolis. xxvij. q. f.

Non solum. Augustin. li. ij. de adul. cō.

Mechatio carnalis est omnis coitus illicitus. xxvij. q. iij. **M**eretrices. Augustinus in questionibz Deuteronomij.

Mechia stricte capta: solū pro adulterio

capitur. xxvij. q. f. **M**eretrices. Augustinus. vbi supra.

Mechatur qui dimissa vxore p̄pter adulterium alia ducit. xxvij. q. vij. Quemadmodum. Augustinus de adul. coniu.

Medicina est duplex. scz spūalis et corporalis. di. xxix. Necesse. spūalis est penitētia. di. l. vt constitueret. Aug. in epla ad Bonifacium. Item omnia sacramenta ecclesie. de pe. di. j. In actōpe. Augustinus omelia de p̄nia. Item opera misericordie. eo. c. medicina. Ambrosius. sermone in dñis ca. de Abraham.

Medicus vocatus ad infirmos tenet ei p̄mo suadere vt medicū aniet. Et si pena excomunicata contra p̄b. et ne p̄ salute cor. poris sua deat. qd̄ in piculo animae conuertat. extra de pe. 2. re. c. Luz in firmitas. f. **M**edicorū p̄cepta.

Medicorū p̄cepta a ieiunio. cōpunctio et aut meditatione. Vocantur sunt cōtraria diuinā condictione de consue. dist. v. contraria. Ambrosius sup psalmo. cxx. Glosa maxime quādo sua dicitur sanis. s.

Medicus vocatus.

Medicinā adustionis vel incisionis prohibetur clerici exercere. extra ne clerici vel monachi. ca. Sententia.

Medium. j. Vita presens.

Membrum mortuū ecclesie est peccator. sic si alius

cu? manus arida: vix quidem membrum. sed sine sanguine inefficax et mortuū esset. j. q. f. Sicut vrgari. Aug. p̄ donatistas

Membrū a corpore segregatū nō regegitatur spiritu eius. sicut ab vnitare ecclesie separatus nō est membrū eius. qd̄ fit per excomunicacionem. xj. q. iij. Nihil. Supra. Excomunicatio. s. j.

Membra multa nō eundē actum habēt. sic multis ordinibus ecclesie nō eundē officium. extra de hereticis. ca. Lū ex in-

Memoriale passiois est eucharistia. s. Eucharistia datur.

Memoriam pro defunctis in omni missa habetur. de conse. di. f. Usus. et. c. sequenti. Nonna tamē cor in missa vel secreta aut oratione specialiter nō debemus exprimere. Glosa. e. c. De nominibus

Memoria continua peccatorum est maxi-
mū remediū. de pe. di. iij. Judas. Cris.
in epistolam ad hebreos.

Memoria passiois Christi annua recolit
q̄ ita nos fac̄ moueri ac si p̄ntē i cruce p̄
dēre videam. de cō. di. ij. Sel. p̄ps. Au-
gustinus psalmo. xx.

Mendicantes dicitur religio
osi quib⁹ ad
sustentationē congruam possessiones siue
redditus habere professio et regula iterū
dicunt. de excessi. prela. c. vno. libro. s.
Glosa verbi. Mendicantes. Adit regu-
la siue constitutio. De hoc Panormi. ex
tr. de excessi. c. Amis p̄ua. verbi. Al-
tissima. sed p̄ quātū publicūz tribuere
victum solet. incerta. de dicitas. de reli-
gionis. Religiosum. li. v.

Mendicantibus prohibetur receptio ad
professionem infra annū p̄batōis. In-
fra. Vinoribus.

Mendicantium or̄a qui et quomodo
extinguunt. i. q. ij. Mendicantes

Mendicantes transeuntes ad ordinē pos-
sidentium. s. Excoicatio. s. xx.

Mendicantes religiosi. Infra. Religiosi
mendicantium.

Mendacium est falsa
gnificatio an-
fallendi. xxij. q. ij. Bt̄is. s. Ille ergo.

Mentiri est contra id quod animo sentit
loqui: voluntate fallendi. Unde nō om-
nis qui falsum dicit mentitur. xxij. q. ij.

Is autē in Augustinus in encheri. s. Al-
si habeat animum fallendi. e. c. Beatus.

Mendacium semper est peccatum. e. ca.
Vibi autem. c. Nec artificioso. Unde

omne mendacium cauendum est. eo. ca.
Omne genus. q. v. Juramenti. c. cauere

Mendacium nō solum in verbis: sed eti-
am in simulatis operibus fit. dum q̄s se

xp̄ianum dicit. et opera Christi non facit
Mendaciū similiter est sacerdotem se fa-
teri: et contraria huic ordini operari. xx

ij. q. v. Lauete fratres mendacium.

Mendaciorum octo sunt genera primū
in doctrina fidei: intentione subuerren-

di. Secundū quod nulli prodest et alte-
ri nocet vt mendaciū detractionis. Ter-

tium prodest vni et obest alteri. Quartū
quod solum fallēdi causa fit. vt est bitri-

onum. Quintum quod fit causa compla-
cendi. Glosa. Nec sunt mortalia. sequen-

tia autem venialia. Sextum quod nul-
li obest et prodest alicui. scilicet ad euitā-

dum damnū boni temporal. Septimū
quod nulli obest et prodest alicui. scilicet

ad periculum persone euitandum. Oct-
taui quod nulli obest et prodest alicui vt

caritas conseruet. xxij. q. ij. Primū.

Mendacius est grauissimū peccatū. Nā
concidio comparatur. xj. q. ij. Nemo pe-

ritoz. Glosa si propter h̄ alter p̄dit vitā.
Mendacium artificiosum est: cum q̄s di-

cit equū nō scēdere arbores. intelligēs
pontem. xxij. q. ij. Nec artificioso. i. glosa

Mentiri nullus debet pro quacūq; re
etiam vitā corporali alic. e. c. Queritur

hec pro salute alterius. extra de vsuris.
ca. Super eo. potest tamē in tali casu q̄s

veritatem occultare tacendo. vel saltem
equiuocando. vt dicendo. non est hic. i.

non comedit. Sic abrahā fecit. xxij. q.
ij. Queritur. Augustinus. s. p̄ Mendacium

Nec glosa. xxij. q. ij. Ne quis. Augusti-
nus super. v. psalmo.

Mentiri non debet pro vitā alterius q̄s
nec pro corpore alterius occidat animā

suam. Unde perfectus sic dicitur pecca-
re mortaliter. Glosa. q. c. Ne quis. et ap-
paret et textu. vbi dicit. occidere animā

suam. Aug. super. v. psalmo.

Mentiens humilitatis causa peccator est
ficitur qui ante innocens erat. xxij. q. ij.

Lum humilitatis. Augustinus de v̄bis
apostoli. et. e. c. Incauti.

Mendaciter impetrans: carere debet et
cauere impetrato. xxv. q. ij. Sic docet.

Mendacium officiosum dicitur qd̄ con-
tinet pietatem. quod nulli obest et alicui

prodest. di. ix. Si ad scripturas. in glo.
Mens est caput. infra. Ratio.

Mens indiscreta est saccus pertusus. in-
fra. Saccus.

Mentium bonarum est etiam ibi culpaf
cognoscere vbi culpa non est. de con. di.

quinta. Ad eius.

Mēte alienato culpa nō imputatur: nec
facta alia. xv. q. j. p̄ totum. s. Furiosus.

Mensuras vel pōdera iniusta
causa lucri mutuas

triginta diebus peniteat in panet aq. extra de emptio. 2 vendi. ca. Ut mensure. supra. Lanone. xx.

Bercatio est periculosa. quia difficile sine peccato currit. de pe. di. v. Qualitas. Leo papa.

Bercator sine mendacio et periurio esse non potest. di. lxxxviii. Eiciens. Crisostomus super mattheu.

Bercari aliquando non licet. aliquando licet. e. c. Fornicari.

Bercantie in locis sacris non exerceantur. xxv. q. vii. Et hec diximus.

Bercatorum iniquitas. infra. Negociatorum. Supra. Mens.

Bercans contra ius: bonam fidem non habere presumitur. de regu. iurif. Qui contra. libro sexto.

Bercennarius est qui deum diligit non propter se. viii. q. i. Sunt in ecclesia Augustinus. Lucrum tpale.

Bercennarius est prelati proprii modo querens. vii. q. i. Aueritas. s. Lupo veniente.

Beretrix est que plurimum abidit. ni pare. s. sin. xxxiiij. U. dua.

Beretrix an duci potest. xxxij. q. i. per totum. Et dicit q. sic si speratur correctio. e. cap. ultimo. extra de eo qui dux. ca. Si gnificasti. imo dicens talem multum meretur. extra de sponsa. 2. matric. In opere. Si vero non habetur spes emende: non licet. Nam videtur esse patronus turpitudinis. xxxij. q. i. Sicut. Quia postea propter adulterium esset dimittenda. Sed turpius eicitur q. non admittit hospes. extra de iureiuran. c. Quemadmodum. ergo. 2. Tenet tamen matrimonium contra etum cum ea. xxxij. q. i. Si quis uxorem et glosa. c. Quia autem.

Beretrix est cuius turpitudine publice venialis est. xxxij. q. iij. Beretrices.

Berus non excusat qui non continet periculum mortis vel cruciatum corporis. et talis dicitur cadere in constantem vitium. extra de his que vi me. c. Lum dilecti. s. Inuitus.

Berus quantumcumque magnus nullum debet impellere ad peccatum mortale. quia

quibus culpam attenuet: non tamen ex toto tollit. e. ca. Sacris.

Berus causa facta debent in irritum revocari. Extra de his que vi. ca. Abbas. cap. Ad audientiam.

Beru extortum iuramentum servari debet: si non vergit in anime periculum. Un sic iurans resignare beneficium: illud resignet. et postea restitutionem petat. Si si iurasset non repetere. e. c. Ad audientiam.

Berus repellatur ubi consensus requiritur. extra de sponsa. c. Lum locum.

Berus digne appellitur ut papa cum cardinalibus libere negotia ecclesie tractare possit. de elec. fundamenta. s. Decet libro sexto.

Bilitare est peccatum. extra de his que per totum. Et abulibus soluz prohibetur. Idem. supra. Bellare.

Bilitare nemo potest deo mundo. xxx. que. iij. per totum.

Bilitas deo: secum. s. s. se non immisceat. extra de clerici. vel mona. cap.

Bilitas sunt. Et Paulus. ij. Thimo. ij.

Nemo militans deo implicat se secularibus negociis. di. lxxxv. Consequens.

Et. ij. q. iij. Credo placere. et se. ca.

Bilitas voluntarium eligi. s. voluntarium servum sibi auctonatur diabolus id est emit. Neminem ingo servituti astricrum possidet nisi ei se prius peccatorum ere vendiderit. xv. q. i. Non est. Ambrosius de vita beata.

Bilitas christi est servire. s. Bilitas seculi serviant seculo. sicut scriptum est.

Nemp militans deo implicat se secularibus negociis. xxxij. q. vii. Repensibile

Bilitiam secularem post solenne penitentiam resumens: decem annis peniteat. penitentis tamen tribus annis comunione ecclesie restituatur. Et si vere penitens existit poterit episcopus de residuo dispensare de peni. di. v. Si qui.

Binistri ecclesie sint litterati. di. xxxvj. Illicratos.

Binistri ecclesie sint semper mundi. di. xxxv. Primum. Eorum tamen immundicia non inquinat sacramenta. xv. que. viij. Salscantibus.

Binister malus non nocet ubi bonus est

dominus. Unde sacramenta alijs pro-
sunt per eos ministrata. de conse. di. iij.
Baptismus. Aug. sup. Johannē.

Ministro malo sacramenta obsunt: s; p;
sunt digne ab eo recipienti. Glosa. dum
modo minister in ecclesia toleratur. j. q.
pma. Omnia sacramenta. Augustinus.
eo. ii. ca. Propheta. Jeronymus in Ag-
geum. ij. cap. Item Augustinus de ver-
bis domini. c. c. Ita fit.

Ministros paucos habere et bonos me-
lius est q̄ habere multos malos. extra de
estate et quali. c. Cum sit. di. xxij. Tales
Minister non sit tenax vbi largus est do-
minus. xxvj. q. vij. Alligant. Etif.

Rinola cui interduntur. etiam
maiora vitia sunt. extra
de sen. c. Cum illoz.

Rinorennis dicitur aliquis
aliquo tempore. s; quantum ad
discretionem vsq; ad septimū annuz. vt
L. de iur. li. S. hanti. Tunc peccā-
re possunt. extra de delict. pu. c. s. Juxta
glosa. Item ad matrimoniu vsq; ad. xij.
in femina. In vi. vsq; ad. xij. Item ad
factionem testamenti vsq; ad. xij. q. vj.
s. Diffinitiva. Item ad restitutionē vsq;
ad. xv. annum. ff. de mino. l. j. Hec glo-
sa. xxvij. q. j. Sicut bonuz. verbi. In mi-
noribus. Et intelligitur minoritas vsq;
ad. xv. annum. ibi. quantum ad viduā:
quam pater post votum non potest reuo-
care. Hec glosa. s. Etas.

Rinoribus et predicatoribus
prohibetur s; po-
na excommunicationis et alijs penis gra-
uibus ne quem infra annum probatōis
ad professionem recipiant. vel impediāt
quo minus ad aliam religionem transi-
re possit vel ad seculum redire. nisi ma-
ior quatuordecim annis vacite esset pro-
fessus: vel constaret certum ipsum inten-
dise non solum ordinem probare: sed vi-
tam mutare. alioquin recipientes sūt su-
spensi a receptione ad professionem. sed
et penas alias. vt ibi dicitur subeāt. Re-
ceptus autem non obligabitur ordini es-
orum. Glosa. sed alteri religioni. De res-
gula. cap. Non solum. libro sexto. Et ex-
tenditur etiam ad alios mendicātes. eo-
dem. cap. Constitutionem. li. vj. j. Pro-

fessio. infra. Profiteri.

Viraculum est opus arduuz
et insolitum su-
pra spem et facultatem admirantis con-
sistens. d. conse. distin. ij. Reuera. Amb.
libro de sacramentis.

Viracula facere est speciale donum spi-
ritus sancti. de peni. distin. j. Querendū.
Beda super Iobem.

Viracula demones non faciunt. sed mi-
ra. qz n̄ se supra naturā: s; s; naturā: s; ho-
minibus insolita. xxvj. q. iij. Sciendū.
Augustinus de natura demonū.

Viracula faciunt aliquando extra cari-
tatem et tentes: qui in caritate ea face-
re n̄ possent. j. q. j. Teneamus

Viracula quia etiā per malos fiunt: nō
debent tales coli propterea: nisi auctori-
tate romane ecclesie. j. q. j. Teneam. ex-
tra de reli. et vene. c. Audiuiimus.

Viracula sunt et vita. Monisandi p. tes-
tes singillatim et secreto diligenter exa-
minanda. extra de testibus et a. e. capi-
Generabilia.

Misericordia est pulchritus
do et perfecta
forma virtutum. distin. lxxvj. Singul.
Ambrosius li. de officijs.

Misericordie dei mēsuras ponere nō
possumus. de pe. di. j. multiplex.

Misericordiam de. nō semper indulget
peccare continue volentibus. dist. xcij.
Diaconi. ad finem.

Misericordiam negantes: christū negāt
vij. q. j. Omnis qui. Ideo omnes tenen-
tur. di. lxxxvj. Non satis.

Misericordia precellit omnia holoca-
sta. di. l. Ponderat.

Misericordia ad proximū est duplex. scz
spiritualis: et corporalis. disti. xlv. Due
sunt. Et spiritualis est triplex. scz offen-
sas dimittere. delinquentes corrigere. bo-
na docere. et iusta consulere. di. xlv. tria
Et. c. Disciplina. ponit tertiu de doctri-
na. Et est Gregorius. xx. moralium. parte
quarta. c. xj.

Misericordia absq; disciplina destituit.
et econuerso. Luce. x. Infudit vinum et
oleum. Psalmista. Virga tus et bacul-
tuus. Virga enim percuditur. baculo
sustentamur. vbi. s. c. Disciplina.

Misericozdem nimis esse melius est quam nimis iustum. quia melius est propter misericordiam ratione reddere quam propter crudelitatem. xxv. q. vij. Alligant. Crisostomus.

Misericozdia corporalis consistit in seipsum eius operibus. di. lxxxv. Non satis. Ambro. li. de officiis.

Misericozdia itaque debet esse discreta. vbi supra.

Misericozdia in correctione aliquorum negligentium indiscreta est. di. l. Si quis diaconus. xxij. q. iij. Est iniusta.

Misericozdia non est qui parcit culpe nutriente. xxij. q. v. Qui vicijs. Aug. ad Lotharium.

Misericozdia corporalis sit discreta: ut non omni totum detur. distin. lxxxv. Dominus.

Misericozdia sit ordinata. s. Elemosyna latius vide.

Misericozdia deus conseruat in iusticia et eodem modo. de pe. di. i. s. Taciturnitas.

Misericozdie communis in vniuerso commune est preceptum omnibus etatibus omnibus officijs necessaria. s. ab omnibus deferenda. di. lxxxv. Singulis. Ambrosius libro de officijs.

Miseri sunt qui persecutionem patientur propter iniusticia. Sed e contra Beati. xxij. q. iij. Si ecclesia.

Missa proprie est eucharistie consecratio et consecratio. reliqua que ibi dicuntur sunt obsecrationes et gratiarum actiones. de consecra. distinc. ij. Cirum.

Missa celebrationis modum tradiderunt Jacobus frater domini et Basilius cesariensis. de conse. di. i. Jacobus.

Missam nullus celebret nisi ieiunus. vij. que. s. Nihil. de conse. distin. i. c. Sacramenta. extra de cele. mis. c. Ex parte.

Missa celebranda est hora tertia diei: ex cepta nocte natiuitatis. de conse. disti. i. Flore san. Glo. s. nisi prima. vj. q. i. intelligitur de solenni missa. Et potest dici prima parte diei. e. c. Necessesse.

Missa priuate sine peculiare non celebratur sollemnibus diebus in publico. id est.

sollemniter. nec ea hora: ut populus non retrahatur a missa diei. de conse. di. prima. Et hoc attendendum. extra de celebratione missa. cap. Quidam laicorum. Nec in talibus missis etiam de beata virgine et alijs hymnus angelicus cantetur vel symbolum: licet prefatio propria dicatur. ut habeatur differentia inter commemorationem et sollemnitatem. extra. e. ca. Consilium.

Missa de feria et defunctorum fin temporum congruentiam non obmittatur. extra. e. c. Cum creatura.

Missam vnam vni die sacerdos celebret. Valde felix est qui vnam digne celebrare potest. in necessitate tamen vnam diei et alteram defunctorum sacerdos dicere potest. de conse. distin. i. Sufficit. excepta etiam de natiuitate christi. s. causa necessitatis. extra de celebra. mis. c. Lo soluiti. Et tunc abluitionem non sumat nisi in vltima missa. extra. e. c. s. pre.

Missam nullus celebret nisi presentibus ad minus duobus et in plurali respondentibus. de consecra. distin. pma. Hoc quoque.

Missa non celebretur nisi in ecclesia altarata et ab episcopo consecrata: vel vbi ipse permiserit. Nisi necessitas aliter cogat. de conse. distin. i. Sicut non alij. c. Missarum. Alioquin celebrans gradu suo priuetur. e. c. Nullus presbiter. Supra. Altari.

Missam nullus celebret in altari si quod episcopus eadem die celebrauit propter reuerentiam ipsius. de conse. di. ij. In altari. Glo. s. Nisi de licentia eius: aut necessitate vrgente.

Missam in pane fermentato. ligneo cypho sine igne vel sine aqua celebrans ex malicia vel ignorantia. ab officio et beneficio suspendatur: et perpetuo spoliatur. extra de cele. mis. c. Litteras.

Missam celebrantis et non comunicantis penitentia. s. canone. xxij. s. Communicare.

Missam celebrans excommunicatus. s. cano. vij. supra. Excommunicatio. s. xxxij. s. xxxij.

Missam coram excommunicatis vel inter

dictis celebrans. supra. Excommunicatio. §. xxxiiij.

Missa concubinarum. Glosa notorii. prohibetur audiri. disti. xxxiiij. Nullus. ca. Preter hoc. §. Fornicarioz.

Missa de requie pro viuo ex liuore legi faciens: vel altare detegere: et similia tam ipse q̄ sacerdos obtemperas a proprio gradu deponatur et exilij perpetui religetur erga stulo. xxv. q. v. Quicunq̄.

Missa dum celebratur quilibet christianus die solenni offerre debet. Iuxta illud Exodi. xxiiij. Non apparebis in conspectu domini dei tui vacuus. de conse. disti. j. Omnis christianus.

Missam integram tenentur omnes fideles ex precepto dominici debent et solennibus audire: et euangelium a episcopo scilicet. de conse. di. j. Omnes fideles. c.

Missas. c. Cum ad celebrandas. Ubi dicitur: ante benedictionem non recedat. alioquin excommunicatur. c. Omnes. Glosa si ex consuetudine vel superstitione non perseverant.

Missa debet attentio corde audiri. unde dicitur: sursum corda. c. ca. Quando autem stamus.

Missam publicam audire debent omnes sacerdotes. et alij ad hoc conuenire in ecclesia debent. de conse. di. j. Et hoc attendendum. Unde non propter peculiarem missam a tali missa que scdm diei exigentiam congruit debent retrahi quin eam audiant. extra de cele. mis. c. Quidam laicorum.

Missa est de substantia consecrationis crismatis. extra. e. c. Referente. Et de substantia collationis ordinum. extra de transla. c. Inter corporalia.

Missa in alibi volens dominico die q̄ in propria parrochia ex precepto proprii presbyteri: et iuratur de ecclesia illa. extra de parrochijs. c. Ut dñici.

Missa in possessione causa rei seruande non fit ob contumaciam rei quando litigatur pro beneficio ecclesiastico obtinendo. sed proceditur ad sententiam: lite non contestata. de eo qui mit. c. vnico. li. vj.

Missa in possessionem causa rei seruande non facit infra annum fructus suos.

sed si quos distraherit restituere tenetur: exceptis necessarijs. extra de seque. pos. cap. Dilectus filius.

Missa in possessionem. vt supra. non est possessor. sed custos tantum. extra de eo qui mit. c. Cum venissent.

Mysterium dicitur quod secretam habet dispensationem. id est. virtutem et gratiam. sic eucharistia dicitur. que. §. Multi secularium. §. Deu. Gregorius.

Mitra siue infula prelatorum qualis sit. §. Abbates.

Moses representat rationem hominis. viij. q. f. Licet. Jeronimus in Leuitico.

Moses pro dimissione peccati populi voluit de libro vite deleri. xxiiij. que. iij. Quid cruciale. Augustinus contra faustum.

Moses sanctus tamen peccauit ad aq̄s contradictionis. educens aquas de petra. de peniten. distinctio. secunda. Op ponitur.

Monachus dicitur a monos grece. qd̄ est vnus et achos. quod est tristis. quasi solitari et tristis. deca. sexta questio. §. Placuit communi.

Monachus plangentis non doctor habet officium. eodem. ca. Monachus. §. Monachi de licentia.

Monachus extra claustrum non discurrat. eode. ca. Si cupis. Unde extra monasterium est sicut piscis extra aquam. e. cap. Placuit communi. Unde non debet in exterioribus occupari. eodem. c. Placuit communi.

Monachus non habeat comatrem nec puerum leuet. de conse. di. iij. Non licet cap. Monachi. §. Copatres.

Monachi cum summa deuotione persoluant diuinum officium. xiiij. q. ij.

Monachi delictantes quod gunt p̄uian. et matie fornicatores. xxv. q. j. Impudical Monachis nigris interdicit ornatus et excessus notabilis vasibus. cibis. potibus equatur. et lectisternijs. et q̄litas hinc ponit. ac prohibetur ne venationi aut aucupationi clamose intendant vel intersint. et ne canes venaticos habeant. Alio.

quin discipline regulari subiacent. Et qui sotulares aut capucia ibi prohibita portare presumunt. Si prelati sit: per annu suspensus est a collatione beneficiorum. Alij vero ab amministrare si habent. Et qui non habent inabiles sint ad obtinendum administrationem vel beneficium ecclesiasticum per annum. De statu monachorum. c. Ne in agro. in clementinis.

Monachorum habitus. cibus. apparatus. conuersatio. receptio. et instructio nouiorum. ac conuersatio qualis sit. c. vbi supra. et pena delinquentium in eisdem. ibidem per totum.

Monachi quales et quando admittuntur ad ordines vel prioratus. et de etate suorum. Ibidem. §. Ad hec. et se.

Monachis gustare carnes non licet. d. c. de se. distin. v. Carnem. Nisi sint infirmi et debiles. in in maria m. extra de statu monachorum. c. Cum ad monasterium.

Monachi ocium semper viret. c. c. Nisi. §. Jeronymus ad Rusticum monachum Monachorum conuersatio et officium. xvj. que. j. per totum. ac liber. et quomodo episcopi subint ac videntur ab eis xvij. que. ij. per totum.

Monachus quando censetur procius. xvij. que. ij. per totum.

Monachum non facit habitus. s. habitus Monachum facit paterna traditio: ac pro prie voluntatis professio. Ideo quicquid horum allegatum fuerit: tenebit. Quod verum est cum ratihabitione filij adulti. extra de regula. c. Cum virum.

Monachum fieri ante vnius anni probationem: regularis institutio interdic. eodem. ca. Ad apostolicam. Sz si quis huic spacio renunciauerit et recipit stabit. ibidem. §. Professio.

Monachorum receptio ad solum abbatem pertinet. ipso mortuo conuentus nullus recipere potest. secus si pertinet simul ad vtrumque. de regula. c. Si ad solus. libro sexto.

Monachus de claustro ad claustrum non migret tenere: nec aliquid peculiare habeat. extra de regulari. c. Johannes.

Monachus locum habere non potest in

diuersis monasterijs quorum vnum non dependet ab alio. de preben. c. Cum singula. libro sexto.

Monachi a monialibus segregati sint. §. Monasteria.

Monachus non potest promoueri ad ordines nisi de licentia sui abbatis. di. lvi. Nullus.

Monachus non potest prefici ecclesie parochiali sine licentia abbatis. di. lviij. per totum. Nec singuli per parochias portantur: sed in conuentu cum aliquibus fratribus conuertitur. Nec soli inter sotulares conuertitur. quod de omnibus religiosis intelligitur. extra de sta. mo. c. Monachi.

Monachus vtrum possit officiare populo. xvj. que. f. p. totum. Aut an in suis capellis et ecclesijs possint instituire presbyteros. xvj. que. ij. per totum.

Monachus quicquid acquirit: est monasterij. xvij. que. j. c. de eo. vbi prohibetur habere aliquid peculi. Et si quod ei peculiolum offertur non recipiat. sed abbati vel cellerario resignet. Alioquin (nisi iniuncta administratione ei liceat) talis si non statim resignauerit a comunione reindueatur: et a monasterio expellatur.

Et in morte talis proprietarius rebus in sterquilino sepeliatur. et non in fratres. nec oblatio pro eo fiat. extra de statu monacho. c. Cum ad monasterium. §. Prohibemus. Et intelligitur de omnibus religiosis. Ibidem. Et talis pro mortem repertus: extumulatus de ecclesia proficiatur vbi sine scandalo fieri potest. ca. Super quodam.

Monachus factus episcopus que acquirit sunt ecclesie episcopalis. et postea ipse succedere hereditario in patris bonis. decimo octaua questio. pma. capitulo vnico. Et absoluitur a regula monachali. scilicet. ieiunijs. vigilijs. et huiusmodi. et potest fieri compater. In glosa ibi. Monachi vel clerici non negociant causa lucri. vt a laicis suo nomine firmas habeant. extra ne clerici vel monachi. ca. Secundum instituta.

Monachi semper sileant in oratorio. refectorio et dormitorio. extra de sta. mona. ca.

Sum ad monasterium.

Monachi de licentia abbatis vel episcopi possunt predicare. alias non. extra de iudeis. Dist. 5. Monach⁹ plangentis. Monachi decimas non soluant de proprijs predijs. xvj. q. j. Questi. nec de proprijs laboribus. c. Decimas a p^{ro}.

Monachi decimas fraudantes. Supra Excommunicatio. §. xxij.

Monachi procurantes q^{ui} aliquis sup^{er} titulum superioritatis ecclesie bona vltur^{per}. supra. Excommunicatio. §. xvj.

Monachi vel regulares curias pncipuz frequentantes. §. Excommunicatio. §. xvj.

Monachi sine licentia prelati arma tenetes. §. Excommunicatio. §. xvj.

Monachi. infra. Religiosi.

Monasterium nullum edificetur nisi de licentia episcopi. xvij. q. ij. Quidā monachorum. c. De monach⁹. c. sequē.

Monasteria et omnia loca religiosa pertinent ad episcopū: nisi sint exempta. extra de religiosis do. cap. De zenodochijs.

Monasterium ita exemptū q^{uod} monachi ipsius vel ipsa a quocunq^{ue} non possint excommunicari: suspendi: vlt interdicti: et a iurisdictione episcopi exempta. S^{ed} si monachi illi mitterent ad potatus episcopo subiectos: tunc tam dū ibi sūt: eidem subsunt. de privilegijs. cap. Volentes. libro sexto.

Monasteria exempta. j. Religiosi.

Monasteria q^{ui} propter monachoz insolentiam nō possunt per episcopum refozmari: eijciantur illi. et alij alterius ordinis introducantur: quousq^{ue} illi confusi ad obseruantiam sui ordinis reuertant. Extra ne cleri. vel. c. Relatum.

Monasteria diuersa et segregata a monachis habeant moniales. ita q^{uod} nec diuisim in eodem habitent vel conuertentur. xvj. q. ij. Diffiniuitus. et. c. se.

Monasteria monialia nulla inhonesta persona intret. sed nec honesta. nisi manifesta causa et rationabilis exposcat. et hoc de licentia eius ad quem spectat. de statu regularium. ca. Periculoso. libro sexto.

Monasterijs monialium clausuras pro-

curare precipitur omnibus prelati eorumdem. Et exemptis hoc faciant episcopi auctoritate apostolica. ac rebelles compescant per censuram ecclesiasticam. Ita tamen q^{uod} in eisdem exemptis preter tu illius nullam aliam iurisdictionez sibi vendicent. eodem. cap. Periculoso. §. Et quoniam. li. vj.

Monasteria monialium non exempta episcopi omni anno visitent. sed exempta soli. scilicet pape subiecta. visitent auctoritate apostolica. Alia vero exempta singulis annis a suis superioribus visitentur. de statu monialium. c. Attendentes in clement. his.

Monasteria monialium intrantes. Supra. Excommunicatio. §. xij.

Monasterium sine religionem sine pensu coniugis intrans potest propria auctoritate recurre. xxij. questio. v. Florist⁹ casti. cap. Una. Vide infra. Totum continentie.

Moniales in vestibus sue professionis consecrantur. distin. Sancti moniales.

Monialibus que vestes et mores probibentur. et quomodo a visitatoribus coherceantur. de statu monia. cap. Attendentes in clementi. Et a quibus visitentur. ibidem. Supra. Monasteria monialium.

Moniales professe in comuni viuere debent. et propria ac priuata domicilia habere probibentur sub pena excommunicationis. xvij. q. ij. Perniciosam.

Moniales omnes professe sub perpetua clausura manere tenentur. nisi g^{ratia} moribus excuset. De statu regularium. c. Periculoso. li. vj.

Moniales non recipiantur plures in monasterijs non medicantiū q^{uod} quot de eorum prouentibus absq^{ue} penuria possunt sustentari. Secus factum irritum est. ibidem. §. Sane. Blosa. Nō dicit commode. quia aliquando possunt sine penuria licet non commode.

Moniales quomodo exeant ad prestandum homagium s. Abbatissa.

Moniales in iudicio p^{ro}curatores litigent. et per eos homagia et iuramenta faciant. et epi ad hoc admittendum iudic-

ces compellant. de statu regu. c. Pericu-
loso. §. Verum. li. vj.

Monialibus nō licet exire monasteriū
et ideo ad sedem apostolicā nō tenent p-
sonaliter in suis negocijs accedere. imo
prohibent. de ele. c. Indēnitatib. §. por-
ro. libro sexto. c. de statu regula. c. Peri-
culoso. Unde pro nulla causa debet per-
sonaliter evocari extra suā clausurā: eti-
am volentes. et contrariū factū irritū est
de iudicijs. c. Mulieres. li. vj. §. mulieres

Moniales pro iniectione manus in se in-
uicem vel conuersum aut clericos: pos-
sunt ab episcopo loci absolui. extra de sen-
ten. ex. c. De monialib. §. Absolutio.

Monialis nulla eligi potest in abbatissā
vel priorissam vbi priorissa habet regi-
men monasterij: nisi sit triginta annorū
complete: Et expesse sit professa vitam
regularem. Sed et eligere nulla pōt nisi
duodecimū annū peregerit. et sit saltem
tacite professa. de ele. c. Indemnitatib.
libro sexto.

Monialium electio et potest transgredien-
tium. Ibidem. Et. §. Electio monialium

Monialibus concessit facultas pponen-
di contra electam. Ibidem.

Monialium electionibus discordias pro-
mouens. §. Excommunicatio. §. vj.

Moniales fornicantes sunt adultere. et
grauissime peccat. xxvij. q. j. Sic bonū.

Moniale cognoscens committit incestum
adulteriū. et sacrilegiū. c. Virginitas.

Item glosa qz patri nupta. scz deo. altes-
ri desponsata. et res sacra est.

Moniale cognoscens: episcopus vel cle-
ricus deponatur: laicus excommunicatur
xxvij. q. j. Si quis episcopus. Et peni-
tentia ei. §. Lano. xxij.

Monialem sciēter ducens est excoicatus
de consang. et affini. c. vnico. in clemen. et
nō potest contrahere. xxvij. q. j. Si q.

Moniales ac alie mulieres prohibentur
contingere vestes et vasa sacra: ac incen-
sum circa altare deferre. et. xxij. Vasa.

ca. Sacras et predicare. §. Mulieres.

Monitio trina premitreda excō-
municatiōni qualis sit

supra. Excommunicatio. §. ij.

Montes i psalmo significāt apo-
stolos et predicatores.

de ele. c. fundamenta. li. vj.

Mora sua cuiuslibet nocua est. de re-
iuris. c. mora. li. vj. Non est
in mora qui potest exceptiōe legitima se-
tueri. c. c. Non est in mora.

Mores infra. mos.

Moremur omnes ideo mortu-
is misereri debem⁹
xij. q. ij. In ecclesiastico.

Mori renitentes quomodo orant. Fiat
voluntas tua. Et quomodo ab eo in ce-
lo honorari querunt ad quē veniunt res-
nitentes et inuiti. c. c. Nō pposterum.

Mors est triplex. corporalis. spūalis. ier-
hennalis. de peni. di. vij. ad finem.

Mors corporalis omnib. est cōmunis.
xij. q. ij. In ecclesiastico. et sic semper co-
gitanda.

Mors propria siue aliena non est tristan-
do assumenda. c. c. Nō pposter. c. Nō
forsitan.

Mors peccatorū summa. et ideo dilatio
penitentię vniculosa. de pe. di. vij.

Si quis politus. c. Si quis autē. Au-
gustinus libro de penitentiā. Nec dign⁹
est in morte accipere solacium: qui se nū-
q. cogitauit moriturū. c. c. Idcirco Ly-
riatis.

Mors accelerata bona est peccatoribus
et ex dei pietate eis accelerat: ne diutius
peccent. de pe. di. vij. §. finali.

Morientes in bello contra infideles: ce-
lorum regnū merētur. xxij. q. v. Dim.

Mortis cogitatio est necessariū et meret
morienti suo tempore gratiā. de pe. dist.
vij. c. Idcirco. Lianus.

Mors spiritalis est duplex. Bona qua
quis moritur peccatis. de conse. di. iij.
Et ostendit. Augustinus in encheri-
diali. c. c. Si baptisati.

Mors iehennalis siue eternalis: bi mors
nūq. moritur. xxvij. q. ij. Qui sine. Au-
gustinus libro de ciuita. dei.

Morti comparatur dilectio. §. Dilectio
Mortui tres a christo suscitari. Un⁹ in-
tra domū: significat consensum consciē-
tię in libidīnē. Secundus extra portas
significat peccatum in opus. Tertius mo-
le pluvudinis in sepulchro patrentem.

De penitentiā distinctio. ij. Sic tribus

De penitentiā distinctio. ij. Sic tribus

Augustinus de sermone domini.

Fortuo ne prohibeas gratia. sciens qz omnes moriemur. Ecclesiastici. vii. r. r. iij. que. ij. In ecclesiastico.

Fortuos lugere ex pietate no prohibe mur. e. c. Ubicumq. Sed longiori dolo re flere christianis no licet. quia hz spem diffidentie. Nam non amittunt. sed pre mituntur. j. ad Tessa. iij. Non co triste mini. r. c. r. ij. q. ij. Q. preposterum. r. tri bus sequen. Nam xps fleuit reuicturii: no aut mortuu. e. c. Qui diuina.

Fortui beati sciunt quid hic agit. Gre gorius quarto dialogo. Quid e quod nesciant qui videntem omnia vident. glo sa. e. s. De mortuis. Sed qui in purga torto vel etiam mali: sciunt quid hic agitur. d. n. agitur. sed postea audire ab eis qui hic erunt: ea que permittunt il lis meminisse. et istz audire: et etiaz ad alijs prout deus decreuerit. iij. q. ij. Sa tendum. Augustinus agenda cura p mortuis. Et glosa v. r. s. de mortuis.

Fortui sunt huic mundo et viuunt deo ipi in dachi. r. ij. q. j. Placuit. secundo. in fra. Religiosi dicuntur.

Fortis propinquitas debet hominem facere timidum. di. lxxxvj. Tana.

Fortuis quibus et que suffragia subue niunt. Supra. Anime.

Fortuis in peccato mortali non p sunt suffragia. r. ij. que. ij. In presenti.

Fortuis quibus et quid prodest sepul tura in sacro loco. e. cap. Qui oblatos. cap. Non estimemus.

Fortui possunt exco munitari et accusa ri in certis casibus. r. iij. q. ij. c. vltimo.

Fortui heretici accusari et exco munita ri post mortem debent et ceri alij. Su pra. Accusari.

Fortuus potest absolui ab exco munita tione. extra de senten. ex. c. In nobis.

Fortuam pallis sacris inuoluentis pes nirentia. supra canone. r. iij.

Fortuoz corpa transferetes. s. Exco munitio. s. r. iij. Et indebi. e. sepelient. es. e. s. r. iij.

Fos est longa consuetudo de mori bus tm tracta. di. j. c. Fos e Fos sumit pro iure no scripto. Fores autem pro frequentibus actibus homi

num. vbi supra in glosa.

Fortibus bonis eorum cum quibz viuunt conformari quilibet debet. dist. r. ij. Illa autem. Augustinus ad Januarium. su pra. Conformare.

Fortibus conformari debemus qui au ctrozitate statuti sunt vel in eadem eccle sia generaliter et immutabiliter obserua tur. distin. r. ij. Omnia talia.

Fotus beatales non imputatur reluctantibus vel no con sentientibus. r. v. q. j. Si concupiscentia Augustinus li. s. de ciuita. dei. c. Non est Ambrosius de vita beata.

Fulier facta est de costa viri vt eo iusde nature esse ostendat non de pede: ne omnino videretur famu la. nec de capite ne videret domina: sed de costa: vt collateralis videretur. r. r. ij. que. v. Nec illud. iuncta glo. s. Costa.

Fulier subesse debet viro lege naturali. r. r. ij. q. v. Est ordo. c. De mago. cap. Satis. Augustinus de questionibz ves teris et noui testam. r. i. Et si non subi citur viro: peccat. sicut vir sum no subi citur christo. Et cum ipa viro imperare vale: blasphematur arbum dei et chris ti euangelium confirmatur et lo. nature. eo. c. s. s. m. caput. Jeronymus super epistolam ad Titum.

Fulier debet caput velare. quia non est imago dei. supra. Imago. Et quia puar ricatio per eam cepit. et vt ostendat sub iecta viro. r. r. ij. q. v. Fulier. Ambrosi us super primam epistolam ad Corinth.

Fulier comam deponens in contemptuz iuris subiectionis anathema sit. dist. r. r. r. Quecumq.

Fulier vtens veste virili vt aptius ma liciam exerceat anathema sit. e. cap. Si qua mulier.

Fulier recedens a viro. scilicet sine con sensu vinculo coniugali soluto in cotem ptum nuptiarum anathema sit. e. Si q mulier.

Fulier non debet predicare quantum cunqz docta et sancta. nec monialis. nec confessiones audire. nec moniales bene dicere. distincione vicesima tertia. cap. Fulier. extra de penitentia et remu. c. Noua.

Mulieres clericis nō ministrent ad alta re. extra de coha. cle. c. Inhibendum.
Mulier post partum a cura gr̄as p̄ statim intrare ecclesiā: nisi p̄ reuerētia velit remanere. di. v. Cum enixa. extra de purifi. post partum. c. unico.
Mulier mēstruata potest recipere cōmunionē. di. v. Ad eius. c. c. j.
Mulier post partū infra tempus purgationis nō cōmiscet̄ vir. dist. v. Ad eius eodē. cap. p̄mo.
Mulier mēstruata nō cōmiscet̄ vir. co. ca. Ad eius. Si p̄suetū est mēstruū.
Mulier colores et fucos nō procuret. de conse. di. v. fucare.
Mulier vel vir intrās monasterium sine consensu coniugis. j. Clorū p̄m̄te.
Mulier quādo et quō viro restituat. In tra. Restitui quando.
Mulier suspectas sacerdotes vel clericos secum nō habeant. etiā si sit amita vel soror. sed alii eis necessaria p̄videat. extra de coha. cle. c. Inhibendum. secus si non sint susp̄te. c. c. d. bis.
Mulieris fornicantis cum sacerdote penitentia. s̄. Fornicans mulier.
Mulier propter adulterium quāda ē omnibus bonis viri. extra de p̄suetu. c. Ex parte vestra.
Mulier iuste credens virū mortuū: licite potest cōtrahere. Compellit tū redire ad p̄mū postq̄ cognouerit eū sup̄uicere xxxiij. q. i. Cum p̄ bellicā. Si aut̄ dubitat de morte viri non debet contrahere. Sed si contraxerit: tenet q̄dem debitū reddere petenti: sed exigere nō p̄t. Extra de secūdis nup. c. Dñs noster. Et in tali casu potest vir suus eam repellere p̄pter adulterium admissū. Si tamē audiuit eam mortuū etiā per falsum rumorē: tunc eam de adulterio accusare non poterit. nisi ipsa rumorē p̄curauerit. v. ff. d. adulterijs. miles. s̄. Mulier. Dec i glo. sa. xxxiij. q. i. circa p̄ncipiū.
Mulier potest testificari cōtra presbyterū. extra de testi. et atte. ca. Quoniā aliq̄. Glo. in causa civili vel criminali: aut in regularitate ciuilit̄ in modū exceptionis opposita. extra. e. c. Tam litteris.
Mulier nō potest accusare clericū de fornicatione cū ea facta. xv. q. iij. per totum

Mulieres p̄sonaliter ad iudiciū in quacūq̄ causa in iure nō exp̄ssa nō sunt inuicite trahende. Cum vero necessariū fuerit testimoniū ip̄arū: iudex mittat tabellionē aut aliā idoneam personā ad eas: expensis producentis: vel casu id exigente iudex ip̄e vadat. Si aut̄ iudicis conditio ip̄m ire p̄hibeat mittat ad eas. nec fingatur casus q̄ iudex p̄sonaliter vadat: nec fraus interueniat. alioq̄n fictor̄ ē exp̄cōmunicatus. Si quid contrariū sit iuratum erit. de iudicis. c. Mulieres. li. vi.
Mulierum iuramentum. s̄. Juramentū mulierum.
Mulier potest esse arbiter clericorū in causa ciuili. extra de arbitrio. c. Dilecti filij.
Mulier non potest esse iudex. xv. q. iij. s̄. Contra.
Mulier potest conferre prebendas. Extra de testi. et atte. c. Dilecto filio.
Mulier que machinata fuerit in morte coniugis sine ~~scilicet~~ singulū manebit. xxij. q. iij. Adm̄. extra de diuor. c. p̄mo.
Mulier nō tenet obedire ecclesie in reddendo debitū contra certā conscientiam. extra de testi. spolia. c. Tras. s̄. Porro. imo et potius sustinere extōmunicatōes. Extra de senten. ex. c. Inquisitioni.
Mulier sepeliri debet. s̄. Sepeliri.
Multitudo ^{delinquentiū p̄c̄} ^{in correctōe. di.} ^{clij. Comestationes.}
Multitudo inducit dispensationē. extra de tempo. ordi. c. Sanc.
Multitudini parci vel ubi peccans habet multitudinē sc̄ia. xxij. q. iij. Nō potest. Augustinus.
Multitudo peccantiū inducit libertatē peccandi. quia correctionē p̄hibet. arg. ibidē. xerfus. De populū multū cōmunitat̄ inultū. extra de tpi. or. ca. Sanc. in glosa.
Mundus non est amandus: s̄ ^{contēendus. supra.} ^{Amandus.}
Mundi amatores fortes sunt in terris debiles in celestib. sicut arbores infra vase. et supra anguste. Sec̄ est in palma q̄ iustos designat. dist. xl. vij. Omnes. Gregorius in moralib.
Mudicia duplex. sc̄z corp̄alis et sp̄ualis

distin. xxxi. l. c.

Dundus debet esse qui alios vult mundare. j. q. i. Necesse est.

Dunus placet supra. Abel. Supra. Elemosyna. Infra. Offertis.

Dunus triplex est. a manu. a lingua. ab obsequio. j. q. i. Sunt nonnulli.

Duneris susceptio est veritatis peruersio. xi. q. iiij. Qui non recte.

Dus in pera. ignis in sinu. serpens in gremio. male suos hospites remunerat. xiij. q. i. Ad hec. Sic iudei christianos. extra de iudeis. c. Et si iudeos

Ducase consilium quis non potest in aberius detrimentum de regalis. l. Ducare. l. vj.

Ducast et variantur statuta non inconuenienter humana secundum variationem temporum. ex quo deus nonnulla veteris testamenti statuta mutat in nouo. extra de consang. non delect.

Dutilatus manu non potest ordinari. et si quis mutilatus fuerit in abbatem tacito vicio per motus amoueat. extra de corpo. vici. c. Exposuisti.

Dutilans sibipsum virilia: homicida reputatur. di. lv. Si quis absciderit.

Ducus canis dicitur prelati: correctione vel redargutione negligens. di. c. lviij. Sit rector. Gregorius in pastorali. c. xv.

Dumirantes sunt puniendi. Nam filij israel murmurantes: sunt a serpenticibus interfecti. di. xc. Alienos.

Abuchodo-

nosoz rex fuit in pharaone. et vterque per delictis a domino flagellatus est. Unus inter flagella emendat. et alter idurat. xxiiij. que. iij. Nabuchodonosoz.

Datio clericorum instituendorum in ecclesiis non est attendenda. extra de institu. c. Ad decorem.

Darrandi diuersitas non obstat ubi eadem dicuntur extra de verbo sig. c. Nil obstat.

Nasus significat discretionem per quam virtutes eligimus: vicia reprobamus. sicut per nasum odores fetoresque discernimus. Lantico. vij. Nasus tunc sicut turris que est in libro. no. di. c. lxi. Hinc etenim. Gregorius in pastorali.

Nasus paruus est qui ad mensuram discretionis non est idoneus. Brandis et tortus est in moderata subtilitas discretiois. et tales offerre domino prohibent. Leuiti. xxxi. distin. c. lxi. Hinc etenim.

Natalium defectum patientes supra. filij. s. Illegitimi. s. Legitimi.

Natalium causa pertinet ad fore ecclesiasticum. extra de ordine cogni. c. Tuam non credimus.

Natiuitas nature primo est in vtero. sed in conceptu de conse. di. iij. firmis. de Augustinus de Petrum diaconum.

Natiuitas nature alia est ex vtero. de co. distin. iij. Quisquis. Augustinus de baptismo paruulorum.

Natiuitas nature quando quis nascitur per baptismum. extra de matris. fido. rus. l. libro. penitentiarum.

Natiuitas glorie quando deposita penitentia ad vitam ingredimur. xxiiij. que. ii. Sane. de conse. di. iij. Per baptismum

Natiuitas christi si in feriaz sextam venerit. supra. Ieiunare non tenentur.

Natura multis modis dicitur. supra. Jus naturale.

Naturalis equitas. Ibidem.

Natura siue natiuitas aut conditio nemine apud deum deprimi: si alias bonum fuerit. xxxij. que. iij. Recurrat.

Natura humana prona est ad malum. extra de purga. cano. c. Cum in iuuetute.

Natura cedit miraculo sicut in sacramento eucharistie. extra de celebra. mis. cap. Cum mar.

Nauigantes spoliati: excommunicati est supra. Excommunicatio. s. xv.

Naufragium patientes spoliati est excommunicati. extra de raptorib. c. Excommunicatio. s. Excommunicatio. s. xv.

Necessitas facit licitum quod alias non licet in lege. Nam necessitas non est sub lege. Beda super Marcum. extra de reg. iuris. c. Quod non est. extra de feriis. c. Licet. c. Quod non est. Necessitas non habet legem. sed ipsa sibi facit legem. i. q. i. Remissionem. extra de regulis in. Quod non est. extra de feriis. c. Quod non est. c. De obser. ieiun. c. Consilium. §. si. Necessitas excusat iniuriam. extra de iur. iur. c. Querelam.

Necessitas est duplex. simplex ut necesse est omnes homines mori. et conditionis. ut ambulante necesse est ambulare. xxij. q. iij. Habucho donosor. §. Quamvis.

Necessitatis actus nihil meretur vel demeretur. de pe. di. ij. Si enim. circa medietatem. Jeronymus.

Necessarium cito soluit. quod autem voluntate arripit. perseverat. de co. di. v. Quicquid. Necessitate cessante cessant ipsa cessante. i. que. §. Quod pro necessitate. In argumentum trahi nequeunt quia propter necessitatem aliquando sunt concessa. extra de iur. iur. c. In argumentum. libro sexto.

Negar deum peccato quoties per uerse agitur. Existis manere vel estimant.

Negatur sapiens per insipientiam. idios per iniquitatem. verus per mendacium. scriptus per turpitudinem. fortis per imbecillitatem. Negato uno reliqua conceduntur. dist. xxv. Qualis. et e converso. Ibidem in glosa. supra. Conceditur.

Negans unum obiectorum. alia tacendo confiteri intelligitur. Em Gregorium super illo Iovij. Nonne bene dicimus quia Samaritanus es tu. et de. habes. extra de presumptio. cap. Nonne bene dicimus.

Negative positiones cum probatione aduersarij sunt admittende. de confes. cap. Statuimus. libro sexto.

Negligentia est auditiois non uerba. di. lxxxij. Aibil.

Negligentia rectorum credit in discrimen subditorum. dist. xl. Si papa.

Negligentie rectorum imputatur culpa subditorum. dist. lxxxvj. Inferiorum.

Negligentia plati et fraus equiparantur

extra de offi. archi. c. Ea que. Negligens emendare peccantem. culpa habet facientis et puniri sentit. unum eadem pena puniunt. di. lxxxvj. c. Culpam. §. Correctionem. §. Consentientem.

Negligens suam iusticiam ei imputat. extra de verbo. signi. c. Dilecto filio.

Negligenti in regimine debet dare superior coadiutorem idoneum. de supplen. negli. c. Brandi. libro sexto.

Negociari causa lucri clericis non licet. nisi necessitatis causa. dist. lxxxvij. per totum. Extra ne clerici vel mo. c. Multa. xxj. q. iij. per totum.

Negociari est que vilis comparant vel le carius vendere. di. lxxxvj. Quid est.

Negociatio non est in Somalia. c. c. In non. Negocia secularia clericis prohibent. xxj. q. iij. per totum. Secularia negocia dicuntur omnis carnalis et peccata. extra ne clerici vel monach. c. Secularia.

Negocia secularia in duobus modis exercentur scilicet aliquid emendo ut carius vendatur et hoc non licet clericis. ut in. Negociari causa. Secundo causas seculares exercere. et hoc iterum non licet eis. nisi pro certa ratione. et in propria causa vel ecclesie vel miserabilis persone. extra de postulando. c. clerici. Tertio si sit procurator vel administrator secularium rerum. et hoc eis et non licet. extra ne clerici vel mo. c. Sacerdotibus. Sed nec. Quarto est conducere possessiones a laicis. et hoc licet eis. etiam monachis. extra de decimis. ca. Dilecte. De glosa. xxj. q. iij. Quare.

Negociatorem clericum. ex inope dimittendum. et ex ignobili gloriosum. quasi quidam pestem tuge. di. lxxxvij. c. negociatorem. Jeronymus.

Negotiator siue mercator nunquam potest placere. ille scilicet qui rem comparat ut ea integrum vel immutatam vendendo lucrifaciat. dist. lxxxvij. Eiciens dominus. Crisostomus super Mattheum. §. Emens.

Negotium dicitur quasi negans ocium. scilicet sanctum. Et ideo malum et a templo prohibetur. dist. lxxxvij. Quoniam non cognoui. Augustinus.

Negotium requirit circumstantias. scilicet factum ut bene.

Negociam multa significat. et dicitur quasi sine octo. negocium in causis est. negociatio in commercijs. extra de verbo. significat. cap. forus. §. negocium.

Negociatio s. proxime.

Negociatorum excusat vel accusat qualitas lucri. de peni. di. v. Qualitas.

Negociata quedam vitæ aut nunquam sine peccato exhiberi possunt. Que ergo ad peccatum implicat: ad hoc necesse est ut post conversionem animus non recurrat. sed

Negocium quod ante conversionem sine peccato extitit post conversionem reprobare culpa non fuit. de peniten. di. v. negocium. Gregorius. omelia sup illo Job bannis vlti. Cla. o piscari.

Nephibitis dicitur nouiter in plantatus. di. xlviij. Sicut nephibitis. Gregorius Siagrius episcopo.

Nerui testificatio leuiathan perplexi sunt. Job. xl. Gregorius. in moralibus. Quia suggestio illius argumenta implicatis inuentis alligantur. di. xij. nerui. Blosa. Omnia active intelligas. implicatis. id est implicatis perplexi. id est perplectentes. inuentis. id est inuentionibus. Hec glosa.

Nescire quedam melius est quam scire. di. xxxviii. Quauis.

Nigromantia sit comixtio ne cruoris et aque et vident ibi mortui resuscitari. xxvi. q. nec. mix. Augustinus de natura demonum.

Nimia misericordia melior est quam nimia iusticia. xxvi. q. vij. Al ligant. Cris. s. Misericordia.

Quinuite per penitentiam sententiam subuersionis reuocauerunt. sed postea relapsi eandem pertulerunt. de peni. disti. ij. Sicut enim ait Jeronymus in Jonam.

Nobilitas morum plus ornat quam generis. distin. xl. nos. Gregorius. Nec virtus parentum filium nobilitat. vel econuerso. distin. lxx. Nunquam.

Nobilitas non loco vel genere: sed virtutibus acquiritur. distin. xl. Illud. cap. Adam. s. Locus. Et talis deo grati

cit. Ibidem. et extra de preben. et digni. cap. Venerabilis.

Nocturnam illusionem iuiti patientes non peccamus. sed tunc peccamus si antequam illud amur cogitationum affectibus pueniuntur. distin. vj. Testamentum. c. Non est. Iudorus primo libro sententiarum.

Nomine suo quod quis non potest. hoc non potest nomine alieno. distin. lxxxvj. Sicut. xxij. que. vij. His a quibus. s. Licere.

Nomen non facit episcopum nec prelatum sed vita. ij. q. vij. s. His ita. ca. non officio. **Nominantes** solum non tamen eligentes scienter indignum: licet grauius peccat non tamen priuantur potestate eligendi nisi ex voto eorum cum alijs communis electio subsequatur. de ele. c. Perpetuo. libro sexto.

Notariorum extractio refrenatur: nec iudicet cum illis participant. de recrip. c. Statutum. libro sexto.

Notarij scribentes vel dictantes statuta contra libertatem ecclesiasticam. s. Excomunicatio. c. Notarij.

Notarij obsequentes tenentur ei vrbis non legitime electo. c. vij.

Notorium publicum. manifestum. et fama differtur. vt in glosa extra de coha. cle. c. Testra. verbi. notorium. fama enim est ille se dignitatis status: vita et moribus approbatus: in nullo diminutus. Et tale negliges crudelis est. xij. q. i. nolo. fama vero. scilicet que probat. quandoque ex scientia. quandoque ex suspitione. quandoque ex certo auctore. quandoque ex incerto procedit. de conse. distin. v. Sanctum est manifestum autem dicitur quod ex scientia et certo auctore procedit. et quod potest probari. xij. q. iij. Eorum qui accusantur. Idem quandoque etiam dicitur occultum quod probari potest. vt hic. Manifestum dicitur quandoque de quo constat per confessionem vel probationem vel euidenciam facti. Extra de ver. signi. cap. i. Luz olim. Sed hoc potius dicitur notorium. vt extra de coha. clerico. c. Que situm. Hec glosa.

Notorium facti est quod se exhibet cōspe
ctui hominum: & nulla potest tergiversa
tione celari. extra. e. ca. Tua nos. c. Que
situm. In tali appellans nō audietur. Ex
tra de appella. c. Lūm romana. in fine. c.
Peruenit. Notorium iuris est d̄ quo q̄s
in iure condemnatur: vel in iure p̄fessus ē.
extra de coha. cap. Questum. c. Vestra
Et in hoc si negatur requiritur quādo
q̄s probatio. extra de sen. & re iudi. c. sic.

Notorium p̄sumptōis est quod vere p̄
bari nō potest. vt filiatio. paternitas. cō
sanguinitas. & huiusmodi. Hec glosa ex
tra de coha. cleri. c. Vestra. verbi. noto
rum. Occultum pene dicitur qd̄ ab ec
clesia toleratur: nec habet operis euidentē
riam. Item licet a pluribus sciatur et p̄
bari possit: tamē occultum dicitur quod
ab ecclesia toleratur. eodem. ca. Vestra.
tūtra glosa. verbi. Occultum.

Notorium factum nō requirit probatio
nem. extra de test. cog. c. Super eo. nec
indiget accusatione nec teste. extra d̄ ca
ha. c. Vestra. Recipiuntur tamen in no
torijs testes ad cōtelas. extra de elec. c.
Bona memorie.

Novale est ager nunc h̄m̄ p̄sci
sus. extra de verbo. signi
fi. ca. Inouate. de quo nō ex̄t memor
ria & cultus fuerit. e. Quid per noua.
Novalium p̄uilegia religiosis concessa:
intelligunt de noua. quorū decimas
possunt sine quī detrimentō p̄chial ec
clesie detinere. c. c. Quid per nouale.

Novalium iura pertinent ecclesie in cui⁹
parochia consistunt. de decimis. cap.
Statuto. li. vi. s. Decime.

Novalium decimas fraudātes. s. Excoi
catio. s. xxii.

Novi operis nunciātōne facta quic
quid ante remissionem factuz
fuerit: tenetur edificans p̄op̄rijs sūptis
bus penitus demoliri. non obstāte q̄ ad
sens fuerit. extra de noui operis nuncia.
cap. Lūm ex iniuncto.

Novicij tam in fide q̄ i religione
debent austerius ceteris
viuere. de conse. di. v. Neophit.

Novicioz habitum per annum gestans.
Supra. Habitus novicioz.

Novicioz habitus qualis sit. Ibidem

Novicius infra annum p̄bationis libere
potest ad seculum redire. nisi euidentē ap
paret ipm̄ nō solum p̄bare: s̄ vitā mu
tare intendisse. extra de regula. c. Statui
mus. s. Minorib. f. Professus.

Novicius quādo indicat p̄fessus. s. Ha
bitum religionis. i. Religionem ante q̄
tuordecimū.

Novicius ad p̄fessionē recipientū añ ter
minū pena. s. Excoicatio. s. xxv. s. Di
uozibus. vbi et tempus ponit pro singu
lis ordinibus.

Novicius nō c̄setur religiosus. est tamē
persona ecclesiastica: et gaudet eadem li
bertate. de sen. excom. c. Religioso. li. vj
iuncta glosa verbi. nō possit.

Novicij non intersunt cum p̄fessus in ele
ctione nisi sint iacite p̄fessi. de elec. c.
Ex. co. li. vj.

Novicij possunt eligi ep̄scopi anteq̄ p̄fo
reantur et post. e. nullus. li. vj.

Noxie requiritur pro remedio insti
tutum. de doli.

Qubere alteri nō potest mulier sa
cerdotis vel in sacris cō
stituti relicta. di. xxviii. Quid sunt. 2. ca.
sequenti.

Qubere potest mulier mortuo viro: non
etiam seruato tempore luctus. extra de
secundis nup. c. Sup illa.

Quo nec contendere nec inermes
nos inimicis opponere debe
mus. de resti. spo. c. Frequens. li. vj.

Qudus est qui caret iusticia & iudicio. de
peni. di. ij. Sapiens. Ambrosius de vi
ta beata. Item carnis innocēcia. e. capi.
Sed nec adam. Ambrosius li. de ysaac

Quilitatem sententie allegas
supra. Allegans.

Numero maior: i nō semp̄ status
nisi et ipe sit sanior. ex
tra de ele. c. Ecclesia vestra.

Numero duplex reprobat. s. Duplex

Rundine negociationes. vel tu
multus cuiuscunq; fo
ri non fiant in ecclesijs & cimiterijs. De
emuni. c. Decet. li. vj. s. Essent.

Ruptie dicuntur ab obnubendo
quia ob pudoris gratiaz
debent puelle caput celare. xxx. q. v. nec
illud. Amb. li. de p̄iarchis.

Nuptie terram replent. uirginitas celum
xxxij. q. i. nuptie. Ambrosius.

Nuptie quare admittuntur. xxvij. que. f.
nuptiarum.

Nuptias condemnantes: anathema sine
di. xxx. Si quis ppter. di. xxxj. Si quis
uiruperat. c. Quicumq.

Nuptias accusans tanq̄ illicitas et nubē
tes nō saluandos dicens: anathema sit.
dist. xxx. Si quis nuptias.

Nuptie secunde aliquando benedicuntur
cum quis secundo ducit uirginem. et
hoc ubi talis consuetudo est. et papa sci
ens tolerat. Hōsa extra de secundis nu
ptiis. c. Vir aitem.

De offe regibz. Est
gñale dpe
pactum societatis huma
ne suis obtemperare regibz
b. dist. viij. Que ptra mo
res. Augustinus libro. ij.

confessionum.

Obedire est quicquid a superiori uoluerit
rit imperatum obtemperare. xxij. q. f. Sū
ma. Grego. in epla militibz i neopoli.

Obedire oportet deo pncipaliter. et deinde
semper maiori p minore. dist. viij. Que
contra. Augustinus libro secundo pels
sionum.

Obedire omnes tenent pape. et deinceps
inferiores superioribz ordine suo. dist. xc
ij. cap. Obedientiam. et infra.

Obedire debent episcopis omnes pncipi
pes terre. cōm pceptum petri. extra d
maiori. et obe. c. Omnes.

Obedire pncipibus nolens: morte mō
riatur. c. Si quis.

Obediendum non est in his que sunt con
tra deam: sed magis humiliter sustinen
da est excomunicatio ubi cōscia terra. e.
extra de restitu. spolia. capi. Litteras. s.
porro. extra de sentē. ex. c. Inquisitioni.
supra. Mandato.

Obediendum nō est in cōtrarijs diuinis
pceptis. quia oportet deo obedire ma
gis q̄ hominibus. Actus. qnto. xj. q. iij.

Non semper. Augustinus. c. S. domi
nus. Jeronimus in epla ad Epheseos.

Obedire oportet semper maioribus pote
statibus ubi minores contrarium iubent.
eo. c. Qui resistit. Augustinus.

Obedientia sola est que fidel meritū pos
sident. sine qua fidelis quisq̄ infidelis es
se cōuincit. quia scelus idolatrie est nol
le acquiescere. viij. que. f. Sciendū. Bre
gorius.

Obedientia omnibus necessaria est et me
ritoria. ubi supra.

Obedientia iure victimis preponit. Nā
melior est obedientia q̄ uictima. f. Reg.

Quia in uictima aliena caro: sed in
obedientia p̄ria uolūtas mactatur. viij
que. f. Sciendum. Gregorius in morali
bus. libro. xxxij. dist. xxxij. extra de ma
et obediē. c. Illud dominus.

Obedientia aliquando si de suo aliquid ha
bet. nulla est. ut cum mūdi huius succes
sus vel locus superior imperatur. Nam
uirtutem sibi obedientie euacuat qui ad
hec ex proprio abelat. Aliquando uero si
de suo aliquid non habuerit: minima
est. quia obedientie sibi inritum minus
iūat ad huius uite despecta inuit? nos
lensq̄ descendit. viij. q. f. Sciendū. Bre
gorius in moralibus.

Obedientia q̄lis et a quibus superioribz
debet exhiberi. dist. xciij. per totum.

Obedientie causa bonum desorere malū
aut facere nō uacet. xi. q. iij. Quid s. Bre
gorius.

Obediendum est in dubijs. et tunc obedi
entia excusat. xxij. q. f. Quid culpaf.

Obedientia nullū debet inducere ad ma
lum faciendum. xi. q. iij. Quid ergo. cap.
Non semper.

Obedientiam manualem debent subditi
facere suo prelato et sine scriptura ac iu
ramento. extra de iureiu. c. Nullus. Hi
si essent suspecti. extra de maio. et obedi.
Lum in ecclesijs.

Obediens Exceptionem obij
ciens non uidet de
intentione aduersarij confiteri. de re. iu.
cap. Exceptionem. li. vj.

Obediens in formam electionis vel perso
nam electi. s. Appellantes contra.

Obedi le christus semel in preci
um sempiternum. et nos
quotidie offerimus in memoriam illi?
de conse. di. ij. In christo. Ambrosius in
epistola ad Hebreos. Oblatio tūc inrel
ligitur quando hostia et sanguis sumit.
r 3

eo. ca. Cum frangitur.

Oblatione peccatoris deus primo cor respiciens non recipit. quia ipse p^m respicit ad Abel. de pe. dist. v. Consideret. §. Sumens. §. Donum.

Oblationes dicimus quando de proprijs et licitis rebus ecclesie a fidelibus offert extra de verbo. signi. cap. Causa. §. Ele mosynam d^{ns}. §. Datum.

Oblationes discordantium et opprimorum pauperes non recipiantur. di. xc. oblationes. cap. Eorum.

Oblationes non licet dare laicis. §. Decimas vel oblationes.

Oblationes debitas vel decimas aut primicias detinens et nolens reddere ecclesie excommunicet. di. xxxij. Per hoc. xvij. que. §. Statuimus. §. Decimas.

Oblationes defunctorum testamenta. donum. vel relicta ecclesie negas: vel non reddens clericus: vel laicus excommunicetur xij. que. ij. Oblationes. et. ij. sequent.

Oblationes. §. Offerens. §. Offerre.

Obligatio non tenet contra bonos mores. extra de conditioni. ca. vlt.

Obligatio iuris nec de iure nec de facto tenet. extra de pactis. ca. vi.

Obligatus non est successor pena ancestoris quam precarie incurrit. extra de precarijs. cap. De precarijs.

Obligatorius. Non est obligatorius si bonos mores prestat iuramentum de re. lu. c. Non est. li. vj.

Obligari. Nemo potest ad impossibile obligari. e. c. Nemo potest. libro. vj. An nullus ex consilio: dummodo fraudulentum non fuerit: obligatur. eo. cap. Nullus ex consilio. libro sexto.

Obscura In obscuris minimum est sequendum. §. reg. iuris. li. vj. Inspicim⁹ in obscuris quod est verisimilius: vel quod plerumque fieri consuevit. eo. cap. Inspicim⁹. libro sexto.

Observantia dierum mensuram noui anni et huiusmodi: sub anathemate prohibetur. xxvj. q. vij. Non licet. cap. Si quis. Blosa. si credit aliquid salutis illis inesse. Observantes dies egyptiacos et nouum annum et dona quasi sub facto inuice dant

tes siue somnialia nomine danielis scripta et alia ac eisdem consentientes: ad damnationem tendunt. e. c. Non obseruetis. Augu. cap. Quis existimet. Aug. i. ench.

Obstinatio est consilij salutaribus nocte acquiescere. distin. xl. vij. Quod ad nos.

Obstinari in peccatis perseverantes non consequuntur misericordiam. di. xcij. Diaconi sunt.

Obstinati et impenitentes merito eternaliter punientur. quia voluissent semper peccasse. de peni. distin. §. Voluissent.

Obtinere Beneficium ecclesiasticum non potest licite sine institutione canonica obtineri. de regulis iuris. cap. Beneficium. li. ij.

Occasionem damni dantis danti non dedisse videtur. extra de test. et atte. c. Sicut nobis

Occasio mali sumitur de opere bono non imputatur facit si bene intendit. xxij. que. v. De occidendis. c. Non frustra.

Occasio peccati fugienda est. In loco. distin. lxxxj. Valet. In d. q. In persona. de pe. distin. ij. Satisfactio. Augustinus. in officio. §. pe. di. v. negocium. §. negocium

Occidere seipsum nemini. Talis etiam hoc faciens ne violenter ad peccatum trahatur: homicida pessimus est. §. Homicida est.

Occidens iuste hominem iudex vel minister non peccat. Nec si miles hostem. xxij. q. v. Si homicidium. Quis lex occidit malefactorum non iudex. e. Cum homo. Augustinus sup. Leuiti. §. Homicida

Occidens se Sampson excusatur. Supra. Homicidio.

Occidens hominem ubi hoc lex generaliter non iubet vel deus specialiter homicida est. xxij. q. iij. Si non licet. Aug. libro. 4. de ciuitate. ca. xxx.

Occidens furem vel latronem. §. furem. supra. Homicida est qui furem.

Occidendis malefactoribus vere premissis non negat secundum canones comunio et sepultura. xij. que. ij. Quis sit.

Occidens clericum quando non efficit irregularis. §. Homicida. §. Irregularis non est.

Occidens christianum per assassinos. supra. Excommunicatio. §. xxij.

Occidentis proprium filium penitentia supra. canone. xvj.

Occidentis presbyterum penitentia supra canone. xxxviii. est q. xii. annis peniteat et conuictus vsq; ad mortem careat cingulo militari. et sine spe coniugij maneat. extra de peni. r. c. Qui presbyterus. Occidens episcopum spoliatus ipse et heredes eius beneficijs nec vnq; eis alia conferantur. extra de peni. c. Ad aures. supra. Excommunicatio. §. xii.

Occidentis vel mutilantis rectorē ecclesie vel alium clericum eiusdem ecclesie pena vide. extra de peni. cap. In qbusdā

Occidit quis actu in corpore. odio in corde. detractione in ore. de penitentia distinctione. pma. Homicidium.

Occiditur quis panis abstractione. distinctio. lxxxvj. Palce.

Occiditur delinquens per negligentiam pastoris si non corrigatur. di. xliij. cap. Ephes. Gregorius Venicio epo.

Occisio. Supra. Homicidium.

Occultum quid sit. vide supra Homicidium.

Occultus delictum non impedit promouendum. extra de rem. or. c. Ex tenore

Occultum crimen prelati non debet puniri. quia illud non scit vt iudex. extra de sumo. cap. Ex tue.

Occupantes bona vacantis ecclesie sunt sponi. Infra. Vacantis ecclesie.

Occupantes bona romane ecclesie. Supra. Excommunicatio. §. xv.

Occupans ecclesias vel bona earum. Supra. Excommunicatio. §. xvj.

Occupans vacans imperium vel bona eius. Supra. Excommunicatio. §. xviii.

Occium super omnia vitandus est de conse. distin. v. Aunq;

Occiositas et voluptas arma sunt hostis antiqui ad miserias animas capiendas. extra de renunciati. c. Nisi cum pridem §. Verum.

Occioso de omni verbo reddenda erit ratio. xxiij. que. vlti. Quociens. j. Verba occiosa. Math. xij.

Occium sancte contemplationis. Supra. Contemplationis.

Occium contemplationis sine commo diu proprium nemo debet utilitati ecclesie preponere. xvj. que. j. Nos autē. Augustinus ad eudorium. extra de renun. ca. Nisi cum pridem. Gregorius in registro viij. questio. f. In scripturis.

Oculis dei omnia nuda et aperta sunt: etiam priusq; fiat ij. que. j. Deus omnipotens.

Oculi dei sunt. episcopi. vj. q. j. Oculus impudicus impudici cordis est nuncius. xxxij. que. v. Nec solo. Augustinus de fide christiana.

Odit deus et proicit festiuitates eorum qui non dei: sed suas festiuitates colunt. id est peccatorum. xxxij. que. j. Odi. Jero. i. Amos.

Odio habeantur peccata non homines. corripantur timidi. tolerantur infirmi. distinctio. lxxxvj. Odio.

Oidium fraternum et homicidium pari culpe iudicantur. de pe. di. j. Homicidio.

Oidium in corde habens non potest agere penitentiam. de pe. di. falsas. Grego.

Odiunt iniqui semper bonos. xxxij. q. iij. Ex his omnibus.

Odia restituta antiquis conuenit apliari. de regulis. u. cap. odia. li. vj.

Odo alterius. Ad. debet aliquis alterius odio pregruari. e. c. Ad debet. li. vj.

Offenditur non mediocriter de? si iniurie eius impune dimittuntur. xxxij. q. iij. Si is qui prelati. cap. Si ea.

Offense dei si non corriguntur imittuntur pestes: bella: et huiusmodi. c. Si quos.

Offensas sine iniurias proximi vicisci debent superiores. e. c. Inter querelas. ca. Questum.

Offensas proprias tolerare debemus non vindicare. e. c. Inter querelas. xi. que. iij.

Inter querelas. Imo debemus remittere. vt. eo. ca. Inter querelas.

Offerens recte sed non recte diuidens peccat: id est qui in altari patri filium offert: sed in eadem persona non distinguit duplicem naturam. de co. di. ij. Si credis. Amb. ser. d. abel. Ben. iij. fm. septuaginta interpretes. Si recte offeras: recte autē non diuidas peccasti. als. Nonne si bene egeris. r. c.

Offerentis affectum non bonum de peccato
facit. unde viduam omnibus pretulit. xxvii
que. f. Odi. Jeronymus in Amos. Naz
non offerens ex munere: sed munus ex of
ferente placet. quia respicit deus ad abel
iii. q. vii. In grauioribus. Gregorius in
pastorali. s. Abel.

Offerentium deo dispositio qualis. Su
pra. Aarō.

Offerre phibentur deo et ad ministerium
sacerdotale accedere: tam morali q̄ mi
nisteriale. s. Aaron.

Offerri phibentur animalia viciosa. sci
licet cecum. claudum. languidum. Wa
lach. f. et di. xlix. Sacerdotes. Jeroni. su
per Malach. Vide singulorum significa
tiones in suis vocabulis.

Offeritur eadez hostia quotidie a nobis
quā christus in redemptionem nostram
semel obtulit. de conse. disti. ii. In xpo.
Ambrosius super epistolam ad Hebr
os. c. c. Iteratur.

Offerre missa dominicis diebus debz
quilibet xpianus. de conse. di. f. Dis xpi
anus. Unde Exodi. xxii. Non appare
bit in conspectu dñi dei tuus vacuus. Ibidem.

Offerre de rapina. f. Rapinam.

Offendens in vno factus est
omnium reus. quia
propter illud damnabitur. extra de p̄bo
rum signi. c. Defleg. f. Peccator omnium.

Officium diuinum qualiter per
soluatur. di. xcij. p. to.

Officij matutinalis lectiones habent. di
stin. xv. Sancta. s. Quibus.

Officia diuina nō alibi q̄ in ecclesijs ab
episcopis consecratis celebrantur. nisi ne
cessitas aliud cogat. de conse. distincti. j.
Qualiter.

Officium diuinum diurnū et nocturnū
precipitur clericis deuote persoluendū.
extra de cele. mis. cap. Dolentes. Et
cessationem a diuinis nō faciant. nisi vt sus
pra. Cessationem.

Officium diuinū corruptentis peniten
tia. s. Canon. xxxi.

Officia tam ecclesiastica q̄ alia adularo
rie et perfectorie perficere. nihil homi
nibus acceptabilibus: sed apud deum nihil
miserabilibus et damnabilibus. di. xl. An
te omnia. Augustinus ad Valerianum

Officialis episcopi principalis non for
neus potest dari subdelegatus pape. de
rescrip. c. Et si. in clemen.

Officialis episcopi est iudex ordinarius
non delegatus. de appella. c. Romana. li
bro sexto. Junctra glosa. s. Generaliter

Officialis episcopi ex generali commissio
ne non potest inquirere. corrigere. p̄ire
excessus subditoz. vel deponere aliquē.
de officio vica. c. Licet. libro sexto. Nec
talis vicarius potest conferre beneficia
sine speciali commissione. e. c. Lum in ge
nerali. libro sexto.

Officialis episcopi si recusatur. j. Suspi
tionis causa.

Official vel commissarius archiepiscopi in
in alia diocesi constitutus. s. Archiepisco
pus non potest.

Officia monasterij alienis monachis nō
comitantur. j. Prioratus ecclesie.

Oleum consecratum potest alio
modo augeri. extra de con
se. ec. cap. Quid dubijs.

Onus Qui sentit onus sentire de
bet et committendum. et econ
uerso. de regulis iu. ca. Sentit li. vi. Jte
Ratio congruit vt succedat in onere q̄
substituit in honore. e. ca. Rationi. li. vi
extra de maio. et obe. c. Per tuas.

Operancium deus plus cor
da q̄ actus re
spicit. xv. q. vi. Si sacerdotibus.

Opera bona nihil prosunt in peccato ma
nenti. de conse. di. v. Nihil enim. Ad bar
bet in se aliquid virtutis ramus boni
operis. nisi maneat in radice caritatis. de
pen. di. ii. Opponitur. Gregorius ome
lia super illo. Hoc est preceptum meum
Supra. Bonum.

Opera bona et peccatum commiseri nō
possunt. eo. cap. Si enim. Jeronim. cō
tra Iovinianum.

Opera bona per peccatum mortificatur.
Gregorius super illo Ezech. Si averte
rit se iustus. dicit. In perpetracione ma
loz nulla debet esse fiducia bonoz prete
ritorum. de pe. disti. iii. Hoc nobis.

Opera per peccatum mortificata reuiviscunt
per penitentiam. de pe. di. iii. p̄m. Aug. li. b
p̄nia. di. iii. Intermitteres. et se. di. v. cō
sideret. s. P̄m. Augustinus vbi supra.

Opera bona in peccato facta remunerantur. scilicet in presenti. De penitencia dist. 23. in fine. Pium. capitulo. Lazari. uendum. Sanctus Gregorius. omelia de Lazaro mendico. Prostant etiam ad mitiorem penam in futuro. e. c. Si quis. Et ut facilius homo gratiam penitendi obtineat. de peni. dist. v. falsas. Grego.

Opera bona sine castitate sunt imperfecta. xxxij. q. v. Hoc solum. Glosa salte in affectu seruata.

Opera bona reprobandorum. infra. Vir tutis iter.

Opera bona propter vanam gloriam facta penam merentur. non propter. i. que. f. Uide. Jeronymus super epistolam ad Gal.

Opus ex voto est magis meritorium. In sa. Uota. si.

Opus ab auctore sumit rationem efficaciam non a ministro. Quid enim tibi facit minister malis ubi bonus est dominus. d. c. se. di. iij. Baptismus talis. Augustinus super Johannem.

Opera trinitatis sunt indiuisa: et ipsa operatur inseparabiliter. de conse. di. iij. ca. Omnes q. s. Aug. de trini.

Opinionum tot diuersitates inueniuntur sicut homines: si singuli interrogarentur. de conse. di. iij. Sicut in sacramentis. Augustinus li. de baptismo.

Opiniones magistrorum non sunt contemnende: sed fouende. extra de testi. spolia. cap. Litteris. s. Nos autem. extra de de cimis. c. Decima.

Opponens euidenter defectum scientie vel persone contra promouendum ad aliquam dignitatem: mutare non potest consilium in preiudicium alterius. Et si defecerit in probatione illius defectus: debet omnino remoueri a prosecutione cause et puniri ac si in probatione omnium obiectio num defecisset. de electio. capi. Ab eo. li. bro sexto.

Opponentes contra formam vel personam electionis. Supra. Appellantes contra electionem.

Oppressores filiorum sacerdotum greci: si studiosi fecerint: perpetuo ab officio al-

teris abstineant. Non tamen publice peniteant. nisi fuerit publicum. sed alias secundum arbitrium penitencia imponatur. Extra de peniten. et remissio. cap. Quersitum.

Opprimentium pauperes oblatio non recipiatur. distin. xc. Eorum qui. cap. Oblationes.

Oratio sanctorum non potest immutare iram dei: dummodo absolute se ad vindictam conuerterit. xxxij. que. iij. s. His omnibus. Gregorius in moral.

Oratorium. supra. Domus dei. r. j. Oratorium.

Oratio est plus animi affectus ad deum proterens. de conse. di. j. Quia aut.

Oratio debet semper esse attentata et cor ad deum in erectu. ubi. s.

Oratio non uerborum sit: sed cordis. De consecratio. distin. quinta. s. mediocriter. Jeronymus.

Orationis tempore id solum homo cogitet quod precatur. claudat contra aduersum iugum: et soli deo pateat. De conse. distin. s. Quando autem stam?

Orationis instantia deum capit. de peniten. di. j. Impetum.

Orationi maxime instant sacerdotes. di. xxxvj. Si quis. Quia comedunt peccata hominum. s. q. j. Ipi.

Oratio dominica semper post horas est dicenda. de conse. di. v. Id temp.

Oratio dominica delet peccata uenialia. de peni. distin. iij. De quotidianis. Lri lostomus.

Oratio mali sacerdotis nocet populo. quia cum is qui displicet ad intercedendum mittitur: irati animus ad deteriora prouocatur. Gregorius in pastorali. distin. xlix. s. pmo. Idem. iij. que. vij. In grauioribus. Glosa distinctio. xlix. dicit. Intelligitur quando quis ex certa scientia eligit malum. et conformem suis moribus argu. vi. q. j. Ex merito.

Orandum est uersus orientem. distin. x. Ecclesiasticarum.

Orans pro martyre facit sibi iniuriam. extra de celebratione missarum. cap. Cum marthe.

Oratoriu ad orandum quisque in sua domo

habere potest: s; missas ibi celebrare nō potest. de consec. distinctio. i. Unicuique

Glosa. Nisi de licentia episcopi.

Ordinarius iudex quis dicitur. supra. **Ju**

dex alias.

Ordinarius in dioce. est solus episcopus extra de foro competen. cap. Cum conringat. Item officialis.

Ordinarius est officialis episcopi. **Supra.** officialis.

Ordinatio statuta. Infra. **Statuta ordinariorum.**

Ordinandus fm regulam apostolicam sit sine crimine. **distin. cxxv.** per totum. id est sine peccato mortali. et intelligit de quo

liber electo ad preposituram aliquam. **dist. lxxxv.** per totum. **vt nec alienis criminibus consentiat.** **dist. lxxxv.** p. to. **Itē sit**

vir? **vtor?** **vir.** **di. cxxv.** p. to. **di. lxxxv.** p. to. **Item sit in sacra scriptura perit?**

di. cxxv. p. to. **Item sit doctor.** **di. lxxxv.** per totum. **Item prudens in lteris**

secularium. **distinctio. cxxv.** per totum. **Et in negotiis seculariū.** **dist. cxxix.** p. to.

Item non violentus. **dist. cxxv.** p. to. **Item continens et iudicus.** **dist. cxxv.** per totum. **di. lxxxv.** p. to.

Sabbat? in ci. **bo.** **distin. cxxv.** per totum. **Item nō cupi**

dul. **di. cxxv.** **di. lxxxv.** p. to. **Item nō stigiosus.** **di. cxxv.** p. to. **di. cxxv.** p. to. **Itē hospitalis**

distin. cxxv. per totum. **di. lxxxv.** per totum. **Itē non percussor.** **di. cxxv.** per totum. **Itē ornatus habitu et incessu.** **distin. cxxv.** per totum.

Item nō sit neophitus. id est. nouellus in fide vel religione. **distin. cxxv.** p. to.

Hec de ordinandis.

Ordinandus qualis sit. s. primo. **Itē s.**

Aaron. vbi exprimunt defectus in quibus non sunt ordinandi clerici.

Ordinandus nullus est iuitus: nisi necessitas vel utilitas ecclesie urgeat. **distin. lxxxv.** per totum.

Ordinari non debent **higami.** corpe vicari. **vsurarij.** publice penitentes. **lufozes.** in scena ludentes. **furiōsi.** arrepticij. **accipientes meretrices in vxores.** habentes concubinas. **distin. cxxv.** per totum.

Ordinari nullus debet per saltum **distin. lxxv.** per totum. **Sed sic ordinatus recipit et ordinem ptermiffum.** sed alium quem

per saltum recepit nō reiteret. **di. lxxv.** p. to.

Et peracta penitentia potest vterius ordinari: ptermiffio ordine prius suscepto. **Extra de clerico per saltum. p. c. Tuelittere.**

Ordinari non debent serui pnatroz. **di. lxxv.** per totum. nisi manumittantur. **eo. cap.** Quicunq; secus de seruis ecclesie quia etiam manumissi et ordinati ppter ingratiudinem possunt reuocari in seruitutem. **eodem. cap.** Qui ex famul. Si tamen latenter ordinetur: suis dominis restituantur. **Diaconus autem red datur se vicarium.** vel ipse red datur. Si autem presbyter sit: in gradu suo maneat eidem priuatur tamen pculio. **Restitutis etiā auferitur pūlegium clericorum.** **eo. cap.**

Epantique. **Iuncta glosa. i. Serui.**

Ordinari non debent corpore viciari. et pena sic ordinantium. **di. lxxv.** per totum.

Secti tamen in canabul: vñ sic hantur

ab hostibus cupit hñlagi possunt. **Extra de corpore. c. i. cap. Ex parte secundo supra. Castratus. s. Eunuchus.**

Ordinari non debent filij presbyteroz illegitimi et alioz in sacris constitutorum

distin. lxxv. per totum. **et in glosa in pncio p. s. filij.**

Ordinari possunt sacerdotes et clerici ab episcopo tm. distin. lxxv. p. to. **di. lxxv.** p. to. **Abbas tamen potest conferre.** vt supra. **Abbas ex pūlegio.**

Ordinari non debent clerici ab alieno episcopo. et pena aliter ordinatum et ordinatoz. **Nisi habeant dimissorias.** vel nisi clericus causa hostilitatis exular. **distin. lxxv.** per totum. **Et ordinans scientem vel ignoratiam affectatam sine dimissorias: per annum est suspensus a collatione p. quum.** **Et possunt clerici ipsius quando suspensio erit publica libe a vicinis episcopis ordinari.** **Itē autem sic vt supra ordinati: suspensi sunt ab executione suscepti ordinis.** **de temporib? ordinadoz. capi. Eos qui lib. s. sexto. glosa verbi. S. c. i. j. Suspendendus.**

Ordinandis ab alieno episcopo quis dare possit licentiam. **Supra. Licentiam.**

Ordinari possunt priores prioratuz nō exemptozum et eorum locij ab episcopo

In cuius dioecesi morantur. de tempo. or
dinar. cap. Cum nullus. libro sexto.
Ordinari nullus debet sine titulo. alie or
dinatus debet deponi. di. lxx. per totum
Ordinatus ad alienū titulum: suspensus
est. nec potest sine dispensatione ad supe
riores gradus ascendere. nec in susceptis
ministrare. extra d. simo. c. Per tuas nob
Ordinari potest clericus ad titulum p̄i
monij: etiam si non consequat beneficiū
ecclesiasticum. extra de p̄bēdis. c. Tu
is questionibus.
Ordinando p̄uideat ep̄s vnde viuat. ex
tra. eo. c. nō liceat. c. Episcopus. nisi de
patrimonio habeat. eo. ca. Scdm apos
tolum. s. Episcopus qui mandato.
Ordinatus a simoniaco igno. anter nō si
moniaci in suo ordine sec̄e ministrat. s.
q. j. Si qui a simoniaco. extra de simo.
cap. Per tuas litteras. Si vero scienter
vterq; debet deponi: et penitentiā agere
s. q. j. De cetero. Hodie sunt excomuni
cati et suspensi. supra. Excomunicatio. s. xxxij.
Ordinati a simoniaco vtrum abijciantur.
p̄ma questio. secta p̄ totum.
Ordinatus a priuatis collatōe ordinum
infra. Suspendio. s. v. s. xij.
Ordinatus ab excomunicato igno. anter
potest per episcopum dispensari. extra d.
ordi. ab epi. cap. Cum clericis.
Ordinatus scienter in excomunicacione
Supra. Excomunicatio. s. xxxij.
Ordinatus scienter a suspensio: suspensus
est. Sed cum ignozante potest episcopus
dispensare. extra d. ordi. ab episcopo. cap.
Requisiuit. infra. Suspendio. s. xij.
Ordinati a scismaticis suspēsi sunt ab exe
cutiōe ordinum. extra de scismaticis. c.
p̄mo. supra. Excomunicatio. s. xxvij.
Ordinari nō debet bigamus. s. Bigamus?
Qui tamen duxit virginē potest: nō ob
stante si ip̄a postea adulterata fuit. extra
de conuer. cōiuga. ca. Constitutus: Vi
de. s. Irregularitas ex bigamia.
Ordinari non debet coniugatus nisi ab
vxoze penitentiā vouēte fuerit absolutus.
Extra. eo. cap. Coniugatus.
Ordinandi tempus tam episcopozum q̄
aliozum. distinctio. lxxv. per totum. dis.
lxxvij. per totum.
Ordinās tempore indebito priuatur po

testate conferendi ordines: et ordinati su
spenduntur ab executione ordinum: do
nec per papam restituantur. extra de tē
porib; ordinar. cap. Cum quidam. s.
eodem cap. Consultationi. dicitur q̄ p̄
acta penitentiā possunt in susceptis or
dinibus ministrare. scilicet per episcopi
dispensationem. Non ergo licet sacros
ordines conferre in vigilia. et becostes.
extra. eodem. ca. Subdiaconus. s. so
lum in quattuor temporibus aut sabba
to ante dominicam de passione. vel sab
bato sancto. extra. eodem. capitu. De eo
Binozes tamen ordines potest episco
pus vni vel duobus conferre: et virgines
consecrare dominicis diebus. eodem. c.
Subdiaconos.
Ordinari nullus debet nisi habeat etatis
maturitatem. morum grauitatem. et litte
rarum scientiam. Extra de elec. cap. In
cunctis.
Ordinandorum sacerdotum etas. distin
ctio. lxxvij. per totum.
Ordinari sacerdos non debet nisi perfec
tus. s. Sacerdos momentaneus.
Ordinari nullus debet sacerdos nouiter
conuersus ad fidem. vel etiam religionē
distin. xlviij. Sicut neophytus. Grego
rius Siagrius episcopo.
Ordinari potest in subdiaconum: annuz
deimum octauum. in diaconum vicesi
mū. in sacerdotem vicesimū quintuz ha
bens. de etate et qualitate. cap. Genera
lem. in clementinis. Blo. verbi. xvij. s. i
choato.
Ordinandum non repellit crimen ocul
tum. extra de temporibus ordinar. cap.
Ex tenore. Et hoc quo ad exteriorē for
rum. aliter tam in conscientia. Unde mo
nendus est talis. Ibidem.
Ordinans aliquem non p̄t sibi postea cri
men ante commissum obijcere. nisi d̄ no
uo committat crimen aliquod. extra de
etate et quali. cap. Accepimus.
Ordinat̄ i apostasia q̄litēcunq; suo plato
recōciliat̄ n̄ p̄t sic suscepto ordie ministrat̄
sine dispensatōe. pa. ex. de apo. c. psultatōi
Ordinādoz epoz et alioz dispositio qua
lis sit. di. xxv. per totum.
Ordinādi epi et alij q̄liter examinari dūc
distin. xxij. per totum.

Ordinatus furtive vt ulterius pmoveat
potest ab episcopo iniuncta ei penitentia
dispensari. Si vero fuerat sub pena excoi-
cationis phibitus ne ordine recipet: tunc
solus papa pot dispensare. nisi religionez
intret. tunc em poterit episcopus cuz eo
dispensare. extra de eo qui furtive. capi.

Veniens.
Ordinatus extra phibitione epi suspēda-
tur ab executione ordinu. Extra de offi-
archi. c. Significasti.

Ordinari nō debent religiosi absqz licen-
tia sui prelati. extra de rē. or. c. ad aures.
Ordinandus in subdiaconū debet voue-
re castitatē. di. xxvij. Diaconus. di. xxx
ij. Si quis eorum.

Ordo sacer nō dirimit matrimoniu. Su-
pra. Matrimoniu. circa finem.

Ordinanz noticiā dicit p̄terās eos
se qz digni sunt habere. q̄ntū hūana fra-
gilitas nosse. iur. extra de scruti. in ordi-
ni. faciendo. c. unico.

Ordo est duplex. scz triumphantis ecclesie
scz militantis. di. lxxxix. Ad hoc.

Ordines nouē ecclesie triumphantis s̄ no-
uem lapidibz designant. de peni. disti. ij.
Principiū s̄. Angeloz.

Ordinū nouem militantis ecclesie nomi-
na et gradus. di. cxxj. Cleros. Isidor. li.
vij. Eth. c. xij. Item origo et noia et qz
superiores ab inferioribz nō iudicent. Ast.
c. xj. per totum.

Ordines sacri a quibz sint p̄ferendi. di. lx
iij. per totum. vsqz ad di. lxxxv. et. s̄. Or-
dinari possunt sacerdotes.

Ordines singuli vbi in quibz locis debēt
conferri. disti. lxxx. per totū.

Ordines sacri singuli quō p̄ferunt. di. xx
iij. per totum.

Ordinū singuloz officia. di. xxv. p totū.
Ordines sacri in p̄mitiua ecclesia fuerūt
solum diaconatus et sacerdotiū: s̄z hodie
etiā subdiaconatus inter sacros ordines
computat. extra de eta. quali. c. A mul-
tis. extra de ser. nō or. c. Diramur.

Ordines plures vno die vel vno vno et
alterū sequenti de p̄tinuato ieiunio eis-
dem conferens: debet ordinatoz suspen-
di a collatōe: et ordinatus ab executione
ordinum vsqz ad dispensationem pape.
extra de tem. or. c. Trās. c. Dilecti filii.

Ordines plures (sub excoīcatōe pro-
hibitus) simul recipiens irregularis effi-
citur. et nō potest in eisdem ministrare si-
ne dispensatione pape. nisi religionez in-
tret. tunc em episcopus potest cum eo dis-
pensare auctoritate pape vt in eisdē mi-
nistret. nō aut vt ulterius ordinet. extra
de eo qui furtive. c. Innotuit. iūtra glo.

Ordines minores possunt simul recipi s̄z
sacri ordinem simul cū eis recipiens: in
minoribz tū permittit ministrare. Sed
si religionē intrat potest superior secum
etiam in alijs ordinibus dispensare. Ex-
tra. eo. c. Linn. H. lat. Nec solū acoli-
tatum cum subdiaconatu potest recipere.
Panormitanus. c. c.

Ordines recipere beneficiati si volūnt:
ab episcopo compellunt per subtractionē
beneficiorz. extra de etate et qua. c. Que-
ris a nobis.

Ordines minores cōferunt ex privilegio
a nō episcopo. extra de ordinis ab epō
qui. c. Requirit. s̄. Abbas.

Ordinis executionē post peractā penitē-
tiam nullū crimen impedit (quin cuz di-
spensatione possit) p̄ter homicidiū et
simoniā. extra de accl. c. Inquiritōis

Ordines sacri pueris et indignis nō con-
ferantur. s̄. q. i. Pueri.

Ordinum collatio a quibz. quomō. et cui
vl cui nō fiat. s̄. Ordinad. r. i. vsqz buc
Ordinem recipiens excoīcatus. s̄. Exco-
municatio. s̄. xxxij.

Ordinem sacri recipiens ab excoīcato. s̄.
Ordinatus ab excoīcato.

Ordinem recipiens a suspēso scismatico
simoniacō. s̄. Ordinatus.

Ordo singulaz ecclesiaz maiorz fm tem-
porū antiqua et moderna et dignitates
earū. di. cxxij. per totum.

Ordo predicantiū est quasi precipuus in
ecclesia. et ideo officium illud nō indiffe-
renter vsurpandū. extra de hereticis. ca.
Lum ex inuncto ca. Sicut. in vno.

Ordines mendicātes nō dum cōfirmati
omnes reuocantur: p̄ter ordinē predica-
toz et minorz. qz propter euidētē vtili-
tatem ecclesie cōfirmati sunt. sed et ordo
heremitaz. scz augustini et carmelitaruz
ita permittunt. Alij aut pus cōfirmati nul-
lum ad professiōem recipiāt. nec domuz

nouam aut locum recipiant nec habita
alienent sine licentia pape. alioquin sūt
excomunicati. et contrarium factum nō
valet. nec etiam ad populi de cetero pre
dicent nec sepulturā habeant ecclesie co
rum nec confessiones audiant seculariū.
concedit tamē illis vt possint trāsire ad
alios ordines approbatos. ita tamen q̄
conuentus ad conuentū nō transeat. seu
ordo ad ordinem nisi de licētia pape. de
reli. domi. c. Religionum. li. vi.

Ordinū mendicantiū p̄felli transeuntes
ad religionem possidentiū. Supra. Ex
communicatio. §. xx.

Ordinē mendicantiū p̄fiteres ante annū
probationis. §. In quibus.

Ordinē nouum assumentes. Supra. Ex
communicatio. §. xx.

Ordinis tertij fratres vel sorores. §. Sor
rores tertij. et q̄ nō recipiant ad diuina.
supra. Excommunicatio. §. xxxij.

Originalis peccati omnes cō
trahunt qui per con
cubitiū generāt. de cō. di. iij. Firmissime

Originalis peccati pena quadruplex. Nam
precludit ianuā celestem. p̄p̄tue dānar.
causa est mortis temporalis. et generat im
potentiā resistendi vicijs. prima duo et
vltimū tollit baptisimus. Blosa de cōso
ra. distin. iij. Per baptisimum.

Originalis peccati modū tollitur per ba
ptisimū sicut olim per circūcisionē. de cō
se. distin. iij. Ex quo. Augustinus ad va
lerium contra Julianum.

Ornamenta eccle potissime sūt
opera pietatis et
miserordie. xij. q. ij. Aucti.

Ornamenta exteriora a multis plus inte
rioribz amant. xij. que. ij. Blosa episco
pi. Jeronymus.

Ornatus clericorū et aliorū du
plex est. Interior ē ip
sa virtus. di. xl. per totum. Exterior cō
sistit in grauitate iustessu. in habitu. et tē
perantia cibi et potus. de quo habet dis
t. xl. per totum

Ornatus verus xpianorum sunt bōi mo
res. de conse. di. v. fucare. Augustinus
ad Possidonium.

Oza significat subditos. §. Subditi
prelatos.

Oscula fraudulenta adulant sūt
peiora vulneribz diligen
tis. v. q. v. Non omnis. Augustinus cō
tra Vincentium donatistam.

Oues xpī sunt omnes xpiani. xxiij.
que. iij. Displicet. circa me
dium. Augustinus Donato epō.

Quis vna morbida vniuersum gregē in
ficir sic peccat. di. xl. v. Sed illud. Je
ronymus sup Jeremiam.

Abulum anime ē
verbu
p dei. quod inter omnia ad
salutem est necessariū. Nā
sine ipō vita anime nō po
test sustentari. extra de of
iudi. ordi. c. inter cetera.

Pacem vide infra. Pat.

Patientia est suus et suorum in
iuris cōnimitate to
lerare. xxiij. q. i. §. j.

Patientie precepta virtute animi nō cor
poris ostentatione seruanda sunt exem
plo xpī dicentis. Sur me cedis. xxiij. q.
i. Paratus. Aug. de puero ceteriōis.

Patientia nō est in p̄p̄is iniurijs: sed dei
iniuria vindicetur. xxiij. q. iij. Quis xp̄us.
§. Potest. Supra. offenditur.

Patientia nō est sed negligentia cū nō re
listit iniuriantē ecclesie. xxiij. q. iij. Mar
tianus.

Patientia prelatorū est pestifera per quaz
vicia subditoz nutriunt. e. c. Iustum. in
fra. Tolerantur.

Pactio illicita siue iniusta est rescī
denda. extra de pactis. ca
pi. Eum pridem.

Pactio pro spiritualibz oppmendis v̄l q̄
vergit in dispendium salutis nullius est
momenti. extra. eo. cap. Pactiones.

Pactionē facere nō potest prelat⁹ sine lit
teris ratihabitionis sui capituli. Extra
de transac. cap. Contingit.

Pactum legitime retractari nō debet: lis
cet postea cōsus euepiat a quo nō potuit
inchoari. de regu. iij. c. Pactum. li. vj.

Pactio. vide supra. Cōpositio. vel. §. Pa
ctum. infra transactio. Pacta iusta serue
tur. extra de pactis. cap. Antigonus.

Pacta inter alios facta alijs nō p̄iudicā

extra. e. capi. Veniens.
Pactum derogat priuilegio. infra. Priuilegio derogatur.

Pactum puatorum non derogat iure communi extra de foro competen. ca. Si diligenti.

Pactum dicitur quasi pro pace factum in partes: scriptura: legibus: et moribus approbata. extra de verbo. signi. cap. Pactum

Pacta intra per priores vel guardianos ordinum medicantium de consensu conuentuum super iuribus prochialibus cum rectoribus et personis ecclesiarum vel prelatibus locorum in quibus habitant dummodo licita sunt et honesta: etiam super quibuscunque iuribus et articulis: licet sedis apostolicę auctoritas vel licentia platorum generalium vel quincialium eorundem non interuenerit: sicut in fratribus in locis illis perpetuo inuolabiliter obseruanda. de pactis. c. Quia ex eo. li. vi.

Pactum etiam a religiosis sepultura libera habentibus quod nullum prochianum sepelire inibi velint cum rectore ecclesie in iurisdictione seruare tenent. quia priuilegio renunciant. etiam si postea aliquis prochianus ibi sepeliri eligeret. e. c. Pactum. li. vi.

Pactum filie cum patre factum pro dote contenta ad bona patris non habet accessum si fuerit iuramento firmatum: seruare tenet. nisi esset vi vel dolo extortum: vel vergeret in salutis detrimentum. eod. capi. Quamuis. libro sexto.

Pallas sarratas et vestes contingere moniales et alie mulieres prohibentur. s. Moniales ac.

Palliatio honestas nominis criminis maliciam non palliat sicut exercens vsuras emprionis titulo. et similia. extra de simo. c. Intim.

Pallium archiepiscopi sumitur de corpore beati petri. et non nisi sub iuramento fidelitatis traditur. extra de electio. cap. Significasti.

Pallium est plenitudo pontificalis igne potestatis. extra de priuile. cap. Antiqua.

Pallium habens non potest ipsum alii metropolitano concedere: cum sit persona le. et debet cum ipso sepeliri. extra de vsu et auc. pal. cap. Ad hec.

Pallij vsus quibus et quomodo procedit. distinctio. c. per totum.

Pallium non habens primas vel archiepiscopus

non potest officia episcopalia exercere. et debet postulari et dari infra tres menses. et quiescere vti eo debeant. vi. c. per totum.

Pallio. id est. preciosa veste vtis. et in eadem veste alios saluari non posse iudicatur: anathema sit. vi. c. xxx. Si quis viros.

Palma significat iustos. quia sicut illa angusta in inferiori parte et vasta in superiori: sic illi debiles ad terrenam et fortes ad celestia sunt. alie econtra. vi. c. lxxv. c. Omnes. Gregorius. xix. moralium. s. Arboris.

Panis est doctrina. vii. q. iij. Au dacter.

Panis. i. Eucharistia. infra. Sacramentum eucharistie.

Papa tenet defendere leges diuinas vsque ad animam et sanguinem. xxv. que. j. Sunt quidam.

Papa non potest imutare constitutionem predecessorum asserens: vt hereticus vitari debet.

Extraua. Joh. xxi. q. inci. it. Quia frater.

Papa mortuus quis exerceat iurisdictionem supra. Electio pape. Ibi dicitur quod eligatur.

Papa potest renunciare imperio papatu. et honori. de renun. c. Quia aliquid. li. vi.

Papa a solis cardinalibus tertio die post depositionem defuncti eligatur. et si duo eligantur malo zelo: quid iuris. vi. c. lxxix. per totum.

Pape electio quomodo fiat. et ubi. et per transgredientium. s. Electio pape. s. Excomunicatio. s. vii.

Papatum vsurpans vel scientes vel obtemperans. s. Excomunicatio. s. vii.

Papa solus dispensat super pluralitate beneficiorum curatorum. et super pluralitatem dignitatum pluralitatem. etiam si eis cura animarum non sit annexa. et hoc cum personis sublimibus et litteratis. Unde si quis aliter secundum ordinem retinet: iure priuatus est primo. quod si etiam retinere contenderit: spoliatur et altero. extra de preben. c. De multa. Sed ultra hoc retinens tenetur fructus restituere receptos illi ecclesie. vel si infra tempus constitutum beneficium sic vacans non proferat: tenetur ipse collator de seorsum prouentibus tantum restituere quantum interim perceptum fuerit: vel etiam ille retinens beneficium sic illicite. vt permittitur. e. c. De multa. iuncta gl.

Papa. vt predictis dispensat cum personis predictis: cum ratio id exposcit. e. c. De

multa. Ratio autem ut dicit Panormi-
tanus tunc id postulat quando hoc vtili-
tas et necessitas ecclesie exigit. nō enim
hoc fieri potest pro bono puato. scilz vt
quis lucrificeret fructus ad vtilitatem
priuaram. Unde talis dispensatio pape
non excusat coram deo vt quis plura be-
neficia obtineat. Nam lex cōmunis fun-
data est super bono publico. di. iij. Erit
autem. Sed bonū publicū non est relas-
pandū: propter p̄siderat̄em puatā. Ex-
tra de postu. p̄la. c. Bone. Sed tal' est
constitutio siue prohibitiō de pluribus
beneficijs nō habendis. r̄c. Dec panor-
eo. ca. De multa. Unde extra de preben-
dis. ca. Ratio dicitur. Ratio nulla p̄mit-
tit quod p̄ cōmuni vtilitate datū esse
cognoscit: proprijs cutibz vsibz appli-
cetur. Idcirco plura beneficia retinens
quoz alterum per se sufficeret ad vitam
beneficiari: peccat mortaliter. extra d̄ ele-
ctio. c. Dudum. secundo. In glosa verbi.
Licite retinere. Et extra de clericis nō
residen. c. Conquerete. Glosa fi. Addit
Panormitanus quātūcunq; simplicia
Nam beneficium quātūcunq; modicū
requirit deseruentiā p̄sonalem. (non di-
cit residentiā) alias debet illo puari. co-
ca. Conquerente. Nisi cōsuetudo alijs
habeat. In glosa. Et taliter retinens de-
bet restituere fructus. ar. extra de prebe-
cap. De multa.

Papa habet omnē potestatem quam pe-
trus a christo recepit. Nam illam petrus
ad successores transmiserat. di. xl. ca. Non
nos. extra de translat. c. Quāto igitur.

Papa habet etiā vtrunq; gladium. id est.
iurisdictionē spūalem. et temporalem. Nā
christus petro celestis simul et terreni in-
ra imperij cōmisit. distin. xxij. c. Omnes
Sed petrus omnē auctoritatē transmi-
sit ad suos successores. dist. xl. Non nos.
Unde et apostoli duos gladios habuif
selegunt. Luce. xxij. Nec extra de iudi-
capit. Nouit. in glosa verbi. Nostram.
Sed executionē gladij temporalis cōmisit
sit impatori. et sibi retinuit spūalis execu-
tionem. Ibidem. Dignoz etiam est spū-
ritualis. s̄. Ecclesiastica siue. Unde dicitur
Jeremie. s̄. Ecce constitui te sup gen-
tes et regna. Quod sacerdoti dicitur est.

id ē Jeremie nō regi. vt scz agnoscat res-
ges se esse subiectos sacerdotibz. nō autē
econuerso. Nisi inquantum sacerdotes
temporalia a principibz obtinent: intan-
tum illis subsunt. extra de maiori. et obe-
dientia. cap. Solite.

Papa dicitur ecclesia. vij. q. s. Scire des-
bes. et illa potest errare. sed nō illa que ē
congregatio fidelium. de qua. xxij. q. j.
Directa. Juncta glosa. s̄. Ecclesia.

Papa a nullo homine indicari potest: cū
sit omnibz p̄latus. di. xxi. Inferior. capi.
Nunc autem. Ipe autem omnes iudicat.
nisi r̄ ipse a fide deuiare deprehendat. dist.
xl. Si papa.

Papa habet omnia iura in scrinio pecto-
ris sui. de consti. c. Licet. li. vj.

Papa potest nouas leges cōdere et dispō-
sare cōtra antiqua et apostolū. et quādo
hoc potest. xxv. q. s. Sunt quidam. Jun-
cta glosa. r̄. c. sequen.

Pape auctoritas nō est alligata cāonibz
vel legibz apostolicis. xxv. que. s̄. His
ita respondet.

Papa in terris gerit vicem veri dei. Ex-
tra de translat. c. Quāto.

Papa potest de iure dispensare super ius
extra de concelli. prebe. c. Propoluit. s̄.
Dispensare.

Papa est eiusdem auctoritatis sicut san-
ctus petrus. extra de maio. et obediē. ca.
Illud dominus.

Papa solus est super omne conciliū et statu-
rum. extra de ele. c. Significasti.

Pape sententia facit ius cōmune. extra d̄
sen. et re iu. ca. In causis.

Papa si cōcesserit aliquid vsq; ad bñplacitum
suū: hoc eo mortuo expirat. sed si
ad bñplacitū sedis tūc p̄petuat. nisi suc-
cessor ipius reuocet. de rescriptis. c. Si
gratiose. li. vj.

Papa solus canonizat sanctorū reliquias
extra de reli. et vne. scō. c. Audiuim?

Papa nō potest legem ponere successoris
nec eius potestatem in aliquo limitare. ex-
tra de ele. c. Cum marth. e. quia nō habz
imperij potestatem. Ibidem.

Papa solus dispensat vt filij p̄sbyteroz
immediate ecclesias paternas habeant.
extra de filijs. p̄sby. c. Dilectus filius.

Pape non licet dispensare cū monacho.

voto continentie et paupertatis. extra de statu monacho. c. Cum ad monasterium.

Papa potest deponere imperatorem et quemlibet principem propter delicta sua. de sen. et re. c. Ad apostolicam. circa fi. li. vi.

Pape sententia potest in melius commutari extra de in integrum resti. c. Cum ex lris.

Papa appellat episcopos fratres. et officiales alios dilectos filios. extra de crimi. fal. cap. Quod graui. et vni nunc scribit in plurali. Ibidem.

Papa communicans excommunicato. s. Excommunicatio. §. xxxvii.

Papa si scribens aliquem scienter nominat vel tractat sub titulo dignitatis: per hoc illi in dignitate non approbat. de sen. ex. com. c. Si sumus. in clemen.

Par non habet imperium in parem extra de ele. c. Innotuit. de verbo. signi. c. Exiit qui seminat. §. Eterum libro sexto.

Pares in causa vel delicto. In pari delicto vel causa portio est conditio possidentis. de re. iu. c. In pari. li. vi.

Parentes carnales sunt ex obli. honori. di. disti. xxx. Si quis filii. Sed si pervertunt sunt omnino derelinquendi. xx. q. i. Si infidelis. Ambrosius ad Hilarium.

Parentibus egenis potius est providendum quam religionem intrandum. imo contrarium faciendum anathema sunt. vi. xxx. Si quis.

Parentum vel sanguineorum peccata non obstant filiis. di. l. vi. Undecunq. §. q. iiii. cap. Nullius. et iiii. sequen. Nisi sint eorum imitatores. e. c. Homini. §. punit nullus.

Parrochialis ecclesia cui et quod commendatur. s. Ecclesia parrochialis non.

Parrochialis ecclesia nulli preferatur: nisi sit idoneus scientia moribus et etate. Et si conferretur nondum. xxx. annum attingenti: non valet collatio. Et cui conferretur tenet personaliter residere: et infra annum sacerdos fieri. alioquin anno elapso ipso iure priuatus est ecclesia. Super residentia eius poterit prelati ad tempus dispensare. de ele. cap. Licet canon. libro sexto. Si tamen ecclesia ipsa licet parrochialis sit etiam collegiata: tunc non promotus non priuatur eadem. eo. cap. Statutum. li.

sexto. Similiter in studio existentes per dispensationem episcopi excusantur: et infra septennium non cogantur sacerdotari. Ad subdiaconatum tamen tenent infra annum promoueri sub pena predicta. Prouiso etiam quod infra dictum septennium idonei vicarii in eisdem ecclesiis de fructibus earum sustententur. Elapso tamen septennio tenetur rector in sacerdotem ordinari. eo. cap. Cum ex eo. li. vi. Et incurrenda pena predicta tunc tamen quando annus integer transiit. et ipse non fuerit legitime impeditus a promotione. e. c. Commissa. Et sic prout ecclesia: supra dicitur non potest illa vice ecclesia eadem iterum conferri. e. c. Commissa. li. vi.

Parrochialem ecclesiam alicui conferens eo animo ut ille fructus omni percipiat et non promoueat: tenetur ecclesiam suam in dementem. Et eam sic recipiens tenet omnia restituere: nisi propositum mutet et promoueat. e. c. Commissa. li. vi.

Parrochialis ecclesia esse perpetuus vicarius qualis sit. s. Ecclesia cura habens.

Par omnis tuus in vniuerso suo non congruus. di. viii. que contra mores. Aug. li. h. confessionum.

Par in toto. In toto partem non est dum contineri. de regu. iu. c. In toto. libro sexto.

participans in crimine dicitur. s. Excommunicatio. §. xxxiiij. et que pena est.

Ibidem.

Participans simpliciter excommunicatio supra. Excommunicatio. §. xxxiiij. §. xliij.

Participans in diuinis. e. §. xxxij.

Participare excommunicatio quis possit et in quibus. s. Excommunicatio. §. xliij.

Parrochianum alterius non debent sacerdotes dominicis diebus ad missam admitti. si ex contemptu sui presbyteri ibi sit. extra de parrochi. et alie. capi. Ut dominicis.

Passio christi fuit grauis et multis.

Passionis christi memoria. s. De oria.

Passionis christi ordinem quis euangelista recte narrauit. s. Euangelium.

Pasca Infra. Solennitas

Pastor debet oves pascere instru-
ctionis verbo. distin. xliij
Ephesij. Item cōuersationis exemplo
ij. que. iij. Precipue. Item eucharistie sa-
cramento. de conse. vi. ij. Non phibeat.
Item temporali subsidio. xvj. q. j. Aul-
li episcoporum.

Pastor est diligendus. mercenari⁹ tole-
randus. cauendus est latro. Illas perso-
nas christus distingit in euangelio. xxij
que. iij. Tres personas. Augustinus.

Pastor fugere potest si solui queritur. aut
si eo recedente ecclesie salus tuta est. Si
nō cura: ponat animo pro ouib⁹. Si
autem totus clerus queritur. indistincte
se pro eis hostibus opponat. Si aut ali-
as consuli potest ecclesie: fugiat tot⁹ cler-
us cum prelato. Si nō potest: maneat
totus clerus cum prelato vel quidaz ex
eis. et hoc de exteriori psecutione. Sed
si intrinseca sit. aut sunt omnes mali: sed
est spes de correptione: tunc non sunt de-
serendi. Sin autem: deserēdi sunt. Si
autem boni sunt malis permittit nō sit
deserēdi. vij. q. j. Aduersitas. §. Hoc est.
Juncta glosa.

Pastor nō est innocens si lupus oves eo
ignorante comedit. Extra de regu. iur⁹.
capi. Quāuis.

Pastoris sententia gregi temp est timen-
da. xj. q. iij. Non solum. c. Sententia.

Pastor. vide infra. prelat⁹.

Pater dicitur deus creatione. xij.
que. ij. Qui abstulerit. xxij.
que. j. Omnib⁹. Item.

Pater dicitur imitatio ne criminis diabo-
lus. j. que. j. Eito. Ambrosius de miste-
sterijs. Item auctoritate. sicut plat⁹. dis.
xvi. Sexta synodus. Item tempor⁹ anti-
quitate. sicut patres veteris testamenti.
xxij. que. iij. Cum in lege. Grego. i ome-
lia. Item sacramenti collatione. vt bap-
tismi vel pfirmationis. xxx. q. j. De his.
Item iuris fictione. sicut adoptiu⁹. xxx
que. iij. Ita diligere. Item opinione. sic
ioseph. xxvij. q. ij. Inuēta. Origenes su-
per Mattheum. Item naturali procre-
atione. sic pater carnalis. xxij. q. ij. §. fi.
Patrem spūalem contemners mag⁹ pec

cat q̄ carnalem. ij. q. vij. Quat.

Pater carnalis adoptatus excludit ma-
trē carnalem. Pater carnalis excludit
agnatus. Glosa. hoc bodie in iura non
procedit. Agnatus excludit patrem car-
nalem in adoptiua familia constitutum
et in successione ab intestato. Vide de cō-
cessi. preben. c. Auctoritate martini. li. vj

Patrist familias largi non
sunt seruus
tenat. s. Dominus.

Pater filium dilectū corripit. extra d pur-
ga. cano. c. Cum in iuuentute.

Patriarche sūt quattuor p⁹
papam. scz Lon-
stantinopolitanus. Alexandrinus. An-
thiocenus. Ierosolymitanus. dist. xij.
Renouantes. §. primo.

Patriarcha est p̄mus post papam i digni-
tate et auctoritate. di. lxx. Urbes.

Patronus minus iuris habz
in p̄sentatione q̄
prelatus in beneficij collatione. Extra d
offi. r. c. Dilectus filius.

Patronus laicus indignū p̄sentans non
amittit in p̄sentandi. extra de offi. iudi-
ciaz ordi. cap. Cum vos.

Patronus nō intromittat se de rebz eccle-
sie vacantis: sed episcopus eas custodit
at: et iconomū ponat ad conseruandum
eas. eo. cap. Cum vos.

Patrono depauperato tenet ecclesia illa
succurrere. extra de iure p̄fo. c. Nob fuit

Patronus nullo mō potest seipz p̄sentare
eo. ca. Per nostras.

Patroni dilapidant⁹ p̄nia. s. Lano. xlij.

Patroni ecclesiastici nō potentes onera
ecclesiaz illarum tenent ipi p̄sentato assi-
gnare coram episcopo cōgruā de puen-
tibus dictaz ecclesiarum portionem. et
hoc infra terminuz ab episcopo assigna-
tum. alioquin episcopus hoc faciat sine
fraude. de iure patro. c. Ut cōstitutio. in
clementinis. §. p̄sentatos.

Patronus si in patronatus sibi cōpetēs
in aliqua ecclesia consistit eidem vel alte-
ri ecclesie etiam sine consensu ep̄i: tenet
collatio. saluo tamen iure episcopi. De
iure p̄fo. cap. vnico. li. vj.

Patronus laicus habet solum quadrims-
stre tempus. id est. quattuor menses ad p̄-

sentandum. sed si contulit. in patronat^o
ecclesie vel monasterio alicui. illud h³ se
mestre tempus ad presentandū. r⁷ patro
nus ecclesiasticus nō laic^o reputabitur.
vbi supra.

Patroni plures super vna ecclesia possūt
presentando conuenire vt vn^o ex eis vi
ce omnium v^o tur. vel q^o episcopus eli
gar vnū ex pluribus ab eis presentat^o cō
ferat. de iure patro. ca. ples ab vno. i. cle.
Patronoz heredes. s. Heredes.

Paulus horrendus prius per
secutor ecclesie p^o ea pl^o
omnibus laborauit. xxij. que. iij. Quis
nos. j. Coz. xv.

Paulus virgis. flagris. ieiunijs. r alijs cor
pus castigabat. xxij. q. v. Si paul^o

Paulus manibus proprijs laboras victū
acquiuit. xvj. q. j. Predicator. Actuuz.
xx. j. que. ij. Sacerdos.

Paupertatem xp^{us} dedi
cauit. ido nō
est contemnend^o. xij. q. ij. Gloria epi. Jer
ronymus ad Eustochium.

Paupertatem dominus instituit vt cam
patienter sustinentes coronentur. et di
uites in pauperibus mereant vitam. di.
xv. Sicut. Ambrosius super Lucam
xij. cap. de diuice cuius ager vberes fru
ctus attulit.

Paupertatem incurrentibus nobilit^o et
diuitibus qui mendicare erubescunt est
precipue subueniendum. di. lxxxvj. Cō
sideranda. Ambro. li. de offi.

Paupertas a prelati et ministris eccle
sie est seruanda. xj. que. ij. Gloria episco
pi. Jeronymus.

Paupertas r castitas a deo sunt religioni
monachali annexa q^o contra ea pape nō
licet dispensare. extra de statu mona. ca.
Lum ad monasteriū.

Paupertas debitoris actionē facit inanē
extra de resti. spo. ca. Olim vobis.

Paupertatis puilegia. vide in archidia
cono sup. c. Pauper. xj. q. ij.

Pauper dicitur quādo paupertatē se
in numero pauperum cōstituit. vt ibi tā
q^o voluntarius pauper viuat. f. q. ij. Sa
cerdos. Prosper libro de vita contēpla
tina. cap. r.

Pauper fieri pro christo: omnia relinque

do perfectius est q^o bōa seruare ad distri
buendū pauperibus. f. q. j. Si quis. xij.
que. j. Expedi. q. ij. ca. Gloria episcopi.
s. Socrates.

Pauperem xp^m sequi nequit onustus pō
dere auri. xij. q. ij. s. Socrates.

Pauperuz sunt bona ecclesie. xij. q. ij. In
digne. ca. Gloria episcopi.

Pauperes spiritu contendere nō debent
et habent puilegium. quia exui nequeūt
nudati. de resti. spo. c. Frequens. li. vj.

Paupere natus tugurio qui vix rugientē
vērem cibario pane satiare potuit: cō
uersus nunc similit^o mella fastidit. xij. q.
ij. Gloria episcopi. Jeronymus.

Pauper qui dare nō potest munera: non
solum in iudicio nō prouetur: sed in
iust^o opprimit. xj. q. ij. Paup.

Paupertas virtutes promouet. j. Prela
ti debent paupertatem.

Pauper si efficitur diues: fugiend^o vt pe
stis. s. Negociat^o clericum.

Pauperibus sunt male acquisita largienda
quādo non inuenit cui competent restitu
tio. Extra de vsuris. c. Quin in manife
sto. s. Elemosyna.

Paupertas est vinculum caritatis. extra d
iudi. c. Frouit. s. Sed forsan.

Paupertas humane salutis q^o dulcis et deside
rabilis. multomagis spūalis et celestis.
xij. q. j. Noli estimare.

Paupertas quandoq^o haberi nō potest nisi ma
li occidant. xij. q. v. Quis eni.

Paupertas vt acquirat bellum geritur. xij. q. j
Noli estimare. Augustin^o ad Bonifaci.

Pacem inter discordantes debent episco
pi retinere. di. xc. Studendum.

Pacem securitatis habere debent: presby
teri. monachi. conuersi. peregrini. mercā
tores. rustici. euntes et redeuntes: et in
agricultura existentes cū animalibus que
laborant. extra de treuga et pace. ca. In
nouamus.

Peccatum aliud origina
le. aliud actua
le. Originale omnes contrahūt. r cetera
vt. s. Originale.

Peccatum originale dicit^o infirmitas car
nis. languor nature. r concupiscētia car
nis. xv. q. j. s. Ut itaq^o. s. Infirmitas.
Peccati originalis pena quadruplex. s.

pra. Originalis.

Peccatum actuale est voluntas retinēdi vel consequendi qđ iusticia vetat. xv. q. pma. §. Diffinitio. Aug. li. i. retracta. Peccatum et iniquitas differunt. Peccatum est opus iniquitatis. et iniquitas ē opere rariē. de pe. di. iij. Ille rex. Blosa. hoc ē stricte accipiēdo. large vero idem sunt. Peccata venialia nō sunt faciliter admit tenda. de pe. di. i. Medicina.

Peccatum veniale nemo committat p salute alterius temporali vel eternali. di. xiiij. Quod dicit. In glosa. Item nec committat ne aliqđ committat mortale. xxiij. que. v. Cum homo.

Peccatum veniale quomodo fiat mortale. di. xxiij. Unum. verbi. Primis. i. glosa. Et que sint venialia. di. xxiij. Alias.

Peccatum veniale multipliciter dimittitur. de pe. di. i. Medicina. Non tamen dimittitur sine penitētia. e. c. Reminē.

Peccatū mortale tribus complet modis. i. suggestionē. delectationē. cōsensu. disti. vi. Testamentum. Gregorius Augustinus no anglozum episcopo. de pe. di. ij. Sic tribus. Suggestio fit per diabolum. delectatio per carnem. cōsensus per spiritū di. vi. Sed pensandum.

Peccatum committitur ex ignorantia. infirmitate. studio. id est malicia. vltimū grauius. primū minus. de pe. di. ij. Sciendū.

Peccatū omne est voluntariū. scilicet mortale actuale. qđ si non sit voluntariū nullo modo erit peccatum. xv. q. i. §. f. c. Uti.

Peccatum non imputat alienata a mente. xv. q. i. per totum. quia ibi nō est voluntas.

Peccatum nemo vult. sed illud quod peccando consequitur. Nam peccantes vellent sibi licere quod faciunt. e. c. Verito.

Peccatum nullo modo est exigibile. Unde Seneca. Si scirem deos ignoscituros: homines autem nescituros: adhuc dedignarer peccare. Blosa. e. c. Verito verbi. Remo.

Peccatum imputat quod procedit ex ignorantia siue pcupiscentia. quaz alia est infirmitas mentis. alia carnis. xv. q. i. §. ex voluntate. Blosa. non semp puniunt cōmissa ex ignorantia. xxiij. q. ij. In lectuz

Supra. Ignorantia.

Peccat mortaliter qui facit contra cōscientiam. extra de scruti. in or. fa. c. vnico.

Peccata hominum comedūt sacerdotes et qui de oblatōnibus sustentant. iij. q. i. Nullo. §. q. j. Ipi sacerdotes.

Peccans sub spe venie grauius deliquit et durius punietur. extra de cle. excō. capi. Illud. §. vltimo.

Peccator homo duo denotat. supra. duo ista.

Peccantem sacerdotem vel religiosū si cōstantinus videret asseruit se illū suo matello contegerē voluisse. di. xcviij. In scripturis. Blosa de occultis dicit intelligēdum.

Peccare posse non est aliquid posse: s; aliquid non posse. de peni. di. ij. §. vlti. Notanduz qđ posse dicitur multipl. Est em̄ potentia iuris. de qua. Nam hoc potest quisqđ quod de iure potest. ij. questio. f. Probis in quemqđ. xxiij. questio. ij. Faciat. Agathosa in fine. Est alia potentia nature. Extra de deponsa. Inpube. c. Puberes. capi. A nobis. Alia est officij. dist. xxi. Inferior. Extra de maiori. et obediētia. c. Lū. et extra de consanguinitate et affinitate. capi. pmo. in fine. Alia est meriti. ij. questio. vij. §. Tria. verbo. Idem testatur. vbi dicitur. Restat vt cuius vita despicitur. et. Alia est diuine voluntatis. de penitētia distinctione. ij. §. Caritas. Verius. Posse quidem rebus dant ius natura potestas. Officium meriti quātum diuina voluntas. Hec in glosa. extra de rescriptis. capi. Sisci rarus.

Peccatoribus penitere negligentib; sed peccata multiplicantiibus deus etiā prospera promissa reuocat. Et tempus ad penitendum assignatum abbreviat. duz ipi peccatorum numerum consummare festinat. Sicut Genesis. vbi cētū viginti anni ad penitendum assignabantur. sed viginti rescidebantur. de peniten. dist. f. Deniq; etiā. Sed econtra penitentiibus prospera promittuntur. eodem. capitulo. Si agamus. Jeronymus.

Peccatum est omne quod non est ex fide. Extra de prescriptiō. capi. Quoniam omne.

Peccatorum omnium reus est qui in vno offendit. extra de ver. signi. cap. Desleat.
Peccans non peccat legis auctoritate: sed contra legis auctoritate. xxij. q. iij. Qui peccat. Augustinus contra petilianum
Peccatum vnum mortale faciens damnat eternaliter: sicut si in omnibus deliquisset
De peni. distin. v. Fratres.
Peccatum tribus modis committitur. scilicet ore corde. et consuetudine. s. Dortui.
Peccatum auferit imaginem dei et frutes homini. de pe. di. ij. Quod renouari dicitur.
Peccatum mortificat omnia bona opera supra. Opa bona. j. Sa. uis pertusus.
Peccata aliena nemini iudicant. xxij. q. iij. Si quis. Ambrosius super secundam epistolam Corinthiorum.
Peccata parentum filiis non obsunt. distin. lvi. Undecim. r. v. c. se. j. Puniant.
Peccatum vnius quando punitur in altero. Infra. Punietur nullus.
Peccata aliorum debent occultari. di. cxxvi. In scripturis.
Peccatum occultum non debet publice puniri. Et si iudicium notum est: ab eo non debet damnari. ij. q. j. Vult. c. Si peccauerit. supra. Correctio.
Peccatum secretum: secrete corripias. vii. Dat. xvij. Si peccauerit i te. c. Alios quin non eris corrector erroris. sed peccator. Publicum autem: publice corrigatur. e. c. Si peccauerit. Augustinus ome. lia de penitentia. et hoc ut scandalum auferatur dum publicum publice puniunt. de peniten. distin. j. Judicet. Augustinus ome. lia de penitentia.
Peccator homo duo importat. quorum alterum nature. alterum est culpe. peccatorem igitur corripe: homini parce. xxij. q. iij. Duo ista. Augustinus.
Peccantem defendens acrius quam ipse puniatur. ij. que. iij. Qui consentit. Supra. Consentitur.
Peccata grauius aliquando ex causa tolerantur. distin. l. Aliquantos. ij. que. vij. Plerumque.
Peccatum grauius ex multis. di. xl. Ho.
Peccata maiorum grauiora sunt. quia grauius dignitate delinquentis. di. l. Quia sanctitas. xxv. que. j. Falli. de peni. di. v. Consideret. extra de iureiu. c. cum quidam.

Peccatum diurnitate non minuit. sed augetur. extra de consangu. et affini. ca. Non debet. Nam tanto est grauius: quanto diutius infelicem tenet animam alligatam. extra de consuetudine. capitu. Cum tanto.
Peccatum augetur ex persona vel persone conditione. extra de senten. excom. cap. Cum non ab homine.
Peccatum in spiritum sanctum committit: qui ex proposito bonum deserit: et malum usque ad mortem facit. de pe. di. j. s. Potest Augustinus.
Peccatum in spiritum sanctum est in sceleribus usque in finem vite perseverare: et de penitentia. et misericordia redemptoris diffidere. de pe. di. ij. Inter hec.
Peccator sine fine velle vivere ut sine fine non possit peccare. Iustum ergo est ut non quibus careant supplicio qui nunquam in hac vita carere voluerunt peccato. de pe. di. i. pma. Voluisse. Gregorius
Peccatori impenitenti utilis est mors accelerata. et deus hoc misericorditer agit propter rationem predictam de peni. di. vi. finali.
Peccatorum felicitate nihil infelicius. xxij. que. j. Paratus. Augustinus sermo de puero Lenturionis.
Peccatores non sunt de ecclesia. quia ecclesia non habet maculam. de peni. di. j. Ecclesia. Jeronymus. Nam ipsi sunt ab unitate ecclesie spiritualiter separati. xxij. que. iij. Si quis. s. Ecclesia est.
Peccator est filius diaboli. de pe. distin. f. Omnis qui adit.
Peccatorum continua recordatio valet ad eorum deletionem. de peni. distin. iij. Judas. Erisostomus.
Peccatum in deum commissum non est dissimulandum: sed puniendum. xxij. que. iij. Quisquis.
Peccatorum memoria. Blosa ad contritionem. est maximum remedium delictorum. de pe. di. ij. Judas.
Peccatum per penitentiam statim est abiciendum. De peniten. distinctio. iij. Ille rex.
Peccatum dimittit et deleri potest non necessitate: sed libertate arbitrii. Nam qui per us a peccatis dimittitur penitentiam vult

non creditur agere: sed simulare. De pe.
dustin. vij. Idcirco. ca. Nullus expectet
Augustinus libro de penitencia.

Peccatum diaboli cur irremissibile. Su
pra. Diabolus peccans.

Peccatum commissum consensu nō dimittitur
sine consensu etiam in baptismo. ex
tra de bap. 7. c. effe. c. Maior. §. illud

Peccati venia non datur nisi correcto. d
regu. in. c. Peccati. libro sexto.

Peccatum nequaquam sine vindicta relaxat
Nāz deus aut per se aut per nos illa pu
nit dimissa. de pe. di. §. Si peccati. Gre
gorius. Exem. in David: qui affli
ctus fuit postea deus peccatum transu
lerat. ij. Regum. xij. c. Sic. Aug.

Peccatum nō dimittitur nisi restituatur
ablatum. extra de vsu. c. Cum tu. Itē de
regulis iuris. c. Peccati. li. vi. c. iij. que.
vi. Si res.

Peccata nemo dimittit nisi solus deus. de
pe. di. §. Hoc idem. c. resuscitati. c. ver
bum. Solus xps dimittit qui est agnus
dei qui tollit peccata mundi. de con. dist.
iij. Remo.

Peccatum donatur per gratiā. delet per
crucis sanguinem. legitur per caritatem.
de peni. di. ij. Ille rex. Bona. Donatur
quando ita remittitur q nulla pena in
de exigitur. Deletur quādo interior ma
cula abtergitur 7 manet aliquid ad pe
nam. Legitur cum ad penam eternam
minime referatur.

Peccatis pluribus scienter involutus de
vno sine alio penitere nō potest. de peni
ten. di. ij. §. Dis autoritatib. di. v. ffes

Peccata remittuntur aut omnia aut nullū
Nam deus non ex parte: sed ex toto re
mittit. quia opus imperfectionis nō no
uit. extra de bap. 7. c. eius effectu. Ma
iores. §. Illud. §. Sed adhuc. quia de
nunq aliquem sanauit quem nō omnio
sanauit. Totum inquit hominem sanauit
feci in sabbato. Nam. veniam dimidiaz
sperare ab illo qui iustus et iusticia est: i
pietas infidelitatis est. de pe. di. ij. Sūt
plures.

Peccata semel dimissa iterum vindicari
non debēt. extra de accusa. c. De his.

Peccata dimissa vtrū et quomō redeant
de pe. di. iij. per totum.

Peccata dimissa redire intelliguntur. q qd
ita punitur eternaliter pro sequenti cul
pa ac si priora non fuissent dimissa: s; nō
tantū punitur. vel quia grauius punitur
propter ingratitudinem. e. c. Qui red
cedit. 7. §. Finis. in glosa verbi. Verum.

Peccata dimissa redeunt ppter subsequē
tem culpam. de peni. di. iij. Si Judas.
Augustinus libro psalmoz. c. Reuertar
Beata super Lucam. Item ppter odium
fraternum. xxij. q. iij. Si illic. de peni.
disti. iij. c. §. ij. iij. Unde Bath. xvij
Nonne oportuit te misereri. de con. dis.
iij. Quomodo exaudit deus.

Peccator relaxatus est canis. s. Canis.
Peccator legem qui legis verba comple
cretis contra legis nititur voluntatē. de
re. in. c. Tertium est. li. vi. §. Fraus.

Pecuniam dare pro spirituali
bus vtrum sit pec
catum. §. q. i. per totum. Et q non liceat
con dare vel exigere pro ingressu ecclie
questio. ij. per totum.

Pecuniam dare pro ingressu ecclie vlp
pabēda quomodo sit simoniacum. q. iij
per totum. Et penam. s. Excomunica
tio. §. i.

Pecunia est quid homines possidet
quorum domini sūt. vt ager seruus. 7.
§. que. q. ij. Totum. Augustinus de do
ctrina xpiana. Glosa actius distinguit.

Pecunia est res sterilis ad emendū tm in
stituta. dist. lxxxv. Eiciens. Erisosto
mus super Matthēu.

Peculium sacerdotū ex seruis
promotoz nō dedit
dominis eoz: sed diuidetur in quattuor
vna episcopo. alia ecclie. tertia paupe
rib. qra parētib. q si nō sint parentes
idonei eps distribuat in vsus ecclie. Ex
tra de succes. ab inte. c. Sancto.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagia sunt q dant a transeū
tibus in locis pstitutis
Buidagia d. p. ductu p trā vt pacifici
ce trāseat. Salinaria q dāt p sale. ex. d. §
bo. sig. c. Sup qbusdā. i glo. §. Pedagia
Pedagia noua sol. p. pator vel pnceps
būt istituere. 7 q absq aucte pdicta istitu
it: careat sepulta xpiana. ex. d. cē. exac. ec
alijs pecu. c. Innouam. hodie ē excoica
tus. s. Excoicatio. §. xvij.

Pedagogia antiqua a quorum tempore nō
erat memoria tolerant. extra de verbo.
signi. c. Sup̄ q̄busdā. §. P. eterea.

Pena multiplex ⁊ que vni pro alio
instituit. Infra. Punitor.

Pena inferni nō erit cuiq̄ minor p̄pter m̄-
titudinem damnator. ij. q. j. Vlti. cir-
ca finem. Aug. omelia de penitētia.

Pena purgatiōis omne penam omnium
martyrū vel quā vnq̄ aliquis hic e pas-
sus excellit. di. xxv. Qui in aliud. de pe-
distin. vij. §. Nam pus.

Pena aliquoz hic incipit ⁊ durat eterna
liter. de pe. di. iij. Ignis succensus. Bre-
gorius in moralib.

Pena eterna iuste punient peccatores. §.
Peccator sine fine.

Pena temporalis nō est mala. §. Vlti. n̄.
Pena temporalem deus infligit aliq̄ ne
eterna infligat. xxij. que. v. Quid §. Je-
ronimus in Psal.

Pena originalis peccati est carentia v̄-
onis. Sed actualis peccati est ichē-
na. extra de b̄. ⁊ eius esse. c. maiores. §.
Sed adhuc.

Pena non debet excedere culpā. extra de
statu mona. c. In singulis.

Pena vnius debet esse terroꝝ ⁊ ferius vel
alioꝝ. eo. vbi supra.

Penam dimittere potest iudex cā amici-
cie. extra de offi. lega. c. Nisi sp̄ialis.

Pena vbi in iure nō exprimitur relinquit ar-
bitrio discreti iudicis. extra de accu. ca.
Super his. c. de offi. dele. c. In causis.

Penaz interpretatio benignior est facien-
da. de regu. iu. c. In penis. li. vj.

Pena alicui et posteris eius vsq̄ ad certā
generationē infligita a iure vel hoie eos
solum afficit qui per masculinā lineā de-
scendunt. nisi aliud in sententia exprima-
tur. de penis. c. Ubicunq̄. li. vj.

Pena pecuniaria nō debet exigi pro cri-
minibus. extra de penis. c. Licet.

Pena pro criminibus vbi in iure non exp-
mitur est arbitraria. §. Pena vbi.

Penas excedentium singulorum in suis
vide vocabulis.

Penitentia est duplex. scilz dei
et hominis. Et di-
est immutare a seip̄o cum voluerit ordi-
nata. xxij. q. iij. Incomutabil.

Penitentia hominis est duplex. scilicet in-
terior et exterior. et sine interiori nullus
vnq̄ deo reconciliatur. de peni. distin. i.
§. Contra. §. Quecunq̄. Et hec distin-
tur. i. Pnia est dolor cordis.

Penitentia est preterita mala plangere ⁊
plangenda iterum non committere. De
peni. distin. iij. Penitentia. Ambrosi⁹ in
sermone quadragesime. Item Gregori-
us in omelia. Estiuum tempus. di. Pe-
nitentiam agere est perpetrata mala plā-
gere ⁊ plangenda nō perpetrare. eo. cap.

Penitentiam quippe. Item glosa verbi
Committere. cap. Penitentia est. dicit.

Unde dicitur Joban. v. Uade ⁊ ampli-
us noli peccare. quod ad idem temp⁹ re-
fertur. id est. committendi propositum nō
habere. eodem §. Hac auctoritate. et. §.

§. Verba. vbi dicitur q̄ refertur nō ad
diuersa. sed ad idem tempus.

Penitentia est quedam dolētis vindicta
semper puniens in se quo doloꝝ commisit
se. de peni. di. iij. Penitentia est quedam
Augustinus libro de penitentia. Peni-
tere enim est penam parere. Ille penā te-
net qui semper vindicat quod commisit
se doloꝝ. e. c. Penitētia e quedā.

Penitentia namq̄ deficit cum doloꝝ finit-
ur. finita penitentia nil relinquitur de
venia. de peni. distin. iij. Si apostolus.
Augustinus libro de pnia.

Penitentiam agens ⁊ peccare non desit-
tens: laterem crudum lauat. de pe. dist.
iij. Ille penitentiam. Nam inanis est pe-
nitentia quam sequens culpa coinquat
quia nil plunt lamēta: si replicant pecca-
ta. e. c. Inanis. Aug. li. soliloq̄oz.

Penitentiam agens ⁊ peccatū non desit-
rens: irrisor est. non penitēs. de pe. di. iij.
Irisor. Isidor⁹ de sum. bono.

Penitentia de vno peccato nō agit alio
retento. e. §. His auctoritatib. c. Sunt
plures. Aug. li. de pnia.

Pnia vera rara est. Vñ facili⁹ inueni q̄ res-
cte fuauerit innocētā q̄ digne egerit
pniam. de pe. di. iij. Reperiunt. Amb. li.
bro de vnica penitētia.

Penitentia est dolor cordis quo quis in
se punit quod peccauit. sine illa nemo re-
conciliat. de pe. di. i. §. Quicunq̄. Aug.
supra. Pnia hominis.

Penitentia ficta. f. Reddere. Sed falsa e
que absq; rationabili causa nō imponit
fm instituta. Vel si negociū criminoluz
nō deseritur: vel bona aliena n̄ restituūt
vel odium nō deponit. d̄ peni. di. v. Fal
sas. vel si nō de omnib; peniteat. vel nō
ab omni peccato discedat. vel cuilibz of
fensio nō satisfaciatur. vel offendentī nō in
dulgeat. vel arma contra iusticiā ferat.
eo. cap. Fratres nostros. Innocenti⁹ pa
pa secundus.

Penitentia nō valet in solo timore: opoz
ter ergo penitentem sero vt nō solum ti
meat penā: sed et hinc pro gloria. q̄ se
ra penitentia periculosa. de pe. disti. vij.
Nullus expectet. Augustinus. Vñ dicit
tur. Peccator si conuersus fuerit. rē su
pra vocabulo. Conuertit. Unde n̄ con
tingit talis conuersio etiam in vltimis:
desperandū non est de eius remissioe. s; se
quoniam vix vel raro est tam iusta con
uersio: tūc dicitur de penitēte sero. Quē
enim morbo vrget et penā terret vix ad ve
ram venit satisfactioe. maxime cum fi
lij quos illicite diligit sint presentes. et
vros et mundus. rē. e. s. Nō q̄uis.

Penitentia agere potest homo q̄s d̄ vix
uit in hoc corpusculo. de pe. di. vij. He
mo. Leo papa. Et potest esse salubris in
vltimo momento vite. xxvj. q. vj. Si pl
byter. f. Penitentia sera impediunt.

Penitentia sera nō est cuiq; deneganda.
xxvj. q. vj. His qui. de peni. di. f. Vlti
plex. Et si loqui nō possit: sed per signa
petat: debet penitētia ei dari et absolui.
xxvj. q. vj. Qui recedunt: et trib; capi. se.
Et denegans morienti penitentia (cete
ris parib;) reus est anime. e. c. Si prebi
ter. Et est ipis infirmis penitētie ḡtital
innotescenda: nō imponenda. e. c. Ab in
firmis. et seqn. Et intelligit de morientib;
Penitentia ad vltimū delata e dubia. de
peni. di. vij. Si quis positus. c. Nullus
et sequen. Aug⁹ omelia. xij.

Penitentiam sanus agens et hic pficiens
ac postea bene viuens: cum moritur sta
tim euolat. de pe. di. vij. Qui egerit. Nō
autem certum est de agente in extremis
penitentiam. e. Si quis autem. Augusti
nus libro de pnia. Nam penitentia illuc
differens creditur nō delicti displicētia

sed morte timore inductus. e. c. Idcirco
Liprianus.

Penitentia agens cum peccare nō potest
nō ille dimittit peccata: sed dimittit ab
illis. e. c. Si quis positus. Augustinus
omelia. xij.

Penitentia est cui nūq; denegatur venia
de pe. disti. iij. Sine. et semp a deo recipi
puit si sincere quantū curis sero offerat.
eo. c. Talis. Crisostomus de reparatōe.

Penitētia sera. s. Lacro. f. Penitentiā se
ram impediunt.

Penitentia est triplex. scilicet incipientiū
proficientiū. et perfectoz. de pe. disti. iij.
s. Hac auctoritate.

Penitētia alia puata. alia publica siue so
lennis. disti. l. Si quis.

Penitentia solennis siue publica qualis
ponenda sit. et quādo aut pro quib; di.
l. Penitentes. Et talis a solo episcopo i
dicitur siue imponitur. Extra de male
dic. Statuimus. f. Penitentiam solennē
nem. r. f. Penitentes.

Penitentia solennis nō reueratur. dist. l.
s. Potest et aliter. de pe. di. iij. Reperiūt.

Penitentia aug⁹ q̄ post solennē penitentiā
am militib; sumit. s. Diligam.

Penitētia puata quā quilibet confessor
imponit confiteri. talis potest sepius
reiterari. Juxta illud. Septies in die ca
di iustus. et illud. vsq; septuagies septi
es. vbi fm glo. finitū p infinito. et sepius
pro vniuersitate ponit. de pe. di. iij. s. De
aut. Itē. e. c. Septies. Jeronym⁹ ad ru
sticum. de pnia. r. f. vsq; ad fi. di.

Penitētie omnes sunt arbitrarie iuxta di
cretōem imponēs. xxvj. q. vij. Hoc sit.
Nisi pena sit als exp̄ssa: quā tū modicā
potest sacerdos. de pe. di. f. Vensuram
Juxta glo. Et quāuis arbitrarie. tamē
dñt psiderari circūstātie xxvj. q. vij. Te
pora sequenti.

Pnie tps abbreviat. s. Pctōrib; pētere.
Pnia siue satisfactio ei⁹ q̄ ficte p̄fess⁹ e ica
pit valere cū recedere fictōe pniā agie
de pctō p̄us refēto vltacito. de pe. di. iij.
Si q̄s aut. Blo. d̄. c. q̄ iponit ei itez sa
tisfactio d̄ pctis p̄us p̄fessis. nec tenet ca
iterato cōfiteri. s; solū pctm simulatōis
rē. S; de cōfessiois iteratione d̄riū d̄c.
Bona. l; Thomas alie sentiat.

Penitentiā cōmutare vel relaxare pōt in
 ferior ex causa rationabili: dūmodo d' il
 lo crimine potuit etiā eundē absoluerē.
 eo. ca. Latorem. Junctā glosa.
 Penitentiā a papa impositā pōt moderari
 episcopus. eo. cap. Tempora.
 Penitentiā nimis magna nō debet impo
 ni. sed meli' ē nimis parvā impōere. xx
 vj. q. vij. Allegant. Crisostom'. qz meli'
 or est nimia misericordiā q̄ nimia crue
 litas. Ibidē. j. Pnia nō solū fm q̄ntita.
 Penitentiā canonicas. Req̄re. s. canō p'
 nus. et infra.
 Penitentiā solennē aut alā qua ius alte
 ri' p̄pedi nō lz imponere p̄iugib' p̄nsu
 vtriusq̄. xxxij. q. iij. s. vlti. Jūctā glosa
 supra. Penitentiā solennis siue publica
 Penitentiā solennē agentes nō debēt or
 dinari: sed et ordinari deponant. r scien
 ter eos ordinans p̄uef potestate ordinā
 di. di. l. Ex penitentib'. ca. Nō confidat
 Nec matrononū possūt cōtrahere licz
 p̄ctū t. eat. xxxij. q. ij. d' his. Jūctā glo.
 circa finem.
 Penitentiā serā impediunt. caro infirmitas
 mundus. amici. terrores. animus indispo
 situs. et idcirco est periculosa. de pe. dist.
 vij. Quod quoniam. Et idcirco habet. s.
 Penitentiā agere potest homo.
 Penitentiā verā in fine dare potest deus
 sed magnū est cul' p̄fert. vbi supra.
 Penitentiā vsq̄ in finē differens: difficil
 le misericordiā consequet. qz deus lōga
 nimitate reditū nostrū expectat. di. xciij
 Diaconi. Jeronymus Rustico ep̄o.
 Penitentiā differens qz tūc satisfācere ne
 quit: purgandus erit igne purgationis
 de pe. di. vij. s. Nam prius. etiā. s. h̄.
 Penitentiā multi refugiūt agere. de peni
 ten. di. iij. Inter hec.
 Penitentiā est secūda tabula post naufra
 giuz. de pe. di. j. Scda. Jero. ad ep̄ima.
 Penitentiā nisi agat nō sufficit emēda vi
 te. e. c. j. Nō sufficit. Aug. ser. de pnia.
 Penitentiā reparat spem vite eterne. de pe
 ni. distin. j. Duplex.
 Penitentiā sufficit fm aliquos inchoasse
 ad hoc vt indulgētiā quis p̄sequat. Ex
 tra de eo qui cog. ca. Veniens. loquitur
 de foro ecclesiastico: vbi dispensatōez cō
 sequitur.

Pniaz agere nō potest qui nō sperat indul
 gentiā. de pe. di. j. c. Nemo pōt. Amb.
 Penitentiā sine satisfāctōe non valet. Ex
 tra de vsuris. ca. Cum tu manifestos
 Penitentiā p̄fecta cogit peccatōez omnia
 libēter sufferre. de pe. disti. iij. P̄fecta.
 Crisostomus. Glo. oia. s. iniūcta a sacer
 dote.
 Penitentiā nō solū fm quātitatē delicti:
 sed etiā fm contritōem penitentis r qua
 litatem perso. e est iniūgenda. extra d' pe
 ni. r remis. c. Deus q̄ ecclesiā. s. Peniten
 tiā nimis magna.
 Penitentiā peracta possunt lapsi ad gra
 dus restitui. di. l. e contra. c. Ponderet
 Penitentiā verā d' sp̄ libēter recipit. xxx
 ij. q. j. Apud misericordem.
 Pnia facta irritat deū. de pe. di. ij. Inter
 hec. Spiritus sanctus discipline effugit
 et fictum. Sap. j.
 Penitentiā vera in vobis esse nō pōt sine
 caritate. d' peni. j. ij. s. Nec propt. Nō
 em̄ in solo timore iustificat homo. de pe.
 distin. vij. Nullus expectet.
Penitentes solenniter quō p'
 cedant. dist. l. In
 capi.
 Penitens solenniter efficit quasi ecclesia
 stica p̄sona. r si redierit ad negocia seclā
 ria: excomunicet. de peni. di. j. Aliud. di
 stin. v. De his. nisi sint negocia que sine
 peccato fiunt. e. ca. Negociū. Jūctā glo.
 et. c. Contrariū. r si militiā reassumit pe
 nitent. vt. s. Militiā. Nō pōt pmoueri
 sacerdos. extra de biga. ca. Ut bigami.
 Penitens querat libertatē arbitri nō nes
 cessitatē vt possit delere cōmissa. Qui nō
 relinquit peccata: sed relinquit ab eis: iā
 qual' necessitate penitet. de pe. disti. vij.
 Nullus expectet. Augustin' li. de pnia.
 Unde sponte puniamus nostra ne pen
 damus nō p̄onte supplicia. de pe. dist. iij
 Judas.
 Penitens de dolore gaudeat. s. Dolor.
 Penitens debet dolere de malis cōmissis
 et bonis omittis. r de virtute qua se p̄ua
 uit. r de exemplis malis. de pe. di. v. Lō
 sideret. Aug. libro de pnia.
 Penitēs tenet relinquare ea q̄ nō habēt
 sine admixtōe mali. vt est mercatura. co.
 vbi. s. s. In his. Item. Negocia ad pec

catum implicantia. eodem. cap. Rego-
cium. Gregorius super Johannē vlti.

Penitens tenet abstinere a ludis et specta-
culis secl. e. c. Consideret. §. Cohibeat.

Penitente oportet etiam a multis licitis
abstinere. quia illicita comisit. de pe. di.

pma. Aliud. de peni. di. v. Consideret. §.

In his. Augustinus vbi. §. distin. f. Qui
sanctus. Jeronymus in Malachiam.

Penitentiis non vere nihilominus confessio
audiatur. et penitentiā inuigilatur. et psilium

tribuat. licet penitentiā non sit ad vitam
meritoria. extra de pe. re. c. Quod quidā.

Penitens in pane et aqua si panem non ha-
beret. reficiatur leguminiibus vel piscibus aut

alijs. non ad delicias. eo. cap. Licet.

Penitentia Judas et Esau. sed infructuosus
se. de peni. distin. iij. Judas. sed iude peni-

nitentiā non ad dominum. sed ad laqueum tra-

xit. eodem. Scelerator.

Penitentium status. Status penitentium
ad terram sanctam sine

licentia pape. §. Excoicatio. §. xij.

Peregrinari non debent clerici abbas spea-
li licentia epi. et. d. vo. et vo. re. c. magne.

Peregrinos romipetas inuadentes. Su-
pra. Excommunicatio. §. xv.

Peregrini et cruce signati possunt tempo-
re interdicti ad penitentiam recipi. Ex-

tra de peni. et remis. cap. Quin te.

Peremptoria exceptio. Su-
pra. Exceptio

peremptoria. non debent litigare pro
temporalibus reb. xiiij.

que. pma. per totum. Infra. proprium.

Perfectum vnum sit ex duobus imperfectis. ex-
tra de sacris iteris. et. no. c. presbyter.

Periodus id est tempus mor-
tis omnibus presignificat.

tamen non inconuenienter infirmis solum
medicis contra eos qui predestinationi ne-

cessitatem imponunt. xxij. q. iij. §. Sed
in his omnibus.

Periurium est nequiter deci-
pere credere xxij.

questione secunda. In dolo.

Periurium quatuor modis committitur. scilicet
quando ignoranter falsum iurat. et il-

lud non est peccatum nisi temere iuretur.

xxij. que. ij. Beatus. Item quando sciēter
falsum iurat. et hoc semper est mortale. e.

cap. Homines. Item quando indiscrete
iurat. et illud quadoque est mortale. e. ca.

Qui sacramento. Quadoque est veniale.

distin. xxv. §. Alias. Quarto quando tras-
greditur iuramentum. et illud quadoque nul-

lum est peccatum. vt est in illicitis. xxij.

que. iij. In malis. quadoque mortale. e.

cap. Si quid. Nec glosa. xxij. questio. ij.

Quantem.

Periurium falsum iurando committitur quan-
do iurans fallit. et est mortale xxij. que. ij.

Homines. Et quando fallitur. et non est
peccatum. nisi temere fiat. Ibidem. vel

quando fallere intendit. licet ipse fallat.

vt cum verum asserendo iurat quod credit
falsum. Ibidem. Et sunt verba augusti-

ni sermone. xxvij. de verbis apostoli.

Periurium est vbi tres comites non sunt. s.

veritas. iusticia. et iudicium. xxij. q. ij. Anis

aduertendum. Jeronymus super Jeremi-

am. libro. ij. §. Iuramentum.

Periurus est qui super lapidem falsum iurat.

nam sanctum putat cui iurat. vel in eo

attendit illum qui lapidem creauit. xxij. q. v.

Ecce Augustinus.

Periurus est qui directe ponit vel respo-

det contrarium iuramento prestituto. vel cuius

procurator hoc facit eo mandante vel ratum

habente. aut non renouate. nisi rationa-

biliter excusetur. de iureiuran. c. Luz in

positionibus. libro sexto.

Periurus admittitur testis contra hereticos

Infra. Testes ad.

Periurus in quibus admittitur vel repel-

litur in iudicio. §. Excoicatio. §. xij.

Periurus amplius iuramentum prestare non

admittit. extra de presump. c. Litteras.

Periuri clerici debent perpetuo suspēdi ab

officio et beneficio. extra de fideiussoribus

cap. peruenit. et sunt infames. vj. q. i. In-

fames. cap. Omnes. Extra de iureiura-

cap. Quereiam.

Periurus est infamis. vt supra prime. nec

admittitur ad testimonium. vj. questio. i.

Quicumque sciens.

Periurantis penitentiā. supra. canōe. xvij.

cap. xvij. cap. xix. c. xxx.

Periurare alium sciēter faciens vicit bo-

micidam. Nam duas animas occidit. xxij.

que. v. Ille. Augustinus sermone de de
collatione Johis baptiste. Nam iuram
tum sic exigens occidentis se manu imp
mit. e. c. Qui exigit. Augustinus sermone
de piurij. Talis inducens vsq; ad arti
culum mortis no comunicet. Et senti
entes infames sunt. et a testimonio remo
uendi. c. Si quis conuictus. Debent eni
qui nouerunt. Monere. p. rare. volente
et reuocare eum si possunt. e. c. Hoc videt
Augustinus in questionib; Leuiti. peni
tentia pdictor. s. canone. xvij.

Perurium est graue peccatum: et summe
cauendū. xxij. q. v. predicandū. Augusti
nus Severo episcopo.

Perurium excusatur necessitate et difficul
tate. extra de iureiurando. ca. Querelā.
cap. Breui.

Permittimus nolentes. qz
hominū ma
las voluntates prohibere ad plenu
possumus. xxx. q. i. Hac ratione. Cris.
t.

Permutari prohibentur pbe
de vel ecclesie. c.
tra de prebendis. c. Maiorib;

Permutare tamen possunt spūalia spūali
bus. v. ecclesie ecclesijs. huiusmodi au
coritate dūtaxat episcopi. alioqui pmi
nantes puentur eisde. extra de rez. pmi.
cap. Cum olim.

Permutare volentes resignet pns in ma
nus episcopi libere ad cui collationem
ipa pntent sine aliq; conditione. No taz
me possunt sic resignata beneficia vigo
re gratie apostolice sup pmo ibi vacata
ro beneficio obtente alicui cōferri alteri
de rez. pmi. c. Licet. li. v. j. Vacatio.

Permutatio beneficior. s. Comutatio.

Persequuntur iusti malos iu
ste. xxij. q. iij
Fimii. ca. Qui peccat. c. Si autem.

Persequentes bonos xpm persequunt. vij
questio. pma. Omnis.

Persequunt semp mali bonos. v. j. que. pzi
ma. Quiescite. supra. Vali.

Persequentes papam cardinalem vel epis
copum. s. Excommunicatio. s. xij.

Perseuerantia bone opati
onil sola re
munerat. de pe. di. iij. Incassum. Brego
rus. j. moralij. Et ipa sola saluat: no in

choatio tū. e. distin. iij. Non qui.
Perseuerantia ex virtute paciētie bōa est
vij. q. j. Suggestum.

Perseuerantia in bono vsq; ad finē a solo
deo et solis electis dat. de pe. di. iij. Si
ex bono. Infra. Virtutis iter.

Perseuerantes in peccato no debent ab
solui. xxij. q. ij. Legatur. c. Damnatōis
de peni. di. j. Multiplex.

Perseuerantes in damnant eternaliter. s.
peccator sine fine. et sequē. Et disti. iij.
Qui ex famulis.

Persona vna et due nature sūt
in xpo. di. xv. cāones.

Personar acceptio no est apud deuz. xxx
ij. q. iij. Sicut. de conse. di. iij. Regis.
extra de pben. digni. c. Venerabilis.

Persona requisite ad iudicium. iij. q. iij.
cap. j. extra de verbo. signi. ca. Forus.

Personar qualitate factū psumit licituz
vel illicitū. extra de pben. c. Fisi essent.

Personar acceptio no debet esse in iudi
cijs. de regu. iuris. c. In iudicijs. li. vj.

Persona miserabilis debent ab ecclia de
fendi. extra de cens. et ex. ca. Licet.

Personatus v. dignitates
plures in eadē

ecclia nullus habere potest sine dispē
satione pape. extra de pbe. et di. c. ad bec.

Personatum cum cura v. pbenā cui an
nexa est parochialis ecclia habere no
est cōtra pstitucionē concilij. ergo no in
diger dispensatōe. de pben. c. Sup. co. li.

Personatus pape no est necessaria: sed episcopi ni
si consuetudo aliud inducat.

Personatus. s. Beneficium.

Petens rem aliquam sibi adiudi
cari. si causam allegat
non pbat: succūbit. lz alia postea emer
gentem probe. de sen. et re iudi. c. Abba
te. libro sexto.

Petere dolo. Dolo facit qui petit qd resti
tuere oportet eundem. de regulis iuris.
cap. Dolo. libro sexto

Petri potest res iure dominij vel qsi. Ibi
dem. Et in glosa. s. Dominij vel quasi.

Petere dolo. Dolo facit qui petit qd resti
tuere oportet eundem. de regulis iuris.
cap. Dolo. libro sexto

Petrus est precipuus apostolor
et paulus est ei adiuctus

diuina prouisione. de elec. c. Fundamen
ta. libro sexto.

Petrus est precipuus apostolor
et paulus est ei adiuctus

diuina prouisione. de elec. c. Fundamen
ta. libro sexto.

Petrus est precipuus apostolor
et paulus est ei adiuctus

diuina prouisione. de elec. c. Fundamen
ta. libro sexto.

Petrus dignior fuit paulo: quibus merito pares essent. ij. que. vij. paulus.

Petrus et paulus equal sunt meriti et glorie. idem loco. die. ac persecutore oculi sunt. e. c. Beati. Ambrosius.

Petrus negare pmissus est ut disceret alius miseri. distin. l. Considerandum. Gregorius omelia resurrectionis.

Pictura hoc prestat ideotis certamentibus. Pictura legentibus. ideo illis pro lectione est. de cons. se. distin. iij. Perlatum.

Pietas ad officia utilis est. s. Th. iij. Raz meret subsidia vite presentis et future. Barth. xv. Dostes sui. et di. xlij. s. Ordinandus. Super. Hospitalitas.

Pietas est mater boni operis. xxij. que. ij. Si quilibet. Gregorius.

Pietate excedere melius est quam rigore. xx. vi. q. vi. Alligant. Crisostomus.

Pignora non exponat calix. par. tena. liber ecclesiasticus vel vestis sacerdotalis alicui laico vel femine. nisi necessitas manifesta urgeat. extra de pigno. ca. Nullus presbiter.

Pignoris fructus debent comparari in sortem et restitui. extra. e. c. Cum contra. nisi ubi ecclesia feudum suum in pignus recepit. extra de feudis. cap. f.

Placere deo nequeant secundum carnem viuentes. distinc. lxxxij. Proposui.

Placuit. Quod semel placuit amplius dupliciter non potest. extra de renu. c. Quisdam cedendi. de regulis iuris. c. Quod semel. libro sexto.

Plebani possunt excommunicare. et episcopus de sententiam ipsorum manutene. extra de off. iudi. or. ca. Cum ab ecclesiarum.

Pluralis locutio duorum numero contenta est. de regulis iuris. c. Pluralis. libro sexto.

Pluralitas beneficiorum. s. beneficium. s. Concessio sub ea.

Plus est quod in veritate agitur quam quod simulate corripit. Extra qui filii sunt legi. c. Per tuas.

Pollutio contingit dormienti ex crapula. ex cogitatione. ex nature superfluitate. vel ex infirmitate primis duobus modis est peccatum sed differenter. di. vij. Testamentum. et per totam distinctionem.

Pollutio extraordinaria dicitur que fit extra debitum vas. et per illam non prohibetur affinitas nec impedit matrimonium. xxxv. questio. iij. Extraordinaria.

Ponderosus est qui nequaquam usque ad opus nepharium rapit. sed eius animus volupate luxurie sine repugnationis stimulo delectatur. di. xlix. Hinc etiam. s. Ponderosus. Gregorius.

Populum faciunt decem homines. x. q. iij. Unio. in fine. cum glosa.

Populi peccatum meretur a deo quandoque in maius placitum. vij. q. i. Ex merito. et. viij. q. i. Audacter.

Porci sunt qui verbum dei negligenter audiunt. s. Jebuseus.

Portio canonica de his que vel pro ornamentis. vel fabrica. lumb. ritibus. anniuersario. septimo. tricesimo siue ad perpetuum cultum legantur ecclesie vel ipsius loci. non debent deduci. dum non fiat in fraudem ecclesie prochie vel episcopi. extra de testamentis. c. De his. extra de verbo. sig. c. Ex parte vestra. neque de armis vel equis. quantum ad privilegium cruciferorum. extra de sepulch. ca. In nostra.

Portio canonica cui ecclesie sit danda. supra. Canonica.

Portio canonica defuncti de bonis illorum qui in infirmitate se ad monasterium transtulerunt si in ea decedunt. extra de sepulch. c. De his Portio canonica variatur secundum consuetudines locorum. quia alicubi datur media pars. extra de sepulchris. c. Relatum. alicubi tertia. e. ca. Nos instituta. alicubi quarta. e. c. Cum super. c. Certificari.

Portio canonica de omnibus quomodo cumque ad ecclesiam pertinet. e. irregulariter soluenda. extra de verbo. sig. c. Cum inter.

Portio canonica siue quarta integra licet soluantur curatis predicatoribus et minoribus de omnibus obventionibus tam funeralibus quam

lris quocūq; relictis distincte vel indisti-
cte ad quoscūq; certos vel determina-
tos vsus: etiā de quib; alias de iure dari
nō p̄suevit. Necnō de datis vel qualiter
cūq; donatis: in morte vel mortis arti-
culo vel infirmitate dantis vel donantis
de qua decesserit: ip̄is fratrib; vel alijs p̄
eisdem. Nec fratres p̄curet in fraudē ulti-
us p̄stitutiōis. Si h̄mōi satisfactis p̄cedo-
nari: et alias a dolo caueāt. Ip̄i tñ cura
ti yltra dictā portionem a fr̄ib; nihil exi-
gāt. Et cassant quēcūq; p̄uilegia antea
de sa his p̄ria. de sepul. ca. Dudū. in cle-
men. Huic est derogatū p̄ s̄icrinā. q̄ i-
cit. Regimini vniuersalis ecclesie.

Positiones negatiue quō nō
possunt probari
nisi per confessionē aduersarij admittan-
tur a iudice. de p̄fessis. c. statum. li. vj.
Positiones fiunt loco interrogatiōis. vt
dicendo. Pone esse heredē illius. Glo-
sa de p̄fessis. c. Statuimus. verbi. Sta-
tuimus. c. s̄. Positiōes negatiue.
Positiōib; si reus a iudice iustus nolu-
rit respondere vel p̄uincie recedat ab
q; rationabili causa tūc habebunt p̄ con-
fessari. Si vero p̄sēs in be f̄ur̄it con-
tumax: tunc solum sicut contra contuma-
cem p̄cedit contra eum. e. c. Si post pre-
stitum. Glo sa verbi. Iustus. secus si p̄ nū-
cium iubere. tūc solum p̄ p̄uincie h̄c̄.

Positiōnū iuramentū. s̄. Iuramentū sup
positiōib;.
Positiōnū articulis singulatim respōde-
ri debet sine cōtradictione. de testibus et
attestatio. cap. Presentium. li. vj.
Positiōnū veritas a iudice vtriusq; par-
tis sine iuramento debet inq̄ri. et quomō
testes debeāt p̄duci et examari. vbi. s̄.

Possessio temporalij lege hu-
mana: nō diuina nec
naturali: instituta est. qua distinguit me
um et tuū. di. viij. Quo iure Augustin⁹
super Iohannem.

Possessio perfectoz non aurū: sed ip̄e de-
us est. xij. q. i. Clericus. Ieronimus ad
Heperianum.

Possidere alienum conuincit qui acq̄sit
male vti. xij. q. iij. Quid dicā. Augu-
stinus ad Macedoniū. Nam iuste pos-
sides quo quis abutit. extra de verbo. s̄.

gni. cap. Jus dictum est.
Possidetur iure quod iuste hoc iuste qd
bene. Vale aut possidet qui male vti-
ergo alienum. Augustinus. vbi. s̄. xij. q.
iij. Quid dicam. Et di. xij. Sicut hi
Extra de verbo. signi. c. Jus dicitur est.
Nam pro possessore habet q̄ dolo delij
possidere. d̄ re. iu. c. Pro possessore. li. vj.
Possidere em̄ aliud est et aliud in possessi-
one esse. s̄. s̄. c. Ad decimas. li. vj.
verbi. Presumitur. in glosa.

Possessor malefidei yllo tēpore non p̄scri-
bit. de regulis iuris. ca. Possessor. li. s̄. s̄.
to. extra de p̄scriptio. cap. Vigilanti.
Possessio requirit ad p̄scriptionē. quia
sine possessione p̄scriptio nō p̄cedit. de
regulis iuris. ca. Sine possessione. s̄. s̄.
to. Infra. Prescriptio.

Possessio iusta rex fit a diuino aut huma-
no iure. xij. q. vj. Quicūq; Augusti-
nus ad Vincentium.

Possidentis conditio melior. s̄. Pares.
Possessorē male fidei (nisi resipuerit) nullo
la antiq̄ diez possessio iuuat. extra de p̄-
scriptioni. ca. Vigilanti.

Possidere vnā et eandē rem et eodē modo
duo nō possunt. extra de p̄ba. cap. Licet
Ex premissis.

Possessionis et proprietatis cā corā eodē iudice
est tractanda. extra de causa pos. c.
Susceptis.

Possessor nō remoueat a possessiōe sua v̄l
quasi sine cause cognitōe: si ex titulo pos-
sederit: et iniusto. de p̄ben. et digni. c. Licet
ep̄us. li. vj. Junctis glosa verbi. Vocato
Possidere bona hereticoz licite p̄nt fide-
les. xij. q. vj. Si de rebus. Augustin⁹
contra Perilium.

Postulatio sub qua forma fiat
s̄. elecō. postulatō.
Postulationem impugnās. Supra. Ele-
ctionem. postulatiōem.

Postulatus et postulātes quō se pro con-
firmatione gerant. s̄. Cōfirmatio carbe-
draliū. s̄. Electio. vna.

Postulatiū scienter indignū. si maior ps-
fuerit. ip̄a postulatio ad aliā partem: licet
numero minorē deuoluit. extra de postu-
la. capi. Fratrum.

Postulatio nullū ius acq̄rit postulato. ex-
tra. eo. c. Postulatōem.

Postulari potest illegitime natus. nō eligi. extra de electio. cap. Innotuit.

Postulari possunt pluri aliaz ecclesiaruz non eligi. extra de postula. ca. vltimo.

Postulare i iudicio quid sit. s. aduocat. Constitutio. require.

Posterior. Constitutio posterior. peccare non est aliquid posse sed aliqd nō posse. de pe. dis. ij. s. vltimo.

Posse q̄t mōis d̄r. s. peccare posse.

Pōt illud q̄s q̄ de iur. pōt. ij. q. i. nos in quec̄s. xxij. que. ij. facias Augustinus libro de mendacio.

Potest quis per aliū quod potest p̄ seipm de regulis iuris. cap. potest. ij. vj.

Potest quis per aliū quod pōt per seipm. et eoduerso. p̄ se quod nōt per aliū in casibus in glosa. Ibidem.

Potestas nō est nisi a deo siue iubeute siue p̄mittente. xxij. q. i. Quid in be. Augustin. cōtra manicheos.

Potestate meref amittere q̄ p̄cessa abutit auctoritate. xj. q. ij. Privilegiū. gre. i. regi.

Potestas maior p̄ponit in obediendo minori. distin. viij. Que. ij. Aug. li. ij. fess.

Potestas duplex est. scz p̄nificialis et regalis. extra de maio. et obe. c. Solite.

Potestas secularium principum hoc perficiat quod sacerdos docendo non pōt. xxij. q. v. principes. Isidorus.

Potationes ad haustus eq̄ les penitus p̄hibentur. extra de vitā et bone. cleri. c. A crapula.

Prebende nomine intelliguntur beneficiū vel dignitas ecclesiastica. et eoduerso. extra de p̄borum signi. cap. Tua nobis.

Prebendā vnā duo clerici nō habeāt. extra de p̄ben. cap. Tue fraternitatis.

Prebende in duabz ecclesijs vni nō dent. distin. lxxxix. Singula.

Prebenda p̄ma de iure vacat statim cum quis ad aliam eligit. nō obstatē p̄firmatione p̄me p̄ episcopum de p̄cessu. canonicorū facta. extra de p̄cessu. p̄ben. capi. Litteras. s. Dignitatem.

Prebenda sacerdotalis minoris est dispensationis et imperationis q̄ beneficiū

curatum. Blosa de prebendis. c. Si cui verbi. Notandum. libro sexto.

Prebendarū collatio mortuo ep̄o vli res motis agente nō est idcirco differenda.

Pre sede vacante. ca. Si ad episcopum. li. vj. s. Beneficium. s. Collatio.

Precarie renouent de quinquēnio in quinquēniū. extra de precarijs. cap. precarie.

Preceptum dei omnibus preceptis antefert. distin. viij. Que contra. Augustinus. ij. cōfessionū. xj. q. iij. Si is. et sequenti.

Precepta generalia sunt decem que decalogus vocatur. xxij. que. iij. Heretrices Augustinus in Deutronomio.

Preceptis illicitis non est obtemperādū. xj. questio. iij. Si quis episcopus.

Precipiendo imperat. Quod precipit imperatur. Et quod imperatur necesse est adimpleri. xij. que. j. s. vltimo.

Precepta d̄i nō p̄nt observari siue gratia et contrariū asserens. anathema sit. De conse. di. iij. Placuit. vltimo.

Precepta illicita sub furti nomine prohibetur in decalogo. xxj. que. iij. Heretrices. Augustinus in questionibus Deutronomij.

Predestinatio siue deo disposita ē vt ad eam electi meritis p̄p̄is et sanctoruz precibz pueniāt. xxij. que. iij. Obtinere. Gregorius libro. j. dialo. e. c. Vasis ire. cap. Habuchodonosor. Augustinus.

Predestinatio multis est causa sc̄adi. vultu autem est causa labendi. e. c. Habuchodonosor.

Predestinatio et prescientia dei licet non possunt falli. nō tamen necessario eueniunt p̄destinata. vñ nō inducunt necessitatē eo. ca. Habuchodonosor. Vñ Augusti. Vasis ire nuncq̄ deus redderet interitū si nō sp̄taneū inueniret homo h̄re peccatū. e. c. Vasis ire. Alioquin iustus deus nō esset. Ibidem. s. falli.

Predestinatus non potest damnari inq̄ntū p̄destinatus. de peni. di. iij. s. Veruz p̄destinatus valet correctio ad emēdā. p̄ficti vero corrigi nō possūt. sed inter Agella deteriores fiunt. xxij. q. iij. s. est etiam. et. c. Sicut nō est. c. Habuchodo

nosoz. *Un̄ Eccl̄astel. vij. Nemo corrigit eum quem deus reprobauit.*

• *Predicatio duplex est. scz pordinatio ad p̄sentem iusticiā. ⁊ pordinatio ad eternā vitam. de peni. di. iij. In domo. §. Scdm̄. s̄. Filij dei.*

Predicationis officij sta-
tū cōtēpla-
tōis excellit. *ex de renū. c. nisi cū. §. porro*

*Predicantiū ordo est precipuus in eccle-
sia: ideo nō indifferenter a quolibet assu-
mendus. Un̄ apl̄is Roma. x. Quō p̄di-
cabunt nisi mittant. extra de hereticis. c.*

*Lum ex iniuncto. Et quis dbeat predi-
care. di. l. Quid hoc est. Unde*

*Predicatiois officij p̄sumens sine licētia
ep̄i vel pape est excōicand⁹. extra de he-
reticis. c. Excōicamus itaqz. §. qz. p̄o.*

*Predicatiois officij est p̄uilegiatū. extra
de statu monachorum. c. Qz dei timorē.*

*Predicatio v̄bi d̄i p̄maxime necessaria
est inter oia q̄ ad salutē animaz p̄tinent
quia sicut corpus materiali: sic ania sp̄i-
rituali cibo p̄ficitur. extra de officio iu-
dicis ordinari. cap. Inter cetera.*

*Predicationi ⁊ doctrine diligenti⁹ q̄ sa-
luti corporis inrendendū est. xliij. q. iij.*

Ipsa pietas.

• *Predicationē v̄bi dei negligentē audi-
ens nō min⁹ reus est q̄ corpus xp̄i in ter-
rā cadere p̄mittit. s̄. q. i. Interogo. augu.*

• *Predicatiois t̄pe etiā infideles admittū-
tur in ecclesiā. de pse. di. i. cap. Ep̄iscop⁹
nullum prohibeat.*

• *Predicatio etiā interdictis et excōicatis
fic. potest tempore interdicti in ecclesia
congregatis. extra de senten. ex. c. Rñso*

• *Predicatio v̄bi dei p̄sacras litteras et
nō alias probet. di. lxxvij. Quando ne-
cessitas. Et cum modestia fiat. dist. xliij.*

Sit rector. cap. Dispensatio.

• *Predicator fratris semen nō suscitās dis-
calceatus dicitur. s̄. Calceatus.*

• *Predicator cōplacere st̄tens in p̄dican-
do: errore auditores seducit dum auari-
cie intendit. ij. q. vij. c. Secuti.*

• *Predicatorz malvita sine sacerdotz eos
id est subditos vita non lederet si ip̄i hu-
militer bonis sacerdotij admonitionibz
aurem accommodarēt. s̄. q. j. Multi se.*

• *Predicator est bos trituras ⁊ spiritualia*

seminat. §. i. s̄. Bones.

*Predicatio fiet fm̄ capacitatem audiens
tium: vt rudibus non dicatur subtilia q̄
per hoc in errorem ducunt. nec peccato-
ribus secreta misteria: sed quomō a pec-
catis reuocent instruant. di. xliij. In mā-
datis. Origenes. ca. Dispensatio. §. que-
stio. i. Oportet.*

*Predicatio etiā mali predicatoris non
est contemnenda. di. lxxvij. §. ultimo. qz
non quis. n̄. quid dicatur debet attē-
di. Martbei. xliij. Super carbedram.*

§. q. j. Nō quales. Infra. Predicator. c.

*Predicator bonus āgelo comparatur. ij.
questio. vij. Secti sunt.*

*Predicatores sūt canes quoz latratu la-
pi arceant. sacculo. di. xliij. pug. Je-
ronimus. Hinc canes muri nescient
latrare increpantur. Ilaye. lvi. ⁊ di. xliij.*

Sit rector. Gregorius in pasto. c. xij.

• *Predicator etiā recta predicando caueat
a multiloquio. Unde. Ierem. xvi. Vir q̄
fluxum seminis parit: immundus erit. i.*

*predicator multiloquus. nec sit impo-
tunus. Nam impotunitate se apud au-
ditores destruit si ip̄a oportunitas opor-
tunitatē nescit. Hinc. h̄. Thi. iij. dicitur*

*Intra oportune impotune. vbi oportu-
nitas p̄mittit. dist. xliij. Sit rector. Gre-
gorius vbi supra.*

• *Predicator querat animarū salutem: nō
suum commodum. vij. q. i. Quid.*

• *Predicatores debent de bonis ecclesie sta-
stentari. s̄. que. ij. Sacerdos.*

• *Predicatoribus debent stipendia ab au-
ditoribus. xij. q. i. Ecclesias. ⁊ qui ipsis
in necessarijs non tribuit: seipm̄ condem-
nat. xvi. q. i. Apostolicis viris. Jero.*

• *Predicator debet symbolum aliquādo p̄-
dicare. de conse. distin. iij. Symbolum.*

• *Predicator negligens reus est apud deū
distin. xlviij. Epheljs. c. Dispensatio.*

• *Predicator praua docens vel recta facti-
yterqz periculū incurrit. di. xliij. Sit re-
ctor. Gregorius in pastorali. ca. xij. Naz-
dicenda tacens peccat. xij. q. ij. Lum de
notissimā. Infra. proditor.*

• *Predicator pigui ventre et rubentibus
buccis incouienter crucem et paupe-
rem christum predicat. di. xxxv. Eccle-*

• *Predicator male viuens bene docendo*

Instruit deum qualiter se puniat. dñ. xl.
Dulci. Nam alijs pdest. fm illd Wat
tbei. xxij. Quaecunq dixerit vobis. faci
te. opera autem illorum nolite facere. p
ma questio. pma. Omnia sacramta. Au
gustinus contra epistolam parmeniani.
Sepe tamen.

Predicator cuius vita dispicit: restat vt
eius predicatio contemnatur. Gregori
super illo Wattedi quinto. Qui solue
rit vnum de man. iij. que. viij. p. porro. gl.
contemnatur. id est. contempribilis ha
beatur. non tamen contemni debet. dis.
lxxxij. s. vltimo. j. que. j. fuerunt. c. W
ti. Supra. predicatio etiam.

Predicare libere possunt fratres predica
tores et minores in vicijs suis et ecclesijs
ac in plateis publicis. excepta hora in q
locorum prelati. Glosa non rectores ec
clesiarum predicare vel coram se solenni
ter predicari volunt. et exceptis locis ge
nerali studiorum vniuersitatis sermo solennis
ad clerum fieri debet. vel quando episco
pus ad se clerum generaliter ex rationa
bili causa vocat. In ecclesijs autem par
rochialibus fratres illi predicare non audet
nisi de consensu plebani. nisi episcopus vel
papa aliud mandaret. de sepulch. dicitur
s. Nos autem. et se. in clemen.

Prefationes nouem tantum
sunt cantande
in missis. de conse. distin. j. Inuenimus
Item glosa. et decima addita est. di. lxx.
Sanctorum.

Preiudicium dicitur quod
libet factum in
iuriosum. r. q. j. Quia res. j.

Preiudicium dicitur precedens iudicium
et di. xxij. Qualiter epus. Item lesio vt
grauamen ex sententia pcedens. vt. j. q.
v. ca. j. Item iniquum iudicium. j. q. j. Ut
evident. Item an tps iudicium. iij. q. ij. si ep
l

Preiudicare non intedit pa
pa alicui per lit
teras alteri concessas. extra de officio iu
di. ordi. ca. Licet in cor. ca. Braue. Nec
alicui huiusmodi p iudicant. eo qd si
bi ex speciali consuetudine p iudicatio v
statuto debetur. nisi de hoc specialiter ca
ueatur. de rescrip. c. Si ppter. li. vj.

Preiudicare non debet bonu puaturz bo

no communi. extra de renun. c. Nisi cas
pridem. s. Nec putes. Unde nec contes
platio plationi preferatur vbi multorum
utilitas queritur. c. s. Et. viij. q. j. Qui
episcopatum. Nec etiam predicatoni in
casu simili contemplatio preferat. exem
plo christi qui pro salute omnium de se
creto patris pro utilitate omnium ad pub
licum egressus est. Sunt namq duo p
cepta caritatis. scz dei amor et proximi.
Et fm hoc et due vite. s. actiua et contes
platiua. Per actiuaz prodesse proximis
cupimus. exemplo Isaye qui predicatio
nis officium petijt. Per contemplatiua
vero deo inherere sedule studeam. exem
plo Jeremie qui mitti ad predicandum
reliquit. Unde quies. id est vita contem
platiua nobis ex corde appetenda e
Pro
multorum tamen lucro interdum postpone
da est. viij. que. j. In scripturis. Gregori
us in registro. Unde Augustin. xij. de
amate. Deium sancti querit. vt supra.
Contemplationis ocium.

Preiudicare non debet privilegia. Vni san
ta romana ecclia vale. ius privilegij
quoslibet munire. et extra generalia de
creta quedam speciali beneficio indulgere. co
siderata pme. rationis equitate. vt que m
iusticie est in nullo ab ea dissentire vide
tur. vt privilegia videlicet q ob religio
vel necessitatis vt exhibiti obsequij graz
concedunt nemine reuocando ita diuine
faciant vt multorum detrimeta non circū
spiciendo in paupertatis miseria non nul
los deiciant. xxv. que. j. Ideo. ante fine
Jero. sup Ionā. et q. ij. s. j. In glo.

Prelatorum meritis depauiat. et
dānat vita sedito
rū: vt plati suis sediti fauētes ad maluz
cū eis sil' corruāt. sic filij isrl' sacerdotum
petā diu tollerātes p' ea cū ill' expugni et
capti sūt. et et pūit' sediti p' clis superiorū
vt i seditoz pūitōe plati ipi puniant. sic
dauid q nūcādo plm supbiuit. ij. re. vl.
i diminutōe ppli pūit' e. et hr. j. q. iij. Ec
clesia. s. his ira. Vñ et filij corpastr puni
unt p pccis pūit' et nocētes. sic puuli so
domitar. gen. xij. et puuli dathā et abirō
q cū ipis vini absorpti sūt. Nūc. xvj. silr
chā peccauit et fili' ei' chanaā maledicif
gen. ix. vt et i filijs pūit' pntes. c. s. his ira
4

Sed eternaliter non puniuntur p peccatis parentum: nisi eorum vicia imitantes. eo. §. Sed bis. Infra. Punitur. Infra. Prelati peccata.

Prelati in scala Jacob per angelos ascendentes et descendentes significant. Nam et ipsi debent per contemplationem ascendere ad deum et eius voluntatem inquirere. ac per compassionem descendere ad proximum: illum docendo et adiuvando. distin. lxxxviii. Decretum.

Prelati dicuntur large omnes rectores ecclesiarum siue curati. vt in textu. extra de clerico egro. cap. Tua. Stricto vero dicuntur solum illi qui habent iurisdictionem fori contentiosi. vt in glosa. extra de iudicijs. cap. ij. Et in clemen. de sepulturis. cap. Dudum. verbi. prelati. Et Pasnoritanus super. cap. Ne pro dilatione extra de peni. et remissio.

Prelati dicuntur sacerdotes parochiani. extra de clerico egro. ca. Tua nos. Prelatus terrena desiderans. Qui terrenis desiderijs stringitur: caueat ne discreti iudicis iram grauius accendens: dum loco delectatur glorie fiat subditis auctor ruine. distin. lxxij. §. j.

Prelati debent paupertati se dari. Unde Jeronymus. Socrates quondam diuissimus cum ad philosophandum athenas pergeret magni pondus auri abiecit. nec putauit se posse et virtutes et diuitias possidere. Nos suffarcinati auro spz pauperes sequimur: et sub pretexto elemosine pristinis operibus incubantes. quomodo possumus aliena fideliter dispensare: qui nostra timide reseruamus. xij. q. secunda. Socrates.

Prelatus intrusus et non electus contentetur. Supra. Eligens diligit.

Prelatorum vita mala non nocet subditis bonis qui eorum bonis doctrinis humiliter obtemperant. prima questio. prima. Multi secularium. Gregorius.

Prelatorum vitam indicantes subditi grauius periclitantur. Unde Gregorius. Multi secularium dum plus sacerdotum vitam quam suam discutunt: in erroris foueam dilabuntur. minus considerantes quam non eos vita sacerdotum lederet: si humiliter bonis sacerdotum ammonitio-

bus aurem preberent. pma q. pma. Multi. Infra. Subditi. supra. Minister malus. Supra. prelatorum meritis.

Prelatos et senes increpare non debent. pma. Thimo. iij. sed obsecrare. dum modo eorum vicia alios non trahunt ad malum. Alioquin etiam dure sunt increpandi. ij. questio. vij. paulus. pmo. Gregorius. Prelatorum vita subditis ponenda est. Unde et clerici laicis debent esse meliores. Quis naves edificatio discipuli si intelligit se magistro esse maiorem. vij. questione pma. Natalis.

Prelatio instituta est ad coercendos malos. distin. xxij. De constantinopolitana.

Prelatio ecclesiastica non est contemnenda. quia a deo est. questio. iij. Nemo contemna. L. solumus in epla Hebrorum.

Prelatio non iungit deo. sed bona conuersatio. distin. xl. Non loca. Gregorius.

Anastasio presbytero.

Prelatio valde discreta est confecta. distin. lxxij. In sacerdotibus. c. Viramus. cap. Statuimus.

Prelationi reprobatum ambiciosus etiam si sit sanctus. pma que pma. Principatus.

Prelatione ambientes reuocant: et fugientes trahuntur. pma questio. sexta. Sicut.

ij. questio. pma. In scripturis.

Prelatio non est obstinato animo refutanda: si utilitas exposcit. vij. que pma. In scripturis. et cap. Qui episcopatum. Aug.

Prelationi promouendus qualis. di. lxxij. In sacerdotibus. vij. q. j. Licet ergo.

Prelationi non debent indigni promoueri. distin. lxxij. Sollicit. cap. Sacerdotes.

distin. lxxij. Viramus.

Prelationi non promoueat nisi probati. distin. xl. vij. c. f. c. Si neophitis. di. l. p. totum. distin. lxxij. In sacerdotibus.

Prelationi promouendus debet pmo esse. di. lxxij. In sacerdotibus. ca. Miserum.

distin. lxxij. Ordinatos. Supra. Magister. et extra de elec. e. Lum in magistris.

Prelati et sacerdotes sic fecerunt peccat: sic preceunt dignitate. di. iij. Denique.

Prelati officium quod est. et que intentio. vij. q. j. Distin. cap. In scripturis.

Prelati debent vite contemplatiue et actiue insistere. distin. lxxxviii. Decretum. Et orationibus vacare dicit. di. xxxvi. si quis.

Et abstinentia servare. di. xxxv. Eccie.
 Prelati debent regi ratione: no ira v'l pa
 uoris impetu. rj. q. iij. Illa ppositoz.
 Prelati debent pascere subditos: no exa
 ctiobus opprimere. xvj. q. f. Nulli epoz
 Prelat' n' debet esse pculsor seu auster' s'd
 ditis di. xlv. Quin sincera.
 Prelatus debet esse compatiens subditis
 et benignus. ij. que. vij. Qui scit. viij. que
 stione pma. Clemens.
 Prelatus debet esse misericors ad delin
 quentes. di. l. Considerandum. Et seue
 rus ad rebelles. pius humilantibus se.
 ij. que. iij. Quanto.
 Prelatus debet habere misericordias cu
 iusticia. di. xlv. Cu bonus. c. Disciplina.
 Prelatus debet inuigilare p'rectioi sub
 ditoz. di. xxxiij. per totum. di. in. xxiij.
 Docendus.
 Prelati faciturnitas sine negligetia i cor
 rigendo: e' damnable sibi et populo. di.
 stin. xl. Si papi. Nam. Inguis subdito
 rum de manibus suis erigitur. extra de
 regularibus. c. Ne religiosi. extra de sta
 tu monacho. c. Luna ad monasteriu. s.
 Prior. Supra. Correctione. r seque.
 Prelati non debent velle placere malis r
 ab eis laudari. distin. lxxxiij. Nihil. Sz
 quia tenentur corrigere: s'it quasi signuz
 ad sagittam. r ideo omnibus placere ne
 queunt. idcirco eorum accusator no faci
 le admittitur. extra de accusatoribz. ca.
 Qualiter et quando.
 Prelatus non statim debet credere v'l ad
 vindictam insurgere: sed prius diligen
 ter veritatem inquirat. extra de simo. c.
 Licet Beli.
 Prelatus gregem deserere non debet in
 stante tribulatione. viij. q. j. Suggestu.
 Quando autem fugere potest per pcur
 onem. Supra. pastor fugere.
 Prelatus quando malos possit deserere.
 Supra. Vali propter. s. pastor fugere.
 Prelatus tenetur patrocinari viduis. pu
 pillis. libertis. oppressis. di. lxxxv. p. to.
 Prelatus debet suo supiori humiliter obe
 dire: sic sibi desiderat fieri. ij. q. v. q. scit.
 Prelat' no debet esse dñs s; pcurator bo
 noz eccleie. extra de donatoibz. c. f'mita
 re. Un' nihil alienare pt. Extra de his q
 fiunt a p'latibz. c. Tua nuper.

Prelatus solus irrequisito cōsensu fratru
 potest licentia dare subdito consentien
 di in electione alibi de se facta. r eudi. de
 elec. c. Si religiosus. libro sexto.
 Prelat' ecclesiastic' pt se duplici gladio
 tueri cōtra violentiam. de senten. excom
 mu. cap. Dilecto. libro sexto.
 Prelati etiaz inferiores pnt excoicare. s.
 Excommunicatio. s. iij.
 Prelati no dnt interesse corpali punitoi.
 extra de excessu. prela. c. Ex litteris.
 Prelati iudiciu ferri cadentis no faciant
 nec interesse debent: nec autoritate p'stare
 eo. cap. Ex litteris vestris.
 Prelatoz iura sic observari papa statuit
 vt subditos no contingat iniurias susti
 neri. extra de statu. mona. cap. In singu
 lis. s. porro.
 Prelatus tenetur subditum licentare ad
 artiozem religionem. de regularibus. c.
 Licet quibusdam.
 Prelati submittentis bona ecclesiastica.
 Infra. Suspensus ab officijs. supra. Ex
 communicatio. s. x. v.
 Prelatus religiosus alienatus reddit' mo
 nasterij. s. Suspensus ab officio.
 Prelati procurantes capi ecclesiasticos
 vel ad curia citatos. Infra. Suspensio
 si per triennium.
 Prelat' tenet subditi reueretia exhibere
 distin. xliij. Vltis. j. q. j. Dominus.
 Prelati iurisdicctio suspensa. Est. cepta ca in
 ter ipsum r subditu: ac si esset appellatus
 extra de accusa. cap. Olim.
 Prelati defectus no debent subditi deris
 dere sine reuelare. ij. q. vij. Sacerdotes.
 Prelati snia semp est formidanda. xj. que.
 tertia. Sententia.
 Prelati no iudicet a subditz. s. Subditi
 Prelati vita debet esse exemplar subditis
 ij. que. vij. Cum pastoris.
 Prelat' bonitas est utilis subditis. di. lxx
 capi. Virantur.
 Prelati boni sunt colibe: q pascunt o' fra
 gilibz terre. i. innocetia. ij. q. vij. No omis.
 Augustinus omelia. vj.
 Prelati mali se coru q pascunt o' cadaue
 ribz. i. pctis. vbi. s. secuti s'it. s. Quia s.
 Prelati insufficientia est subditis nocua
 distin. lxx. Virantur.
 Prelati multi r sacerdotes sunt mercena

narij. distin. xliij. Sit rector. viij. que. po
ma. Suggestum.

- Prelati et sacerdotes nō semp sunt ceterj meliores. viij. q. f. Illud. c. Qualis.
- Prelati non sunt omnes qui in prelatura existunt. Episcopi em̄ non faciunt nomen sed vita. ij. q. viij. §. His ita. c. Ad omnes.
- Prelati iniquitas modū ecclesie et eā scā dalisat. di. i. De his vero. di. lxxxij. Res mo. Nam ecclesiā faciunt spelunca latro num. xvj. q. viij. Et hec diximus.
- Prelati mali comparant balaam. ij. q. viij. Secuti sunt. Sunt enī magistri errorū eodem. c. Nos si.
- Prelati peccata nocent populo. qz orans pro ipis magis irritat. j. q. f. f. r. ij. q. viij. In grauioribus. Gregori. Item qd sunt populo occasio delinquendi. vj. q. j. Sit plurimi. c. Ex merito. Nā factū prelatus facile a subditis trahit in exēplū ideo sacerdos delinquens facit populū peccare. extra de voto. vo. red. c. Da gne. Supra. Prelatorū meritis.
- Prelati et si cruerit hūmōs perpetrāt. tot tamen moribz digni sunt quos ad bdi tos perditionis exempla transmittūt. p ma. q. iij. Preceptue. Gregorius in pasto.
- Prelati multos alios faciunt. Similiter alios odio humiliant. xv. q. viij. Sexta.
- Prelati dantur plerūqz fm̄ merita populi: nō fm̄ arbitrium dei. viij. q. j. Auert vt capite languescente cetera membra ificiantur. vj. q. j. Ex merito. Gregorius Prelatorum electio quomodo et a quibz fiat. Supra. Electio. per totum.
- Prelatus in quacūqz religione nullus potest eligi: nisi expresse sit professus. de electio. c. Nullus. li. vj. Et qz sit eiusdez ordinis et religionis cuius est monasteriū cui eligitur. c. ti. c. Cum rationi. in cle.
- Prelati delicias ineptes sectates puniant di. xxxv. Ecclesie. Nam in paupore do mo nat⁹ qui vit cibario pane et milio rugientem ventrem saturare potui: mella et similia fastidio. xij. q. ij. Gloria episcopi. Jeronymus.
- Prelati religiosorum sunt suspensi ab officio si requisiti non satisfecerint infra mēsem personis ecclesiasticis a se vel suis dānificatis. vt infra. Religiosi qui.
- Prelatis ecclesiarum precipitur vt religi-

osis iura et priuilegia sua cōseruet. et eos non grauent nec a suis grauari permittant. de excessibus prelato. c. Frequens. §. vltimo. in clementinis.

Prepositus dicitur qui prius oratus curaz su per alios gerit. extra de verboz signi. ca. pi. Quamuis.

Presbyteri et episcopi idem titulas et differentia. Supra. Episcopi idem sunt. Item episcopus non permittat.

Presbyterum coram se sedente episcopus non permittat stare. di. xcij. ca. Episcopus in quolibet. c. supra. Episcopus non permittat.

Presbyteri sunt. id est sacerdotes omnes abbates. decani. prepositi. archiepiscopi. et alioquin prelaturas amittunt. extra de electioni. cap. Cum in curatis. extra de grate et qualitate. ca. Ut abbates Similiter cum beneficium habent Supra. Beneficium curatum. s. Parochialis ecclesia.

Presbyter celebrans non ieiunus priuatur beneficio. extra de accu. cap. Si cōstitit.

Presbyter celebrans indebite. supra. Et celebrans.

Presbyter concubinarius. Blosa. notorius: ab officio suspensus est. distin. xxxij. Preter hoc.

Presciti ad mortem inter flagella deterioros fiunt. sed predestinati ad vitam sine correctione mutantur. xxij. q. iij. Cum quisqz.

Prescientia in malis dumtaxat intelligitur. qz tamē non necessitat. xxij. que. iij. Nabuchodonosor. Supra. Predestinatio.

Prescribi non potest quod nō potest possideri. extra de p̄scriptionibz. cap. Causam que. Nam si ne possessione non currit. Supra. Possessor.

Prescribens oportet qz nulla parte temporis habeat conscientiam rei aliene. Extra. eodem. capitulo. Quoniam omne.

Prescribi non possunt decime a laicis. qz nec possideri. Extra. eodem. cap. Causam que. supra. Decime.

Prescribere non potest de iure vel per sententiam puarus bonis que tenet ab ecclesia romana minori spacio quam centum annorum. vel que ab alijs ecclesijs tenet quadraginta annorum. Filij tamen hereticorum aut alij bona eorundem bona fide possidentes (quorum tamen patres viuentes putabant fideles) post mortem illorum prescribunt contra romanam et alias ecclesias. xl. annis. de prescrip. cap. Si qui. libro sexto.

Prescriptione vtrum omnia iura tollantur. xvi. que. iij. per totum. vide glosam. eodem. cap. De autem.

Prescriptio sine canonica sine ciuilibus nulli valet absque bona fide. extra de prescrip. cap. Quoniam. similiter absque iusto titulo possessionis. e. c. Lausam. quod tamen sufficit bona fides ubi non est ius commune vel prescriptio contra prescribere. alias oportet allegare et probare titulum possessionis. nisi sit prescriptio cuius contra riu non extat in memoria. de prescrip. cap. Episcopum. libro sexto. Infra. Prescriptio sine possessione.

Prescriptionem allegans oportet probare titulum in certis casibus. extra de prescrip. capi. Si diligenti. Item glosa eo. verbi. Iustus titulus. dicit. Si illa super quibus allegat prescriptio possit ab eo de iure communi possideri: tunc sufficit bona fides. Si autem oportet probare titulum. vt supra primus. §. quia prescriptio ius creatum aduocat: nouum autem non creat.

Prescriptio sine possessione non procedit de regulis iur. c. Sine possessione. li. vi. Nec sine bona fide. eo. c. Possessor. li. vi. supra. Possessor. §. sequens. Prescriptio sine canonica. Et fides sit talis quod vltra parte temporis habeat presentiam rei aliene. extra de prescrip. c. Quoniam. §. Bona fides. Sed et possessio debet esse continua non interrupta. extra e. c. Illud autem.

Prescriptio reus ecclesiastica requirit cum bona fide iustum titulum. eodem. c. Si diligenti.

Prescriptio non currit contra obedientiam extra de prescrip. c. Cum non liceat. Nec contra debitam purificationem ratione viti

sitationis. e. c. Accedentes. Nec in decimis a laico possessis. e. c. Lausam. Nec in matrimonio. extra de consanguini. et affinitate. c. Non debet. Nec in tempore vacationis ecclesie. extra de prescrip. c. placuit. c. de quarta. Nec tempore interdicti. eodem. capitulo. De quarta. Nec tempore hostilitatis. eodem. cap. Et transmissa. Nec tempore scismatis. e. c. Cum nobis. Nec in voto. ar. ex. de regularibus. cap. Sicut nobis. Nec contra neruam ecclesiastice discipline. extra de consue. ca. Cum inter vos. Nec si quis nomine alieno possidet. extra de prescrip. c. Si diligenti. Et plures alij casus canonici et legales. in glosa. e. c. Cum non liceat.

Prescriptio ecclesie contra ecclesiam. xvi. que. iij. per totum. Item monasterij contra ecclesiam. e. que. iij. per totum.

Prescriptio non currit contra romanam ecclesiam: nisi centenaria. extra de prescrip. cap. Cum nobis. c. Ad audientiam. Non solum in proprijs bonis: sed etiam ecclesiasticis sibi subiectis in medietate. e. c. Cum nobis. c. Si diligenti. et. eo. c. Si qui. libro sexto.

Prescriptio trecentalis non admittit contra ecclesiam. sed. xl. annorum. e. cap. De quarta. ca. Ad aures. Sed non minor quam quadraginta. In glosa de prescrip. cap. Episcopum. libro sexto. verbi. Legit. xvi. que. iij. Quas actiones.

Prescriptio quadragenaria omnem propositus actionem excludit. extra de prescrip. cap. Ad aures.

Prescriptio trium annorum currit contra ecclesiam: et hoc in fauorem fidei. extra de prescrip. ca. Placuit. quando scilicet ille locus ipsum ad fidem conuertit.

Presentatus ad rectoriam per patronum admitti potest etiam si non sit in sacris. dummodo tamen alias sit idoneus et habeat etatem legitimam ad ordines requisiti. De institutionibus. capit. Si is. libro sexto.

Presentati episcopi per religiosos ad curam populi in ecclesia eorum per solum episcopum poterunt postea remoueri. de capellis monachorum. cap. vnico. libro sexto.

Presentatos a quibuscumq; (etiā religio-
sis exemptis) patronis nō debet ep̄s in-
stituire rectores ecclesiaz. nisi p̄us eisdē
coram eo tantū de p̄uentib; ecclesiaz af-
signet. vt iura ep̄alia p̄soluere. onera in-
cūbentia portare ⁊ sustentari commode
possint. non obstante p̄suetudine contra-
ria. de p̄ben. ⁊ digni. ca. Suscepti. li. vi.

Supra. Patroni.

Presentationis forma fratrum minorum
et predicatorum pro confessoribus. Su-
pra. Confessiones.

Presentatū idoneū ep̄s maliciose recusā
compellat ei de composētī beneficio pui-
dere. extra de iure p̄o. c. Eū aut. c. Pas-
toralis.

Presumere de p̄rio sensu ⁊ as-
silioꝝ consilijs non
acquiescere: periculosum est. xxiiij. q. iij.
Quid autem iniquius. imo peccatum si
ne scelus idolatrie est. distin. xxv. s. por-
ro. viij. q. i. Sciendū. Grego. in moral.

Presumere de seip̄o nullus debet. Nam h
causa ruine. Hic dauid. Ego dixi abū-
dantia mea non mo. Qui et rufū. Auer-
tisti faciē tuam a me: ⁊ factus sum cōtur-
batus. Similiter ⁊ petrus omissus fuit
cadere. vi. que. j. Imitare. Ambrosius.

Presumentes de sua iusticia alios despi-
ciunt. distin. xlv. Vera iusticia.

Presumptio concipit ex circūstātia facti.
xxv. que. v. Hec solo. Augustinus. Ex-
tra de sumo. cap. Et si questiones.

Presumptio iuris nō admittit contrariā
probationē. extra de sponsa. c. Is qui.

Presumptio violenta sufficit ad condem-
nationē. ⁊ potest ferri sentētia diffinita
extra de presump̄io. cap. Afferte. capi.
Litteris tue. s. Diuorcij sententia.

Presumitur de p̄senti vita ex qualitate p̄-
terite. e. ca. Cum in iuuentute.

Presumit quisq; idoneus: nisi pb̄etur cō-
trarium. e. c. Dudum. Infra.

Presumitur semp̄ pro sentētia donec con-
trarium probetur. extra de sentē. ⁊ re ius-
di. cap. Eum inter vos.

Presumit donum licitū vel intentionis q̄-
litas ex conditione dantis et qualitate
recipientis. ⁊ quantitate doni. ⁊ ex qua-
litate temporis. extra de sumo. c. ⁊ si q̄ti.

Presumptio violenta q̄ dicit ⁊ alia ⁊ q̄ti

Supra. Diuorcij sententia.

Presumitur siue estimari quibet d̄z dign⁹
ab altero quē nō nouit indignū. extra de
scruti. in or. fa. c. Uno. glosa. e. ver. Eū
mare. dicit hoc generale est. vt vbi per-
iculum anime vertit: p̄sumit in deterioꝝ
partem quod melius ⁊ tuti⁹ est: licet vo-
deatur deterius. Sed alias certo iudi-
cio potius p̄sumit iustum ⁊ bonū de quo
q̄rit̄ ec̄ouerfo. xj. q. iij. in cūcū. h. ec̄g.

Præmarie preces. infra. Promi-
siones.

Præmas maior est ep̄scopo ⁊ ar-
chiep̄o: a quib; eidē re-
uerentia debetur. distin. xxi. per totum

Prænit dabantur ad mat̄is q̄
dragesima p̄as: et ad
m̄tus sexagesima pars inter medius li-
berum erat danti. extra de decimis. c. j.

Principes et reges seculares ⁊ ec-
clēstias ⁊ ca-
rum p̄latos defendere. di. lxij. Valenti-
nianus. xxij. q. v. Principes. q. iij. Quā-
do vult. Et debent crimina punire vbi
ecclesiastica auctoritas deficit. xxij. que-
stio. v. Principes seculi. c. Incestuosi. c.
Regum. infra per totū. Et eos q̄ sacer-
dotū monita nō aduertunt: coercent. e.
ca. Principes. que. iij. Quando vult

Principum seueritas est ad pacē ecclēie cō-
seruandā. xxij. q. v. Prodest. supra. Cle-
rici non implentur.

Principes xp̄iani debent cōpescere sarra-
cenos subiectos ip̄is a publica inuocati-
one machoneti: ⁊ peregrinatōe ad eius
tupulū. de iudicis ⁊ sar. c. vnico. in de.

Princeps debet intendere viduaz et pu-
pilloꝝ tuitioni ac refrenationi raptorū.
xxij. que. v. Administratores.

Principes se introuidere nō debent de
electione t̄p̄oꝝ ⁊ alioꝝ p̄latorum. di. lxij
Adrianus. ⁊ per totam distin.

Principes seculares ad regendū populū
diuina instituant ordinatōe. viij. que-
prima. Si ergo.

Principem legibus suis obtemperare in-
stum est. di. ix. Iustum est.

Principali destructo destruit
accessorium ⁊ omne
quod sequit̄ ex eo. extra de fide instru. c.
Inter dilectos. ad finem. Et in glo. dis-

cap. fides. extra de electionibus. cap.
Qualiter post obitum. extra de procura
to. cap. Auditis s. Accessorium.

Principio malo inchoata dif
ficile bono peragū
tur exitu. i. que. f. Principatus. Leo pa
pa. Hinc dicitur. De tam sinistro princi
pio quis felix exitus speratur. pma. que.
pma. fertur. s. finali.

Prior conventualis p. r. i. le
gatus etiam si ad prioratus
non consuevit per electionē assumi. Ad
autem claustralis prior. De rescriptis. c.
Et si. in clem. t. in s.

Prioratus regularis v. l. amministrazione
nō committat nisi sit ex res. professus oz
dinem ipm. de statu. mon. c. q. ca. Ne
in agro. s. Sane. in clem. t. in s. Nec hu
iusmodi officia alicuius monasterij per
monachos eiusdem gubernari solita cō
mittantur vel officia commissa dimittan
tar monachis alterius monasterij absq
licentia pape. contra faciētes sunt ea v
ce p. a. t. i. potestate ordinādi de huiusmo
di. Sed in nō exemptis episcopis. in ex
emptis vero p. a. t. i. ordinare habebit de
illis. Recipientes autem r. r. r. r. r. r. r.
huiusmodi officia sunt ipō tare ineligib
iles. de preb. r. dignita. c. Cum singu
la. libro sexto.

Prioratus plures v. l. ecclesias curatas re
ligiosus nō habet sine licentia pape. In
fra. Religiosus habens.

Prior. Qui p. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r.
re. de regulis iuris. cap. Qui prior. libro
sexto. extra de maio. r. obedien. c. i.

Privilegium dicitur eo q. i
pauato ferat.
dist. in. iij. Privilegia.

Privilegium semp debet aliquid confer
re. Unde quod quis potest cum consen
su prelatoz. hoc etiā potest per privi
legium sine consensu eozum. extra de pri
vile. cap. In his. extra de verbo. signi. c.
Abbate. s. Contra quod.

Privilegiū a papa concedit sic q. alterius
iusticia nō ledat. ar. extra de privilegij. c.
Patentibus.

Privilegium dari debet sine p. i. u. d. i. c. i. o
al
terius. extra de religiosis domibul. cap.
Quia monasterium.

Privilegium cura quo et sine p. r. e. i. u. d. i. c. i. o
datur. s. P. r. e. i. u. d. i. c. a. r. e.

Privilegia dicunt quasi privata legia. eo
q. p. r. i. v. a. t. a. m. l. e. g. e. m. s. i. n. g. u. l. i. s. g. e. n. e. r. e. n. t. x. x. v.
que. p. m. a. I. d. e. o. a. n. t. e. f. i. n. e.

Privilegio papali nullus vti debet in p. r. e. i. u. d. i. c. i. u. m
al. t. e. r. i. u. s. e. x. t. r. a. d. e. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. r.
v. l. u. p. a. l. c. a. p. E. x. t. u. a. z.

Privilegiū obtentum sup. r. o. l. i. t. t. i. g. i. o. s. a. i. a. l.
e. r. i. u. s. p. i. u. d. i. c. i. u. m. n. o. v. a. l. e. t. e. x. t. r. a. d. e. t. e. s. t. i.
b. u. s. r. a. t. t. e. s. t. a. c. a. C. a. u. s. a. m. q. u. e. v. e. r. t. u. r.
N. e. c. v. a. l. e. t. o. b. t. e. n. t. u. m. s. u. p. p. r. e. s. s. a. v. e. r. i. t. a. t. e. e. x.
t. r. a. v. t. l. i. t. e. p. e. n. c. a. D. i. l. e. c. t. u. s. f. i. l. i. u. s.

Privilegia nō debent ampliari. quia sūt
odiosa. argumentum extra de decimis.
cap. Dilecti filij.

Privilegij verba sunt intelligenda. infra
Verba literaz.

Privilegiū non reuocat compositionē p. r. o.
p. r. i. u. s. f. a. c. t. a. m. d. e. q. u. a. i. n. e. o. n. o. c. a. u. e. t. u. r. E. x.
t. r. a. d. e. d. e. c. i. m. i. s. c. E. x. m. p. l. i. c. i.

Privilegium paucorū non facit cōmunez
legem. x. x. v. q. f. c. s. i. p. o. s. t. m. e. d. i. a. n.

Privilegiū speciale derogat generali. vbi
supra. ad finem. Etiā si non facit mētiō
nem. extra de rescriptis. c. f. s. Generali.

Privilegiū secundū non reuocat p. r. i. u. i.
n. i. s. i. f. a. c. i. a. m. e. n. t. i. o. n. e. d. e. e. o. e. x. t. r. a. d. e. p. s. e. r.
p. t. i. o. c. a. p. V. e. n. i. e. n. s. I. n. f. r. a.

Privilegia posteriora prioribus non vero
gant. x. x. v. que. ij. per i. o. r. a. m. n. i. l. i. m. e. n. t. i. o. z.
f. a. c. i. a. n. t. e. t. i. a. m. s. i. p. r. i. u. i. s. i. t. g. e. n. e. r. a. l. e. r. e. s. e. c. i. u.
d. u. m. s. p. e. c. i. a. l. e. e. x. t. r. a. d. e. r. e. s. c. r. i. p. t. i. s. c. P. l. o. n. u. l. o.
l. i. e. x. t. r. a. d. e. p. s. e. r. i. p. t. i. s. c. V. e. n. i. e. n. s. E. t. g. i. o. s. a.
x. x. v. que. f. Q. u. a. n. t. e. m.

Privilegiū quandoq. tollit per sententiā
contrariam ipsius concedentis. extra de
senten. et re iudi. cap. Suborta.

Privilegio exemptionis p. p. o. s. t. e. r. i. o. g. e. n. e. r. a. l. e.
m. a. n. d. a. t. u. m. s. i. n. e. m. e. n. t. i. o. n. e. s. p. e. c. i. a. l. i. s. n. o.
d. e. r. o. g. a. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. e. x. t. r. a. d. e. o. f. f. i. i. u. s.
d. i. c. a. p. D. r. a. u. e. g. e. r. i. m. u. s.

Privilegio libertatis non potest quis re
nunciare absq. licentia eius cuius obest
extra de arbitris. c. Lū. r. p. e.

Privilegio libertatis siue c. m. u. n. i. t. a. t. i. s. n. e.
m. o. r. e. n. u. n. c. i. a. r. e. p. o. t. e. s. t. i. n. p. r. e. i. u. d. i. c. i. u. m. p. a. p. e.
e. x. t. r. a. d. e. s. e. n. r. e. i. u. c. S. u. b. o. r. t. a.

Privilegium cessat cessante causa p. q. d. a.
t. u. m. f. u. i. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. e. x. t. r. a. d. e. v. e. r. b. o. s. i. g. n. i.
c. a. p. A. b. b. a. t. e. s. H. i. s. i. g. i. t.

Privilegium personale personam sequitur et extinguitur cum persona. de regulis iuris. capitulo. Privilegium. li. vi.
Privilegium allegans debet ipsum ostendere. distin. c. Contra morem.

Privilegium amittitur per abusum. Nam privilegium meret amittere qui concessa abutitur auctoritate. xi. q. iiij. Privilegium xxv. q. ultima. §. His ita respondet. Extra de regularibus. c. Licet quibusdam. Item propter delictum. xxv. que. ii. Ita nos. Item propter contrarium factum. extra de privilegiis. cap. Si de terra. extra de constitu. cap. Cum accessissent. Item per negligentiam. ff. de nundinis. li. i. Cum aliquis scilicet. non vitur eo tempore debito. et hoc per prescriptionem triginta annorum in spiritualibus. in temporalibus vero decem annis prescribit. extra de privilegiis. capi. Si de terra. Item propter enorme supveniens damnum. Extra de decimis. cap. Suggestum. Hec in glossa. xxv. que. ii. c. Privilegium.

Privilegium non tenent servare quod is cui datum est non servat. extra de sentent. ex. c. In audientia.

Privilegium illius servandum non est qui aliorum privilegia non servat. Extra de appellationibus. cap. An sit deferendum.

Privilegia romane ecclesie non tolluntur prescriptione: nisi centenaria. xvij. que. iiij. Nemo.

Privilegia religiosorum incoscussa maneat. extra de privilegio. ca. Ut privilegia.

Privilegium hospitaliorum de nonalibus et decimis. habetur de verborum significatione. ca. Veniens. libro sexto.

Privilegium quo conceduntur fructus novialium: intelligitur. vt. §. Decime novialium.

Privilegium quod episcopus fructus primi anni ecclesie vacantis recipiat intelligitur sine preiudicio fabrice ecclesie vel alterius cui ex privilegio statuto vel consuetudine debetur. nisi in dicto privilegio aliud contineatur. de rescriptis. ca. Si propter. libro sexto.

Privilegio derogatur per pactum. de pactis. c. Pactum. li. vi. Glossa verbi derogetur. Si pactum sequitur privilegium. Si autem privilegium sequitur pactum. ipse

sum non valet contra pactum. nisi fiat in eo mentio de pacto.

Privilegium datum prelato et sue ecclesie non extenditur ad loca alia illi ecclesie subiecta. scilicet quod vigore privilegii illius possit ratione alicuius subiecti loci rem alibi convenire ubi administrator in eodem loco residens ipsum de iure convenire possit. Contrarium faciens condemnatur in expensis et ad interesse. et processus sunt irriti. de rescriptis. capi. Abbate in clementinis.

Privilegium scilicet datur alicui singulari persone ecclesiastice vel seculari quod a quo excommunicari suspendi vel interdici aut eius ecclesia vel terra interdicto suspendi non possit: non extendit ad sententias ordinariorum. nisi dictum privilegium esset datum alicui regi aut regine: aut illorum filijs vel loco religioso aut ordini alicui. de privilegiis. cap. Ne alicui libro sexto.

Privilegium concessum aliquibus vel tempore interdicti divina celebrentur: huiusmodi. §. Interdicti. impozet privilegias Privilegium spoliati est: cui non possit nudatus. de restituta. spoliatorum. cap. Frequens. li. vi.

Privilegiatus. Supra. Exempti. Privilegiatus vocatus ad iudicium compareat et privilegium ostendat vel alleget. alias sententia contra eum lata tenet extra de appellationibus. capi. Si duos bus.

Pruar debet suo qui non suus non vult dimittere. Extra de prebendis. c. De multa.

Pruar quomodo prescribit. §. Prescribere non potest.

Pruar officio privetur et beneficio. di. lxxij. Si quis amodo. et capi. sequen.

Probat deus bonos cum malis eis accidere permittit. xxvij. questio. v. Nec mirum. Augustinus libro de civitate dei. Sed non reprobat vota bonorum cum conatu eorum adversa obicit. vij. questione prima. Adversitas.

Probationis anno non completo nullus ad professionem recipiatur. vij. questio. iiij. Gonsaldus. xij. questio. iiij. Monasteris

extra de regularibus. cap. Ad apostolica
Hodie tamen obrinet solum quantum
ad mendicantes. de regularibus. capit.
Constitutionem. libro sexto. Cum pe-
nis imbi. vt supra. Vinorib⁹. Supra.
Annus.

Probationis sunt quattuor modi. scilicet
per testes. instrumenta. confessionem. et
evidentiam facti. extra de restitutio. spo-
liatorum. cap. Cum ad sedem.

Probatio mulieris per aspectum corporis
in causa matrimonij preualet viri iu-
ramento copulam carnis factam asseren-
tis. extra de probatio. c. Proposuiti.

Probatio hominis in extremis constituti
si licet verum dicat: non tamen sufficit.
extra de presumptionibus. ca. Litteras
in glosa.

Probare debet titulus qui allegat confes-
sionem. extra de procuratoribus. cap. Ex
insynatione.

Probatio eorum coram. sufficit si plura in
libello narrantur. argumentum extra de
translationibus. ca. Inter corporalia. Si
tamen se quis astringit ad probandum duo
tunc non sufficit vnum probasse. Extra
de probationibus. cap. Licet. Supra. Ac-
culatio.

Procedendum non est
tra absen-
tem. nisi contumacem. extra de causa pos-
sessio. cap. Susceptis. Nisi etiam citatus
confessus. vel victus. extra de maio. et
obedientia. cap. Inter quattuor.

Processus annualis curie habetur particu-
larim. Supra. Excoicatio in suis casu.
Et supra. Absoluendi.

Processus et sententie in ecclesijs vltimi-
terijs a secularibus late non valent. De
enunitate ecclesie. cap. Decet. li. ij.

Processus peccans in modo facti non va-
let. sicut nec peccans in facto. extra de re-
stitutione spoliatorum. cap. Pisanis.

Processus ab excoimunicato impetratus
super alto q^o articulo excoimunicationis
vel apellationis: ipso iure non valet. de re-
scriptis. cap. pmo. libro sexto.

Procuratorem instituere
et per euz
agere potest qui non valet personaliter
causa adesse. in causa tamen criminali nec

accusans nec accusatus per alium expe-
riri debet. xv. questio. iij. per totum.

Procurator quis dicatur. supra. Aduo-
catus. Sed melius in glosa. ij. questioe.
vij. Si quis erga.

Procurator ad negocia potest generaliter
institui. de procuratoribus. cap. Qui ge-
neraliter. In glosa verbi. Generaliter. li-
bro sexto.

Procurator generaliter institutus ad ne-
gocia potest agere defendere: exceptis
casibus speciale mandatum exigentibus.
de procuratoribus. cap. Qui generaliter.
Item glosa verbi. Casibus. vide. codez
capi. Qui ad agendum. Et infra proxime.

Procurator datus ad agendum et defen-
dendum ac generaliter ad omnia etiam
si speciale mandatum exigant: non admi-
tatur vigore huiusmodi generalitatis in
articulo in quo speciale mandatum exi-
gitur. Sed si articulus speciale man-
datum exigens a dicta clausula genera-
li fuerit specificatus: tunc etiam ad non
expressos admittitur. e. cap. Qui ad age-
dum. libro sexto. infra proxime.

Procurator habens mandatum iurandi
et omnia faciendi que speciale manda-
tum exigat: non potest contra electum vel
prouisum opponere vigore huiusmodi cri-
mina vel defectus. de procuratoribus. ca.
Non potest. in clementinis.

Procurator ad agendum et defendendum
generaliter: non potest sine speciali man-
dato iuramentum deferre: transigere vel
pacisci. nisi habeat generaliter liberam ad-
ministratiorem bonorum et cause: vel qua-
do datus est in rem suam. de procuratoribus.
cap. Qui ad agendum. libro sexto.
Et iuncta glosa. verbi. Concessa. Su-
pra proxime.

Procurator datus ad agendum cogit etiam
defendere vel satisfacere de defenden-
do. Blosa vbi supra verbi. Ad agendum
Procurator ad appellandum contra elec-
tionem prouisionem vel postulationem
alicuius non est idoneus nisi omnia que
in formam vel personam obicere et pro-
pter que appellare intendit sint singula-
riter et clare in eius procuratorio expres-
sa. Et q^o habeat speciale mandatum iurandi
corporaliter in animas eorum quorum.

procurator est. et q̄ ipsi credant inibi ex
pressis vera esse. et se probare posse. de ele
ctionibus. capitu. Procurator. libro sexto.
Et habet locum quando extra iudici
um appellatur. eodem. cap. Constitutio
libro sexto. Appellantes contra.

Procuratores plures simul instituti sine
clausula in solidum vnus sine altero nō
admittit. Si cum clausula illa. tunc il
lius conditio melior est qui per litem cō
testationem negociuz primo occupabit.
Et tunc alter non admittetur nisi in cō
stitutione esset expressum q̄ nō fieret. me
lior conditio occupantis. et tunc primo
nolente vel impedito potest alter suscipere
negocium et perficere. nisi alius fuerit
a primo substitutus. qui sic substitutus al
teri preferitur. Si vero nullo substituto
alter negocium suscipit. non poterit pri
mus occupans cessante impedimento ip
sum resumere. nisi etiam secundum con
tingeret impediri. de procuratoribus.

Si duo. libro sexto.
Procuratorum plurium non in solidum
simul tamen institutorum super causis ele
ctionum provisionum vel postulationū
aut aliorum spirituum alium negociuz po
test interdum interdum eligere. qui solus ne
gocium prosequatur et nullus post eum
admittatur. nisi sicut superius dicitur
non occupans post occupationem al
terius admittendus. Ibidem. vb. s.

Procurator ad iudicia potest post litem cō
testatam dare alium procuratorem. ante
non. nisi fuerit datus in rem suam vel a
domino habuerit mandatum de substi
tuendo. etiam non certam personā. Et
procurator ad negocia libere potest da
re alium quandoquē vult. de procura
toribus. capitulo. Non indistincte. li. sexto.
Itē glosa verbi. Deputare. dicit. No
ta differentiam inter procuratorem. ad
iudicia et ad negocia.

Procurator substitutus ab alio procura
tore habente mandatum substituēdi nō
potest amplius reuocari ab illo si ipse iam
mandatum suscepit licet eo nondum
usus sit. nisi dictus procurator substitu
ens habuerit etiam potestatem reuocan
di in mandato. eodem. cap. Is qui. li.
bro sexto. Glosa verbi. Ab illo. dicit q̄ be

ne potest a domino reuocari ex causa ra
tionabili. vt infra. prime.

Procurator fuocari libere potest a domi
no ante litem contestationem. post ipso nō
ipso nolente. nisi rationabilis causa sub
sit. Potest tamen dominus ipse adesse cū
procuratore. maxime si de collusionem ti
meat. de procuratoribus. capitu. Quas
uis.

Procurator ad plures causas institutus
si in altera illarum alium substituit. ma
net tamen ipse in alijs procurator. eo. ca.
Is qui. libro sexto.

Procurator sub ea forma institutus quo
tiens scilicet constituens. siens fuerit
non intelligitur reuocatus: si constituens
causam met tractauerit ante vel post litem
contestatam. Secus si simpliciter ad
causam institutus sit nisi dominus ex
presse testetur q̄ met tractando ipm nō
intendit reuocare vel hoc alias probabi
liter appareat. eodem. capitu. Si quem.
libro sexto.

Procurator pro ecclesia per prelatum in
stitutus reuocatur per mortem constitu
entis etiam lite prius contestata. et etiā
quo ad negocia iam incepta. de procura
toribus. cap. Procuratorem. in clemen.

Procurator qui renuit suscipere procura
torium potest postea illud acceptare q̄
diu constituens in illa voluntate persiste
rit. eo. ca. Licet is. libro sexto.

Procurator sine protestatione recipiens
instrumentum procuratoris in quo do
minus pro ipso cauebat super inclusis in
procuratorio. cogitur ipam dominū de
fendere. eodem. cap. Instrumento. i. cle
men. is.

Procurator ad matrimonium contrahē
dum non est idoneus nisi de hoc habe
at speciale mandatum. nec in hoc alium
constituere potest. nisi specialiter habeat
in mandato. Et si dictus procurator fu
erit reuocatus: ipsum matrimonium p̄
contractum non tenet. etiam si tam ipse
q̄ ipsa cum qua contraxit per reuocatio
nem ignorauerit. de procuratoribus. ca.
Procurator. li. vj.

Procuratorem non potest vir constituere
in accusatione adulterij. quia oportet
seipsum ad talionem scdm leges obliga

re. Non tamen scdm canones. extra de procura. c. Tue fraternitatis.

Procurator fieri potest filius familias sine consensu patris tam ad negocia q̄ ad iudicia. de procuratoribus. c. Qui generaliter. libro sexto.

Procurator ad negocia fieri potest q̄ cōplent decimū septimū annum. sed ad iudicia non: nisi maior viginti quinq̄ annis. vbi supra.

Procurator non potest institui religiosus etiam pro alio religioso sine licentia sui prelati. nisi litis sue cōsorte. Nec potest alium cōstituere vel dstituire sine dicta licentia. etiam si hoc habeat in mandatis. de procura. ca. Religiosus. in cle.

Procurator appellare potest. sed nō cogitur appellacionem prosequi. quibus. extra de procura. c. Nō iniuste. c. Pro ut.

Procurator etiam post iuramentum de calumnia deputatus: iurare tenet de calumnia in causa appellacionis. de iuramento calumnie. c. In appellacionis. li. vi.

Procurator non recipitur testis in iudicio appellacionis qui prior iudicio procurator fuit appellantis. de testibus. c. Romana. libro sexto.

Procuratoris falsi factū preiudicium domino. extra de procuratoribus. c. Talia. cap. ex insinuatione.

Procuratorium sub generalitate non cōprehendit maiora vel grauiora q̄ in ipso exprimuntur. de pecu. c. Non potest. i. de mentimis.

Procuraciones pecuniarias facientes. i. Suspensi sunt ab ingressu.

Proditor est qui propter timorem rem non defendit veritatem. et qui tacet eam. xj. q. iij. Nolite. Item qui crimen alterius sibi soli notum manifestat. ij. q. j. Si peccauerit. Item q̄ maliciose alium circumuenit et seducit: vt in periculum trahat salutis. xvj. q. p̄ma. Si cupis. Item qui rem sibi cōmissam exponit hostibus. xxij. que. v. De forma. Item qui iussa veritatis contemnit. xj. que. iij. Abijt. Item qui sibi cōmissum reuelat. di. xij. Herui. Hec glōsa. di. xvj. cap. Clericus. ver. Prodicionibus.

Profectus virtutum. s. Gradus.

Professio potest fieri in manus episcopi vel abbatis vel abbatisse vel sacerdotis vel super altare. extra qui clerici vel vouentes. c. Lō soluit.

Professionem conuersorū si abbates ante annum recipiant: anima dersione debita sunt corrigendi. extra de regularibus ca. Ad apostolicā.

Profiteri possunt religiosi nō mendicantes etiam infra annum probationis expresse vel tacite. Sed expresse emissa etiam habitu seculari nō mutato: illi eidez religioni precise obligat. Tacita vero infra annum probatōis facta per susceptiōnem habitus qui tantū datur profitentibus: non illi specialiter: sed alicui religioni generaliter obligat: si etatis legitime sit sciens ac voluntarius et triduo perseueret. et hoc tam in mendicantibus q̄ in non mendicantibus. de regularibus. c. Lō satisfactionem. li. vj.

Professus tacite vel expresse quis fit. Infra. Religionem ante quorūmdecimū annum et cui religioni obligatur. s. Profiteri. Infra. Religio.

Professio mendicantium non fiat infra annum. et p̄gra transgredientium. Supra. Binoribus.

Professus iudicatur qui habitu professore assumpto tribus diebus stat cum professis cantando. Extra de regularibus. c. Ad nostram. et glōsa. xxvij. q. j. Hec. v. Diurna.

Professio etiam sine habitu facit monachum. extra de regula. c. Porrecti.

Professionem ante annum faciētes. Supra. Excommunicatio. s. xxi.

Professus castitatem si arrogāter cōingatos vituperat: anathema sit. di. xxx. Si quis propter. Vel si simpliciter nuptias damnat. e. c. Si q̄s vel.

Prohibentis conditio. In re communi potior est conditio prohibentis. de regulis. c. In re cōmuni. li. vj.

Prohibentur multa in iure fieri que tam facta tenent. extra de regularibus. ca. Ad apostolicam. Et hoc verum est vbi non cauetur q̄ si fiat non valebit.

Prohibitum si quid non fuerit: videt esse

concessum. xxx. q. iiii. Post vxoris.
Prohibita intelliguntur omnia que in iu-
re non inueniuntur concessa. argumētū.
extra de appellationib. cap. Pastoralis.
iuncta glō. et extra de translationib. ca.
Inter corporalia.

Prohibitus vna via nō debet alia via ad
hoc admitti. extra de procuratorib. ca.
Tue fraternitatis. Item cum quid vna
via prohibetur alicui: ad alia nō de-
bet admitti. de regulis iuris. c. Cum qd
vna. libro sexto.

Prohibita. Cum qd prohibetur: phiben-
tur omnia que sequuntur ex illo. e. c. Cū
quid prohibetur.

Prohibitōnes facte a supioribus ne sub-
diti statum ecclesiarum monasteriorum
siue locorum aut personarū visitatorib.
vel legatis apostolicis reuelent: iuramen-
ta: pmissiones seu obligatōnes super hu-
iusmodi facte alia contraria: irrita sūt:
sed et sententię vel censure et pene illorū
non obligant. Et debent contra facien-
tes a visitatorib. grauius puniri. de offi-
cio ordina. c. Quia pleriq. li. vi.

Prohibentes subditos ne ecclesiasticis ve-
dant vel obsequantur. Supra. Excom-
municatio. s. iiii.

Promissione nuda nō ob-
ligatur aliq. extra de voto. c. Litterarū.

Promissum non implere nō est semp men-
daciū. xxi. q. ii. Beatus Paulus.

Promissione facta semper plus intelli-
gitur q. exprimitur. vbi supra. et. xi. que. iij.
Antecessor. Nam etiam semper auctori-
tas superioris excipitur: etiā si iuramen-
to firmetur. extra de iureiuran. c. Venie-
tes. s. Juramento intelligunt.

Promissio est impia que scelere adimplet
Unde. in malis promissis rescinde fide
xxij. q. iij. In malis. Isidorus In s. no-
nimis. libro secundo. In malis promissis
fidem non expedit obseruari. de reg.
iuris. c. In malis. li. vi.

Promissum enim illicitum peius est im-
plere q. periurare. xxi. q. iij. Unusquis-
q. Ambrosius libro de officijs. Supra.
Juramentum illicitum non debet. Et
infra.

Promissum quando dicitur illicitum. su-

pra iuramentum dicitur licitum. Et qñ
debet seruari. Ibidē.

Promissum non frāgitur cum in melius
permutatur. extra de iureiura. cap. Per-
uenit. secūdo.

Promissio facta alicui de beneficio cōse-
rendo propter obsequiū est simonica.
et econuerso. extra de simo. c. Cum cēt
Promissiones per quas quomodocunq.
datur via ad beneficia vacatura repro-
bantur et euacuantur omni obligatōne
de cōcessi. pben. c. Detestanda. li. vi.

Promouendi ad sacros or-
dines debēt
habere etatem. moxum grauitatem. scie-
ntiam. et legitimitatem natalis. Extra de
electioni. c. Cum in cūctis

Prominatio electionis q.
modo fiat.
supra. Electionis prominatio.

Propheta largo nomine dici-
tur predictor. dis-
c. iij. Sic rector. Gregorius in pastora-
cap. xv.

Prophetisant quādo mali: et habent p-
phetie spiritum: non autem meritum. i.
que. i. Prophetauit Saul. Augustin.
super epistolā Jobānis.

Proprietas introducta est p-
pter maliciā ho-
minum. fuerunt enim prius omnia com-
munia. xij. q. j. Dilectissimi. c. Com-
munis vita. Quo aut iure. vide supra. Pos-
sessio.

Proprium nemo quid dicat.
quia nullus secus
aliquis natus intulit: nec deus iniustus
est vt vnum licenter voluerit abundare
et aliū egere. dist. xlvij. Sicut. Am-
brosius super Lucam.

Proprium religiosus habens vinēs mor-
tuus est. xij. q. j. Nolo. Et talis in morte
inuentus careat sepultura ecclesiastica.
extra de statu monachorum. c. Cum ad
monasterium. s. Monachus q. qd.

Proprium nō habentes repetere ablata
non possunt. Unde Wartbei. v. iubē-
tur auferenti tunicam: etiam palliū red-
dere. xij. q. j. c. j. Et per totā. q.

Proprio renunciantes nō possunt dare
nec recipere absq. licentia superioris: s.

et cum licentia recepta nō possunt aliter dispensare q̄ sicut illi placet. xij. q. i. Nō dicatis. Augustinus.

Propositum firmum in animo de meliori non prosequens: peccat. xvij. q. i. Qui bona. Gregorius super Ezechiel. glossa scōm quosdam. mortaliter scilicet. Hurgonem. sed fm alios venialiter.

Prosperitate malorū nil in felicius. xxij. q. i. Paratus. Augustin⁹ sermone de puero Lenturionis.

Prosperitas presens debet timeri ne forte sit alicuius boni remuneratio. De peccatis. ij. Cavendum. Nam ipa dat malis. et factis bonis. Ibidē. Gregorius omelia de vitare.

Profunt collecta que singula nō profunt. extra de p̄batione. c. Cum causam.

Provisio beneficii vel ecclesie supra. Auctoritas.

Provisionem dignitatis vel personatus impugnans. s. Electōem. postulatōem

Provisio quam papa alicui de beneficio fieri mandat vsq; ad certam summā: nō intelligitur de pensioe. nisi specialiter habeatur in mandato mentio. d̄ preben. e. Quāvis. libro sexto.

Provisionis mandatum q̄ alicui prouideatur de beneficio ecclesiastico consuetudo assignari clericis secularibus: intelligitur de beneficio tanto tempore a seculari vel secularibus clericis pacifice possessio: et continue vt prescriptio legitima sit completa: etiam si a religiosis ante vel post fuerit gubernatum. Si vero continet clericum seculari prouideatur de prioratu: non intelligitur de prioratu religiosus modo predicto gubernato. nisi specialiter in littera exprimitur. e. capi. Cum de beneficio. libro sexto. Glossa. d̄. Prescriptio legitima. id est quadraginta annorum.

Provisionis mandatum ea forma vt quis prouideatur alicui de beneficio ad eius vel alterius collationem pertinente: intelligitur de eo quod primo vacabit. Si vero plura simul vacarent: seruetur ordo scripture. vt scilicet ei prouideatur solus de

illo quod ad eius collationem pertinet cui scribitur. de preben. et digni. c. Dato nostro. libro sexto.

Provisionis mandato apostolico de dignitate etiam curam habente nō intelligitur dignitas ad quam per electionem acceditur. e. c. Cum in illis. li. vi.

Provisionis gratia de beneficio ad alicuius collationem pertinere non intelligitur de beneficio ad eius presentationem vel institutionem dumtaxat pertinente nec e converso. eo. ca. vbi. s.

Provisio beneficii in aliqua ecclesia presertim alicui reservata: iudicat reservata auctoritate apostolica. Unde ille omnibus alijs preferendus est quibus post confirmationem per papam factam ipse papa postea mādauerit prouideri: etiam canonice collato alicui eorumdem. e. ca. Si apostolice. libro sexto.

Provisionis gratia quādo extinguitur. supra. Gratia extinguitur.

Provisionis gratia data beneficium prout habenti vel nō s. Concessioem habet. s. Concessio sub p̄uilegiis gratia d̄ cura animarū nō cauēt. s. Beneficium curā. Provisio beneficii. supra. Gratia. s. Concessio.

Provisio ad remediū tendit ad noxam. Supra. Malicia.

Proximi nostri sunt oēs homines nature n̄e cōsordes

Proxim⁹ diligit cū a malo ad deū trahitur. xxij. q. iij. c. vi. Aug⁹. ad Hacedo. Proximi dilectio. s. Dilectio.

Proximos nos dō faciūt n̄ loca: s; merita. di. xl. Non loca.

Prudentia sp̄ritus cū simplicitate colūbe debet quisq; habere. xvij. q. j. Si cupis.

Prudentie p̄p̄e inicit q̄ ea q̄ sibi videt dicenda lagēda decretis p̄m p̄p̄it. extra d̄ cōstitutio. cap. De inicitis.

Psalmū sūere et dare tipanū: ea sacerdotibus sp̄alia accipere et eis sp̄alia largiri. ij. q. i. eccial. s. qz s.

Subertas masculi est quartus decimus annus et femine duodecim⁹. xx. q. j. Puella. q. ij. Si i qualibet. s. Etas. s. Annus.

Publice honestatis iusticia. *Supra. Spōsalia.*

Publicam quid sit. s. Notorium.

Puella in contrahendo m̄simoni
um debet sequi arbitrium
sui liberi: non patris serui. *xxij. que. iij.
cap. vnico.*

Pueri etatem nubile habentes nō
coguntur sequi voluntatez
parentum. *Extra de regularibus. capi.
Lum viram.*

*Pueri dicuntur dolicapaces quando sūt
decem annorum cum dimidio: tunc pos
sent peccare preterq̄ in adulterio. ff. de
re. iudi. pupillum. Sed Augustinus ad
Renatum dicit: q̄ dolicapax sit septem
annorum. et tunc potest mentiri et v. u. z
dicere. vt habetur de consecra. disti. iij.
in glosa. cap. Paruuli.*

*Pueri ante trienniū debent nutrirī apd
matrem. z postea apud patrem. extra de
conuersione in delictum. c. Ex lris.*

*Puer centum annorum est maledictus.
Ilaye. lxv. cap. tu. z. ij. questio. vij. Pau
lus. primo.*

Pugnantes clericus vel ad pu
gnam naues gu
bernantes vel in bello hortantes graui
ter peccant. Et sunt deponēdi. *Extra d
penis. cap. Quod in dubijs. Glosa. intel
ligitur de bello iniusto.*

Punitio malis expedit ne cadāt
in penas. *xxij. questi. v
Non est. Supra. Valis. s. Peccatori i
penitenti.*

*Punire malos non est crudelitas. xxij. q
quinta. Non est crudelis. q. viij. Legi.*

*Punit deus quandoq; p̄ nescientes. quā
doq; per scientes. xxij. q. v. s. vltimo.*

*Puniri debent eternaliter qui nunq; vo
luerunt a peccato desistere. si semper vis
sissent semper peccassent. de penite. di
stin. p̄ma. Voluissent.*

*Puniuntur subditi pro peccatis prelato
rum. z filij pro parentum. Supra. Pre
lator. f. Punitur.*

*Puniuntur quidam hic temporaliter ne
alibi eternaliter puniantur. sicut in dilu
uio z sodomorum ac egyptioruz occiso
ne. xxij. que. v. Quid ergo. Jeronymus
in Naum. Glosa. Intelligitur de penite*

tibus. Quidam autem hic et alibi. de pe
niten. distincti. iij. Ignis succensus. Bre
gorius in moralibus.

*Punitio malozū quandoq; dissimulatur
propter multitudinem. xxij. que. iij. In
fidelis. s. Multitudini.*

*Punitur nullus pro peccato alteri? igno
rans. j. que. iij. Nullius. nisi imitatores
eodem. s. Sed bis. Quod intelligit de
pena eterna. quia corporaliter quis etiā
ignosans pro alio punitur. eo. cap. Tur
batur. Ambrosius. Item glosa in p̄cis
pio questionis dicit. q̄ triplex est pena.
eterna. corporalis. spiritualis. Eterna
nunq; vnus punitur pro alio. vt. s. Cor
poralis est duplex. quedam circa corpus
ipsum. sic alius punitur pro alio. sicut
peccato. s. eo. s. Item peccato. Et
peccato filiorum Heli punitus fuit po
pulus eius. eo. s. Item peccato. Quedā
autem pena est circa statum rei. vt est ser
uitus vel infamia. sic punitur etia; z
filij pro parentib; s. vt. que. j. s. Verum.
xy. que. vltima. capi. Lum multe. xxij.
que. iij. cap. p̄mo. Spiritualis est q̄drus
plex. scilicet excommunicationis. qua nul
lus pro alio. xxij. que. iij. Si habet. Itē
inter. et sic vnus pro alio. Extra de
ponsali. cap. Non est vobis. Item remo
tio ab oblatione. sic vnus pro alio. xvij.
que. iij. Vltioz. Item ordinis. sic etiam
vnus pro alio. quia pro adulterio vxor
vir remouetur a promotione. di. xxxij.*

Si cuius. s. Prelatorum meritis.

*Puniri nullus debet sine accusatore. Ex
tra de exceptionibus. cap. Deniq;. Et si
ne culpa (nisi subit causa) non est aliq; p̄
punitus. de regulis iuris. ca. Si cul
pa. lib. sexto.*

*Puniri debz quisq; in eo in quo peccauit
extra de rescriptis. ca. Ex tenore. Extra
de translationibus. c. Licet.*

*Puniendi clericos modum z ordinē nos
tra. extra de iudiciis. cap. Lum nō ab ho
mine.*

Purgatio est quadruplex. scilicet spiritualis vbi
homo purgatur a peccatis. decima quis
ta. q. vltima. c. vlti. Item canonica. que
fit per sacramenti sacramentum. ij. que. v
Presbyter. Item vulgaris que fit p̄ aq̄m

frigidam. vel feruentem. vel ferrum igni
tum. vel duellum. Et hec prohibetur. qz
ibi temptatur deus. ij. que. v. *Weniam*
cap. *Consulasti. extra ne clerici vel mo*
nachi. cap. Sententiam. Item ignis pur
gatorij. que est granissima. s. Pena.

Purgatio peccati fit per fidei feruore. xv.
questio. vltima. cap. vltimo. Item p ba
ptimum et penitentiam. de consecra. di
stinctio. iij. Ad potest. Item per eucha
ristie vel aliorum sacramentorum digna
susceptionem. Ibidem. Item per opera
pietatis. xxij. que. ij. Si quelibet. Item
per aduersitatis perpellionem. distin. l.
Purgabit.

Purgans se iurabit super euangelia qz ipe
per se nec per alium fecerit. Sed cos
purgatores iurabunt qz ipse iuravit eum
verum iurasse. extra de purgatione cano
nica. cap. Quotiens.

Purgatio non est indicenda vbi crimen
notorium est. sed sententia condemnatio
onis ferenda. extra. eo. c. Cum dilectus
Purgatio non est neganti indicenda: nisi
laboret infamia. vj. que. v. Quia autem. xv
que. qnta. per totum.

Purgatio indicenda est propter infamia
vbi probatio deficit. extra de accusatio.
cap. Cum oportet. supra. Accusatorij.
Purgatorij ignis. s. Pena.

Quadragesima

siue carena. extra de spon
sa duo. capi. Accepisti. sup
verbo Carena. dicitur glosa

Vulgare est italicum. Et
dicitur carena a carentia hominum vel
cibariozum. Nam in illis quadraginta
diebus includuntur penitentes in loco
secreto vicino ecclesie a consorcio homi
num. Idem in glosa. cap. Accusasti. Ex
tra de accusationibus. Et sic exclusi ab ec
clesia incedunt capite discoperto et ci
nere sparso ieiunantes in pane et aqua. et
finitis quadraginta diebus iniungitur
eis penitentia septem annorum. quibus
secundis ferijs semel vrantur lacticinijs
quartis ferijs vno tantu ferculo. quadra
gesimali. sextis autem ferijs triu tribu buc
cellis panis intinctis cinere. et eisdem an
nis nec carnibus nec vino: sed aqua. nec

balneo vrantur. nec lecto. sed assere vlti
mo: aut terra dormiant. quibus septem
annis expletis: dumtaxat licet comuni
care dominico corpore. Hanc peniten
tiam Clemens primus pro mortali pec
cato instituit. Differunt tamen quadra
gena et carena. quia in carena septem an
norum penitentia potest per confessores
mitigari. s. Carena. vide.

Quadragesima est decia
dieruz to
tius anni. et ideo qui vnam diem frangit
decimam non soluit: et totam quadragesi
ma violauit. de psecra. distincti. v. Qua
dragesima. *Gregorius in omelia d qua*
dragesima.

Quadragesima ab omnibus debet ieiuna
ri. nisi quos necessitas excusat. de conse
distinctio. iij. Non liceat. et duobus ca
pitu. sequentibus. Et ab onis et lactici
nijs omnino abstinendum. ac sicut a ci
bi carnalibus: ita etiam ab omnib ani
me nociuis caueatur. distin. iij. Deniqz
Quadragesime tempore manducare non
licet: nisi prius dictis vestigio. de conse
tra. distin. pma. Solent.

Quadragesimali tempore in articulo ne
cessitatis possunt carnes comedi. Extra
de obseruatio. ieiunio. c. Consilium nos
strum.

Qualis quisqz dum moritur inue
nitur talis iudicatur. dis
xxv. *Qualis. Augustinus sermone d in*
cipit. In psalmo diximus. de penite. di
pma. Nunqd cayn. s. Justus.

Questio primo in iudicio propo
sita primo est terminan
da. quia qui prius appellat prius et agat.
extra de ordine cognitiozum. cap. Cum
dilectus.

Questuarij sub falso habitu in
uerti: si laici sint: ex
contaminentur. Si clerici: officioz bene
ficio priuentur. Et ipis qui illos miserit
interdicatur ab archiepiscopo exhorta
tionis officium per totam prouinci
am. non obstante privilegio vel appelo
latione. extra de puelle. c. Tuaz.

Questuarij non admittantur nisi habeat
litteras pape vel diocefani. sub hac for
ma. Quoniam. vt ait aplos. omnes sta

bimus ante tribunal: sed nec tunc predi-
care debent: sed solum negocium suuz p-
ponant. et quod in litteris continet. ca-
uentes ne sub falso habitu se gerant. Ex-
tra de peni. 7 remiss. cap. Cum ex eo. Itē
eo. ti. cap. Abusionibus. in clementi.

Questuarij simpliciter postulent subsidij
et indulgentias si habent pronunciet: et
a predicatōnis officio desistat: quos ad
eos constat nullatenus pertinere. de her-
eticis. cap. Ut officium. §. Compescen-
di preterea. libro sexto.

Questuarios etiam litteras habētes nul-
lus inuitus ad hospiciū recipere v'l eis
procurare tenetur: nec eos conuocatioez
ad stationem facere. Quis sententias i cō-
tradictentes pro predictis tulerit: irritē
sunt. Nec ipsi ad suas stationes faciedas
populis festa vel vacationes indicāt vel
ad stationes huiusmodi compellant. de
peni. 7 re. ca. Romana. li. vi.

Questuarij nō admittantur cum litteris
apostolicis nisi ipsi prius examinētur di-
ligenter. de peni. 7 remissio. cap. Abusio-
nibus. §. Litteras. in clemen. Et plures
ibi eorum excessus ponuntur pro quibus
si comiserint per diocesanos debent pu-
niri. non obstantibus privilegijs et exceptio-
nibus. Et si super aliquo ibidem excessu
vel articulo priuilegia haberent: illa tūc
reuocata. e. §. Ad hec. in clemen.

Ratio nulla permittit
vt quod pro cō-
muni vtilitate esse cognos-
citur cuiuscūq; vsibus appli-
cetur. extra de preben. cap.
Ratio.

Ratio est superior pars anime. 7 sensualis
tas inferior. Caput vero est mens. Ec-
clesiastes. ij. Oculi sapientis in capite ei?
extra de sacra vnctione. capitu. vnico. §.
Quia vero.

Ratione quod caret extirpare necesse est.
distin. lxviiij. Lorepiscopi.

Rationem reddent homines de ser de oī-
bus que in vsum vite receperūt. decima
quinta questione pma. §. Ex eo autē. Au-
gustinus de parulis ad Petrum. Itē
de omni verbo ocioso. xxij. questio. vlti-
ma. Quotiens. Jeronymus Item d nō
diligenter obmissis. xxij. questi. iij. Quā-

to. Augustinus sup Johannē.
Ratione carentes pro factis suis nō red-
dent rationes. decima quinta que. pma.
§. Ex eo.

Ratio sana exemplis est antepōnda. dis-
tina. Sana.

Radix omnium bonorum est cha-
ritas. de penitē. distinc. ij.
Quia radix. Augustinus omelia octava
Supra. Caritas.

Radix bone operationis est caritas. De
peniten. distin. ij. s. Opus bonum.

Radix et mater boni operis est pietas. su-
pra. Pietas.

Radix mali euellatur. Unde Augustin?
omelia. viij. Sine causa aliquis conatur
ramos incidere. Non contendent radi-
cem ene. Ideo virtus et viciū simul
mātere non possunt. de peniten. di. secū-
da. Quia radix. vt. §. sequenti.

Radix omnium malozum est cupiditas.
distin. clix. Huc etenim. Gregori?
Et ideo simul de caritate inesse nulli po-
test. de peniten. distincti. ij. Quia radix.
Augustinus omelia.

Radix omnium malozum est auaricia. di.
clxij. Bonozū. Gregorius.

Radix priorū peccati adhuc in corde elo-
se preiudicatur cum in illud post penitens
tiam homo relabitur. de peniten. distin-
ctio. secunda. Si quis.

Rapere aliena conuincitur q̄ vlti-
tra necessaria sibi retinet
re comprobatur. distin. xliij. §. Ordinan-
dus. Jeronymus. Et distinc. clxij. Si-
cut. Ambrosius super Lucam. Glosa. B
verum est tempore necessitatis alterius
Unde hic dicitur. Esurientium panis
est quoniam tu detines. Itē de illa rapina
habetur. xij. questio. pma. Ploto. questio
ne. ij. Turam. s. Possidere.

Rapina dupliciter committitur. scilicet quā-
do res rapitur. v'l quando vsus rei violē-
ter eripitur. xxxvi. q. j. c. vltimo. circa fi.

Rapinam non concessit qui furram pro-
hibuit. vnde illo prohibetur. xij. q. v.
Penale. Augustinus libro questionum
Exod.

Rapinā i holocaustū offert q̄ imoderate
corpore necessaria subtrahit. et qui se
indulcrete affligit. de conse. distin. v. Ho-

mediocriter. Jeronymus. Hinc dicitur
Iſaye. lxx. Ego dominus odio rapinaz
holocaustoz. Ibidem.

Raptores dicunt proprie qui publice et
violenter tollunt aliena. xiiij. q. v. Pena
le. Augustin⁹ in questionib⁹ Exodi.

Raptor dicitur etiam. vt. s. Rape.

Raptor dicitur inuente rei detentoz. xiiij
que. v. Si qd inuenisti. Ambrosius.

Raptor dei iudicio merito damnat. xij. q
ij. Et si illi.

Raptor magis peccat q̄ fur. xiiij. que. v.
Penale. Augustin⁹ in q̄stio. Exodi.

Raptores excommunicantur a prelato vbi
rapiunt. et excommunicatio significet pro
prio episcopo qui eos nō recipiat donec
satis faciunt. extra de raptorib⁹. ca. De
illis.

Raptor vel violator ecclesiarū manūste
deprehensus non recipitur ad penitenti
am nisi restituat vel restituendi cautioz
presterit. quo etiam in die facto penitenti
sepultura conceditur. qd si etiam contri
tus non fecerit: licet viaticum non nege
tur: sepulture tamē eius quicunq; cleri
cus interfuerit vel oblationes receperit
careat ecclesiastico beneficio: et ordinis
sui damnum irreuerabiliter patiatur.
extra de raptorib⁹. ca. Sup eo. j. Septi
tura prohibetur.

Raptores spoliantes naufragātes et om
nes pirate. s. Excoicatio. s. xv.

Raptus comittitur vbi nihil de nuptiis
agitur et puella contra voluntate rapit.
extra de raptorib⁹. ca. Cū causa. Si
militar vbi virginitas florem quis vio
lenter aufert puella. xxxvj. q. j. De rpto
ribus.

Raptores virginum et feminarum et eis
cooperātes ac consentientes sunt exco
municandi: si sunt laici. nisi penitentiaz
publicam egerint. scdm̄ glosam. Cleri
ci vero a gradu suo cadunt. xxxvj. que. ij
Eos qui. cap. Raptores. ca. De puellis
cap. Si quis.

Raptoris pena est q̄ raptam ducat v̄ res
ligionem intret. extra de raptorib⁹. ca.
Cum causam.

Raptor peracta penitētia publica potest
uxore ducere ipsam et raptā si ipsa postea
consenserit. xxxvj. questione. ij. Apd om

nipotentem. Gregorius homelia et p̄ to
tam questione. extra de adulterijs. ca. j.
et. ij. extra de raptoribus. cap. Cum cau
sam. cap. Accedens. Nisi sit sponsa alre
rius de presenti: tunc reddetur eidē. Si
autem de futuro: non cogitur eaz recipe
re. xxxvj. que. ij. Raptor. r. cap. sequenti.
Tamen scdm̄ leges non potest cū ea cō
trahere. Et quod canones dicunt ipum
cum ea non posse cōtrahere: intelligitur
quando non consentit: vel est sponsa al
terius de presenti. Hec glosa. xxxvj. q. ij
circa principium.

Raptor si uxorem raptam (vel aliam fm
alios) peracta penitētia duxerit: post
mortem ipsius non potest aliam ducere:
nisi cum dispensatione episcopi. xxxvj. q.
ij. Si autem.

Rarum plus appetitur q̄ quoti
dianum. distincti. xciij
Argimus. Jeronymus ad Euanthum
episcopum. Rarū omne rarum: vilescit
quoddianum. et paucitas honorabile
reddit minores: sed multitudine contem
pribiles maiores. sicut in india pulegiū
pipere pretiosius est. vbi supra ad finem
Jeronymus.

Rasura condone clericorum signi
ficat abdicatōnem ten
poralium. xij. questione p̄ma. Duo sunt
genera. Jeronymus ad quendam leu
tam.

Rasura lraz q̄ obest. s. falsitas. s. Lze.

Ratibabitio confirmat ma
le possessa de
cima sexta questione p̄ma. Quonia quic
quid. Jeronymus Damaso pape. Item
confirmat religionem. Extra de regula
ribus. capit. Cum virum Item senten
tiam confirmat. Extra de restitutio. spo
liatorum. capit. Cum ad sedem. in fine.
Item confirmat seu facit simoniam quā
do ratibaberis datum. Extra de simo.
cap. Sicut tuis.

Ratibabitōnem retrahere et mandato
non est dubium comparari. de regul⁹ iur
ris. capitulo. Ratibabitōnem. libro sex
to. l

Ratum quis habere non potest
quod ipsius nomine non
est gestum. e. c. Ratum.

Ratam habens captione[m] episcopi. s. Ex
comunicatio. §. xij. Item percussione[m] cle-
rici. eodem. §. ix.

Rebellis episcopo suo spoliatur
beneficio. extra de ex-
cessibus prelatorum. cap. Brauem.

Receptus in canonicum per lit-
teras aplicas alicui
ecclesie factam recipiendi aliquem con-
cessas. intelligitur receptus auctoritate ip-
sorum: non pape: si receptio alias specta-
bat ad illos. nisi in litteris illis aliud ex-
pressum. non obstantibus quibuscunque con-
stitutionibus. de rescriptis. cap. Cum aliis
quibus. libro sexto.

Recessus bonorum a monasterio sem-
per debet esse in men-
to. xxij. que. iij. Tollerandi. Augustinus
de verbis domini.

Recondicare post votum casti-
tatis est sacrilegi-
um vel post votum religionis. distin. xx
vij. De his.

Recondicantur a sit penitentia iterato im-
ponenda. de peni. disti. iij. §. His aucto-
ritatibus.

Recondicantur a sit penitentia iterato im-
ponenda. de peni. disti. iij. §. His aucto-
ritatibus.

Receptus nihil dicitur recipi per crismate
baptismate. condone. nec or-
dinatione. nec per balsamo. nec pro sepul-
tura. j. que. j. Dicitur est solere.

Reconciliatio est ad primam
statum resti-
tuta. ij. q. j. Notum sit.

Reconciliari debet ecclesia propter adulter-
ium in ea commissum. extra de adulteris
cap. Significasti.

Reconciliari potest ecclesia propter homici-
dium vel effusione[m] sanguinis per aquam
cum vino et cinere benedictam. extra de
coele. eccle. ca. Proposuit.

Reconciliari non debet ecclesia aqua be-
nedicta per simplicem sacerdotem. sed per
episcopum tantum. non obstante consuetu-
dine contraria. extra. eodem. c. Aqua.

Reconcilianda sunt cimiteria aspersione
aque benedictae solenniter. sicut in dedi-
catione ecclesie in quibus fuerunt corpora
excommunicatorum sepulta. eo. cap. Consu-
luti.

Reconciliatio siue consecratio. s. Ecclesia
ecclesiarum parrochia-
lium non prohibentur
leges vel prohibentur
audire ratione illarum
ecclesiarum nisi habeant plebanias ha-
bentes sub se capellas in quibus institu-
untur clerici perpetui. ne clerici vel mo-
cap. Statutum. li. vi. Item glosa verbi.
Ratione. dicit. nisi essent presbyteri: tunc
prohibent ratione ordinis. extra ne cleri-
ci vel mona. cap. Super speculam. Su-
pra. Excommunicatio. §. xx.

Rectores civitatum requisiti per episcopum
eius vicarium aut inquisitores in negotio
inquisitionis: si recusaverint iurare se ob-
servaturos constitutiones apostolicas con-
tra hereticos et colerari facturos subdi-
tis: in omnes et fautores hereticorum ac
de heresi suspecti puniuntur officio et bo-
nore regiminis. nec ulterius ad aliquod
publicum officium assumant. et quicquid
ut rectores fecerint: irritum est de here-
ticis. c. Ut officium. §. Statutum. li. vi.

Rectores locorum tenent parere inquisito-
ri vel episcopo in negotio inquisitionis
in investigatione. cap. de custodia et puni-
tione hereticorum ac fautorum ipsorum: non ob-
stantibus per lamentationibus siue appellatio-
nibus. Ita tamen quod de crimine heresis cum
sit mere ecclesiasticum se non intromittant
iudicando vel cognoscendo. Contra faci-
entes siue in predictis non parentes: sunt ex-
communicati. Et si finis per annum sustinetur
heretici condemnentur. de hereticis. cap.
Ut inquisitionis. libro sexto. s. Excom-
municatio. §. xxvi.

Rectorem vobis eligentes vel assumentes
supra. Excommunicatio. §. viij.

Redemptio viorum et mor-
tuorum fuit pas-
sio christi. de consecra. disti. ij. Semel
imolatus.

Redemptio captivorum sunt ornatus et va-
sa ecclesie. xij. que. ij. Aurum. cap. Apo-
stolicos. disti. lxxxvj. Pulchra. Ambro-
sius libro de officiis.

Redimere captivos tenemur. dist. lxxxvj.
Non satis. Quando malefactores. Su-
pra. Malefactorem. et confugientem.

Redimuntur peccata elemosinis. disti.
lxxxvj. Est etiam Amb. li. de officiis.

Redimuntur peccata elemosinis. disti.
lxxxvj. Est etiam Amb. li. de officiis.

Redire peccata dicuntur. supra.
Peccata dimissa.

Reddenda non sunt mala pro
bonis. xxiiij. q. iij.
Ser. differentie. Augustinus in exposi-
tione psalmozum.

Redditur malum pro bono vel econuer-
so multis modis. vbi supra.

Reddicuri sunt homines rationem de ml-
tis. supra. Rationem.

Reddere alienum nolens cum possit non
agit penitentia: sed se agere fingit. xiiij.
q. vj. Si res. Augustinus in epistola ad
Dacedoniam.

Reddere rem alienam inuentam nolens:
si et raptor est. xiiij. q. v. Si quid.

Reddere ablatum volens non potes:
non tenet. xiiij. q. v. c. f.

Regalia vel titulum in ecclesijs
aut monasterijs usurpa-
tes. s. Excommunicatio. s. xvj.

Reges dicuntur et aliosque prout
gunt. sicut sunt clerici. xij. q.
pma. Duo. Jeronymus ad leuita quedam.

Regendi frangitur auctoritas dum erga
subditos nimiam seruat humilitas. dis-
lxxxvj. Qn. Augustinus de vita cl. d. u.

Regendi et iubendi in maioribus est potes-
tas. in minoribus est obsequendi neces-
sitas. di. xxi. s. In his omnibus.

Regia voluntas est subdenda sacerdoti-
bus in causis ecclesiasticis. di. x. Tertu. e.

Regum itaqz tribunalia sunt subiecta po-
testati sacerdotali. eo. ca. Suscipitis. s.
Papa habet. s. Hanc.

Regum proprium est facere iudicium et iu-
sticiam. xxiij. q. v. Regum. vnde prauus
veraciter rex non dicitur. ij. q. f. Scelus.

Regum officium est iusta precipere et iniu-
sta prohibere. xxiij. q. iij. Si ecclesia. Item
malos opprimere et bonos subleuare. xxiij.
q. v. Regum. Jeronymus super Jere-
mia. Item pacem ecclesie procurare. et
blasphemantes deum et ecclesiam expu-
gnare. xxiij. q. iij. Quando vult. Et des-
bent rememorare vt ecclesie obseruata
obseruabilis obseruetur. disti. xi. Polis-
te. de conse. di. i. Basiliica.

Regimen in creaturis necessari-
us est. quia sine eo non
potest consistere recta administratio. di.

stin. lxxxix. Ad hec. Nam etiam bruta ani-
malia regimine viuunt. vij. q. f. In apib.
Jeronymus ad Rusticum monachum.

Regimen fugientes sunt trahendi: et am-
bientes repellendi. s. Prelatione.

Regimen ecclesie curate qualis assumat.
et quomodo se gerat. s. Parochialis.

Regimen vrbis usurpantes. s. Excom-
municatio. s. vij.

Regnum celorum sunt homines
iusti. de pe. di. iij. In
domo. Augustinus sup illo Iohannis.
In domo patris.

Regula generalis non nascit ex
dispensatione aliquorum
disti. lvi. Apostolica. s. Hoc autem.

Regula dicitur ex eo qd recte viuendi nor-
ma prebet. disti. iij. Regula.

Regule religiosorum confirmate sunt quat-
tuor. quarum tres. scilicet. Basilij. Bene-
dicti. Augustini. xviij. q. ij. Perniciosam

Et quarta. id est sancti Francisci. de ver-
borum significat. cap. Exij qui seminat. li.

hjo sexto. et in elementis. eo. ti. ca. Exi-
ni. memoratur.

Regula diligendi proximum a semetipso in-
cipit. Matthei. xxij. Diliges proximum
tuum sicut teipsum. xxij. q. v. Si non
licet. Augustinus. i. de ciui. dei.

Regularis canonicus non pot-
est fieri monachus
sine licentia sui superioris: alias cogetur
redire. xvij. q. iij. per totum. Glossa. eo. c.
Dandamus. Hoc intelligitur de licen-
tia petita. Quod hodie de omnibus reli-
giosis ad artiozem religionem transeun-
tibus obtinet. extra de regularibus. cap.
Licet.

Regulares canonici possunt de iure com-
muni eligi ad regimen secularium eccle-
siarum: ita qd habeant tamen secum ca-
nonicum sui ordinis si fieri potest. extra
de statu monachorum. c. Quod dei timore.

Relapsus in heresim abiura-
tam sine audientia
relinquendus est in dicio seculari. et si pe-
niteat et petat. non negentur sibi sacra-
ta penitentie et eucharistie. de hereticis
ca. Sup eo. li. vi.

Relapsus in heresim censetur si quis ve-
hementer suspectus licet non probatus

de heresi eaz in iudicio abiurauerit et postea committit in ipsa. Si vero suspitio leuis fuerat: non debet postea peccata lapsorum hereticorum puniri. grauius tamen quam alias puniuntur. eo. capi. Accusatus. libro sexto.

Relapsus in heresim censetur qui in vna specie vel secta heresis commisit vel in vno fidei articulo vel sacramento ecclesie et heresim postmodum generaliter vel simpliciter abiurauit si extunc in alia specie vel articulo vel sacramento committat. vbi supra. §. Cuius vero. li. vi. Idem si abiuratum heresim in quam lapsus fuerat hereticos receperit. deducat. visitet. associet. dona immita mittat. aut fauorem eis impendat. vbi. §. Ille qui. libro sexto.

Religionis substantia sunt omnia religio-
sis eadem. sed qualitate differunt. extra de regularibus. Consulti sumus.

Religionem nouam assumeres. §. Exco-
municatio.

Religionum quatuor principalium istos
tutores. supra. Regule.

Religiones mendicantes. de quibus. su-
pra. De mendicantibus. Et est consi-
cium illud. de quo in ca. Ne nimia. ex-
tra de religiosis domibus. quod celebra-
tum fuit tribus annis postquam sanctus fra-
nciscus incepit ordinem minorum.

Religionem artiozem potest quis intrare
reperita licentia. licet non obtenta. Ex-
tra de regularibus. cap. Licet. §. Religiosi
possunt.

Religionis ingressus abstergit omnem ma-
culam. xix. q. ii. Non liceat. in glosa.

Religionem intrare quantumcumque mul-
tum peccauit non est necessarium aliam
penitentiam iniungere. xxxii. q. ii. Admo-
nere. iuncta glosa verbi. Monasterium

Religionis ingressus tollit irregularita-
tem que alterius delicto inducitur. Ex-
tra de filiis presbyterorum. c. Ut filii. §. Si
non generaliter in alijs. extra de eo qui fur-
tue. ca. Veniens. c. Inno.

Religionem intrare potest sacerdos inui-
to suo episcopo. xix. q. ii. Due sunt.

Religionem intrare examinetur diligen-
ter de conditione sua et statu preterito. dil.

ly. Priscis.

Religio non liberat a seruitute inuito do-
mino. di. liii. Generalis. Unde seruus non
potest religioni astringi sine consensu do-
mini. xvi. q. j. Que vere.

Religionem vnus coniugum sine consensu
alterius non potest intrare. xxv. q. ii. Si
quis coniugatus. Alioquin compellitur
ad eam redire. Nec tenetur ipsa mortua
ad monasterium redire pro voto prius fa-
ctum. Nam ipsum tunc non tenuit. sed con-
trahere non potest. quia votum quantum
in se fuit tenuit. id est quod debitum exiger
non potuit. extra de regularibus. c. Qui-
dam. Consultitur tamen quod intret mona-
sterium. c. Placet.

Religionem potest alter coniugum. et
inuito in se ante copulam carnis et
remans in seculo potest cum alio con-
trahere illo professo. extra de conuersio-
coniugatorum. ca. Verum. ca. Et sub.

Religionem alter coniugum post copulam
carnis intrare non potest etiam altero con-
sentiente. nisi et ille intret. extra de conuer-
sione coniugatorum. c. Et parte abbas. Ut

si vxor in seculo remans castitate pro-
mitat. extra de conuersione coniugatorum
cap. In re. presertim si vxor sit senex
et non habeatur suspitio si in seculo rema-
neat. eo. ca. Cum sis predictus. ca. Con-
iugatus. c. Ad apostolum. Nec potest
mulier ad religionem cogi si primo hoc
non acceptauit. c. Significauit.

Religionem si vir intrauerit vxore presentente: non tamen promittente continen-
tiam: et episcopo ignorante: debet vir etiam
am professus in monasterio reuocari. ex-
tra de conuersione coniugatorum. c. Pres-
tere. Potest itaque mulier ipsum reuocare
iuris ignara si fuit. quod castitatem scilicet
verere tenebatur. eo. ca. Veniens. Idem de
viro sacros ordines recipiente. infra. Voto-
tum continere.

Religionem si vir extorto consensu mul-
eris intret ipsa manente in seculo: compellitur
redire ad eam. c. Accedes.

Religionem intrare potest vnus coniugum
vel ordines recipere si alter fornicatus fue-
rit. c. Constitutus. ca. Veniens.

Religionem intrare potest mulier fidelis
si viri ob infidelitatem in iudicio ecclesie ab-

eo separata fuerit. ipso etiam reuertente ad
fidelitatem et renitente. e. c. *Uulier.*

Religionis habitum cum consensu con-
iugis voto emisso assumens redire ad il-
lam non potest. *Glosa.* quia professus. et
si exiens illa mortua aliam duxerit sepa-
retur et ad monasterium compellatur re-
dire. extra de conuersione conjugatorum
cap. *Ex parte abbatis.*

Religionem intrans mulier maritus cre-
dens mortuum restituatur uiuenti. et vi-
ro postea mortuo: licet non compellatur
redire ad monasterium: expedit tamen sa-
luti eius ut redeat. e. c. *Placet.*

Religionem non potest intrare furiosus vel
alienatus a mente. extra de regularibus.
cap. *Sicut tenor.*

Religionem coactus intrans nisi postea
consenserit: potest quando vult exire. ex-
tra. q. i. *Sicut etiam.* et ita profiteatur. e.
ca. *Sicut qui.* Sed sponte assumens de-
serere non potest. e. q. ii. totum.

Religionem intrans debet in principio pro-
testari vtrum religionem probare velit vel
an absolute sub habitu religionis domi-
no seruire. primo modo potest ante profes-
sionem ad priorem statum redire. se-
cundo autem modo non: quin saltem ratio-
nem tenetur intrare. xx. q. ii. *Puella.* Ex-
tra de regularibus. cap. *Consulti.* Su-
pra. *Habitum.*

Religio solum in corde proposita non ob-
ligat. extra de voto et voti redem. c. *Lit-
teraturam.*

Religionem in infirmitate postulas et ha-
bitum assumens ac post professionem se re-
ligioni obligans compellatur per censu-
ram ecclesiasticam habitum ipsum resu-
mendum. extra de regularibus. ca. *Sic-
cut nobis.*

Religionis habitum per annum gestans
compellatur per dioecesanam censuram ec-
clesiasticam ut profiteatur: si nolit. eo. ca.
ex parte. s. *Habitum.*

Religionem minorennem intrantes sine con-
sensu parentum possunt ipsi parentes in-
fra annum et diem peccare. et tunc eis
obedire: et neuter peccat: sed post annum
non poterunt. xx. q. ii. per totum. extra de
regularibus. c. *Si quis.*

Religionem ante decimum quartum annum

consummatum intrans potest in quinto
decimo anno libere exire. nisi in ipso qui
todecimo anno professionem fecerit. vel
factam a se professionem expresse ratam
habuerit: aut habitum professorum res-
ceperit. vel etiam si per totum quintum
decimum annum habitum portauerit. ubi
non est distinctus habitus intelligitur pro-
fessus. nisi tantum sit indistinctio quod alias
viuentes cum eis simili habitu induant.
Si vero post quartumdecimum annum in-
traverit et habitum quantumcumque indi-
stinctum per annum portauerit: intelli-
gitur professus. de regularibus et trans-
euntibus ad religionem. cap. *Is qui.* li-
bro secundo. Distinctionem habitus. supra
Habitus.

Religionem intrans ante legitimam etatem
potest libere exire. vt. s. ij. q. j. per totum. et glo-
sa. eo. cap. *Addidistis.* Et erit liber a vo-
to. Sed si post etatem legitimam consense-
rit vel professionem ratam habuerit: re-
netur saltem ad religionem aliam. extra
de regularibus et transeuntibus ad religi-
onem. cap. *Dignificatum.* Et si a parentibus
fuerit monasterio oblatum non debet an-
te quartumdecimum annum exire. eo. c. *in
ta glosa.* Sed potest postea exire. eo. ca.
pi. *Lum simus.* Legitima autem etas
est. vt. s. *Etas.*

Religionem si puella minorennis assump-
serit coacta a parentibus potest ipsam de-
serere. extra. e. c. *Et viri.*

Religionem certam intrare vouens et alias
intrare. j. *Vouens certam.*

Religionem possidentium intrans ordi-
nem mendicantium professus. supra. *Ex-
communicatio.* s. xx.

Religionem ingressus si in fine anni non
dum professus exierit et postea reuertit:
non oportet de nouo eum probare. nisi
conditio persone vel religionis mutata
sit. Qui enim certus est certiorari non de-
bet. de regulis iuris. cap. *Lum quis.* li-
vj. *Vide glosam in fine.*

Religionem intrantis beneficium infra an-
num probationis non conferatur alteri
sine consensu ipsius. nisi constet eum sim-
pliciter intendisse mutare vitam: vel ex-
presse professus sit: vel habitum scienter
receperit professorum. Sed interim be-

beneficium provideatur per alium: cui de eodem congrua portio assignetur. de regularibus et transeuntibus ad religio. c. Beneficium. libro sexto.

Religionem intrans dimittat heredibus legitimam portionem. alia monasterium recipiet. Alioquin monasterium heredibus portionem legitimam reddat: si hoc ille facere neglexerit. xix. q. ij. Si qua mulier

Religiosi possunt ad artiorē vitam transire petita licentia: licet non obtenta. xix. q. ij. Due. xx. q. iij. Monachum. extra de regularibus. ca. Licet. s. Religionē artiorē.

Religiosi debent divinis officiis intendere. xij. q. j. Quia tua. Et quid facere debent. Ibidem. Augustinus episcopus. an glorum.

Religiosis bonis meliores: et malis peiores non inveni. dicit Augustinus ad Vincentium donatistam in epistola. di. cl. Quantūlibet.

Religiosa quācumque sit congregatio inveniuntur in ea mali. Ibidem. vbi. s.

Religiosi per se videntes ceteris amplius in ecclesia nocent. quia sanctitatis nominem habent. dist. lxxij. Nemo. xix. q. ij. Monast. s.

Religiosi debent in ecclesiis rectorio simul esse et in dormitorio. xvij. q. ij. Perniciosa.

Religiosi non debent habere proprium. Jeronymus ad Nepotianum. xij. q. j. Clericus. et lex cap. sequentibus. Et quod acquirit cuius sit etiam si episcopus fuerit supra. Monachus quicquid.

Religiosus factus episcopus ad quid tenetur et cui acquirit bona. Supra. Monachus quicquid.

Religiosi nedum facultatibus: sed etiam voluntatibus renunciant. xij. q. j. Non dicatis.

Religiosis providendum est: ne coacti necessitate reprobi fiant. xxij. q. iij. Ipa pietas. Augustinus ad Bonifacium.

Religiosis sunt omnia officia iudicialia interdita. xvj. q. i. De presentium. iuncta glosa. Unde nec arbitri esse possunt. Vide Panormitanum. extra de postulando. cap. Ex parte.

Religiosi non possunt curam animarum

assumere et predicacionis officium: etiam cum eis hoc ab episcopis vel alijs committitur: vel cum a populo eliguntur: nisi de licentia suorum prelatorum. xvj. q. i. s. Et ce. argumentum extra de iudicis. ca. Quis. Quia habent manum ligatam. Hanc non solum facultatibus: sed etiam voluntatibus proprijs reuinciauerunt. xij. q. j. Non dicatis. unde non habet velle vel nolle. de electionibus. c. si religiosus. libro sexto. eo. de testa. cap. Religiosus. eo. de sepulturis. c. religiosi.

Religiosi dicuntur mortui huic mundo. quia religionis ingressus est mors quidam civilis. et comparatur morti naturali. unde de etiam exire de monasterio et exercere secularia non debentur monachi. P. sicut piscis extra aqua: sic monachus extra monasterium vita caret. xvj. q. i. Placuit. secundo. iuncta glosa.

Religiosi vel clerici qui in seculo pauperes fuerunt: post conversionem sunt infirmabiles aliqui. Unde Jeronymus. Hatus inquit in paupere domo et in tugurio rusticano: qui vix milio et cibario pauperum ventrem saturare poteram: nunc similia et mella fastidio. xij. q. ij. Gloria episcopi.

Religiosis quibusdam non possunt artioza imponi quos ipsi promiserunt. di. lxxij. Besta. In glosa.

Religiosi succedunt etiam iure hereditario: etiam si ante ingressum fuissent propter ingratitudinem exhereditandi. xix. q. ij. Non liceat.

Religiosus non habet velle vel nolle. de electionibus. cap. Si religiosus. libro sexto. quid voluntati renunciat. xij. q. j. Non dicatis. Augustinus de vita clericorum.

Religiosus appellari non debet contra prelatum: sed licet extra de appellationibus cap. Ad nostram. cap. reprehensibilis. in fine.

Religiosi in suis collegijs non plures recipiant quos ibi sustentari possunt. extra de institutis. cap. Non amplius.

Religiosum vel clericum se fingens compellatur ut talis etiam maneat. extra de regularibus. cap. Ut clerici.

Religiosus professus si contrahit cogitur redire. Sed si solum vouit religionem:

stabit matrimonium. extra qui cleri. vel
uouentes. cap. **H**eminimus. §. **E**xco-
municatio. §. **xxxiii**.

Religiosus non potest fideiubere vel mu-
tuum contrahere sine licentia prelati. sci-
licet. extra de fideiuf. cap. **Q**uidam.
Nec executor ultime voluntatis. nisi ob-
tenta licentia. de testamentis. cap. **R**eli-
giosus. libro sexto. §. **T**estamenti.

Religiosus sepulturam non eligat. §. **S**e-
pulturam religiosus.

Religiosus de iure communi potest eligi in
episcopum ecclesie cathedralis. extra de
voto & voti relem. cap. **P**er tuas. Sed
ad titularem non potest. vbi. §. supra. ec-
clesie cathedrali quod dicitur. Sed ad ca-
thedralem potest tam secularis quam regu-
laris ecclesie. de electionibus. cap. **O**ra-
tioni. in clementinis. Etiam si sit noui-
cius nondum professus. eo. ca. **N**ullus.
libro sexto.

Religiosi electio ad episcopum quando
est inualida. supra. Electio. postulatio-
ne. et ibidem quomodo intelligitur. §. **E**le-
ctiones religiosorum.

Religiosus quomodo possit in electione
de se factam consentire. Supra. **E**lecti-
oni de se facte.

Religiosus alterius professionis non po-
test in prelaturam alicuius monasterii eli-
gi. de electionibus. cap. **L**um rationi. in
clementinis.

Religiosus non potest eligi in prelaturam
sue vel alterius religionis: nisi expresse fue-
rit professus ordinem regularem. secus sa-
crum irritum est. eodem. cap. **N**ullus.
libro sexto.

Religiosus non potest consentire in ele-
ctionem prelature de se factam extra su-
um monasterium: nisi a suo superiore ob-
tenta licentia consentiendi. eo. cap. **S**i
religiosus. libro sexto. Et qualis licentia
requiritur. §. **L**icentia data.

Religiosi vnius monasterii sine licentia pa-
pe non possunt gubernare prioratus seu
officia alterius monasterii: si vnum non
dependet ab altero. de preben. ca. **L**um
singula. libro sexto.

Religiosi tenentur subire onera que eccle-
sias incubebant per eos ante hanc consti-

tutionem acquisitis: nisi supersint priuile-
giati. talia tamen priuilegia non iuuat
quo ad ecclesias post constitutionem istam
acquisitas. de censibus. cap. **L**um sit na-
ture. in clementinis.

Religiosi exempti non possunt oratoria
vel capellas erigere in locis non exem-
tis absque licentia diocesani. Nec in lo-
cis exemptis: nisi de licentia pape. de pri-
uilegiis. cap. **A**uctoritate. li. vi.

Religiosi mendicantes non recipiant do-
mos vel loca de nouo nec antiqua alie-
nent quocumque titulo. secus factum irri-
tum est. nisi de speciali licentia pape de
hac constitutione mentionem faciente. De
exco. lib. flatorum. cap. **V**nico. libro sexto.
hodie sunt excommunicati. de penis. cap.
Lupientes. in clementinis. Possunt ta-
men de licentia suorum prelatorum recipere
habitaacula ab hominum habitatione
remota: & eadem mutare. de excessu. pre-
latorum. cap. **V**nico. libro sexto.

Religiosus habens prioratum vel eccle-
siam curatam si sine licentia pape secun-
dum recipit vacat primū ipso iure. Quod
si statim non dimiserit: erit ineligibilis.
et priuatur vtriusque. Illi vero qui ante hanc
constitutionem plura habebant sub pen-
nis dictis vnum eligere oportebat aliud
dimisso. de prebendis. cap. **L**um singu-
la. libro sexto.

Religiosi qui in suis sermonibus ecclesie
prelatis detrahunt. Glosa. nominati vel
per circumlocutionem. alias in genere li-
cet bene tangere vicia eorum. Aut res-
trahunt laicos de frequentia suarum ec-
clesiarum. Aut qui indulgentias pronun-
tiant indiscretas. Aut qui interfuit testa-
mentis sciendis & retrahunt testatores a
restitutione debitorum vel a legatis ma-
tricibus ecclesiis faciendis. Aut qui pro-
curant sibi suis fratribus vel conuictibus
legata vel debita vel male ablata incerta
erogari in aliorum preiudicium. Aut in
casibus pape vel episcopo reseruatis ab-
soluunt. Aut personas ecclesiasticas cor-
ram delegatis indebitè vexant: et ad lo-
ca plura vel remota conuenire presumunt.
Omnes tales per duos menses subiace-
ant penis secundum suam regulam vel statu-

ta pro grauibus criminibus infligendis nec dispensari possit absq; manifesta necessitate. Prelati quoq; eorum requisiti nisi satisfecerint infra mensem personis ecclesiasticis sic dānificatis de his que occasione premissorum ad eos peruenerit sunt suspēsi. Glosa. ab officio: donec plenarie satisfecerint. non obstante priuilegio. de priuilegijs. cap. Religiosi. Siquis. et infra in clementinis. infra. Suspensus ab officio.

Religiosi sacramenta amministrātes. ab soluentes a canone. a sententijs statutorum prouincialium vel synodalium: vltima pena et culpa. et supra. Excommunicatio. §. xxij. Possunt tamē priuilegijs suis per hoc suis familiaribus domesticis aut pauperibus in hospitalibus sacramēta conferre ecclesiastica. de priuilegijs. cap. Religiosi. in clementinis. infra. Suspensus ab officio.

Religiosi non retrahant populum a solutione decimarum et rerum ecclesijs debitarum in sermionibus et alibi. sed verbo et opere ad hoc inducant. de decimis. c. Discretionem. libro sexto. Et penam contrarium facientium. supra. Decimas nō promouētes. Supra. Excommunicatio. §. xxij.

Religiosorum decimas fraudantium pena. supra. Excommunicatio. §. xxij. et infra. Suspensus ab officio et beneficio.

Religiosi decimas non promouētes. supra. Decimas nō promouētes.

Religiosi non debent grauari a prelatibus ecclesiarum: vel in suis priuilegijs impediri: vel ab accessu generalium aut prouincialium capitulorum impediri. de excessibus prelatorum. cap. Frequēs. in clementinis. §. vltimo.

Religiosi exempti vt non teneantur nisi sub certo indice litigare: possunt conueniri coram ordinario in loco non exempto: ratione delicti: contractus: vel rei de qua agitur inibi inibi vel site: non autem ratione domicilij possunt alibi conueniri. de priuilegijs. cap. Volentes. libro sexto.

Religiosi exempti. Supra. Exempti. supra. Monasteriū exemptū.

Religiosum pro iniectione manus in clericum secularem potest episcopus absolute in casu eo quo clericum secularem injicientem in alium clericum posset absolute. de sententia. excommu. cap. Religiosus. libro sexto. Item glosa verbi. Eo casu dicit. id est. si leuiter percussit. vel percutiens debilis est. vlt. delicatus. vlt. eger vel in mortis articulo. vlt. inimicitias capitalis habet. et in similibus.

Religiosi in heresi vel alijs delinquentes sunt ceteris grauius imurandi et puniendi. de heretico. cap. Accusatus. §. vltimo. libro sexto.

Religiose mulieres extra suum claustrum pro nulla causa vocentur. etiam volentes. contrarium si quid fiat: irritum sit. de iudicis. capitulo. Mulieres. libro sexto.

Religiosi habitum deponētes vel ad ita dia euntes. Supra. Excommunicatio. §. xx.

Religiosi inducentes ad sepulturam. supra. Excommunicatio. §. xxij. vel sepelientes indebite.

Religiosi non seruantes interdictum siue cessationem. Supra. Excommunicatio. §. xxij.

Religiosi fouentes begunas. supra. Excommunicatio. §. xxv.

Religiosus vtrum possit esse procurator supra. Procurator religiosus.

Religiosus vtrum executor testamenti possit esse. Supra. Religiosus non potest.

Religiosus quomodo potest vendere vel alienare bona monasterij. Infra. Suspensus ab officio.

Religiosi soli non moventur inter seculares. supra. Monachus nō potest.

Religiosi simoniaci procedentes. supra. Excommunicatio. §. xxij.

Relinquerē omnia et propter christum pauperem fieri perfectius est q̄ bona retinere: et inde elemosynas facere. p̄ma. q. secundum. Si quis.

Relinquentes omnia propter christi debent de bonis ecclesie sustentari. eo. cap. Sacerdos.

Reliquē nullius etiam mirabilia facientis debet ver

nerari sine auctoritate pape. extra de reliquijs et veneratione sanctorum. capi. Audiuim⁹. cap. Cū ex eo.

Reliquie non debent exponi venales. nec ostendantur extra capsulam. nec homines ratione questus falsis figmentis decipiantur. eodem. ca. Cum ex eo.

Remedia falsa sunt veris periculis grauiora. extra de celebratione missarum. capitulo. De homine.

Remedio prouisum tendit ad noxam. s. Galicia.

Remissio peccati non fit tantū in presenti seculo: sed etiam in futuro. distinctio. xxv. Qualis et cap. sequenti.

Remissiones. supra. Indigentie. et has possunt episcopi etiam litteratorie concedere. Extra de peniten. et remissio. capitulo. Postro.

Remissa culpa siue infortia non debet iterum ad animum reuocari. xxij. que. secūda. Si illic.

Remuneratur quisq; a deo scdm merita. xxij. que. iij. Displicet. August. a deo nato episcopo.

Remuneratur mali temporaliter pro bonis factis. De peniten. distinctio. iij. s. Ex hoc.

Renunciare potest quisq; iuri suo. sed nō debet. vij. q. s. De periculosum. extra de crimine fal. cap. Ex consuetudine. supra. Priuilegio. supra. Juri.

Renunciare priuilegio exemptionis. supra priuilegio. supra. Juri.

Renunciare iuri suo non intelligitur qui se committit gratie aduersarij. nisi hoc exprimat. extra de renun. ca. Veniens

Renunciare potest quis iuri suo tacite. extra de senten. et re iudi. cap. Inter monasterium. supra. Juri.

Renunciās semel iuri suo non potest iterum ad illud redire. extra de electio. ca. Cum inter. r. supra. Juri suo.

Renunciare non potest furiosus nisi habeat lucida interualla. vij. q. s. Quāuis.

Renunciatio beneficij vel ecclesie non va-

let nisi fiat in manus sui prelati. extra de renuncia. cap. Dilecti filij.

Renunciare officio quis potest propter conscientiaz criminis quod post penitentiam impedit executionem officij. vt simonia in ordine homicidij et huiusmodi. Item propter infirmitatem qua ad hoc impotens est. Item defectum competentis scientie. Item graue scandalum aliter non sedandum. Item irregularitatem persone indispensabilem. alias non potest. extra de renunciatio. c. Falsi cum pridem. Renunciare potest papa papatus siue dignitati. De renunciatio. capitulo. Quoniam. libro sexto.

Renunciatio dignitatis vel beneficij facta per procuratorem ad hoc constituta tenet. non obstante si idem prius fuerit reuocatus. dummodo tamen ipse et ille cui resignauit huiusmodi reuocatione ignouerint sine fraude. de renuncia. c. Cū illusio. in clementinis.

Renunciatio tenuis dignitatis siue pbenede in fraudem vt cuius gratiam expectationis a papa habens ipse recipiat: nō tenetur idem expectans eam recipere: sed aliam vacaturam sine fraude expectabile Et si illi renunciāsi postea talis pignus confertur: et fraus probata fuerit: careat vtraq;. de renuncia. ca. Si te. li. vj

Renunciatio beneficij facta causa permutationis. supra. Permutare volentes. Renunciationem errorquens. Supra. Excommunicatio. s. xij. infra. Suspensio si per triennium.

Renunciantes sine priuati bonis temporalib; nō debent contēdere nudi. nec iermes se inimicis opponere: sed spoliati prius restituantur. de restitutione spoliato. cap. Frequens. libro sexto.

Reprehensio tunc iusta est: quando in se primo: postea in alios fit. iij. que. vij. Qui sine. Gregorius in moralib;.

Repressalias vel pignoratitones concedentes. s. Excommunicatio. s. xij.

Repellere iniuriam licet perfectis: non verberibus: sed verbis. xxij. q. j. Parat⁹. Aug⁹. in primo. f. 4.

Res que deo semel est dedicata nō debet amplius ad prophanos vsus redigi. xij. q. ij. Aurum. Extra d' foro competenti. cap. Conquestus. de regulis iuris. cap. Semel. libro sexto. De consecratio. distin. j. Ligna. Et si ipsa fu erat alienata: reddatur estimatio ei. x. iij. q. vj. Comperimus.

Res ecclesie a vngibus vel principib' pe- tens excomunicetur. extra de rebus ecclesie non alienandis. ca. Qui res.

Res clericorū quas intuitu persone acq̄s- erunt possunt ipi donare viuētes cui vo- lūt. alioquin post obitum eius altario v' ecclie ipsius sanctificat. extra de succe. c. Sed hoc. Glosa. Si tamen habens heredes illi admittuntur. et nō ecclesia. xij. que. vlti. cap. vltimo.

Res transit cum onere suo. extra de decimis. ca. Cum si sit. extra de censib'. cap. Sanctitum.

Res inter alios extra alteri non p̄iudicat. extra de transactionib'. cap. Veniens. extra de causa p̄sses. cap. Com olim. Sals lic tamen cum quis cui primo compe- tit actio vel defensio sustinet agere seq̄- tem. vel cum quis passus est eam experi- ri a quo causam habuit. extra de sen. et re. cap. Quāuis. iuncta glosa.

Res omnis per quascunq̄ causas nascit̄ per eandem et dissoluitur. Crisostomus super Mattheum. xxvij. q. ij. Omnis res extra de regulis iuris c. Omnis res.

Rescripta duo ad duos iudices cōtra vnuz super eo dem negotio impetrans: priuatur com- modo vtriusq̄. de rescriptis. c. Ex teno.

Rescriptum super incertis iudicib' v' fu- turis negocijs impetratum non valet. extra. e. c. Ad hoc sumus.

Rescriptuz speciale derogat generali: eti- am si non facit de ipō mentionem. extra eo. c. Sicut romana.

Rescriptum ab excomunicato impetratū super alio q̄ articulo excomunicationis vel appellationis: non valet. de rescriptis cap. pmo. libro sexto.

Rescriptum. vide supra. Gratia. Supra Littera.

Rescriptum nullam dictionem vacante

continere debet. alioquin ipsa dictio fru- stra occuparet membranas. argumentū de maiestate et obediē. ca. Solite. in glosa. verbi. Tanquā.

Reservatio executorum super beneficijs. s. Exe- cutor.

Residentiam faciunt clerici in beneficijs. extra de clericis non residen. c. Ex parte vestra. Alioquin amouentur. nō ob- stante appellatōe nisi de licentia prela- torum: et propter studium litterarum cō- tingerit eos abesse. eo. cap. Relatum. cap. Conquerete.

Resignare supra. renouare.

Respondere recusans. supra positionibus. Responsio prudentis quid est. dist. ij. responsa.

Resistere malis posse et non face- re est consentire. xxiij. q. ij. Qui aliorum.

Resistere aliorum iniurijs expedit. xxiij. q. iij. Sed differentie.

Relitui non debet res aliena do- consecrata. sed eius estio- matio. xiiij. q. vltima. Comperim'.

Relitui quando non debet vxor. Dul- cer non est restituenda viro sciuenti. nisi sufficiens cautio ab eo prestatetur. Extra de restitucōe spoliatoz. cap. Litteras. s. vltimo. Debet enim cautionem pre- stare quod ei non noceat. eo. ca. Ex tras- missa.

Restitucōnem mulieris impedit adul- terium publicum. extra de divorcijs. cap. Significasti.

Restitucō rei aliene est necessaria ad salu- tem. xiiij. q. v. Si res. Augustinus ad Macedonium.

Restitucō bonozū animi est magis ne- cessaria. Nam multū distāt damna mo- rum a damnis rerum temporalium. vj. que. j. Sunt plurimi.

Restituere tenetur quis illata damna cor- poris si ille non moritur. et tenet ei ope- ras eius et impensas in medicos. et de

Damno etiam pro toto futuro tpe q̄ ille
le vsus fuisset membro quod ei mutila-
uit. Extra de iniurijs et damno dato.
ca. Ricari. Et habetur Exodi vicesimo
primo.

Restitutio bonorum fame est necessaria.
Nam dicit Gregorius. Deteriores sunt
qui vitam famaq̄ nostram diripiunt q̄
qui substantias prediaq̄ rapiunt. Naz
dicitur prouerbiorum. xxij. Velius est
nomen bonum q̄ diuitie multe. vi. q. p̄i
ma. Et merito.

Restitutio bonorum fortune. id est tēpo-
ralium est necessaria. quia peccatum nō
dimittitur nisi restituatur ablatum. Au-
gustinus ad Hacerdonium. xiiij. q. sex-
ta. Si res. Extra de v̄ris. cap. Lum-
tu. de regulis iuris. cap. Deo. atq̄ libro
sexto. Nec penitētia agitur. sed sumat.
vbi supra. cap. Si res. de peniten. disti-
y. f. al. Nam omnis vsurpatio rei ali-
ene est. r̄m. xiiij. q. p̄. Penale. Augu-
stinus in q̄stionib; Exodi.

Restitutio rei aliene debet fieri cum fru-
ctibus perceptis. et que quis inde perci-
pere interim potuisset. extra de resti. spo-
liator. cap. Drauis.

Restituere vel cautōnem de restituendo fa-
cere. si raptor dum viuere potest facere
nolit: postea in morte non potens: si cle-
rici eius sepulture intersint vel oblatio-
nes receperint: deponit̄ur perpetuo ab
officio et beneficio. Extra de raptorib;
cap. ij. Infra. Suspendus ab officio ē q̄
quis oblatōnes. supra. Raptor vel vio-
lator ecclesiarum.

Restituere tenentur ementes de spolijs si
crassa ignorantia nescierunt bellum fuis-
se iniustum. xij. q. ij. Qui et humanis. Igno-
rantia vero iuris eos non excusat. extra
de clerico excō. cap. Apostolice.

Restituere non tenetur quis quod iusto
bello acquirit. xxij. q. vij. Si de rebus.
Bellum autem iustum requirit quinq̄.
scilicet personam. sup. cui licet. id ē q̄ nō
sit clericus. xxij. q. vij. Clerici. Itē rem
id est. pro rebus repetendis vsq̄ ad satisf-
factionem. xxij. q. ij. cap. p̄mo. q. iij. cap.
Fortitudo. q. vij. cap. si nulla. Itē cau-
sam. scilicet necessariam. vt pro defensi-
one. Extra de restitutōe spoliator. ca.

Olim. Item animum id est non odio vt
cupiditate. sed pro correctōne. caritate.
iusticia. vel obedientia. xxij. q. i. Quid
culpatur. cap. Militare. Item auctori-
tatem superioris. xxij. q. p̄ma. Quid cul-
patur. q. ij. cap. p̄mo. Si tamen aliq̄ pre-
dictorum defuerunt: dummodo fiat pro
rebus repetendis: non tenetur restituere
re scōm Donalduz. nisi ultra sibi debi-
tum damnificauerit.

Restitutio vsurarum est necessaria. extra
de vsuris. cap. Tna nos. cap. Consulū-
it. Vide infra. Usura.

Restituere tenetur simoniacus pecunias
vel datum receptum ecclesie illi in cuius
iniuriam datum est. infra. Simoniace.

Restituere tenetur simoniacus in benefi-
cio omnes fructus perceptos et percep-
tibilis. decima quarta. q. sexta. Si res. ex-
tra de restitutōe spoliator. ca. Drauis
infra. Simonia.

Restituere tenetur quis si inuētas. Un-
de Augustinus super Leuiticū. Multi
inquit sine peccato esse possunt si alienuz
quod inuenerint teneant: et dicunt. de-
us mihi dedit cui habeo reddere. Discat
ergo hoc peccatū simile esse rapine si q̄s
inuenta non reddat. xiiij. q. i. Vlti. Si
quid inuenisti et non reddidisti: rapuisse.
Idem. e. cap. Si quid.

Restituere tenetur quod aleatores lucrā-
tur. scōm quosdam. non perdenti. s; pau-
peribus. quia turpitudine vertitur ex par-
te vtriusq̄. argumentum decima quarta
que. quinta. Non sane. Alij dicunt et me-
lius q̄ perdes repetere potest. Hec glo-
sa distinctio. xxxv. Episcopus. Et glosa
extra de vita et honestate clericor. capi.
Clerici officia. Sed Alexander de has-
les in quarta parte sua sentit q̄ iura ma-
gis hoc in penam statuerunt q̄ in obli-
gationem. et q̄ de stricto iure non tene-
antur. Similiter Scotus in quarto di-
stinctio. xv. dicit. q̄ lex hoc statuens li-
gat solum eos qui viuendo politice sub-
sunt legibus imperialib;. qui forte nulli
sunt hodie.

Restitutio rei ablate ante omnem contē-
tionem est facienda. Extra de restitutōe
spoliatorum. c. Lz multū. Nā nudi-
nō debem; in iudicio p̄cedere. nec iners;

mes nos hostibus opponere. eo. ti. capi.
frequens. libro sexto.

Restituere nō cogatur spoliator nisi ei sit
prius restitutum. extra. eo. c. Olim vob.
Restituere nō cogatur qui solvere nō potest.
extra de vsuris. cap. Lum tu. §. Illi
autem.

Restituere non valens ablata debet i
coz poze verberari. c. iij. q. vj. Si res. Glosa
dummodo conuenitur ex maleficio.

Restitutio vtrum sit danda spoliatis. iij.
q. i. per totum.

Restitutionem petere non potest qui non
fuit in possessione iuris vel acti. c. iij. q. i.
cap. i. iuncta glosa. Sed fallit in quibus
dam casibus. vt ibi in glosa.

Restituendum est si quid sine iudicio
ordine deponitur. extra de accusationi.
cap. Ad petitionem

Restitui beneficium non debet ei qui nō
vi: sed sponte resignauit. extra de resti
tione spolia. cap. Accepta.

Restitutio in integrum debet fieri ecclesie
si quid contigit in damnum eius alie
naturum. extra de in integrum restitutioe.
cap. Requisiuit.

Restitutio in integrum beneficium nō
conceditur ecclesie contra sententiam vel
contractum: si post quadriennium hoc petat
dummodo negligenter obmiserit. nisi do
lus ex altera parte probetur interuenisse
vel alia rationabilis extat causa. de in in
tegrum restitutione. c. Ecclesia. li. vj.

Restitutio in integrum simili modo vt su
pra non conceditur ecclesie si contra cō
fessionem per se in iudicio factaz restitui
petit. dummodo hoc in quadriennio ne
gligenter obmiserit. nisi causa rationabi
lis aliud suaserit. eodem. cap. Si aduer
sus. libro sexto.

Restitutionem tamen huiusmodi potest
petere per viā cōmunis iur: vt reuocati
onem erroris. Glosa. Non autem per be
neficium quousq; negocium fuerit fini
tum. vbi supra.

Restitutōnem in integrum ecclesie per la
psum temporis lege petenti fiat infra q̄
driennium. et pro tempore tanto quāto
se lesam probabit. de in integrum restitu
tione. capitulo. Ab ecclesia. in clemen
tiis.

Restitutionem decimarum ecclesia petēs
quas se infra alienam parrochiam posse
disse asserit: non auditur nisi probet pos
sessionem legitimam. de restitutōne spo
liator. cap. Ad decimas. libro sexto.

Restitutus ad gratiam prius reuocata
telligitur sine preiudicio iuris alieni. vn
de non potest auferri ei cui ante illaz re
stitutionem post tamen priorem reuoca
tionem similis fuerit gratia concessa. nisi
si aliud exprimat. de rescript. c. Quā
uis. libro sexto.

Resurrecciónis ppter gau
dium nō
ieiunatur a pasca vsq; ad penthecostes.
distin. lxxvj. §. iij.

Retributionum ppter dō
serentie
scilicet bona pro malis. pro bonis bona
mala pro bonis. pro malis mala. nō red
dere mala pro malis. nec bona pro bonis
xxij. q. iij. Sex differētie.

Retro respicere: manu ad aratrum
missa: est scōm Gregorium
super Ezechielem post exordia boni ope
ris ad mala relicta reuerti. de peni. dist.
ij. §. iij. supra. Danū.

Reuelatio diuina superat om
nem legem. extra de
cōuersione coniugator. cap. Ex parte.
secundo. extra de regularib. c. Licet.

Reuelatio diuina excusat culpam i facto
xxij. q. v. Si non licet. Augustin⁹ de ci
uitate dei extra de diuorcijs. cap. Sau
demus. §. Quia. vero.

Reuerentia exhibetur alicui
ratione dignita
tis vel superioris potestatis. xvj. que. ij.
Uis. Etia inuiti prelato debet q̄d
tolleratur. xvj. q. vj. Si fortassis.

Reuocatoria constitutio q̄
ciarum quaz
Bonifacius edidit. declaratur ad intel
lectum generalem extendi. de preben. et
dignitatib. capit. Si is cui. li. vj. Pla
nius tamen declaratur. de concessio. pre
benda. c. Quoniam ex constitutione. li
bro sexto.

Reuocatio gratiaz aufert ins ppetēs ad
pbendā. non autē cōpetens i prebendā.

Id est dummodo collatio precesserit reuocationem. de prebendis. ca. Quodaz libro sexto.

Reuocari debet sententia erronea. extra de senten. excō. c. Nouerit.

Reuocare. Dagne sapientie est hominē reuocare quod male locutus est. xxij. q. iij. Dagne. Augustin?

Reus dicitur non solum a reatu: s; etiam re pro qua in iudicio petitur. extra de verbōz significā. c. Forus. §. In omni.

Reus non potest conueniri extra prouinciam. iij. q. vi. per totum. Fallit tamē. vt patet in versibus his. Contractus. crimen. reus. res. religio. Vir ratio similis. vel procat atq; recusat. Vellit ius. vel se consentit yterq; fallit etiaz si iudex secularis negligens fuerit. Itē in feudo. Item in scolariis. Hec glo. vbi supra. Et Actor.

Reus actor an vel eōm. s; ad diuersos iudices conueniens. s. Actor si contra reum.

Reo potius fauendum est q; actori: cū in ra partium sunt obfcura. extra de excep. tionib; c. Cum inter. Item de regul; cap. Lū sunt. libro sexto.

Reus debet absolui actore non probante. extra vt eccliaistica beneficia sine. di. c. vnico. Et non debet reo imponi iuramentum vel purgatio. ne occasio periurij detur. extra de iureiuran. c. Clericus. c. Iuramentum. nisi laboret infamia: tūc purgatio indicitur. vi. q. v. Quātem. xv. q. v. per totum. extra d' accusā. c. Lū oportet. s. Accusatoribus.

Ream linguam non facit nisi rea conscitā. xxij. q. ij. §. finali.

Rex supra. Reges. s. Maior.

Rigor canonis vel sententię remittitur. scilicet pro qualitate persone. i. q. vij. Tanta. Item ratioe pietatis. e. c. Si qui. Item ratioe necessitatis. e. ca. Quoniam quicquid. Item ratioe multitudinis. e. c. Quotiens. Itē ratioe dispensationis. e. c. Didici. c. Dispensationes. Item ratioe vtilitatis. eo. cap. Tali coniugio.

Rigor iuris in personis eccliaisticis non

requiritur si cautionem prestent stadi iudicio. extra de dolo et cōtuma. c. j.

Romana ecclesia prelata est cū orbis tenet principatum. xxij. q. j. Rogamus. Itē in probemio sexti. Ipa itaq; est caput omnium eccliarum. vii. q. xij. Non decet. distin. xxi. Quāuis.

Romanam ecclesiam asserens nō esse caput omnium: et ei non obediendum. est excommunicatus. distin. xix. Nulli fas. Supra. Excommunicatio. §. vij.

Romane ecclesie statuta sunt inuolabiliter obseruanda. accipienda tanq; sancti Petri firmata diuina voce. distin. xix. Sic omnes. et sequenti. Nisi essent conuaria diuinis et euāgelicis preceptis vel decretis patrum precedentium. e. §. Hoc autem.

Romane ecclesie consuetudo ab omnibus obseruetur in psecratōib;. distin. xj. Quis nesciat.

Romana ecclesia nunq; heresi est lapsa. Supra. Ecclesia romana. c. iij. q. prima. Vltior. Et per totum.

Romana vrbis est consecrata sanguine et martyrio Petri et Pauli. de electio. ca. Fundamenta libro sexto.

Rome quis senator vel rector fieri possit et pena contrafacientium. Infra. Senator. supra. Excommunicatio. §. vij.

Romana ecclesia omnium eccliarū mater est et magistra. extra de foro compe. capi. Licet ratioe.

Romanam vrbem vel bona eius inuadentes. s. Excommunicatio. §. xv.

Romipetas innadentes. supra. Excommunicatio. §. xv.

Romipete cum suis rebus debent esse securi sub protectōne apostolica. extra de peregrinantibus. c. Loquerere.

Rogamen superioris pro pces pro recipiatur. De restitutione spoliatorum. cap. pmo. i clementinis.

Rumor vicinie nisi ratōnabiles accedant probatiōes nō potest matrimonium irritare vt diuorciatur. Extra de eo qui cognouit. cap. Sup eo.

Abbato licet fm
more pa
tric carnes comedere. Ex
tra de obseruatōne ieiuni
orū. cap. Consilium nrm.
§. Item.

Abbatum ⁊ dominicā an
tichristus obseruari docebit vt sibi vtrū
q; populū strabat. de conse. di. ij. Per
uenit. Gregorius.

Sabbati die nō est festiuandum: ne vide
amur iudaisare. de consecra. dist. iij. Per
uenit. Gregorius.

Saccus pertusus significat men
tes idiscretas. qz nō p fide
rāt quomō merces ex bono acq̄si. malo
opere perditur. de peni. distin. iij. De p̄
tuso. Et sumit Aggei. j. Qui mercedes
congregauit misit eas in sacculum per
tufum.

Sacerdos inuisibilis visibiles
creaturas i substā
tiam sui corporis sanguinis inuisibili
virtute in suo verbo conuertit. de conse.
distin. ij. Quia corpus.

Sacerdos ex latino ⁊ greco compōitur
quasi sacrum dans. distin. xxj. Cleros.
Isidorus. vij. li. etimol. c. xij.

Sacerdos est quilibet sanctus. sed nō ē
conuerso. di. p. Multi. Erisostom.

Sacerdotes dī et angeli nuncupantur.
Exodi. xxij. Dīs ne detrahes. ergo eor
rum simplicitas non est despicienda. xj.
q. j. Sacerdotibus. extra de hereti. ca.
Lum ex iniuncto.

Sacerdotum dignitas ⁊ auctoritas. di.
xcv. per totum.

Sacerdotalis dignitas preeminet rega
li dignitati. dist. xcvi. Duo sunt. ij. q. vij.
Nos si. s. Ecclesiastica siue

Sacerdotis et episcopi idemitas ⁊ dif
ferentia. s. Episcopi idem. s. Episcop
non permittat.

Sacerdos nō d̄ stare corā episcopo sedē
te. distin. xcvi. Episcopus in quolibet. et
vbi supra.

Sacerdotum manus et brachiū princi
pis inungunt. sed non crismate. Episco
pi autem manus et caput inungunt cris
mate. distin. xxij. Preterea. Iuncta glo
sa. ⁊ extra de sacra vincti. ca. Lum venis.

Sacerdos facit cathedram. ⁊ non econ
uerso. distin. xl. Multi.

Sacerdotes sunt lumen populi. dist. xcij
Sacerdotes.

Sacerdotum vita debet esse pze ceteris
sanctor. distin. xli. per totū. viij. q. j. Nec
sufficere.

Sacerdotes debent esse mente et corpo
re mundi. j. q. j. Necesse. iij. q. vij. In gra
uigribus. Gregori⁹ in registro.

Sacerdotes debent esse sobrii. dist. xxxv
Vinolentum. Jeronym⁹ in Micheā.

Sacerdotes debent esse discreti et docti
distin. xxxvij. per totum. di. xxxvij. plu
ribus.

Sacerdotes quales sint. s. Ordinand⁹.

Sacerdos si patris dicitur filius scōz
humilitatem in qua se pro nobis acce
prabile sacrificium deo obrulit. de conse
ra. di. ij. Sacerdos

Sacerdotum bona intentōe assumptu
rus vires ad vitū onus perierit. et si in
sufficiens sit abstineat. Sin autem. acce
dat cum timore. j. q. j. Non est putanda
§. Quisquis.

Sacerdotalis dignitas. s. Ecclesiastica si.
Sacerdotale officium digni dent et reci
pian. j. q. j. Si qui episcopi. Et nō con
feratur indignis. di. xli. p totū.

Sacerdotio p̄mouendus debet prius es
se perfectus. nō momentaneus. id est. ni
mis cito ordinatus. Nam.

Sacerdos momentaneus. vt. s. nescit hu
militatem obseruare. ⁊ mores psonarū
vel sese cōtere. nō ieiunauit. nō fle
uit nō se correxit. nō pauperib; erogauit
distin. xl. vij. ca. j. iūcta glosa verbi. Mo
mentane⁹. s. Ordinari.

Sacerdos non neophitus ordinē. vt. s.
Sacerdotes de iure cōmuni non debēt
ordinari ante tricesimū annum de anti
quo iure. distin. lxxvij. Si quis. ⁊ seq̄n.

Possunt tamē ordinari vicesimo quinto
anno. c. c. Si triginta. de erate et quali
ca. Generalen. in clemētis. Item glo
sa verbi. xvij. dicit inchoato.

Sacerdos non ordinetur qui maculam
habet. s. Aaron. ⁊ in crimine. s. Ordina
dus fm.

Sacerdos non ordinē cuius vxor adul
terium cōmisit. distin. xxxij. Si cuius.

glosa. si postea ipam cognouit.

Sacerdos ex seruo ordinatus: non tene-
tur domino suo nisi in diuino officio. ex-
tra de succes. ab intesta. c. Sancto.

Sacerdotes nō loco vel genere: sed mor-
ribus sint ornatī. di. xl. Nos qui. Greg.
Sacerdotes debent esse omnibus pro pos-
se vtilēs et beniuoli. xiiij. q. v. Deiq. Am-
brosius libro de officiis.

Sacerdotes debent esse in vestibz inces-
su maturi. di. xliij. Clericus

Sacerdotes debent orationi vacare. di.
xxxvj. Si quis vult.

Sacerdos nullam mulierem secum has-
beat etiam ne matrem suspectam. extra
de cohabitatio. clericor. ca. f.

Sacerdotum opus quod dicitur. xxxviij.
Ignorantia.

Sacerdos tenetur vita et doctrina viam
domini docere populum. Unde Exodi
xxvij. Sacerdos ingrediens tabernacu-
lum tibi nabis et ut audiat soni-
tus quādo ingreditur vel egreditur san-
ctuarium et non moriatur. Vestimenta enim
sacerdotis quid aliud q̄ opera recta de-
bem⁹ accipere. Psalmista. Sacerdotes
tui induant iusticia. Vestimentis igit il-
lius tintinabula inherent. si viderit in
lingue sonitu ipa opera clament. Judi-
cis nāq; iram contra se erigit si sine pre-
dicationis sonitu incedit. dist. xliij. Sic
rector. Gregorius in pastorali.

Sacerdotibz periculosa est ignorantia et
pestifera. di. xxxviij. Ignorantia.

Sacerdotes debent populo docere. vi.
q. f. Sacerdotes. s. Decretus sine.

Sacerdotes debent diuinis scripturis et
studijs insistere. di. lxxxvj. Quando. ca.
Lum multa.

Sacerdos tenetur scire canones penite-
tiales. di. xxxviij. Nulli sacer. om. xx
vj. q. vij. Tempora.

Sacerdotibus debet reuerentia exhibe-
ri. distinc. xcij. Dominus noster. vi. q. f.
Sacerdotes.

Sacerdotum doctrinā debemus atten-
dere: nō vitam. Unde Matthei. xxiij. c.
Que dicit facite. f. q. j. Vultū secularis
um. c. Significastis. Non quis s̄ quid
dicat. e. c. Nō quales. Nullo igit modo
sunt contemnendi vel iudicandi a p̄lo:

sed venerandi: etiam mali. exemplo Da-
uid qui saul venerabatur: compunctus de
abscisione clamidis. f. q. f. Dominus. s. si
non habebat. c. Vultū.

Sacerdotes multi sūt nomine. pauci an-
tem opere. di. xl. Vultū. Erisostomus.
Sacerdotes et prelati debent esse paupe-
res spiritu. et bōa ecclesie pauperibz ero-
gare. j. q. ij. Sacerdos.

Sacerdotis mali sacramenta nō sunt cō-
tremnenda. di. xxxij. Ad hoc vero. de cō.
distin. ij. Panis est. f. Sacramēta.

Sacerdos malus nihil bono min⁹ agit
intra ecclesiā in ministerio corporis
sicut nec i alijs sacramentis. quia nō me-
rito consecrantis: sed in verbo efficitur
creatoris. f. q. f. Intra catholicam. de cō
se. di. ij. Utrum sub figura. Et est Aug.

Sacerdotum malicia salutē subdit⁹ ad-
adimit. cum sacramēta talia sint qualis
cuius potestate dantur. de conse. dist.
ij. Baptismus talis est Augustin⁹ sup
Johannem. s. tamē. Nōtio mali sacer-
dos malus non debet vitari in sa-
cramentis q̄ diu tolerat⁹ in ecclesia. xv
q. viij. Salsitātibz infra. Vitari.

Sacerdotem peccare videns tegat. Su-
pra. Peccante.

Sacerdos peccante quis orabit pro eo
Notatur hic difficultas. de peni. dist.
ij. Importuna. f. Si sacerdos.

Sacerdos fornicarius. Glosa notorius.
est suspensus ab officio. di. xxxij. Preter h-
et hoc quo ad se et alios. extra de cohabi-
ta. clericor. c. Quis sit. s. Fornicarioz
Sacerdos fornicans decem annis peni-
teat iuxta formā distin. lxxxij. Presbyter
Supra. Lano. f.

Sacerdos nō debet condemnari absq; si-
nodali sententia. et quomodo. xv. q. vij.
per totum.

Sacerdos celebrans tenetur cōmunicā-
re. alioquin vno anno puatus est cōmū-
nionē. de conse. distin. ij. Relatum. Et si
corpus christi tantū sumit: debet puari
vtrorq; e. c. Lōperimus.

Sacerdos celebrare simulans. et propter
peccati conscientia non conficiens: gra-
uius peccat q̄ si conficeret. quia falsa re-
media veris sunt periculis grauiora. ex-
tra de cele. missaz. c. De homine.

Sacerdos post infirmitatem potest celebrare. et quibus infirmitatibus debeat abstinere. vij. q. i. per totum. iuncta glo. c. i.

Sacerdos non debet solus missam celebrare. de conse. distin. s. hoc quoque. Nec alia diuina. extra de filiis. presbyterorum. cap. Proposuit.

Sacerdotes diuersarum linguarum tenentur episcopi instituere in locis ubi populus diuersificatus per eas. extra de officio iudicis. c. Plerisque.

Sacerdotes debent esse hospitales. alioquin ad hoc alios nequeunt hortari. dist. xliij. Hospitalem. Alioquin repelluntur a sacerdotio. c. s. Ordinatio.

Sacerdotes omnem iusticiam et onera sua populo mandant. sed ipsi nec minima faciunt. xxxij. q. vij. Alligat. Erisostomus.

Sacerdotis filiam carnalem ducere non potest quem ipse baptisauit. extra de cognatione spiritali. cap. ultimo.

Sacerdos cum virgine contrahens potest dispensari per episcopum post penitentiam. extra de clericali coniugatione. cap. Sane sacerdotes. ibi. glo. a.

Sacerdos casu interficiens hominem non est deponendus. extra de homicidio. c. Interfecisti.

Sacerdos percussus pro causa discipline si inde moriatur: perpetuo deponatur. e. c. Presbyterum.

Sacerdos officium vicecomitis exercere supra. Excommunicatio. s. xvij.

Sacerdos non potest esse aduocatus nisi pro se. sua ecclesia. et miserabilibus personis. extra de postulando. c. Cum sacerdotis.

Sacerdotis fornicationis penitentia. supra Canone. i. Canone. ij.

Sacerdos clamdestinis nuptiis se ingerentis penitentia. s. Canone. vj.

Sacerdotes et clerici peccata populi comedunt. Blosa. id est oblata pro peccatis vel comedunt. id est delectant orationibus et doctrina. unde debent interpellare pro populo. s. q. i. Ipsi sacerdos. ij. q. i. nulli.

Sacramentum est inuisibilis forma. de consecratione. s. Sacrificium Augustinus.

Sacramenta quedam sunt necessitatis. scilicet baptismus. confirmatio. penitentia. extreme

ma unctio. eucharistia. Alia dignitas i. q. i. ca. Remissionem. s. s. nota. et glo.

Sacramentum unum alio dicitur maius effectum. sicut baptismus. dist. xxxij. s. Porro subiecto. sicut eucharistia. dist. xcv. Ecce Jeronymus ad Rusticum narbonensem episcopum. significatio. sicut matrimonium. xxxvij. q. ij. Cum societas. Vniuersi dignitate. sicut confirmatio. de consecratione. dist. v. De his. et. ij. sequentibus.

Sacramentum eucharistie est precipuum et insigne memoriale amoris christi. et merito illud commendatitia habent. de reliquijs et venerabilibus. c. s. in clemetinis.

Sacramentum dicitur celebratio. ceterum res gesta ita fit ut aliqd significare accipiamus quod hactenus accipiendum est. j. que. s. Vltimi secularium. Gregori.

Sacramentum eucharistie est excellentissimum dignitate omnium aliorum. de consecratione. dist. secunda. Nihil.

Sacramentum altaris in pane et uino aqua mixto offerat. de consecratione. dist. ij. c. Si uinum solum offertur: christi sanguis incipit esse sine christo. id est corpore mystico. e. c. In sanctificatione. et. ij. sequentibus. Uinum ergo in calice aqua mixtum populum christo adunatum ordinat. s. Cum omne. Et qui per trarium fecerit. s. Ecce ubi sine igne.

Sacramentum altaris. s. Eucharistia.

Sacramento eucharistie intelligitur ille panis qui manu sancti spiritus formatus est in utero virginis: et igne passionis coctus in ara crucis. de consecratione. dist. ij. Dia. Amb.

Sacramenta omnia sunt ex ecclesia catholica. s. q. i. Ex catholica. Augustinus ad Vincentium donatistam.

Sacramenta christi non maculantur malicia ministrantium si seruetur forma. dist. xix. Secundum. Non enim inquinantur ab immundis. j. q. i. Remissione.

Sacramenta hereticorum et schismaticorum et similia sunt uera que in forma ecclesie celebrant. s. q. i. Ex catholica. et. ij. sequentibus. Augustinus ad Vincentium. Et. e. c. Sacramenta. c. sicut ficti. carent tamen effectum. excepto baptismum quod in necessitate ab eis acceptum prodest recipienti. dist. xxxij. Preter hoc.

Sacramenta omnia etiam malorum ministrorum sunt ab eis recipienda que ita

ecclesiam conferuntur in forma ecclesie. q̄ diu tolerant ab ecclesia. f. q. j. Neq. et q̄uis obfunt omnibz indigne tractantibus: profunt tamē digne ab eis recipi entibus. distin. xxxij. Preter hoc. f. que. j. spūsanct. r. c. Omnia sacramenta. r. c. Per Flaviam dicit. Blosa. q̄ diu toleran tur intra ecclesiam. s. Minister malus. et. sequen. Et infra. Utari.

Sacramenta ab episcopo heretico nulla tenus sunt recipienda siue nō catholico extra de prescrip. c. Veniens.

Sacramentū ab hereticis. scismaticis. p̄cistis. simoniacis. degradatis. excomuni catis. suspensis. r. interdictis receptū effe ctu caret. etiam in recipiēte. disti. xxxij. Preter hoc. Unde nequiq̄s scienter ab eis recipi debent. xxij. c. vltimo.

Sacramentū tamen baptismi potest i ex tremā necessitate et ab a quocūq; recipi heretico siue alio. r. let recipienti. disti. xxxij. Preter hoc. c. s. Verū. circa finem. j. q. j. Spiritus sanctus. Alia autem non. Unde nec absoluerē possunt non catho lici. de peni. disti. j. Verbum dei. capi. Quem penitet. Nec etiam excomunica ti. qz ligati sunt: absoluerē possunt. De la tamē. s. h. notandū. f. q. j. dicit penitē tiam a predictis in necessitate recipiēdi de peniten. di. j. Quē penitet.

Sacramenta libere conferant et nihil p̄ eis exigatur. extra de simo. c. Ad aplica. Sacramenta si religiosi ministrāt sine li cencia cura. supra. Excomunicatio. s. vicesimo secundo.

Sacramenta digne recipiētibz profunt: r. indignis obfunt. De conse. disti. xi. ij. Et sancta. Augustinus.

Sacramentū quodcūq; recipiens i pec cato mortali peccat mortaliter. Simili ter et contrectans in mortali. di. xl. Vl ti. Nam talis incidit per peccatū morta le excomunicacionē minorem. xi. q. iij. Audi. Et est suspensio quo ad se a p̄cep tione sacramentoz. extra de cōba. cle ricoz. cap. finali. sufficit tamen cōtritiō excepto sacramento eucharistie. vbi req̄ ritur confessio.

Sacramenta omnia sunt a ieiuniis per cipienda. extra d̄ cele. missaz. c. Ex par te. Scdm. Richardum in. iij. disti. xvij.

ar. iij. q. iij.

Sacramētum obmissum caute est supplē dum. extra de sacramen. iteran. cap. Pa storalis.

Sacrificium dicitur quasi sa crum factuz. q̄a prece mystica cōsecratur. scz eucharistia. j. q. j. Vultu secularium. Gregorius.

Sacrificiū omne eucharistia p̄cellit. De conse. di. ij. Nihil.

Sacrificiis multis iuuant defuncti. xij. q. ij. Non estimemus. Augustinus libz q̄ de agenda cura p̄ mor.

Sacrificium est cordis contribulati ip̄a contritio. quod deus acceptat. de pe. di sti. j. In actōne. Augustinus omelia d̄ penitentia.

Sacrilegium committit qui bona ecclie de s̄inet vel usurpat. xvij. q. iij. Sacrilegi um. c. Qui rapit.

Sacrilegus est qui inualit vel sibi usur pat bona ecclesie. vel aufert. xij. q. ij. Nul li liceat. Cuius penitentia. s. cano. xv.

Sacrilegiū sunt exco. r. andi. extra de foro compe. c. Conquestus.

Sacrilegiū cōmittit aufertendo sacroz de sacro. vel non sacrum de sacro. siue sa crum de non sacro. vij. q. iij. Quisquis.

Item si infringat quō ecclesiam vel. xxx passus ecclesiasticos q̄bi i circuitu eccle sie sunt. vel domos infra dictos passus aliquid in diripiendo vel auferēdo vel si iniuriam rerum infert clericis siue eccle siasticis personis. c. c. Quisquis. Et illi nisi monitus satisfecerit excomunicatus est. eo. cap. si quis. Hodie sunt ip̄o sacro excommunicati. s. Excoicatio. s. xvi. s. xxxvij.

Sacrilegium est ecclesiam fraudare. xij. q. ij. Qui oblatōes.

Sacrilegiū cōmittit qui manus in clerico cum iniicit violentas. xvij. q. iij. si quis suadente.

Sacrilegium est grauissimū peccatuz in suo genere. xvij. q. iij. quis prumat.

Sacrilegiū etiam cōmittitur quicqd̄ in sacratis deo rebz vel episcopis indignū agit. extra de re. iuris. c. Que mltoci.

Sacrilegiū cōmittitur in specie luxurie cum p̄sona deo dicata. xvij. q. iij. sic quis

Juncta glosa.
• Sacilegiū cōmittunt subdiaconi forni-
cantes. di. xxviiij. De his.
Sacilegium in specie luxurie grauius
peccatum est q̄ adulterium. Et istō gra-
uius fornicatione. xvij. q. iij. Sicut qui
Juncta glosa.

Sacrilegi debent corā ecclesia conueni-
ri. extra de foro. compe. c. Cum sit.

Salus extra ecclesiam esse nulli p̄-
licet extra ecclesiam bap-
tus recipi possit. de conse. dist. iij. Ec-
clesia. Augustinus.

Salutem omnibus optemus. xxiiij. q. iij.
Corripiantur.

Samuel non fuit suscitatus p̄bi-
conissam. sed diabol⁹ in
eius effigie apparuit. qd̄ patet. qz se ado-
rari permisit. et quia saulem secum futu-
rum p̄dixit. xxv. q. v. Nec mirū. añ m̄-
dium. Aug⁹. de ciuita.

Sancionia dulce quid ē
trarium amarum. xi. q. iij. si quis homi-
nem. Jeronymus.

Sancificatur homo nō lo-
bus et vita. di. xl. Non loca. Gregorius
Anastasio episcopo.

Sancificatum p̄o nō debet humanis
vlibus applicari. Extra de religiosis do-
mibus. c. Ad hec. Et. s. Dicatum.

Sancus non dubitatur quem
aper papalis dignita-
tis attollit. di. xl. c. Non nos.

Sancti debent esse sacerdotes. Vñ Le-
uitici. xix. et xx. Sancti estote quoniam
ego sanctus sum domin⁹ deus vester. di-
stin. lxxij. Proposui.

Sanguis christi si stillauerit su-
per altare: miseror-
beat. et tribus diebus peniteat. Si super lin-
theū. i. corpore ad alid stilla p̄uenerit. q̄
tuor diebus peniteat. Si vsq; ad tertiu
nouē diebus. Si vsq; ad quartū. xx. die-
bus peniteat. Et linteamina tacta ter
abluant calice supposito. et ablutio iuxta
altare recondat. Si sanguis in terrā stil-
lauerit lingua lambet. et tabula vel terra
radat ac igne p̄sumat. et cinis intra alta-
re condatur. Et sacerdos. xl. diebus pe-

niteat. de conse. di. ij. Si per negligenti-
am. Glosa verbi. Peniteat. id est cor die-
bus ieiunet et abstineat a cōione sacra-
torum. vt distin. xl. v. c. ij. Sed si vomitū
facit. s. Eucharistia.

Sanguine elicit qui nimis emūgit. Ex-
tra de renun. c. Nisi cū p̄dem. s. Porro.

Sanos corpore et mente christus
fecit quos ipse curauit. Jo-
hanis. vij. Totum hominē sanū feci in
sabbato. sic omnia peccata aut nullum di-
mittit. de peni. di. ij. Sunt plures. Au-
gustinus li. de p̄nia.

Sanitatem corporis efficit moderata refec-
tio. de conse. di. v. P̄bil. fm̄ Johannē

os aureum.
Sani esse et diu viuere nequeunt qui temp-
caribus et dap̄is replent. eo. Ne tales.
Jeronymus.

Sapientis est mutare sententi-
am. xxij. q. iij. Da-
gne. Augustin⁹. s. Reuocare.

Sarracenis arma et hmoi fe-
rentes vel auxili-
um p̄stantes. s. Excoicatio. s. xxvij.

Sarracenos adire possunt xpiani pro re-
demptione captiuorū vel p̄dicatione et
alio licitis. dum mō tamē merces et alia
eis nō deferant vel mittant quib; chri-
stianos iuuari possint. extra de iudeis et
sarra. c. Significauit.

Satisfactio penitentie: est pec-
catoꝝ causas exci-
dere: nec corū suggestioib; aditum idul-
gere. de peni. di. iij. Satisfactio. Augu-
Blosa. causas. i. vicioꝝ radicem. Ad ei
sufficit ramos incidere. et. Causas. vel
oportunitates: vel occasiones peccādi.
Satisfactio est. vade et amplius noli pec-
care. c. s. Hac uictoritate.

Satisfactionis tres sunt partes. scilz ele-
mosyna. oratio. ieiunium. de pe. dist. vj.
s. primo.

Satisfactio debet p̄cedere absolutioneꝝ
ab excoimunicatione: si pro crimie vl ma-
nifesta offensa sit excoimunicatus. extra
de officio dele. c. Ex litteris. extra de
borū signi. c. Ex parte.

Satisfactio requirit de iure. si episcopus
vel quicunq; uisitatoꝝ receperit munera
vel pecunias causa uisitatoꝝ. de cens. et

procura. c. Erigit. libro sexto. Item si quis
aliquē etiā iuste: sed nō pmissa monitōne
excomunicauerit. extra de sentē. excō. c.
Sacro. Item si iudex requisitus excom
municato copiam dare sub sigillo noluerit.
de sentē. excō. c. Lū medicinalis.
libro sexto. Item si quis celebrauerit vlt
celebrari iusserit cōtra interdictū a iure
vel iudice positū. de priuilegijs. c. Epō
rum. libro sexto. Item si quis interdictū vel
publice excomunicatū ad diuina vel sa
cramenta ecclesiastica admiserit ante satis
factionē. cuius sententiā cōtempserit. ab in
gressu ecclesie est interdictus. Ibidem.

Dauil ventrē pūgans significat pla
tos qui maliciā corde pceptā
produnt in opus. cuius dāuid orā
clamis p̄scidisset vehementer penitu
it. quāto magis subditi s̄tra superiorū iu
dicantes vel prodētes. ij. q. vij. s̄. Itē ob
ijcitur s̄. Prelatorū. litam.

Scabies itē est cōtinua domi
natio luxurie. dist. xlij.
Dinc etē. Gregorius in pastoralī.

Scandalizans proximum
indebite s̄
uiter peccat. x. q. iij. Lauendū. De peccat. ex
go talis informari. xij. q. iij. Inter p̄ba.

Scandalū etiā passiū tm̄ est agēti mo
tiferū. s̄. Prelati. 7 sequē.

Scandalū quādoq; ex sana doctrina na
scitur. x. q. iij. Inter verbz. Brego.

Scandalū vtilius nasci p̄mittit q̄ vt ve
ritas relinquat. extra de regulis iuris. c.

Qui scandalizauerit. Beda i omelia su
per illo. Leci sunt 7 p̄des cecoz. Breg.
super Ezechielē omel. vij. in eadē p̄ba

Scandalū vt vitē non debemus facere
vel dimittere quod fieri vel dimitti sine
mortali peccato nō potest a nobis. extra

de noui operis nuncia. c. Lū ex iniūcto
Scandali causa a proprio iure est delistē
dum. extra de renun. c. Nisi cū p̄dem. s̄.

Pro graui scandalo. extra de p̄scrip. ca.
Nihil. extra de tem. or. c. Ad aures

Scandalū distinguit a scādalo. extra de
renun. cap. Nisi cum p̄dem. s̄. Pro gūi.

Scandalū cauendū est. s̄. Loncia.

Scelera quatuor damasc. primū
est malū cogitasse. secūdū
cogitatōibz p̄uersis acquiescisse. tertium

illud opere adimplere. quartū impentē
tem manere. de pe. dist. i. Sup tribz. Je
ronymus in Amos p̄betā.

Scientia vera est per quā x̄ps no
scitur 7 inuenit. dist. xxx
vij. Legimus. circa finem.

Scientie om̄is deus est auctor. Ibidem
Scientia sacre scripture vtilis est 7 clericis
necessaria. di. xxxvj. Qui eccl̄asticis.

Scientie ignari non sunt digni misterio
diuino. di. xxxvj. Illiteratos. extra de
etate et quali. c. Quāuis.

Scientie defectus nō solū impedit ep̄m
promouendū. sed etiā deijcit. p̄motū. et
cuiuslibz ordinando necessaria est. Extra
de eta. 7 qualita. c. Quāuis. c. de electi.
cap. Cōgregato.

Scientia triplex. scz eminens. mediocris. 7
sufficiens. Inno. extra de electio. c. Lū
in cūctis. Pano. mi. ibidem.

Sciētī 7 p̄sententi nō fit iniuria. De re.
iuris. c. Sciētī li. vj.

Scisma grecum idē est. 7 scissus
ram sonat. xliij. q. prima
Scisma.

Scisma 7 heresis differunt. quia scisma
ab eccl̄ia recedit. sed heresis falsā doctri
nam defendit. xliij. q. iij. Inter heresim
Jeronymus.

Scisma est grauissimū peccatū. xliij. q. i.
Non afferamus.

Scisma tenere iurans: sacris ordinibz et
dignitatibz est suspēsus. ex. de scisma. c. i.

Scismatici nitunt tunicā x̄pi in
cōsulitē scindere. id
est vnitatē ecclesie. quoz pena etiā expri
mitur. de scismaticis. c. vnico. li. vj.

Scismaticus q̄squis hereticus est. qz sine
heresi scisma esse nō potest. nisi forte i sū
mo pontifice: dum duo creantur: 7 vter
qz crederet ecclesiam apud se esse. vij. q. pri
ma. factus. Et sic om̄is scismaticus est
excomunicatus: ergo sentētie eius nulle
Dec glosa. c. Quātū. xliij. q. i.

Scismatici om̄es sunt excom̄icati: 7 eis ad
herētes: ac ordinatōibz eoz innitentes.
supra. Excom̄icati. s̄. xvij.

Scismaticoz ordinatōes. beneficiorum
collationes. eccl̄asticaz rez alienatōes
sunt irritē. extra de scisma. c. p̄mo. Et ab
eis ordinatus repellat ab officio. nisi se

cum dispensetur. extra. e. c. fraternitati.
Scissio vestimenti cappe fm Jeronimū super Marcū significat scissionem sacerdotij. qđ in primo erat auferendū. ij. q. vij. §. Hic ita qđ. ad finem.

Scrībi in libro vite fm p̄scientiam: est ad vitam p̄ordinari ab eterno. Deleri fm p̄scientiā: est e converso ad mortem nō ad vitam piciri. de pe. di. iij. B̄ndictus.

Scrībi autē fm iusticiā: ē auctore deo ea operari quoz merito dignus sit eterna salute. e. §. Porro. Deleri fm iusticiā: ē gratia subtracta: damnatōe digna operari. Psalmista. Deleant de libro viuent. e. §. Scđm. vel vt vbi. s. c. B̄ndictus.

Scripta non sunt admittenda qđ auctoz est damnatō extra de hereticis. c. fraternitatis.

Scriptoz non est attendendus. sed veritas scripture. di. ix. Ego. di. xix. Scđm.

Scriptoz exāto refrenet. de rescrip. c. Statutum. li. vi.

Scriptura sacra intelligenda est fm proprietate vniuscuiusq; lingue. pro diuersitate locoz. tempoz. et hominum. di. xx. ix. Necesse.

Scriptura sacra expōitur historice. quādo intelligitur vt littera sonat. Allegorice quādo per id quod dicit intelligit ali quid factū esse vel futurū. xxij. q. j. Nisi. Jam exponit tropologice quādo dictum ad mores reducit. di. xxxvij. vino. cap. Scđm. Anagogice quādo dictum ad supna refertur. di. lxxvj. Ieiunius q̄rti. Jeronym⁹ sup Zachariā.

Scripturaz canonicarum expositiones non sunt eiusdem auctozitatis. di. ix. neq; Aug⁹. ad Fortunatū. Et quoz auctoritas in expositōibz p̄fert. s̄ doctozes scđ Scripture canonicē mēdaciū nō cōtinēt. di. ix. Ego. Aug⁹. in epla ad Jerony.

Scripture sacre euaguarū auctoritas si mendaciū etiā officitōi ea fuerit fallitas eo. c. Si ad scripturas. augustin⁹ i. j. epi stola ad Jeronymū.

Scriptura sacra i sermonibz proferatur: nō seculariū littere: nec ibi grammatica

doceat. distin. lxxxvj. In doctrina. capi. Lū multa. Brego. Desiderio epo.

Scripturas sacras nō gentiliū et poetaz legant sacerdotes. supple ad voluptatem di. xxxvij. Eps. c. sacerdotes. c. Legim⁹ Scriptura sacra est vinū. scriptura gentiliū est sicera. di. xxxvij. Vino. Jeronymus in Ilayam.

Scripturas gentiliū scire etiā expedit et in predicatōe ad veritatis assertionem et errorū confutationē ad ducere. e. c. si qđ. cap. Relatum.

Scriptura omnis et scia etiā gentiliū a diuinis scripturis sumptit exordiu. di. xxxvij. Legimus. Cassiodor⁹ sup ps.

Secete regardoz reprobant. s̄. Begardoz. de hereticis. cap. Ad nostrū. in clemen. Similiter et beguine. et eis fouentes excoicant. de religi. do. Lum de quibusdā in clemen. s̄. Excoicatio. §. xxv.

lectus supra. Linnuchus.

Secundas nuptias benedicti sacerdos: suspēsus ē a bñficioz officio. extra de secundis nuptiis. c. Capellanum.

Secundas nuptias potest mulier sine in fāmia adire: etiā tempore lucrus vni⁹ anni non seruato. extra. e. c. super illo. c. Lum fm apostolum.

Secundas nuptias mulier adiens prius usq; a viri morte certa sit: debitū exacta redda: s̄ non erigat. Et si hoc vir reuersus fuerit: ad ipm reuertat. e. c. Dominus extra de sponsali. c. In nostra.

Securitas est vbi p̄fecta est dilectio. xxij. q. j. nō turbat. Ambrosius sup Marcū.

Securitate operatur bona consciētia. ij. q. ij. senti. Aug. ad secūdinū manicheū.

Securitas patit negligentia. negligentia offensam. de peniten. dist. j. Predixerat Jeronymus.

Secundari sunt semp̄ meliores: etiā inter bonos. ij. q. viij. Paulus. c. Non omnes.

Secularia negocia dicunt omnis: carnalis cōcupiscentia. extra ne clericis vel mona. c. j. Et hoc cōiter sumentō. et bec pbibent etiā

laicis. Sz stricte sunt illa que pro repub
lica aliquibus comittunt. Dec Panoz
mitanus sup rubrica pdicta.

Sede apostolica vacante quō r qñ
fiat electio pape. s. Elco p a.
Sede apostolica vacante qñ exerceat iu
risdictionē. Ibidem. r quō in alijs caus
procedat. s. Electi r electores.

Sedes principales post romanā sunt qua
tuor. Prima constantinopolitana. Secda
alexadrina. Tertia antiochena. qra ie
rosolymitana. Ad quas p oēs de prouin
cia appellatur. salua tamē appellatiōe ad
papa. extra de puile. c. Antiqua.

Sede episcopi vacante beneficia pferū
tur. s. Capitulu. in tra. Vacante.

Benel deo consecrati in vsu lai
coiū nō debet redire. xij. q.
iij. Que semel. xvij. q. vlti. Quēsti sūt. s.
Dicatum.

Benen est verbum dei. disti. xliij.
Sicut. Brego. in pa
storali. quod cura suffocat. dist. xlij. Dic
etiam. s. Bibbosus. Gregori.

Seminis fluxum patiens immūdus erit
Leuiti. xv. Et est pdicator qui verbū di
multiloquio effundit. qd mittēē postu
ens: generandi virtutem perdit. vbi. s.
Et idem Brego. xliij. moralij.

Beminarie ratōes insunt reb
corpaliū p oia ele
menta quibus angeli vel demones cau
sas occultas admouere nōcūt vt in spes
cies suis finibz debitas prumpant. Un
nec ipi rez creatores sūt. xvij. q. v. Flec
mirū. ante mediū. Aug. de ciuita.

Senatusconsultum qd ē.
dist. ij.
Senatusconsultū.

Senatoz vel rector vrb qñs r q
mō eligi p. r d faciētē
eligētes. assumētēs. r assumpti. ac p senti
entes. r obtpantes: sūt excoīcati cū pēis
alijs. s. Excoīcatio. s. vij.

Seniores dicunt nō tā etate qñ
sapia. sic r pbū. disti.
lxxxij. Porro. Et quō corrigant. supra
Prelati r senes.

Sententiā nouit de? mutare si
tu noueris emendare

delictū. de pe. dist. s. Nouit. Ambro. sup
Lucā. Glosa. sniaz cōminatōis. e. c. Si
agim?. Jerony. in Amos. Itē exēplo na
buchodonosoz cui Daniel suaserit. Et nō
niuitaz. qbus Jonas. e. c. Quāobrē. Je
ronymus sup Danielē.

Sniam de? frequēter mutare legit in scri
ptur. Amb. li. de offiē. xxij. q. iij. vnus
quisqz. c. Incomutabilis. c. Non semp.
Sententia humana pclis est ad ma
lum ab adolescētia. in pbenio clementi
naz. s. Quia igit.

Sententia sanctorū quādo pferunt sentē
tie pape. r ecōperio. s. Auctoritas.

Sententia requirit sciētiā r auctoritatē.
di. xx. s. Hunc aut. c. decretales. r vbi. s.

Sententia pape ius facit qd ad oēs. extra
de sentē. r re iu. ca. In caulis.

Sententia romane sedis pōt in meli?
mutari. xxxv. q. ix. Sniam. r cuiuscūqz
acrius sentētia. xxxv. q. c. Sic ergo.

Snias cuiuscūqz iudicij pōt sedes apli
ca retractare. xxxv. q. r. Braue. in glosa
Snia potest multis de causis retractari
xxx. q. ix. Unde querit.

Snia pastoris sine iusta sine iniusta est ti
mēda. xj. q. ij. snia. Bre. glo. pzet in duo
bus cas. bus. scz lata post legōmā apeli
latō. n. v. pūnes intollerabile errozes
extra de sen. excō. c. Per tuas. Vel cuz p
debitis exactionibz for. extra de excō.
si. platoz. c. Lum ad qrandam.

Sententia iudicis nō constituit aliquez
reū vl innocentem apud deum. xj. q. iij. q
modo sacerdos. Jero. sup Bath.

Sententia iniusta nocet iudicati nō iudi
cato. xj. q. iij. Temerariū. Aug. de fmoē
vñi. vii. c. c. qd obest si eū delere vult hu
mana igratia quē nō delet de libro viuē
tiū iniq pscia. Et idē ad clerū yponēsem
eo. c. Senti. Et Bre. pstatino epō. eo. c.
In cunctis. Et hoc est verū nisi contem
nat. tūc em icurrit. xj. q. iij. Snia. c. qbz.
ca. Qui iustus. quia contemptra valebit
xxij. q. iij. Notandum. in fine. s. Excoī
catio. s. vi.

Sententia iniusta dicitur. s. Excommu
nicatio. s. xvij.

Sententia certa nō debet dari in re du
bia. xj. q. iij. Braue. Brego. pstatino epō
eo. c. Quāuis vera.

Sententia super re iudici alias nota: nō
datur: nisi seruato ordine examinis. co.
cap. Eorum.

Sententia non feratur nisi in conuictuz
aut sponte confessum. ij. q. i. Nos in quē
q. Conuictus dicitur. vt. s. Conuincit
Sententia fertur quandoq; pro crimine
quod is non fecit: sed tamen aliud com-
misit pro quo apud deum fuit ante dam-
natus. ij. q. i. Non solus.

Sententia iudicis debet conformari sen-
tentie dei. s. Absoluens iniustū.

Sententia apostolice sedis cuz mltā ma-
iestate est proferenda. ij. q. iij. sumope-
re. xxxv. q. ix. Apostolice. c. snia. c. gne.

Sententia excommunicatiōis suspensōis
et interdicti iudicantur pares. de sentē.
excom. cap. Lum sit medicinalis. li. yj.

Et glosa ibidem. s. si quis. q. Obuari.

Sententia excommunicatiōis suspensio-
is vel interdicti quomodo ferri debet
et pena contrahentis. s. Excommuni-
catio. s. ij. Et qd ibi de excommunicatio-
ne dicitur: intelligitur de suspensioe eri-
am et interdicto.

Sententiam excommunicatiōis vlt suspē-
tionis vel interdicti sufficit proponi i lo-
co publico. solenniter. etiam si ad citatiō-
nem non perueniat. Extra de postulatiōe.
cap. Ad hec.

Sententia excommunicatiōis sub condi-
tione ferri potest. s. Excommunicatio. s. ij.

Sententia diffinitiuā dicitur que lata ē
super possessione. extra vt lite non conte-
sta. cap. Accedens. pmo.

Sententia diffinitiuā non potest ferri ni-
si pars aduersa audiatur. Extra de cau-
sa possessionis. c. susceptis.

Sententia diffinitiuā potest ferri propter
solam presumptionem si violenta fuerit
extra de psumptio. cap. Afferte.

Sententia diffinitiuā postq; scripta fue-
rit debet in scriptis redigi: et tunc a solo
iudice non alio de scripto recitari sedē-
do et non stando. alioquin nullius valo-
ris est. nec sententie nomen habet. Nec
necesse est ab ea appellari. Episcopi tamē
sententia sicut et illorum personarum
ab alio potest recitari. De senten. et re iu-
di. c. Et si sententia. li. yj.

Sententia prolata i plurali numero ab

vno iudice vel arbitro ex pluribus iudi-
cibus vel arbitris. alijs tamen presentibus
et mandantibus tenet. non autē te-
neret si in singulari proferretur. e. c. Luz
ab vno. libro sexto.

Sententia executōni mandanda est: nisi
statim probetur exceptio. Extra de testi-
bus et attestatiōibus. cap. Veniens ad
apostolicam.

Sententiam ferat iudex scdm acta et pe-
titionem actoris. et si iniuste petat tenet
nihilominus sententia subsecuta. Imo
etiam iudex san. conscientia non potest
aliter pronunciar. dummodo verus or-
do iudiciarius seruetur. De senten. et re
iudicata. cap. Ab hoc. libro sexto. s. Le-
terum.

Sententia lata in causa matrimonij te-
net. licet non sit in scriptis lata. extra de
testib; et attesta. c. Albricus.

Sententiam excommunicatiōis tenetur
exequi ille cui est datus executio. manda-
ta. Etiam si sciat esse iniustam. Nisi pos-
sit apud mandantem absolutionem ob-
tinere. Extra de officio delegati. ca. Pa-
storalis. s. Preterea.

Sententia cuius et quem ligat. s. Exco-
municatio. s. iij.

Sententia excommunicatiōis suspensio-
is et interdicti lata a subdit; suffraga-
neorum. id est archidiacono. officiali vlt
huiusmodi: nō relaxetur ab archiepisco-
po. nisi constitudo aliud habeat. de sen-
ten. excom. ca. Romana. li. yj.

Sententia ab archiepiscopo generaliter
lata ligat tantum subditos ipsi. vbi. s.

Sententie processus annalis quos ligat
supra. Excommunicatio. s. xv.

Snia iudicis cōicāt; cū reo in crimie vel
alias criminosi vlt valeat. ij. q. vij. Pro-
tū. Et rades q sic. dummo tolerat. Ibi
dem in glosa in principio. Vide distinctōz
Sententia contra formam prescriptaz li-
cet scdm consuetudinem loci prolaram
reuocari debet. Extra de senten. et re iu-
dica. c. Lum causa.

Sententia contra matrimonij lata non
transit in re iudicatā. sed potest reuocari quā-
documq; error fuerit detectus. e. c. Lator.

Sententia nō premissa monitiōe lata in
genere. vel specie pro culpis pteritis vel

presentibus est iniusta. de sent. excō. cap. Romana. libro sexto.

Sententia excommunicatōnis pro futuris culpis vel iam commissis. scilicet nisi satisfaciatur nisi feratur nisi mora. culpa. offensa vel alia iusta causa subsit. vbi supra. Glosa verbi. futuris. dicit quod statutum fieri potest pro futuris. vt dicēdo. Nullus hoc faciat. et qui fecerit sit excommunicatus. nō autem sententia. vt dicēdo. Excommunicatio. A si hoc fecerit. Unde sententia et statutum differunt. Hec glosa.

Sententia excommunicatōnis nō potest ferri in collegium vel vniuersitatē. sed in illos qui culpabiles sunt. de senten. excō. cap. Romana. libro sexto. Glosa. Tamen. Et sententia quod talis sententia lata nisi diplomatis tenet. e. in. p. pendus.

Sententiam suspensionis et interdicti episcopi non incurrunt. vt supra Episcopi et super. res.

Sententia a non suo iudice nō tenet. nec confessio coram ipso. extra de iudicijs. c. A si clerici.

Sententia contra leges et canones pro lata non tenet. extra de senten. et re iudi. cap. sententia.

Sententia lata lite non contestata nō valet. extra vt lite nō pre. c. Accedens. f.

Sententia lata contra absentem. nec citatum. nec confessum. nec conuictum nō valet. Extra de consti. c. Ecclia. Nec contra citatum absentem. si constituerit eum iusta causa defuiss. extra de sentē. et re iudi. c. Bertholdus.

Sententia lata contra citatum extra citatis territorium existentem nulla est ipso iure. Vel lata ab inimico notorio. vel contra absentem citatum ad locum euidenter non tutum. de sen. et re. c. Pastoralis. in clem.

Sententia excommunicatōnis ab episcopo lata nō ligat subditum suum in altera diocesi. De constitutio. c. Ut aiaz. li. vi.

Sententia et processus a secularibus facti in ecclesijs vel cimiterijs irriti sunt. de emunita. c. Decet. li. vi.

Sententia lata post legitimam appellacionem nulla est. extra de reb. litis. ca. Innotuit. s. Excoicatio. §. iij.

Sententia post legitimam appellacionem lata debet cassari: nō obstante confirma

tione. extra de testibus et attestata. c. Ex pre. Sententia cum nulla est: nō debet cassari: sed irrita nunciari. Extra vt lite non contestata. c. Accedens. pmo.

Sententia quādo est nulla: habes in precedentibus. Et etiam. s. Excoicatio §. iij. et §. iij. Et quicquid de excoicacione dicitur intelligitur etiā de suspensione et interdicto suo modo. quoniam paria iudicant. vt de senten. excō. c. Lū iur medicinalis. Junctura glosa.

Siue nullitate allegas. s. Allegans. Sententias tres in eadem causa contra se reportas de nullitate illarū agere nō permittitur nec excipere iparū excusatōe nō facta et respicit etiam dependētia. de senten. et re. c. Ut calumnijs. in clem.

Sententiarū absolutio ad quem spectat supra. Excoicatio. s. Absolutio. s. Absoluendi facultas.

Sententiarū absolutio iniusta. s. Excoicatio. s. xxxv.

Sententiarū absolutio debita. s. Excoicatio. §. xxxvj. et xxxvij.

Sententia post appellacionē lata nō conualecet. s. Excoicatio. §. iij.

Sententia excoicatis. s. Excoicatio.

Sententia interdicti. s. Interdicti. Et suspensio. s. suspensio.

Sententia impatoris Henrici contra regem Robertum irrita. de senten. et re. c. Pastoralis. in clem.

Sententia interlocutoria quādoq; transit in rem iudicatā sicut diffinitiva post decēdiū. extra de ele. c. Lū dilecti.

Sententia nō debet precipitari. Vñ de iur. Descēdā et videbo. Vinc. j. Lor. iij.

Holite aū ipsi iudicare. ij. q. f. De omni sententia processus curie ligat omnes. etiā in pontificali vel regali dignitate constitutos. Ex processu annali. s. Absoluendi.

Septena septena. vij. dies pro mortali peccato. quibus tenentur ieiunare. sic. s. in xl. diebus de quadragesima dicitur. Et hanc Innocentius primus instituit.

Sepultura dicitur quicquid loci in sacro terriū siēdū. xij. q. ij. Quis quicquid dicitur loci sacro terriū siēdū. Itē dicitur ius inferendi in sepulchro. Itē dicitur actus officii sepeliendi. et bis tribus modis a clericis vbi nō p. xij. q. ij.

Elerici. In glosa.

Sepultura. vt supra. libere sine precio cōcedatur. xij. questioe ij. Quæta. Extra de sepulturis. cap. Abolende. Imo nec coacti aliquid pro sepultura recipiāt. r. ij. q. ij. Postq̄. Jeronymus super Beñ. Fili pro salute anime defuncti aliquid offeratur. e. ca. In ecclesiastico. Vel ipse viuens sponte iusserit ecclesie. vt elemo synā dari. e. c. Precipiendū.

Sepeliri vbi quis debeat. r. ad quid valeat. r. quis vbi eligat. xij. q. ij. p. totū.

Sepeliri voluerūt patriarche in era sancta. quia xpm in spiritu vbi resurrecturū videbant. r. multos r. forte seipos cuz illo. xij. q. ij. Ebron. Et. s. Item Joseph. Juncta glosa.

Sepeliri intra ecclesiam debent episcopi et presbyteri et sancti laici tantū. e. ca. Nullus mortuus. Alij autē extra ecclesiam vel in atrio. eo. ca. Precipiendum. Glosa. possunt tamē boni laici ibi sepeliri.

Sepultura prodest dōis vt ibi a suis dū aspiciunt videntur. sed malis obest. xij. q. ij. Quibz. cap. Lum gratia. Nam iter bonos sepeliri bono multum prodest. a. cap. Lum graua. Mala dōis non obest. nec prodest bona malis. Extra de sepulturis. c. Sacris.

Sepulture conditio. curatio funerū. p̄pa exequiarum. solacia sunt viuoꝝ. non mortuoꝝ. xij. q. ij. Anime defunctorum Gregorius. iij. dialogoz.

Sepultura tamē est multum curāda. xij. q. ij. Curandum.

Sepeliri nemo potest in ecclesijs vel i cimiterijs interdictis. de senten. excom. c. Si ciuitas. li. vj.

Sepeliri quilibet debet in sepulchro maiorum suozū. nulli tamen negat p̄prias sepulturam eligere: r. etiam alienā. Ita tamen q̄ tertiam partē det ecclesie sue parochiali de bonis relictis illi ecclesie ad quam sepeliri elegerit. Aliē sub anathemate phibetur. extra de se. c. Nos istitu.

Sepultura nāq̄ libere potest eligi. xij. q. ij. Bone. r. extra de sepulch. c. s.

Sepulturam non eligēs: sepeliat in parochia sua. Mulier autē si plēs viros habuerit. cum vltimo cuius domiciliuz

retinet sepeliatur. nisi aliam elegerit. De sepulturis. c. Is qui. li. vj.

Sepulturam eligendi mulier equalē sicut vir habet facultatem. extra de sepulturis. cap. De vxore.

Sepulturaz eligere potest filiusfamilias preter assensum patris. testamentū tamē facere nequit sine eius cōsensu. nisi habeat peculium castrense vel quasi. de sepulturis. ca. Licet. li. vj.

Sepelire debet pater pueros impubes i sepulchro maiorū suozum. vel ecclesia parochiali. vbi consuetudo aliud nō habet. eo. cap. Licet. Potest tamen eis fm consuetudinem terre alibi eligere sepulturā. extra. e. ti. De vxore. s. Utrum.

Sepulturaz religiosus eligere potest quia non debet velle vel nolle. sed in suo monasterio n̄ illuc cōmode deferri p̄: sepeliatur. de sepulturis. c. Religiosi. li. vj.

Sepeliri debet in sua parochia v̄ apud maiores suos q̄ in ciuitate domiciliū habens: si ad villam causa recreatōis v̄ ad exercendum ruraliā se transtulit. r. ibi moritur. nisi aliam elegerit. de sepulch. cap. Is qui. li. vj. Dummodo sine graui

periculo poterit illuc deportari. Ibidē Sepulture locum indigena si vult maioris religiosum eligere potest. xij. que. ij. Ubicunq̄.

Sepulturam eligere in loco vel monasterio vbi viget diuinus cultus r. religio cui libet permittitur. sed ad noua vel minus religiosa loca eligentibz est contradicendū. Extra de sepulch. c. Relatū. Nō tamen debet impugnari noua et minus religiosa sepultura electa. de sepulturis cap. Lum qs. li. vj.

Sepulturam alibi q̄ cum suis maioribz eligens. vel alibi sepultus tenetur sue ecclesie parochiali canonicam dare portionem. xij. q. ij. s. Sed aliud. Non tamē tenetur illam dare ecclesie dimisse. sed illi ecclesie vbi diuina audire: r. ecclesiastica sacra percipere cōsuevit. De sepul. ca

piculo Lum quis. libro sexto Et debet quartam partem illi relinquere ecclesie. Extra. eodem titulo. cap. Lum sup. U

de. s. Canonica portio.

Sepeliēda i monasterio res q̄s p̄ aie sua lute dat dispōebat filiq̄ medietatē ecclie

parrochiali. extra. e. Relatum. Blosa. §. Dedicatam. dicit. super hoc standum est consuetudini. c. c. Certificari. §. Canonica.

Sepultus qui religionem infirmus intrauit relinquit sue ecclesie canonicam portionem. secus si sanus intrauit. extra de sepulturis. cap. De his.

Sepultura fratrum predicatorum et minorum in ecclesiis et locis libera est eligentibus. de sepulch. c. Dudum. §. Dum in clerico.

Sepeliendi aliquos vel nullos pactum inter rectores ecclesiarum et religiosos servetur. supra. Pactum etiam.

Sepultura cum est libera: si pacto eligat non valet. et quicquid in hoc receptum fuerit reddatur ecclesie parrochiali. extra de parochis. cap. Clerici.

Sepultura suadentes sunt excommunicati. supra. Excommunicatio. §. xxiiij.

Sepelientes excommunicatos hereticos. usurarios. interdictos. et hereticorum fautores. etc. §. Excommunicatio. §. xxiiij. §. suspensus ab ingressu. infra. Usurario. supra. Interdictus.

Sepelientes contra iuris permissionem reddant corpus ecclesie unde receptum est cum omnibus obuentibus quas inde preceperunt. extra de sepulch. c. Fraternitatem. c. Lumli. berum. c. Ex parte. §.

Sepultos excommunicatos apud privilegiatos extumulatos erigant. alias episcopi fieri procurant. extra de privilegio. c. Ad hoc Blosa. si poterunt discerni. extra de sepulch. ca. sacris. Nisi per eos non steterit quod minus fuerint absolvi. Nec glosa.

Sepelientes tempore interdicti sunt excommunicati. §. Excommunicatio. §. xxiiij.

Sepeliri possunt tempore interdicti cum silentio absque pulsatione clemens qui servauerunt interdictum. extra de penitentia. c. roca.

Quinque. Item privilegiati causa contra tres. extra de privilegiis. c. Ut privilegia Hec in glosa verbi. A iure. de sepulch. c. Eos. in clementinis.

Sepultura non negetur eis qui in extremis secundum formam ecclesie absoluunt. sed heredes sunt cogendi per censuram ecclesiasticam ut pro eis satisfaciant. extra de sepulch. cap. Parrochiano. Blosa. verbi. secundum formam. id est prestito iuramen-

to quod stare velint mandatis ecclesie. extra de sententia. excommunicati. cap. Ex tenore.

Sepultus a scismaticis non oportet exhiberi. extra de sacramentis iterandis. ca. A nobis.

Sepultura non negatur illi qui casu mortui sunt. et constat probabiliter de eorum contritione. sed eis qui se sponte interimunt. extra de sepulch. cap. Ex parte partum.

Sepultura conceditur facinoroso in fine penitenti. et absolutio etiam incediario et excommunicato. sed heredes satisfaciunt eodem. cap. Parrochiano.

Sepultura prohibetur iudeis et pagani de consecra. distin. j. Ecclesiam. et ca. sequen. Item excommunicatis. extra de sententia. excommunicati. cap. sacris. Item reconciliatis: sed non absolutis. extra. eo. ca. A nobis. cap. sacris. Item hereticis. fautoribus. receptoribus. defensoribus eorum. de hereticis. cap. Quicumque. libro sexto. Item sub interdicto terre vel civitatis contentis. extra de penitentia. et remissione. cap. Quia te. Item ei cui ingressus ecclesie interdictus est: si moritur durante interdictione ipso. de sententia. excommunicati. cap. In libro sexto. Item religioso prope rario. extra de statu monachorum. c. Woznach. Et cap. super quodam. Item seipso interficientibus qualitercumque ex certa scientia. xxiiij. que. v. placuit. Item furibus et latronibus in latrocinio vel vel furto occisis. extra de furtis. ca. Fures. Item raptoribus et predonibus. extra de raptoribus. cap. super eo. supra. Raptor vel violator. Tamen secundum Archidiaconum. si potuit restituere et non fecit nec securitatem dedit: denegatur ei sepultura. si autem potuit et non fecit: sed in morte penitet et impotens est: tunc sacramenta ei dantur: sed non sepultura. dummodo tamen libenter restitueret. et hoc fit ad terrorem aliorum. Nisi parentes vel sint pro ipso satisfacere: tunc sepelietur in sacro. sed eiusdem sepulture clerici non assint ut supra. Raptor sine violator. Et intelligitur de manifesto rapto. secundum Innocentium. Item in anno non semel confessis. extra de penitentia. et remissione. cap. Omnis. Item blasphematis deum pube-

Uccet non penitentibus. extra de male. c. Statuimus. Tamen de raptoribus dicit Panormitanus. Quod si in morte penitentem restituerit: sepelientur. et clerici possunt adesse. Si vero penitentem. sed restituere non possunt sepelientur quidem: sed clerici adesse prohibentur. Et hoc videtur proprie inuere. c. Super eo. et est benignus. Item morientibus in torneamentis. extra de torneamentis. ca. s. Hostiensis dicit. quod si ibi letale vulnus acceperit. etiam si postea supererit et penituerit. licet eucharistia non negetur: sepultura tamen carebit. Et intelligitur secundum huiusmodi. tam de militibus quam eorum armigeris se ibidem in armis exercitibus. Secus de illis qui ex curiositate ad videndum vel alia huiusmodi causa ibi sunt. Item laicis decimas iniuste detinentibus et redere nolentibus. extra de decimis. c. Prohibemus.

Sepulcrum domini sine licentia visitantes. s. Excommunicatio. s. xix.

Sequestratio beneficii fiat per ordinarius si super beneficio contra possessorem qui illud triennio non possedit fecerit sententia definitiva in curia: etiam si nulla dicatur fore. Et

Sequestratione huiusmodi impediens vel fructus sequestratos occupans excommunicatus est. nec absolendus. nisi auctoritate impediens et restituit fructibus. nec non ius quod sibi in hoc beneficio ex lite compererat perdidit. Et extenditur ad negocia etiam per appellationem ibi pendentes. De sequestrata. fructus. c. Ad compescendas. in clementinis.

Sequestratio fit mulieri propter inopiam viri. extra de donatibus in fine. v. c. p. v. et al. Sequestratio mulieris fit propter seueritatem viri. extra de restit. spo. c. Tras. s. vlt.

Sermo malus est vel verbum malum si non sit loco oportuno. vel tempore congruo. vel personis competentibus. xxij. q. v. Quotiens. Jerony. Sermo debet sacris scripturis probari. non ibi resonare huiusmodi. nec grammatica ibi exponi. nec fabule moralisari. quia in vno ore se cum laudibus iouis: christi laudes non capiunt. di. lxxxvj. Cum multa. iuncta glosa. Gregorius Desiderio episcopo.

Supra. Auctores.

Seruiens ecclesie vel altari deo vivat. s. Altario ser. **Seruitus** duplex est. scilicet carnalis et spiritualis. xxij. q. ij. Cum redemptor. Gregorius mota non et Thome.

Seruitus corporalis inducta est iure gentium. Ibidem. Et distin. j. Jus gentium.

Supra. Iudeos.

Seruitus corporalis ante diluuium non fuit. di. xxxv. Sermo. Ambrosius de ieiunio. Nec fuisset si non ebrietas superuenisset. Ibidem.

Seruitus quo iure sit. s. Iudeos pat. Seruitus vel libertas sequitur conditionem matris. extra de seruis non ordinandis. c. Dilectus.

Seruus si post manumissionem ingratus fuerit seruituti iterum subigatur. xxij. q. ij. Episcopus qui.

Seruus libertatis decennio prescribitur. extra de coniugio. lxxij. c. Licet. Imo sufficit quinquennium. Et de statu defunctorum post quinquennium. vel si propter.

Serui et spurii non debent ordinari. Extra de seruis non ordinandis. c. Consulu. supra. Ordinari.

Serui non ordinantur nisi a dominis suis libertati donent. extra de filiis presbyteri. cap. Ut filii. Sed si aliquis fugiens dominum fuerit ad gradus ecclesiasticos promotus: deponatur. et dominus eum recipiat. Extra de seruis non ordinandis. c. De seruo. supra. Ordinari non debet.

Serui ecclesie post manumissionem possunt in presbyteros ordinari: sed non possunt bona sua post mortem in alios transferre. Alioquin careat honoris gradus et officio. extra de seruis non ordinandis. c. De famulis.

Seruo ecclesie filii qui de licentia domini clericum ut in eadem ecclesia ministrum ad aliam transire non possunt. e. c. Et libere.

Serui non possunt religionem assumere nisi manumissi. Alioquin a recipientibus restituantur sub pena puerorum et excommunicatis ferre de. distin. liij. Generalis.

Seruo incognitus monasterium intrare si infra triennium requiratur a domino: red datur ei demum omnibus que attulit. Si si infra triennium non requiratur. postea requiritur nisi si longe abfuerit: quod si non potuit. xxij. q. ij. si quis.

Seruus libertati redditus et monachus effectus: si exierit non est ad seruitutem: sed ad monachatum cogendus. extra de pediti. appositis. c. Cum sit.

Seruus potest contrahere matrimonium inuito domino. et practicum tenet. sed pfecta seruituta tenet domino exhibere. extra de coniu. fuo. cap. Dignum.

Serua liber ducens et libera credens: dotem restituat. et sepen. nisi postquam scierit esse ancillam ipsam carnaliter cognouerit. e. cap. Proposuit. Et celebrato diuorcio: libere potest alibi contrahere. e. c. ad nram

Seruus testamentum facere non potest. xii. q. ij. Illud etiam. Blosa.

Seruus prope dicitur. nec debet nec ei aliquid debet.

Serui iniuriis manus in locum quando a papa absoluantur. s. exco. car. s. xxx. f.

Serui iudeorum esse non possunt christiani. sed quod liber in christum christiani iudei potest duncum christianus redimere. p. m. solidis. Sicut si at si mancipium iudei non dum christianum voluerit christianus fieri. Extra de iudeis. c. Pre senti. c. Nulli. s. Iudeus nullum.

Serui tamen ascripti vel p terris eorum colendis remaneant iudeis christiani. licet sint liberi: etiam secundum leges. sed illos alienare vel ad seruicium sibi in domus suas recipere non possunt. extra. e. c. Altor. j. Christianus

Seruitia coacta inuitis deo prestant. xx. q. j. Illud. supra. Dilitem.

Seueritatem discipline oportet quibus remittere. ix. q. f. Ordinatō. s. xxij. q. iij. Ipsa Seueritati detrahatur propter multitudinem delinquentium. di. xliij. Comestationes.

Vicera in hebreo omnis potio vocatur quod quis inebriari potest. di. lxxv. Vinolentum. Jeronymus.

Vigillo ignoto credi non debet. extra de fide instrum. c. Quod super.

Vignum est res preter speciem quam ingerit sensibus aliquid aliud faciens ex se in cognitionem venire. de conse. dist. ij. Signum. Augustinus li. ij. de doctrina christiana.

Signa videntur demones facere et non sunt signa. xx. q. v. Nec mirum. Augustinus

Silentium est cultus iusticie. v. q. iij. In loco.

Silencio iustus tamen ecclesie nocet quantum prodest exemplo. di. xliij. Pudic. Jeronymus

Silentiū seruus in dormitorio. oratorio. et claustro. ex. de statu mo. c. Cum ad mo.

Similitudo inter creator et creaturam non potest tanta notari quam dissimilitudo maior notetur extra de sum. tri. c. Damnam. s. non at.

Similitudo ubi est ibi et dissimilitudo esse potest. extra. c. s. Nos autem

Silem dei esse habere iusticiam et sapiam in virtute esse perfectam. de pe. di. ij. Silez. Ambrosius de fuga seculi.

Sillium idem est iudicium. extra de rescri. c. In certas. extra de trasla. c. In corpalia

Simonia quod sit peccatum quoniam spiritualia emunt. j. q. j. p. to.

Simonie viciū detestabile et graui vltioe puniendum ostendit exemplo. Reg. v. Jude scariothis. Simonis. magi. Act. viij. s. q. j. Qui studet. Et viciū illud certis detestabili. e. c. Lu. liqat. z. q. iij

Ex multis

Simonia est studiosa voluntas emendi vel vendendi aliquid spirituale. j. q. j. Qui studet. vel et a te aliquid vltioe vel pmissio res sacre possideat. extra de trasac. cap. Si per eo.

Simonia committit peccatum procio vel obsequio. Hoc est triplici munere. j. q. f. Ordinatō nes. c. Sunt nonnulli. Idem ab obsequio est seruitus. a manu et pecunia. a ligna quod est fauor. Et sic sunt plura genera simoniaco. u. co. c. Statuim. c. Sunt nonnulli.

Simonia tamen dicitur quod recipiens temporalia p spiritualia committit. e. c. Quos.

Simonia inducit non solum dare: sed etiam remittere aliquid extra de testib. et atte. ca.

Veniens. Simonia committit etiam mediatores. et sunt simoniaci. j. q. f. Si quis. eps. Et sunt exco. s. Exco. s. xxix.

Simonia committit sola voluntate. j. q. f. Regiunt. Ambro. in pastora. Blosa. Intelligo de voluntate ad aliquem actum externum perducta. Tamen solo affectu et sine pacto committit. sed tunc sufficit pro ea penitentia sine renūciatione vel restitutione. Extra de simo. c. Mandata.

Simonia facit sola spes vel pmissio. et id.

sic electus de iure repellitur. extra de electionibus. c. Cum ad nostrā.

Simoniam committunt serui episcopi. vel notarii in ordinibus per cartis aliquid recipientes extra de simonia. c. In ordinando.

Simoniam est si quis ordinatum in ecclesia expulerit per pecuniam et sibi vendicauerit. et ideo talis deponatur. extra. c. c. Qui alium.

Simoniam est si pro introitu religionis priozat capellanie crismate vel oleo pecunia exigat. extra de simonia. c. Non satis. cap. Ea que. c. Ad nostram.

Simoniam est si pro episcopis vel abbatibus in sedem ponendis. presbyteris in ecclesiis introducendis. per sepulchra exequiis mortuorum. benedictionibus nubentium. vel quibuslibet sacris aliquid exigat. e. c. Cum in ecclesia. cap. Si. Sicut pro certo.

Simoniam est si per ecclesiarum consecrationem aliquid propter curatorem exigere. e. c. Cum sit. Item pro exenijs vel quocumque emolumento aut consanguinitate vel favore partem publicam episcopis vel eorum ministris celare. vel indignum ad reconciliandum neminem adducere. vel honore quocumque digne penitentem a reconciliacione remouere. e. c. Nemo.

Simoniam est si aliquo rite electo et paucis edicentibus pecunia de consensu alteri datur ut quiescat. e. c. Bartholomaeus. Item si per absolutorem ab excommunicatione penitentem recipit. cap. Ad aures. Item si ignorante filio quis medio pecunie ei prebendam obtinuit. eo. c. Ex insinuatione. Et talis tenetur libere resignare. Et episcopus cum eo. quod ignorauit. dispensabit. extra de electis. c. Si alicui. Utrum talis ignorans simoniacus et reus dicatur. f. q. iij. per totum. Item simile est si per electionem alicuius eo ignorante pecunia data fuerit. talis electio cassari debet. nec potest episcopus cum electo dispensare. nisi huiusmodi simonia commissam fuisse in fraudem electi. extra de simonia. ca. Nobis.

Simoniam committit qui in rebus spiritualibus ius suum redimit. quod. ar. e. c. Bartholomaeus. et. c. Dilectus. primo. Glosa ibi distinguit. quod verum est si aliter etiam habz ius in re illa spirituali. ut in. c. Bartholomaeus. alias potest verationem dumtaxat redimere. ut in. c. Dilectus.

Simoniam est si quis bona sua offert ut in canonicum recipiat. et postea bona sua pro pre-

benda recipiat. e. c. Tua nos. Potest tamen bona sua offerre: et tunc humiliter petere ut in canonicum recipiat. Et sic receptus si fuerit sine conditione: licet sibi bona sua pro prebenda retinere. Ibidem.

Simoniam est emere quacumque administrationem. e. c. Consulere.

Simoniam inducit consuetudo de prebendis recipiendo a canonico noue instituto. eodem. c. Jacobus. Item per sepultura pecuniam extorquere. e. c. Audiuim.

Simoniam est extorquere pecuniam ab intrantibus religionem. e. c. Audiuim. Textus loquitur de episcopis qui ad dandum sibi extorquent quasi pro vale. Et. f. q. ij. c. j. c. Quam pio. Etiam si pro certo propterea ab ingressu aliquid perit. e. c. Si quis propter. Si tamen recipere. Item pauperes: possunt dicere. Non habemus tibi dare victum nisi portes tecum. Et hoc sine fraude et pacto. Tunc tamen est quod tales nulli non recipiant. Hec glosa. c. Quoniam simoniaci. extra de simonia.

Simoniam est si summa sit taxa quantam ingrediens dare debeat. e. c. Sicut pro certo. c. Intim. in fine.

Simoniam committit qui pecuniam dat ut in monasterio recipiatur. et debet sibi pecunia restitui: ut intret aliud monasterium. e. c. Veniens. Item glosa. eo. c. De hoc. verbi. Restituatur. dicit quod non proprie sibi restituatur. sed quia ad aliud monasterium ire cogitur: datur ne sit onerosus secundo monasterio. Hec glosa.

Simoniaci receptus expellatur de monasterio. et ad perueniendum in artiori ordinecludatur. Et illud statutum singulis annis per episcopos publicetur. extra de simonia. ca. Quoniam simoniaci. Et huiusmodi ipsi scientibus pecunia sit data. Si vero ignorantibus illis: resignato prius loco: licet sine candela possunt reduci in idipsum vel aliud monasterium eiusdem ordinis. eo. c. De regularibus. Et dicunt Raymundus Bui. quod dictas rigor etiam seruandus sit in occultis simonijs. et in foro penitentiali.

Simoniam est si quis seruit eo pacto ut recipiatur in monasterio. argumentum. f. q. ij. Quia pio. quod pactio interuenit.

Simoniam est si pro ordinibus conferendis aliquid exigatur. f. q. ij. Quia pio. Etiam

lis si sit publicus: suspensus est quo ad se et alios. extra de simo. c. Accusatum. dist. xxxij. §. Verū. Si occultus tunc quod ad se tunc extra de simo. c. Veniens. c. Et si questiones. Et talis non potest alicui perferre executioem ordinum. §. q. f. Si quis a simoniaco. vide inferius.

Simonia est si ad titulum sine ecclesie quod aliquid percat huius pacto quod de ecclesia ipsa nunquam aliquid recipiat. extra de simo. c. p. tuas.

Simoniace ordinatus: quod tunc sit occultus. ipso iure est suspensus quod ad se et alios ab executioe ordinum. dist. xxxij. §. Verū. Extra de simo. ca. Tanta. §. Excoicatio. xxxij. Et cum tali si scierit factum sit: solus papa dispensat. extra de simo. cap. Si quis. Si autem ignorat per episcopum dispensare ut in suo ordine celebrat. extra. e. c. De simoniace ordinatus. Quod autem dicitur. e. c. Hinc de occulto simoniaco quod non sit cogendus ut abstinere. at dicitur quod ibi loquitur de facto. Nam dicitur in iure sit scilicet. sicut. §.

Simonia committitur quod ordinatori vel peritatorum permittit ne ipsum de possessione inquiret. et sic ordinatus est suspensus a collatione ordinum per triennium. et peritator ab ordinum executione: donec per papam dispense. e. c. Si quis vide. §. Excoicatio. §. xxxij.

Simoniace ordinatus. peritator. vel scierit ordinatus per solam papam dispense. e. c. Si quis ordinaverit.

Simoniace beneficium perferens: si publicum est ipso iure suspensus quod ad se et alios. et etiam ipse mediator. extra. e. c. Accusatum. dist. xxxij. §. Verū. Et potest solus papa dispensare. extra de simo. ca. Si quis Sed si occultum: tunc quod ad se est suspensus tantum. et tunc potest episcopus dispensare. Vide. §. Excoicatio. §. xxxij.

Simoniace beneficium simplex recipiens si publicum est. ipso iure suspensus est quod ad se et alios. similiter et ipsi mediatores. Extra. e. c. Accusatum. dist. xxxij. §. Verū. Si autem occultum est: tunc quo ad se est suspensus. extra. e. c. Et si questiones. cap. Veniens. Est tamen suspendendus. §. q. iiij. ca. §. ij. et. iij. Et tenetur resignare liberum. et restituere omnes fructus perceptos et percipiendos. xiiij. q. vj. Si res. extra de restitu. spolia. c. Bravis. Et solus papa dispensat: si sciens ipso simonia inter-

uenit. extra de simo. ca. De regularibus. Si vero ipso ignorante: tenet nihilominus renunciare et restituere fructus perceptos. et potest episcopus sibi iterum perferre: et cum eo dispensare. extra. e. c. De simoniace. extra de elec. c. Si alicuius. fructus tamen perceptos quod diu fuit bonae fidei possessor. qui iam consumpti erant: non tenet restituere: si statim cum scivit renunciauit. De rei vend. Tertium. Contra. Dofre. et Thomas.

Simoniace beneficium curatum recipiens: est in eadem pena sicut. §. prime de simplici beneficio. ut ibidem habet.

Simoniaca electio in una ecclesia preiudicat etiam in alia. extra de elec. c. Sup eo Simonia est si quis ignorante filio per eius electionem pecunia dat. ut. §. Simonia est aliquo rite electo.

Simoniace in platum cuiuscumque ecclesie electus et per prauitatem simoniacam reprobus non potest ab episcopo de iure dispensari. extra de simoniis. c. Nobis fuit. in fine.

Simoniace eligentes. §. excoicatio. §. xxxij. Simoniaca prauitas est. heresis. §. q. prima. Qui studet. c. Presbyter

Simoniaca heresis tantum immanitatis est ut eius comparatione cetera crimina per nihil reputentur. extra de simo. c. Per tuas.

Simoniace infidelis est etiam si fidelis videat. §. q. j. Verum est. §. Obicit. c. Cum omni Simoniace non reputetur dignitatem sacerdotum: nisi iuxta quantitatem puentium. e. c. cap. Fertur.

Simonia est si res spirituales venduntur: etiam si eis sint temporalia annexa. §. Inuentum Simoniacoque pena est quod si periculi fuerint in ordine ab altaris ministerio sunt perpetuo amouendi. extra de simo. c. De hoc aut purgatione indicata puniantur ad arbitrium iudicis. e. c. Insinuatum.

Simoniace est excoicanda. §. q. f. Regium cap. Qui studet.

Simoniaci hodie sunt excoicati et suspensi: cum mediatores: et eos non reuelantibus pape. Et eorum absolutio pape refusa. etiam si alia plenaria absolutio procedatur. supra. Excoicatio. §. xxxij. §. Absoluendi Simonia cetera crimina vincit. idcirco seruatur dicitur et quibus criminosis etiam meretricem eam accusare potest. et admittit per eam. extra de simoniis.

ca. Tāta. c. Licet Heli. c. Si dñs. Jtes infames admittunt ad accusatōem. vj. q. i. §. Si licet. Jtes socii simoniac. di. xx. ij. Si q̄s papa. xv. q. iij. Sane. Jtes mediatores. id est socii in crimine. n̄ admittunt testes cōtra simoniacū: dūmō civis licet agat. de testib. 2. atesta. ca. Mediator. li. vj. Jtes plices eoz accusates eos nō solū veniā: s; 2. grām psequūt. dūmō do ad pape noticiā: id reuelare studēt. nec absolui possunt donec reuelent. Ex tranagati Pauli scōdi. q̄ incipit. Cū dicit stabile. Et q̄cumq; sciēs nō reuelat pape vel alicui vr ad ei? noticiā veniat. Et h̄ infra duos dies nō faciēs si sit intra curiam. s; si extra curiā fuerit q̄ scit tenet alio cui corā tribū aut duob; testib; reuelare. Alioq̄n incidit penā simoniacoꝝ. q̄ habet. s. Excoicatio. §. xxix. Et extra. martini q̄nti. q̄ incipit. Damnable. Et absolutio referuatur pape.

Simoniacos nō corrigētis pnia. s. canone. xxij.

Simoniacos nō reuelantis pena. §. Excoicatio. §. xxix.

Simonia nō comit̄ in tā paup̄is ponit que recipiētis animū merito nō censet inclinare: s; data p̄sona dāns recipiens. tpe donatōis. 2. q̄ntitate muner. extra de simo. c. Et si q̄stiones.

Simonia nō est offerre bona sua mōasterio 2. postea petere vr recipiat. nisi intentio dātis vl recipientis fuerit corrupta. extra. c. c. Mandato.

Simoniace recepta pecunia debet restitui ecclie in cui? iniuriā data est. extra. ca. De hoc aut. ar. xvij. q. iij. Si quis in atrio. xvij. q. j. Si q̄s rapuerit. Et hoc verū est: dūmō ecclia nō fuerit in culpa. Et dummodo ille q̄ dedit manet i seculo. quia sibi nō debet fieri restitutio. Si vero trāseat ad religionē: vel iā religio sua vadat ad aliud mōasteriū: tūc fiat restitutio pecuniez possessiois ei. i. illi mōasterio ad qd vadit saltē ad usufructum. extra de simo. c. Veniēs. xvij. q. vj. de lapsis. Si autē totū collegiū fuit in culpa tūc dāt seq̄nti mōasterio: nō solū ad usufructum: s; simpliciter. ita q̄ ad p̄mā ecclia nō reuertat post mortē ipi. Si tamē donās errauit in iure. tūc ex m̄ia restitue

tur ei. extra. c. c. Veniēs. Idem fm. Hos stien. Si adō paup̄ est q̄ nō h̄z r̄u viuas

Simplicitas duplex est. vna est s̄ria discretiōni. et reprobaf di. xxix. Petr. xv. q. i. Si cupis. Alia s̄ria dolositati. de qua Bath. x. Estote simplices sic columbe. et h̄ extra de iureiurā c. Veritatis. De illa intelligit cū d̄r. q̄ simplr pcedenduz sit. id est nō subtilit. Est autē subtilitas iuris duplex. vna tēdit ad decipiendū simplices in iudicio 2. extra. q̄ repbat. xvij. q. i. Si cupis. Extra de iudi. c. Dilecti filij. Alia tendit ad interpretatōem iurum. et hec est duplex. Una ē rōnabilis. 2. iurisp̄sentanea 2. hec necessaria ē. extra de r̄ijs. c. Capellanus. Et iā in foro anie bona est ad eliciendū veritatem. de p̄s. vj. c. j. Alia t̄n rōnabilis q̄ volūtātū subtilisare q̄ seipos nō intelligūt. 2. verba peruertunt. Et hec reprobaf. xxij. q. iij. Cum sancti. sicut iā t̄ cauilla ad duocati. Et illa ducit ad p̄ncipem. extra de iudi. c. Dilecti filij. Et Panormi. Ibidem Simplicitas innata exculat a tanto i commissis. di. lxxvi. Tanta. Gregorius Ianuario.

Simplicitas 2. rusticitas quātū prodest sibi tantū nocet alijs. ij. q. vij. Secta. Jozonimus in plogo Bible.

Simplicitas colubina est que dolo caret et hec suadet. vj. q. i. Ex merito. xvj. q. i. Si cupis.

Simulatio quandoq; fieri potest causa utilitat. xxij. q. ij. Utile.

Singularitas non est tenenda vbi cōmunitas bene uiuit. quia om̄is pars turpis est vniuerso suo nō congruēs. disti. vij. Que contra. Aug. ij. p̄fessionū.

Singularitas in religionis cōitate reprobaf. extra de sta. mo. c. Recolētes.

Sindicus procurator actor. q̄ modo differat. glo. ij. q. vij. Si quis erga.

Sociatur quis malis tripl̄. vl cōmittēdo. vl fauēdo. vel nō corripēdo. xxij. que. iij. Ita Aug. li. ij. p̄rmenianū. s. Dalis. Sociatū corrupto difficile ē incorruptū

permanere. c. c. Quisq. s. Baloz.

Societas requirit concordiam mox. dif. xli.

Q. dicit. Aug. li. q. i. q. i. euangelij.

Socius tenet locum ab iniuria defendere. xx.

ii. q. iiij. No infereda. Amb. li. i. de offi.

Socius criminis non admittit in testimonium

in eodem crimine. ar. extra de testi. 7. arte. c.

Veniens. iij. q. iiij. Jre liberi. Qd fallit i

crimine lese maiestatis. dif. lxxix. si qd pa

pa. Et in crimine simonie. s. s. Simonia

cetera. Na simonia equalz pdictio crimi

ni in accusatoe. xv. q. v. sane.

Socius psiliari. fautor. vel defensor cri

minis qd penis eiusdez alitngit. 7. de dam

no tenet. qd sit. hf in gloria de penis. ca.

si qd suadere. Defensarit. in cle.

Socius p.rie fz de iuratores dz i piculo

collega in officio. comes y itinere. cons

soz in p. mio. sodalis in mesa. vel in sede.

Sz fm iuristas. socii dz in crimine. xxij

q. iiij. si ad pctm. Jre in ordine. extra de

confes. c. i. in fine. Jre in via. extra de vo

to. c. Venientes. Jre in iungio. xxvij. q. ij

Lū societas. Jre in lucro. extra de spon

sa. c. p.terea. extra de sepul. cap. i. Nec

glosa. vbi. s.

Socius in crimine fm iuristas qd et cons

soz dz triplicie. vt supra. social qd. La

me qd socii criminis fm ius punie. cu age

te. tuc stricte accipit p cooptore. sz qui

no est vnus pncipaliu actoz. Nec glosa

de penis. c. si quis suadente. ver. Defen

sarit. in elementinis.

Sodomie peccatu exercez i ma

sculis vel femis eius

dem sex. xxij. q. vij. Usus. Augustin

contra Iovinianum.

Sodomia peior est qd cu pria matre pec

care. c. Adulteri. Augustinus de adulte

rinis coniugis.

Sodomite dephensu clerici sunt: a cle

ricatu depositi in monasteriu p. p. tuo re

cludat. laici vero excoicent. extra de ex

cessi. pla. c. Clerici.

Sodomite pnia. s. canone. iij. 7. iij.

Solacium decens est pro teo

re obseruandū. v. q.

iiij. In loco

Solem face iuuare. Superuacuis

labo zat impediū qd solē cer

tar facibz adiuuare. Na si omnia in b. sez

culo vindicata essent: locū diuina iudi

cia nō haberēt. vj. q. j. Si omnia

Solis magnitudo. s. Luna.

Sollicitudo spaliū suffocat

spūalia. di. xli.

Vine etem. Gregori in pastoral.

Solitudo promouet contēpla

tionē. qz adam solus

existens adhibebat deo 7 non peccabat.

de pe. di. ij. Qd. Amb. ad sabinū.

Solenniter penitentis 7 reci

diuantis peniten

tia. s. Canone. xxi.

Solennitas pascalis die dñi

co celebrāda scō

Hermeti ab angelo in specie pastoris si

bi aparere imperat: 7 postea ab ecclia in

stituit. de conse. di. iij. Hosse. c. celebrata

Soluere debita patris tenet fili

us: 7 patus sui anteces

soz qd p necessitate ecclie contraxit. Ex

tra de solutoi. c. Ad hec

Soluere qd nō debet qd soluere nō p. t. in

parte. ec in toto. s. p. t. et cautōem qd sola

uas cū ad pinguiore fortoia venerit. ex

tra de solutoibz. c. Qdardus.

Somnionū sunt diuerse cause

di. vj. Testamētū.

Gregori Augustino angloz epō.

Somnia deceptorā demones etiā imit

unt. xxvj. q. iiij. Sciendū. Augustinus

de natura demonum.

Sorores tertij ordinis sancti frā

cisci. nō p. bendunt sō

nomine beguinar. in eadē phibitōe. qd

ille p. mittunt obedientiā 7 habēt. glaz

per sedē aplicam approbatā. Glosa. de re

li. domi. c. Cum de qbusdā. s. Obdien

tiam. in clementinis.

Sororem vel cōmatrē cognoscentis pe

nitentia. s. Lano. r. Lano. xij.

Sors est res humana dubietate di

uinā indicās volūtate. xxvj.

q. ij. Aug. li. psalmoz.

Sortes inquirere aliqñ licitū ē. aliqñ nō

xxvj. q. ij. p. to. licite sūt qñ nō sup. est b. ūa

nū auxiliū. exēplo. el. oris. Bathie. c. c.

No exēplo. q. v. No lz. Illicite sūt qd fiūt

p magicas incātatoes: vel ad vanitates

exercēdas: aut ad scclaria negocia: vel ad

occultra inquirēda. xxvj. q. ij. Di. q. c. illd
Et in glo. e. c. Quāt.

Sorte nō dī fieri electio. extra d. sorti. c.

Ecclesia v̄ra.
Sortiū gen^o qd̄cūq; s̄b anat̄emate phi
bef. xxvj. q. v. Sortes.

Sortib; r̄ dīnatōib; credētes r̄ illas ob
seruātes ḡnit̄ puniāt. e. c. Si q̄s ep̄s aut
pb̄. c. Sortes.

Sortiles r̄ oīs mag^o ē diligēt
ex̄mīnād^o. e. c. tra.

Sortilegi s̄ q̄ s̄b noīeficte religiōis p̄q̄s
dā sortes q̄s sc̄tōz v̄l ap̄loz vocāt diuina
tōis sc̄iam p̄tētē r̄ q̄rūdā sc̄pturaz ispe
ctōe s̄ufa p̄mittūt. xxvj. q. j. Sortilegi.

Isidorus. viij. li. et̄imol.

Sortileg^o v̄l diuin^o in codicib; vel alijs
reb; peniteat. xl. dieb; extra de sort. ca.

In tabul. Et pb̄z p̄ annū v̄l v̄ltra ab alta
ris misterio suspēdat. q̄ p̄ astralabium et
hmōi occlta inq̄rit. e. c. Ex tuaz.

Sortilegi q̄ demones iuocāt sūt ex̄cōica
ti. s̄. Ex̄cōicatio. s̄. xxvj.

Sortilegoz p̄ssiam. vide. s̄. cano. xxvij
cano. xxxv. cano. xliij.

Speciale mādatū derogat ḡna
li. etiā si de eo ī faciat

mētoez. extra de resc̄p. c. pass̄oral. s̄. ḡni.
pb̄. inf̄ clericis
supra. Clerici.

Spectacula videre. infra. Venatores.

Spes in solo deo r̄ nō in hoīe ē h̄a
bēda. de cōse. di. j. oīs xp̄iā^o

Spūssanctus c̄qlis est p̄r̄z
filio. de cōse.

di. De spiritu.

Spūssctūs a p̄re r̄ filio p̄cedit. Ibidē. et
extra de sum. tri. ca. Firmiter. p̄cedit ab

eis et̄nalit̄. nō tāq; a duob; p̄ncip̄is: sed
tāq; ab vno p̄ncipio: nō duab; spiratio
nib;: s̄ vnica spiratōe. e. ti. c. fideli. li. vj

Spūssctūs quō manet in iust; r̄ quō non
de pe. di. ij. Querendū. Beda sup̄ Joh.

Spūalia sunt sp̄. lib; dignioza.
extra d. maio. r̄ obedi.

cap. Illud dominus.

Spūalia tāto sūt sp̄. lib; dignioza q̄nta
ania p̄fer̄ corpi. extra de maio. ca. Soli

te. Et. s̄. Papa bz etiā. r̄. s̄. Ecc̄iastica si.

Spūalia facili^o p̄struunt q̄s d̄struuntur.
corpalia ec̄ōtrario. extra de trāssa. c. In

ter corpalia.

Spūalia r̄ eis annexa sūt nec emi sic nec
redimi p̄nt. extra de simo. c. Querelā.

Spūalia q̄ dicūt. s̄. q. j. Blosa. circa p̄nci.

Spūalia feminātes merāt sp̄alia a plo.
r̄. q. j. Ecc̄iasticas. s̄. Quia ergo.

Spoliat ab aliq; v̄r̄z r̄ q̄liter sic
iudicād^o. ij. q. ij. p̄ totū

Spoliat^o v̄r̄z restitutio r̄ q̄n sūt dāda. ij.
q. j. p̄ totū.

Spoliato an̄ litis p̄restatōem oīa restitū
ant. ij. q. ij. c. j. r̄ seq̄n.

Spoliatis v̄l ec̄c̄t̄is ep̄is oīa p̄mo an̄ ob
iectōem cuiusq; crimis restituant. ij.

q. j. per totum.

Spoliat aīa p̄ p̄ctm̄ restitū internis. s̄. iū
sticia r̄ iudicio. Hic spoliat^o adam: nu
dus inuēt^o et̄. de pe. di. ij. Sapiēs. Am
brosius de v̄ra brā.

Spoliat^o nō cogit r̄ndere spoliatozi an
te restitutōem. extra de ordi. cogni. c. cū

dilectus. s̄. Audi

Spoliati p̄uilegiū est: vt non possit exui
nudat^o. de resti. spo. c. fr̄eq̄ns. li. vj.

Spoliat^o cū criminalit̄ agit d̄z q̄ tota s̄
stantia v̄l maiori p̄tē ac̄rit p̄uolentiam
destitutus. vbi. s̄.

Spoliat^o p̄tēs restitui p̄bare d̄z q̄ pol
sedit. r̄ q̄ spoliat^o sit. extra de resti. spoli.

ca. Olim causam. et extra q̄ filij sūt legi.

cap. Lausam que inter.

Spoliato debet restitui res cū fructib; s̄
inde p̄ceptis. extra de resti. spoli. c. Lon
querente.

Spoliatiois ab alio q̄ actōe facte exce
ptio nō admittit q̄n ciuilit̄ agit. Sed si

criminalit̄ agit: admittit a q̄cūq; facta
sit. dum nō sit de v̄ra subst̄ntia v̄l maio
ri p̄te. r̄ debet v̄traq; exceptio p̄bari infra

xy. dies. Alias sit cōdēnatio exp̄nsari.
de resti. spolia. c. fr̄eq̄ns. li. vj.

Spoliatiois a tertio facte exceptōem ob
ijciēs petat restitutōem infra terminū a iū
dice statuen dū. als accusabit. nō obstan
te exceptōe. vbi. s̄.

Spoliatiois puataz rerum exceptio nō
obstat a ḡeti sup̄ reb; ec̄cl̄iasticis. vel ec̄ō
uerso. e. c. fr̄eq̄ns. li. vj.

Spoliū sciēt̄ s̄cipiens restituat spolia
to. extra de resti. spolia. c. Sepe cōrigit

Spoliatoz ad restitutōem nō cogat nisi

pus ei restituat ab eo qui ipm pmo spo
liant. ar. e. c. Olim vob. s. Raptoz.
Spoliator restitucione facta, pponat si qd
bz s spoliari. eo. c. Loquerere. An autē
restituere magere s eū nō pōt. e. c. Item
cum quis.

Sponsa de futuro nō pōt alēi nu
bere. xxvii. q. ii. s. Sz cō
cedit. Si tamē p̄trahit cū altero de p̄n
ti tenet: etiā si spōsalia fuissent iuramēto
firmata. extra de spōsa. r. ma. c. Ex litte
ris. s. Matrimoniu de p̄n.

Sponsa de futuro in septē casibz p̄t rece
dere a spōso. sz si alter iniret religionem
hoc etiā tenet de spōsa de p̄n. an coplaz
carnis: extra de p̄n. c. Ex publi
co. Itē si alē recedit ad regionem lōgin
quā itz ut nō possit inire. extra de spō
sali. c. De illis. Itē si alter incurrit leprā
vel aliquā deformitatē corpis. extra de
iureiurā. c. Quēa dmodū. extra de cōi.
leprā. c. Lras. Itē si apuēit affinitas. r.
xxvii. q. ii. Quidā de spōsali. extra de cō
san. c. Sup eo. Itē si fornicet alē sponte
vel coacte. extra de iureiur. c. Quēa dmo
dū. Itē si m̄ qdā si mutuo se absoluerint
extra de spōsa. c. Preterea. Itē si p̄t cū
alia de p̄n. sz in h̄ peccat. extra de spon
sa duoz. c. j. r. ii. s. Matrimoniu de p̄n.

Itē si nō dū fuerit adultra r postea nō h̄
ratū. extra de spōsa. ipu. c. De ill. De
glosa. xxvii. q. ii. Sic quippe.

Spōsam fr̄is si frat̄ despōiet neut̄ eoz ip
sam hēbit. sz p̄nia pacta. si vult ducat alia
extra de m̄. s. Interdi. c. Littere.

Spōsam de futuro nullū p̄ sanguineoz
ducere p̄t. s. Despōsati dūmō sit nubili
etati p̄cia. extra de spōsa. r. ma. c. Spon
sam. Quā si frat̄ ei de alia m̄e duxerit:
et iuramēto m̄imonis firmauerit: de iu
ramēto peniteat. r ipam dimittat. e. ca.
Ad audientiam.

Spōse sue p̄ sanguines nūc ducere pōt
nec ductā retinere p̄pter publice honesta
tis iusticiā. extra de despōsa. ipu. c. Duo

Spōsā nō dū septēnē ducēs r de actu car
nali eā tēptās: h̄ n̄ p̄pleat ipm: si p̄ ea cō
sanguineā ei duxerit: ab eadē sepe. Ex
tra de sponsa. r. ma. c. Iuuenis.

Spōsam de p̄n tradēs suo p̄ sanguineo
inuitā vxorē: si illa h̄ a scdo cognita. au

fugerit ab eo r p̄mū repetierit: tenet ille
eā recipere. nisi ipa ad p̄nētiā induci pos
sit. extra de eo q̄ cogno. c. Discretō em.

Spōsā alē ducēs p̄nia. canone. xi.

Sponsalia sūt cōuētio v̄l p̄mis
sio futaz nuptiarū

ff. de spō. l. j. r in glo. xxvii. q. ii. Sedq̄.
Spōsalia inē infantes. i. itra septēniū p̄bi
nō p̄nt. xxv. q. ii. c. vnico. extra de despō.
ipu. c. Accessit. s. Matrimoniu pueri.

Spōsalia p̄bit dūtaxat inē inubiles: nō
m̄imoniu. vt. s. Matrimoniu nō p̄bit
Spōsalia itra septēniū p̄cta qz nlla sūt iō
si alē cū m̄e ei quā itra septēniū despōn
sauerat p̄bar: tenet m̄imoniu. nisi p̄o. p̄
septimū annū ratificauerit. extra de des
pōsa. impu. c. Lras. c. Accessit.

Spōsalia p̄cta post septēniū impediunt
matrimoniu cōtrahēdū cū q̄libet cōsan
guineoz. r soluit̄ p̄ctū. e. c. Accessit. Ex
tra de eo q̄ cogno. c. Fraternitati.

Spōsalia p̄bētēs infra ānos nubiles v̄l
tra tamen septennium spectare debēt v̄l
qz ad p̄atem legitimam. Quibus si tunc
placet cōmanean. Si non: separentur
nll̄ cōmictio carnalis interueniat. Ex
tra de despōsa. impubez. ca. A nobis.

Ante enim legitimā etatem siue vnus si
ue ambo p̄dicint separari: nō auctatur
Sed qui posterior ad legitimā etatem q̄
tigerit: si separi petierit: iudicio ecclie se
parentur. Similiter et de altero. f. j. glo
sa. Sz si a p̄ncipio alē fuerit pubes ille
expectabit pubertatē alteri. qui pubes
effectus si cum eo manere voluerit: non
poterit ille amplius dissentire. e. c. de ill

Spōsalia sub conditōe contracta si con
sensus d̄ presenti interueniat vel copula
carnis dissolui nō d̄nt. etiā si conditio nō
cōpleat. extra de condi. appo. c. Sup eo
ca. Per tuas. Et infra. Spōsalia s̄b con
ditiōe. Nam

Spōsalia de futuro transeunt in matri
monium per copulam carnis subsequē
tem non precedentem tantum. si copula
cum effectu sit subsequuta. Non enim suf
ficit conatus sine effectu. alioqui soluit̄
tur p̄ spōsalia de futuro. extra de spōsa
libo r matrimonijs. cap. Is qui fidem. c.
Adolescens.

Spōsalia si quis cōtrahit per p̄ba q̄ alē

nō intelligit: dñt ipa intelligi in eo sensu
quē solēt recte intelligētibz generare. ex
tra de sponsa. 2. ma. c. Ex lris. pmo.

• Sponsalia nō dñt sibi stipulatōe pene ap
posita. Et iō pecuniā p pena extorquen
tes: pellant p cen. eccle. e. c. Bēma.

• Sponsalia pura. i. nō pditionalia et certa
dūmō nō sūt ibi defectus rōne pñt? in
ducūt efficacē impedimētū iusticie publice
honestatē ad impedendūz dirimēdū sequē
tia mīmonia. nō tñ pcedētia. Et dōcā
sponsalia ppter aliq impedimēta als sunt
nlla. de sponsa. 2. ma. c. vnico. li. vj. Glosa.

• Sponsalia de futuro s̄bens si postea cum
ei? sanguinea in gdu phibito cōtrahit
eodē mō cogit p̄mā ducere. Si p̄o scōaz
cognouerit nō p̄t p̄mā h̄c ppter sup̄veni
entē affinitatē. nec scōam h̄c p̄t p̄ iusti
cia publice honestatē. e. c. vnico. li. vj. iij.
cā glosa verbi. Idem fecit.

• Sponsalia si mōach? sacerdos vel frigid?
aut sanguineus v̄l quis impedimētō la
boris pure 2 certe p̄trahit: oēs sangui
nei ei? cū ea ne s̄ban impedimētū. s̄bi su
pra in textu 2 glosa.

• Sponsalia nō p̄trahunt in eos quoz ale
mior est septē annoz. nec p̄ ipsos nec per
parētes: nisi facti maiores in eadē volū
tate p̄sistāt. Un de nec alias iducūt iusti
cia publice honestatis. ppter defectū con
sentus. de despon. impu. c. si infātes. li. vj.

• Sponsalia dūta. p̄t 2 n̄ mīmonia p̄trahit:
dūmō alter p̄trahētū fuerit impubes
v̄l nō p̄m? pubertati. 2 in q̄ etatem nō
supplebat malicia. etiā si p̄ verba de p̄sen
ti 2 cū intentōe p̄trahendi mīmonia ce
lebrata fuerint. Nec etiā p̄ lapsum dicti
temporis in mīmonia transit: nisi p̄ cor
pulam carnis subsecutā: vel alio mō cō
stiterit eos in volūtate cōtract? p̄dural?
se. c. si infātes. li. vj.

• Sponsalia p̄ parētes p̄ filiis contracta si
ipi fuerint infra septēniū vel si supra 2 nō
consenserit: p̄nt ipsi cū aliis contrahere.
xvij. q. ij. per totum.

• Sponsalia per parētes p̄ filiis puberib?
vel impuberibus contracta si filij vel ex
presse vel tacite consenserint: si presentes
nō cōtradixerint vel absentes aut igno
rantes postea factum ratificauerint: obz

ligant filios 2 inducunt iusticiā publice
honestatis. alias minime. de despon. im
pube. c. si infātes. li. vj.

• Sponsalia sub cōditōe contracta ante ex
tantē cōditōem nō inducūt iusticiā pub
lice honestatē. de sponsa. 2. ma. c. Ex spō
salibz. libro sexto.

• Sponsalia per parētes pro filiis p̄tracta
fide interposita de p̄sensu filioz: si parē
tes fregerint: triennio sint cōmuniōe p̄
uati. Si vero filij noluerit p̄sentire. i. q̄
nō sūt per parentes: erūt parentes exco
lati. xxxj. q. ij. c. vnico. Et h̄c penitentia
supra. Lanong. xvij.

Statutum nō valet per qd di
uinitus cult? s̄i cau
sa diminuitur: etiā si papa cōfirmetur.
extra de consang. 2. affi. c. Ex parte.

• Statuta canonū ab omibz obseruent. et
nemo in accusacionibz vel iudicijs eccle
siasticis suo sensu: sed eoz auctoritate
ducatur. extra de statu. c. Lanong.

• Statuta iuris quoz quis in alteri statuit
ipe seruare debet. quia dicit sapiēs. Pa
tere legē quā ipe tuleris. e. c. Cum omnes

• Statuta ecclesie s̄m varietatē temporis
variare nō est rep̄sēbile. dūmō neces
sitas vel utilitas id poscit humana. Ex
tra de consang. 2. affi. c. Nō debet.

• Statuta ep̄oz sine ordinarioz nō ligant
ignozātes. nisi sit ignozātia crassa vel su
pina. nec ligant subditum suū extra dio
cesim suam. de constitu. c. Ut aiāz. li. vj.

• Statuta locozum per que officium in dō
sitionis heretice p̄auitatis impediret:
irritum est. et rectozes locozum requisiti
per ep̄iscopum v̄l eius officialem aut iq̄
sitorē. compella h̄t per censuram eccle
siasticā statutum eis exhibere: et in toto
reuocare vel saltē ita modificare vt offi
cio predicto non p̄iudicet. de heretice
ca. statutaz. l. li. vj.

Statuentes contra ecclesias
sticam libertatē
et eis fauentes v̄l obfūates. s̄. Ex cōica
tio. s̄. xiiij.

Status vnus cuiusq; is eē videt
in q̄ dephendit donec s̄
riū doceat. d̄ sent. ex. c. si iudex. s̄. idē. li. vj.
• Status penitentū nō intelligit reproba
tus p̄ statū beguinaz. de reli. domibz. c.

Lum de quibusdam. §. Sane. in clemē
tinis. in glosa verbi. Obedientiā.

Stella magoz pfecto ministerio in
sua materiā redijt. sic 7 colū
ba sup xpm apparens. de conse. distin. iij.
Des quos. in glosa verbi. Columbe.

Stolam nō habens legēdo solen
niter euāgelij v' celebrā
do: grauit' peccat. di. xxij. c. Ecclastica

Studium generale 7 eiusdē pui
legia habent in curia
romana. de priuile. c. Lū de diuer. li. vj

Studia linguaz infidelij vbi hñi debēt
supra. Dagistri.

Stultus in culpa: efficit sapiens
in pena. di. xxxvij. qui
ca. Grego. in morali.

Stuprum est illicita virginuz
defloratio. xxxvj. q.
pma. §. Lum igitur.

Stupras pginē dōtabit eā: 7 hēbit ipam
vxoꝝ. q. si pater ei pare noluerit: red
dat pecuniā p dote. extra de adul. 7 stu
pro. c. Si quis sedure. Et si ille eam no
luerit habere: corporal' castiget: 7 a cōio
ne sepatus detradat in monasterium ad
penitentiā agendā. e. c. Peruenit.

Subdelegare nō pot' al
terius sibi co
missum fuerit vt pdicet cruce. excōmuni
cet. absoluat. dispōset cū irregularibus
vel penitētiā iniūgat. qz nō iurisdicctio
sed certū ei ministerij cōmittit. extra de
offi. dele. c. Qm applica.

Subdelegatus non potest subdelegare
causam. extra de appella. c. Lū causam.

Subdiaconus prohibent fm
iura antiq' cō
tingere vasa sacra dñia. dist. xxij. Non
oportet.

Subdiacono 7 nō minoribz clericis licz
portare vasa sacra. scilz in quibz sunt reli
quie. e. c. Non licet.

Subdiaconi officijū ē calicē et patenā
ad altare deferre 7 leuante tradere. di. xxv
Perlectis.

Subdiaconus hodie gaudet eodē priui
legio quo diaconus. 7 est ordo sacer. Ex
tra de eta. 7 qual. c. A multis.

Subdiaconus ordinari nō debet nisi ca
stiatē pmittat. di. xxvij. Nullum. c. De

his. di. xxij. Ante triennij. 7 p totū.
Subdiaconus tenet seruare continentiaz
sicut 7 diaconus. extra de seruis nō ordi. c.
Diramur.

Subdiaconus matrim onij contrahere
nō pot: etiā si als irregularis effectus sit.
extra qui clerici vel. c. De diacono. Et si
contrahit nō tenet. di. xxvij. Presbyteri.
Et nisi monasterij intret 7 ibi laudabil
liter puerlet: nō pot per dispensatōz ep'i
in subdiaconatu ministrare. nec ad alios
res ordines pmoueri. s; in minoribz tm
ministret. extra qui clerici. c. Ex litteraz.
Hodie est excōicatus. de p'sang. et affi. ca
pi. vnico. in clemē.

Subdiaconos nullus ordinare potest in
dominicis diebz nisi papa. extra de tem
po. c. di. c. Subdiaconos.

Subdiaconus ordinand' habeat. xvij.
annos. s. Ordinari pot.

Subdiaconus pot eligi in ep'm sicut dia
conus vel sacerdos. extra de eta. 7 qua
ca. A multis. in fine.

Subdiaconus pot fieri legat' pape. dis
t. xiiij. p totum.

Subditi nō accipiunt cōdemnēt
vel iudicent platus. vj.
q. j. Sacerdotes. c. Ques. etiam si facta
corū vident' rep'ensibilia. nō fide ex
orbitent. ij. q. xij. Ques. Alioquin mālē
dictionē cham accipient. e. c. Senētia
supra. Prelatoz vitan.

Subditi platos iudicātes. p can. p. Dza. ij.
Reg. vj. Et plati significāt p archā. In
clatio arche pcat pietatē q' plati infirmi
tates s' ditor' tolerāt 7 eis ppatiūt. Dza
manū apponēs s' s' diti rep'edētes pie
tatē platoz ac eos i seueritatē erigere cō
nātes. ij. q. vij. §. His itaqz. Greg. v. mo
raliū. s. Saul.

Subditum alienum nullus iudicare vel
excōicare potest. ix. q. ij. per totū.

Subditum alienum ordinans. s. Ordia
ri non debent.

Submissiones bonoz ec
clesie faciē
tes. s. Excōicatio. §. xij.

Substitutio alia de
recta. a
lia indirecta sine obliqua cū substitutio
nibz. in glosa. de testamētis. c. Si pi. vez

bi. Absq. libro sexto.

Substitutōes interpretantur directe dūmos
do cōueniāt verbis et psonis institutis. et
i substitutōibz fideicommissoribz: sed locū
habet quartaz deductio. sed nō in dire
ctis. de testamē. c. Si pater. li. vj.

Subtilitas iuris. s. Simpli
citas.

Succedentium differētia
ab intestato. s. Pater carnalis.

Succedens. Is qui in ius succedit alte
rius eo iure quo ille vti debet. de regu
lis iuris. c. Is qui. li. vj. Item rōni con
gruit vt succedat i onere qui substituit i
honore. e. c. Rationi. li. vj. extra d. maio.
et obe. c. Per tuas.

Sucessio non debet esse in eccle
sijs. lxxx. q. j. Aplica.

Sucessionis viciū in beneficijs ecclesia
sticis tollit psona media. extra d. filijs p
byteroz. c. Constitutus. c. Ad extirpan.

Sucessor excōicari vel quicū
qz alius officialis ex
cōmunicatus nō est nisi eidē cō
municetur in crimine. Si tamē ab eo solo iurisdictio
onē accepit: nō valet que idē successor
exercet illo in excōicatioe mōtente. de of
fi. vi. c. Romana. li. vj.

Sucessor nō obligat de contracto facto
ab antecessore in damnū eccle. extra de
precarijs. c. Deprecarijs.

Suffragia ecclesie tollit excōi
catio. xj. q. iij. Qui
cunqz intra. xxij. q. ij. De cōione. r. c. se.

Suffragia defunctor. s. Animarū. Et
infra. Suffragia.

Suffragia p sunt defunctis qui hic in vi
ta sibi ea pdesse meruerūt. Sed quoniā
nesci qbz p sint: p oibz fieri dnt. xij. q. ij. n̄
estimem. Aug. de cura agēda p mor.

Suffragia nō p sunt mal' defunctis etiam si
iob. daniel. et noe rogēt. e. c. In pnt. Jes
rony. Glo. iob. i. pugiati. daniel. i. pntēs
res. noe. i. rectorēs. s. Mali.

Sudo ver' erat q rāqz gutte san
guis fluxit de corpe xpi. ex
tra de cele. missaz. l. In quadā.

Superbia ē alijs se pferre. dist.
xxij. Cōstātinopo.
Supbia in infernum demergit. vi. xvij.

Lum Adam.

Superior clerici ordinādi ē epō
sue origis v' domici
lij v' bñficij ecclesiastici. d. re. or. c. Cū nul
lus. libro sexto.

Superiores nō dnt se erga subditos nimis
p excessibz suis hūiliare: veniā ab eis pe
tēdo. ne dū nimis fuit hūilitas: regēdi
frāgat auctoritas. di. lxxxvj. Qñ. Augu
stinus de vira clericor.

Superiores nō iudicēt a subditis. s. s. dnti.

Superstitionū et pactionū
observatio
num plura genera habentur. xxvj. q. ij.

Illō. Aug. de doc. xpiana. e. c. Nec miz
Augustin' de ciuitate dei.

Superstitio augurū et pstellationū ē cul
tus idolatrie. c. Sed illud. Jeron.

Superstitio insisteres anachemanzant.
Superstitioes obfūatē. xxvj. q. iij. Si qz
ariolos. s. Excōicatio. s. xxvj. vel carit
eozum vtentes.

Suspectus de heresi. s. heresi
suspectus. s. Rela
psus in heresim.

Suspect' v' inimic' nō d'z eē iudex. Ex
tra de appella. c. secundū requir.

Suspect' iudex v' delegat' aplice legit
me p' recusari. ipē tñ p' licite vices suas
cōmittere añqz recusatio p' ipm pponat.
Et si i totū cōmiserit: nō potit commissio
p' eū facta v' r' recusari v' ipugnari. pos
set tñ si aliqd iurisdictiois sibi refuasset.
pposita aut' recusatōe ipi' nō p' cōmitte
re nisi de p'sensu recusatōr. cū p'sensu tñ
ipi' p' ēt si recusatio sit i qz p'bara. dūmō
nō fuerit sup eā p'nuiciatū. qz extūc oīno
desit eē iudex. et d'z eē cū p'sensu illi' nū
la p' p' eū fieri cōmissio. de offi. r. pote. iij.
di. dele. c. Jude. li. vj.

Suspiciōis cā q' h' r' vñū de duobz dele
gat' aplice cū clausula q' si ambo iteresse
nō pnt. r. c. p' dnt corā nō recusatō cōiu
dice v' cōdelegato ad quē virtute dicte
clausule pnter cōgnitio cause et expeditio
tio. vbi at dicta clausula nō ē: d'z h' r' res
curfus ad arbitros. Cū at delegat' epō
recusat' cā recusatōis corā epō ē pbanda
Idē si official' epō recuset. l'z ab officiali
ad epō nō possit appellari. d'z offi. r. pote.
iudi. dele. c. Si contra. li. vj.

Suspicio est repellenda. vj. q. f. Ques.

Suspicio temeraria. ij. q. f. Vlti. Augu.
omelia de pnia. s. Diuorciij snia.

Suspicio pbabilis. vj. q. f. Pnia.

Suspicio violēta. xxxij. q. ij. Dixit.

Suspecti sūt corrigēdi ⁊ in vinculis deti
nendi ac verberibz castigādi. argu. extra
de deposito. c. Hrauis.

Suspectū habet factū pro qualitate per
sonarū id faciētiū. vñ honestas suspici
onē aufert facti alias suspecti. Extra de
preben. c. Rūi essent.

Suspendendis vere con
fessis. cu
charistia ⁊ ecclesiastica sepulsa def. xij. q.
ij. Quēstū.

Suspendendus est clericus sine licentia
sui epi ab alieno ordinat⁹. de epibz. o. c.
Eoz qui. li. vj. Glosa. s. Statuūt. Ipso
tū iure suspēsus est ab executōe ordinis.
nō tū inducit illa suspēnsio irregularita
tē. s. suspendēd⁹ est necessario ab homi
ne vt irregularitatē inducat in hoc casu
Hec glosa vbi. s.

Suspēsus est ab executōe suoz ordinū
qui se absqz dispensatōe siue extra spā a
iure statuta. siue ante eratē legitimam vt
absqz dimissorij litteris ab alieno ⁊ vlt
ramōtanis ⁊ circamontanis (p̄terqz si p̄
camerā apostolica ordinē) ad quēcum
qz ordinē sacri ordinare fecerit. Et si du
rante suspēsiōe se ingesserit irregularis
efficitur. cū peni alijs q iure statutis
Hec Pius quartus in extrauagā. q̄ inci
pit. Auctoritate aplica.

Suspensionis siue i. per dicti sententiaz
episcopi nō incurrunt nisi specialiter de
ipsis caueatur. de sentē. excom. c. Quia
periculosum. li. vj.

Suspensionis diuersa genera habentur
in glosa. de peni. c. Lpentes. s. Sus
pēnsi. in clementinis.

Suspēsus quo ad se scilz a sacramento
rū perceptōne est q̄libet in peccato mor
tali existens. di. vj. Testamentū. j. que. f.
Sacerdotes. Sed quo ad alios tūc qñ
illud est notorium iuris vel facti. Extra
de tempo. ordi. ca. vltimo. extra de cōba
bi. clericoz. c. Quēstū. s. Notorium.
Et qñ debent vitari. f. Vitari.

Suspēsi sunt a collatiōe ordinū ⁊ priua
ti scz excommunicati. suspēsi. heretici. de
gradati. depositi. scismatici. simōiaci. no
torij fornicarij. ⁊ qui dignitati renunci
arūt. f. s. xij.

Suspēsus ab officio est sacerdos cōcu
binarius. Glosa. notorius. di. xxxij. Pre
ter hoc. f. Vitari.

Suspēsus est per annū ab officio iudex
ecclesiasticus. ordinarius. siue delegat⁹
qui per gratiā vel sordes vlt fraudes cō
tra iusticiā ⁊ cōtra conscientiā aliqd i iu
dicio fecerit in grauiamē partis. ⁊ nullo
minus condemnet parti lese in estimati
one litis. Si vero infra annū se diuinit
ingesserit irregularis efficit. ⁊ perpetuo
erit suspēsus. nisi papa cū eo dispēset
de sentē. ⁊ re iudica. c. Lum eterni. li. vj
Glosa. Fallit in epo qui suspēsiōne non
incurrit. nisi de ipso specialiter caueatur.
de lenen. excom. c. Quia periculosus. li
bro se. 10. Ad hoc vt pena ista locuz ha
beat oportet qz quattuor concurrant. scilz
licet. contra iusticiam. contra conscienti
am. ⁊ in grauiamē partis. ⁊ per gratiam
vel sordes. ⁊ prece. precio. timore. amore
vel odio corruptus. hoc factū. Hec glo
sa vbi supra verbi. Ordinari.

Suspēsi ab officio ⁊ amministratōe sūt
p̄lati alienatiōes facientes. vt. s. Bōa
immobilia. Et. f. s. ij. s. vj.

Suspēsus ab officio est quisqz etiam pa
triarcha vel episcopus vel alius ecclesia
sticus p̄latus manifestos vsurarios in
suo territorio tolerans. rē. vt. s. Excom
municatio. s. xxx. f. Usurarijs manifest.

Suspēsus ab officio est quisquis oblatio
nes manifestorum vsurarioz recepit auc
illos sepelierit. nec absoluendus donec
ad arbitrium episcopi lesis satisfecerit.
extra de vsuris. cap. Quia in omnibus.
supra. Excommunicatō. s. xxxij. f. Usura
rijs. ⁊. s. Restituere vel cautionē.

Suspēsus est iudex ecclesiastic⁹ ab igres
su ecclesie si sententiā censurę indebite p̄
fert. s. Excomunicatio. s. ij.

Suspēsus ē eps ab officio triēnio si abusu
rit officio iūstis. s. Excomunicatio. s. xxxvj
Suspēsi. excommunicati. et etiam in
terdicti sunt ipso facto omnes ordinarij

officiales. commissarij. vel delegati eorum qui sedis aplice officiales aut eiusdem se dis obsequijs insistentes quouis noie cē sent. aut quocūq; p suis et eoz negocijs ad sedē venientes. et ibi morā trahētes. vlt etiā inde recedētes suis beneficijs puāt vel puantes decernunt. aut declarant. vel preterea cuiuscūq; puatōis alijs eadē conferunt. Et simlr ea ab illis recipientes eisdē sentētijs innoant. et a sō pa pa absoluunt ab excoicatioe. Omnes et am. pcessus in pdictis cōtra mentē illi cōstitutōis ab ordinarjs vlt alijs siue sentētie pmalgate: irritē sunt. Extrauagāti Eugenij quarti. que incipit. Diuina in eminentis sedis aplice. Data rome apō sanctū Petram anno dñi. Mccc. lxxij. Pontificat⁹ eiusdē anno. ij. s. Excoicatio. no. §. xij. §. xv. Et infra. §. viij.

§. iij.

Suspensus est ab officio religiosus cōcedēs alicui ad vitā vel ad certū tps iura redditus. vel possessiōes administratio nis sue. Nec valet pcessio. nisi necessitas vel utilitas ecclie h postulet. de cōsensu cōuentus vlt licētia sui plati. locare tamē potest pdicta. ac fruct⁹ et reddit⁹ ad modicū tps. redere. de reb ecclie nō alienādis. c. Monasterioz. in clemē. §. Bona immobilia. Et. i. §. vj.

Suspensi sunt ab officio monachi prelati q formā puehatōis eis assignatā excedunt. s. Monachis nigris.

Suspensi sunt ab officio religiosi. scz pdi catōis q sibi pfitentib; nō faciūt cōscias s dētinis et hmoi soluedis. s. Decimas nō pmouentes.

Suspensi sunt plati religiosoz si requisiti nō satisfecerint. vt. s. Religiosi q i suis Et est ab officio suspēso. vt ibi.

§. iij.

Suspensi sunt ab officio p annū pseruatores intromittētes se de alijs q; manifestis et notorjs iniurijs. s. Conseruatores intromittentes.

Suspensi sunt epi per annū a pfirmatōe et psecratōe epoz si post recessum ab appellatōe in electōe interposita: pcedunt in negotio electōis. nisi prius inquirāt an prauitas interuenerit hmoi recessui. de electionib;. c. Prouida. li. vj.

Suspensus est episcopus a collatōe ordinum p annū q sine licētia ordinat alienū clericū. de tpi. or. c. Eos qui. li. vj. s. Ordinari nō debēt.

Suspensus est episcopus vel quocūq; alius a collatōe tonsure p annū q infanti vlt illitterato vel alieno subdito aut pugoato. nisi ad sacros ordines pcedere vlt religionē intrare velit: tonsurā clericalem contulerit. e. c. Nullus. li. vj.

§. v.

Suspensus est ab executione ordinis sic suscepti ordinatus ab alieno epō. vt. s. Suspendend⁹. Et. s. Ordinari nō debent. Et. s. §. j.

Suspensus est ab executione ordinis et promotione vlt non ordinatus a alienuz titulū. s. Ordinaris ad alienū.

Suspensus est clericus ab executione ordinis qui citramontan⁹ ab italico sine licētia ordinat. s. Eps italie.

Suspensus est ab executione ordinis ordinatus a suspēso. s. Ordinaris scient.

Suspensus est ordinans indebito tēpore a collatōe. et sic ordinatus ab executione ordinis. s. Ordinaris tpe indebito.

Suspensus est ab executione ordinis in apostasia. s. Ordinaris i apostasia.

Suspensus est ab ordinum susceptōe et ordinum susceptoz executione furtiue ordinatus. s. Ordinaris furtiue.

Suspensus est ab executione ordinis plures ordines recipiens pnuato teiunio supra. Ordines plēs. et seqn.

§. vj.

Suspensus est ab ingressu ecclesie inder ecclesiasticus sententiam indebite profrens. s. Excoicatio. §. ij.

Suspensi sunt ab ingressu ecclesie episcopi et abares quocūq; titulo alienātes vel alienatā recipientes res ecclesie: pter q; in casibus a iure pmittis. Et si huiusmodi interdiciam idurari per sex mēses continuos sustinent: a regimie et administratione suarū ecclesiarum sunt eo ipso suspēsi. Aliozum vero inferiorū ecclesiastica beneficia ipso facto vacant. et possunt a collatorib; alijs conferri. predictis pnuatis. nisi ipa essent alias sedi apostolice reseruata. Et bona alienata li

bere reuertant ad ecclesiā priorē. Ex
tra. Pauli secūdi. q̄ incipit. Ambicio
se cupiditati. Data rome apud sc̄m mar
cum. anno dñi. Dcccclxxij. Pontifica
tus nri anno quarto. Sunt nihilomin⁹
tā alienātes clerici q̄ illud nō reuelātes
alias suspēsi a pceptōe bñficiorū. s̄. Bōa
imobilia. s̄. s̄. ij. habet de suspēsiōe pla
torū alienantiū. s̄. Excoicatio. s̄. xvj. cir
ca finem.

Suspensus ab ingressu ecclesie est iusto
ordine excoicans. s̄. Excoicatio. s̄. xvj.
Suspēsi sunt ab ingressu ecclie celebran
tes scient in loco interdico. Similr su
spensi sunt ab ingressu ecclie celebrantes
vel admittētes ad uina vel sepulturā
excoicatos vel interdico. s̄. Interdict⁹
est ingressus.

Suspēsi sunt ab ingressu ecclie plati sine
privilegio v̄ scripta p̄suetudine: bona
ecclesie vacātis occupantes v̄ sibi sur
pantes. de offi. or. in. p̄nti. li. vj. infra.
Vacantium eccliarū.

Suspēsi sunt ab ingressu ecclie archiepi
et episcopi p̄ cura nonē pecuniaria epige
tes vel oblatā rōne uisitatiois recipien
tes. Ipi aut̄ famuli. aut q̄tercunq̄ alia
munera p̄ter victualia vel si uisitatiois
officio nō impensio pcuratiois victualiu
um aut aliud rōne uisitatiois receperint
nisi in mense dupliū restituerint: inferior
es vero officio et beneficio sunt suspēsi
si donec recepta restituerint. de censib⁹ et
exactioni. c. Romanam. c. Exigit. li. sex
to. Hodie tamē possunt p̄ victualib⁹ pe
cuniā recipere. dummo pro vna die vni
cam tñ pcuratiois recipiant. et illi libe
re dare velint. c. c. Felix. li. vj. infra. Uis
itatores.

Suspēsi sunt ab executioe officij episco
pi in alienatioib⁹ bonorū ecclie non rite
procedentes. s̄. Excoicatio. s̄. xvj.

Suspensus est ab omni actu legitimo ex
coicatus maior excoicatioe. extra de
sen. ex. c. Solet. s̄. finali

Suspēsi sunt simoniace ordinati ab exe
cutione suorū ordinū. s̄. Excoicatio. s̄. xvj.

Suspensus est a collatioe hmoi p̄ sex mē
ses qui doctoratus vel magisteriū alicui

conferens: si nō p̄us ab eo iuramentū res
cipit q̄ in sua solennitate nō expēdat v̄
tra tria milia turonū argenteorū. de ma
gistris. c. Cum sit nimis. in clemen.

Suspēsi sunt monachi plati a collatioe
aliq̄ ab amministratioe beneficiorū q̄ hñt
et qui nō habent a p̄secutioe p̄ annū qui
v̄tunt sotularib⁹ caputijs et hmoi ibi p̄bi
bitis. de statu mona. c. Ne in agro. in cle
men. s̄. Doct̄bis nigris.

s. vij.

Suspēsi sunt a consecutioe beneficiorū
inferiores ep̄s et abbatib⁹: alienātes bo
na ecclie. vel alienatioem non reuelātes.
s̄. Bona imobilia. Et nihilomin⁹ habi
ta beneficia eorū eo ip̄o vacant. s̄. s̄. xvj. su
spēsi sunt. Et vide. s̄. s̄. ij. j. Suspēsi
sunt clerici beneficiati.

Suspēsi sunt plati eccliaistici p̄ trienniū
a perceptioe fructuū suorū beneficiorū v̄
tra penā excoicatiois quā incurrūt. In
feriores vero sūt eo ip̄o ius beneficij p̄
uati. q̄ procurant capi viros eccliaísticos
v̄t renūciēt suis beneficijs. vel v̄t citati
nō veniant ad curiā. de penis. c. Dito
rū. in clem. Eadē penā incurrunt citati
qui se capi pcurāt. c. Illis. Et dicta re
signatio valet. s̄. Sane. s̄. Excom
municatio. s̄. xij. Et vide. s̄. Suspēsi ex
coicati. s̄. ij.

Suspēsi sunt clerici beneficiati a perce
ptione fructuū sex mensib⁹: nō beneficia
ti a consecutioe beneficiorū. v̄tētes v̄tētib⁹
ineptis. s̄. Clerici bñficiati.

Suspēsi sunt ab bñficio opponētes p̄
sonam electi et nō pbantes. s̄. Appellātes
contra electionē.

s. ix.

Suspensus est trienio a beneficijs qui de
fecerit in proba obiectionis p̄tra p̄sonaz
electi vel postulari. Et si illis beneficijs
se in hoc triennio ingesserit: erit ip̄o iure
eis p̄petuo p̄uatus. nisi legitime cōstite
rit q̄ calūniosus n̄ fuerit. De ele. c. Sta
tuimus. li. vj.

Suspēsi sūt op̄promissarij p̄ trienniū a be
nificijs: si sciēt in q̄ntū ep̄m elegerint
supra. Op̄promissarij si sciēt.

Suspēsi sūt a bñficijs obtētis q̄ culpabi
les inueniunt ita q̄ electio ista octo dieb⁹
electo nō p̄tēret. et durat suspēsiō trienio

infra quod si se temerarie de illis beneficijs ingerit: sunt eis perpetuo privati. de elec. cap. Lupientes. li. vi.

Suspensus est clericus recipiens ecclesiam: vel decimas de manu laici. s. Ecclesias vel decimam. Et. j.

Suspensus est ab ordine et dignitate scilicet ma seruare iuras. extra de scisma. c. j.

Suspensi sunt monachi subditi beneficio excedentes in uerfatione eis prescripta. s. s. vij. s. Monachis nigris.

Suspensi sunt clerici beneficiati in locis ubi patroni vel quouis noie censeantur bona ecclesiarum vel monasteriorum ipsorum occupant: si illi se non eis opponunt. et a perceptione fructuum beneficiorum suspensi sunt illi. de ele. c. Generali. s. Illos. li. vi.

Suspensi sunt a perceptione fructuum beneficiorum per triennium electores non mittentes vel eutes in tempore ad curiam. vel non petentes confirmationem a papa. vel non prosequentes negotium electionis ad papam deuolutum. Similiter et opponentes. s. Electio cathedralis.

Suspensi sunt a beneficijs procurantes capi virum ecclesiasticum. s. iij. s. Suspensi sunt prelati.

Suspensi sunt a distributis qui habentes dignitates personatum vel prebendam cui sacri ordines sunt annexi: nisi infra annum se fecerint ordinari. de eta. et qua. e. Et hii. in clem.

Suspensi sunt omnes simoniace promoti: vel electi ab eisdem a beneficijs: imo nullum ius in illis habet. cetera. s. Excommunicatione. s. xxix. Et a dignitate et executione officiorum sic acquisitorum. i. ab officio et beneficio.

s. x.

Suspensi sunt ab officio et beneficio pro uisitatione pecunie exigentes. vt. s. s. vi. Suspensi sunt ab officijs et beneficijs occupantes bona ecclesie vacantis: donec restituant. de ele. c. Quia sepe. li. vi. infra. Vacantis et se.

Suspensus est ab officio et beneficio usque dum satisfecerit qui bona vacantium dignitatum occupare et in proprios usus conuertere presumpserit. de offi. ordi. ca. Precepti. li. vi.

Suspensus est ab officio et beneficio bñ

dicens secundas nuptias. et a papa absolvendus. extra de secundis nuptijs. c. j.

Suspensus ab officio et beneficio est. id est ab ordine et dignitate qui sponte iurauerit tenere scisma. extra de scisma. c. j.

Suspensus est ab officio et beneficio septuaginta raptoris assistens vel eius oblatio nes recipiens. s. Raptor vel violator.

Suspensus est ab officio et beneficio qui ecclesiam alienis debitis grauatur: vel litteras aut sigillum ad hoc uel grauari possit concedit. extra de solutio. c. Si quoz.

Suspensi sunt simoniace electi sine promoti ab eisdem officijs et dignitatibus a beneficijs: nullum ius in eis habentes. supra. Excoicatio. xxi.

Suspensi sunt a decimis grauantur: ab administratione beneficiorum officiorum: si habent ammissionem. s. Excoicatio. s. xxij.

s. xi.

Suspensus ab officio pro crimine si celebrat. s. contumaciter. excoicatur. extra de clerico exco. c. Si quis.

Suspensi vel excommunicati diuina celebrantes perpetue depositio nisi incurrunt. extra. e. c. Clerici. c. Latores.

Suspensus ab aliquo actu ordinis illuz exercendo irregularis efficitur. xi. q. iij.

Si quis episcopus. j. q. ij. Et. j.

Suspensus in aliquo predictorum casuum si durante suspensione se diuini ingesserit: irregularis efficitur: a solo papa absolvendus. de senten. et re. c. Cum etiam libro sexto. de senten. exco. cap. Cum medicinalis. s. Lincant. libro sexto. s. Excommunicationis. suspensionis.

Suspensi et interdicti non pnt eligi nec eligere. extra de consuetudi. c. Cum dilectus. extra de electio. c. Cum inter. R. Et gloria extra de appellatio. ca. Constitutis. pmo.

Suspensus manes pertinaciter per triennium debet beneficijs priuari. extra de eta. et quali. c. Cum bone.

Suspensionis. excommunicationis. et interdicti sententie iudicantur pares. de senten. excom. ca. Cum se medicinalis. li. vi. et in glosa. e. s. Si quis. s. Obsuari.

Suspensionis et interdicti sententia episcopis superiores non incurrunt nisi de eis

fiat specialis mentio. de electioni. c. Si
compromissarius. libro sexto. de senten.
excom. c. Quia periculosum. li. vj.

§. xij.

Suspensus eligere non potest nec eligi. et
si eligitur: non valet electio. extra de electi.
ca. Cum inter. R. Similiter nec valet
si eligitur. et intelligitur de suspensio ab ho
mine. extra de consuetu. cap. Cum dilec
ctus filius. iuncta glosa.

Suspensus vel excommunicatus potest dice
re horas in modum privati suffragii: non
officiando quasi in ordine suo. glo. extra de
clerico excom. c. Si quis presbyter. §.
Presumpsit.

Suspensus ab officio intelligitur etiam
suspensus a beneficio. dummodo sit sus
pensus pro magna causa. Vel si suspen
sus contemnat suspensionem. Secus si
pro leui causa. ut propter infamiam vel sca
dalum. non aliud pro vel contra in senten
tia iuris vel hominis exprimat. Glosa de
penis. c. Lupietes. in clemetinis. verbi.
Suspensi. ad finem. Et ibi plura de hac
materia.

Suspensus est ab officio duobus mensibus:
episcopus non convocans abbates et cleri
cos. Et infra sex menses eis acta concilii
celebrati non referens. distin. xvij. ca. vl
timo.

Suspensus est episcopus per annum a ce
lebratione missae: si scienter ordinet solen
niter penitentem. distin. lv. Nullus. Item
si ordinet aliquem inuitum: dist. lxxvij. c.
primo et secundo.

§. xij.

Suspensus est ab executione ordinis qui
ordinatur ab excommunicato. Nam talis
suspensus et privatus est collatione ordi
num. et si de facto ordines confert: non ta
men confert executionem: nec ipse habet.
§. q. j. Gratia. ca. Statuimus. q. vij.
Daibertus. Similiter ordinatus ab he
retico eadem ratione. §. q. vij. Daibertus
extra de ordinatis ab ep. qui re. c. i glo
sa. Similiter ordinati a degradato. qui
tales non conferunt executionem. §. q. j. Quidam.
§. Dponit. sicut ordinatus ab epis
copo qui resignavit episcopatum: et ipse
non potest conferre executionem quam non
habet. §. q. j. Statuimus. Et oportet di

spensari. extra de ordinatis ab episcopo. q.
renu. c. j. Unde heretici excommunicati si
moniaci in ordine scismatici. depositi. sus
pensi. interdicti. degradati. sunt suspen
si et privati collatione sacramentorum. et
si de facto conferunt sacramenta in fora
ma ecclesie: rata sunt ipsa. distin. xij. Se
cundum. §. q. j. Dominus declinabat. c.
Quidam. de consecra. distin. iij. Distin
ditur. cap. Quando. Sicut ordinationes
eorum sunt rate: quo ad characterem. sed
irrite quo ad executionem. §. q. j. Si qui a
simoniaco. Extra de scismaticis. cap. j.
Irrite dicuntur et nulle si non fiunt in fora
ma ecclesie.

Suspensus est a receptione ad professio
nem cuiuscumque: quisque ordinis mendic
antium recipiens ad professionem infra
annum. §. Professio.

Suspensus a beneficio interim fructus
non percipiat. Extra de electio. c. Luz
in cunctis. §. Clerici sane. Idem de suspensio
ab officio tantum in Innocentium. ex
tra de appella. cap. Pastoralis. Et huius
modo ex gravi causa suspensus est. scdm
Hostiensium.

Abellio morte
occupat
instrumentum non perfecit
rit: auctoritate ordinarii
potest nota illius per alium
tabellionem in publicam

formam redigi. Extra de fide instrumetorum.
c. Cum. §. Tabellio.

Tabellionatus officium interdicit clerico
in sacris constitutis sub privatione be
neficiorum. appellatiōe postposita. Ex
tra ne clerici vel monachi. c. Sicut te re
ferente.

Tabernas clerici non intrent nisi
si causa necessitatis
vel in peregrinatione constituti. di. xliij.
Non oportet. De vita et bone. clerico. c.
Clerici officia. Hec tabernas teneat sub
pena depositio. c. c. Nulli.

Tabula secunda post naufragium
est penitentia. de pe. dist. j.
Secunda. Glosa. prima est baptismus.

Tacens Qui tacet consentire vide
tur. De regulis iuris. ca.
Qui tacet. li. vj. Item is qui tacet non fa

retur. sed nec vtiq; negare videtur. co. c.

Is qui tacet. li. vj.

Taciturnitas pro consensu habetur in fa-
cto cōcupiscibili et meritorio. in facto au-
tem oneroso necessarius est expressus cō-
sensus. Item in eo quod non potest fieri
me prohibente: taciturnitas habetur p
consensu. alias non. Hec glosa. e. c. Is q
tacet.

Tacito consensu quis renunciat iuri suo

Extra de his que fiunt a maio. cap. Ex
ore sedentis. S; quomodo. vide. s. Ju-
ri suo vel.

Taciturnitas est bona et mala. disti. xliij.

Sit rector. Gregori. in pasto. c. xv.

Taciturnitas bona est vbi predicatio nō
proficit sed malos magis prouocat. xj. q
ij. Quando ergo. Jeronymus.

Taciturnitas mala est in peccati confessi-
one. de pe. di. j. Taciturnitas. Item i ve-
ritatis defensione. xj. q. ij. Quisq;. Au-
gustinus. In subditoz correctōne. dist.
xliij. Sit rector. Gregorius in pasto.

Tactus lasciuus etiā sine dicitur est
grate peccat. m. xvij. q.
pma. Nec aliqua.

Tangere corde est cōsentire. xij. que. iij.

Recedere. Augustinus in sermone de p-
bis euangelij.

Tangere immundum est peccatis cōsen-
sire. Ibidem.

Tangens omnes. Qd omnes tangit debz
ab omnibus approbari. de regulis iuris
cap. Qd omnes. libro sexto.

Telonea pedagia. et huiusmodi
sunt interdicta. nisi sint
impatorz vel regum auctoritate concessa.
sa. vel ex antiqua consuetudine cui non
extat memoria introducta. extra de ver-
boz signi. c. Super quibusdam.

Telonea noua soli pncipes institueri pos-
sunt et aliter instituens est excomunica-
tus. extra de censibus. c. Innonamus.
Supra. Excoicatio. s. xvij. s. Absoluē
di facultatem.

Telonea. pedagia. sive guidagia. ecclesijs
vel ecclesiasticis personis imponentes.
supra. Excoicatio. s. xliij.

Temperantia prodest anime et
corpori. de con-
tebra. disti. v. Ribil. Crisostomus.

Templum dei est ania iusta. de
peni. di. j. Si antes

quā. disti. iij. In domo. Augustin^o suo

per Johan. xiiij. s. Domo.
Templū dei edificare si iudei vmbre legē
hoc faciebant: qnto magis nos quib^o ve-
ritas patefacta est: et gratia p Jhm xpm
data est: debemus templa domino edifi-
care. et put melius possumus ornare. De
consecra. disti. j. Qualiter.

Templum domino edificare pbibit^o fu-
it dauid. eo. vbi. s.

Templum consecrat idolo per peccatum
in anima. xxxij. q. iij. In eo.

Templū diaboli est anima iniusta. de pe-
ni. disti. j. S. Equā.

Templarij hospitalarij ad ec-
clesiā interdicam

venientes: admittunt solum semel in an-
no s; priuilegio: officia diuina celebra-
re. Corpora tamen mortuoz nec tunc ibi
sepeliri pmittunt. extra de priuilegijs. c.
Lum et plantare. Ita q intelligat cons-
iūctim. id est q in vna ciuitate solū vna
ecclesia eis semel aperiat. exclusis excōis-
catis et interdictis. e. ca. Ut priuilegia.

Et eozum confratres: nisi se eis omnino
tradiderint. episcopi subiacent iurisdic-
tioni. Nec tempore interdicti apd eos
sepeliri possunt. eo. c. Ut priuilegia.

Temptatio est triplex. dei scilz
hominis. et diabo-
li. de pe. di. ij. s. Opponitur.

Temptat deus ad instruendum. xxij. q. ij.

Ad qm. Ambrosi^o libro de patriarchis.
Item ad purgandū. vj. q. j. Sūt pluri.
Dicit. Itē ad probandum. xxij. q. ij. Si
quelibet. s. Quā loq. xxvj. q. v. ca. vltio

Temptatio humana est quando in animo
illicitis etiā nolentes temptamur. Unde
ad Lozin. Temptatio vos nō app-
prehendat. di. xlij. Hinc etem. Gregori-
us in pastorali. de pe. dist. ij. s. Contra-
rio. cap. Inter hec.

Temptatio diabolica est certamine tem-
ptationis et operationis superari. disti.
xlij. Hinc etem vt cum quod caro sug-
gerit mens consentit. de peni. disti. ij. s.
s. Contrario. c. Inter hec. Nam si tem-
ptatio in corde non reprimatur: in actio-
ne dominatur. disti. xlij. Hinc etem

Temptat deus hominem vt laceret et de
uoret. iij. q. i. Pulli.

Temptat diabolus magis eos qui deo sunt
familiariores. vbi. s.

Temptat diabolus mille modis. xvj. q. ij
Vilis.

Temptat sub specie boni mala suggerens
do. xij. q. v. forte. Aug.

Temptatio que humanat que diabolica
de pe. di. ij. Sciendum.

Temptare deum nullus debet cum habeat
quod rationabiliter faciat. xij. q. ij. Queritur
Et Aug. super Gen.

Temporalia non debent nisi
ad vsum posside

ri. xij. q. ij. Duo. Jeron. in epla.

Tempus tractu. Non firmat tractu tem
poris quod de iure ab ini. non subsistit
de re. iij. c. Non firmat. li. vj. f. valescere.

Tempus meredi non est nisi in presenti vi
ta. xij. q. ij. In presenti. Jeronymus.

Tempus ei non currit qui copia iudicij ha
bere non potuit. extra de rescrip. c. Plerum
q. Nec currit ignorantia. extra de supplē.
negli. c. Licet.

Tempus ignorantie quantum permittitur
supra. Ignorantie tempus.

Tenax non sit seruus vbi largus est
pater familias. xvj. q. ij. ab
ligant. Crisostomus.

Termini scz. collatio. presentatio in
stitutio multuz differunt
Unde vno concessio vel expressio: non in
telligitur alior. et conuerso. d. pben. cap.
Cum in illis. li. vj.

Terre magnitudo. s. Luna.

Testamentum vetus et nouum in pluri
bus differunt. xvij. q. ij. Nec autē. Bre
go. omel. Math. xx. Amice quō.

Testamentum vetus quod huiusmodi et vitulo
rum sanguine fuit dedicatum: tempora
lia tantum promittebat. Nouum vero san
guine christi consecratuz promittit eter
na. Extra de cele. missaz. cap. Lij. mar
the. s. Eterum. s. Lex.

Testamentum confirmat morte testatoris.
Nam ante illam potest ei voluntas mu
tari. extra. e. c. Cum marthe. s. Ite ipsi.

Testamenta clerici de bonis inuicem ecclesie
acquisitis facere non possunt sius mo

bilibus siue immobilibus. extra de testam
tis. ca. Cum in officijs. c. Relatum. Sz

in egritudine constituti possunt de mo
bilibus sub ratione elemosine tñ dare
paupibus vel consanguineis. e. c. Ad hec.
cap. Relatum. s. Bona ecclie q. epi.

Testamenta que parrochiani faciunt coram
presbytero suo et duobus vel tribus personis
ideis: rata et manent. et sub interdicti
one anathematis rescindi prohibent. ex
tra de testa. c. Cum esses. c. Relatum

Testamentum pupillare est quod expresso fit
per hec verba. si decesserit filius meus infra
tempus pubertatis filia sit heres. in glo
sa de testamē. c. Si pater. verbi Pupila
res. li. vj.

Testamento quod pater filio impuberi fa
cit potest matrem priuare portione de re
debitam. quia testamentum pupillare pa
ternum censet. de testa. c. Si pater. li. vj.

Testamentum directum et indirectum quale sit
Ibidem. in glosa. s. Absq.

Testamentum filius familias facere non pot
est. v. s. Sepulturam eligere.

Testamenti executor religiosus suscipere
non potest: nisi obtenta licentia sui prela
ti. tunc etiam nihilominus quantumcunqz
exemptus tenet ordinario reddere ratio
nem. et ordinari illam ab eo exigere de
bet. et negligentem punire. De testamen
tis. c. vnico. li. vj. s. Executor.

Testamenti executor vnus ex pluribus si
mortuus vel impeditus fuerit: possunt
alii libere officium exequi. nisi testator ali
ud expresserit. e. c. Religiosus. li. vj. De h.
supra. Executor.

Testamentorum causa in relictis ecclesijs et
ad pias causas: pertinet ad iudicem ecclesia
sticum. extra de testa. c. Cum esses.

Testamenta relicta debent per episcopum loci
executioni demandari. extra. e. ca. Tua
nobis. c. Johannes.

Testamenta non soluētes vel relicta eccle
sijs a defunctis tanquam egentium necatores
qui defunctos votoz effectu et pauperes
necessaria sustentatione fraudant et sacris
legi. excommunicant. xij. q. ij. Qui oblatio
nes. et ij. ca. sequē.

Testamenta legitima impediētes sunt exco
municati. s. Excoicatio. s. xvij.

Testamenta usurarioz. i. Usurario male.

Testatoris voluntatem si bere
des nō adimplent
ab epō loci omēs res q̄ eis relicte sūt cū
fructibz & ceteris emolumentis interdicit̄
donec adimpleat. extra d̄ testa. c. si bere
des.

Testator si in testam̄to p̄riā portōnē epō
legauerit sub p̄ditōe: vt ea sola p̄t̄ sit
et ep̄s acceptauerit: nō pot̄it de alijs exi
gere portōnē. S; si absolute pecūiā sibi
reliq̄t: tūc de ceteris sibi p̄yedicare por
tionē. fm̄ diuersas locoz cōsuetudines.
idē tertiā v̄l q̄rtā. Saluis indult̄ q̄bus
dā singularit̄ p̄cessis. extra. e. c. Officij. c.
Requisiti.

Testiculi leuiathan significat̄ sug
gestiōes diaboli. di. xij
Merui. Grego. sup̄ Job. xl.

Testes nō aduocent nisi necessitas
exigat. q̄bz moderate de ex
pensis p̄uideat̄. de rescip. c. Statutum
li. vi. s. Cause nullis.

Testes xp̄iani vincunt̄ in deos & sarrace
nos. s. Judei & sarraceni.

Testes p̄ualent̄ instrum̄to. extra de testi.
et atte. c. In sup. & admittunt̄ cōtra q̄dli
bet instrum̄tu. extra de fide instrum̄. ca.
Lum Johannes.

Testes quadragesimū numerū n̄ excedāt
Alias d̄z effrenata mltitudo testiū. Ex
tra de testi. & atte. c. Lum causam.

Testes duo vel tres sufficiūt: nisi lex aliō
exp̄mat. e. c. Lz vniuersis. ij. q. iij. p̄ totū

Testes p̄vtraq̄ p̄t̄ si nūero ieq̄li p̄ducūt
nō est mltitudo attēdenda. s; si vtrinq̄
sint eiusdē honestas; p̄ pluribz sentēcian
dum est. extra. e. c. In nra.

Testes v̄l accusatores q̄ admittunt̄ vel q̄
nō. iij. q. v. per totum.

Testes idonei p̄siderant̄ ex p̄ditōe. si libe
ri. natura. si viri. vita. si innocētes. extra
de verboz signi. c. Forus.

Testes nō admittunt̄ domestici. p̄inqui.
sive inimici. iij. q. v. p̄ totuz. Et qui dicūt
domestici. e. c. j. In glosa.

Testes de famis p̄duci nō possūt. extra
de testi. & atte. c. i. litteris. Hoc veruz est
in causa criminali. Nā in causa civili do
mestici p̄duci p̄nt. xij. q. ij. p̄ totum. Ad
mittunt̄ t̄m̄ in criminali: cū canonici ac
cusant̄ platū suū. ij. q. vij. Lator. Et cūz

accusat̄ m̄rimoniū p̄pter p̄sanguinitates
xxv. q. vi. c. j. Et

Testes domestici etiā nō admittunt̄ in ci
uili cā. in p̄ria. s. causa nisi in causa ecclē
sie. xxij. q. ij. Sup̄ prudētia. Nec glosa
eo. circa p̄ncipium. Nam

Testes in causa admittunt̄ ecclē ip̄i des
rici. nisi aliud impediāt. extra de testi. et
atte. c. Lum nuncius.

Testes admittunt̄ monachi ip̄i etiā in p̄
p̄ria cā sui monasterij. nō t̄m̄ sine instrum̄
ti exhibitōne. Nā illud a p̄te aduersa re
mittat̄. extra. e. c. Luis. Et d̄nt̄ mōachi
vnū ex se cōstituere ad agendū & r̄ndendū
e. c. In sup. & extra de iureiuran. ca.
pi. Et si xps.

Testes cōtra m̄rimoniū admittunt̄ p̄san
guinei & p̄tes. q̄n. s. p̄pter p̄sanguinita
tē est dissoluendū v̄l p̄iungenduz; et aliq̄
domestici admittunt̄. xxv. q. vi. c. j. et ex
tra q̄ m̄rimo. ac. c. Videt̄. iūct̄ gl. Ba
ter t̄m̄ p̄ filia nō admittit̄ in m̄rimonial
causa: d̄m̄o filia pet̄it̄ aliquē in m̄rimo
nio maiorem se. Et licet ad dictū matr̄
impediāt matrimonij p̄hendū: nō t̄m̄ di
rimit̄ cōtractū. extra de testi. & atte. cap.
Sup̄ eo. secūdo.

Testes etiā nō admittunt̄ q̄cūq̄: vbi m̄
lier m̄rimonialt̄ cognita: p̄clamat̄ se ab
initio nunq̄ p̄sensisse. c. In sup.

Testis crinosus in cā criminali a testi
monio repellit̄. extra de testi. & atte. cap.

Testimonij. extra de simo. c. Per tuas.

Testis cōtra aliū esse nō p̄m̄ in eodem cri
mine q̄ fuerit eodē etiā crimine infectus
extra de testi. & atte. c. Venies. Excepto
vicio simonie. s. Simonia cetera. Et he
resis. vbi ex cōica p̄locij & iudices admitt
unt̄. s. Ex cōica. r̄o. s. xl. & s. xij.

Testes admittunt̄ etiā cōtra hereticos q̄
corā inq̄sito e veritatē celādo p̄terarūt
si postea in fauore fidei eos errozē suū cō
stat velle corrigere. vt sic p̄tra se & alios
veritatē sup̄ crimine heresis dicere velit
nisi aliud obiūtat. de hereticis. ca. Accu
sat̄. s. Licet. li. vi.

Testes admittunt̄ laici & sc̄ie cōtra clerico
cū: d̄m̄o crimē opponit̄ in modum exce
ptionis sive ciuili. Extra de testi. & atte.
cap. Tam̄ lris. iūct̄ glosa.

Testimonij a muliere quō recipiat̄. Sa

pra. Dulieres psonalr.

Testes esse nō possunt in causa criminali
circa. xiiij. annū. iij. q. ij. r. iij. p. totum.

Testes nō possunt esse homines varie cō
ditionis. iij. q. ij. r. iij. per totum.

Testes debent esse idonei r p̄cio nō cōdu
cti ac ieiuni testimonii dicāt. extra d̄ tes
tibus et atte. c. Placuit.

Testes idonei nō sunt raptores. infames
piuri. spoliatores. extra. e. c. Ex pre.

Testes debet iudex examinare q̄redo de
singulis circūstātijs. causis. psonis. tēpo
re. loco. auditu. visu. scijs. credulitate. fa
ma. certitudine. r cūcta cōscribat. extra
eo. c. Cum causam. Et debent secrete r
singularim examinari. e. ca. Venerabili

Testes si ppter inuāntiā nē ad presentia
iudicis venire nō possunt mittant a iudice
dicē viri idonei et discreti ad ipos. extra
de testi. r atte. c. Si qui.

Testes ad duci nō possunt publicat̄ atte
stationib; etiā i causa appellatōis sup eis
dem articulis vel directe cōtrarijs. De
proba. c. Testib; in clementinis.

Testes iudem sup tuerlis articulis adduci
possunt. extra de testi. r atte. c. Cū causa

Testes cogendi non sunt si agit crimina
liter in causa criminali. sed si civiliter r q̄
ter veritas haberi nō pōt: si tūc odio vl
gratia testes se subtrahunt: cogendi sūt
etiā per censura ecclesiasticā. extra de te
stibus cogē. c. Peruenit. r seq̄n. Vide glo.
cap. Dilectorum.

Testes si proferendo errauerit non tamē
studiose: possunt incontinenti dictuz sū
um corrigere. extra. e. c. Preterea.

Testes recepti ante cōtestationē nō
valent. vel post legitimam appellationē
extra vt lite non cōtestata. c. Accedēs.
secundo.

Testis dictum nō valet si deponat aliqd
super quo non iurauit. extra de testibus
et attesta. c. De testibus.

Testes iurare compellātur. Supra. Ju
rare.

Testes vendentes iustum testimonium:
et iustum iudicium indices: tenentur il
li restituere. Non autem patronus et ad
uocatus. Si vero iniustum vendunt te
nentur non illi danti: sed pauperibus. ita
tamen q̄ leso satisfiat. xiiij. que. v. Nō sa

ne. Augustinus ad Dacedontum. Su
pra. Iudex.

Testimonium falsum pro precio dicētes
deum qui est veritas cum iuda vendit
ij. q. iij. Abijt Judas.

Testimonium falsum contra seipm dicēs
precepti transgressor est. quia a seipō for
mam diligendi quisq; accepit. xxij. q. v.
§. Item in sanctis. Augustinus libro p̄
mo de ciuitate.

Testes falsi ex cōmunicetur nisi penitue
rint. xxij. q. iij. Itaq;

Testis vterq; reus est. qui scilicet veritas
tem occultat: et qui mendacium dicē. ex
tra de crimi. fal. c. Falsidicus.

Testis falsus tribus est obnoxius. scilicet
de iudici. r proximo. Ibidem.

Testes non faciunt fidem de auditu vl' fa
ma. extra de testibus r attestacionib; c.
Tam litteris.

Testes non sunt puniendi propter crimi
nā que eis excipiendo opponuntur. extra
de excep. c. Deniq;

Testimonium falsum in ferre est grauissimū
peccatum. ij. q. iij. Hinc peritoz.

Timor est multiplex. seruilis. quā
do quis timore pene bene
facit. vicesima tertia. questio de iura. Nec
autem.

Timor seruilis cohibet a malo. et fit cō
suetudo boni. cui succedit timor castus.
Quis seruilis tantuz non saluet. quia est
sine caritate. vicesima tertia questio de sex
ta. §. His ita.

Timore scilicet seruili faciens preceptum
aliter q̄s debet facit: ideo iam non facit.

Extra d̄ regulis iuris. capitulo. Qui ex
timore.

Timore pene t̄m dimittens reus mali est
coram deo. de peni. di. j. Si ob id. c. Si
propterea.

Timor. Glosa seruilis. introducit carita
tem sicut seta filum. et ille non manet cū
caritate. de penitencia distinctio. ij. Si
cut seta.

Timor initialis manet cum caritate. De
quo dicit. Crescit timor sicut filum
et ecōuerso. De pe. di. ij. Sicut seta. Iū
cta glosa.

Timor filialis qui r sanctus r castus di
citur: est perfectior. xxij. q. vi. c. f.

Timor est etiā naturalis: quē xps habu
it. vij. q. j. c. ultimo.

Timor mundanus est quando timore tē
poralium peccatur. xj. q. ij. Quisq. Au
gustinus ad Casalanū.

Timor humane potestatis est ppter repel
lere iniusticiā. xxij. q. v. Nō frustra. Au.

Timpanum ^{fcatur palia. Un}
^{ps. loquit laicis}

Sumite psal. iij. id est spūalia. 7 d. c. f.
eis timpanum. id est temporalia. f. vobis
spūalia ministratio. xij. q. j. Ecclesia
stias. s. Quia ergo.

Tolerantur ^{aliqua contra cō}
^{mune ius aliqua}
do ppter causas. s. Rigor canonis.

Tolerant multa per patientiā: que si de
ducta fuerint in iudiciū: exigēte iusticia
nō debeant tolerari. Extra de pben. ca.
Lum iam dudū. Ideo nō intelligit dī
spensatū. Glosa. ibidem.

Tolerantia ecclesie non excusat qd de se
illicitum est. vi. iij. Deniq. Et glosa ibi
dem. s. verbi. Venia. Unde in hmoi nō
intelligitur dispensatum. extra de pben.
cap. Lum iam dudū.

Tolerandi sunt mali nec etiā corpora
liter ab eis recedendū semp: sed spūaliter.
et hoc pro pace seruanda. xxij. q. ij. To
lerandi. Aug. de verbis dñi.

Tolerant mali. Nō vt dicit Aug. omē
de pnia. Multi corrigant vt petr. mul
ti tolerant vt iudas. multi nesciunt do
nec veniat dominus qui illuminabit ab
scondata tenebrar. ij. q. j. Multi.

Tonderi ^{nullus debet nisi legiti}
^{mesit etatis 7 spōtance}

Tonsura clericor significat cōtempum
temporalium. xij. q. ij. Duo. Jeronym. ad
quendam leuitam.

Tonsura pma qd sit. s. Abbas pōt.

Tonsura quō pōt abbas pferre. s. Abbas pōt
vtz reus examinari
possit. s. Confessio rei

Tormentis ^{non debet.}

Torneamenta ^{sunt phibita}
^{Et si quis ibi}

Torneamenta ^{morit vel vulnerat vñ et moriat: careat}
^{ecclesiastica sepulsa. extra de torne. c. felices}
^{memorie. Si qd tñ ibi fuerit nō cā. ludē}

di: s. alia rōnabili: 7 morit penitens 7 sa
cramētis puius: non ei negat sepultura
eo. c. Ad audiētiā. s. Sepultura phibet

Totum ^{nō vicia pte viciata. Ex}
^{tra de pse. c. Ad bec.}

tractus ^{tpis qd pferit. s. Tempoz}
^{tractu.}

transactio ^{supra. Pactio.}

Translatio ^{pōtificū 7 mutatio}
^{sedii p̄tinet ad pas}

Translatio ^{pā dūtaxat. extra de trāssa. c. Lū ex illo.}
^{cap. Inter corporalia.}

Treuga ^{est securitas p̄stita rebus}
^{7 psonis discordia nō dū}

Treugis ^{gaudet p̄bz. 7 mōachi. Conuersi}
^{viatores. a. Cole. 7 aialia arātia v̄lemi}
^{na ad agrū portātia. extra de treugis. c.}
^{Innouamus.}

Tribulatio ^{p̄ns sp̄e t̄e ceteri}
^{gandij. vij. q. j. sc̄o}

Tribulatio ^{scitaris. Itē facit p̄ctm deserere. xxij. q.}
^{ij. Displicet. Aug. donato p̄bo. Itēz}
^{facit ad bonū festinat. e. c. Quā. Augusti}
^{nus super Jobannē.}

Trinitatis ^{psone tres sūt vñ}
^{essencie eiusdē sube}

Trinitatis ^{lz singul' qdā singularit' attribuāt. de cō}
^{se. di. ij. Omēs quos. Aug. li. de trini}
^{Trinitatis opa sūt indiuisa q̄uis attribu}
^{ant qdā singul'. Idē. vbi. s.}

Tristari ^{nemo dz p̄ sua v̄ aliozuz}
^{morite. xij. q. ij. Q̄ p̄o.}

Turpe ^{lucrū ē ex cupiditate emere}
^{vili' 7 cari' v̄dat. sic tpe}

Turpe ^{mesū emēblad. rē. xij. q. ij. quicūqz}
^{Turpe lucz ē qd hō plus iusto appetit.}
^{extra ne clerici. c. Multa.}

Turpis ^{ē om̄is ps suo vniuerso non con}
^{grues. di. viij. cōtra. Aug. ij. p̄fessū.}

Turpi ^{ē q̄ nō admittit hospes. Ex}
^{tra de iureiurādo. c. Quēadmodum.}

Acate ^{sede aplica n̄}
^{hilomi' veni}

Acate ^{re tenē. rē. s. electi 7 elec.}
^{Acate papatu q̄s exerceat}
^{et quā p̄tinēt iurisdicōz.}
^{supra. Electio pape si.}

Acate ^{ecclesie cathedrali admīstrator v̄}
^{visitator dā. j. Visitator. i. admīstrator}

Vacantis ecclesie cathedralis vel regularis aut collegiate bona a prelato dimissa vel etiam vacationis tempore obuenientia occupantes: ab officio et quibuscunque beneficiis sunt suspensi: donec plene restituant. Non obstantibus quibuscunque privilegijs aut consuetudinibus etiam apostolica auctoritate confirmatis. De electioni. c. Quia sepe. li. vi.

Vacantium ecclesiarum dignitatis, personatum, vel prioratum bona vel etiam vacationis tempore obuenientia quibuscunque seculares vel regulares prelati aut ecclesiastice persone ad quas earum collatio, presentatio, vel custodia pertinet: sibi quoquo modo vendicant: nisi de specialis privilegio vel consuetudine prescripta aut alia rationabili causa. Glosa. puta. onere imposito in fundatione sibi id competierit. episcopi et eis superiores ab ingressu ecclesie: ceteri vero ab officio et beneficio sunt suspensi: quousque restitutionem fecerint de predictis. Glosa. restitutione facta non erit necessaria absolutio. Si vero alicuius predictorum competierit aliquo istorum modorum: intelligitur de bonis que residua sunt usque ad honorem redditus: detractis debitis et que necessaria sunt pro seruitoribus, ministris, et oneribus supportandis. Nec per hoc constitutioni. de electio. cap. Quia sepe. eo. supraposite derogat. de offi. ordi. c. Presenti. libro sexto.

Vacante sede prelati potestas seu iurisdictionis transfertur ad capitulum. Extra de maiori. et obedi. ca. His que. c. Cum olim. Non tamen potest conferre beneficia. extra ne sede vacante. c. Illa de uoluntis. Vide supra. Beneficium spectans.

Vacare non debet ecclesia cathedralis vel regularis ultra sex menses. Extra de electioni. cap. Ne pro defectu. Supra. Beneficium collatio. Supra. Eligere negligentes. Supra. Eligentes tenentur. et sequenti. Vacantia beneficia. s. Beneficia.

Vacatio beneficij per resignationem: alia est a vacatione per mortem. ideo ad beneficia conferenda in litteris ipetratis vno expresso: aliud non intelligitur. nisi aliud de intentione mandantis appareat expressum. de rescrip. c. Susceptum. li. vi.

Vacantia beneficiorum quomodo intelligitur. vbi supra. r. s. Littere si diuersae. Vacatio beneficiorum a tempore noticie computatur. extra de supplen. negli. prelatorum. cap. Licet magister. Et tunc censetur expectanti nota: quando ipsa publice nota fuerit in ecclesia ipsius beneficij. de concess. preben. cap. Euz ei. s. Eterum.

Vacantium plurium beneficiorum quod ei conferatur. cui papa prouidit. s. Prouisionis mandatum.

Vacantia beneficia in curia que sunt et quomodo conferantur. s. Beneficia apud sedem.

Vacante beneficio in curia super quo duo litigantes quibus collatum fuerit ambo in curia moriuntur. vel solus possidens in curia et alter extra moriuntur. vel neuter possidens vnus in curia et alter extra moriuntur: collatio spectat ad papam. Si vero ambo extra curiam moriuntur collatio ad ordinarium pertinet. Si vero alter eorum tantum decedit: tunc superstiti legem prosequente beneficium interim nulli conferatur. si tunc litis euentus declarabit ad defunctum beneficium pertinuisse: collatio ad papam pertinet: si in curia defunctus est. Si autem extra: pertinet ad ordinarium. Potest tamen papa libere disponere quocumque casu de plenitudine potestatis. vel lite pendente. cap. Si duobus. in clemen.

Vallescere. Quod ab initio non valuit: tractu temporis non conualescit. Extra de regularibus. ca. Si quis. Et quod ab initio non valuit: ex post facto non conualescit. extra de his que fiunt a prelati. c. Cum nos supra. temporis tractu. Fallit in voto ante pubertatem emisso. extra de regularibus. cap. Significatum.

Vanitas et curiositas sacrilegata est postponere prophetas et adducere phos. di. xxxvii. Si quid et. cap. sequenti.

Vasa ministrum recipiunt mundis seruari. ex. d. cu. c. Relinq.

Vasa domini sunt anime subditorum. Et.

Vasa domini ferunt quod anias priorum ad teriora producant in uersatorem sue exemplo suscipiunt. Quibus dicit. Quid estote quod ferunt vasa domini.

1. q. 1. Necesse. Gregorius i registro. Su
pra. Aurum.

Velare virgines potest epus dñi
cis dieb. Extra de repos
itib ordinan. cap. Subdiaconos.

Velum benedictionis nō recipiāt
virgines nisi i etate discre
tionis. tunc em̄ possunt cōtradocere: et in
gum pfessiois monastice abijcere. Extra
de regularib. cap. Cum virum.

Velum pueriois licet nō sit sacru: si tam̄
vidua sibimet imposuerit. velit. nolit sci
monie habitū debet hñe etiam si iuret q
ipum ita assumpserit vt deponere possit
eodem. cap. Vidua.

Welle et nolle religiosi nō hñt. de se
pul. c. Religiosi. libro sexto. et
iii. que. f. Non dicatis.

Venatores vident hoies et de
lectant. ve miserit
si se nō correperit. Qui em̄ venatore v
dent et delectant: videbūt saluatore et tri
stabit. di. lxxxvj. Videt. Ambro. ome.
cl. ar. q. videre om̄i illicita: vt t. r. r. r. r.
mēta et hastiludia et alia spectacul. picu
losa: est mortale. q. de similib. idē iudici
um. vt. s. Similius. Presertim in festis
omnib. om̄issis diuinis. et dñi. cōmuni
cari. De conse. distin. s. Qui die.

Venator sanctus nullus legit. sed piscato
res sancti. di. lxxxvj. Esau. Augu. Glo.
sz inqñtū tales. ar. di. l. Ferrum.

Venatores arenarij sūt q pugnāt in are
na cū bestia dentata. et ad hoc locāt ope
ras suas. et hñ sūt infames. et q ad spectat
culū eoz spectāt: sic ipi peccant mortali
ter. Et q eis donāt: peccant. dist. lxxxvj
Qui venatorib. et duob. cap. sequē. Alij
sunt saluarij q in siluis et saltib. Et hñ
cet pro tpe et qualitate psonē. De quibus
dicit. e. c. Esau. et. ij. cap. sequē. Dec glofa
eo. cap. Qui venatoribus.

Venatores prohibentur. distinc. xxxiiij.
Quorundam. di. lxxxvj. Qui venatori.
Venari phibentur monachi. supra. Do
nachis nigris.

Vendere nō licet iustū iudiciuz
sed p̄ociniū et p̄siliuz
1. q. iij. Nō licet. s. Index pro iusta.

Vendens aliquid plus q̄ valet p̄ expe
ctantiā peccat et cōmittit vsurā. extra de

vsuris. cap. In ciuitate.

Venditio vltra vel citra iustū p̄ciuz: si ex
parte lesi sit ignorātia: vel mētis leuitas
vel magna egestas aut quecunq̄ necessi
tas impellens: debet quod plus est resti
tui. Vide Panormitanū. extra de emp.
et vendi. c. Cum causa. de restitib. et atte
stationibus. cap. Cum causam.

Vendentis mensurā vel pondus falsū
penitētia. supra. Canonē. xx.

Venditio cōmutatio rei eccliaſtice quas
prelatus facit sine p̄sensu capitali irrita
est. extra de his q̄ sūt. ca. Irrita.

Venditor in trib. casib. reuicta empro
ri de euictione nō tenet. Primus si em
ptor post iudiciū cōtra eū inceperit res
ditore nō iniuriat. Secundus si otu
maciter se emptor a iudicio absentauit.

Tertius si per iniuriā sentētia fuerit cō
tra emptorem lata. Extra de empione
et venditio. ca. Si venditori.

Vendentib. et em̄tib. licet se decipere
citra dimidiū iusti p̄cij. Et si vltra di
midii fiat deceptio: tunc in arbitrio em
ptoris est supplere restū p̄cij. vel recu
dere a contractu. et reuerso. Extra de
empio. vendi. c. Cum dilecti. c. Cum

causa. Junctā glofa. Tamen scdm̄ In
nocentium in cap. In ciuitate. extra de
vsuris. illud non procedit quo ad deum
sed ius posituum noluit dare accusatio
nem pro modica lesione. et hoc in odiuz
litium. Unde fm̄ ius diuinum: si in em
ptione et venditione non sit seruata eq̄
litas iusticie: reperit ille qui plus habet
recompensare lesio. Et habet illa equalis
tas tres gradus. scilicet p̄ium. discretuz.
et rigidum.

Veniale peccatuz p̄requirit pe
nitentiam ad sui remis
sionem. de penitētia distincione p̄ma.
Reminem.

Venia peccati non datur nisi cor
recto. de regulis iuris. cap.
Peccati. libro sexto.

Venie facilitas incentiuum prebet delin
quendi. xxxij. q. iij. Est iniusta. Ambrosi
us li. de officijs.

Venie non patitur moras vera cōuersio
de peni. di. s. Multiplex.

Veniens ad iudicem ex alia causa iusta

Et ea que contra ipm pponitur habet di-
lacione respondedi. deliberandi. ad do-
mū redendi. extra de fo. cō. c. Licet rōne.
Veniam a deo non a subditis placus si in
corrigēdo excesserit. postulet. ne dum ni-
miū seruetur humilitas: regedi s' angat
auctoritas. di. lxxxv. Quādo. Augusti-
nus de vita clericorū.

Venter pinguis crassum sensū ge-
nerat. di. lxxij. s. li. s. Jero.
Venter m' ero estuans cito spumat in libi-
dinem. distin. xxxv. Venter. Jeronymus
in epistolis. Et infra. Vni pceptio
Venter est pnceps cocoz. s. Locoz.

Verbo omni celi firmati sunt. j. q. j.
Intra. Augustinus li. d. coz
pore struisti.

Verbo sacra psecrānt. Vidit verbuz
ad elemētū r' sic sacm. j. q. j. detrahe. In-
gustinus omelia. lxxx.

Verbum dei dimittit peccata. de pe. dis-
pma. Verbum.

Verbū dei cū reuerētia r' atreūde audiēs
dū est. Et illō audire cōtemnēs r' de ec-
clesia exeuntes excomunicent. de conse.
distin. j. Sacerdote. c. Omnes fideles

Verbo dei nihil ad salutes hoīs pūens
magis necessariū est. Nā ipm est cū d' vi-
ta anime pseruat. extra de officio iudicis
ordina. cap. Inter cetera.

Verbū dei negligēter audiēs nō min' re-
us ē q' sua negligētia coz' xpi in terrā
cadere pmitit. j. q. j. Interrogo. Augu.

Verbū dei negligēter audiēs sūt porci
et sunt iebulei. s. Iebuseus. s. Porci.

Verbum dei percutit et ledit peccatores
di. clv. Sane.

Verbum dei audire possunt gentiles. In-
dei. r' heretici. Blosa. no. p'cisi. de con-
secre. distin. pma. Episcopus.

Verba celestis eloquiū indignū est restri-
gi sub regalis donari. di. lxxviii. in-
dignum. Aug. ad Alexādrinū epm.

Verbū dei p sacras scripturas pbetur. s.
Predicatio verbi. supra. Sermo. ibi vi
de plura de hac materia

Verbum est malum ex loco. et tempore.
et audientium conditione. xxij. que. v.
Quotiens. Jeronymus.

Verba octoia vitari debent. quia inde su-
mus rationem reddaturi. r' sermone iuti-

li percutiunt conscientie infirmo. r. e. ca-
pt. Quotiens. Jeronymus.

Verba debent esse sine iniuria. di. stincti. l.
Ponderet.

Verba debent intentioni r' non intentio
verbis describere. Unde ipa s'm intentio
nē r' voluntatē pferentis debent intelli-
gi. xxij. q. v. Humane. Grego. xxvj. mo-
raliū. extra de appel. c. Secōdo requir. ex-
tra de rei boz. signi. cap. Intelligentia.

Verba tenens tm. Certum est q' is com-
mittit in legem q' legis verba cōplectēs:
contra legis nitit voluntatem. De regu-
lis iuris. cap. Certum est. libro sexto.

Verba accipienda sunt cum effectu. Ex-
tra de pactis. cap. Qualiter.

Verba concessionum apostolicarū q'mos-
do intelligantur. Supra. Gratia.

Verba l'az pape q'bz factuz p'riū narrit
plene pbant si sup illis grā vel mēto pa-
pe fundat. de pbacōit. c. Litteris. i. cle-

Verba ista scilicet simpliciter r' de plano
ac sine strepitu r' figura iudicū intelligen-
tur sicut supra. Iudex datus.

Verba ista in privilegio. scilicet. Recipio
mus vob' in p'ciales r' proprios filios
ecclesie romane. non exprimit exempti-
ōnes a iurisdictione aliorum q' pape v'
legati. de verbo. signi. c. Veniens. li. vi.

Veritas dō terra p'ra ē. r' quomo-
do dō terra oritur de pes-
niten. distincti. j. Veritas. Ambrosius.
psalmo. lxxxiij.

Veritas preualet consuetudini. dist. viij.
Veritate. cap. Si consuetudinem. Baz
veritate manifestata ipaz sequi debem'
non consuetudinē. e. c. Veritate. Augu-
stinus de vnico baptismo.

Veritatem non libere predicās proditor
est veritatis. xi. q. iij. Nolite timere. Nā
veritas non debet propter metum v' pa-
tientiam occultari. e. c. Quisquis metu.

Veritatis doctrine resistens priuabit vi-
ta eterna. eo. cap. Quicumqz.

Vestes secularium et matronarū
non debent casule formas
ri. argumentum. de cōsecra. distin. j. Ad
nuptiarum in glosa.

Vestes clericorum quales sint intra r' ex-
tra domum. xxi. que. iij. p. totū. Supra.
Clerici beneficiati.

Vestimenta. palle altaris. corporalia. & oratoria munda debent seruari. extra de custo. ca. c. Relinqui.

Vestib. sacratis nō nisi sacrati homines vtant. & solū ad ecclesiastica officia. De conse. di. f. Vestimēta.

Vestib. p̄cios & curiosis sacerdotes & clerici ac plati nō vtant. xxf. q. iiii. p. totū

Vestium cultui debent mox ornamenta congruere. di. c. Contra mox.

Vestimēta significant rectā operationez p̄s. Sacerdotes tui induantur iusticia p̄nc. Exodi. xxviii. Sacerdos ingressus tabernaculū: tinctus abula in vestimentis h̄re precipit. vt ip̄a opa sacerdotis viam vite cū sonitu lingue clament. Vñ dicit ibidē. Ut audiat ne morietur. Distin. xliij. Sit rector. Grego. in pasto. ca. xv. s. Sacerdos tenet.

Vestes religiosoz professorz vbi nō sunt distincte ab habitu nouicioz benedicantur tpe professionis. extra de regula. ca. Statuimus. s. Habitus.

Vestimēta anime sunt iusticia & iudiciuz de pe. di. ij. Sapiens. Amb. de vita b̄ta Item innocētia. e. c. Sed nec. Ambrosius li. de v̄gac.

Verationem quādo redime re a sp̄ialibus licet. s. Simoniā cōmittit.

Via est caritas. Nam necessaria ē via ambulanti. & sine ea nō peruenitur quo tendit. sic sine caritate nō ambulatur: sed erratur. de pe. di. ij. Caritas est. Nec est.

Via excellētiōr est caritas. e. ca. Si quis semel. c. Caritas est. vbi multa de ei⁹ laudibus.

Viam virtutis incedētes mali. f. Virtutis iter.

Viaticum dicit eucharistia. distin. l. Is verū.

Vicarium conueniēs cōtēnit eum cui⁹ vicari⁹ ille est. di. xxi. In nouo.

Vicarius epi. s. Officialis.

Vicarij p̄petui procbialij eccliaz tenent ad p̄stitutionem rectoribz eccliarū curā habentiū. f. quo ad etatēz p̄motionez ad ordines & similia. de offi. vica. c. Que de ecclesijs. in cle. s. Ecclia curā h̄ns.

Vicarius perpetuus ecclie procbialis qualis & quō instituat. s. primo. §. Et supra. Ecclia curam h̄ns.

Vicarius p̄petuus beneficiar⁹ censet. extra de rescrip. c. Postulasti.

Vicarius in aliena ecclia esse nō p̄t qui curam animaz habet in p̄pria. extra d. officio vica. c. Ad audientia.

Vicarius alicui⁹ plati vel iudicis excommunicat⁹ nō est ex eo q̄ suus plati⁹ excommunicat⁹: nisi eidē cōicet in crimine propter qd̄ ante excommunicatus est. de offi. vi. c. Romana. li. vj.

Vicarius nō p̄t substituere vicariū. Extra. e. c. Clericus.

Vicarij nō conduant ad regimē eccliaz. sed p̄rij sacerdotes illas regant. xxi. q. ij. precipimus.

Vicia mox a voluntate dependent. di. l. vj. Nasci. Jeronymus in epistola contra Rufinum.

Vicia sepe sub virtutū specie palliant. di. xli. Sepe vicia. Grego. li. ij. moral.

Vicia verborz sunt tolerāda cōtra p̄scio anū. di. xxxviii. Siculo. Aug. li. de catechizandis paruulis.

Vicia corporoz discutienda sunt. nec in sacerdote admittant. di. xli. Hinc eteniz Gregorius.

Vicia cōtrarijs curant opibus vtutū. de pe. di. ij. Si quis.

Viciarius corpe nō ordinat. Et si quidē p̄t fieri p̄t: nō tñ eligat. eps si enormis sit viciari⁹. extra de corpe vicia. c. f. s. Ordinandus.

Vicinus tenet vicino auxiliū p̄ stare: si p̄t. Alioquin vis det inuriati facere & p̄iceps esse culpe. de sen. ex. c. Directo filio. li. vj.

Vicio debet misericordia. dūmō nō timet futura turbatio. xxiij. q. i. Noli exultare.

Vidua est q̄ post solēne fedus nuptiaz moxte interuenitēte a viro suo diuisa est. di. xxxiiij. §. Vidua Vidue q̄les sint. xxvii. q. i. Sic. Et. i.

Viduarz pupillor. & orphanor. causas tenet ecclia defendere q̄ ad iudiciū ecclie stici p̄tinēt. ex. de dote p̄ diuor. c. nuptiar. Vidua duo minuta dās pl⁹ dedit omibz q̄ n̄ q̄ntū: s̄ q̄nta affectiōe dat p̄siderat

deus. de pe. di. v. Consideret.

Vigilias muros homines custodiant et nullus in d' excuset etiam de hoibz eccle. extra d' emu. eccle. c. Peruenit.

Vim vi repellere: omnia iura: omnesqz leges pmittunt. extra de sententia ex. c. Si vero alicui. Qd intelligit incōtinenti et q̄cito: et cū moderantie in culpate tutele. Alioqn modū excedens incidit in culpā. et teneat ad penā ac satisfactiōe. extra de resti. spoli. c. Luz olim cā. extra de homi. c. Significasti. f. Vis Vim sibi inferentē clericū qui leserit non est ad papā remittendus: sed eps potest ipm absoluerē. extra de iur. ex. c. si pō ali.

Vindicare dicitur in iura dei: alioquin deus offendit. xxiiij. q. iij. Si is qui prelat' . . . c. Si ea vindicari nō debet iniuria p̄ria. Ibidē. ca. Inter q̄relas. Et. c. Si is q̄ platus. Gregorius.

Vindicari debet malū ex mansuetudine propter salutem correcti. Ibidē. ca. Ea vindicta. c. Quis xpianus. Aug'.

Vindicta inferēda nō est zelo vindictey' odij. xxiiij. q. iij. p. totum.

Vindicationē p̄rie p̄sone nō debet iust' expetere. licet iudex iuste illā possit infligere. xxiiij. q. iij. Sex differentie.

Vindictā multoz maloz oportet diuio iudicio reseruari. xxiiij. q. iij. Cum i lege. Gregorius sup illo. Simile est regnum celoz homini regi qui fecit nuptias. Et ibidē. c. Ipa pietas. pe. iñe. c. Qd. xp̄us

Vinculum nuptiat' nō sit iusmentū. s. Iura mentū non est.

Vinum significat sacra scripturā Sicerā autē secularē sciētiā. Vino inebriant' qui sacras scripturas male intelligūt. Sicerā vero q̄ abutunt' seculari scia. di. xxxvii. Vino. Jeronymus in Isayam.

Vinū est luxurie incentiuū di. xxxv. Luxuriosa. Luxuriā tñ nō facit et nutrit natura vini sed eius p̄ceptio. e. c. Luxuriā. Jeronymus in epla. r. s. Ventes

Violentia est legibz inimica. f. q. f. Christianis Violentia absoluta excusat a toto. xxx

iiij. q. j. Non satis. Et p̄ metū excusatur qui sez metus in constantē virum cadit. extra de his q̄ vi me. ca. Eū dilecti filij. Talis tamen metus licet culpā attenuet: non tamē ex toto tollit in illis q̄ moztalia sunt. extra. e. c. Sacris. s. Vetus Supra. Inuitus.

Violentia consensum sequens non excusat. eo. ca. Perlatum.

Violentiā clerico illatam nō p̄hibēs. supra. Excoicatio. f. ix.

Violentiam nullū p̄petuum. s. Factū violentum.

Vir est caput mulieris. extra de frigidis. c. Accepisti. s. Caput.

Vir dixerit se vxorem suā cognouisse: et ipa negauerit: standū est iuramento viri extra de despōsa. impu. c. Continebat.

Vir et mulier in matrimonio ad paria iudicant. extra de duoz. c. Bandemus. f. Quia. vero. s. Coniugū.

Vir in q̄bz casibz accusare adulteriū vxoris nō pōt. s. Adulteriū vxoris.

Virginitas est vita celestis in carne et sine carne viuere. xx. q. j. Nuptiaz. In glo. Virginitas multū excellit matrimoniū eo. ca. Nuptiaz. Nam celestium meditatiōni studet. Ibidem.

Virgines amat xp̄s. xxxv. q. v. Qui sicut. Jeronymus.

Virginitas replet paradysum: sed nuptie terram. xxxv. q. f. c. Nuptie.

Virginitas suaderi pōt: impari nō pōt. xxxv. q. f. Integritas. Amb.

Virginitas gliosa dicitur q̄ corporis et cordis ē. xxxv. q. v. Sic em. Lrif. sup Darb.

Virginitas corrupit nō solum in ea parte q̄ aliq̄ mulier esse solet: s. etiā in alia parte corporis. vt p̄ oscula. p̄cubitus. et h̄mōi. ac etiā mentali. xxxv. q. j. Nec aliq̄.

Virginē corruptā nō pōt deus suscitare ad coronā. id est facere incorruptā. xxxv. q. v. Si paulus. Jerony. in epla ad Eustochiū. Nota tñ q̄ virginitas corrupit q̄nqz modis. Doralit' tñ. q̄ consistit in voluntate. Naturalit' tñ. q̄ corruptio consistit i corruptiōe carnis tñ. arte vel casu. Naturalit' et moralit' tñ. vt voluntaria p̄curatiōe emissionis semis. Doralit' nat

naturaliter & sacraliter fil. vt in corruptioe
 voluntaria p coitu quecunq; cu fractione
 corpis. Pua & qra corruptio ptingit vi
 ris & etia femis. Alie aut tres solu conue
 niunt mulierib. Verbu aut Jerony. su
 pra intelligit de qro & qnto mo corru
 ptis. Hec Alexander de ales. iij. pre. f. de
 dispensatōe pgnitatis. q. iij.
Virginitas metis violentē auferri nō pōt.
 xxxij. q. v. Q. aut. c. Non pōt.
 Virgo si violentē corrupat. non perdit
 coronā: s; ei duplicat. exēplo scē Lucie
 xxxij. q. v. Q. aut. Blo. d. cit q areolam
 nō cōsequit. s; pū tenet. s. Virginez.
 Virgo mēte melior est q; virgo corpe tm
 xxxij. q. v. Tolrabil? Amb. li. v. d. vi.
 Virginitas carnis sola nō saluat. nec alia
 opa sine castitate. xxxij. q. v. H soluz. Nā
 Virgines em decem in veritate virgines
 erāt. & tm p pgnitatis intētionē nō erat
 idētitas pū. q. qnq; erāt fatue. j. q. j. s.
 Item dominus.
 Virginitas puerorū seruata etiā pōdest
 parētib. xxxij. q. v. Tūc saluabit. Jero.
 Virginitati nri tps eqparat pūgia pa
 triarchaz. & imoderat vltū matrimōij
 bui. pū pūnicatōi illi? tps computat
 xxxij. q. iij. Recurrat. s. hna. c. Quis ig
 ret. de pe. di. ij. Si em. s. Letez.
 Virginitatē & castitatē viri vsq; ad matri
 moniū seruēt. Nā quisq; pgnē ducere
 querēs. cur ipse esse non vult qd in alia q
 rit. rē. xxxij. q. vj. Si ducturi. r. c. sequē.
 Aug. de verbis dñi.
 Virgo est ipa ecclia nō solū in virginib?
 sed etiā in pūgat? fm aplm. ij. Loz. rj.
 Despōdi em vos. xxxvij. q. j. Nuptiaruz
 ante finem.
Virus et sapia dei xps est. q sibi i
 vtero virginis domū edi
 ficauit. di. lvi. Nasci.
 Virtutes sunt anie regumētū. de pe. dist.
 ij. Quō renouari. s. Uelsumēta anime.
 Virtuofus or? ex viciofis pntib est pl?
 cōmendād? q; si etiā pntes boni fuissent
 di. lvi. Annq;
 Virtutes theologicē sūt tres. s. fides spēs
 caritas. de pte. di. ij. Quia passus. Aug.
 Virtutes sūt picture anime. de pe. dist. ij.
 Illa ania. Amb. in exameron.
 Vir? pūstic in animo. Jgit violēt aufer?

ri nō pōt. xxxij. q. v. s. c. Itane. c. De pu
 dicitia.
 Virtus lenta est & cūctatrix. pns indicat
 quid decoz qd honestū q; incipit. inq;
 tas aut oia picipit. de pe. dist. iij. Inter
 hec hircum.
 Virtus vna nō habet sine alijs. xxxij. q. f.
 Lum renunciat. xxxij. q. j. Ubi sana.
 Virtutes & diuitias simul possidēdas so
 crates nō credidit: iō auz abiecit. & nos
 suffarcinati aurq; xpm paupere scq; volu
 mus. xij. q. ij. Alia epi. s. socrates. Jero.
 Vir? nō est qd ex necessitate agit. de pe.
 di. ij. Dponit. c. Si em. circa mediū.
 Virtus iter nō pscratuiri inchoant: vt
 eis q; pūctūri iter oīdant. de pe. di.
 ij. Liti. s. J. Circo. Grego. in moralib.
 Vis psonalis cū equali vi licite repellit.
 extra de homi. c. Significasti. s. Am.
Visio spūalis est qua p fidē de con
 spiciat. xxxij. q. j. Quia ex sola
 Grego. in moralib.
 Visionis loc? est ipa ecclia. Ibidem.
Visitatio officij exercens
 tes nō qrat que
 sua sūt s; q; iesu xpi. p dicationi. exhorta
 tioni. correctioni. & reformatōi vacātes
 cōtrariū faciētes restituāt illd in q; eccles
 sias grauāt. extra de celi. c. pcuratōes
 Visitatorib; tenent visitari victualia p
 uidere. de offi. iudi. or. c. Si eps. li. vj.
 Visitatōi annexa est pcuratio. extra. c. c.
 Lū venerabil. r. se. de offi. iudi. or. c. Si
 epus. li. vj.
 Visitatorib; q;lis fiat pcuratio. extra. co.
 ca. Lū apls. s. Hps in casu.
 Visitatores sine pcuratōe aut aliū q;by ex
 officio cōperit psumptib; in viqua
 lib; faciēdis: diūmō psonalit visitatū lic
 te pecuniā recipere a volētib; dare. Ita tm
 q; p vna die nō recipiāt pl? q; vnica pro
 curatōem: etiā si ples ecclias visitēt. nō
 obstāte pstitutōe q; s. h. de cens. ca. Ro
 manā. c. Exigit. li. vj. q; modificat h. e. c.
 Felicitis. li. vj.
 Visitatores recipiētes mūera v? pecuniā
 supra. Suspendit sunt ab ingressu. rē.
 Visitare pōt archieps itetatis vicib; pū
 ciam. & inibi cōfessioēs subditoz audire
 ac a visitatis pcuratōes recipere: etiā si
 suffragane nō fuerint negligētes. Non

obstāte tria cōsuetudie. de cēsi. c. Perpe-
tuo. li. vi. Et tūc prius ecclie sue caplum
citatē. 2. diocesim. p̄riā plene visitet. q̄tū
ad clerū 2. pplm. 2. deinde totā puinciam
vel ei⁹ prem visitare p̄t. Et sic in quibz
visitatōe puincie pcedat. Et fin forma.
vt hf. de censibz. ca. Romana. li. vj. Ibi
vide formā.

Visitare nō debet archidiacon⁹ ecclēsiā
suā nisi sel in anno. nisi cā emergerit. Ex-
tra de offi. archid. c. Dandam⁹.

Visitare p̄t ep̄s bis. 2. tūc nō recipiat vl-
tra p̄scriptas pcuratōes. extra d̄ cens. 2.
cap. Cum venerabilis.

Visitator. i. administrator nō p̄t dari ecclē-
sie cathedrali nisi p̄ papā. Tūc caplum
negliget admittret p̄t a ep̄o p̄missa.
caule cognitōe eide visita. p̄t deputare
Qui visitator quāq̄ admistratōem legi-
timā habet sp̄aliū 2. tpaliū. bñificia tam
ad cōllatōem ep̄i spectātia p̄ferre nō p̄t.
nisi ip̄e sit a papa deputat⁹. de supplē. c.
Ecclesie. li. vj.

Visitare nō debet ep̄s fr̄es p̄dicatores et
minores. extra d̄ cōsel. pla. c. Nimis in-

visitatōes legatorū 2. superiorū p̄hibētes
et pene ac cēsure ab eis late. s. p̄hibētōes.

Visitatores monialiu q̄ sunt. Et q̄n ac
modo visitēt. s. Canonice sciares. s. mo-
nasteria monialiu.

Visitatōes monialiu impediētes sunt ex-
cōicati. s. Excōicatio. s. xij.

Visitator nil de rebo ecclie sibi visitari cō-
misse vsurpet. di. lxj. p̄ totum.

Vita anime deus est. Ania autē vita
est corpis. de pe. di. j. Resuscitatus.
Aug⁹. sup. ps. lxxij.

Vita duplex. s. p̄emplatiua. 2. actiua cō-
mendant. viij. q. j. Olim in scripturis. su-
pra. p̄iudicare. Et vtriusq̄ excellētia
ad alterā. extra de renun. c. Nisi cū pdē
Et q̄ sit āplexāda. s. Loti platōis oculi.

Vita actiua magis fructuosa est 2. vtilis.
Lōreplatiua vero magis est secura et
suavis. extra de renun. ca. Nisi cū pdē. s.
Recupetes.

Vita nouā arbiter sue volūtas inchoare
nō p̄t quē nō penitet veteris. de pe. di. f.
Tres sunt. de conse. di. liij. Dis q̄ arbit.
Augustin⁹ ad felicianū.

Vite bonitas apud deū magis q̄ grad⁹

elegātia approbat. xxij. q. iij. Sicut.

Vita maloz religiosoz vel platoz mltuz
nocet in ecclēsia. di. lxxij. Remo.

Vita p̄ns in medio subsistit. qz inf celū et
infernū sita vtrozq̄ p̄tium ciues indi-
stincte recipit. xxij. q. iij. Hec autē. Bres-
gorius in omelia inq̄ illo. Matb. xxij. c.
Amice quōd huc.

Vitari et in diuinis fornicari
notori⁹. s. fornicariorum
misse. Et hoc de iure olim erat. Nodie
autē. vt sequit.

Vitari in diuinis nullus tenet aliquē vl-
extra. nisi fuerit publicat⁹ seu denuncia-
tus sp̄aliter 2. exp̄sse. Vel nisi manū in-
iecit in clericū notorie. Tūc in cōcilio
constā. et etiā Basiliē. añq̄ scissura fie-
bat: est facta p̄stitutio. cui⁹ tenor est talis

Insup ad euitāda scādala 2. mltā pericu-
ta q̄ p̄sciētis timoratis p̄ringere p̄t: te-
nere p̄sentiu⁹ misericordie indulgem⁹. qz
nemo deinceps a cōione alicui⁹ sacram-
ti amministratōe vl. exceptōe aut alijs qui-
butuzq̄ diuinis. intus vl. extra. p̄terex-
tu cuiuscūq̄ snie aut cēsure ecclēsticē a
iure vel ab hoine generalit̄ pmulgate te-
neat abstinere vel aliquē vitare. aut iterō
dictū ecclēsticū obseruare. nisi senten-
tia vel cēsure huiusmodi fuerit in vl. con-
g. collegiū vl. vniuersitatē. ecclēsiā vel
cōmunitatē. aut locū certū vel certā a iu-
dice publicata vel denunciata specialit̄
et exp̄sse. p̄stitutōibz aplcis 2. alijs i cō-
trarium facientibz q̄buscunq̄ nō obstan-
tibz. saluo si quē p̄ sacrilega manū in-
teptione in clericū sententiā latam a cano-
ne a deo notorie constiterit incidisse qz fa-
ctum nō possit aliqua tergiversatōe cēla-
ri nec aliquo suffragio excusari. Nam a
cōmunionē illius licet denunciatus nō
fuerit. volumus abstinere iuxta canonis-
cas s̄nctiones. Hec in concilio constan-
tiē. sub B. Martino q̄nto.

Vitari potest quis in diuinis sacerdotē
malū etiam si toleratur ab ecclēsia: dum-
modo hoc nō ex contemptu: sed vt ipse
peniteat: 2. alij caueant facit. extra de co-
ba. c. Vestra.

Viuere de euangelio quid est qz
debet. s. Euangeliz. Et
viuere de altario. s. Altario.

Vna ecclesia est. quia vna columba
vna electa genitrix. vnum cor
pus. vnus spiritus. vnus baptisma. vna
fides. vna spes vocatōnis. vnus de^{us}. xx
iij. q. j. Loquit dominus.

Vnitatis ecclesie cui prodest. Su
pra. Ecclia vna.

Vnitatis ecclesiasticæ exors nō habet deū
patrē. xxij. q. j. Alienus. Et nihil est nō
meret etiā si miracula faceret. f. q. j. Te
neamus. Nā in sola eius vnitatis sal^{us} est
eo. ca. Firmissime. Augustinus ad petrū
supra. Membri.

Vnitatis ecclesie tenēda est. quia vnus pa
tris. vnū corpus sum^{us} ex caritatis cōne
sione. f. q. j. Teneam^{us}. de conse. dist. i. ij.
Quia passus.

Vnitatis pōt ep̄s vnā ecclesiā alteri cū con
sensu capituli vel eam donare monaste
rio etiā rectore eiusdē ecclesie vel defen
sore vacatis. nō vocato. de rebo ecclē nō
ali. c. Si vna. in clemētis.

Vngitur ep̄s in capite. rex in hu
mero. xp̄ian^{us} quibz bis
in scapul. s. z in pectore ante baptismuz
Et post bis in fronte. s. z in vertice. Ex
tra de sacra. vnc. c. Vnico. S. z vncio
nes due que fiunt xp̄iano an baptismuz
fiūt solū de oleo sancto. s. q. post fiunt de
crismate. p̄ma in pectore a sacerdote. se
cunda in fronte ab ep̄o. Ibidē. vbi. s.

Vnciones oēs pōt pficere sacerdos p̄ter
confirmationē. q. ad collarōem ep̄i in p̄
tinē. Ibidem.

Vngit crismate altare. ecclia. calix. tā ex
mādato pape leonis q̄ exēplo siluestri.
Ibidem.

Vncionē extremā solus sacerdos p̄t cō
ferre. extra de verbo. sig. c. Quasiuit.

Vncio duplex. s. exterior z interior. Et
exterior est signū interioris. extra de sa
cra vncio. c. vnico. s. Scire.

Vniuersitas nō debet excō
municari. s. ex
coicatio. s. vj.

Vocat nos deus varijs modis. xx
iij. q. vj. Nō errauerat. Au
gustinus ad donatistas.

Vocem i caploecē cathedra. col
legiate. seclāris vel regu
laris nullus habet q̄ nō ē subdiaconus.

si nec q̄ in eadē obtinet bñficiū cū ē or
do annex^{us}. nisi infra annū cessante legitio
impedimēto fuerit ordinat^{us} donec ordi
nabit. z interim distributōnū p̄dit dimi
diā p̄tē cū penis alijs de iure eis debet.
de era. z q̄li. ordi. c. Ut bi. in clemen. su
pra. Beneficium.

Volens vnū videt velle om̄e ali
ud sine q̄ ad illud nō per
uenitur. extra de offi. dele. c. Prudētiam

Voluntas est animi mot^{us} ad
aliqd vlt^{erius} imitan
dū vlt^{erius} adipiscēnduz. xv. q. j. s. j. Augusti.
li. j. retractionū.

Volūtas est causa vlt^{erius} vel virtutis. di. l. vj
Nasci. Jeron^{imus} cōtra Rufinū. viij.
q. j. Sciens. Greg^{orius} in moral. Pōt necē
sitas. de pe. vi. ij. Si est.

Volūtatē deus pōderat: nō op^{eratur}. xxij. q.
j. D. di. Jero. sup. v. c. Amos. s. Abel.

Volūtas bona sine facto nō sufficit. dist.
lxxxvj. Pōt fact^{us}. Amb. li. de offi. extra de
eo qui mit. in pol. c. Constituit.

Volūtas pape a deo acceptat^{ur} vñ facta
deest. de pe. vi. j. Magna. c. Non tibi. s.
Dixi. xvij. q. j. s. Si ergo.

Volūtatē solū bonū ē z nullū aliud. xx.
q. iij. P̄no. s. Jgit. Blosa. Bonum vite
eterne meritorium.

Volūtatē dei fieri oram^{us}. z nō est volū
tati renitimus inuite morietes. et b̄mōi.
xij. q. ij. Q̄ p̄. s. lxx.

Volūtatē sceler^{is} eadē seueritate qua esse
ctū iura puniri voluerūt. de pe. vi. p̄ma.
quisquis.

Volūtatē mali faci b̄nis z solū timore pe
ne dimittēs re^{uocant} facti ē apud deū. De pe.
vi. j. Homicid^{ium}.

Volūtatē bona siue mala merito solua
mur siue damnatur. xxij. q. iij. displicz

Volūtatē nō recte efficiamur fili^{us} z ser
ui di siue diaboli. xv. q. j. Nō ē. s. militē.

Volūtarie z ex caritate factū magis deo
placet. xxvij. q. j. Jam nunc.

Volūtarium est omnino pctm. xv. q. j. Vlt
q̄ a deo. c. Merito. c. Illa. Amb.

Volūtaris miu^{us} mot^{us} ois lege phibet^{ur}
homicidū. z b̄mōi. de pe. vi. j. b̄mōidū.
Volūtarium factū durat. sed violentū si
ue coactū cito soluit. de cōse. vi. v. Quis
quid. Jeronymus.

Voluntas coacta est voluntas. sic periurās
n̄ appetit falsū iurare: sed vult peierare vt
vniat. xv. q. j. merito. xxij. q. iij. displicet
Voluntas maloz nō est pmittenda. eo. ca.
Displicet.

Voluntate p̄p̄ia p̄pter deū alteri subijcere
summū est sacrificiū. viij. q. j. Scienduz
Gregorius in moralibz.

Voluntas testatorz oīno seruāda est: et im
plenda. Et intelligit de libero: nō seruo
Blo. si sit rōnabilis. xij. q. ij. vltima. xvj
q. j. Admonere. Et. ij. se. Et extra de tes
tamēt. c. Judicāte. Et hoc infra annū
Et si heredes negligētēs fuerint ep̄us h̄
faciat. extra. e. c. Nos q̄dem. Et p̄t ep̄s
cōpellere heredes: inferēdo eis res reli
ctas cū fructibz. e. ca. c. heredes. s. Te
stamētū. 7 se. Testatorz

Voluntas nō p̄ba p̄sideranda sunt. cū nō
intentio verb: s; p̄ba intentioni deservit
ant. extra de verbo. sign. c. In his.

Votorum aliud generale. qd̄ ē
necessitatis. aliud p
ticulare. 7 est libertatis. xvij. q. j. Sūt q̄

Votum particulare licz sit liberū: postq̄
tamē emissum est: erit eius solutio neces
saria. vt sine p̄p̄ie salutis dispēdio q̄s re
silire nō possit. extra de voto 7 vo. re. ca.

Licet vniuersis. xvij. q. j. Sūt q̄dam.
Votum est consiliū. reddere necessitatis.
Blosa p̄s. Votete 7 reddite. Et habet
extra de voto 7 vo. re. c. Licet vniuers.
ca. Vagne.

Votū malū est rescindendū. xxij. q. iij. in
malis. c. p̄ periurabis. xxij. q. v. vi

Votum cū deliberatōe: etiā sine vocis ex
pressionē: obligat corā deo. xvij. q. j. qui
bona. Grego. super Ierchielem.

Votum ligat nunc in ecclesia tm̄ sic in ve
terī lege p̄ceptum. extra de vo. c. magne.

Votū velle infringere est dampnabile. di.
xxij. q. i. Votētibz. xxij. q. j. p̄ptiaz.

Votum transgrediens se deo iurat: 7 ma
gis puniendus est q̄ Ananias q̄ pecuni
am votam abstulit. xvij. que. j. Ananias
Gregorius in registro. xx. q. j. Puella. xv
xvij. q. j. Viduas. q. iij. Proposito.

Votum simplicibz verbis emissum non
obligat nisi assit animus adimplendi. ex
tra de voto. c. Litteraturam.

Votōrū aliud solenne. aliud publicū. ali

ud priuatum. Vel sic. aliud solenne. aliud
simplex. Et simplex est duplex. scz publi
cum et puatum. de voto. c. vnico. li. vi.

Votum solenne ad dirimendū matrimo
nium contractū est qd̄ solennizat per su
sceptionē sacri ordinis. aut per professio
nem expressam vel tacitā factā alicui de
religionibz per sedem aplicam approba
tis. Ibidem. Professio tacita. s. Religio
ner. ante. xiiij.

Votum solenne religionis dirimit etiaz
sponsalia de presenti ante votū p̄tracta.
nisi copula carnis interuenerit. Sed vo
tum p̄sceptionē ordinis sacri solenniza
tū nō dirimit h̄mōi sponsalia. de voto et
vo. re. c. vnico. li. vi. In glosa. p̄ sacri or.
Votum solenne impedit matrimoniū cō
trahendū 7 dirimit postea contractū. di
stin. xxvij. Votētibz. xxvij. q. j. p̄ totuz
vls. s. His om̄ibz auctoritatibz.

Votū solennizare potest quis ad aliquaz
religionē: etiam in p̄p̄ia domo manens.
extra de conuer. conu. c. Ex parte. Ex
tra qui clerici vel conu. c. Insinuante.

Votum solennizat et dirimit matrimoni
um quādo aliquis mittit respectu cer
te religionis aliqd̄ de substantiātibz reli
gionis cū susceptiōe habitus religionis. 7
tunc alia om̄ia intelligunt p̄missa: etiā si
nō intret monasteriū. extra de regulari.
ca. Porrectū. Junctā glo. et addit. Pa
normitanus. q̄ idem est si sine susceptio
ne habitus p̄fiteat expresse aliquā religi
onem. Nam habitus nō facit monachū
supra. Habitus.

Votum cōtinentie nō solennizat. quādo
nec locus nec vestimēta mutant. nec p̄
fessio sequit. extra q̄ cle. c. Veniens.

Votum viri non solennizat ex p̄fessione
vporis. extra de eo q̄ du. in ma. c. ex lraz.

Votū mulieris solennizat: scz cōtinentie
si ea p̄sentiente vir sacros ordines susci
pit. di. xxvij. Quia sunt. Vñ post mortē
viri nō potest nubere. di. xxij. Seriatī.
nisi forsan iuris ignara. Vide glo. e. c.

Votum cōtinentie solenne faciunt dia
coni per impositionē manus ep̄scopi. di
sti. xxvij. Diaconi. Et subdiaconi simi
liter. vt. e. c. Nullum. Iūctā glo.

Votum publicum q̄uis simplex si quis
transgredit: tāto grauius peccat q̄nto il

Inā manifestius. et eo grauior pena est ei
imponenda. de vo. c. vnico. libro sexto.
• Votum simplex. publicum scilz v'l priua-
tum. et licet impedit matrimonii cōtra-
hendam. nō tñ dirimit postea contractū
xxvij. q. i. Nuptiarū. vsq; ad finē. Et glo-
sa. e. Q. autē. extra qui clerici vel vouen-
c. Consultuit. c. Rursus. de voto. c. vnico
libro sexto. di. xxvij. Quidā. ca. Si vir.
• Votum simplex. coram deo. eque et nō mi-
nus ligat q̄ solenne. Extra qui clerici v'l
vouentes. cap. Rursus.
• Vouentibus nō solum nubere. sed et vel-
le nubere damnabile est. distin. xxvij. vo-
uentibus. xxvij. que. i. Nuptiarum.
• Vouēs castitatis simpliciter p' s̄bēs tribu-
anis p̄ceat. di. xxvij. Si vir. s. can. vij.
• Vouens continentia et postea cōtrahēs
quomodo matrimonii teneat et debitū
reddat. s. Matrimonii post votum. ca-
lis vouens simpliciter continentia v'l ra-
ligionem intrare. si post contrahit. tenet
reddere debitum. xxvij. que. ij. Noenoui-
mus. Augustinus ad Bonifacii comitē
Et qui sciens hoc cū tali contrahit. pec-
cat mortaliter nubens. Ibidē. Jūc. glo.
• Votum simplex violatis p̄nā. s. can. vij.
• Vouenti simpliciter continentia. tutius
est postea cōtrahere q̄ fornicatiōis rea-
tum incurere. Si igit nupsit. penitē-
tiam agat de voto violato. extra qui cle-
rici vel vouentes. cap. Veniens.
• Vouens intrare religionem. intrare de-
bet si vult sanare p̄ciam. extra d̄ cōuer.
coniū. c. Ex pte. ex. de sta. mo. c. Qd̄ dei.
• Extra de voto. cap. Per tuas. Imo per
cēsurā ecclasticā d̄z cōpelli ad p̄ficiēdū.
• Vouens certā religionē intrare. si postea
aliā etiam laxiorē ingredit et proficit. po-
test licite in ea remanere. Sed penitenti-
am agat de voto nō seruato. De regula.
cap. Qui post. libro sexto.
• Voti non vera est dispensatio. sed cōmu-
tatio tñ. Blosa. xxv. q. i. Sunt quidam.
• Votum religionis. supra. Religionem.
• Votum quod ex sui forma sanctum et lici-
tum est. ex p̄sona tamen vouentis red-
ditur illicitū. extra de voto. c. Vagne.
• Votum non potest episcopus facere per
quod soluitur vinculū matrimonij iter
ipm et suā ecclia. sine licētia pape. Extra

de regularibz. c. Licz. Nec aliud votū p̄
qd̄ graue p̄iudiciū fieret ecclie. vt de lō-
ga pegrinatōe et h̄mōi sine capitulo. Ex-
tra de voto. cap. Vagne.
• Votum p̄iugis autē cōtractū n̄rimoniū
emissum nō p̄t alter exeq cū p̄iudicio al-
terius. et ad paria in h̄ indicant. Panoz.
ca. Scripture. extra de voto. et vo. Un-
de vir nō p̄t sine p̄sensu vxoris se obliga-
re voto abstinentie vel pegrinatōis. fm
Inno. vt dicit Panoz. vbi. s. Et intelli-
git dūmō iuri vxoris p̄ h̄mōi vota p̄iua-
dicaret. Secus in alijs votis. Et. i.
• Votū abstinentie vel aliud qd̄ virū scan-
dalisat. mulier sine ei' p̄sensu facere non
p̄t. S; et factū cū ei' p̄sensu p̄t viri nō
hilomin' reuocare. Peccat tñ reuocans
do. s. sine can. Licet vir possit sine con-
sensu mulieris votū facere. p̄ qd̄ mulier
ri n̄ p̄iudiciū q̄ntū ad debitū carnale
p̄uis alias mulieri inde scandalū oriat.
• Aliā autē vota mulieris quibz v'ro scan-
dalū nō orit vel p̄iudiciū debet. tenetur
mulier reddere. etiā inuito viro. xxvij. q.
v. Manifestū. Aug. sup. Numeri. Jūcta
glo. et c. Nec illud. Euidētissime.
• Vouere tamen potest vxor sine consensu
viri. quod dare potest sine eius cōsensu.
vt notatur. xxvij. q. v. Manifestum.
• Votum terre sancte potest vxor inuito vi-
ro emittere. fm Panoz. et Hostiē. e. c.
• Ex multa. Sed si est iuuenis et suspecta
de cōtinētia. nō debet illud exequi sine
licētia viri. Si aut sit senex et p̄t ducere
bellatores. tenet oīno exeq. Si p̄o nō
potest ducere bellatores. est omnino res-
dimendū. e. ca. Si tamē vouerūt nō in-
subsidium terre sancte. et viri eas reman-
nere voluerint. sequant viros. eo. c. Qd̄
super his. Idem videt si timeat de incō-
tinentia viri. Sic etiā si de incōtinentia
vxoris timeat. et ip̄a nō possit vel nolit se
qui virū qui v'ro h̄mōi facere vult. nō
est ei consulendum vt tale faciat votum
fm Thomā in quodlibeto.
• Votum mulieris non solū in matrimonio
factum. sed et etiam ante emissum p̄t ma-
ritus reuocare. si ei. vt. s. p̄iudicet. vt
potest haberi ex textu. e. c. Manifestum.
cap. Noluit.
• Votum peregrinationis terre sancte p̄t

vir facere et implere absq; consensu yro-
ris. Uxor tamen attentius est admonē-
da vt consentiat. extra de voto. cap. Ex
multa. §. Quāuis.

Votū continentie n̄ potest facere vir sine
consensu yroris. xxxij. que. v. Si dicat
Aug⁹. sup ps. Laudate dñm qm̄ bonus
est psalmus. Nisi ipa sit sponsa nōdū co-
gnita. tunc em̄ religionē potest intrare.
extra de conuer. coniu. c. Ex publico. vl
in casu fornicatōis. xxvij. q. ij. Argathosa
Nec mulier pōt sine consensu viri. xxxij
q. v. Mulier. extra de conuer. coniu. c. ca-
rissimus. Et si mulier sine consensu viri in-
tret religionē potest eam vir quādocun-
q; reuocare. e. c. Quid d. deo. Augustin⁹
ad Ediciā. Et in glōsa. Mulier. §.
Coniugum.

Votum continentie coniugis de consensu al-
terius factum: nō potest q̄ consensu reuoca-
re. xxxij. q. v. Manifestum. §. Ex p̄missis.
Panormitanus dicit: q̄ nō obstā-
te consensu mariti: ipse pōt votum conti-
nentie reuocare. cum continentia sit absti-
nentia. et iura diuina et humana dent in
talib; liberā marito facultatē. xxvij. q. v.
Si tu abstines. Peccat tamen reuocans
do in qd̄ prius cōsensit. Nec Panormi-
tāiter tñ tenet oppositū. et tūius.

Votum continentie si ambo coniuges pa-
ri consensu fecerint in domo. et vn⁹ vult
frangere: alter debet cōstanter in voto p̄-
seuerare. xxxij. q. v. Quid d. deo. Nec ob-
stat. extra de iur. iurā. c. Tya nos. vbi vi-
citur q̄ p̄missio etiā cū iuramēto non at-
tat eos si postea noluerint. quia ibi non
loquit de voto emisso. Nec Hostien. et
concordat Raymū. Idem est si ante ma-
trimoniū ambo vouissent simplicē cōtis-
nentia. fm̄ Inno. et Panor.

Votum iugis vnus ligat ipm̄ ad id qd̄
in eo est. i. ad non exigentia d. bitū. Vñ
post mortē alterius nō potest contrahere.
Non tamē cogit ad monasteriū redire
ad qd̄ prius sine consensu alteri⁹ ierat
extra de conuer. coniu. c. Quidā. c. Pla-
cer. §. Religionem.

Votum continentie facere volens nō ex-
torqueat consensum coniugis. nec extor-
tus valet. xxxij. q. v. Notificasti. §. Reli-
gionem.

Votū ante. xiiij. annū p̄pletū nō obligat
religionē. extra de regularib; c. Ad n̄ m.
Nisi postea ratū habeat. e. c. Significa-
tum. c. Cum virū. §. Religionē añ. xiiij.
Votū vel iuramētū puelle pubratē non
dū habentis: p̄t p̄ statim cū audierit re-
uocare. Qsi tacuerit obligabit. xxxij. q.
ij. Mulier. Itē glōsa dicit q̄ h̄ loquitur
de voto qñ ad h̄. et voto stāte manet
nihilomin⁹ in potestate p̄ris ipse vouēs
sed in voto religionis dat maius spaci-
um reuocandi. xx. q. ij. p̄ totum. Nec gl.
supra. Religionē. §. Etas.

Voto obligat puer septēnis et dolicapax
extra de voto. c. Venientis. Itē glo.
Excepto voto religionis. §. Dolicapax.
Votum pueri p̄ntes reuocātū nō reu-
uiscit post mortem parentū. sed votū si
līfamiliās reuiscet. qz ipm̄ p̄ parentū
contradictōem nō fuit oīno mortuū: i. s.
mortificatū. quia sola executio impedit
ta et ideo soluta patria potestate obligat
ad illud. fm̄ Innocen. Extra d. voto. c.
Scripture.

Votum serui nō obligat si illud sine p̄i-
udicio dñi seruare nequit. Secus i alijs.
puta si voueret orationē aliquā vel simi-
le. fm̄ Innocentiū et Panormi. dicti. ca.
Scripture. Si tamē postea liber fact⁹
fuerit. dic vt de filiofa. p̄ime d̄z.

Vouere nō potest clericus votū p̄gre-
natōis sine consensu episcopi. sed absti-
nentie potest. fm̄ Innocen. et Panor. di-
cti cap. Scripture. Ad hoc facit. xij. q.
ij. Duo sunt.

Votum terre sancte potest clericus face-
re sine licentia prelati. extra de voto. ca.
Ex multa. §. pe. et fina. et c. finali. Illō ta-
men magis est redimendū cuz ex officio
sint inabiles ad pugnandum. nisi sint cō-
silio strennui. vel p̄dicationis instructi.
aut magnatum obsequio deputati. vel
adeo diuites vt bellantes ducere possit.
eo. ca. Ex multa.

Votum coniugum eorum qui religionē
intran debet fieri coram episcopo. Ali-
as non tenet. Extra de conuersi. coniu.
ca. Quidam intrauit.

Votū timore mortis emissum non tenet.
extra de his q̄ vi. c. Perlatum.

Votum non excusat modicus metus q̄

obliget. extra qui clerici. c. Insinuante.
• Votum precise et absolute potest statim ces-
sante causa rationabili compelli ad implē-
dum. extra de voto. c. Quid sup.
• Votum ex rationabili causa differens non est
transgressor. extra de voto. c. Non est
• Voti fractor non est qui illud auctoritate
pape distulit adimplere. extra de voto. c.
Non est.
• Votum poterit moriturus per supstitem
implere. Extra. e. c. Licet.
• Voti fractor non est qui tpale obsequium
in perpetuam religionis observantiam
comutat. arg. q. religio omnia vota redi-
mit. extra de voto. c. Scripture.
• Votum non infringit cum in melius com-
mutatur. extra de iureiurā. c. Peruenit. ex-
tra. de voto. c. Scripture.
• Votum potest in aliud opus pium comutari.
extra. e. c. Vagne. §. Cum igit.
• Voti commutatio fiat altera qualitate vo-
uentis: et causa commutationis. et quod deo
sit acceptius. extra. e. c. De peregrinationis.
• Voti commutatione attendendum est si in
eius dispensatione. quid deceat secundum hone-
statem. quid liceat secundum equitatem. quod ex-
pediat secundum utilitatem. extra. e. c. Vagne.
• Voto peregrinationis potest quilibet episcopus
dispensare et illud in aliud commutare. ex-
cepto voto transmarino. extra de voto.
et voti re. c. De peregrinationis. Et hodie
votum ad limina beatorum Petri et Pauli
et in compostellam. Et si quis in illis tri-
bus votis dispensaret preterea cuiusvis
facultatis a Sixto quarto concessit seu in-
dulgētie vel commutaret: excommunicatus
esset: et a papa absolueretur. Per extraua-
gantē Sixti quarti: que incipit. Et si do-
minici gregis. §. Absolueri facult.
• Voti dispensationem vel commutationem
fieri posse oportet quod illud in quod com-
mutatur sit magis utile. et deo magis ac-
ceptum. ut patet. Extra de voto. c. Ex
multa. Et potest fieri commutatio quan-
do id utilitas vel necessitas suggerit. Et
sufficit alterum eorum. ut patet dicto. c.
Debet igit tunc esse commutatio in magis uti-
le: quando eam utilitas suggerit. Si in
casu necessitatis non requiritur maior uti-
litas. quando scilicet necessitas est in vo-
vente. scilicet quia debilis et hinc tunc

sufficit commutari in similem causam. licet
ipsa non sit deo magis accepta. Secus
si sola voluntas redimendi votum sub-
est. Nec Panormitanus in. c. extra. e. ex
multa.

• Votum terre sancte si debiles vel iopes
fecerint qui magis ad onus quam profectum
ibi essent: tunc redimant. nisi debiles ipsi
sint potentes ad conducendum bellantes
vel pauperes ipsi sint artifices vel agrico-
le ibi proficere potentes: tunc ire debent.
extra. e. c. Quod super his. c. Ex multa.
Vide sequenti. §.

• Volentes ire ad terram sanctam. aut ha-
bent impedimentum aut non. si habent et
pro defensione terre sancte vouerunt et im-
pedimentum sepe periculum: tunc redimunt
pro eis iniunguntur: penitenti eorum facultate
et labore ac expensis quas eundo factur-
i essent. Et tantumdem illuc mittant. Si
autem sit impedimentum temporale. tunc
dilatio concedatur. Si non habent impe-
dimentum: et vouerunt pro defensione ter-
re sancte aut pro criminum satisfactione. et
si ad pugnandum inuales sunt: licet ire
possunt: melius est ut redimant. et melius
est quam consumere expensas. Si vero uti-
les: redimere non possunt. c. c. Quod super
his. et c. sequē.

• Votum ultramarinum si commutetur ut ex-
pensas quas eundo. morando. redeundo
facturus esset sine diminutione committat
alicui religioso ad subsidium illius ter-
re transferendas. et labores laboribus com-
penset: fortius in vigiliis et ieiuniis et hu-
iusmodi insistendo. extra de voto. capi.
Vagne.

• Voti dispensatio. §. Dispensare.

• Voto astrictus opus bonum faciens magis
sibi meritorium est quam si illud alio ad
id non obligat voto faceret. de reliqui. et
vene. cap. Si dominum. in clemen. In
glosa.

• Voti peregrinationis commutatio ab ei-
pendet arbitrio qui hoc potest: consider-
ratis tamen singulari conditionibus. extra. de vo-
to. c. De peregrinationis.

• Voto si opus aliud fiat: ipsum magis me-
ritorium est quam si alias liberē fieret. prope-
tria. Primo quia vouere est opus laudis
que inter morales est virtus precipua. Opus

aut nobilior? et tunc est melius et magis merito-
ritorum. Secundo quod vult se non solum ad
actum: sed etiam quo ad affectum subicit dicit
de cetero aliud agere non possit. Unde in
Anselmum li. de similitudinibus. dicit fructus
et arboris magis datur quam si solum fructus da-
ret. Tertio quod per votum immobiliter firma-
tur voluntas in bonum. Ad perfectionem
autem virtutis pertinet aliquid agere
ex voluntate firmata in bono. ut patet
per philosophum. iij. Ethicorum. Hinc Augustinus. Fe-
liciter necessitas que ad meliora compellit.
Derelicta. et veniens. c. Si dicitur. s. D. singu-
laris. In glossa. s. Scipio. in cle. Longo-
cordat Rich. in. iij. di. xxxvii. ar. vi. q. iiij.
dicens triplici ratione. et magis merito-
rum. scilicet ratione fructus utilitatis. et
firmitatis.

Utra eligentiū quia sint. s. Electio siue
postulatio.

Usufructus est ius utendi et
fructuandi rebus alic-
nis: salva rerum substantia. extra de pi-
gno. c. vlti. ff. de usufructu. l. i.

Usuras accipere est illicitum. xiiij.
q. iiij. per totum. et q. iiij.
per totum.

Usuras recipere non esse peccatum p[ri]ma-
riter asserens: hereticus est. de usuris. c.
Ex graui. in cle. et p[ri]ncipalis excōicatur.

Usura est si quid ultra sortem exigat. xiiij.
q. i. per totum. q. iiij. Usura. Item glo. xiiij.
q. i. in principio dicit. Exceptis sex ali-
bus in quibus licet ultra sortem recipere
et non est usura. scilicet in fauore ecclesie. ut
cuz ecclesia terras in pignus recipit: non
tenet fructus computare. Extra de usu-
ris. c. s. c. Longuestus. Si tamen a vasal-
lo recipit: absoluitur vasallus inter ab
obligatione seruitij pro feudo. Extra de
feudis. c. j. Secundus cum fideiusor sol-
uit usuras: potest eas de exigere pro interesse
extra de fideiusor. c. Constituitur. Tertius cuz
pena petit pro sorte. xiiij. q. ii. In legibus.
vbi iubet quadrupla restituere: qui bona ec-
clesie diripuit. Et est pena huiusmodi tri-
plex. scilicet legalis quando lex vel statutum
imponit debitoribus ut sub tali pena tali
die soluant. Alia est iudicialis quia liquida-
tione debiti facta iudex precipit debito-
ri ut sub tali pena tali die soluat. Tertia

est conuencionalis. quando de consensu
partium pena apponitur in contractu: ut
debitor saltem timore pene soluat. extra
de abitis. c. Dilecti. Et talis pena dicitur
canonica. quia etiam a canone per-
mittitur exigi. ut supra. xiiij. q. ii. In legi-
bus. Nisi fieret in fraudem. et c. Et dicit
Panormitanus: quod etiam in foro conscien-
tie exigi potest vbi contractui pena appo-
nuntur. dummodo non excedat sortem.
non seruetur: etiam si pena excedit interes-
se. Hec Panormitanus post Inno. Ex-
tra de penis. c. Suam. Quartus cum pe-
titur iura pro interesse: ut ille indens
reddatur. non tamen ut lucrum habeat. Glo-
sa xiiij. q. iiij. Quonia. extra de fideiusor. cap.
Peruenit. c. Longuestus. Dicit tamen Pa-
normita. sup. c. Longuestus. quod hoc interes-
se non solum consistit in damno habito: sed
etiam in lucro cessante. et hoc non solum
in contractu emptionis: sed etiam mutui
dummodo creditor sit talis persona quod veris-
similiter fuisset iuste lucratus. Concor-
dat Inno. extra de sententia. excom. capi-
Sacros. Quintus in contractu locatio-
nis. Nam etiam ad pompam potest pe-
cunia locari et gemme. Sextus ratio est
dubij: ut vendens rem modo. cuz min-
us valet et solutionem alio tempore recipere vo-
lens quando verisimiliter plus valitura
erit excusatur ratione dubij. dummodo
tamen eam ante illud tempus alias non
fuerat venditurus. extra de usuris. cap.
In ciuitate c. Nauigati. Hec glossa. vbi
supra cum additionibus declaratorijs.
Sunt tamen et alij casus. ut in his. s. si.
Feuda. fideiusor. pro dote stipendia. cleri-
Ueditio fructus. cui velles iure nocere.
Vendens sub dubio precium post tempo-
ra soluens. Pena nec in fraudem. lex co-
missoria. gratis. Dans socijs. papa. pl.
sorte motis dat istis. Unde non committi-
tur.

Usura non est generatim recipere pignus pro
dote pmissa et inde fructus recipere. extra
de usuris. cap. Salubriter. Item alius
casus de feudis et alijs. de stipendijs.
clerici comprehenduntur in primo casu.
Alius venditio fructus. ut oes fructus
castrorum vel ville ad certum tempus. et si pl.
recipit quod sorte excusatur ratione dubij. Ex. de usuris. c.
25

In ciuitate. Alius casus. Cui velles in
re nocere. i. cui potes iure nocere. Unde
a talib⁹ potest exigi vsura. vt ab hostib⁹.
fm Ambrosium. xiiij. q. iij. Ab illo. Glo
sa. Sicut nulli nocere debes: sic nec vsu
ras exigere. Alij dicunt. q^d hostib⁹ possunt
omnia eoz licite auferri. xxiij. q. viij. ca. f.
ca. ij. Et q^d vscunq³ insidijs noceri. xxiij
q. ij. Dominus. Hec glo. Ergo et
Vsura possunt ab illis exigi dum illis no
fiat ex cupiditate: sed zelo caritatis. vt
sic macerent qui armis no possunt doma
ri. Alius casus. Precium post tempora
soluens: potest ab eo exigi interesse. vt. s.
quarto casu. Alius casus lex commissoria.
vt emens predium alicui⁹ iusto precio:
tali pacto q^d quando ille reddit preciu⁹:
ipse habebit predium. sic emens facit fru
ctus suos. nisi fieret in fraudem vsurarij
Et est licitus contractus. Panormi. ex
tra de emptio. et vendi. c. Ad nram. L. b.
cordat Hostiensis et Donal. Et
Usurarum fraus conuincitur si hec tria
concurrunt. scilz pactum de reuendedo
modicitas precij. scilz notabilis: et qua
do emens pluenit exercere vsuras. Hec
docto. et Panormitanus. extra de emp.
cap. Ad nram. extra de pignozib⁹. ca.
Ilo vos. Alius casus quando aliquid
gratis datur ab eo qui mutuo acceperit
disting. xvij. de eologijs. Alius cas⁹ d⁹
locijs. pompa. s. h⁹ casu q^{nto}.
Usura committitur sola spe recipiendi vl
tra sortem. xiiij. q. iij. Si fenerauer⁹. Au
gustinus super psalmo. xxxvj. Glo. Si
illud consistit in numero pondere v^l me
sura. Nam in illis transfertur dominiuz
Unde res illa statim est periculo recipi
entis: sed domus vel equus non. vnd in
primo est mutuum. In secundo locatio.
Hec glosa.
Usura est si quis mutuatur mercatori vt in
de emat et sibi partem lucri det. nisi peri
culum spectet ad vtrum. vt sic ale lo
co pecunie operas ponat. et est contract⁹
societatis et licitus. xiiij. q. i. Pleriq³. iij.
ca glosa.
Usurarius est qui data pecunia pign⁹ re
cipit. et eius vsum vel fructus non copu
tat in sorte. ex. de vsuris. c. Plures. Exce
ptis casibus superius positis.

Usurarius est qui mutuatur pecuniam cu
ti ad nundinas vel nauigati. et vltra sor
tem aliquid recipit. eo q^d in se periculum
accipit. e. c. Nauiganti.
Usurarius non est qui dat decem solidos
vt alio tempore recipiat grani vel vini
eodidem mensuras. dummodo dubium
sit vtram tunc plus minusue valebit. et
in similibus. Extra. eodem. cap. In ciui
tate.
Usurarius est raptor. xiiij. q. iij. Si quis
vsuram. Amb. li. de bono mortis.
Usurarij excommunicentur. Extra de vi
ta et honesta. clericorum. ca. Clerici. ex
tra de vsuris. c. Preterea.
Vsuras exercere clerici et sacerdotes pro
hibentur sub pena degradationis. dist.
xvi. Non est. cap. Sicut. dist. xviij.
cap. Quia. et. v. sequet.
Usuram exercendi dispensationem non
admittit. extra de vsuris. c. Sup. ed.
Usuras exercens clericus: a beneficio ec
clesiastico suspendatur vel deponatur.
Extra. eodem. cap. Plures. cap. Preter
rea.
Vsuras dare nemo cogatur: nisi eas da
re iurauerit. tunc cogatur vt iuramentu
impleat. quo facto compellatur vsurari
is restituere eidem. Extra de iureiuran
do. c. Debitores. et cap. sequenti. s. Jura
mentum.
Usurarij per excommunicationem cogant
ur ne vsuras exigant. et vt exactas resti
tuant. Extra de vsuris. cap. Tuas. etia
si non accusentur. eodem. c. Tu in dio
cesi. Etiam si illi dare iurauerunt: et no re
petere. e. c. Tuas.
Vsuras restituere cogantur non solum si
lij: sed etiam heredes extranei. extra. eo.
cap. Tuas nos.
Vsuras vsindei remittant christianis p
cipitur principibus q^d eos compellant.
Extra. eodem. cap. Post miserabile. ca.
Quanto.
Usurarijs denegatur appellatio dummo
do super vsuris conueniuntur: si sint pub
lici. Extra de vsuris. cap. Quia pernicio
sum.
Usurarius appellans non auditur: nisi p
us restituat. Extra de vsuris. c. Dicba
el. ca. Quia frustra.

Usurarius si usuras q̄s alteri dedit iudicio repetit: repellit p̄ exceptōem: nisi ipe p̄ri⁹ restituat. extra. e. cap. Quia frustra. Et eisdē mōis cōpellūt heredes si ē ipe Usurarie rei dominium vtrum trāserat in usurariū sūt opiones varie docto. Finalis circa. ca. Lū tu. extra de usuris. cōmuni⁹ p̄cludūt q̄ sic. l. p̄les contrariū sentiat. Vñ si res habite ex usuris sint acquisite p̄ pactū legis cōmissorie. i. q̄ nisi soluat debitū infra certū tps tūc pignus perdit: sic non trāserit dominium. q̄ h̄ pactū reprobat in pignore. L. de pac. pig. l. finali. Vñ accipiens res h̄mōi semp̄ tenet ad restitutionē. Si p̄o sunt q̄rite nō dicto pacto. sic trāserit dominium. Et recipiens ab usurario nō res etiam titulo lucratiuo: non tenet eas restituere si usurarius sic soluendū. Fallit hoc in obligationibz manifestoz usurariorū q̄ restitui debent. extra de usuris. c. Quia in omnibus. Si autē sit nō soluendū: tunc qui accepit ab eo rem quācumq̄ titulo lucratiuo quando non erat soluendū: omnino teneri videt ad restitutionē. Sed si postea usurarius factus. Et nō soluendū: tūc nō videtur teneri ad restitutionē rei ab eo p̄tus recepte. Nisi accepisset acquisitū ex usura. tunc quādocumq̄ usurariū emittitur nō soluendū: tenet ille rem ipam restituere. Si vero habet aliquid ab usurario titulo oneroso: nō tenet restituere nisi accepisset illud in fraudem creditorū id est vt usurarius debitor fiat min⁹ potens ad soluendū. vel abilis ad fugiendū. Et tunc tenetur ad restitutionem illius. Hec Bisanelia. vocabulo. Usura. j. s. r. iij. Ibi latius habet. Vñ quia iudei viuentes de usuris cōmuniter sunt nō soluendo. inde concluditur quocūq̄ modo ab eis aliquid accipiat: etiā titulo oneroso: hoc semp̄ sit in fraudem creditorū: et per consequēs accipiens tenetur restituere. Vide vbi supra. vocabulo. Restitutio. j. s. r. iij. Titulus lucratiuo dicit si ex propina. donatiōe. vel huiusmodi. Sed onerosus si ex emptione vel simili vt ibi. Rem tñ furtiua vel raptā emēs tenetur indistincte restituere postq̄ sciens rit esse talez. etiā si primo bona fide emit. et. vbi. s. Restitutio. iij. per totū. Ex illo

lis p̄z q̄ regulariter usurarie rei dominium trāserit in usurariū: et nulle res ipi sunt obligate pro usurarū restitutione: s̄z personalis tñ actio competit cōtra ipm. Nam dicitur. extra de usuris. ca. Lū tu q̄ usurariū si nō possunt restituere. veda tur possessiones ex usura acquisite ad restitutionem faciendā. Et hoc sentit Anthonius de bu. et etiam Johan. an. in. c. Quāq̄. de usuris. li. vi. Usurarius manifestus dicit per euidentiam facti. argumen. extra de cobabi. c. Tua. c. finali. Vel si sic iure confessus vel conuictus. vt. e. c. Quēsitum. Sola autem fama nō sufficit vt manifestus dicat quantū ad penas. extra de usuris. c. Quē in omnibz. et. e. c. Quāq̄. li. vi. cōtra usurarios positas. Sufficiunt tñ argumenta certa cum fama. scz cum apparēt instrumenta usuraria. extra. e. c. Lum in dicit li. Juncta glosa. Vide latius in glosa. e. cap. Usurarum. vbi. Manifestum. et. c. Quāq̄. verbi manifesti libro sexto. Supra. Excommunicatio. s. xxx. Usurarius manifestus nullo tempore absoluitur nisi satisfactiōe vel cautiōe idonea p̄stita. De usuris. cap. Quāq̄. s. penultimo. li. vi. Et iuxta formā q̄ sequit. Usurario manifestus negat sepultura. nec absoluantur vel ad confessionē admittantur. nec testamentum faciant. et factū irritum est. etiam si mandauerit usuras restitui. donec de usuris cum copia facultatis fuerit satisfactū. vel cautū sit de restitutione faciendā illis quibz debetur. et ipi contenti sint vel alij loco ipoz idonei quibus p̄m formā istius questiōis p̄mittitur vices creditori gerere. Et exp̄mas in cautiōe quātitas usurarū si sit manifesta. Si p̄o nō sit manifesta moderet q̄ritatē p̄sili n̄ minore arbitrio recipiētis cautiōe. alioq̄n ad residui satisfactōem tenet. De usuris. c. Quāq̄. libro sexto. Usurari⁹ manifest⁹ n̄ admittat ad cōionē nec ad sepulturā. nec oblatiōes eoz recipiant. Priū faciēs reddat iñ recepta. et suscipiē ab officio: donec satisfecerit ad arbitriū epi. extra de usuris. c. Quē oibz. Et glosa. eodem titulo. cap. Usurarum. verbi. Constitutionem. Et sunt excommunicati ipsos sepeliētes. vt. s. excoi. s. r. iij.

Usurariū manifestū aliter absolūēs. sepe
liens. oblationē recipiens. testamentū in
teressens pene. extra. e. c. Que in omnib
statute q̄ habet. s. Usurariū manifestus
nō. r. c. subiaceat. e. c. Quāq̄. li. vj. s. Ex
cōicatio. §. xxij.

Usurarios manifestos in suis terris susti
nentes. s. Excōicatio. §. xx. s. Suspendi
sus ab officio.

Usurarios fouentes. p̄ eis statuta cōdē
res. s. Excōicatio. §. xxx.

Usurarioꝝ testamenta. s. Usurario.

Usuras restituere cogant iudei. s. Iudei
debent. Et si iudeus nihil habet nisi usu
ras non licet ab eo quicq̄ recipere. p̄ do
no vel precio. tamē recipi ab eo licet: si re
cipiens certat de damno suo vitādo: dū
mō tamen nō recipiat in specie res pas
alienas. Secus si alias etiā res p̄ter usu
ras habet et ex receptione hōi nō effici
atur impotens ad restituendum. scōi.
Dñi. r. c.

Usuras alterius nomine nemo exerceat
sicut nec suo. quia eiusdem periculi ē. di.
xlvj. Sicut nō suo. s. Licere.

Usum humano non debet applicari
quod ecclesie est traditū v̄l dō
dicatum. xvij. q. vlti. Questiant. xij. q.
iij. Q̄d semel. extra de foro cōpe. c. Cōs
questus. de regulis iuris. c. Sel. li. vj.

Usum veritati cōtrariū est abolendū. di.
vij. Si consuetudinem.

Usum cedat auctoritati. et p̄antū vsum v̄
cat ratio et lex. di. xj. Usum. Iusto. libro
secūdo sinonimoz.

Usum rerum non est in culpa. sed libido.
di. clj. Quisquis. Augu. de doc. xp̄iana.

Usum malus bonoz p̄riorum rapina est
s. Possidet iure.

Usum. i. Utens.

Usum p̄prio nō debent cōmunia applicari
Unde ratio nulla p̄mittit vt qd̄ pro cō
munitate datū esse cognoscit: cuius v̄si
bus applicet. extra de p̄ben. c. Ratio.

Usum bonus nō iustificat male acquisita
vel per se mala. xv. q. v. Neq̄.

Usurpacio est o. d. illegitimū
cessitare. i. q. f. Quod p̄ nec

Usurpacio est nō concessa p̄sumere. disti.
xciij. Illud.

Usurpās iniuste sibi aduocatōis tituluꝝ
regalia: aut supioritate quācunq̄: vel ti
tulum iurisdicōis: aut tributa et hōi
ecclesijs et bona ecclesiaz sibi occupare
dum vacant p̄sumens: excōicat⁹ est. De
ele. e. Generali. li. vj. s. Excōicatio. §. vj

Usurpans sibi vel quolibet se intromit
tens de beneficijs officialiū pape. v̄l cau
sas p̄rias aut alienas in curia p̄sequens
tium. s. Suspendio. §. ij.

Usurpantes sibi alienationē bonoz ec
clesie quocunq̄ titulo actiue vel passiue
s. Suspendio. §. vj.

Usurpantes auctoritatē sibi non concess
sam. vide in plurib⁹ casib⁹. s. Excōicatio
§. xvj. §. xvij. §. xvij.

Usurpantes iura parrochialia et hōi re
ligiosi. s. Excōicatio. §. xxiij. ed. se.

Usurpās. Fict⁹ est sine culpa qui rei que
ad eum non pertinet se immiscet. De res
gulis iuris. c. Non est. libro sexto.

Ustens iure suo nulli facit iniuriā.

extra de electio. c. Cum ec
clesia vulerana.

Utile non debet per inutile viciari.
De regulis iuris. ca. Utile. li
bro sexto. Fallit quando duo iudices cō
iunctim dati sunt et vnus recusat: si tūc
alter cum recusato procedat: talis p̄ces
sus non valet. Extra de officio delega
cap. Cum super. Iteꝝ procuratore ex
cōmunicato: si substituit auctoritate. et
similibus. extra de procura. c. Cōsulti.

Utilitas publica siue cōmunis p̄
fertur p̄uote. Extra de
postulatione. ca. Bone memorie. p̄mo.
extra de res. h. c. Nisi cum p̄dē.

Utilitas equiparat necessitati. Extra de
erate et quali. c. Queris.

Uuam acerbā comedūt q̄ scriptur
ras sacras nō fm rei v̄ita
tē intelligūt. di. xxvij. vino iebriant. Ier
ronimus in Isayā.

Uulnera amici s̄t meliora q̄ vo
luntaria oscula inimici

Vel⁹ ē cū seueritate diligere q̄ cū leni
tate decipere. v. q. v. nō ois. Au. ad vi. do.

Uuxorem ducere volēs se talē ux
ri fuerit ipaz iuenire

cupit. id ē. castā. xxxij. q. vj. Si ducturi
s. c. seq̄n. Aug. de p̄bis dñi.

Uxores duas simul habens de facto bigamus est & infamis. Extra de bigamis cap. super.

Uxore viuente contrahens cum alia et cum ea habitans: sepe ab ea etiam uxore mortua non obstante quod pueros cum ipsa habet. & maneat de cetero sine spe coniugij extra de eo quod dicitur. c. cum haberet.

Uxor alteri nubere non potest quicumque nisi certissime constet virum esse mortuum. extra de sponsa. c. in nostra presentia.

Uxor cuius vir in sacris ordinibus promotus est non potest alij nubere. de. xxviii. c. Quia sunt. & c. sequen. Etiam post mortem eius. quia votum solenne fecit. de. xxxij. Seriatim. Et hoc si ipsa consensit. Ubi de glosam ibi.

Uxorem dimittere non licet nisi causa fornicationis. & hoc matrimonio consummato. extra de conuer. coniuga. c. Ex publico.

Uxor propter suspicionem repulsa sine iudicio ecclesie si publice fornicata fuerit: non tenet eam postea recipere. nisi constaret etiam virum postea adulterium commisisse. extra de diuor. c. Significasti.

Uxorem repudians infidelem virum aliam possit ducere. s. Matrimonium querulus.

Uxorem propter heresim sine iudicio ecclesie dimittere: restituitur petenti. Extra de diuor. c. De illis. c. Quarto.

Uxore adulterante viro religionem ingressa: non tenetur ad ipsam redire. extra de conuersio. coniuga. c. Veniens.

Uxori restituetur vir qui cum eius licentia religionem ingressus est: si ipsa non vult continentiam. et tenetur de incontinentia extra. c. c. Preterea. s. Diuorcium.

Uxor viro non restituitur ante sententiam diffinitiuam si propter odium capitale ab eo recessit. extra de restitu. spolia. cap. Ex transmissa. s. Mulier non est.

Uxorem nemo pro iudicio causa consanguinitatis: sed episcopi auctoritate dimittat. xxxv. q. vi. Multoz. s. Diuorcium.

Uxor non puetur dote propter maleficium viri. extra de pigno. c. Ex litteris.

Uxor debet esse subdita viro. xxx. que. v. Femine. xxxij. q. v. Mulierem. Supra Caput.

Uxoricide penitentia. s. Canone. xv.

Epus a crismate dicitur et cristiani a christo. supra. Christiani. Ubi

Epus a crismate dicitur. vel crisma a christo. & christianus a christo dicitur. tanquam vni

cti deriuentur ab vincto. Extra de sacra vinctio. c. vincto. s. Quia vero. Ubi supra in littera. L.

Epiani omnes sunt sacerdores. s. De. ij. Regale sacerdotum. Ideo omnes vngunt. extra de sacra vinctio. c. vincto. s. Quia pro. Epus est caput ecclesie. s. Ecclesie caput.

Epi conuentio ad belial. s. Luci. **Ep**i actio nostra est instructio. ij. q. j. De omnipotens. de conse. vi. s. Solemnita.

Epianorum duo sunt genera. scilicet clericorum qui diuino cultum & contemplationi sunt deputati. Et laicorum qui temporalia ad usum possidere: & uxores ducere possunt. xij. q. i. Duo sunt. Jeronymus.

Epianus iudeo seruens si a suo domino circumciditur: recipitur ab ecclesia in libertatem. xvij. q. iij. Judas.

Epus cum patre vnum et eternus: quale corpus assumpsit. Supra. Fides catholica.

Epus est veritas. Joban. xij. Ego sum via. veritas. et vita. Non dicit. ego sum consueto. distin. vij. Qui contemptus supra. Ubi.

Epus pro omnibus mortuus est ad sufficientiam. pro predestinatis tamen solum ad efficaciam. extra de baptismo. cap. Datores.

Epus dedit exemplum patientie. vi. xciij Dominus noster.

Epus est verum fundamentum sine quo nullum aliud ponitur. j. q. j. Cum paulus. Supra. fundamentum.

Epus in humanitate sacerdos fuit. et hostia & sacrificium. de conse. vi. s. Sacerdos. Jeronymus li. de membris domini.

Eps conuiuia & conuiuium. comedens & qui comedit. e. c. Nec moyses. Jero. ad eldibiam. v. Rex sedet in cena. r. Glosa. e.

Eps corporalis in vno loco tantum. Glo. si forma in qua se obijcit. In sacro tantum in veritatem ubique est ubi plecratur de co. vi. s. P. i. Aug. sup. iij. ps. iij. gl.

Eps apparuit ut pugnaret. & quomodo apparuit

Ep̄s quos sanauit. In toto. id est corpore
et anima sanauit. de pe. di. iij. Ples. Au-
gustinus li. de pnia.

Ep̄s fleuit lazaru nō qdem mortuū: sed re-
suscitandū. xij. q. ij. Qui diuina.

Ep̄s habuit loculos. s. Loculos.

Ep̄s recedit de hospicio cordis per pctm̄
et diabolus ingredit. de pe. di. ij. Si em̄

Jeronym⁹ contra Iouinianū.

Ep̄s se obrulit ⁊ offert. s. Obrulit.

Ep̄i passionis memoria. s. Memoria.

Ep̄m ⁊ aplos nō habuisse prium vltius in
rely quas habebat asserens: vt heretic⁹
vitari debet. Johan. xxi. in extrauagan-
t. Cum iter nōnullos. Extrana. Quia
quorundā mentes.

Imago dei dicit ho-

mo. id est vir.

nō autem ipa mulier. qz sic

cut de⁹ omniū pncipium

est per creationē: sic pmas

homo omniū p pagasoz

xxiiij. q. vlti. Hec ymago. Aug⁹. in qsti.

noui et veteris testamēti.

ymagines sanctorū sunt venerād. De cō

se. dist. iij. Venerabiles. nō autem latia

Ibidem.

ymaginē ad dei factus est homo. De pe.

di. ij. Quō renouari.

ymago. s. littera. J.

ypocrisis habet originē ex sup

dia. duz scz quis simu-

lar se habere qd nō habet. xi. que. iij. Si

qs. de pe. di. j. Taciturnitas.

Alcheus est exem-

plū q de

multis male acq̄sitis mul-

ta paupibz dari debent: et

plurima restitui. xxvj. que

stio. vij. Affectum.

zelus bonus excusat a tanto. non a

toto. extra de sorti. c. Ex tuaz

Zizania mixta cum tritico repre-

sentat in p̄nti malos p

mixtos bonis. nec ab inuicē posse separi

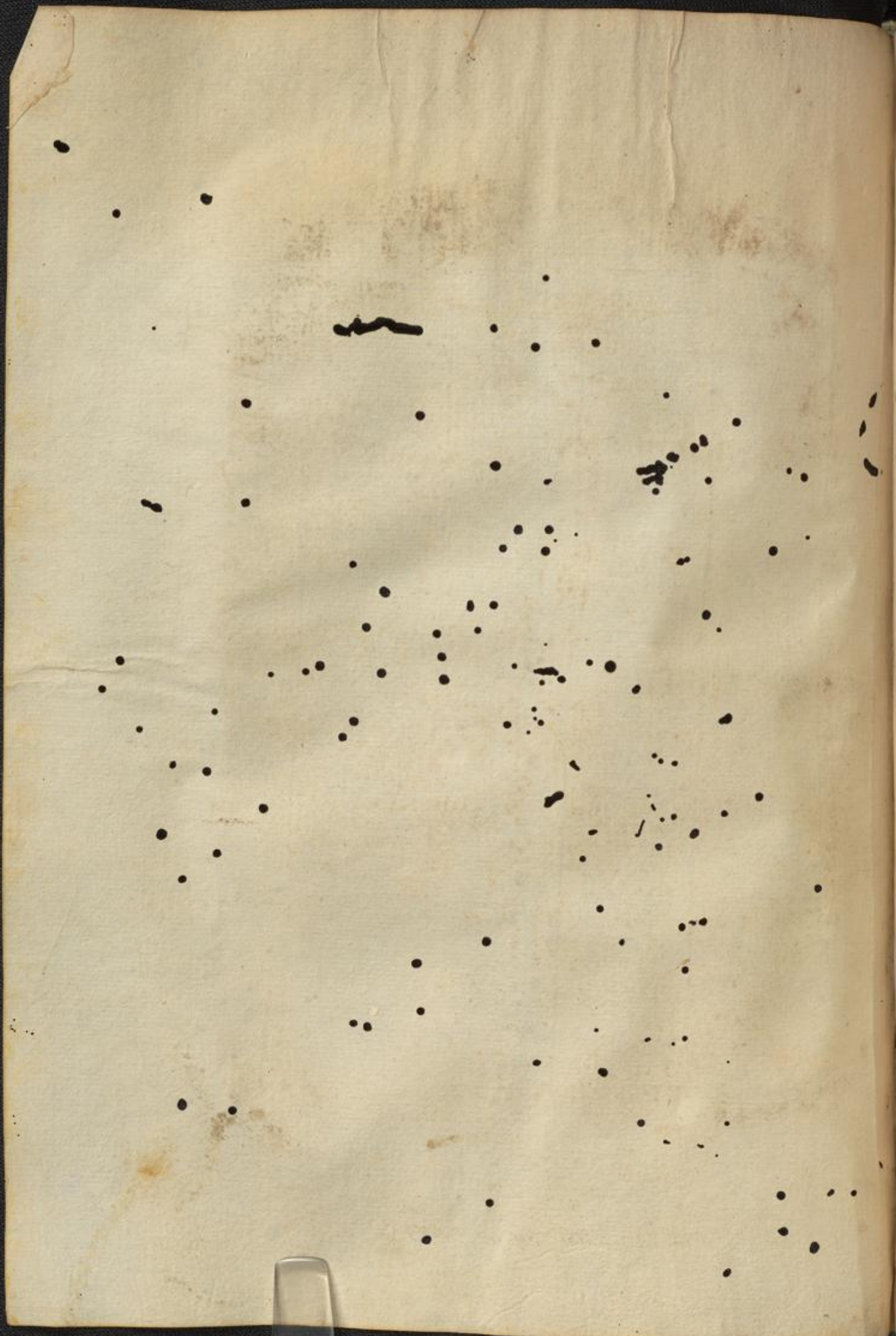
xi. q. iij. Nolite recedere.

Finit compendium iuris canonici. im-

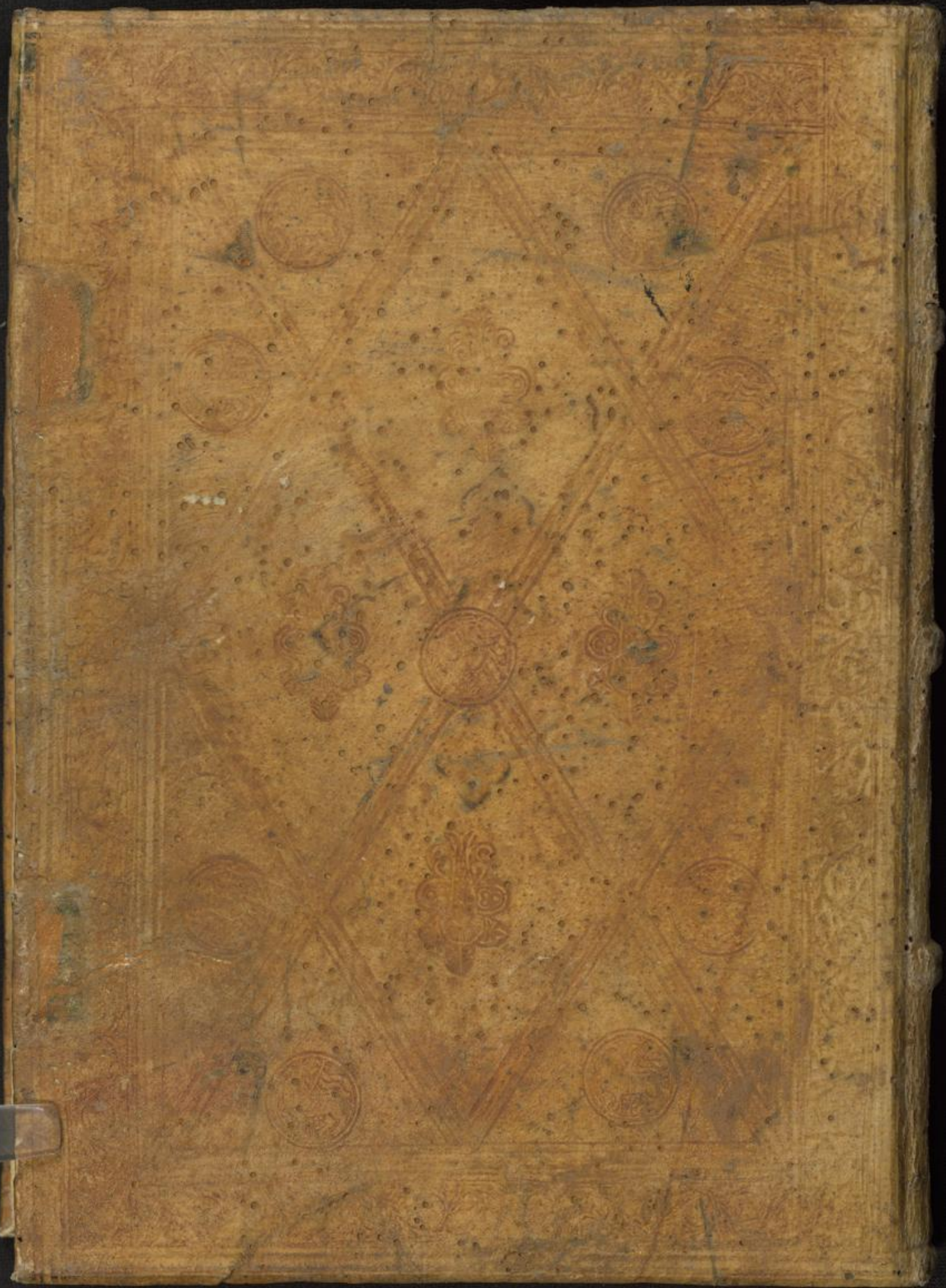
pressum Argēne: anno dñi. Mccccxxo

ix. in die sc̄e Apollonie p̄gias ⁊ m̄ris.

Monny Augie Siuis.

OTTO SCHICK
KARLSRUHE
WALDSTR. 21

OTTO SCHICK
KARLSRUHE
WALDSTR. 21

